

ORDU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. ULUSLARARASI
HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI KONGRESİ

ORDU UNIVERSITY
FACULTY OF HEALTH SCIENCES
DEPARTMENT OF NURSING

1ST INTERNATIONAL
NURSING STUDIES CONGRESS

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI BOOK OF ABSTRACTS

12-14 TEMMUZ/JULY 2023
ORDU/TÜRKİYE

Kongre Dilleri
Congress Languages
Türkçe/English

Yer/Location
Ordu Üniversitesi
Cumhuriyet Yerleşkesi
Ordu/Türkiye

 insc.odu.edu.tr

 [/insc2023](https://www.instagram.com/insc2023)

 insc.odu@gmail.com

“Değişen Dünyada Hemşirelik Çalışmaları”

1. ULUSLARARASI

HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI KONGRESİ

12-14 TEMMUZ 2023

ORDU, TÜRKİYE

“Nursing Studies in a Changing World”

1st INTERNATIONAL

NURSING STUDIES CONGRESS

12- 14 JULY, 2023

ORDU, TÜRKİYE

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

BOOK OF ABSTRACTS

Editör

Prof. Dr. Nülüfer ERBİL-*Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı*

Bildiri Kitabı Düzenleme

Dr. Öğr. Üyesi Betül BAYRAK-*Ordu Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Mehtap GÜMÜŞAY-*Ordu Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin KALKAN UĞURLU-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Dr. Burçin IRMAK-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Fatma AKSOY-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Hilal Gül BOYRAZ-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Selin Nur KARA-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Beyzanur TOPALLI-*Ordu Üniversitesi*
Arş. Gör. Gizem YILDIZ-*Ordu Üniversitesi*

Editor

Prof. Nülüfer ERBİL-*Dean of Ordu University Faculty of Health Sciences*

Editing of Abstracts Book

Asst. Prof. Betül BAYRAK-*Ordu University*
Asst. Prof. Mehtap GÜMÜŞAY-*Ordu University*
Asst. Prof. Yasemin KALKAN UĞURLU-*Ordu University*
Res. Assist. PhD. Burçin IRMAK- *Ordu University*
Res. Assist. Fatma AKSOY-*Ordu University*
Res. Assist. Hilal Gül BOYRAZ-*Ordu University*
Res. Assist. Selin Nur KARA-*Ordu University*
Res. Assist. Beyzanur TOPALLI-*Ordu University*
Res. Assist. Gizem YILDIZ-*Ordu University*

© Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, Türkiye, 2023
© Ordu University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Ordu, Türkiye, 2023

İletişim / Contact
+90 (452) 2265248

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Numara/Number		Sayfa/Page
	<i>İçindekiler/Contents</i>	III-XXII
	<i>Davet/Invitation</i>	XXIII
	<i>Düzenleme Kurulu/Organizing Committee</i>	XXIV
	<i>Ulusal Bilim Kurulu Üyeleri/ National Scientific Committee Members</i>	XXVI
	<i>Uluslararası Bilim Kurulu Üyeleri/International Scientific Committee Members</i>	XXVIII
	<i>Ana Konular/Main Themes</i>	XXX
	<i>Program/Programme</i>	XXXI
	<i>Davetli Konuşmacılar/Invited Speakers</i>	
	<i>KONFERANS/CONFERENCE: Hemşireler Geleceğimiz/Our Nurses Our Future</i>	
DK/IS-1	Oturum Başkanı/ Session Chair: Türkan Pasinlioğlu (TR) Hemşireler Geleceğimiz <i>Nurses are Our Future</i> Sultan Taşcı	1
	<i>PANEL I: Hemşireliğin Güncel Durumu /Current Status of Nursing</i>	
	Oturum Başkanları/Session Chairs: Meryem Yavuz van Giersbergen (TR), Eda Şahin (TR)	
DK/IS-2	Hemşirelik Eğitiminin Güncel Durumu <i>Current Status of Nursing Education</i> Sevim Ulupınar	2
DK/IS-3	Hemşirelik Uygulamalarında Güncel ve Gelecekteki Gelişmeler, Küresel Acil Durumlar ve Yerel Gerçekler <i>Current and future developments in nursing practice, global emergencies, and local realities</i> Raul Alberto Carrilho Cordeiro	3
DK/IS-4	Hemşirelik Araştırmalarının Güncel Durumu <i>Current Status of Nursing Researches</i> Türkan Pasinlioğlu	4-5
	<i>PANEL II: Yazar, Hakem ve Editörün Bakışıyla Yayın Yolculuğu/ Publication Journey from the Perspective of Author, Reviewer and Editor</i>	
	Oturum Başkanları/Session Chairs: Merdiye Şendir (TR), Gülbeyaz Can (TR)	
DK/IS-5	Yazarın Perspektifinden Yayın Yolculuğu <i>A Manuscript's Journey from Author's Perspective</i> Meryem Yavuz van Giersbergen	6
DK/IS-6	Hakemin Perspektifinden Yayın Yolculuğu <i>A Manuscript's Journey from Reviewer's Perspective</i> Nilgün Göktepe	7

Numara/Number		Sayfa/Page
DK/IS-7	Editörün Perspektifinden Yayın Yolculuğu <i>A Manuscript's Journey from Editor's Perspective</i> Parveen Ali (UK)	8
	PANEL III: Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulamalar/Evidence-Based Practices in Nursing Oturum Başkanları/Session Chairs: Sultan Taşçı (TR), Selma Sabancıoğulları (TR)	
DK/IS-8	Ayak bakımında kanıt temelli uygulamalar <i>Evidence-based practices in foot care</i> Minna Stolt (FIN)	9
DK/IS-9	Onkolojide Semptom Yönetiminde Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Evidence-Based Practices in Symptom Management in Oncology</i> Gülbeyaz Can	10-12
	PANEL IV: Yaşlanan Nüfus ve Sağlıklı Yaşlanma/Aging Population and Healthy Aging Oturum Başkanları/Session Chairs: Emel Ege (TR), Nilgün Göktepe (TR)	
DK/IS-10	Sağlıklı Yaşlanma <i>Healthy Aging</i> Jadranka Stricevic	13
DK/IS-11	Kuşaklar Arası Dayanışma ve Yaşlanma <i>Intergenerational Solidarity and Ageing</i> Jana Goriup	14
DK/IS-12	Finansal Yaşlı İstismarı <i>Financial Elderly Abuse</i> Suzana Kraljic	15
	PANEL V: Hemşirelikte Yenilikçi Konular/ Innovative Topics in Nursing Oturum Başkanları/Session Chairs: Emine Geçkil (TR), Sevim Ulupınar (TR)	
DK/IS-13	Bilişim ve Hemşirelik <i>Informatics and Nursing</i> Yasemin Temiz Marangoz	16
DK/IS-14	Yapay Zekâ ve Hemşirelik <i>Artificial Intelligence and Nursing</i> Kerem Erzurumlu	17
DK/IS-15	Hemşirelik Eğitiminde İnovasyon Kültürü geliştirme: Bir Uygulama Örneği <i>Developan Innovation Culture in Nursing Education: An Example from Practice</i> Merdiye Şendir	18

Numara/Number		Sayfa/Page
	PANEL VI: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Hemşirelik/Sustainable Development Goals and Nursing Oturum Başkanları/Session Chairs: Nurgül Bölükbaş, Hacer Gök Uğur	
DK/IS-16	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği <i>Gender Equality</i> Emel Ege, Vesile Koçak	19
DK/IS-17	Ruh Sağlığını Güçlendirme <i>Strengthening Mental Health</i> Selma Sabancıoğulları	20
DK/IS-18	Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam <i>Good Health and Well-Being</i> Yeşim Yaman Aktaş	21
	PANEL VII: Hemşirelik Projeleri Fon Kaynakları ile Faydalı Model ve Patent Alma Süreci/ Nursing Projects Funding Resources and Utility Model and Patent Obtaining Process	
DK/IS-19	Avrupa Birliği Projeleri <i>European Union Projects</i> Eda Şahin	22
DK/IS-20	TÜBİTAK, TÜSEB Projeleri <i>TÜBİTAK, TÜSEB Projects</i> Dilek Küçük Alemdar	23
DK/IS-21	Patent ve Faydalı Model Süreci: Deneyim Paylaşımı <i>Patent and Utility Model Process: Sharing of Experience</i> Nurcan Çalışkan	24
	Sözel Bildiriler / Oral Presentations	
SB/OP-1	Benign Prostat Hiperplazili Hastalarda Uyku ve Yaşam Kalitesi İlişkisi <i>The Relationship of Sleep and Quality of Life in Patients with Benign Prostate Hyperplasia</i> Ahmet Karayığit, Nurgül Bölükbaş	25
SB/OP-2	Senaryoya Dayalı Eğitimin Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenme Motivasyonlarına ve Aseptik Uygulama Tekniğine Karar Verme Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Scenario-Based Training on Nursing Internal Learning Motivations and Aseptic Practice Technique Decision-Making Skills</i> Ayşegül Yılmaz, Şule Bıyık Bayram	26
SB/OP-3	Hemşirelik Öğrencilerinin Çok Yönlü Geriatrik Değerlendirme Sürecinde Yaşadıkları Deneyimler <i>Experiences of Nursing Students in the Process of Multiple Geriatric Assessment</i> Betül Özen, Özlem Ceyhan	27

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-4	Hemşirelerin Kemoterapi ve Port Kateter Uygulamalarında Yaşadıkları Sorunların Belirlenmesi <i>Determination of the Problems Experienced by Nurses in Chemotherapy and Port Catheter Applications</i> Canan Keskin Gemici	28
SB/OP-5	Yoğun Bakım Ünitesinden Servise Transfer Olan Hastaların Yoğun Bakım Deneyimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of Intensive Care Experiences of Patients Transferred from the Intensive Care Unit to the Service</i> Dilek Bozot Kayasan, Pınar Tekinsoy Kartın, Ülkü Özdemir	29
SB/OP-6	İntörn Hemşirelerin Hasta Merkezli Bakım Yetkinliği ve Bütüncül Hemşirelik Yeterliliğinin Belirlenmesi <i>Determination of Intern Nurses' Patient-Centered Care Competency and Holistic Nursing</i> Betül Bayrak, Meryem Sevinç	30
SB/OP-7	Hemşirelerde Şefkat Yorgunluğunun Bakım Davranışları Üzerine Etkisi: İstanbul Örneği <i>The Effect of Compassion Fatigue in Nurses on Care Behaviors: The Case of Istanbul</i> Seyhan Çerçil, Ebru Sevinç, Nermin Uyurdağ, Merve Kırmacı, Buse Saygın	31
SB/OP-8	Üreme Özerkliği Ölçeği' nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability of The Reproductive Autonomy Scale</i> Eda Özyön, Vesile Koçak, Emel Ege	32
SB/OP-9	Yoğun Bakımda Prematüre Bebeği Olan Annelere Uygulanan Müzik Destekli Kanguru Bakımının Anne Sütü Miktarına, Emzirmeye Başlanma Zamanına ve Anksiyete Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Music-Supported Kangaroo Care Applied to Mothers Who Have Premature Infants in Intensive Care on Breast Milk Amount, Breastfeeding Time, and Anxiety Level: A Randomized Controlled Trial</i> Emine Bakır, Kafiye Eroğlu	33
SB/OP-10	Perioperatif Süreçte Kaliteye Ulaşmada Eleştirel Düşünme, Profesyonel Değerler ve Birey Merkezli Bakımın Etkisi <i>The Impact of Critical Thinking, Professional Values and Person-Centred Care on The Achievement of Quality in The Perioperative Process</i> Esra Cemile Pekak, Semra Eyi	34
SB/OP-11	Yenidoğan Hemşirelerinde Merhamet Yorgunluğu ve Palyatif Bakım <i>Compassion Fatigue and Palliative Care in Neonatal Nurses</i> Fatma Bozdağ, Öznur Başdaş, Neslihan Atlı	35
SB/OP-12	Şanlıurfa'da Çalışan Hemşire ve Ebelerin Çocuk Haklarına İlişkin Tutumları <i>Attitudes of Nurses and Midwives Working in Şanlıurfa to Children's Rights</i> Fatma Bozdağ, Remziye İrem Fırtına, Hüseyin Sağlam	36

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-13	İntörn Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Yetkinlik Düzeylerinin Mesleki Hazır Oluşluk Algılarına Etkisi <i>The Effect of Intern Nursing Students' Professional Competency Levels on Perceptions of Professional Readiness</i> Fatma Er, Necip Hancı	37
SB/OP-14	Tele-Hemşirelik: Uzaktan Bakımın Yeni Boyutları <i>Tele-Nursing: New Dimensions of Remote Care</i> Fatmanur Yavaş, Yılmaz Güneş, Sevgül Dönmez	38
SB/OP-15	Doğurganlık İsteği Ölçeği'nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability Study of the Fertility Desire Scale</i> Nülüfer Erbil, Gamze Şahbaz, Özlem Akın	39
SB/OP-16	Tip 2 Diyabet Hastalarında Sosyal Destek ve Hastalık Kabulünün Tedavi Uyumuna Etkisi <i>The Effect of Social Support and Illness Acceptance on Treatment Adherence in Type 2 Diabetes Patients</i> Heja Yıldırım, Gülyeter Erdoğan Yüce	40
SB/OP-17	Hemşirelerin Çalışma Ortamındaki Risklere Karşı Tutumları ile Algıladıkları Yönetici, Çalışma Arkadaşları ve Örgütsel Destek Düzeyi Arasındaki İlişki <i>The Attitudes of Nurses' Towards Risks in The Work Environment and The Relationship Between Their Perception of Managers, Co-workers, Organizational Support Levels</i> Hülya Şen, Nihal Ünalı Baydın	41
SB/OP-18	Doğum Metaforlarının Doğum Sanatı ile Duygu Farkındalığına Dönüşümü: Kalitatif Çalışma <i>The Transformation of Birth Metaphors into Emotion Awareness Through Birth Art: A Qualitative Study</i> Vesile Koçak, Kamile Altuntuğ, Emel Ege	42
SB/OP-19	Gebe Eşlerinin Gebelikte Cinselliğe Karşı Tutumu ve Etkileyen Faktörler <i>Attitudes of Pregnant Spouses towards Sexuality in Pregnancy and Affecting Factors</i> Kerime Derya Beydağ, Nursel Alp Dal	43
SB/OP-20	Yüksek Riskli Gebelerde Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Uykusuzluk Şiddeti İlişkisinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship Between Intolerance of Uncertainty and Insomnia Severity in High-Risk Pregnant</i> Seda Koçak Şahin, Kerime Derya Beydağ	44
SB/OP-21	Hemşirelik Öğrencilerinde Sağlık Algısı ve Akıllı İlaç Kullanımı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship Between Health Perception and Smart Drug Use in Nursing Students</i> Nurgül Bölükbaş, Muharrem Çelik	45
SB/OP-22	Diyaliz Hastalarında Duygusal Tepkisellik ve Ölüm Kaygısı <i>Emotional Reactivity and Death Anxiety in Dialysis Patients</i> Nurcan Uzdil, Züleyha Kılıç, Nuray Şimşek	46

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-23	Sezaryen Doğum Yapan Kadınlarda Abdominal Korse Kullanımının Postpartum Ağrı, Kanama ve Emzirme Başarısı Üzerine Etkisi <i>The Effect of Abdominal Binder Use on Postpartum Pain, Bleeding, and Breastfeeding Success in Cesarean Delivery Women</i> Pınar Kara, Evşen Nazik	47
SB/OP-24	Jinekolojik Kanseri Hastalarda Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ve Sağlık Okuryazarlığı: Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ile Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki <i>Use of Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy in Patients with Gynecological Cancer: Correlation Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy</i> Pınar Kara, Evşen Nazik, Ahmet Barış Güzel	48
SB/OP-25	Hemşirelik Beceri Eğitiminde Kullanılan Video Mobil Aplikasyon Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarı Problem Çözme Eleştirel Düşünme Düzeylerine Etkisi <i>Video Mobile Applique Supported Teaching Used in Nursing Skill Training Effects on Students' Academic Success Problem Solving Critical Thinking Levels</i> Sevil Güler, Sultan Taççı, Sevdâ Korkut, Selçuk Boran Öztürk, Gülşan Yavuz, Türkan Ülker	49
SB/OP-26	Periferik İntravenöz Katater İşlemi Esnasında Uygulanan Sanal Gerçeklik Gözlüğü ile Video İzletiminin Ağrı Anksiyete ve Memnuniyet Üzerine Etkisi <i>The Effect of Video Streaming with Virtual Reality Glasses on Pain Anxiety and Satisfaction Applied in Peripheral Intravenous Catater Process</i> Sevil Güler, Seda Şahan, Selçuk Boran Öztürk	50
SB/OP-27	Lisansüstü Öğrenim Gören Öğrencilerin Lisansüstü Eğitime İlişkin Görüşleri ve Akademik Erteleme Davranışları <i>Graduate Students' Views on the Graduate Education and Their Academic Procrastination Behaviors</i> Sevim Ulupınar, Hülya Kaya, Nil Küçük Yüceyurt	51
SB/OP-28	Hemşirelik Öğrencilerinin Çatışma ve Şiddete Yönelik Farkındalık Düzeyi ile Beyin Göçüne Yönelik Tutumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship between Nursing Students' Level of Awareness of Conflict and Violence and their Attitudes towards Brain Drain</i> Vacide Aşık Özdemir, Yağmur Akbal, Zeynep Pehlivan Köksal	52
SB/OP-29	Evre 3-5 Arası Prediyaliz Dönemde Verilen Hemşirelik Eğitim ve Takibi Diyalize Girme Sürecini Etkiler Mi? Literatür Derlemesi <i>Does the Nursing Education and Follow-up Given in the Predialysis Period between Stage 3-5 Affect the Process of Entering Dialysis? Literature Review</i> Yağmur Akbal, Nesrin Nural	53
SB/OP-30	Hemşirelik Öğrencilerinde Kültürlerarası Duyarlılığı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi <i>Determination of Factors Affecting Intercultural Sensitivity in Nursing Students</i> Yağmur Akbal, Vacide Aşık Özdemir, Zeynep Pehlivan Köksal	54

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-31	Hipertansif Hastalarda Depresyon Düzeyi, Öz-Etkililik ve Öz-Bakım Gücü Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Depression Level, Self-Efficacy and Self-Care Agency in Patients with Hypertension</i> Yağmur Başol, Zülfünaz Özer	55
SB/OP-32	Gebelerin COVID-19 Pandemisine Yönelik Bilgi Düzeylerinin ve Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi <i>Determining the Knowledge Levels and Educational Needs of Pregnants Regarding the COVID-19 Pandemic</i> Yeliz Doğan Merih, Betül Zehra Yıldırım	56
SB/OP-33	Gebelikten Kaçınma İsteği Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability Study of the Desire to Avoid Pregnancy Scale</i> Nülüfer Erbil, Özlem Akın, Gamze Şahbaz, Hüsne Yücesoy	57
SB/OP-34	Abdominal Cerrahi Girişim Sonrası Ağrı ve Uyku Kalitesi Üzerine Kaygı Düzeyi ve Nutrisyonel Durumun Etkisi <i>The Effect of Anxiety Level and Nutritional Status on Pain and Sleep Quality After Abdominal Surgery</i> Öznur İpek, Semra Eyi	58
SB/OP-35	Hemşirelik Öğrencilerinin Human Papilloma Virüsü ve Aşıları Hakkında Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının İncelenmesi <i>Investigation of Nursing Students' Knowledge Levels and Attitudes about Human Papilloma Virus and Vaccines</i> Şehriban Çiftçi, Emre Yanıkkörem	59
SB/OP-36	Hemşirelik Öğrencilerinin Manevi Bakım Verme ve Bireyselleştirilmiş Bakım Algılarının Belirlenmesi <i>Identification of Spiritual Care-Giving and Individualized Care Perceptions of Student Nurse</i> Hanife Durgun, Şeyda Can	60
SB/OP-37	Hemşirelik Bakımı Nasıl Bireyselleştirilir–Sistematiik Bir Derleme <i>How to Individualise Nursing Care–A Systematic Review</i> Şeyda Can, Minna Stolt, Riitta Suhonen	61
SB/OP-38	COVID-19 Pandemisinde Hemşirelik Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları ve Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine Etkisi <i>The Effect of Anxiety Levels of Nursing Students on Attitudes towards E-Learning and Self-Directed Learning Levels in the COVID-19 Pandemic</i> Neziha Karabulut, Alkay Kara, Gamze Bulut	62
SB/OP-39	Yapay Zekâ Teknolojilerinin Hemşirelik Eğitimine Yansıması: Sistematiik Gözden Geçirme <i>Reflection of Artificial Intelligence Technologies on Nursing Education: Systematic Review</i> Ayşenur Çetin Üçeriz, Mehmet Canbaz	63

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-40	Tip 2 Diyabetes Mellitus’u Olan Bireylerin Diyabet İlacı Kullanımında Öz Yeterlilik Düzeyleri: Gümüşhane ve Bayburt İli Örneği <i>Self-Efficacy Levels of Individuals with Type 2 Diabetes Mellitus in the Use of Diabetes Medication: The Case of Gümüşhane and Bayburt Province</i> Hatice Demirağ, Aynur Cin, Buket Daştan	64
SB/OP-41	Hemşirelik Öğrencilerinde Akademik Öz-Yeterlik ve Aleksitimi Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Academic Self-Efficacy and Alexithymia in Nursing Students</i> Buket Daştan, Hatice Demirağ, Aynur Cin	65
SB/OP-42	Sağlık İnanç Modeli’ne Göre Verilen Hemşirelik Bakımının Kendi Kendine Meme Muayenesi ve Mamografi Davranışına Etkisi: Olgu Sunumu <i>The Effect of Health Belief Model-Based Nursing Care on Breast Self-Examination and Mammography Behavior: A Case Report</i> Büşra Korkmaz, Aslı Sis Çelik	66
SB/OP-43	Bir Yoğun Bakım Ünitesinde Yapılan Hijyen Kontrolünün Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Hygiene Control in an Intensive Care Unit</i> Canan Baş, Arzu Hakyemez, Zekiye Aydın	67
SB/OP-44	COVID-19 Pandemisinde Hemşirelerde Anksiyete, Psikolojik Sağlamlık ve Karşılıklı Bağımlılığın Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Anxiety, Psychological Resilience and Codependency in Nurses During the COVID-19 Pandemic</i> Derya Canlı	68
SB/OP-45	Türkiyede Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Alanında Hemşirelik Model ve Kuramları İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Niceliksel ve İçerik Olarak İncelenmesi <i>A Qualitative and Content Analysis of Postgraduate Theses on Nursing Models And Theories In The Field Of Women's Health And Diseases Nursing In Turkey</i> Ebru Solmaz, Aslı Sis Çelik	69
SB/OP-46	Perinatal Ölüm ile Sonuçlanan Dekolman Plasenta Tanılı Olgunun Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli’ne Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care According to Gordon's Model of Functional Health Patterns of A Case Diagnosed With Detachment Placenta Resulting with Perinatal Death: A Case Report</i> Ebru Solmaz, Aslı Sis Çelik	70
SB/OP-47	Araç Dışı Trafik Kazası Geçiren Bir Hastanın Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient with Non-Vehicle Traffic Accident According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report</i> Elif Aslan, Hatice Polat Şimşek, Burçin Irmak, Nurgül Bölükbaş	71

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-48	Ağrı Yönetiminde Soğuk Uygulama: Hemşirelik Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi <i>Cold Application in Pain Management: An Analysis of Postgraduate Theses in Nursing</i> Fatma Mihrap Mete, Yasemin Kalkan Uğurlu	72
SB/OP-49	Hemşire ve Ebelerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutumları ile Şiddeti Tanılama Arasındaki İlişkinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship between Nurses and Midwives' Attitudes towards Violence Against Women and Diagnosing Violence and Affecting Factors</i> İlknur Kırdar, Sibel Peksoy Kaya	73
SB/OP-50	Lenfatik Filaryaz Tanılı Bir Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient with Lymphatic Filariasis According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report</i> Hatice Polat Şimşek, Elif Aslan, Burçin Irmak, Nurgül Bölükbaş	74
SB/OP-51	Kronik Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Semptom Şiddeti, Yaşam Doyumu ve Mutluluk: Tanımlayıcı ve İlişki Arayıcı Bir Çalışma <i>Symptom Severity, Satisfaction with Life and Happiness in Patients Receiving Chronic Hemodialysis Treatment: A Descriptive and Relational Study</i> Zeynep Pehlivan Köksal, Vacide Aşık Özdemir, Yağmur Akbal	75
SB/OP-52	Laktasyon Simülasyon Modeli ile Farklı Emzirme Pozisyonu Eğitiminin Emzirme Üzerine Etkisi <i>The Effect of Lactation Simulation Model and Different Breastfeeding Position Training on Breastfeeding</i> Ayşenur Durmuş, Dilek Coşkun Potur	76
SB/OP-53	COVID -19 Pandemisinde Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma <i>Experiences of Mothers with Infants Admitted to Neonatal Intensive Care During the COVID-19 Pandemic: A Qualitative Study</i> Selvinaz Albayrak, Emine Türkmen, Nilgün Göktepe, Sabiha Çağlayan	77
SB/OP-54	Gebelere Verilen Emzirme Danışmanlığının Doğum Sonrası Emzirme Öz-Yeterliliği ve Bebek Beslenmesi Tutumuna Etkisi <i>The Effect on Postpartum Breastfeeding Self-Efficacy and Infant Feeding Attitude of Breastfeeding Counseling Given to Pregnant Women</i> Nurfidan Varlık, Nülüfer Erbil	78
SB/OP-55	Hemşirelik Öğrencilerinde Motivasyonel Görüşmenin Sigara Bırakmada Öz Yeterlilik ve Bağımlılık Düzeyine Etkisi: Tek Kör Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Motivational Interviewing on The Level of Self Efficacy and Addiction in Smoking Cessation in Nursing Students: A Single-Blind Randomized Controlled Study</i> Aydan Yıldız Özdemir, Hacer Gök Uğur	79

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-56	COVID-19 Pandemi Sürecinin Filyasyon Ekibinde Çalışan Sağlık Personellerine Psikolojik Etkilerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması <i>Investigation of The Psychological Effects of the COVID-19 Pandemic Process on The Health Staff Working in The Filation Team: A Mixed Method Study</i> Muhammet Özköroğlu, Hacer Gök Uğur	80
SB/OP-57	COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi'nin Türkçe'ye Uyarlanması <i>Adaptation of The COSMIN Risk of Bias Checklist into Turkish</i> Hacer Gök Uğur, Murat Bektaş, Ayla Hendekci, Ayten Yılmaz Yavuz, Elif Çiçek	81
SB/OP-58	Renal Transplantasyon Yapılan Hastalarda Taburculuk Öncesi Öğrenim Gereksinimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of Pre-Discharge Learning Needs in Patinents with Renal Transplantation</i> Emek Bakanoğlu Kalkavan, Merdiye Şendir	82
SB/OP-59	Embriyo Transferi Yapılan İnfertil Kadınlara İki Farklı Müzik Eşliğinde Uygulanan Mandala Aktivitesinin Stres Düzeyi ve Stresle Baş Etmeye Etkisi <i>The Effects of Mandala Activity with Two Different Types of Music on Stress Levels and Coping with Stress in Infertile Women Undergoing Embryo Transfer</i> Banu Şişli, Kerime Derya Beydağ	83
SB/OP-60	Gebelik Stresi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi <i>The Relationship of Pregnancy Stress and Social Media Addiction</i> Tansunur Kandemir, Ebru Şahin	84
SB/OP-61	Koroner Arter Hastalarında Sağlık Algısı ve Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Perception and Health Literacy in Coronary Artery Patients</i> Burhan Pala, Aslıhan Çatiker	85
SB/OP-62	Omurga Cerrahisi Hastalarının Ameliyat Öncesi Dönemde Ağrıya Yönelik Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Yöntemlerin İncelenmesi; Nitel Bir Çalışma <i>Investigation of Complementary and Alternative Methods Used by Spine Surgery Patients for Preoperative Pain, A Qualitative Study</i> Hatice Oltuluoğlu, Runida Doğan, Mesut Meşe	86
SB/OP-63	Kalp Yetersizliğinde Gastrointestinal Semptomlar <i>Gastrointestinal Symptoms in Heart Failure</i> Aleyna Aksu, Yasemin Kalkan Uğurlu	87
SB/OP-64	Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyotelizm ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Phubbing and Communication Skills in Nursing Students</i> Bahadır Alver, Aslıhan Çatiker	88

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-65	Kronotopi ile Yeme Bağımlılığı İlişkisi: Sosyal Jetlag ve Psikolojik Acının Aracı Rolü <i>The Relationship between Chronotopy and Eating Addiction: Serial Mediation of Social Jetlag and Psychological Pain</i> Burcu Ceylan, Deniz Koçoğlu, Zeynep Saçıkara, Kübra Sultan Dengiz	89
SB/OP-66	Gebe Kadınlarda Stres ve Doğum Korkusu İlişkisi <i>Relationship Between Stress and Childbirth Fear among Pregnant Women</i> Büşra Nur Geldi, Nülüfer Erbil	90
SB/OP-67	Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde Bebeği Yatan Annelerin Stres Düzeyleri ve Eş Desteği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship Between Stress Levels and Spousal Support of Mothers Hospitalized in the Neonatal Intensive Care Unit</i> Emine Geçkil, Gülay Arslan	91
SB/OP-68	Kansere Bağlı Ağrı için Mindfulness (Bilinçli Farkındalık) Uygulamaları <i>Mindfulness Practices for Cancer-Related Pain</i> Gaye Demirtaş Adlı	92
SB/OP-69	Bir Hemşirelik Araştırmasında Video-Yansıtma Yönteminin Kullanımı: Katılımcıların Yöntem Değerlendirmeleri <i>Use of Video-Reflexion Method in A Nursing Research: Method Evaluations of the Participants</i> Arzu Akpınar, Hatice Yangın	93
SB/OP-70	Kadın Doğum Kliniklerinde Genellikle Göz Ardı Edilen Perinatal Kayıpta Bakım ve Hemşirelik Tanıları <i>Care and Nursing Diagnoses in Perinatal Loss, which is Often Overlooked in Obstetrics and Gynecology Clinics</i> Arzu Akpınar, Hatice Yangın	94
SB/OP-71	Yanıklı Çocuğun Orem'in Özbakım Yetersizlik Kuramı'na Göre Bakımı: Olgu Sunumu <i>Care of the Burned Child According to Orem's Self-Care Disability Theory: A Case Report</i> Ayşe Arıcıoğlu Sülün	95
SB/OP-72	Kronik Hastalığı Olan Ergenler için Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması <i>Personal Adjustment and Role Skills Scale for Adolescents with Chronic Disease: A Validity and Reliability Study</i> Ayşe Arıcıoğlu Sülün, Yeliz Suna Dağ, Emriye Hilal Yayan	96
SB/OP-73	Hemşirelik Eğitimine Yeni Bir Soluk: Kaçış Odası Oyunu <i>A New Breath in Nursing Education: Escape Room Game</i> Ayşegül Yılmaz, Şule Bıyık Bayram	97
SB/OP-74	İlkokul Öğrencilerinin Resimlerinde Hemşire Algısı; Kalitatif Çalışma <i>Nurse Perception in Picture of Primary School Students; Qualitative Study</i> Zübeyde Korkmaz, Barış Bal, Utku Menteş, Hasan Toptaş, Rabia Gökcek	98

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-75	Yoğun Bakım Hemşirelerinin Santral Venöz Katater İlişkili Kan Dolaşım Enfeksiyonlarını Önlemeye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Kanıta Dayalı Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Tutumları <i>The Level of Knowledge of Intensive Care Nurses Towards Preventing Central Venous Catheter-Related Bloodstream Infections and Their Attitudes Towards Evidence-Based Nursing Practice</i> Nimet Ateş, Beril Şeyda Gülle	99
SB/OP-76	Menapoz Semptom Yönetiminde Lavanta ile Müdahale Çalışmalarının İncelenmesi <i>Review of Intervention Studies with Lavender in Menopausal Symptom Management</i> Büşra Nur Geldi, Nülüfer Erbil	100
SB/OP-77	Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Sağlık Konusundaki Tutumları <i>Attitudes of Nursing Students on Sexual Health</i> Nedime Gül Doğan Özdemir, Cansu Karadeniz Benli, Atife Çetin	101
SB/OP-78	Hemşirelerde Psikolojik Dayanıklılık ile Eşduyum Yorgunluğu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship Between Psychological Resilience and Co-sentience Fatigue in Nurses</i> Hilal Kuşcu Karatepe, Hanife Tiryaki Şen	102
SB/OP-79	Örgütsel Bağlılık ve Örgütsel Vatandaşlık İlişkisinin Belirlenmesi: Hemşirelerle Kesitsel Bir Çalışma <i>Determination of the Relationship between Organisational Commitment and Organisational Citizenship: A Cross-Sectional Study with Nurses</i> Hilal Kuşcu Karatepe, Hanife Tiryaki Şen, Mesut Karaman	103
SB/OP-80	Yapay Zeka Çağında Yapay Mesane Tedavilerindeki Gelişmeler ve Hemşirelik Bakımı <i>Advances in Artificial Bladder Treatments and Nursing Care in the Age of Artificial Intelligence</i> Emek Bakanoğlu Kalkavan, Merdiye Şendir	104
SB/OP-81	Hemşirelerin Empatik Eğilimleri ile Yaşlı Ayrımcılığı Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>The Examination of the Relationship Between Empathic Tendency and Age Discrimination Attitudes of Nurses</i> Ertuğrul Sarı, Aysel Özşaban, Şule Bıyıkbayram	105
SB/OP-82	Kadın Sağlık Çalışanlarının Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutumları ile Sağlık Anksiyetesi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship Between Health Anxiety and Attitudes of Female Health Care Professionals Towards Early Diagnosis of Cervical Cancer</i> Ebru Şahin, Esra Kılıç	106
SB/OP-83	Gebelik Dönemi Hemşirelik Bakımında Telesahlık Uygulamaları <i>Telehealth Applications in Nursing Care during Pregnancy</i> Esra Kılıç, Ebru Şahin	107

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-84	Cerrahi Kliniklerde Çalışan Hemşire ve Stajyer Hemşirelerin Merhamet ve Bakım Davranışlarının İncelenmesi <i>Nurses and Intorn Student Nurses Working in Surgical Clinics Examining Compassion and Caring Behavior</i> Esra Özkan, Yeşim Yaman Aktaş	108
SB/OP-85	Hemşirelik Öğrencilerinin Menstrual Deneyimleri ve Regl Yoksulluk Durumları <i>Nursing Students' Menstrual Experiences and Menstrual Poverty</i> Mehtap Gümüşay, Zehra Acar	109
SB/OP-86	Prenatal Tanı Yöntemlerinde Etik ve Hemşirenin Sorumlulukları <i>Ethics in Prenatal Diagnostic Methods and Responsibilities of the Nurse</i> Hatice Nur Nefes, Nülüfer Erbil, Ebru Aydın, Hilal Gül Boyraz	110
SB/OP-87	Kadınlarda Premenstrual Sendrom ile Cinsel İşlev ve Çift Uyumu İlişkisinin İncelenmesi <i>Investigation of Relationship Between Dyadic Adjustment and Sexual Function with Premenstrual Syndrome Among Women</i> Havva Üçüncü, Nülüfer Erbil	111
SB/OP-88	Kanser Tanısı Olan Çocuğun Ebeveynlerinin Bakım Verme Yükü ile Psikolojik Sağlık Durumları Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Burden of Care and Resilience of the Parents of the Diagnosed Child</i> Hayrunnisa Toygar, Nursena Bayraktar, Hatice Uzşen, Merve Koyun, Esra Tural Büyük, Hatice İş Gündüz	112
SB/OP-89	Kemoterapi Tedavisi Alan Çocuğu Olan Ebeveynlerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama Durumlarının Belirlenmesi <i>Evaluation of the Use of Traditional and Complementary Medicine Therapies of Parents with Children Receiving Chemotherapy Treatment</i> Nursena Bayraktar, Hayrunnisa Toygar, Hatice Uzşen, Merve Koyun, Esra Tural Büyük, Hatice İş Gündüz	113
SB/OP-90	Serebral Palsili Çocukların Ebeveynlerinin Bakım Yükü ile Uyku Durumları Arasındaki İlişkide: Sosyal Desteğin Aracı Rolü <i>The Mediating Role of Social Support in the Relationship Between Care Burden and Sleep Status of Parents of Children with Cerebral Palsy: The Mediating Role of Social Support</i> Mehmet Emin Düken, Kadriye Şahin, Hülya Karataş	114
SB/OP-91	Preterm Bebeklerde Masaj ve Beyaz Gürültünün Fizyolojik Parametrelere Etkisi: Randomize Kontrollü Araştırma <i>The Effects of Massage and White Noise on Physiological Parameters of Preterm Infants: A Randomized Controlled Research</i> Mehmet Emin Düken, Emriye Hilal Yayan, Zehra Arslan	115
SB/OP-92	Kadına Yönelik Şiddet ve Medyanın Rolü <i>Violence Against Women and the Role of the Media</i> Merve Öksüz, Ebru Şahin	116

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-93	Epilepsi Hastalarının Hastalığı Gizleme Durumlarının İlaç Uyumuna Etkisi <i>The Effect of Concealment of Epilepsy on Medication Adherence in Patients with Epilepsy</i> Zeliha Büyükbayram, Meyreme Aksoy, Rıdvan Yılmaz	117
SB/OP-94	Kronik Hastalığı Olan ve Olmayan Gebelerin Sağlıklı Yaşam Davranışlarının Belirlenmesi <i>Determination of Healthy Lifestyle Behaviours of Pregnancy Women with and without Chronic Disease</i> Neslihan Yılmaz Sezer, Şenay Topuz, Rabia Özer	118
SB/OP-95	Özel Bir Hastanede Görev Yapan Sağlık Profesyonellerinin Adli Vakalarla İlgili Bilgi, Tutum ve Davranışlarının İncelenmesi <i>Analysis of Knowledge, Attitudes and Behaviors about Forensic Cases Among Healthcare Professionals Working in a Private Hospital</i> Nezahat Özer, Özlem Yazıcı, Esra Şahin, Burhan Telli, Furkan Kalkavan	119
SB/OP-96	Kadınlarda Doğum Memnuniyeti ile Doğum Sonu Depresyon Arasındaki İlişki <i>Relationship Between Birth Satisfaction and Postpartum Depression of Women</i> Nuran Nur Türkeli, Nülüfer Erbil	120
SB/OP-97	Basıncı Yarasını Önleme ve Bakımında Kanıt Temelli Uygulamalar <i>Evidence-Based Practices in Pressure Wound Prevention and Care</i> Nurgül Bölükbaş, Ümmühan İrice	121
SB/OP-98	Cerrahi Hemşirelerinin Opioid İlaçları Uygulamaya Yönelik Algısı <i>Surgical Nurses' Perception of the Administering of Opioid Drugs</i> Burçin Irmak, Nurgül Bölükbaş, Elif Aslan, Ömer Seyfi Acar, Hatice Polat Şimşek, Muharrem Çelik	122
SB/OP-99	Cerrahi Alan Enfeksiyonlarında Kanıtı Dayalı Uygulamalar <i>Evidence-Based Practices in Surgical Site Infections</i> Öykü Saraydemir, Yeşim Yaman Aktaş	123
SB/OP-100	Çocuklarda Pansuman İşlemi Sırasında Oluşan Korku, Anksiyete ve Ağrıyı Azaltmada Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Etkisi <i>The Effect of Virtual Reality Glasses in Relieving Fear, Anxiety and Pain During Dressing Procedure in Children</i> Ömer Faruk Burkay, Özlem Işıl	124
SB/OP-101	Üçüncü Trimesterde Erken Doğum Tehdidi Tanısı Almış Kadınlar ile Normal Bir Gebelik Süreci Yaşayan Kadınların Travmatik Doğum Algılarının Karşılaştırılması <i>Comparison of Traumatic Birth Perceptions of Women Diagnosed with Premature Birth Threat in the Third Trimester and Women Who Had a Normal Pregnancy Process</i> Nidanur Çiğdem, Öznur Çetin	125
SB/OP-102	Hemşirelik Eğitiminde Podcast Kullanımının Yeri ve Geleceği <i>The Place and Future of Using Podcasts in Nursing Education</i> Öznur Tuğba Çelebi	126

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-103	Hemşirelerde Tükenmişlik, Profesyonel Kimlik ve Meslekten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Burnout, Professional Identity and Intention to Leave the Profession in Nurses</i> Selma Sabancıoğulları	127
SB/OP-104	Kadın Ruh Sağlığını Koruma ve Geliştirmeye Yönelik Hizmetler <i>Services for Protecting and Improving Women's Mental Health</i> Selma Sabancıoğulları, Ebru Akbaş	128
SB/OP-105	Kadınlarda Jinekolojik Kansere Tanı ve Tedavisinin Cinsel İşlev Etkisi <i>The Effect of Gynecological Cancer Diagnosis and Treatment on Sexual Function in Women</i> Şevval Şahin, Nülüfer Erbil	129
SB/OP-106	Preeklampsi ve Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Preeclampsia and Evidence-Based Practices</i> Şevval Şahin, Nülüfer Erbil	130
SB/OP-107	Hiperemesis Gravidarum ve Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Hyperemesis Gravidarum and Evidence-Based Practices</i> Şeydanur Osma, Nülüfer Erbil	131
SB/OP-108	Gebelik ve Doğumda Merhametli Bakım <i>Compassionate Care during Pregnancy and Birth</i> Tuğba Pamuk, Nülüfer Erbil	132
SB/OP-109	Faye Glenn Abdellah'ın Hemşireliğe Bakışı <i>Faye Abdellah's View of Nursing</i> Uçar Küçük, Birsal Canan Demirbağ	133
SB/OP-110	Covid-19 Pandemisi Sırasında Tamamlayıcı İlaç/Besin Kullanımı ve Hastalık Davranışları <i>Use of Supplementary Drugs/Nutrients and Disease Behaviors During The COVID-19 Pandemic</i> Uçar Küçük, Birsal Canan Demirbağ	134
SB/OP-111	Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Otizm Spektrum Bozukluğu Hakkındaki Bilgi Düzeyleri: Bir Üniversite Örnekleme <i>Knowledge of Autism Spectrum Disorder among Students of the Faculty of Health Sciences: A University Sample</i> Zübeyde Korkmaz, Utku Menteş, Berhan Akdağ	135
SB/OP-112	Ses Kaydı ile Hasta-Hasta Yakını İletişiminin Koroner Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Yakınlarının Anksiyete, Depresyon ve Memnuniyetine Etkisi <i>The Effect of Patient-Relative Communication with Voice Recording on Relatives' Anxiety, Depression and Satisfaction in the Coronary Intensive Care Unit</i> Yasemin Kalkan Uğurlu, Dilek Küçük Alemdar, Esra Sarıoğlu, Diyar Köprülü	136

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-113	Koroner Arter Bypass Greft Sonrası Lavanta Yağı İnhalasyonunun Ağrı, Anksiyete ve Uyku Kalitesine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Lavender Oil Inhalation on Pain, Anxiety, and Sleep Quality After Coronary Artery Bypass Graft: A Randomized Controlled Trial</i> Yeşim Dikmen Aydın, Aysel Gürkan	137
SB/OP-114	Kronik Hastalıklarda Siberkondria Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler <i>Levels of Cyberchondria and Affecting Factors in Chronic Diseases</i> Zehra Tuğçe Bayrak, Yasemin Kalkan Uğurlu	138
SB/OP-115	Gebelik Stresinin Uyku Kalitesine Etkisi <i>The Effect of Pregnancy Stress on Sleepy Quality</i> Büşra Salbacak, Ebru Şahin	139
SB/OP-116	Bariatrik Cerrahisi Sonrası Enterokütanöz Fistül Gelişen Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient Who Developed Enterocutaneous Fistula After Bariatric Surgery: A Case Report</i> Nazlı Altun Laçinkaya, Burçin Irmak	140
SB/OP-117	Türkiye’de Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Uyku Kalitesine Müdahaleleri İçeren Tezlerin İncelenmesi <i>Investigation of Theses Containing Interventions to Sleep Quality in Obstetrics and Gynecology Nursing Master's and Doctorate Theses in Türkiye</i> Hatice Nur Nefes, Hilal Gül Boyraz, Ebru Aydın, Nülüfer Erbil	141
SB/OP-118	Postmenapozal Kadınlarda Genital Hijyen Uygulamaları: Tanımlayıcı Bir Çalışma <i>Genital Hygiene Practices in Postmenopausal Women: A Descriptive Study</i> Menekşe Nazlı Aker, Funda Özdemir, Rabia Erkan	142
SB/OP-119	Bebek Hazırlığı ve Endişe Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability of Baby Preparation and Worry Scale</i> Nülüfer Erbil, Mevlüde Alpaslan Arar, Fatma Yıldırım	143
SB/OP-120	Sezaryen Sonrası Ayak Refleksolojisinin Ağrı, İntestinal Motilite ve Konfora Etkisi <i>The Effect of Foot Reflexology on Pain, Intestinal Motility and Comfort after Cesarean Section</i> Mevlüde Alpaslan Arar, Nülüfer Erbil	144
SB/OP-121	Abdominal Cerrahi Sonrası Hastaların Erken Mobilizasyon Durumlarının Konfor Düzeyine Etkisi <i>The Effect of Early Mobilization Status on Comfort Level of Patients After Abdominal Surgery</i> Gözde Çandır, Özlem Işıl	145

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-122	Palyatif Bakım Ünitesindeki Hastalara Bakım Veren Aile Üyelerinin Bakım Yükü ile Bakım ve Tedavi Sürecine İlişkin Gereksinimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of the Care Burden of the Family Members Caring for the Patients in the Palliative Care Unit and their Requirements for the Care and Treatment Process</i> Sonay Bilgin, Selen Özdemir	146
SB/OP-123	Dismenore Yönetiminde Gül Yağı Aromaterapisinin Kullanımı: Sistematik Bir Derleme <i>The Use of Rose Oil Aromatherapy in the Management of Dysmenorrhea: A Systematic Review</i> Gizem Yıldız, Nülüfer Erbil	147
SB/OP-124	Acil Obstetrik Bakıma İlişkin Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi <i>Bibliometric Analysis of Studies on Emergency Obstetric Care</i> İbrahim Uzan	148
SB/OP-125	Evli Kadınlarda COVID-19 Korkusu ile Cinsel Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship Between Married Women's Fear of COVID-19 and Quality of Sexual Life</i> Merve Öksüz, Ebru Şahin	149
SB/OP-126	Türkiye'deki Yaşlıların Sağlık Hizmetlerine Erişim Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma <i>The Experiences of Elderly People Accessing Health Services in Türkiye: Qualitative Research</i> Yelda Koçak, Elif Zeynep Metin Gemici, Handan Zincir	150
SB/OP-127	Hemşirelikte Verimlilikle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi: Sistematik Derleme <i>Analysis of Graduate Theses on Productivity in Nursing: A Systematic Review</i> Ayşe Şevval Patkavak, Nilgün Göktepe	151
SB/OP-128	Cerrahi Hastalarının Ameliyathane ve Ameliyat Sonrası Dönemde Kliniklerdeki Güvenli Çevre Ortamının Florence Nightingale'in Çevre Teorisine Göre Oluşturulması ve Kavram Haritalarının Kullanımı <i>Establishing a Safe Environment for Surgical Patients in the Operating Room and Clinics in the Postoperative Period According to Florence Nightingale's Environment Theory and Using Concept Maps</i> Bahtıgül Kubat	152
SB/OP-129	Gebelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Emzirme Öz-Yeterlilik Algıları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship between Health Literacy Levels and Breastfeeding Self Efficacy Perceptions of Pregnant Women</i> Büşra Korkmaz, Ayşe Aydın	153
SB/OP-130	Şiddetin Kadın Sağlığına Etkisi <i>The Impact of Violence on Women's Health</i> Büşra Salbacak, Ebru Şahin	154

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-131	Öğrenci Hemşirelerin Kültürel Farkındalığı ile Terapötik İletişim Becerileri Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Cultural Awareness and Therapeutic Communication Skills of Student Nurses</i> Fatma Aksoy, Hanife Durgun	155
SB/OP-132	Yönetici Hemşirelerin Liderlik Tarzlarına İlişkin Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistemik Derleme <i>Analysis of Graduate Theses on Leadership Styles of Executive Nurses: A Systematic Review</i> Hatice Efe Eydi, Nilgün Göktepe	156
SB/OP-133	Kadınların Sağlık Okuryazarlığı ve Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgileri Arasındaki İlişki <i>Relationship Between Health Literacy and Gynecological Cancer Prevention Information of Women</i> Fatma Aksoy, Hilal Gül Boyraz, Nülüfer Erbil	157
SB/OP-134	Postpartum Cinsel İşlev Sorunlarına Müdahaleler: Randomize Kontrollü Çalışmaların Sistemik Derlemesi <i>Interventions for Postpartum Sexual Dysfunction Problems: A Systematic Review of Randomized Controlled Studies</i> Hilal Gül Boyraz, Nülüfer Erbil	158
SB/OP-135	Kalp Yetmezliği Hastalarında Sağlık Okuryazarlığı, Sağlık Davranışları ve Öz Bakım Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Literacy, Health Behaviors, and Self-Care in Heart Failure Patients</i> Naciye Yüce, Meltem Şirin Gök	159
SB/OP-136	Onkoloji Hastalarında Sağlık Kaderciliği ile Öz Bakım Gücü Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Fatalism and Self-Care Agency in Oncology Patients</i> Seda Gökkaya, Meltem Şirin Gök	160
SB/OP-137	Engelli Çocuğu Olan Annelerin Bakım Yükünün Aile Yaşam Kalitesi ve Yorgunluk ile İlişkisinin İncelenmesi <i>Investigation of the Correlation Between Family Quality of Life and Fatigue with the Care Burden of Mothers of Children with Disability</i> Mervenur Öztürk, Dilek Küçük Alemdar	161
SB/OP-138	Primipar Gebelerde Bilinçli Farkındalık Eğitiminin Doğum Korkusu, Doğum Şekli, Doğum Deneyimi, Prenatal ve Maternal Bağlanmaya Etkisi <i>The Effect of Mindfulness Education on Fear of Childbirth, Mode of Delivery, Childbirth Experience and Prenatal and Maternal Attachment in Primiparous Pregnant Women</i> Özlem Akın, Nülüfer Erbil	162

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-139	Pediatric Hemşireliğinde Profesyonel Değerler, Profesyonel Değerleri Etkileyen Faktörler ve Profesyonel Değerlerin Bakım Davranışları Üzerine Etkileri: Literatür Derleme <i>Professional Values in Pediatric Nursing, Factors Affecting Professional Values and Effects of Professional Values on Care Behaviors: A Literature Review</i> Şerife Tutar, Nazmiye Yirik	163
SB/OP-140	Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Yönetimi Öz Yeterlilik ve Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi <i>Determination of Nursing Students' Attitudes Towards Pain Management Self-Efficacy and Pain Assessment</i> Emel Gülnar, Şule Bıyık Bayram, Nurcan Çalışkan	164
SB/OP-141	Palyatif Bakım Servisinde Tedavi Gören Hastalara Bakım Veren Bireylerin Maneviyat Düzeyleri ile Bakım Yüğü Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Spirituality Levels and Care Burden of Individuals Caring for Patients Treated in Palliative Care Service</i> Yahya Demircan, Mervenur Öztürk, Hanife Durgun, Dilek Küçük Alemdar	165
SB/OP-142	Hemşirelik Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ile Yenilikçi Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Examining the Relationship between Nursing Students' Personality Traits and Innovative Behaviors</i> Ertuğrul Sarı, Fulya Batmaz, Fatma Aksoy, Havva Öztürk	166
SB/OP-143	Yoğun Bakım Hemşirelerinin Endotrakeal Aspirasyon Uygulamaları ve Etkileyen Faktörler: İstanbul Avrupa Yakası Kamu Hastaneleri Örneği <i>Endotracheal Suctioning Practices of Intensive Care Nurses and Influencing Factors: An Example from Public Hospitals on the European Side of Istanbul</i> Yasemin Başer, Nuray Şahin Orak	167
SB/OP-144	Çocuklarda İnternet Bağımlılığının Obezite Riski ve Uyku Bozukluğu İle İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Correlation Between Internet Addiction, Obesity Risk and Sleep Disorder in Children</i> Şulenur Duran, Dilek Küçük Alemdar	168
SB/OP-145	Cerrahide Yapay Zekâ: Bilgi Analitiği <i>Artificial Intelligence in Surgery: Information Analytics</i> Dürdane Palabıyık Yılmaz, Meryem Yavuz van Giersbergen	169
SB/OP-146	Ebelik 3. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Tandem Emzirmeyle İlgili Bilgi ve Düşünceleri <i>Knowledge and Opinions of Midwifery 3rd and 4th Grade Students about Tandem Breastfeeding</i> Özlem Karabulutlu, Yağmur Kotancı	170

Numara/Number		Sayfa/Page
SB/OP-147	Dismenorede Aromaterapi Uygulaması ve Hemşirelik Yaklaşımı <i>Aromatherapy Application in Dysmenored and Nursing Approach</i> Özlem Karabulutlu, Cansu Mine Aydın	171
SB/OP-148	Hemşirelik Öğrencilerinin Kronotipine Göre Uyku Hijyeni ve Akademik Başarısının İncelenmesi <i>Investigation of Sleep Hygiene and Academic Achievement of Nursing Students by Chronotype</i> Betül Bayrak, Fatma Aksoy	172
SB/OP-149	Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability of the Tokophobia Assessment Questionnaire</i> Nülüfer Erbil, Hüsne Yücesoy, Hilal Gül Boyraz, Gizem Yıldız	173
SB/OP-150	Doğum Öncesi Dönemde Baba-Bebek Bağlanması <i>Father-Baby Attachment in Prenatal Period</i> Tuba Enise Benli, Yeşim Aksoy Derya	174
SB/OP-151	Gebenin Cinsel Yaşamı Ölçeği ve Gebelikte Eşin Cinsel Yaşamı Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması <i>Turkish Validity and Reliability Study of Maternal Sex during Pregnancy and Partner Sex During Pregnancy</i> Nülüfer Erbil, Hatice Sarı Çetin	175
SB/OP-152	Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Maneviyat Düzeyleri ile Organ Bağışına Karşı Tutumları Arasındaki İlişki <i>The Relationship between the Spirituality Levels of Health Education Students and Their Attitudes towards Organ Donation</i> Fatma Gül Can, Eda Gülbetekin	176
	Yazar Dizini /Author Index	177-179
	Sözel Bildiri Oturumları/Oral Presentation Sessions	180-189
	Bildiri Ödülleri	190
	Kongre Kapanış Bildirgesi	191
	Kongre Afişi/Congress Poster	

Bu bildiri kitabındaki özetler, bildiri sürecinde bilimsel kurulu üyeleri (iki üye) tarafından değerlendirilmiştir.

The abstracts in this proceedings book were evaluated by the members of the scientific committee (two members) during the process.

Davet/Invitation

Kıymetli Meslektaşlarım, Sevgili Dostlar,

Ordu'dan Merhaba,

Sizleri yeşilin ve mavinin bulunduğu Ordu ilinde, 12-14 Temmuz 2023 tarihleri arasında Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ev sahipliğinde yüz yüze gerçekleştireceğimiz ve ana teması **“Değişen Dünyada Hemşirelik Çalışmaları”** olan, **“1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi”**ne davet etmenin mutluluğunu yaşamaktayız.

Kongremizin bilimsel programı Ordu Üniversitesi Cumhuriyet Yerleşkesinde gerçekleştirilecektir. Ulusal ve uluslararası bilim insanlarının katılacağı kongremizde, bilimsel bilgi ve deneyimin paylaşılacağı bir program gerçekleştirmeyi planlamaktayız. Kanıta dayalı bilgi ve uygulamaların öneminin yadsınamaz bir gerçek olduğu günümüzde, sizlerin değerli katılımları ile zenginleşecek kongremizin hemşirelikte eğitim, uygulama ve araştırmaya katkı sağlayan çalışmaların sunulduğu bir kongre olmasını hedefliyoruz.

Ordu ilinde gerçekleşecek olan **“1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi”**nde sizlerle birlikte olmaktan ve üniversitemizde ağırlamaktan mutluluk ve onur duyacağız.

Sevgi ve saygılarımızla...

Dear Colleagues and Friends,

Greetings from Ordu,

1st International Nursing Studies Congress organized by the Ordu University Faculty of Health Sciences Nursing Department will take place between 12-14th July 2023 at the Ordu University Cumhuriyet Campus, Ordu, Türkiye. The main theme of the congress is **“Nursing Studies in a Changing World”**. We are happy to invite you to the congress.

The scientific program of our congress will be held at Ordu University Cumhuriyet Campus. We are planning to organize a program in which scientific knowledge and experience will be shared at our congress, which will be attended by national and international scientists. Today, when the importance of evidence-based knowledge and practices is an undeniable reality, we aim to enrich our congress with your valuable participation, to be a congress where studies that contribute to education, practice, and research in nursing are presented. We will be happy and honored to be with you at the **“1st International Nursing Studies Congress”** and to host you at our university.

Yours sincerely,

Kongre Başkanı /Congress President

Prof. Dr. Nülüfer Erbil

DÜZENLEME KURULU

Onursal Başkan

Prof. Dr. Ali Akdoğan-Ordu Üniversitesi Rektörü

Kongre Başkanlar

Prof. Dr. Nülüfer Erbil-Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Nurgül Bölükbaş-Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

Bilimsel Sekreteryas

Doç. Dr. Hacer Gök Uğur-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Dilek Küçük Alemdar-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Gümüşay-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Fatma Aksoy-Ordu Üniversitesi

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Nurgül Bölükbaş-Ordu Üniversitesi

Prof. Dr. Nülüfer Erbil-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Hanife Durgun-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Hacer Gök Uğur-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Nilgün Göktepe-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Nevin Günaydın-Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Dilek Küçük Alemdar-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Betül Bayrak-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan Çatıker-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Gümüşay-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Kalkan Uğurlu-Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ebru Şahin-Ordu Üniversitesi

Öğr. Gör. Figen Baykal Top-Ordu Üniversitesi

Öğr. Gör. Özgül Bostan-Ordu Üniversitesi

Öğr. Gör. Azize Nuran Kahraman-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Ayşe Arıcıoğlu Sülün-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Burçin Irmak-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Fatma Aksoy-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Hilal Gül Boyraz-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Selin Nur Kara-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Beyzanur Topallı-Ordu Üniversitesi

Arş. Gör. Gizem Yıldız-Ordu Üniversitesi

ORGANIZING COMMITTEE

Honorary President

Prof. Ali Akdoğan- *Ordu University, Rector*

Congress Presidents

Prof. Nülüfer Erbil- *Dean of Ordu University Faculty of Health Sciences*

Prof. Nurgül Bölükbaş- *Vice Dean of Ordu University Faculty of Health Sciences*

Scientific Secretariat

Assoc. Prof. Hacer Gök Uğur- *Ordu University*

Assoc. Prof. Dilek Küçük Alemdar- *Ordu University*

Assist Prof. Mehtap Gümüşay- *Ordu University*

Res. Assist. Fatma Aksoy- *Ordu University*

Organizing Committee

Prof. Nurgül Bölükbaş- *Ordu University*

Prof. Nülüfer Erbil- *Ordu University*

Assoc. Prof. Hanife Durgun- *Ordu University*

Assoc. Prof. Hacer Gök Uğur- *Ordu University*

Assoc. Prof. Nilgün Göktepe- *Ordu University*

Assoc. Prof. Nevin Günaydın- *Ordu University*

Assist. Prof. Dilek Küçük Alemdar- *Ordu University*

Assist. Prof. Betül Bayrak- *Ordu University*

Assist. Prof. Aslıhan Çatıker- *Ordu University*

Assist. Prof. Mehtap Gümüşay- *Ordu University*

Assist. Prof. Yasemin Kalkan Uğurlu- *Ordu University*

Assist. Prof. Ebru Şahin- *Ordu University*

Lecturer Figen Baykal Top- *Ordu University*

Lecturer Özgül Bostan- *Ordu University*

Lecturer Azize Nuran Kahraman- *Ordu University*

Res. Assist. Dr. Ayşe Arıncıoğlu Sülün- *Ordu University*

Res. Assist. Dr. Burçin Irmak- *Ordu University*

Res. Assist. Fatma Aksoy- *Ordu University*

Res. Assist. Hilal Gül Boyraz- *Ordu University*

Res. Assist. Selin Nur Kara- *Ordu University*

Res. Assist. Beyzanur Topallı- *Ordu University*

Res. Assist. Gizem Yıldız- *Ordu University*

ULUSAL BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Serap Altuntaş	Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Türkinaz Aştı	Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. İlknur Aydın Avcı	Ondokuz Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Dilek Aygün	Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Rukuye Aylaz	İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Zuhul Bahar	İstanbul Kent Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ülkü Baykal	İstanbul Arel Üniversitesi, Yönetici Hemşireler Derneği, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nurgül Bölükbaş	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nejla Canbulat Şahiner	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Sevim Çelik	Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ümran Dal	Yakın Doğu Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Yurdanur Dikmen	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ayşegül Dönmez	Ege Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Emel Ege	Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nülüfer Erbil	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Yurdağül Erdem	Kırıkkale Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ayşe Ergün	Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Sibel Erkal İlhan	Haliç Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Fatma Eti Aslan	Bahçeşehir Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Zehra Göçmen Baykara	Gazi Üniversitesi, Yara Ostomi İnkontinans Hemşireleri Derneği, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nermin Gürhan	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Rabia Hacıhasanoğlu Aşıl	Yalova Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Emine İyigün	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Sevgişun Kapucu	Hacettepe Üniversitesi, Geriatri Hemşireliği Derneği, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ükke Karabacak	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Mevlüde Karadağ	Yüksek İhtisas Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Papatya Karakurt	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Semra Kocaöz	Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nuran Kömürcü	İstanbul Aydın Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Evşen Nazik	Çukurova Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nermin Olgun	Hasan Kalyoncu Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Fatma Öz	Lokman Hekim Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireleri Derneği, TÜRKİYE
Prof. Dr. Fügen Özcanarlan	Toros Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Nurcan Özyazıcıoğlu	Bursa Uludağ Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Türkan Pasinlioğlu	Sanko Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Selma Sabancıoğulları	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Selmin Şenol	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Derya Tanrıverdi	Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Gülbu Tanrıverdi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kültürlerarası Hemşirelik Derneği, TÜRKİYE
Prof. Dr. Sultan Taşçı	Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Hatice Tel Aydın	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Füsün Terzioğlu	Avrasya Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Hülya Uçar	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Yasemin Yıldırım Usta	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE
Prof. Dr. Ayla Ünsal	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Sibel Arguvanlı Çoban	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Rahime Aydın Er	Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Havva Arslan Yürümezoğlu	Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Eğitimi Derneği, TÜRKİYE
Doç. Dr. Handan Boztepe	Atılım Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Hanife Durgun	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Sibel Ergün	Balıkesir Üniversitesi, TÜRKİYE

ULUSAL BİLİM KURULU ÜYELERİ

Doç. Dr. Gül Ergün	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Nilgün Göktepe	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Öznur Gürlek Kısacık	Afyonkarahisar Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Nevin Günaydın	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Rukiye Höbek Akarsu	Yozgat Bozok Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Selma Kahraman	Harran Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Zeynep Karaman Özlü	Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Nazan Kılıç Akça	İzmir Bakırçay Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Gülten Koç	Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Emine Kol	Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Dilek Küçük Alemdar	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Zeliha Özdemir Köken	Hacettepe Üniversitesi, Kalp Damar Cerrahi Hemşireleri Derneği, TÜRKİYE
Doç. Dr. Birgül Özkan	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Aklime Sarıkaya	İstanbul Aydın Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Duygu Sönmez Düzkaya	Tarsus Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Zeynep Temiz	Artvin Çoruh Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Hacer Gök Uğur	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Doç. Dr. Yeşim Yaman Aktaş	Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Mehmed Cihad Aktaş	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ay	Bingöl Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Betül Bayrak	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Seher Çakmak	Gümüşhane Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan Çatıker	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Gümüşay	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Necmettin İşçi	İğdır Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Kes	Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Evin Korkmaz	Bahçeşehir Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Müjgan Onarıcı	Çankırı Karatekin Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Oruç	Düzce Üniversitesi, İş Sağlığı Hemşireliği Derneği, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Seven	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Ebru Şahin	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Eda Tekin	Mudanya Üniversitesi, TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Kalkan Uğurlu	Ordu Üniversitesi, TÜRKİYE

ULUSLARARASI BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Parveen Ali	Editor-in-Chief of International Nursing Review Division of Nursing and Midwifery Health Sciences, School Sheffield, UNITED KINGDOM
Emeritus Prof. Jana Goriup	Social Gerontology Department Alma Mater, Europaea Maribor, SLOVENIA
Prof. Suzana Kraljić	Faculty of Law, University of Maribor, SLOVENIA
Prof. Wegdan Bani-Issa	Nursing Department, College of Health Sciences, University of Sharjah, UAE
Prof. Raul Alberto Cordeiro	Polytechnic Institute of Portalegre, PORTUGAL
Assoc. Prof. Jadranka Stričević	Nursing Department, Faculty of Health Science University of Maribor, SLOVENIA
Prof. Minna Stolt	Department of Nursing Science, University of Turku, FINLAND
Prof. Maria Dolores Bernabeu Tamayo	Department of Nursing Autonomous University of Barcelona, SPAIN

**Bilim Kurulu Üyelerinin isimleri alfabetik olarak sıralanmıştır.*

NATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE MEMBERS

Prof. Serap Altuntaş	Bandırma Onyedi Eylül University, TÜRKİYE
Prof. Türkinaz Aştı	Bezmi Alem Vakıf University, TÜRKİYE
Prof. İlknur Aydın Avcı	Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE
Prof. Dilek Aygün	Sakarya University, TÜRKİYE
Prof. Rukuye Aylaz	İnönü University, TÜRKİYE
Prof. Zuhâl Bahar	İstanbul Kent University, TÜRKİYE
Prof. Ülkü Baykal	İstanbul Arel University, Executive Nurses Association, TÜRKİYE
Prof. Nurgül Bölükbaş	Ordu University, TÜRKİYE
Prof. Nejla Canbulat Şahiner	Karamanoğlu Mehmetbey University, TÜRKİYE
Prof. Sevim Çelik	Bartın University TÜRKİYE
Prof. Ümran Dal	Yakın Doğu University, TÜRKİYE
Prof. Yurdanur Dikmen	Sakarya University of Applied Sciences, TÜRKİYE
Prof. Ayşegül Dönmez	Ege University, TÜRKİYE
Prof. Emel Ege	Necmettin Erbakan University, TÜRKİYE
Prof. Nülüfer Erbil	Ordu University , TÜRKİYE
Prof. Yurdağül Erdem	Kırıkkale University, TÜRKİYE
Prof. Ayşe Ergün	Marmara University, TÜRKİYE
Prof. Sibel Erkal İlhan	Haliç University, TÜRKİYE
Prof. Fatma Eti Aslan	Bahçeşehir University, TÜRKİYE
Prof. Zehra Göçmen Baykara	Gazi University, Wound Ostomy Incontinence Nurses' Society, TÜRKİYE
Prof. Nermin Gürhan	Tokat Gaziosmanpaşa University, TÜRKİYE
Prof. Rabia Hacıhasanoğlu Aşilar	Yalova University, TÜRKİYE
Prof. Emine İyigün	Sağlık Bilimleri University, TÜRKİYE
Prof. Sevgişun Kapucu	Hacettepe University, Geriatric Nursing Association, TÜRKİYE
Prof. Ükke Karabacak	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University, TÜRKİYE
Prof. Mevlüde Karadağ	Yüksek İhtisas University, TÜRKİYE
Prof. Papatya Karakurt	Erzincan Binali Yıldırım University, TÜRKİYE
Prof. Semra Kocaöz	Niğde Ömer Halis Demir University, TÜRKİYE
Prof. Nuran Kömürcü	İstanbul Aydın University, TÜRKİYE
Prof. Evşen Nazik	Çukurova University, TÜRKİYE
Prof. Nermin Olgun	Hasan Kalyoncu University, TÜRKİYE
Prof. Fatma Öz	Lokman Hekim University, Association of Psychiatric Nurses, TÜRKİYE
Prof. Fügen Özcanarslan	Toros University, TÜRKİYE
Prof. Nurcan Özyazıcıoğlu	Bursa Uludağ University, TÜRKİYE
Prof. Türkan Pasinlioğlu	Sanko University, TÜRKİYE
Prof. Selma Sabancıoğulları	Sivas Cumhuriyet University, TÜRKİYE
Prof. Selmin Şenol	Kütahya Health Sciences University, TÜRKİYE
Prof. Derya Tanrıverdi	Gaziantep University, TÜRKİYE
Prof. Gülbu Tanrıverdi	Çanakkale Onsekiz Mart University, Intercultural Nursing Association, TÜRKİYE
Prof. Sultan Taşcı	Erciyes University, TÜRKİYE
Prof. Hatice Tel Aydın	Sivas Cumhuriyet University, TÜRKİYE
Prof. Füsun Terzioğlu	Avrasya University, TÜRKİYE
Prof. Hülya Uçar	Nuh Naci Yazgan University, TÜRKİYE
Prof. Yasemin Yıldırım Usta	Bolu Abant İzzet Baysal University, TÜRKİYE
Prof. Ayla Ünsal	Kırşehir Ahi Evran University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Sibel Arguvanlı Çoban	Zonguldak Bülent Ecevit University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Rahime Aydın Er	Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Havva Arslan Yürümezoğlu	Dokuz Eylül University, Nursing Education Association, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Handan Boztepe	Atılım University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Hanife Durgun	Ordu University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Sibel Ergün	Balıkesir Üniversitesi, TÜRKİYE

NATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE MEMBERS

Assoc. Prof. Gül Ergün	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Nilgün Göktepe	Ordu University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Öznur Gürlek Kısacık	Afyonkarahisar University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Nevin Günaydın	Ordu University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Rukiye Höbek Akarsu	Yozgat Bozok University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Selma Kahraman	Harran University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Zeynep Karaman Özlü	Atatürk University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Nazan Kılıç Akça	İzmir Bakırçay University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Gülten Koç	Hacettepe University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Emine Kol	Akdeniz University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Dilek Küçük Alemdar	Ordu University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Zeliha Özdemir Köken	Hacettepe University, Association of Cardiovascular Surgery Nurses, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Birgül Özkan	Ankara Yıldırım Beyazıt University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Aklime Sarıkaya	İstanbul Aydın University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Duygu Sönmez Düzkaya	Tarsus University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Zeynep Temiz	Artvin Çoruh University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Hacer Gök Uğur	Ordu University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Yeşim Yaman Aktaş	Giresun University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Mehmed Cihad Aktaş	Van Yüzüncü Yıl University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Ali Ay	Bingöl University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Betül Bayrak	Ordu University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Çakmak	Gümüşhane University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Aslıhan Çatıker	Ordu University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Mehtap Gümüştay	Ordu University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Necmettin İşçi	İğdır University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Duygu Kes	Karabük University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Evin Korkmaz	Bahçeşehir University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Müjgan Onarıcı	Çankırı Karatekin University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Deniz Oruç	Düzce Üniversitesi, Occupational Health Nursing Association, TÜRKİYE
Assist. Prof. Ahmet Seven	Kahramanmaraş Sütçü İmam University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Ebru Şahin	Ordu University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Yasemin Eda Tekin	Mudanya University, TÜRKİYE
Assist. Prof. Yasemin Kalkan Uğurlu	Ordu University, TÜRKİYE

INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE MEMBERS

Prof. Parveen Ali	Editor-in-Chief of International Nursing Review Division of Nursing and Midwifery
Emeritus Prof. Jana Goriup	Health Sciences, School Sheffield, UNITED KINGDOM
Prof. Suzana Kraljić	Social Gerontology Department Alma Mater, Europaea Maribor, SLOVENIA
Prof. Wegdan Bani-Issa	Faculty of Law, University of Maribor, SLOVENIA
Prof. Raul Alberto Cordeiro	Nursing Department, College of Health Sciences, University of Sharjah, UAE
Assoc. Prof. Jadranka Stričević	Polytechnic Institute of Portalegre, PORTUGAL
Prof. Minna Stolt	Nursing Department, Faculty of Health Science University of Maribor, SLOVENIA
Prof. Maria Dolores Bernabeu Tamayo	Department of Nursing Science, University of Turku, FINLAND
	Department of Nursing Autonomous University of Barcelona, SPAIN

**The names of the Scientific Committee Members are listed alphabetically.*

ANA TEMA/ MAIN THEME

ANA TEMA

Değişen Dünyada Hemşirelik Çalışmaları

ALT TEMALAR

- Hemşirelik Eğitimi
- Hemşirelik Çalışmalarının Geleceği
- Hemşirelik Araştırmalarının Güçlendirilmesi
- Hemşirelikte Kanıt Temelli Uygulamalar
- Hemşirelikte Güvenli ve Kaliteli Bakım
- Hemşirelikte İnovasyon

MAIN THEME

Nursing Studies in a Changing World

SUB-THEMES

- Nursing Education
- The Future of Nursing Studies
- Strengthening Nursing Research
- Evidence-Based Practices in Nursing
- Safe and Quality Service in Nursing
- Innovation in Nursing

**1. ULUSLARARASI HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI KONGRESİ
12-14 TEMMUZ 2023, ORDU ÜNİVERSİTESİ, ORDU, TÜRKİYE**

“Değişen Dünyada Hemşirelik Çalışmaları”

BİLİMSEL PROGRAM

12 TEMMUZ 2023 - ÇARŞAMBA	
KURSLAR	
09.30-17.00	KURS I: Nitel Araştırma Yöntemleri Kursu Prof. Dr. Özen Kulakaç Dr. Öğr. Üyesi Rüveyde Aydın
09.30-17.00	KURS II: Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Kursu Prof. Dr. Emine Geçgil Prof. Dr. Emel Ege
09.30-17.00	KURS III: Randomize Kontrollü Araştırma Kursu Doç. Dr. Dilek Küçük Alemdar

13 TEMMUZ 2023- PERŞEMBE	
08.00-09.00	KONGRE KAYIT
09.00-09.30	AÇILIŞ SEREMONİSİ
09.30-10.00	KONFERANS: Hemşireler Geleceğimiz Oturum Başkanı: Prof. Dr. Türkan Pasinlioğlu (TR) Hemşireler Geleceğimiz - Prof. Dr. Sultan Taşçı (TR)
10.30-11.00	ÇAY-KAHVE ARASI
11.00-12.00	PANEL I: Hemşireliğin Güncel Durumu Oturum Başkanları: Prof. Dr. Meryem Yavuz van Giersbergen (TR) , Doç. Dr. Eda Şahin (TR) Hemşirelik Eğitiminin Güncel Durumu - Doç. Dr. Sevim Ulupınar (TR) Hemşirelik uygulamalarında güncel ve gelecekteki gelişmeler, küresel acil durumlar ve yerel gerçekler - Prof. Dr. Raul Alberto Cordeiro (PORTEKİZ) Hemşirelik Araştırmalarının Güncel Durumu - Prof. Dr. Türkan Pasinlioğlu (TR)
12.00-13.00	ÖĞLE YEMEĞİ
13.00-14.00	PANEL II: Yazar, Hakem ve Editörün Bakışıyla Yayın Yolculuğu Oturum Başkanları: Prof. Dr. Merdiye Şendir (TR) , Prof. Dr. Gülbeyaz Can (TR) Yazarın Perspektifinden Yayın Yolculuğu - Prof. Dr. Meryem Yavuz van Giersbergen (TR) Hakemin Perspektifinden Yayın Yolculuğu - Doç. Dr. Nilgün Göktepe (TR) Editörün Perspektifinden Yayın Yolculuğu - Prof. Dr. Parveen Ali (UK)
14.00-15.00	PANEL III: Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulamalar Oturum Başkanları: Prof. Dr. Sultan Taşçı (TR) , Prof. Dr. Selma Sabancıoğulları (TR) Hasta memnuniyeti için kanıt temelli hemşirelik uygulamaları - Prof. Dr. Wegdan Bani-Issa (UAE) Ayak bakımında kanıt temelli uygulamalar - Prof. Dr. Minna Stolt (FİNLANDİYA) Onkolojide Semptom Yönetiminde Kanıta Dayalı Uygulamalar - Prof. Dr. Gülbeyaz Can (TR)
15.00-15.30	ÇAY-KAHVE ARASI
15.30-16.30	PANEL IV: Yaşlanan Nüfus ve Sağlıklı Yaşlanma Oturum Başkanları: Prof. Dr. Emel Ege (TR) , Doç. Dr. Nilgün Göktepe (TR) Sağlıklı Yaşlanma - Doç. Dr. Jadranka Stricevic (SLOVENYA) Kuşaklar Arası Dayanışma ve Yaşlanma - Prof. Dr. Jana Goriup (SLOVENYA) Finansal Yaşlı İstismarı - Prof. Dr. Suzana Kraljic (SLOVENYA)
16.30-17.30	SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU I
17.30-18.30	SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU II
19.30	GALA YEMEĞİ

14 TEMMUZ 2023-CUMA	
09.30-10.30	PANEL V: Hemşirelikte Yenilikçi Konular Oturma Başkanları: Prof. Dr. Emine Geçkil (TR), Doç. Dr. Sevim Ulupınar (TR) Bilişim ve Hemşirelik- Hemşire Yasemin Temiz Marangoz (TR) Yapay Zekâ ve Hemşirelik- Dr. Öğr. Üyesi Kerem Erzurumlu(TR) Hemşirelik Eğitiminde İnovasyon Kültürü geliştirme: Bir Uygulama Örneği- Prof. Dr. Merdiye Şendir (TR)
10.30-11.00	ÇAY- KAHVE ARASI
11.00-12.00	PANEL VI: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Hemşirelik Oturma Başkanları: Prof. Dr. Nurgül Bölükbaş (TR), Doç. Dr. Hacer Gök Uğur (TR) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği - Prof. Dr. Emel Ege (TR) Ruh Sağlığını Güçlendirme - Prof. Dr. Selma Sabancıoğulları (TR) Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam - Doç. Dr. Yeşim Yaman Aktaş (TR)
12.30-13.30	ÖĞLE YEMEĞİ
13.30-14.30	PANEL VII: Hemşirelik Projeleri Fon Kaynakları ile Faydalı Model ve Patent Alma Süreci Oturma Başkanları: Prof. Dr. Kerime Derya Beydağ (TR), Doç. Dr. Hanife Durgun (TR) Avrupa Birliği Projeleri - Doç. Dr. Eda Şahin (TR) TÜBİTAK, TÜSEB Projeleri - Doç. Dr. Dilek Küçük Alemdar (TR) Patent ve Faydalı Model Süreci: Deneyim Paylaşımı - Prof. Dr. Nurcan Çalışkan (TR)
14.30-15.00	ÇAY-KAHVE ARASI
15.00-16.00	SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU III
16.00-17.00	SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU IV
17.30	BİLDİRİ ÖDÜLLERİ VE KAPANIŞ SEREMONİSİ
15 TEMMUZ 2023-CUMARTESİ	
10.00-16.00	SOSYAL PROGRAM

1ST INTERNATIONAL NURSING STUDIES CONGRESS
JULY 12-14, ORDU UNIVERSITY, ORDU, TÜRKİYE

"Nursing Studies in the Changing World"

PROGRAMME

JULY 12, 2023-WEDNESDAY	
09.30-17.00	COURSE I: Qualitative Research Methods Course Professor Özen Kulakaç Assist. Prof. Rüveyde Aydın
09.30-17.00	COURSE II: Scale Development and Adaptation Course Professor Emine Geçkil Professor Emel Ege
09.30-17.00	COURSE III: Randomized Controlled Research Course Assoc. Prof. Dilek Küçük Alemdar

JULY 13, 2023-THURSDAY	
08.00-09.00	CONFERENCE REGISTRATION
09.00-09.30	OPENING CEREMONY
09.30-10.00	CONFERENCE: Our Nurses Our Future Session Chairs : Professor Türkan Pasinlioğlu (TR) Our Nurses Our Future - Professor Sultan Taşçı (TR)
10.30-11.00	COFFEE BREAK
11.00-12.00	PANEL I: Current Status of Nursing Session Chairs: Professor Meryem Yavuz van Giersbergen (TR) , Assoc. Prof. Eda Şahin (TR) Current Status of Nursing Education - Assoc. Prof. Sevim Ulupınar (TR) Current and future developments in nursing practice, global emergencies and local realities - Prof. Raul Alberto Carillho Cordeiro (PORTUGAL) Current Status of Nursing Researches - Professor Türkan Pasinlioğlu (TR)
12.00-13.00	LUNCH
13.00-14.00	PANEL II: Publication Journey from the Perspective of Author, Reviewer and Editor Session Chairs: Professor Merdiye Şendir (TR) , Professor Gülbeyaz Can (TR) A Manuscript's Journey from Author's Perspective - Professor Meryem Yavuz van Giersbergen (TR) A Manuscript's Journey from Reviewer's Perspective - Assoc. Prof. Nilgün Göktepe (TR) A Manuscript's Journey from Editor's Perspective - Professor Parveen Ali (UK)
14.00-15.00	PANEL III: Evidence-Based Practices in Nursing Session Chairs: Professor Sultan Taşçı (TR) , Professor Selma Sabancıoğulları (TR) Evidence-based nursing practices for patient satisfaction - Professor Wegdan Bani-Issa (UAE) Evidence-based practices in foot care - Prof. Minna Stolt (FINLAND) Evidence-Based Practices in Symptom Management in Oncology - Professor Gülbeyaz Can (TR)
15.00-15.30	COFFEE BREAK
15.30-16.30	PANEL IV: Aging Population and Healthy Aging Session Chairs: Professor Emel Ege (TR) , Assoc. Prof. Nilgün Göktepe (TR) Healthy Aging - Assoc. Prof. Jadranka Stricevic (SLOVENIA) Intergenerational Solidarity and Ageing - Professor Jana Goriup (SLOVENIA) Financial Elderly Abuse - Professor Suzana Kraljic (SLOVENIA)
16.30-17.30	ORAL PRESENTATION SESSION I
17.30-18.30	ORAL PRESENTATION SESSION II
19.30	GALA DINNER

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

JULY 14, 2023- FRIDAY	
09.30-10.30	PANEL V: Innovative Topics in Nursing Session Chairs: Professor Emine Geçkil (TR) , Assoc. Prof. Sevim Ulupınar (TR) Informatics and Nursing- Nurse Yasemin Temiz Marangoz (TR) Artificial Intelligence and Nursing- Assist. Prof. Kerem Erzurumlu (TR) Developing an Innovation Culture in Nursing Education: An Example from Practice - Professor Merdiye Şendir (TR)
10.30-11.00	COFFEE BREAK
11.00-12.00	PANEL VI: Sustainable Development Goals and Nursing Session Chairs: Professor Nurgül Bölükbaş (TR) , Assoc. Prof. Hacer Gök Uğur (TR) Gender Equality - Professor Emel Ege (TR) Strengthening Mental Health - Professor Selma Sabancıoğulları (TR) Good Health and Well-Being - Assoc. Prof. Yeşim Yaman Aktaş (TR)
12.30-13.30	LUNCH
13.30-14.30	PANEL VII: Nursing Projects Funding Resources and Utility Model and Patent Obtaining Process Session Chairs: Professor Kerime Derya Beydağ (TR) , Assoc. Prof. Hanife Durgun (TR) European Union Projects - Assoc. Prof. Eda Şahin (TR) TÜBİTAK, TÜSEB Projects - Assoc. Prof. Dilek Küçük Alemdar (TR) Patent and Utility Model Process: Sharing of Experience - Professor Nurcan Çalışkan (TR)
14.30-15.00	COFFEE BREAK
15.00-16.00	ORAL PRESENTATION SESSION III
16.00-17.00	ORAL PRESENTATION SESSION IV
17.30	PAPER AWARDS AND CLOSING CEREMONY
JULY 15, 2023-SATURDAY	
10.00- 15.00	SOCIAL PROGRAMME

1ST

INTERNATIONAL
NURSING
STUDIES
CONGRESS

JULY 12-14, 2023
ORDU, TÜRKİYE

DAVETLİ KONUŞMACILAR

INVITED SPEAKERS

Hemşireler Geleceğimiz

Nurses are Our Future

Sultan Taşcı¹

¹Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri, TÜRKİYE, sultant@erciyes.edu.tr

ÖZ

Uluslararası Hemşireler Birliği (ICN) 2023 yılı temasını “Hemşirelerimiz, Geleceğimiz” olarak belirlemiştir. Bu tema ile hemşirelerin saygınlığını ve değerini arttıracak eylemlerin ortaya konulmasını hedefleyerek hemşirelerin desteklenmesine ve artan küresel sağlık ihtiyaçlarının karşılanması için sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır. Hemşireler; bakım verici, eğitici, liderlik, savunucu vb gibi rolleri ile güvenli, erişilebilir ve uygun bir bakımı sağlamalıdır. Hemşirenin verdiği bakım; insan odaklı, şefkatli ve bütüncül bir bakımı içermeli, bakımın toplum tarafından fark edilmesini ve bu yolla talep edilmesini sağlamak için de veri, kanıt ve istatistiklere dayandırılması gereklidir. Kanıta dayalı uygulamayı içeren, sağlık personeli/hasta/hasta ailesi açısından insan odaklı olan, personelin, iş yükünün sorumluluklarıyla orantılı olduğu stratejik yönetim anlayışı-yenilikleri içerisinde barındıran güvenli bakım ortamları; iyi hasta ve hemşire çıktıları sağlamaktadır. Hemşireliğe yatırım yapılması ve hemşirelerin haklarına saygı gösterilmesiyle daha iyi sağlık sonuçları, bakıma daha iyi erişim ve daha düşük sağlık hizmeti maliyetleri sağlanabilir. Hemşirenin topluma yararlı olabilmesi için nitelikli bir eğitim alması, kabul edilmiş hemşirelik eğitim sistemlerinin varlığına ihtiyaç olup toplumda bir güç oluşturmaları için de örgütlenmesi oldukça önemlidir. Sağlık İşgücü için İnsan Kaynakları Küresel Stratejisi-2030’da küresel düzeyde sağlık işgücü sorunlarının ele alınmasında temel olarak meslekler arası eğitim ve işbirliği uygulamalarının önemine dikkat çekilmektedir. Güncellenmiş DSÖ Eylem Çerçevesinde ise hemşire/nüfus oranına ilişkin önerilerin hızla değişen dünyada anlam ifade etmediği ve kaç hemşireye ihtiyaç duyulduğu ve onların hangi becerilere sahip olmaları gerektiği, genel küresel oranlarla tanımlanamayacak kadar duruma bağlı olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle hemşireliğe yapılacak yatırımların en büyüğü nitelikli bir eğitimle geleceğin becerileriyle (eleştirel düşünme ve problem çözme, yaratıcı düşünme ve yeniliği uygulama, iletişim ve işbirliği, bilgiye ulaşma ve bunları değerlendirme, medya-bilgi ve iletişim teknolojileri okur-yazarlığı ile yaşam ve kariyer becerileri vb) donanmış hemşireler yetiştirilmesidir. Tüm bunların yapılabilmesi için geleceğin becerilerini kazandıracak temel ortam yeterliklerinin sağlanması ve bu becerileri öğrencilere kazandırmada temel öğretim üyesi yetkinliklerinin de dikkate alınması gerekliliği göz önüne alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, bakım, hemşirelik eğitimi, 21. yüzyıl becerileri

ABSTRACT

The International Council of Nurses (ICN) has determined the theme for 2023 as "Our Nurses, Our Future". With this theme, it is emphasized that health systems should be strengthened to support nurses and meet the increasing global health needs by aiming to reveal actions that will increase the dignity and value of nurses. Nurses should provide safe, accessible and appropriate care through their roles as caregivers, educators, leaders, advocates, etc. the care provided by the nurse should include human-oriented, compassionate and holistic care, and should be based on data, evidence and statistics to ensure that care is recognized and demanded by the community. Safe care environments that include evidence-based practice, are people-oriented in terms of health personnel/patient/patient family, and include a strategic management approach-innovations in which the workload of the personnel is proportional to their responsibilities-provide good patient and nurse outcomes. Better health outcomes, better access to care and lower healthcare costs can be achieved by investing in nursing and respecting nurses' rights. In order for the nurse to be useful to the society, it is very important for the nurse to receive a qualified education, to have accepted nursing education systems and to be organized in order to create a power in the society. In the Global Strategy on Human Resources for the Health Workforce - 2030, the importance of interprofessional education and collaboration practices is emphasized as a basis for addressing health workforce issues at the global level. In the updated WHO Framework for Action, it is emphasized that recommendations on the nurse-to-population ratio do not make sense in a rapidly changing world and that how many nurses are needed and what skills they should have are too situation-dependent to be defined by general global ratios. Therefore, the biggest investment to be made in nursing is to train nurses equipped with the skills of the future (critical thinking and problem solving, creative thinking and innovation, communication and collaboration, accessing and evaluating information, media-information and communication technologies literacy, life and career skills, etc.) through a qualified education. In order to achieve all these, it is necessary to provide basic environment competencies that will provide the skills of the future and to take into account the basic faculty competencies in providing these skills to students.

Keywords: Nursing, care, nursing education, 21st century skills

Hemşirelik Eğitiminin Güncel Durumu

Current Status of Nursing Education

Sevim Ulupınar¹

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, sevim.ulupinar@iuc.edu.tr*

ÖZ

Hemşirelik, yıllardır en güvenilir ve onurlu mesleklerden biri olarak kabul edilmektedir. Yıllar boyunca hemşirelik uygulamalarında pek çok değişiklik olmakla beraber değişmeyen tek şey kaliteli sağlık hizmeti sağlamaktır. Bunun yolu da etkili ve nitelikli eğitimden geçer. Florence Nightingale'in 1859 yılında "Hemşirelik Üzerine Notlar"ı yayınlaması ve 1860'da İngiltere'de Hemşireler için Nightingale Eğitim Okulunu kurması, hemşirelik eğitiminin en önemli kilometre taşlarını oluşturmaktadır. Lise düzeyinde ve tıp fakültesi hastaneleri bünyesinde başlayan hemşirelik eğitiminde uzun ve meşakkatli bir yol kat edilmiştir. Günümüzde hemşirelik eğitimi lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde verilmekte; eğitim programları bilimsel araştırmalar ve çalışmalarla, kanıt temelli uygulamalarla her geçen gün gelişmeye devam etmektedir. Eğitimin niteliği, akreditasyon, sertifikasyon, tescil gibi konular hemşirelik eğitiminin güncel konularından birkaçıdır. Bununla birlikte, hemşirelik eğitiminin farklı programlarda yürütülmesi, eğitim kurumları arasında standardizasyon olmaması, hemşire eğitimcilerin nitel ve nicel açıdan yeterli olmayışı, öğrenci sayısındaki büyük artış, klinik ve teorik eğitim arasında entegrasyon sağlanamaması, eğitimin bilgi odaklı olması vb. devam eden sorunlardır. Uluslararası boyutta böyle bir sorun olmamakla beraber, ülkemizde farklı düzeyde eğitim alan hemşirelerin ünvan, görev, yetki ve ücret açısından fark olmaması ciddi bir sorundur. 21. yüzyılda sosyodemografik değişimler, göçler, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, yapay zeka uygulamaları gibi pek çok faktör hemşirelik eğitimi de etkilemektedir. Değişiklik ve yeniliklere uyum sağlamak, var olan sorunları çözmek ve olası sorunları öngörerek planlama ve düzenlemeler yapmak, hemşirelik eğitiminin geleceğini şekillendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, eğitim, hemşirelik eğitimi, hemşirelik öğrencisi

ABSTRACT

Nursing has been recognized as one of the most trusted and honorable professions for years. While there have been many changes in nursing practices over the years, the only thing that hasn't changed is to provide quality health care. The way to do this is through effective and qualified education. Florence Nightingale's publication of "Notes on Nursing" in 1859 and the establishment of the Nightingale Training School for Nurses in England in 1860 constitute the most important milestones of nursing education. A long and challenging way has been covered in nursing education, which started at the high school level and within the medical faculty hospitals. Today, nursing education is given at undergraduate, graduate, and doctoral levels; education programs continue to develop with scientific research, studies, and evidence-based practices. Issues such as the quality of education, accreditation, certification, and registration are some of the current topics of nursing education. However, the fact that nursing education is carried out in different programs, there is no standardization between educational institutions, the insufficiency of nurse educators in terms of qualitative and quantitative aspects, the large increase in the number of students, the lack of integration between clinical and theoretical education, the education being knowledge-oriented, etc. are ongoing problems. Although there is no such problem at the international level, it is a serious problem that there is no difference in terms of titles, duties, authorities, and wages of nurses who receive education at different levels in our country. In the 21st century, many factors such as sociodemographic changes, migrations, scientific and technological developments, and artificial intelligence applications also affect nursing education. Adapting to these changes and innovations, solving existing problems, and making planning and arrangements by foreseeing possible problems will shape the future of nursing education.

Keywords: Nursing, education, nursing education, nursing student

Davetli Konuşmacı/Invited Speaker-003

Current and Future Developments in Nursing Practice, Global Emergencies and Local Realities

Hemşirelik Uygulamalarında Güncel ve Gelecekteki Gelişmeler, Küresel Acil Durumlar ve Yerel Gerçekler

Raul Alberto Carrilho Cordeiro¹

¹Local Health Unit of Norte Alentejano, Santo António, PORTUGAL, raulcordeiro@sapo.pt

ABSTRACT

The recent, and still not completely overcome, pandemic phase because of COVID-19, has highlighted the importance of health professionals in improving global health indices worldwide. Safeguarding the differences and cultural diversity of the nursing profession and its state of development, its worldwide recognition was unanimous. However, such differences do not prevent the challenges and constraints from being very similar across the world. Thus, we can list some of the current and future developments in nursing practice: nurses should be leaders in the design of healthcare systems, not just in delivery of care, health should be considered in every government policy, with senior nurses present at the top of all health system organizations and government departments, governments should lead implementation of globally endorsed strategies as appropriate for their health workforce and nursing professions; countries should adopt long term workforce plans, striving for self-sufficiency in the supply of their health workforces, including nurses; investment in nursing jobs, education, leadership, and service delivery should be viewed as an investment in every citizen's safety, security, and peace. Those developments are also centered in some topics such as: year of the nurse, year of the pandemic; nurses in top level leadership; global shortage of nurses; nurse migration; valuing nursing; delivering and leading services; universal health coverage and inequalities; digital transition; climate changes. The main question is how to reposition the nursing profession for a post-covid age? According to global emergencies and local realities (nursing/health) we can appoint the following issues: definitions of key global health issues; nurses and health inequities; maldistribution of the healthcare workforce; emerging infectious diseases; human trafficking; maternal newborn health; call to action for nurses as global leaders. One the innovations for the future can be emotional salary as motivational innovative strategy. Let start think about this.

Keywords: Nursing practice, global emergencies, local realities

ÖZ

COVID-19 nedeniyle yakın zamanda yaşanan ve hala tam olarak üstesinden gilememeyen pandemi aşaması, sağlık profesyonellerinin dünya çapında küresel sağlık göstergelerini iyileştirmedeki önemini vurgulamıştır. Hemşirelik mesleğinin farklılıklarını ve kültürel çeşitliliğini ve gelişim durumunu koruyarak, dünya çapında tanınması oybirliğiyle kabul edildi. Ancak bu farklılıklar, zorlukların ve kısıtlamaların dünya genelinde çok benzer olmasını engellememektedir. Böylece hemşirelik uygulamalarında mevcut ve gelecekteki gelişmelerden bazılarını sıralayabiliriz: Hemşireler sadece sağlık hizmeti sunumunda değil, sağlık sistemlerinin tasarımında da lider olmalıdır; sağlık, tüm hükümet politikalarında göz önünde bulundurulmalı, tüm sağlık sistemi kuruluşlarının ve hükümet departmanlarının başında kıdemli hemşireler bulunmalıdır; hükümetler, sağlık işgücü ve hemşirelik meslekleri için uygun olan küresel olarak onaylanmış stratejilerin uygulanmasına öncülük etmelidir; ülkeler, hemşireler de dahil olmak üzere sağlık işgücü arzında kendi kendine yeterlilik için çabalararak uzun vadeli işgücü planlarını benimsemelidir; hemşirelik işlerine, eğitime, liderliğine ve hizmet sunumuna yapılan yatırım, her vatandaşın güvenliği, emniyeti ve huzuruna yapılan bir yatırım olarak görülmelidir. Bu gelişmeler, hemşire yılı, pandemi yılı; üst düzey liderlikte hemşireler; küresel hemşire açığı; hemşire göçü; hemşireliğe değer verme; hizmet sunma ve yönetme; evrensel sağlık kapsamı ve eşitsizlikler; dijital geçiş; iklim değişiklikleri gibi bazı konulara da odaklanmaktadır. Asıl soru, hemşirelik mesleğinin post-covid çağ için nasıl yeniden konumlandırılacağıdır? Küresel acil durumlara ve yerel gerçeklere (hemşirelik/sağlık) göre şu konuları belirleyebiliriz: temel küresel sağlık sorunlarının tanımları; hemşireler ve sağlıkta eşitsizlikler; sağlık işgücünün yanlış dağılımı; ortaya çıkan bulaşıcı hastalıklar; insan kaçakçılığı; anne yeni doğan sağlığı; küresel liderler olarak hemşireler için eylem çağrısı. Geleceğe yönelik yeniliklerden biri, motivasyonel yenilikçi strateji olarak duygusal maaş olabilir. Bunun hakkında düşünmeye başlayalım.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik uygulamaları, küresel acil durumlar, yerel gerçekler

Hemşirelik Araştırmalarının Güncel Durumu

Current Status of Nursing Research

Türkan Pasinlioğlu¹

¹Sanko Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Gaziantep, TÜRKİYE, tpasinlioglu@sanko.edu.tr

ÖZ

Bilinmeyen, merak edilen ve gerçeği bulmak için yapılan, objektif ve sistematik faaliyetlere araştırma denir. Bilim gerçeği arar, bunun için araştırma yapar. Araştırma bilimsel gelişmenin en temel aracıdır. Bilimsel verilere, bilimsel gerçeklere, bilimsel kanıtlara araştırmalar sonucunda ulaşılabilir. Tüm disiplinlerde olduğu gibi hemşirelikte de araştırma yapmak önemlidir. Çünkü bir mesleğin bilimselleşmesinin temelinde bilimsel araştırmalar yer alır. Hemşirelikte de bilimsel araştırmalar yoluyla kanıtlar elde etmek ve mesleğin icrasında bu kanıtları kullanmak önem taşır. Hemşirelik mesleği uzun yıllar geleneksel olarak icra edilmiştir. Gecikmeli de olsa geleneksel yaklaşımdan bilimsel yaklaşıma geçiş başlamıştır. Hemşirelikte araştırma tarihi çok eski değildir. Hemşirelik araştırmalarının gelişimi Dünya’da ve Türkiye’de benzerlik göstermektedir. İlk araştırma çalışmaları kişisel çabalarla yürütülmüş olup daha sonra ortak araştırmalar yapılmaya başlamıştır. Yüksek lisans ve doktora eğitimleri ile bunların tez çalışmaları araştırmaların gelişimine katkıda bulunmuştur. İlerleyen zamanlarda hemşirelik araştırmalarının gelişimi için bazı stratejik adımların atıldığı görülmektedir. Hemşirelikte araştırma ilk olarak 1850-1860’lı yıllarda Florence Nightingale ile başlamıştır. Nightingale hem hemşirelik eğitimi hem de araştırmayı önemsemiştir. Bu nedenle Dünya’da modern hemşireliğin kurucusu olarak kabul edilmektedir. Bilimsel araştırmaların yapılabilmesi için belirli bir alt yapıya gereksinim vardır. Bunların başında lisans ve lisansüstü eğitim, bilimsel dergiler ve maddi destek gelmektedir. Dünya’da hemşirelikte lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi ilk olarak 1909 yılında ABD’de başlamıştır. İlk Doktora eğitimi 1933 yılında yine ABD’de başlamıştır. Dünya’da hemşirelik alanındaki ilk bilimsel dergi 1930’larda ABD’de yayınlanan “American Journal of Nursing” dergisidir. Türkiye’de bilimsel anlamda hemşirelik araştırmaları 1960’lı yıllarda başlamıştır. Türkiye’de hemşirelikte ilk araştırma 1960 yılında Prof. Dr. Perihan Veliolu ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. Ancak, hemşirelik araştırmaları 1960-1980 yılları arasında oldukça yavaş bir gelişim göstermiştir. 1980’lerden sonra hemşirelik araştırmaları büyük bir ivme kazanmıştır. Bunda hemşirelikte eğitim düzeyinin yükselmesi önemli rol oynamıştır. Türkiye’de hemşirelikte ilk lisans düzeyindeki eğitim 1955 yılında Ege Üniversitesi’nde, ilk Doktora eğitimi 1972 yılında Hacettepe Üniversitesi’nde başlamıştır. Türkiye’de hemşirelikle ilgili ilk bilimsel dergi 1951 yılında yayınlanmaya başlayan “Türk Hemşireler Dergisi” dir. Üniversitelerdeki “Bilimsel Araştırma Projelerini Destekleme Birimleri (BAP)”, SANERC, İnovatif Hemşirelik Derneği, Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Derneği gibi kuruluşlar da hemşirelik araştırmalarının nicelik ve nitelik olarak gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Türkiye’de hemşirelikte araştırma yapmanın önündeki engellerin, araştırma eğitiminin yetersizliği, zaman darlığı, maddi destek ve teşviklerin yetersizliği, merak / motivasyon eksikliği, ulusal ve uluslararası literatürü takip etmede yetersizlik, yabancı dil (İngilizce) bilmeme olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, günümüzde hemşirelik araştırmalarının çok yol katettiği bir gerçektir. Araştırma kalitesi artmış olup deneysel araştırmalara ve araştırma projelerine daha fazla yer verilmektedir. Yapay zeka, inovasyon ve sağlık teknolojileri ile ilgili araştırmalar daha çok yapılmaktadır. Günümüzde Dünya’da ve Türkiye’de hemşirelik araştırmaları çok geniş bir yelpazede, gelişerek ve çeşitlenerek yapılmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelikte araştırma, araştırmalarda güncel durum

ABSTRACT

Objective and systematic activities to find the unknown, the curious and the truth are called research. Science seeks the truth and researches it. Research is the most basic tool of scientific development. Scientific data, scientific facts and scientific evidence can be reached because of research. As in all disciplines, it is important to do research in nursing. Because scientific research is the basis of the scientificization of a profession. In nursing, it is important to obtain evidence through scientific research and to use this evidence in the practice of the profession. The nursing profession has been traditionally practiced for many years. Although delayed, the transition from the traditional approach to the scientific approach has begun. The history of research in nursing is not very old. The development of nursing research shows similarities in the world and in Turkey. Initial research studies were carried out with personal efforts, and then joint research began to be carried out. Master's and Doctorate education and their thesis studies contributed to the development of research. It is seen that some strategic steps have been taken for the development of nursing research in the future. Research in nursing first started with Florence Nightingale in the 1850s-1860s. Nightingale cared about both nursing education and research. For this reason, it is accepted as the founder of modern nursing in the world. To carry out scientific research, a certain infrastructure is required. These include undergraduate and graduate education, scientific journals, and financial support. Nursing education at the undergraduate level in nursing in the world first started in the USA in 1909. The first doctoral education started in the USA in 1933. The first scientific journal in the field of nursing in the world was the "American Journal of Nursing" published in the USA in the 1930s. Scientific nursing research in Turkey began in the 1960s. The first research in nursing in Turkey was done by Prof. Dr. Perihan Veliolu et al. However, nursing research developed very slowly between 1960 and 1980. After the 1980s, nursing research gained momentum. The increase in the level of education in nursing played an important role in this. The first undergraduate education

in nursing in Turkey started at Ege University in 1955, and the first doctoral education started at Hacettepe University in 1972. The first scientific journal about nursing in Turkey is the "Turkish Nurses Journal", which started to be published in 1951. Organizations such as "Scientific Research Project Support Units (BAP)" in universities, SANERC, Innovative Nursing Association, and Nursing Research and Development Association also contribute to the development of nursing research in terms of quantity and quality. It is seen that the obstacles to doing research in nursing in Turkey are inadequacy of research education, lack of time, lack of financial support and incentives, lack of curiosity / motivation, inability to follow national and international literature, and not knowing a foreign language (English). In conclusion, it is a fact that nursing research has come a long way today. The quality of research has increased, and more space is given to experimental research and research projects. More research is being done on artificial intelligence, innovation, and health technologies. Today, nursing research in the world and in Turkey continue to be carried out in a wide range, developing and diversifying.

Keywords: Research in nursing, current situation in research

Yazarın Perspektifinden Yayın Yolculuğu

A Manuscript's Journey from Author's Perspective

Meryem Yavuz van Giersbergen¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, TÜRKİYE, meryem.yavuz@ege.edu.tr

ÖZ

Yazarın perspektifinden yayın yolculuğu oldukça heyecan verici ve bazen zorlu bir süreç olabilir. Yazarlar için bu yolculuk; fikir geliştirme, araştırma, yazma, gözden geçirme, etki, tanınma ve kişisel tatmini kapsadığı değerli bir deneyimdir. Kabul edilmek için birçok reddedilmeyle karşılaşabilirsiniz, ancak azim, sabır, kararlılık ve sürekli olarak çalışmak bu süreçte önemlidir. Yayınlanan bir makalenin, okuyucularla bağlantı kurma ve onları etkileme potansiyeli büyük bir ödüdür. Bilimsel dergilere yayın gönderme süreci, birçok aşamadan oluşan bir yolculuktur. Bu yolculuk konu seçimi ile başlar araştırmanın yapılması, makale hazırlığı, dergi seçimi, makale gönderimi, hakem önerileri düzenleme ve makalenin dergide yayınlanması ile sona erer. Araştırma konusu seçimi, makalenin temelini oluşturur. İlgi çekici ve yenilikçi bir konu seçmek önemlidir. Konunun literatürdeki boşlukları doldurması veya mevcut bilgiye yeni bir katkı sunması tercih edilir. Makale hazırlarken dikkat edilmesi gereken bazı önemli noktalar yapı, dil ve yazım kuralları, kaynaklar ve atıf, veri ve yöntemler, ilgili literatür, grafik ve tablolar, kısaltmalar ve terimler, görseller ve referanslar, gözden geçirme ve revizyon ve yayın politikalarını içerir. Makalenin yapısı, düzenli ve mantıklı bir akış sağlamalıdır. Günümüzde makale yazma ve gönderme süreçlerinde yapay zekayı kullanan çeşitli programlar ve platformlar mevcuttur. Bu araçlar, makale için uygun potansiyel dergi seçilmesi, makalelerinin gramerini, stilini, okunabilirliğini ve genel kalitesini iyileştirmesine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Bu yapay zekâ tabanlı araçlar, yazma sürecinde size yardımcı olabilir, ancak dikkat etmeniz gereken nokta, doğruluklarının ve önerilerinin her zaman kesin olmadığıdır. Bu nedenle, her zaman kendinizin de gözden geçirmesi ve değerlendirmesi önemlidir. Bir makale yazma yolculuğu, bir yazar olarak kişisel gelişim için değerli dersler ve fırsatlar sunar. Bu süreçte özverili çalışmak, geri bildirimleri değerlendirmek ve gelişime açık olmak önemlidir. Yazmak zorlu ve bazen sinir bozucu bir süreç olabilir. Reddedilmeler, aksilikler ve kendinden şüphe duyma anları olabilir. Ancak, sebat etmek ve dirençli kalmak önemlidir. Yayınlanan her çalışmanın arkasında olağanüstü bir yaratıcılık, azim ve insan ruhunun zafer hikâyesi yatar.

Anahtar Kelimeler: Yayıncılık yolculuğu, yazarlar, yazma süreci

ABSTRACT

From the author's perspective, the publishing journey can be quite an exciting and sometimes challenging process. This journey for writers; it is a valuable experience that encompasses idea development, research, writing, review, impact, recognition, and personal fulfillment. You may face many rejections to get accepted, but perseverance, patience, determination, and constant work are important in this process. The potential of a published article to connect with and influence readers is a great reward. The process of submitting publications to scientific journals is a journey consisting of many stages. This journey starts with the choice of topic and ends with the research, article preparation, journal selection, article submission, referee suggestions and publication of the article in the journal. The choice of research topic forms the basis of the article. It is important to choose an interesting and innovative topic. It is preferable that the subject fills in the gaps in the literature or makes a new contribution to existing knowledge. Some important points to be considered when preparing an article include structure, language and spelling rules, references and citations, data and methods, relevant literature, graphics and tables, abbreviations and terms, images and references, review and revision and publication policies. The structure of the article should ensure an orderly and logical flow. Today, there are various programs and platforms that use artificial intelligence in the process of writing and submitting articles. These tools are designed to help him select the appropriate potential journal for his article, improving the grammar, style, readability, and overall quality of his articles. These AI-based tools can help you through the writing process, but the point to note is that their accuracy and recommendations are not always precise. Therefore, it is always important to review and evaluate yourself. An article writing journey offers valuable lessons and opportunities for personal growth as a writer. In this process, it is important to work devotedly, to evaluate feedback and to be open to development. Writing can be a challenging and sometimes frustrating process. There may be rejections, setbacks, and moments of self-doubt. However, it is important to persevere and stay resilient. Behind every work published lies an extraordinary story of creativity, perseverance, and triumph of the human spirit.

Keywords: Publishing journey, writers, writing process

Hakemin Perspektifinden Yayın Yolculuğu **A Manuscript's Journey from Reviewer's Perspective**

Nilgün Göktepe¹

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nilgungoktepe@hotmail.com

ÖZ

Hakem değerlendirme süreci ve hakemler, akademik ve bilimsel dergilerdeki yayın sürecinin en önemli bileşenlerinden biridir. Hakemler, bilimsel bir çalışmayı geliştirmek amacıyla yazılı görüş sağlamak üzere dergi editörleri tarafından seçilir ve yayın sürecinde dış uzman ve değerlendirmen olarak görev alırlar. Hakemlik gönüllü bir faaliyettir. Hakem değerlendirmesi, yayınlanmak üzere dergiye gelen makalelerin kalitesi ve mükemmelliğinin sağlanmasında yayın sürecinin temel ve önemli bir unsuru olarak ele alınmaktadır. Hakemlerin etik ilkelere bağlı olarak, inceledikleri makaleye ilişkin zamanında, doğru, tarafsız ve gerekçelendirilebilir raporlar sunmaları önemlidir. Bu sunumda, hakem değerlendirme sürecinin tarihsel geçmişine, hakem değerlendirme yöntemlerine, hakem değerlendirme ilkeleri ile yayın yolculuğunda hakemlik sürecinin nasıl işlediğine yer verilmiştir. Ayrıca etkili hakemlik ve hakem değerlendirmesi için dikkate dilmeli gereken noktalara, yayın sürecinde hakemin rolüne, hakemlerin, ya da hakem adaylarının hakemlik becerilerini nasıl geliştirebileceğine ilişkin örnekler ile hakem değerlendirmesinin amacı ve hakemliğin önemine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hakem, hakem değerlendirmesi, yayın

ABSTRACT

The peer review process and reviewers are one of the most important components of the publication process in academic and scientific journals. Reviewers are selected by the journal editors to provide written opinions to improve a scientific study and act as external experts and evaluators in the publication process. Peer reviewing is a voluntary activity. Peer review is considered as a fundamental and important element of the publication process in ensuring the quality and excellence of the manuscript submitted to the journal for publication. It is important for reviewers to provide a timely manner, accurate, unbiased and justifiable reports on the manuscript they review, based on ethical principles. In this presentation, the historical background of the peer review process, peer review methods, principles of peer review and how the peer review process works in the publication journey was given. In addition, the points to be considered for effective review and peer review assessment, the role of the reviewer in the publication process, examples of how peer reviewer or reviewer candidates can improve their review skills, and information on the purpose of peer review process, and the significance of the peer review was given.

Keywords: Reviewer, peer review, publication process

A Manuscript's Journey from Editor's Perspective

Editörün Perspektifinden Yayın Yolculuğu

Parveen Ali¹

¹*School of Allied Health Professions, Nursing and Midwifery, University of Sheffield, Sheffield, UNITED KINGDOM, parveen.ali@sheffield.ac.uk*

ABSTRACT

Scientific writing and publication are important for professional growth in any discipline. In the vast world of publishing, every manuscript embarks on a transformative journey before it reaches the hands of eager readers. This talk offers a comprehensive exploration of the intriguing journey a manuscript takes from the perspective of an editor. Drawing upon years of experience as an author, peer reviewer and editor, I will talk about what editors look into a manuscript and what role they play in improving it.

I will explain the initial submission process, where manuscripts arrive at the editor's desk. I will then explain the rigorous evaluation and selection process that guides editors in choosing manuscripts that align with the publisher's vision and readers' interests. You will gain an insight into the editorial feedback and will understand the role of an editor as a creative partner and a meticulous gatekeeper. We will also address the editorial challenges that can arise during the process, including handling sensitive content, resolving conflicts, and meeting tight deadlines.

Keywords: Editor, journey, manuscript

ÖZ

Bilimsel yazı ve yayın, herhangi bir disiplinde mesleki gelişim için önemlidir. Yayıncılığın uçsuz bucaksız dünyasında, her metin istekli okuyucuların eline ulaşmadan önce dönüştürücü bir yolculuğa çıkar. Bu konuşma, bir makalenin bir editörün bakış açısından geçirdiği ilgi çekici yolculuğun kapsamlı bir incelemesini sunuyor. Bir yazar, hakem ve editör olarak uzun yıllara dayanan deneyimime dayanarak, editörlerin bir taslağı nasıl incelediklerini ve onu geliştirmede ne gibi bir rol oynadıklarını anlatacağım.

Yazıların editörün masasına ulaştığı ilk gönderim sürecini anlatacağım. Daha sonra editörlere, yayıncının vizyonu ve okuyucuların ilgi alanlarına uygun yazıları seçerken rehberlik eden titiz değerlendirme ve seçim sürecini açıklayacağım. Editöryal geri bildirimlere dair bir fikir edinecek ve editörün yaratıcı bir ortak ve titiz bir bekçi olarak rolünü anlayacaksınız. Ayrıca, hassas içeriğin işlenmesi, anlaşmazlıkların çözülmesi ve sıkı teslim tarihlerine uyulması da dahil olmak üzere, süreç sırasında ortaya çıkabilecek editöryal zorluklara da değineceğiz.

Anahtar kelimeler: Editör, yolculuk, manuscript

Evidence-Based Practices in Foot Care

Ayak Bakımında Kanıt Temelli Uygulamalar

Minna Stolt¹

¹Department of Nursing Science, University of Turku, FINLAND and
Department of Nursing Science, University of Eastern Finland, FINLAND, minna.stolt@utu.fi

ABSTRACT

Evidence-based practices form the basis of safe, effective and patient centred foot care. The evolving nature of foot care-related research provides support and possibilities to implement evidence to patient care. This evidence is needed in the foot care of all patients, but is extremely important among patients with long-term health conditions such as diabetes mellitus and rheumatic conditions. The evidence should be implemented in every phase of patients' foot care process: assessment, plan, care and follow-up. Moreover, evidence-based individually tailored patient education should be central part of patients' foot care in every consultation. Foot care practices are often provided in multiprofessional collaboration. For foot care, there are plenty of interventions that have been demonstrated to be effective in promoting the foot health of patients. The implementation of these kinds of interventions to daily foot care practices could benefit patient outcomes and provide the evidence of the effectiveness of foot care. However, knowing the patients' health history and their individual foot health needs, is fundamental when planning the care and patient education. Despite the growing amount of evidence in foot care, the health care professionals need to aware of that evidence and be flexible to modify their care practices along with the latest evidence. Competence in foot care among health care professionals is important and that competence is needed when caring patients in multiprofessional teams. Foot care is significant part of patients' general health care. Therefore, the health care services should be structured in a way that there are podiatrists or foot care specialists working in the hospitals or health centres to promote the foot health of patients and implement evidence-based foot care practices.

Keywords: Evidence-based nursing, evidence-based practice, foot care

ÖZ

Kanıt dayalı uygulamalar güvenli, etkili ve hasta odaklı ayak bakımının temelini oluşturur. Ayak bakımıyla ilgili araştırmaların gelişmesi, hasta bakımına kanıt uygulama konusunda destek ve olanaklar sağlar. Bu kanıt tüm hastaların ayak bakımında gereklidir ancak diyabet ve romatizmal rahatsızlıklar gibi uzun süreli sağlık sorunları olan hastalar için son derece önemlidir. Kanıtlar hastaların ayak bakımı sürecinin değerlendirme, planlama, bakım ve takibi içeren her aşamasında uygulanmalıdır. Ayrıca kanıt dayalı, kişiye özel hasta eğitimi, her konsültasyonda hastaların ayak bakımının merkezi bir parçası olmalıdır. Ayak bakımı uygulamaları çoğu zaman multi-profesyonel işbirliği ile sağlanmaktadır. Ayak bakımı için hastaların ayak sağlığını geliştirmede etkili olduğu kanıtlanmış çok sayıda müdahale vardır. Bu tür müdahalelerin günlük ayak bakımı uygulamalarında kullanılması, hasta sonuçlarına fayda sağlayabilir ve ayak bakımının etkinliğine dair kanıt sağlayabilir. Ancak bakım ve hasta eğitimi planlanırken hastaların sağlık geçmişinin ve bireysel ayak sağlığı ihtiyaçlarının bilinmesi önemlidir. Ayak bakımında giderek artan kanıt miktarına rağmen, sağlık çalışanlarının bu kanıtların farkında olması ve bakım uygulamalarını en son kanıtlarla birlikte değiştirme konusunda esnek olmaları gerekmektedir. Sağlık profesyonelleri arasında ayak bakımı konusunda yeterlilik önemlidir ve bu yeterliliğe multidisiplinli ekiplerde hastaların bakımı verildiğinde ihtiyaç duyulur. Ayak bakımı hastaların genel sağlık bakımının önemli bir bölümünü oluşturur. Bu nedenle sağlık hizmetlerinin, hastaların ayak sağlığını geliştirmek ve kanıt dayalı ayak bakımı uygulamalarını hayata geçirmek için hastanelerde veya sağlık merkezlerinde çalışan ayak hastalıkları uzmanları veya ayak bakımı uzmanlarının bulunacağı şekilde yapılandırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanıt dayalı hemşirelik, kanıt dayalı uygulama, ayak bakımı

Onkolojik Semptom Yönetiminde Kanıta Dayalı Uygulamalar Evidence-Based Practices in Oncological Symptom Management

Gülbeyaz Can¹

¹Istanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, gulbeyaz@istanbul.edu.tr

ÖZ

Kanser önemli bir hastalıktır. Çoğu kanser hastası anksiyete, ağrı, yorgunluk, alopesi, dispne, bulantı ve kusma, mukozit, ishal, kabızlık, periferik nöropati, cilt/tırnak değişiklikleri, uyku bozuklukları, depresyon gibi hastalığa ve tedaviye bağlı pek çok semptom ile mücadele etmek zorunda kalmaktadır.

Kanser Ağrısı: Kanser ağrısı hastaların yaşam kalitesini etkileyen, kontrolü genellikle zor olan en önemli semptomlardan biridir. van den Beuken-van Everdingen ve ark. (2016)'ı 32261 hastanın yer aldığı 52 klinik çalışmayı incelediği bir çalışmada tüm kanser hastalarının %38'i orta - şiddetli ağrı (VAS ≥5) yaşadığı, cerrahi tedavi sonrası ağrı prevalansının %39.3, kemoterapi sırasında %55,0; ve hastalığı ilerlemiş, metastaz yapmış ya da terminal döneme girmiş hastalarda %66.4 olduğu bildirilmiştir (1).

Yapılan çalışmalarda kanser ağrısının yönetiminde etkili yaklaşımların hastanın ağrı etiyolojisine ve düzeyine göre seçilen nonsteroid antiinflatuar ilaçlar (NSAİİ), opioidler ve adjuvan ilaçlar (örn. antidepresan, antikonsülanslar), bifosfonatların ve radyoterapi olduğu gösterilmiştir. Kanser ağrısının yönetiminde hangi ilaç kullanılırsa kullanılsın, dikkat edilmesi gereken tek nokta ilacın etki süresi dikkate alınarak ilacı belli zaman aralığında uygulanmasıdır ("saatinde ilaç"). Farmakolojik yaklaşımların yanı sıra, kanser ağrısının kontrol altına alınmasına müzik terapi, gevşeme egzersizleri, bilişsel-davranışçı terapiler, fizik tedavi ya da akupunktur gibi non-farmakolojik yaklaşımların kullanımı da destek olabilir. Ayrıca ağrı skorlarını azaltmada anında mesajlaşma modülü olan mobil uygulamaların yararlı olduğu (MD=-0.67, %95CI -1.06 ila -0.28, I²=%57, p<.01) olduğu gösterilmiştir (Kanıt Düzeyi I) (2).

Ruano ve ark.'ı (2022) tarafından psikolojik ve non-farmakolojik yaklaşımların ağrı yönetimine etkisinin incelendiği bir meta-analiz çalışmasında (10 klinik çalışma, 1057 hasta) kanser ağrısının yönetiminde farkındalık temelli bilişsel terapilerin, rehberli imgelemenin, progresif kas gevşeme egzersizlerinin ve duygusal ve semptom odaklı katılımının etkili yaklaşımlar olduğu gösterilmiştir. Ayrıca bu çalışmada, müzik terapinin ve kısa bilişsel davranış uygulamalarının ağrı kontrolündeki etkinliğini ifade edebilmek için daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğu ve başa çıkma becerileri eğitiminin ve yoga uygulamasının ağrı kontrolündeki etkisinin gösterilemediği bildirilmiştir (3) (Kanıt Düzeyi I). Farklı bir meta-analiz çalışmasında Yangoz ve Ozer, genellikle 30-60 dk, 1-3 seans ve pasif dinleme yöntemi ile uygulanan müzik terapinin kanser ağrısının yönetiminde orta düzeyde etkili olduğunu gösterilmiştir (Kanıt Düzeyi I)(4). Müzik uygulaması sadece kanser ağrısının (SMD: -0.91, %95 CI -1.46 ila -0.36, P = 0.001) kontrol altına alınmasında değil, aynı zamanda hastanın kaygı düzeyini (SMD: -8.54 %95CI -12.04 ila -5.05, P < 0.0001) ve yorgunluğunu (SMD: -0.38, %95 CI -0.72 ila -0.04, P = 0.03) da azaltmada etkili olduğu gösterilmiştir (Kanıt Düzeyi I)(5). Farklı bir çalışmada da hem çocuk hem de yetişkin hastaların ağrı, anksiyete, depresyon, korku, distresin yönetiminde sanal gerçeklik uygulamalarının da etkili olduğu bildirilmiştir. Uygulama sırasında hastalarda baş dönmesi yapabileceği için, uygulama sırasında güvenlik önlemleri alınarak, hastaların dikkatli izlenmesi önemlidir (6) (Kanıt Düzeyi I).

Yorgunluk

Kanser hastalarının yaşam kalitesini olumsuz etkileyen ve prevalansı %49 olan diğer bir semptom yorgunluktur (7) (Kanıt Düzeyi I). Yorgunluğun yönetiminde ilk adım tedavi edilebilir, örn., ağrı, anemi, yetersiz beslenme, uyku bozukluğu gibi nedenlerin varlığının belirlenip, tedavi edilmesidir. Ayrıca hastaların aktivite-istirahat dengesinin sağlanması, beslenmenin düzenlenmesi, masaj, akupunktur, farkındalık temelli stres azaltma, psikososyal destek gibi farklı non-farmakolojik yaklaşımların kullanımı yorgunluğu azaltmada kullanılabilir. Yorgunluğun yönetimde sıklıkla kullanımı önerilen non-farmakolojik yaklaşım egzersizdir. Bir meta-analiz çalışmasında, özellikle evde normal tempoda yapılan yürüyüş egzersizinin, 30 dk'dan başlayıp yürüyüş süresi kademeli olarak artırılan ve 8 hafta boyunca düzenli uygulanan yürüyüşün etkili olduğu bildirilmiştir (8) (Kanıt Düzeyi I).

Bulantı-kusma

Bulantı-kusma pek çok hastada kemoterapi (KT) sırasında ya da yaşamın son günlerinde gelişebilir. Bu sorunun yönetiminde uygun antiemetik tedavinin kullanımı önerilebilir. Çoğu hastada gıda alımının düzenlenmesi, akupunktur ve akupres de bulantı-kusmanın kontrol altına alınmasında etkili olabilir. Beslenme önerilerinin bulantı ve kusma kontrolüne etkisinin incelendiği bir çalışmada, beslenme girişimlerinin bulantı-kusmayı ve iştah kaybı, stomatit, konstipasyon ve gastrik ağrı gibi hastalarda gelişen diğer gastrointestinal şikayetleri de azaltmada ve yaşam kalitesini arttırmada etkili yaklaşım olduğu saptanmıştır (9). Aküpresin bulantı ve kumanın kontrolünde genel etki büyüklüğü orta düzeydeydi (0.648). Parmak aküpresse, si-akupunktura ve bilek bandı tedavisine kıyasla sticker iğneler kullanılarak yapılan akupunkturun etki boyutu daha yüksek (1.368). Etkinliğini arttırmada ise, 11-13 gün boyunca, her seansı 9-15 ya da 33-39 dk olacak şekilde Nei-guan, chok-samni, hap-kok gibi çok sayıda akupres noktası kullanılarak uygulanması önemlidir (10) (Kanıt Düzeyi I).

Kabızlık

Kabızlığın yönetiminde dışkı yumuşatıcılarının ve lavman uygulamalarının kullanımı destek olabilir. Ayrıca farklı çalışmalarda diyet değişiklikleri – lifli gıda ve sıvı tüketimi artırmak, düzenli fiziksel aktivite yapmak ve abdominal masaj uygulamak gibi uygulamaların da yararlı olabileceği gösterilmiştir (11-13).

Psikososyal Distres

Anksiyete ve depresyonun yönetiminde bilişsel-davranışçı terapiler (BDT), destekleyici danışmanlık ve farkındalık temelli uygulamalar kullanılabilir ve gereksinime göre seçici serotonin geri alım inhibitörleri (SSRI) ve diğer antidepresanlar başlanabilir (3,14).

Dispne

Dispnenin yönetiminde opioidler, dexamethazone ve bronkodilatörler kullanılabilir. Oksijen terapi ise O₂ saturasyonu %92'nin altında olan kanser hastalarda faydalıdır (15). Ayrıca, hastaya rahat nefes almasını sağlayacak pozisyonun verilmesi, yüze el fanı ile soğuk uygulama yapılması, hastanın enerji seviyesininin korunması ve psikolojik destek nefes darlığı hissinin azaltmasına destek olmaktadır (16-19).

Kemoterapi ilişkili periferik nöropati

Kemoterapi ilişkili periferik nöropati, hastalarının %30 ila %60'ında kalıcı duysal ve motor semptomlara ve sakatlığa neden olabilir ve tedavinin gecikmesine, tedavi dozunun azaltılmasına ve hatta tedavinin kesilmesine neden olarak sağ kalımını azaltmasına yol açabilir. Hastaya, periferik nöropatinin şiddetini azaltmak ve periferik derin duyarlılığı iyileştirmek için egzersiz yapması önerilebilir (20) (Kanıt Düzeyi I). Farklı bir çalışmada da akupunktur uygulamasının kemoterapi ilişkili periferik nöropati ilişkili semptomları ($d=-0.71$) ve periferik nöropati ağrısını ($d=-0.73$) azaltmada etkili ($p<.001$), ayak banyosu ve masajın kemoterapi ilişkili periferik nöropati semptomları azaltmada etkili ($d=-0.68$, $p<.001$) ve egzersizin kas kuvveti ve dayanıklılığı ($d=-0.55$) ve QoL artırmada ($d=-2.96$) etkili yaklaşımlar olduğu saptanmıştır (21)(Kanıt düzeyi I). Periferik nöropatinin şiddetini zihin-beden egzersizlerinin %13,96, duyu-motor eğitiminin %19,95 oranında azaltmada ve periferik derin duyarlılığı sinire özgü aktif egzersizlerin %42 ve zihin-beden egzersizlerinin %14,98 oranında iyileştirdiği saptanmıştır (20).

Alopesi

Alopesi özellikle kemoterapi ve kranyal ışınlamaya bağlı gelişen ve hastaların beden imajını ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen önemli bir yan etkidir. Alopesiyi önlemede, Yeni tedaviye başlayan, erken evre olan, hematolojik kanseri tanısı olan hastalarda hastalar hariç, sıklıkla kullanımı önerilen yaklaşım başa soğuk uygulamadır. Etkinliği %61 olan başa soğuk uygulamanın (22) (Kanıt düzeyi I) etkisinde uygulanan kemoterapi protokolünün tipi ve dozu ve başı soğutma derecesi (en az -22°C) ve süresi önemlidir (23)(Kanıt düzeyi I). Uygulama sırasında aşırı gerilimi kayış (%59), başın ağırlığı (%53), üşüme hissi (%50), baş ağrısı (%28), kafa derisi ağrısı (%25), mide bulantısı (%23) ve boyun ağrısı (%22) hastaların sıklıkla bildirdiği yan etkilerdir (22) (Kanıt düzeyi I).

Sonuç olarak, pek çok çalışmada onkoloji semptomlarının yönetiminde pek çok girişimin etkili yaklaşım olduğu gösterilmiştir. Etkili semptom yönetimi, hastaların yaşam kalitesini arttırmada ve tedavi sonuçlarını iyileştirmede oldukça önemlidir.

Anahtar kelimeler: Onkolojik semptom, semptom yönetimi, kanıta dayalı uygulamalar

ABSTRACT

Cancer is an important disease. Most cancer patients struggle with many symptoms related to the disease and treatment, such as anxiety, pain, fatigue, alopecia, dyspnea, nausea and vomiting, mucositis, diarrhea, constipation, peripheral neuropathy, skin/nail changes, sleep disturbances, depression.

Cancer Pain

Cancer pain is one of the most important symptoms affecting patients' quality of life and is often difficult to control. van den Beuken-van Everdingen et al. (2016) reviewed 52 clinical trials involving 32261 patients and found that 38% of all cancer patients suffered from moderate to severe pain (VAS ≥ 5), the prevalence of pain after surgical treatment was 39.3%, during chemotherapy 55.0%, and 66.4% in patients with advanced disease, metastases, or end-stage (1).

Studies have shown that the most effective approaches in the treatment of cancer pain are nonsteroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs), opioids and adjuvant drugs (e.g., antidepressants, anticonvulsants), bisphosphonates, and radiation therapy, selected according to the etiology and severity of the patient's pain. Regardless of which drug is used in the treatment of cancer pain, the only point to remember is to administer the drug at a specific time interval, taking into account the duration of the drug's effect ("medication on time"). In addition to pharmacological approaches, the use of non-pharmacological approaches such as music therapy, relaxation exercises, cognitive behavioral therapies, physical therapy or acupuncture can also help control cancer pain. However, mobile apps with instant messaging modules have been shown to be useful in reducing pain scores (MD -0.67 , 95% CI -1.06 to -0.28 , $I^2=57\%$, $p<.01$) (Level of Evidence I)(2).

In a meta-analysis (10 clinical trials, 1057 patients) by Ruano et al (2022) examining the effect of psychological and nonpharmacological approaches on pain management, mindfulness-based cognitive therapies, guided imagery, progressive muscle relaxation exercises, and emotional and symptom engagement were found to be the most effective approaches in treating cancer pain. In addition, this study reported that more research is needed to express the effectiveness of music therapy and brief cognitive behavioral exercises in pain control, and that the effect of coping skills training and yoga practice on pain control has not been demonstrated (3) (Level of Evidence I). In another meta-analysis, Yangoz and Ozer showed that music therapy, usually 30–60 minutes long, 1–3 sessions, and passive listening, is moderately effective in the management of cancer pain (Level of Evidence I)(4). The use of music has been shown to be effective not only in controlling cancer pain (SMD: -0.91 , 95% CI -1.46 to -0.36 , $p = 0.001$), but also in reducing patient anxiety (SMD: -8.54 95% CI -12.04 to -5.05 , $p < 0.0001$) and fatigue (SMD: -0.38 , 95% CI -0.72 to -0.04 , $p = 0.03$) (Level of evidence I) (5). Another study reported that virtual reality applications were also effective in the management of pain, anxiety, depression, fear, and worry in both children and adult patients. Because patients may experience dizziness during use, it is important to monitor patients carefully by taking safety precautions during use (6) (Level of Evidence I).

Fatigue

Another symptom that negatively affects the quality of life of cancer patients, with a prevalence of 49%, is fatigue (7) (Level of Evidence I). The first step in the management of fatigue is to identify and treat the presence of treatable causes, e.g., pain, anemia, malnutrition, sleep disturbances. In addition, various nonpharmacologic approaches, such as ensuring a balance of activity and rest for patients, diet regulation, massage, acupuncture, mindfulness-based stress reduction, and psychosocial support, can be used to reduce fatigue. Exercise is the most commonly recommended nonpharmacologic approach to fatigue. A meta-analysis reported that home walking exercises, especially walking at a normal pace, starting with 30 minutes and gradually increasing the walking time and performed regularly over 8 weeks, were effective (8) (Level of Evidence I).

Nausea-vomiting

Nausea and vomiting may occur in many patients during chemotherapy (CT) or in the last days of life. In treating this problem, the use of appropriate antiemetic therapy may be recommended. In most patients, regulation of food intake, acupuncture, and acupressure may also be effective in controlling nausea and vomiting. In a study that examined the effect of dietary recommendations on the control of nausea and vomiting, dietary interventions were found to be effective in reducing nausea and vomiting, as well as other gastrointestinal complaints such as loss of appetite, stomatitis, constipation, and stomach pain, and in improving quality of life (9). The overall effect of acupressure in controlling nausea and sleep was moderate (0.648). Compared with finger acupressure, Si acupuncture, and wrist band treatment, acupuncture with sticker needles had a higher effect size (1.368). To increase its effectiveness, it is important to apply it for 11-13 days with a large number of acupressure points such as nei-guan, chok-samni, pill-kok for 9-15 or 33-39 minutes in each session (10) (Level of Evidence I).

Constipation

The use of stool softeners and enema applications may be helpful in the treatment of constipation. Various studies have also shown that dietary changes—more fiber-rich foods and fluids, regular physical activity, and abdominal massage—may also be helpful (11–13).

Psychosocial distress

Cognitive behavioral therapy (CBT), supportive counseling, and mindfulness-based practices can be used in the management of anxiety and depression, and selective serotonin reuptake inhibitors (SSRIs) and other antidepressants can be used as needed (3,14).

Dispe

Opioids, dexamethazone, and bronchodilators may be used in the treatment of dyspnea. Oxygen therapy may be used in cancer patients with an O₂ saturation below 92% (15). In addition, it may be helpful to place the patient in a position where he or she can breathe comfortably, cool the face with a hand fan, maintain the patient's energy level, and provide psychological support to reduce the feeling of shortness of breath (16–19).

Chemotherapy-induced peripheral neuropathy

Chemotherapy-induced peripheral neuropathy may cause persistent sensory and motor symptoms and disability in 30% to 60% of patients, leading to delayed treatment, reduced treatment dose, and even treatment discontinuation, which in turn reduces survival. The patient may be advised to exercise to reduce the severity of peripheral neuropathy and improve peripheral depth sensitivity (20) (Level of Evidence I). In another study, acupuncture was found to be effective in reducing chemotherapy-related peripheral neuropathy symptoms ($d=-0.71$) and peripheral neuropathy pain ($d=-0.73$) ($p<.001$), foot bath and massage were effective in reducing chemotherapy-related peripheral neuropathy symptoms ($d=-0.68$, $p<.001$), and exercise was effective in increasing muscle strength and endurance ($d=-0.55$) and quality of life ($d=-2.96$) (21) (Level of Evidence I). It was found that mind-body exercises reduced the severity of peripheral neuropathy by 13.96%, sensory-motor training by 19.95% and improved peripheral depth sensitivity by 42% and mind-body exercises by 14.98% (20).

Alopesi

lopecia is an important side effect that occurs mainly with chemotherapy and cranial irradiation and affects patients' body image and quality of life. The application of cold is often recommended for the prevention of alopecia, except in patients who have just started treatment, are at an early stage, or have been diagnosed with hematologic cancer. The effectiveness of the application of cold to the head is 61% (22) (Level of Evidence I). The type and dose of chemotherapy protocol used, the degree of cooling of the head (at least -22°C) and the duration of cooling are important for the effectiveness of this method (23) (Level of Evidence I). Overstretched ligament (59%), head heaviness (53%), chills (50%), headache (28%), scalp pain (25%), nausea (23%), and neck pain (22%) are commonly reported patient side effects during head cooling (22) (Level of Evidence I).

In summary, many studies have shown that many interventions are effective approaches to oncologic symptom management. Effective symptom management is very important for improving patients' quality of life and improving treatment outcomes.

Keywords: Oncological symptom, management, evidence-based practices

REFERANSLAR

1. van den Beuken-van Everdingen MHJ, Hochstenbach LMJ, Joosten EAJ, Tjan-Heijnen VCG, Janssen DJA. Update on Prevalence of Pain in Patients With Cancer: Systematic Review and Meta-Analysis. *J Pain Symptom Manage*. 2016 Jun;51(6):1070-1090.e9.
2. Zheng C, Chen X, Weng L, Guo L, Xu H, Lin M, et al. Benefits of Mobile Apps for Cancer Pain Management: Systematic Review. *JMIR Mhealth Uhealth*. 2020 Jan 23;8(1):e17055.
3. Ruano A, García-Torres F, Gálvez-Lara M, Moriana JA. Psychological and Non-Pharmacologic Treatments for Pain in Cancer Patients: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Pain Symptom Manage*. 2022 May;63(5):e505–20.
4. Yangöz ŞT, Özer Z. The effect of music intervention on patients with cancer-related pain: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *J Adv Nurs*. 2019 Dec 16;75(12):3362–73.
5. Bradt J, Dileo C, Magill L, Teague A. Music interventions for improving psychological and physical outcomes in cancer patients. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2016 Aug 15;CD006911.
6. Wu Y, Wang N, Zhang H, Sun X, Wang Y, Zhang Y. Effectiveness of Virtual Reality in Symptom Management of Cancer Patients: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Pain Symptom Manage*. 2023 May;65(5):e467–82.
7. Al Maqbali M, Al Sinani M, Al Naamani Z, Al Badi K, Tanash MI. Prevalence of Fatigue in Patients With Cancer: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Pain Symptom Manage*. 2021 Jan;61(1):167–189.e14.
8. Yuan Y, Lin L, Zhang N, Xie C, Liang J, Qi Y, et al. Effects of Home-Based Walking on Cancer-Related Fatigue in Patients With Breast Cancer: A Meta-analysis of Randomized Controlled Trials. *Arch Phys Med Rehabil*. 2022 Feb;103(2):342–52.
9. He J, Xiong Y, Mo D, Tang M. Meta-Analysis of the Effect of Dietary Care on Nausea and Vomiting in Oncology Chemotherapy Patients. *Contrast Media Mol Imaging*. 2022 Jul 31;2022:3163230.
10. Jang SY, Park JS. The Meta-Analysis of the Effect of Acupressure for Nausea and Vomiting in Cancer Patients Receiving Chemotherapy. *Journal of Korean Oncology Nursing*. 2011;11(2):116–26.
11. Leung L, Riutta T, Kotecha J, Rosser W. Chronic constipation: An evidence-based review. *Journal of the American Board of Family Medicine*. 2011;24(4):436–51.
12. Yang J, Wang H peng, Zhou L, Xu C fang. Effect of dietary fiber on constipation : A meta analysis. *World J Gastroenterol* 2012. 2012;18(48):7378–83.
13. Yıldırım D, Can G, Köknal Talu G. The efficacy of abdominal massage in managing opioid-induced constipation. *European Journal of Oncology Nursing*. 2019;41.
14. Fulton JJ, Newins AR, Porter LS, Ramos K. Psychotherapy targeting depression and anxiety for use in palliative care: A meta-analysis. *J Palliat Med*. 2018;21(7):1024–37.
15. Ben-Aharon I, Gafter-Gvili A, Leibovici L, Stemmer SM. Interventions for alleviating cancer-related dyspnea: A systematic review and meta-analysis. *Acta Oncol (Madr)*. 2012;51(8):996–1008.
16. Kocatepe V, Can G, Oruç O. Lung cancer-related dyspnea: The effects of a handheld fan on management of symptoms. *Clin J Oncol Nurs*. 2021 Dec 1;25(6):655–61.
17. Maguire JM, Wheeler JL. Dyspnea Review for the Palliative Care Professional : 2012;15(1):106–14.
18. Sydney M. Dy , Karl A. Lorenz , Arash Naeim , Homayoon Sanati , Anne Walling SMA, More S. Evidence-Based Recommendations for Cancer Fatigue, Anorexia, Depression, and Dyspnea. *Journal of Clinical Oncology*. 2014;61(5):66–74.
19. Puspawati N, Sitorus R, Oncology THAP journal of, 2017 U. Hand-held fan airflow stimulation relieves dyspnea in lung cancer patients. *Elsevier*. 2017;4(2):162.
20. Nuñez de Arenas-Arroyo S, Caverio-Redondo I, Torres-Costoso A, Reina-Gutiérrez S, Lorenzo-García P, Martínez-Vizcaíno V. Effects of exercise interventions to reduce chemotherapy-induced peripheral neuropathy severity: A meta-analysis. *Scand J Med Sci Sports*. 2023 Jul 3;33(7):1040–53.
21. Oh PJ, Kim YL. Effectiveness of Non-Pharmacologic Interventions in Chemotherapy Induced Peripheral Neuropathy: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Korean Acad Nurs*. 2018;48(2):123–42.
22. Wang S, Yang T, Shen A, Qiang W, Zhao Z, Zhang F. The scalp cooling therapy for hair loss in breast cancer patients undergoing chemotherapy: a systematic review and meta-analysis. *Supportive Care in Cancer*. 2021 Nov 13;29(11):6943–56.
23. Komen MMC, Smorenburg CH, Hurk CJG, Nortier JWR. Factors Influencing the Effectiveness of Scalp Cooling in the Prevention of Chemotherapy-Induced Alopecia. *Oncologist*. 2013 Jul 1;18(7):885–91.

Davetli Konuşmacı/Invited Speaker-010

Healthy Aging

Sağlıklı Yaşlanma

Jadranka Stricevic¹

¹Faculty of Health Sciences, University of Maribor, Maribor, SLOVENIA, jadranka.stricevic@um.si

ABSTRACT

Healthy aging is a global challenge that concerns everyone in particular. Demographic changes and the decrease of working population have motivated – in decision makers, managers, and society in general – the need to promote health strategies to improve the quality of life, increase the participation of workers, prevent occupational diseases and accidents, promote healthy lifestyles and maintain the balance between different aspects of life: personal, professional and social. Retirement is now a late choice: people have more years of active life and it is important that human resource management reflects that reality. Good practice around the world has given us evidence that modelling work according to the characteristics of the population benefits both employers and employees. The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions and The World Health Organization, among other institutions, analyse and regularly publish evidence about aging management models based on: non-discriminatory recruiting; career progression and incentives; phased retirement in line with health and well-being; education, training and development opportunities; leadership; and no communication barriers, as the best answer for employers and workforce.

Keywords: Healthy aging, retirement and pre-retirement, age management

ÖZ

Sağlıklı yaşlanma, herkesi ilgilendiren küresel bir sorundur. Karar vericilerde, yöneticilerde ve genel olarak toplumda, demografik değişiklikler ve çalışan nüfusun azalması, yaşam kalitesini iyileştirmek, çalışanların katılımını artırmak, meslek hastalıklarını ve kazaları önlemek, sağlıklı yaşam tarzlarını teşvik etmek ve kişisel, profesyonel ve sosyal olarak yaşamın farklı yönleri arasındaki dengeyi koruma, sağlık stratejilerinin teşvik edilmesi ihtiyacını motive etti.. Emeklilik artık geç kalmış bir seçimdir. İnsanların daha fazla aktif yaşam süresi vardır ve insan kaynakları yönetiminin bu gerçeği yansıtmaya önemlidir. Dünya çapındaki iyi uygulamalar bize, işin nüfusun özelliklerine göre modellenmesinin hem işverenlere hem de çalışanlara fayda sağladığına dair kanıtlar sağlamıştır. Avrupa Yaşam ve Çalışma Koşullarını İyileştirme Vakfı ve Dünya Sağlık Örgütü, diğer kurumların yanı sıra, yaşlanma yönetimi modellerine ilişkin kanıtları aşağıdakilere dayanarak analiz eder ve düzenli olarak yayınlar: işverenler ve çalışanlar için iletişim engeli olmadan en iyi yanıt olarak, ayrımcı olmayan işe alım; kariyer ilerlemesi ve teşvikler; sağlık ve refah doğrultusunda aşamalı emeklilik; eğitim, öğretim ve gelişim fırsatları; liderlik. Bu araçların sosyo-ekonomik evrim açısından önemli faydaları vardır: yalnızca üretkenliği artırmakla kalmaz, aynı zamanda fiziksel ve zihinsel çalışma kapasitesini de geliştirir, hastalık nedeniyle devamsızlığı azaltır ve ilgili kişilerin tüm yaşam faktörleri arasında ihtiyaç duyulan istikrarı destekler.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı yaşlanma, emeklilik ve emeklilik öncesi, yaş yönetimi

Davetli Konuşmacı/Invited Speaker-011

Intergenerational Solidarity and Ageing

Kuşaklar Arası Dayanışma ve Yaşlanma

Jana Goriup¹

¹*Alma Mater Europaea-ECM, Maribor, SLOVENIA, jana.goriup@almamater.si*

ABSTRACT

Intergenerational solidarity refers to the degree of closeness and support between different generations. The notion of solidarity helps us to understand how people of different generations relate to, help and depend on one another in their daily lives. In postmodern society we are coping with an increasing awareness of a change in demography. At the same time this has impact on older adults and their lives, as adult education is now expected to include them. There are mainly two reasons for this trend, the economy and quality in life and health. The question is will the learning and training for older adults be institutionalized or will it be positioned in the informal sector? Therefore we presented the research data on: (i) What is the intergenerational solidarity theory and which are the six elements of intergenerational solidarity in realising the three principles of it? (ii) What are intergenerational principles and what influences intergenerational solidarity in the light of the benefits of intergenerational solidarity? (iii) How can we create intergenerational solidarity and how is intergenerational solidarity measured? To achieve intergenerational solidarity requires us to think more deeply about our commitments to dignity and collective freedom. As we live in an age-segregated society, intergenerational solidarity framework focuses on six dimensions of solidarity (i.e. affectual solidarity, associational solidarity, consensual solidarity, functional solidarity, normative solidarity, structural solidarity). The principle of intergenerational equity holds that, to promote prosperity and quality of life for all, institutions should construct administrative acts that balance the short-term needs of today's generation with the longer-term needs of future generations. Gender role differences and ethnic differences in socio-economic status and cultural norms also influence the intergenerational contract and reveal inequalities in social structures. Active, involved older adults with close intergenerational connections consistently report much less depression, better physical health, and higher degrees of life satisfaction. They tend to be happier with their present life and more hopeful for the future. The index is measured by using ten distinct indicators from three dimensions of capital transfer: economic, social and environmental. The combination of these three indicators generates a graded score, representing how well countries are working towards the needs of future generations.

Keywords: Ageing, intergenerational, solidarity

Öz

Nesiller arası dayanışma, farklı nesiller arasındaki yakınlığın ve desteğin derecesini ifade eder. Dayanışma kavramı, farklı kuşaklardan insanların günlük yaşamlarında birbirleriyle nasıl ilişki kurduğunu, birbirlerine nasıl yardım ettiklerini ve birbirlerine bağımlı olduklarını anlamamıza yardımcı olur. Postmodern toplumda demografideki değişime dair artan bir farkındalıkla uğraşıyoruz. Aynı zamanda bu durumun yaşlı yetişkinler ve onların yaşamları üzerinde de etkisi var, zira yetişkin eğitiminin artık onları da kapsamı bekleniyor. Bu eğilimin temel olarak iki nedeni var; ekonomi, yaşam ve sağlık kalitesi. Soru şu: Yaşlı yetişkinlere yönelik öğrenim ve eğitim kurumsallaşacak mı yoksa kayıt dışı sektörde mi konumlandırılacak? Bu nedenle şu araştırma verilerini sunduk: (i) Kuşaklararası dayanışma teorisi nedir ve onun üç ilkesini gerçekleştirir mi kuşaklararası dayanışmanın altı unsuru nelerdir? (ii) Nesiller arası ilkeler nelerdir ve nesiller arası dayanışmanın yararları ışığında nesiller arası dayanışmayı neler etkiler? (iii) Nesiller arası dayanışmayı nasıl yaratabiliriz ve nesiller arası dayanışma nasıl ölçülür? Nesiller arası dayanışmayı başarmak, onur ve kolektif özgürlüğe olan bağlılığımız hakkında daha derinlemesine düşünmemizi gerektirir. Yaş ayrımına dayalı bir toplumda yaşadığımız için kuşaklararası dayanışma çerçevesi dayanışmanın altı boyutuna odaklanır (yani duygusal dayanışma, derneksel dayanışma, fikir birliğine dayalı dayanışma, işlevsel dayanışma, normatif dayanışma, yapısal dayanışma). Nesiller arası eşitlik ilkesi, herkesin refahını ve yaşam kalitesini artırmak için kurumların, bugünün neslinin kısa vadeli ihtiyaçları ile gelecek nesillerin uzun vadeli ihtiyaçlarını dengeleyen idari düzenlemeler oluşturması gerektiğini öngörmektedir. Sosyo-ekonomik statü ve kültürel normlardaki cinsiyet rol farklılıkları ve etnik farklılıklar da nesiller arası sözleşmeyi etkilemekte ve sosyal yapılarıdaki eşitsizlikleri ortaya çıkarmaktadır. Nesiller arası yakın bağlantılara sahip aktif, katılımcı yaşlı yetişkinler sürekli olarak çok daha az depresyon, daha iyi fiziksel sağlık ve daha yüksek düzeyde yaşam doyumu bildirmektedir. Şu anki yaşamlarında daha mutlu ve gelecek için daha umutlu olma eğilimindedirler. İndeks, sermaye transferinin ekonomik, sosyal ve çevresel olmak üzere üç boyutundan on farklı gösterge kullanılarak ölçülüyor. Bu üç göstergenin birleşimi, ülkelerin gelecek nesillerin ihtiyaçlarına yönelik ne kadar iyi çalıştığını temsil eden dereceli bir puan oluşturuyor.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, nesiller arası, dayanışma

Davetli Konuşmacı/Invited Speaker-012

Financial Elderly Abuse

Finansal Yaşlı İstismarı

Suzana Kraljić¹

¹Faculty of Law University of Maribor, SLOVENIA, suzana.kraljic@um.si

ABSTRACT

Today's society, especially in Europe and thus also in Slovenia, is long-lived. On average, people are living longer than they did in the past. As people get older, questions regarding the settlement of property matters during life, particularly in the event of mortis causa, arise. As life and lifespan increase, the onset of inheritance is also delayed. However, since individuals are not willing to wait until their parents die, they are looking for options to get their hands on their parents' assets before their parents pass away – so-called inheritance impatience. It is, therefore, not surprising that pressures on elderly parents have increased in recent years. Financial abuse is a form of elder abuse that can devastate the victim's financial security, emotional well-being, and overall quality of life. This has also led to increased violence, especially economic violence, against older people. The perpetrators of financial abuse of the elderly are mostly their close relatives (children, grandchildren, spouses). Many signs may indicate the financial abuse of an older person (parent). If there is a suspect that an older person is facing financial abuse, it is crucial to take action to protect and support them.

Keywords: Financial abuse, inheritance impatience, property

ÖZ

Günümüz toplumu, özellikle Avrupa'da ve dolayısıyla Slovenya'da da uzun ömürlüdür. İnsanlar geçmişte olduğundan ortalama olarak daha uzun yaşar. İnsanlar yaşlandıkça, özellikle ölüm vakalarında mülkiyet meselelerinin yaşam boyunca çözümüne ilişkin sorular ortaya çıkıyor. Ömür uzadıkça mirasın ortaya çıkması da gecikir. Ancak bireyler ebeveynleri ölene kadar beklemeye istekli olmadıklarından, ebeveynleri ölmeden önce ebeveynlerinin mallarına el koymak için seçenekler arıyorlar; buna miras sabırsızlığı da deniyor. Bu nedenle son yıllarda yaşlı ebeveynler üzerindeki baskıların artması şaşırtıcı değildir. Mali istismar, mağdurun mali güvenliğini, duygusal refahını ve genel yaşam kalitesini bozabilecek bir yaşlı istismarı biçimidir. Bu durum aynı zamanda yaşlılara yönelik şiddetin, özellikle de ekonomik şiddetin artmasına da yol açmıştır. Yaşlılara yönelik maddi istismarın failleri çoğunlukla yakın akrabaları (çocuklar, torunlar, eşler) olmaktadır. Birçok bulgu, yaşlı bir kişinin (ebeveyn) mali istismarına işaret edebilir. Yaşlı bir kişinin maddi istismara maruz kaldığına dair bir şüphe varsa onu korumak ve desteklemek için harekete geçmek çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Mali istismar, miras sabırsızlığı, mülkiyet

Bilişim ve Hemşirelik

Informatics and Nursing

Yasemin Temiz Marangoz¹

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Eğitim Birimi, Ordu, TÜRKİYE, y.temizmarangoz@saglik.gov.tr

ÖZ

Bilişim; teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullanılan, her türlü bilginin, verinin, özellikle elektronik aletler aracılığıyla, düzenli bir biçimde işlenmesini öngören bilimdir. Graves & Corcoran Hemşirelik bilişimini; Hemşirelik bakımını sağlamak ve hemşirelik uygulamalarını desteklemek üzere bilgisayar biliminin, bilgi biliminin ve hemşirelik biliminin bir kombinasyonu olarak tanımlamıştır. Çağımızdaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler, sağlık sektöründe bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımını hızlandırmış, hemşirelik bilişimi ve sağlık bilgi yönetimi sistemlerini (SBYS) kullanılmasını zorunlu kılmıştır. SBYS iletişimi kolaylaştırır, hastalık yayılımı modellerinin oluşturulmasını, trendleri ve tedavi sonuçlarını anlamamızı sağlar, eğitimi destekler, hasta bakımında koordinasyonu artırarak hemşirelik bakım planı uygulaması ve değerlendirilmesi, hastaların yaşam bulguları, ilaç istemi, ilaç uygulamaları, hasta transferi, hasta eğitimi kayıtları ve izlemi gibi birçok uygulama ile hasta güvenliğini artırır. SBYS'nin temel bileşimi elektronik sağlık kayıtları (ESK), karar destek sistemleridir (KDS). Hemşirelik bilişimi, hemşirelerde temel bilgisayar, bilgi okuryazarlığı ve bilgi yönetimi becerisi gerektirmektedir. Hemşireler ESK'nın oluşmasında en önemli veri işleyicisi rolündedir. SBYS'nin etkin, verimli kullanılabilmesi için hastanın gözlemlendiği süre boyunca, hasta hakkında sürekli sağlık bilgisi toplanması, yetkiye bağlı olarak hastanın veya toplumun bilgilerine hızlı erişilmesi, sağlık hizmetlerinin kalite, güvenlik ve etkinliğinin artırılması, bilgi ve karar-destek sistemlerinin desteğini sağlamak için ESK'na ihtiyaç vardır. Karar destek sistemleri (KDS), Sağlık Bilgi Yönetim Sistemi (SBYS)'nden gelen hasta tıbbi bilgilerini, sistemde belirlenmiş algoritmalar ve uluslararası kabul görmüş kanıta dayalı klinik uygulama sistemlerine göre değerlendirip öneri, uyarı ve yönlendirme yapan yazılımlardır. Hastaya doğrudan bakım veren sağlık ekibinin önemli üyesi olan hemşirelerin uygulamalarına yönelik kayıtlarının, hemşirelik bakım planlarının hastane bilgi yönetim sisteminden yapılması; kayıt güvenliği, zaman tasarrufu, iş yükünün azalması açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak, SBYS'nin hemşirelik uygulamaları ile ilgili alanları yapılandırılırken kullanım kolaylığı, ortak dil kullanımı, uygun içerik vb. özellikler dikkate alınarak, hemşirelik uygulamaları, bilim ve teknoloji konusunda uzmanlarla işbirliği yapılması gerektiği göz ardı edilmemelidir. Bu sistemlerin odak noktası klinik veridir; para ve faturalama değildir!

Anahtar Kelimeler: Bilişim, sağlık bilgi yönetim sistemi, elektronik sağlık kayıtları, karar destek sistemi

ABSTRACT

Informatics; It is the science that envisages a clear, organized breadth of all kinds of data, especially electronic devices, used in communication in the technical, economic and social fields. Graves & Corcoran Nursing informatics; It is defined as a hospital of computer science, information science and nursing science to provide nursing care and support nursing practice. Scientific and technological developments in our age have accelerated the work of information and communication technologies in the health sector and made computerized informatics and health information management systems (HIMS) compulsory. HIMS communication tools enable us to understand the regulation of disease spread models, trends and treatment outcomes, change education, operate coordination in patient management, care care facility implementation and evaluation, patient life unit, medication order, drug applications, patient transfer, patient education records and monitoring, increases patient rates with practice. The basic group of SBYS is electronic health records (EHR), decision support systems (DSS). Nursing informatics requires basic computer, information literacy and information management skills in nurses. Nurses are the most important data processors for IHC's students. The effectiveness of the SBYS, during the period during which it is observed to increase the efficiency, requires rapid access to the data collected or collected depending on the authority, which needs continuous health information about the patient, obtaining the quality, safety and efficiency of health services, and the support of the information and decision-support units. It needs ESK to get it. Decision support systems (DSS) are software that recommends, warns and guides patient care clearing from the Health Information Management System (HIMS), explanations that determine the system, and evaluation according to internationally accepted evidence-based clinical practice systems. Making the records of nurses, who are important members of the healthcare team that gives direct care to the patient, and the information management of the hospital management of the nursing care plans; It is of great importance in terms of record security, time saving, and cost of workload. However, while configuring the areas related to management practices of SBYS, ease of use, common language use, appropriate content, etc. should be considered. It should not be overlooked that it is necessary to examine the characteristics, nursing practices, and cooperation with a science and technology expert consultant. The focus of these systems is clinical data; money and not billing!

Keywords: Informatics, health information management systems (hims), electronic health records (esk), decision support systems

Yapay Zeka ve Hemşirelik **Artificial Intelligence and Nursing**

Kerem Erzurumlu¹

¹Ordu Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Ordu, TÜRKİYE, erzurumlu@gmail.com

ÖZ

Günümüzde, teknoloji ve iş yapış biçimlerimiz yapay zekanın son yıllarda elde ettiği hızlı ivmelenme ile yeniden şekillenmektedir. Bu “yeniden şekillenme” sürecinden en çok etkilenen bölümlerden biri de sağlık sektörü olmaktadır. Dijital radyografi üzerinde anomali tespiti ve kan tahlil sonuçlarına göre ön tanı belirleme süreçleri gibi uygulamalar günümüzde buzdağının görünen kesimini oluşturmaktadır ve benzer bir çok çalışma aktif olarak devam etmektedir. Şüphesiz ki bu çalışmalardan elde edilecek sonuçlar eşliğinde sağlık sisteminin yeniden biçimlenmesi kaçınılmaz olacak ve bu “değişim” sağlık sisteminin ana bileşenleri olan doktor ve hemşirelerin görev tanımlarında değişiklikler yaşanmasına neden olacaktır. Bu bildiri ile yapay zekanın temel tanımları yapılacak, mevcut sağlık sistemleri üzerindeki örnek uygulamalarından bahsedilecek ve olası gelecek uygulamaları hakkında öngörüler tartışmaya açmak hedeflenmiştir. Tüm bu bilgilerin yanı sıra konu hakkında bulunan etik problemler tartışma kesiminde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka ile hemşirelik, yapay zeka etik problemler, sağlık sistemi

ABSTRACT

Today, technology and our ways of doing business are being reformatted with the rapid acceleration of artificial intelligence technology which is happened in recent years. One of the departments most affected by this “reformatting” is the health-care system. As for today, applications such as anomaly detection on digital radiography and pre-diagnosis processes based on blood analysis results are the tip of the iceberg. And many similar studies are actively being researched as daily basis. Undoubtedly, with the results to be obtained from these studies, the reformatting of the health-care system will be inevitable and this “change” will cause changes in the job descriptions of doctors and nurses, which are the major components of the health-care system. Within this paper, it is aimed to make the basic definitions of artificial intelligence, to mention its exemplary applications on existing health-care systems, and to discuss possible future applications. In addition to all this information, ethical problems on the subject will be discussed in the discussion section.

Keywords: Nursing with artificial intelligence, artificial intelligence ethical problems, health-care system

Hemşirelik Eğitiminde İnovasyon Kültürü Geliştirme: Bir Uygulama Örneği

Developing an Innovation Culture in Nursing Education: An Example from Practice

Merdiye Şendir¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, merdiye.sendir@sbu.edu.tr

ÖZ

İnovasyon, fikir, davranış, bilgi, ürün, hizmet ya da sürecin değişmesi ve yenilenmesidir. İnovasyonun, ürün, süreç, organizasyonel ve pazarlama inovasyonu gibi tipleri bulunmaktadır. İnovasyon kültürü, inovasyonu yapan ve günlük yaşamda yapıların sürdürülebilirliğini destekleyen kültürdür. İnovasyon kültürünü geliştirmek için çocukluktan başlayarak yetişkinlik dönemine kadar yaratıcı ve yenilikçi fikirlerin desteklenmesi gerekmektedir. Aile, okul ya da çalışılan kurumlarda inovasyon algısının ve kültürünün oluşturulması destekleyici ve rehberlik edici bir çevre ile olabilmektedir. Sağlık sektörünün temel kurumları olan hastaneler, sürdürülebilirlik, rekabet gücü sağlama, toplumun, sağlık personelinin ve paydaşların ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilme düşüncesiyle inovatif olmak durumundadırlar. Son on yılda inovasyonun sağlık sektörü için önemi daha fazla gündeme gelmiş, akademisyen, sağlık öğrencileri ve profesyonellerinin bu yöne eğilimleri artmıştır. İnovatif uygulamalar; sağlığı geliştirmek, hastalıkları, önlemek, tanılamak, tedavi etmek, rehabilite etmek ya da uzun dönem bakım için kullanılan her türlü girişimin geliştirilmesinde kullanılmaya başlanmıştır. Sağlık profesyonelleri arasında önemli bir yere sahip olan hemşireler, zaman içerisinde inovasyon sürecinde aktif roller almışlardır. Hemşireler, uygulamalarında etkin ve istedik sonuçları yakalayabilmek için sürekli değişime ayak uydurmak ve inovasyon sürecini hizmetlerine entegre etmek zorundadır. Hemşirelik hizmetlerinde inovasyon sürecini aktive etmek, hasta bakım kalitesini artırırken maliyetini de azaltmaktadır. Sağlık gibi insanlığın geleceğini etkileyecek birçok alandaki yeni buluşlar bireylerin yaratıcılığını kullanabilmesi ve inovasyon sürecini başlatabilmesi ile mümkün olacaktır. Hemşirelikte inovasyon sürecinin başlatılmasının temel basamakları; fırsat yaratmak, motivasyonu sağlamak, yol gösterici olmak, desteklemek ve süreci cazip hale getirecek modelleri dizayn etmektir. Bireylerin yaratıcılığını kullanabilmesi ve geliştirebilmesi eğitim sistemlerine getirilecek çağdaş anlayışlarla mümkündür. Hemşirelik eğitiminin en temel yapı taşlarından birisi de yaratıcılığı geliştirmektir. Sağlık bakım gereksinimleri dikkate alındığında hemşirelik; yaratıcı, araştırmacı, bilgiye ulaşan, bilgi üreten ve bilgiyi kullanabilen meslek üyelerine ihtiyaç duymaktadır. Yaratıcı hemşirelerin yetiştirilmesi ve geliştirilmesi için hemşirelik eğitiminde inovasyon kültürünü geliştirmeye yönelik eğitim etkinliklerine yer verilmelidir. Bu sunumda, hemşirelik eğitiminde inovasyon kültürünü geliştirmeye yol gösterici olacak bir uygulama örneğini paylaşmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, inovasyon kültürü, hemşirelik eğitimi

ABSTRACT

Innovation is the change and renewal of an idea, behavior, knowledge, product, service or process. There are types of innovation such as product, process, organizational and marketing innovation. The culture of innovation is the culture that makes innovation and supports the sustainability of the structures in daily life. For the development of innovation culture, there is a need to develop practices for creating an innovation culture, according to increased technological developments and opportunities, considering the cultural structure, characteristics and requirements of all levels of society. From childhood to adulthood, creative and innovative ideas need to be supported to promote the culture of innovation. In a family, school or institution, the creation of innovation perception and culture can be a supportive and guiding environment. Hospitals, which are the basic institutions of the health sector, have to be innovative with the idea of providing sustainability, competitiveness and better responding to the needs of society, health personnel and stakeholders. In the last decade, the importance of innovation for the health sector has come to the fore more and the tendency of academics, health students and professionals in this direction has increased. Innovative applications; It has begun to be used in the development of any intervention used to promote health, prevent, diagnose, treat, rehabilitate diseases, or for long-term care. Nurses, who have an important place among health professionals, have taken active roles in the innovation process over time. Nurses have to keep up with constant change and integrate the innovation process into their services in order to achieve effective and desired results in their practices. Activating the innovation process in nursing services increases the quality of patient care and reduces its cost. New inventions in many fields that will affect the future of humanity, such as health, will be possible if individuals can use their creativity and initiate the innovation process. The basic steps of initiating the innovation process in nursing; creating opportunities, providing motivation, guiding, supporting and designing models that will make the process attractive. It is possible for individuals to use and develop their creativity with modern understandings to be brought to education systems. One of the most basic building blocks of nursing education is to develop creativity. Considering the health care needs, nursing needs professionals who are creative, inquisitive, reach information, produce information and can use information. In order to train and develop creative nurses, educational activities to develop the innovation culture should be included in nursing education. In this presentation, it is aimed to share an practice example that will guide the development of innovation culture in nursing education.

Keywords: Innovation, culture of innovation, nursing education

Akademik Dünyada Toplumsal Cinsiyet

Gender in the Academic World

Emel Ege¹ Vesile Koçak²

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, emelege@erbakan.edu.tr

²Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, vesilekck@gmail.com

ÖZ

Toplumsal cinsiyet, kadın, erkek ve cinsiyet farklılığına sahip insanların sosyal olarak inşa edilmiş rollerine, davranışlarına, ifadelerine ve kimliklerine atıfta bulunmaktadır. Üniversiteler eğitim, öğretim, araştırma ve sosyal değişime götüren her yaş ve cinsiyetten bireye ev sahipliği yapan akademik dünyalardır. Üniversitelerin toplum genelinde cinsiyet eşitliğini, çeşitliliğini ve kapsayıcılığını teşvik etmek için güçlü kurumlar olması beklenirken durum bu şekilde değildir. Üniversiteler hem toplumsal cinsiyete dayalı hem de cinsiyetçi kuruluşlar olmaya devam etmektedir. Başka bir ifadeyle akademik dünyada toplumsal cinsiyet önemli bir sorun olarak varlığını korumaktadır. Bu çalışma ile akademik dünyada toplumsal cinsiyet etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma derleme türündedir. Akademik dünyada birçok alanda eşitsizlikler olduğu görülmektedir. İçinde bulunulan soğuk, ve tehditkâr akademik ortamdan, bilimsel çalışmalar üretme ve yöneticilik faaliyetlerine kadar her aşamada eşitsizlikler kadınlar aleyhinedir. Kadınlar, araştırma yapma, makale yayımlama, finansman elde etme ve uygun pozisyonlara terfi etmeye kadar bilimsel kariyerlerinin çoğu aşamasında engellerle karşılaşmaktadır. Kadınlar tüm akademik pozisyonlarda daha az temsil edilmektedir. Liderlik pozisyonları çoğunlukla erkekler tarafından işgal edilmektedir. Kadın bilim insanları, daha fazla dışlanma ve kabalık ile karşı karşıya kalmaktadır. Kadınların kariyer gelişimleri; ataerkil sistem, iş yerindeki yönetsel davranışlar ve toplumsal cinsiyet kalıplarından olumsuz etkilenmektedir. Toplumda kültürel olarak ev ve bakım işleri kadının temel sorumluluğu olarak görülmesinin sonucu olarak kadınların akademik anneliğini devam ettirmesi beklenmektedir. Kadın bilim insanlarının bölüm içinde toplumsal roller üstlenmeleri, genellikle daha yüksek öğretim yükleri almaları ve çok sayıda öğrenciye akıl hocalığı yapmak zorunda hissetmeleri beklenmektedir. Günümüzde yaşanan birçok gelişme ve ilerlemeye rağmen akademik dünyada toplumsal cinsiyet, kadınlar aleyhine önemli bir sorun teşkil etmektedir. Kadınlar soğuk akademik ortamında akademik faaliyetlerin her aşamasında eşitsizliklerle karşı karşıya kalmaktadır. Akademik dünyada cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılması, kadınların cam tavan engellerini aşmaları için mücadelelerine destek olunması, kadınların ilerlemelerini engelleyen engelleri ortadan kaldırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademi, cinsiyet, eşitlik, eşitsizlik, kadın

ABSTRACT

Gender refers to the socially constructed roles, behaviours, expressions and identities of men, women and gender-diverse people. Universities are academic worlds that host individuals of all ages and genders who lead education, training, research and social change. Universities continue to be both gendered and sexist organizations. In other words, in the academic world, gender continues to exist as an important problem. The aim of this study is to examine the effect of gender in the academic world. The study is of review type. There are inequalities in many areas in the academic world. Inequalities are against women at every stage, from the cold and threatening academic environment, to producing scientific studies and managerial activities. Women face barriers at most stages of their scientific careers, from researching and publishing papers to obtaining funding and promotion to suitable positions. Women are less represented at all academic positions. Leadership positions are predominantly occupied by men. Female scientists are faced with more exclusion and rudeness. Career development of women; patriarchal system is adversely affected by managerial behaviors and gender stereotypes in the workplace. As a result of culturally seeing housework and care work as the main responsibility of women in society, women are expected to continue their academic motherhood. Female scientists are expected to assume social roles within the department, often take on higher education loads, and feel compelled to mentor large numbers of students. Despite many developments and advances in today's academic world, gender poses an important problem against women. Women face inequalities at every stage of academic activities in the cold academic environment. It is recommended to eliminate gender discrimination in the academic world, to support women's struggle to overcome glass ceiling barriers, and to remove barriers that prevent women's progress.

Keywords: Academy, gender, equity, inequity, women

Ruh Sağlığını Güçlendirme

Strengthening Mental Health

Selma Sabancıoğulları¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü, Sivas, TÜRKİYE, selma.ssabanci@gmail.com

ÖZ

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH), Birleşmiş Milletler üyesi ülkeler tarafından, 2030 sonuna kadar ulaşılması amaçlanan hedefleri içeren bir evrensel eylem planı olarak 2015'te ilan edildi. SKH'nin 17 küresel hedefi var ve bunlardan biri ruh sağlığını da içeren sağlık hedefidir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'ne göre ruh sağlığı doğrudan bir hedefte yer almasa da iyi bir ruh sağlığı olmadan iyi sağlık veya sürdürülebilir kalkınma sağlanamaz. DSÖ ruh sağlığının güçlendirilmesine ilişkin Ruh Sağlığı Eylem Planı (2013-2020) ve 2022 de Dünya Ruh Sağlığı Raporunu yayınlamıştır. Ruhsal bozukluklar yaygınlıklarının yüksek olması, bireylerin yetersiz tedavi almaları, sağlık bütçesinden ayrılan miktarın yetersizliği ve küresel hastalık yükünün önemli bir bölümünü oluşturmaları nedeniyle ruh sağlığı hizmetlerinde dönüşüme ihtiyaç vardır. Ruh sağlığı "bireyin kendi yeteneklerinin farkına vardığı, yaşamın normal gerginlikleriyle başa çıkabildiği, üretken ve verimli bir şekilde çalışabildiği ve içinde yaşadığı topluma katkıda bulunabildiği bir iyilik halidir" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu tanım doğrultusunda ruhsal sağlık bakımının yönü bireylerin eksikliklerinden çok güçlerine odaklanmaya, ruhsal sağlığın güçlendirilmesi ve iyileştirilmesine doğru bir değişim göstermiştir. Ruhsal sağlığın güçlendirilmesinde pozitif özelliklere vurgu vardır; bireylerin becerilerini geliştirmek, dayanıklılığı/esnekliği arttırmak, destekleyici çevre oluşmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Ruh sağlığını güçlendirme bireysel, sosyal ve yapısal güçlendirme olarak gruplandırılmıştır. Bireysel güçlendirme; yaşam becerilerini öğretme, dayanıklılık/esneklik kazandırma, sağlıklı davranışları teşvik etme, sağlık okuryazarlığını geliştirmeyi içermektedir. Sosyal güçlendirme; olumlu ilişkileri (aile, arkadaş, okul, toplum), sosyal destek ve sosyal bağlılığı arttırmayı kapsar. Yapısal güçlendirme; yoksulluğu giderme, eğitim, istihdam, barınma olanaklarını kolaylaştırma ve ayrımcılık/stigma ile baş etmeyi içermektedir. DSÖ, 2022 Dünya Ruh Sağlığı Raporunda geliştirme ve güçlendirmeye yönelik olarak intiharı önlemeyi, çocukların ve gençlerin ruh sağlığını geliştirmeye ve korumayı ve işyerinde ruh sağlığını geliştirme ve korumaya öncelik verilmesini vurgulamıştır. Sağlık bakımında değişimin bu yönü hemşireleri uygulamalarında sağlığı koruma ve geliştirmeye, güçlendirmeye/iyileştirmeye, araştırmaya zorlamaktadır. Bu anlamda hemşirelerin bakımda sağlığı geliştirme iyileştirme ve koruma müdahaleleri önemli bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Ruh sağlığı, güçlendirme, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, hemşire

ABSTRACT

The Sustainable Development Goals (SDGs) were announced by the United Nations member states in 2015 as a universal action plan that includes the goals aimed to be achieved by the end of 2030. The SDG has 17 global goals, one of which is the health goal, including mental health. According to the World Health Organization (WHO), although mental health is not a direct goal, good health or sustainable development cannot be achieved without good mental health. WHO has published the Mental Health Action Plan (2013 – 2020) and the World Mental Health Report in 2022 on strengthening mental health. There is a need for a transformation in mental health services due to the high prevalence of mental disorders, inadequate treatment of individuals, insufficient amount of health budget and constituting an important part of the global disease burden. Mental health is defined as "a state of well-being in which an individual realizes his/her abilities, copes with the normal stresses of life, works productively and efficiently, and contributes to the society in which he lives". In line with this definition, the direction of mental health care has changed from focusing on the strengths of individuals rather than their deficiencies, towards strengthening and improving mental health. There is an emphasis on positive aspects in strengthening mental health; It is aimed to improve the skills of individuals, to increase resilience / flexibility, to contribute to the formation of a supportive environment. Mental health empowerment is grouped as individual, social and structural empowerment. Individual empowerment; It includes teaching life skills, building resilience/flexibility, encouraging healthy behaviors, and improving health literacy. Social empowerment; It includes increasing positive relationships (family, friends, school, community), social support and social connectedness. Structural strengthening; poverty alleviation, facilitating education, employment, housing and dealing with discrimination/stigma. WHO emphasized the priority of preventing suicide, promoting and protecting the mental health of children and young people, and promoting and protecting mental health at work, for development and empowerment in 2022 World Mental Health Report. This aspect of change in health care forces nurses to protect and develop health, strengthen/improve and research in their practices. In this sense, nurses' health promotion, improvement and protection interventions in care are an important requirement.

Keywords: Mental health, empowerment, sustainable development goals, nurse

Davetli Konuşmacı/Invited Speaker-018

Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam

Good Health and Well-Being

Yeşim Yaman Aktaş¹

¹Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun, TÜRKİYE, yesim.yaman@giresun.edu.tr

ÖZ

Sağlık, temel bir insan hakkıdır ve sürdürülebilir kalkınmanın temel bir göstergesidir. Bu derlemede, sürdürülebilir kalkınma hedefleri içerisinde yer alan Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam hedefleri ve hedeflere ilişkin göstergelerin incelenmesi amaçlanmıştır. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 2030 yılına kadar küresel sürdürülebilirliği sağlamak adına Eylül 2015 yılında 17 tane Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri oluşturulmuştur. Hedef 3 ‘Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam’ başlığı altında 13 hedef yer almakta olup, bu hedef ile insanların tümü için sağlıklı hayatı sağlayarak esenliği desteklemek planlanmıştır. Bu amaç kapsamında 13 hedefe ilişkin göstergeler TC Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2021, Türkiye Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji Ve Bütçe Başkanlığı Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Değerlendirme Raporu (2019), Türkiye İstatistik Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, Madde Kullanıcıları Profil Analizi 2022 Yılı Narkolog Raporu, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2018) ve Türkiye Kalkınma Yardımları Raporu (2020) istatistik verileri doğrultusunda incelenmiştir. Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam başlığı altında Hedef 1 ve 2 anne ve bebek ölüm hızları olup, Türkiye’de anne ölüm oranı 100.000 canlı doğumda 13.1, 1.000 canlı doğumda bebek ölüm hızı 9.1, neonatal ölüm hızı 5.9 ve beş yaş altı ölüm hızı 11.1’dir. Bu oranlar 2030 yılı hedeflerinin oldukça altında olup bu iki hedef Türkiye için geçersizdir. Türkiye, başta anne ve bebek ölümleri ile bulaşıcı hastalıklar olmak üzere birçok küresel hedefte bu hedeflerin ve ortalamaların oldukça ilerisindedir. Bu amaç kapsamında en fazla iyileşme ihtiyacı bulunan hedeflerden biri Hedef 4 bulaşıcı olmayan hastalıklardan kaynaklanan erken ölümlerin üçte bir oranında azaltılması ve akıl sağlığı ile esenliğin desteklenmesidir. Hedef 6 trafik kazalarından kaynaklı ölüm ve yaralanmaların azaltılması hususu Türkiye için ilerleme ihtiyacı olan bir alandır. Türkiye, ‘Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam’ hedeflerinin tamamında önemli ilerlemeler sağlamıştır. Ancak, bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadele Türkiye için önemini koruyan ve ilerleme sağlanması gereken konular arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, kalite, sağlık, sürdürülebilir kalkınma

ABSTRACT

Health is a fundamental human right and a key indicator of sustainable development. In this review, it is aimed to examine the Good Health and Well-Being goals and the indicators related to the goals, which are included in the sustainable development goals. Seventeen (17) Sustainable Development Goals were established by the United Nations (UN) in order to ensure global sustainability until 2030 In September 2015. Target 3 under the title of ‘Good Health and Well-Being’ consists of 13 targets and it is planned to support well-being by providing a healthy life for all people with this target. Indicators related to 13 targets were analyzed in line with the statistical data by Turkish Ministry of Health Health Statistics Yearbook 2021, General Directorate of Public Health of Turkey, Presidency of the Republic of Turkey Strategy and Budget Department Sustainable Development Goals Evaluation Report (2019), Turkish Statistical Institute, General Directorate of Security, Department of Combating Narcotic Crimes, Substance Users Profile Analysis 2022 Narcologist Report, Turkey Demographic and Health Survey (2018) and Turkey Development Assistance Report (2020). Targets 1 and 2 are maternal and infant mortality rates under the title of Good Health and Well-Being, maternal mortality rate in Turkey is 13.1 per 100.000 live births, infant mortality rate is 9.1 per 1.000 live births, neonatal mortality rate is 5.9 and under-five mortality rate is 11.1. These rates are well below the 2030 targets and these two targets are invalid for Turkey. Turkey is well ahead of these targets and averages in many global targets, especially maternal and infant mortality and infectious diseases. One of the goals most in need of improvement in this context, target 4 is to reduce early deaths from noninfectious diseases by one third and to promote mental health and well-being. Target 6 reduction of deaths and injuries resulting from traffic accidents is an area that needs improvement for Turkey. Turkey has made significant progress in all of ‘Good Health and Well-Being’ targets. However, the struggle with noninfectious diseases is among the issues that remain important for Turkey and need to be progressed.

Keywords: Nursing, quality, health, sustainable development

Avrupa Birliği Projeleri

European Union Projects

Eda Şahin¹

¹Giresun Üniversitesi, Sağlık Birimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Giresun, TÜRKİYE, eda.sahin@giresun.edu.tr

ÖZ

Dünyanın en büyük sivil Ar-Ge programı olan Avrupa Birliği Çerçeve Programları, bilimsel ve teknolojik araştırma kapasitesini artırarak sosyal ve ekonomik kalkınmayı amaçlayan çok uluslu bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirme ve inovasyon faaliyetlerini desteklemektedir. Çerçeve Programlarının ilki 1984 yılında başlamış ve Türkiye bu çok yıllık programlara 6. Çerçeve Programında dahil olmuştur. Çerçeve programlarının kapsamı ve programa ayrılan bütçe miktarı her bir programda artış göstermektedir. Avrupa Birliği 9. Çerçeve Programı olan Ufuk Avrupa, 95,5 milyar avroluk bütçeyle 2021-2027 yılları arasında bilim ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesini hedeflemektedir. Ufuk Avrupa Programının yapısı, Bilimsel Mükemmeliyet, Küresel Sorunlar ve Endüstriyel Rekabet, Yenilikçi Avrupa olarak üç bileşen altında toplanmaktadır. Ufuk Avrupa, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda önceliklerini belirleyerek; iklim değişikliği, kanser, sağlıklı sular, karbonsuz sürdürülebilir şehirler, sürdürülebilir gıda olarak toplamda beş misyon belirlemiştir. Ufuk Avrupa'da Ar-Ge ve Yenilik Eylemleri, Yenilik Eylemleri, Koordinasyon ve Destek Eylemleri, Ortak Fonlama Eylemleri, Yenilik ve Pazara Yayılım Eylemleri, Eğitim ve Hareketlilik Eylemleri, Ticarileşme Öncesi Tedarik Eylemleri, Yenilikçi Çözümler için Kamu Tedariki olmak üzere çeşitli fonlama türleri mevcuttur. Fonlama türlerine göre fonlama oranları değişiklik göstermektedir. Destek kapsamındaki bütçe kalemleri doğrudan maliyetler; personel maliyeti, alt yüklenici maliyeti, satın alım maliyetleri (seyahat, makine/teçhizat, diğer hizmet alım) ve dolaylı maliyetler; doğrudan beyan edilemeyen veya doğrudan maliyet olarak üstlenilen zararların karşılanması için verilen kurum payı olmak üzere iki başlık altında toplanmaktadır. Projelere başvurular çevrimiçi olarak 'Funding & Tender Opportunities Portal' adresinden yapılmaktadır. Konsorsiyum yapısı Ar Ge projeleri için 1 Avrupa Birliği üye ülke + 2 üye veya asosiye ülkedir. Fonlanabilir ülkeler ise üye, asosiye, düşük & orta düzey gelirli ülkeler, çağrıda katılımı elzem görülen diğer ülkeler olarak tanımlanmaktadır. Kapanmış, açık ve gelecekte açılacak Ufuk Avrupa çağrılarında 'Funding and Tenders Portal'dan ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, proje, Ufuk Avrupa

ABSTRACT

The European Union Framework Programs, the world's largest civilian R&D program, support multinational scientific research and technology development and innovation activities aimed at social and economic development by increasing scientific and technological research capacity. The first of the Framework Programs started in 1984 and Turkey was included in these multi-annual programs in the 6th Framework Programme. The scope of the framework programs and the amount of budget allocated to the program increase in each program. Horizon Europe, the 9th Framework Program of the European Union, aims to support science and innovation activities between 2021 and 2027 with a budget of 95.5 billion euros. The structure of the Horizon Europe Program is gathered under three components as Scientific Excellence, Global Challenges and Industrial Competitiveness, Innovative Europe. Horizon Europe, by determining its priorities in line with the Sustainable Development Goals; It has determined five missions in total as climate change, cancer, healthy waters, carbon-free sustainable cities and sustainable food. Various types of funding are available in Horizon Europe, namely R&D and Innovation Actions, Innovation Actions, Coordination and Support Actions, Joint Funding Actions, Innovation and Market Deployment Actions, Training and Mobility Actions, Pre-Commercial Procurement Actions, Public Procurement for Innovative Solutions. Funding rates vary according to funding types. Budget items within the scope of support are grouped under two headings, direct costs and indirect costs. Applications for projects are made online at the 'Funding & Tender Opportunities Portal' address. Consortium structure for R&D projects is 1 European Union member state + 2 member or associated countries. Fundable countries, on the other hand, are defined as member, associated, low & middle-income countries, and other countries whose participation is deemed essential in the call. Closed, open and future Horizon Europe calls can be accessed from the 'Funding and Tenders Portal'.

Keywords: European Union, project, Horizon Europe

TÜBİTAK, TÜSEB Projeleri

TÜBİTAK, TÜSEB Projects

Dilek Küçük Alemdar¹

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, dilekkucukalemdar@gmail.com

ÖZ

Türkiye’de sanayi ve akademik araştırmaları desteklemek ve Ar-Ge çalışmalarını yürütmek amacıyla kurulan TÜBİTAK; özel sektöre, kamu kurumlarına ve özellikle üniversitelerin Ar-Ge faaliyetlerine finansman sağlayan bir kurumdur. TÜBİTAK Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu (SBAG), sağlık bilimleri alanında bilimsel araştırma faaliyetlerini desteklemek, bunları koordine etmek ve yönlendirmek, yaygınlaştırılmasını sağlamak, kalitesini yükseltmek ve teşvik etmek amacıyla Ar-Ge faaliyetlerini desteklemektedir. TÜBİTAK ARDEB proje destek programları; dönemli (1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı), çağrılı (1000-Üniversitelerin Araştırma ve Geliştirme Potansiyelinin Artırılmasına Yönelik Destek Programı, 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1004-Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı, 1007-Kamu Kurumları Araştırma Projelerini Destekleme Programı, 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Artırılmasına Yönelik Destek Programı) ve dönemsiz-sürekliliğe başvuruya açık (1002-Hızlı Destek Programı, 1005-Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı, 3501-Kariyer Geliştirme Programı, COST-Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği) olarak destek sunmaktadır. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB), sağlık bilim ve teknolojileri alanında ülkemize ve insanlığa hizmet etmek, planlı ve sürdürülebilir kalkınmaya destek sağlamak amacıyla 2014 yılında kurulmuştur. TÜSEB proje destek alanları A grubu acil Ar-Ge lisans öğrencilerine yönelik A1 proje çağrısı (sadece lisans öğrencileri yürütücü olarak başvurabilir), Yüksek Lisans Öğrencilerine Yönelik A2 Proje Çağrısı (Sadece Yüksek Lisans Öğrencileri Yürütücü Olarak Başvurabilir), A Grubu Acil Ar-Ge Tıpta Uzmanlık ve Doktora Öğrencilerine Yönelik A3 Proje Çağrısı (Sadece Tıpta Uzmanlık Öğrencileri ile Doktora Öğrencileri Yürütücü Olarak Başvuru Yapabilir) ve A Grubu Acil Ar-Ge A4 Akademisyenlere Yönelik Proje Çağrısı (Üniversitede veya Kamu Kurumlarında görev yapan araştırmacılar yürütücü olarak başvuru yapabilirler). B grubu Ar-Ge proje çağrısında, sağlık alanında özgün bilimsel bilgiler üreten ve problemlere çözüm getiren, ticarileşme potansiyeli taşıyan ürün geliştirmeyi hedefleyen ve sağlık teknolojileri alanında stratejik öneme sahip Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Diğer destek programları ise C grubu öncelikli Ar-Ge proje çağrısı, D grubu stratejik Ar-Ge proje çağrısı, KL-01 grubu Klinik Araştırmalar Proje Çağrısı ve KD-01 grubu Klinik Dışı Araştırmalar Proje Çağrısı’dır.

Anahtar Kelimeler: TÜBİTAK, TÜSEB, proje

ABSTRACT

TÜBİTAK, which was established to support industrial and academic research and to carry out R&D activities in Turkey, is an institution that provides funding to the private sector, public institutions and especially universities' R&D activities. TÜBİTAK The Health Sciences Research Support Group (SBAG) supports R&D activities in order to support, coordinate and direct scientific research activities in the field of health sciences, ensure their dissemination, improve their quality and encourage them. TÜBİTAK ARDEB project support programs; periodic (1001-Scientific and Technological Research Projects Support Program), invited (1000-Support Program for Increasing the Research and Development Potential of Universities, 1003-Priority Areas R&D Projects Support Program, 1004-Center of Excellence Support Program, 1007-Public Institutions Research Projects Support Program, 1071 - Support Program for Increasing the Capacity to Benefit from International Research Funds and Participation in International R&D Collaborations) and 1002 - Rapid Support Program, 1005 - National New Ideas and Products Research Support Program, 3501 - Career Development Program, COST – European Cooperation in Science and Technology. The *Turkish Health Institutes Presidency* (TÜSEB) was established in 2014 to serve our country and humanity in the field of health science and technologies, and to support planned and sustainable development. TÜSEB project support areas Group A Emergency R&D A1 Project Call for Undergraduate Students (only undergraduate students can apply as executors), A2 Project Call for Graduate Students (only graduate students can apply as executors). Group A Emergency R&D A3 Project Call for Medical Specialization and Doctorate Students (Only Medical Specialization and Doctorate Students can apply as executors) and Group A Emergency R&D A4 Project Call for Academicians (Researchers working in Universities or Public Institutions can apply as executors). Group B R&D project call aims to support R&D projects that produce original scientific information in the field of health, provide solutions to problems, aim to develop products with commercialization potential and have strategic importance in the field of health technologies. Other support programs are Group C Priority R&D Project Call, Group D Strategic R&D Project Call, KL-01 Clinical Research Project Call and KD-01 Non-Clinical Research Project Call.

Keywords: TÜBİTAK, TÜSEB, project

Patent ve Faydalı Model Süreci: Deneyim Paylaşımı

Patent and Utility Model Process: Sharing of Experience

Nurcan Çalışkan¹

¹Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara, TÜRKİYE, nurcany@gazi.edu.tr

ÖZ

Bu sunu inovasyon, yaratıcılık, fikir geliştirme, patent ve faydalı model, girişimcilik konularını içermektedir. Bu sununun amacı hemşirelikte patent ve faydalı model uygulama örnekleri ile hemşirelere inovasyon hakkında bilgi vermek ve hemşireleri patent ve faydalı model uygulamalarına teşvik etmektir.

Anahtar Kelimeler: Patent, faydalı model, deneyim paylaşımı

ABSTRACT

This presentation includes innovation, creativity, idea development, patent and utility model, entrepreneurship. The aim of this presentation is to inform nurses about innovation with examples of patent and utility model applications in nursing and to encourage nurses to apply patents and utility models.

Keywords: Patent, utility model, sharing of experience

1ST

INTERNATIONAL
NURSING
STUDIES
CONGRESS

JULY 12-14, 2023
ORDU, TÜRKİYE

SÖZEL BİLDİRİLER

ORAL PRESENTATIONS

Benign Prostat Hiperplazili Hastalarda Uyku ve Yaşam Kalitesi İlişkisi

The Relationship of Sleep and Quality of Life in Patients with Benign Prostate Hyperplasia

Ahmet Karayiğit¹ Nurgül Bölükbaş²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, karayiigitahmet708@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, nurgulb@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, benign prostat hiperplazili hastalarda uyku ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 25 Ağustos-25 Aralık 2022 tarihleri arasında Ordu ilinde yer alan bir devlet hastanesinin üroloji polikliniğine başvuran ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden benign prostat hiperplazisi tanılı 197 hasta oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Uluslararası Prostat Semptom Skoru (IPSS), Benign Prostat Hiperplazisi Yaşam Kalitesi (BPH-YK) Ölçeği ve Medical Outcomes Study (MOS) Uyku Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Bağımsız Örneklem T testi, Tek Yönlü Varyans analizi, Tukey/Dunnet testleri, Mann Whitney U testi, Kruskall-Wallis H testi, Pearson korelasyon analizi ve Lineer regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 65.54±8.09, %93.9'u evli, %54.8'i ilköğretim mezunu, %73.6'sı emeklidir. IPSS puan ortalaması 21.29±7.83, BPH-YK Ölçeği puan ortalaması 25.65±11.42, Uyku Problemleri İndeksi I puan ortalaması 31.40±13.40 ve Uyku Problemleri İndeksi II puan ortalaması 29.63±12.47 olarak bulunmuştur. Katılımcıların IPSS ortalaması ile BPH-YK Ölçeği puan ortalaması ve MOS Uyku Ölçeği alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0.001). BPH-YK Ölçeği puan ortalaması ile de MOS Uyku Ölçeği alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır (p<0.001).

Sonuç: Benign prostat hiperplazili hastaların uyku kalitesi azaldıkça yaşam kalitesinin de azaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Benign prostat hiperplazisi, uyku kalitesi, yaşam kalitesi, hemşirelik

ABSTRACT

Aim: This study was conducted to examine the relationship between sleep and quality of life in patients with benign prostatic hyperplasia.

Methods: This research was conducted in a descriptive and relationship-seeking type. The sample of the study consisted of 197 patients with a diagnosis of benign prostatic hyperplasia who applied to the urology outpatient clinic of a state hospital in Ordu between 25 August 2022 and 25 December 2022 and voluntarily accepted to participate in the study. Personal Information Form, International Prostate Symptom Score (IPSS), Benign Prostatic Hyperplasia Quality of Life (BPH-QOL) Scale and Medical Outcomes Study (MOS) Sleep Scale were used as data collection tools. Descriptive statistical methods, Independent Sample T test, One-Way Analysis of Variance, Tukey/Dunnet tests, Mann Whitney U test, Kruskal-Wallis H test, Pearson correlation analysis and Linear regression analysis were used in the analysis of the data.

Results: The mean age of the participants was 65.54±8.09, 93.9% were married, 54.8% were primary school graduates, and 73.6% were retired. The IPSS mean score was 21.29±7.83, the BPH-QOL Scale mean score was 25.65±11.42, the Sleep Problems Index I mean score was 31.40±13.40, and the Sleep Problems Index II score was 29.63±12.47. A statistically significant difference was found between the participants' IPSS mean and BPH-QOL Scale mean score and MOS Sleep Scale sub-dimension mean score (p<0.001). A statistically significant difference was found between the BPH-QOL Scale mean score and the MOS Sleep Scale sub-dimension mean score (p<0.001).

Conclusions: It has been observed that the quality of life of patients with benign prostatic hyperplasia decreases as the sleep quality decreases.

Keywords: Benign prostatic hyperplasia, sleep quality, quality of life, nursing

Senaryoya Dayalı Eğitimin Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenme Motivasyonlarına ve Aseptik Uygulama Tekniğine Karar Verme Becerilerine Etkisi

The Effect of Scenario-Based Training on Nursing Internal Learning Motivations and Aseptic Practice Technique Decision-Making Skills

Ayşegül Yılmaz¹ Şule Bıyık Bayram²

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, TÜRKİYE, aysegul3126@gmail.com

²Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, sulebiyik@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma senaryoya dayalı eğitimin hemşirelik öğrencilerinin öğrenme motivasyonlarına ve aseptik uygulama tekniğine karar verme becerilerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma Aralık 2022- Ocak 2023 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik birinci sınıfında okuyan 75 deney, 76 kontrol grubu öğrencisi ile ön-son testli yarı deneysel türde yapılmıştır. Çalışmada veriler, Demografik Özellikler Formu, Tıbbi veya Cerrahi Asepsi İlkesine Karar Verme Skalası ve Öğretim Materyalleri Motivasyon Anketi ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından aseptik ilkelerin kullanımına yönelik bir senaryo oluşturulmuş ve sanal ortamda animasyon hâline dönüştürülmüştür. Çalışmaya katılan öğrenciler Tıbbi veya Cerrahi Asepsi İlkesine Karar Verme Skalası puanlarına göre deney ve kontrol gruplarına ayrılmıştır. Kontrol grubu geleneksel eğitime devam etmiş bir hafta sonra son test verileri alınmıştır. Kontrol grubu verileri alındıktan sonra deney grubundaki öğrencilere video izletilmiş ve konu ile ilgili soru, cevap ve tartışma yapılmıştır. Sonrasında öğrencilerle video linki paylaşılmış ve bir hafta süre içinde tekrar tekrar izlemeleri istenmiştir. Bir hafta sonra son test verileri alınmıştır. Veriler SPSS 23.0 paket programı kullanılarak Mann Whitney-U ve Wilcoxon testleri ile değerlendirilmiştir. Çalışma öncesinde etik kurul onayı, kurum izni ve katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Bulgular: Senaryoya dayalı eğitim alan öğrencilerin almayanlara göre öğrenme motivasyonları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olmadığı ($p>0.05$), her iki grupta da motivasyon alt boyutlarından “dikkat ve uygunluk” ve “güven ve tatmin” puanlarının son değerlendirmede daha düşük olduğu, ancak bu durumun istatistiksel açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Öğrencilerin son testte aseptik tekniğe karar verme becerilerinin kontrol grubuna göre deney grubunda istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde fazla olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).

Sonuç: Senaryoya dayalı öğretimin öğrencilerin aseptik tekniğe karar verme düzeylerini olumlu etkilediği belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin derse ilişkin motivasyon ve bilgi düzeylerini artırıcı senaryoların kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Asepsi, eğitim, hemşirelik, teknoloji

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the effect of scenario-based education on the learning motivation of nursing students and their ability to decide on aseptic application technique.

Methods: The study was conducted in a pre-post-tested quasi-experimental type with 75 experimental and 76 control group students studying in the first year of nursing at a university between December 2022 and January 2023. In the study, data were collected with Demographic Characteristics Form, Medical or Surgical Asepsis Policy Decision Scale and Instructional Materials Motivation Questionnaire. A scenario for the use of aseptic principles was created by the researchers and transformed into animation in the virtual environment. The students participating in the study were divided into experimental and control groups according to their Medical or Surgical Asepsis Principle Decision Scale scores. The control group continued traditional education, and post-test data were obtained one week later. After the control group data were obtained, the students in the experimental group were shown the video and questions, answers and discussions were made about the subject. Afterwards, the video link was shared with the students and they were asked to watch it over and over in a week. Post-test data were taken one week later. Data were evaluated with Mann Whitney-U and Wilcoxon tests using SPSS 23.0 package program. Ethics committee approval, institution, permission, and informed consent were obtained from the participants before the study.

Results: There was no statistically significant difference between the learning motivations of the students who received scenario-based education compared to those who did not ($p>0.05$), the scores of “attention and conformity” and “confidence and satisfaction”, which are the sub-dimensions of learning motivation at groups, were lower in the final evaluation. It was determined that this situation was not statistically significant ($p>0.05$). It was determined that the students’ ability to decide on aseptic technique in the post-test was statistically significantly higher in the experimental group compared to the control group ($p<0.05$).

Conclusion: It has been determined that scenario-based teaching has a positive effect on students’ decision-making levels for aseptic technique. It is recommended to use scenarios that increase the motivation and knowledge levels of nursing students about the course.

Keywords: Asepsis, education, nursing, technology

Hemşirelik Öğrencilerinin Çok Yönlü Geriatrik Değerlendirme Sürecinde Yaşadıkları Deneyimler

Experiences of Nursing Students in the Process of Multiple Geriatric Assessment

Betül Özen¹ Özlem Ceyhan²

¹Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri,, TÜRKİYE, betulozen@erciyes.edu.tr

²Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri,, TÜRKİYE, ozlemceyhan06@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin çok yönlü geriatrik değerlendirme sürecinde yaşadıkları deneyimleri ve zorlukları belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Betimsel bir durum saptaması niteliğinde olan bu çalışma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde Geriatri Hemşireliği Dersi alan öğrencilerle yapılmıştır. Örneklem 10 öğrenci olarak belirlenmiştir. Araştırmaya dâhil edilme ölçütleri; Yaşlı Sağlığı Modülü dersini almış ve başarıyla tamamlamış olmak, Geriatri Hemşireliği dersi alıyor ya da almış olmak ve çalışmaya katılmaya gönüllü olmaktır. Araştırma verileri hemşirelik öğrencilerinin sosyo demografik bilgilerini içeren soruların yer aldığı kişisel bilgi formu, yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ses kayıt cihazı ile toplanmıştır. Görüşme soruları literatür incelenerek 5 soru oluşturulmuş ve sonrasında hazırlanan sorular araştırmacılar dışında bir uzman tarafından incelenmiştir. Alanında uzman görüşleri doğrultusunda görüşme soruları yeniden düzenlenmiştir. Görüşme formlarından elde edilen tanımlayıcı veriler sayısal olarak raporlanmıştır. Verilerin çözümlemesinde katılımcıların ses kayıtları kelime kelime bir metin haline getirilmiş, Microsoft Word ortamında ham veri dokümanı oluşturulmuştur. Görüşmede elde edilen veriler Maxqda Programı kullanılarak içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Bu analizde katılımcıların verdikleri yanıtlar, araştırma amaçları doğrultusunda kodlanmıştır. Kodların benzerlik, farklılık ve ilişkileri dikkate alınarak kategoriler oluşturulmuş ve belirlenen kategorilere yerleştirilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan etik kurul izni ve araştırmaya katılan öğrencilere bilgi verilerek ve sözlü onamları alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %80.0'i kadındır. Öğrencilerin yaşlıya yönelik çok yönlü geriatrik değerlendirme süreci deneyimlerinde; öğrencilerin çoğunluğunun yaşlı bireyde ilk görüşmeyi başlatmada zorlandıkları, yaşlı bireylerde veri toplamayı sevdikleri ancak yaşlı ile görüşürken kendilerini güçsüz ve zayıf hissettikleri, yaşlıdan veri toplamayı çok karmaşık/zor buldukları belirlenmiştir. Bazı öğrenciler veri toplamak ve kısa süreli girişim yapmakta zorluk çekmediklerini ancak devamlı ve uzun süre devam etmesi gereken girişimleri ve verileri değerlendirmede oldukça zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Sonuç: Öğrencilerin yaşlı bireylere bakım vermeyi sevdikleri ancak çok yönlü geriatrik değerlendirme sürecini ve yaşlı bireylerde görüşmeyi devam ettirmeyi zor buldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok yönlü geriatrik değerlendirme, hemşire, öğrenci

ABSTRACT

Objective: This research was conducted to determine the experiences and difficulties experienced by nursing students in the multidimensional geriatric assessment process.

Methods: This study, which is a descriptive situation determination, was carried out using the qualitative research method. The research was carried out with the students who took Geriatric Nursing Course in the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences. The sample was determined as 10 students. Inclusion criteria for research; To have taken and successfully completed the Elderly Health Module course, to be taking or to have taken a Geriatric Nursing course, and to volunteer to participate in the study. The research data were collected with a personal information form, a semi-structured interview form, and a voice recorder, which included questions containing the socio-demographic information of nursing students. Interview questions were created by examining the literature, and the questions prepared afterwards were examined by an expert other than the researchers. Interview questions were rearranged in line with the opinions of experts in the field. The descriptive data obtained from the interview forms were reported numerically. In the analysis of the data, the voice recordings of the participants were turned into a word-by-word text, Raw data document was created in Microsoft Word environment. The data obtained during the interview were analyzed through content analysis using the Maxqda Program. In this analysis, the answers given by the participants were coded in line with the research purposes. Considering the similarities, differences and relationships of the codes, categories were created and placed in the determined categories. In order to carry out the research, the ethics committee permission from the social and human sciences ethics committee and the students participating in the research were informed and their verbal consents were obtained.

Results: 80.0% of the students are women. In the experiences of the students in the multi-dimensional geriatric assessment process for the elderly; It was determined that the majority of the students had difficulty in starting the first interview with the elderly, they liked to collect data from the elderly individuals, but they felt weak and weak when meeting with the elderly, and they found it very complex/difficult to collect data from the elderly. Some students stated that they did not have difficulty in collecting data and making short-term interventions, but they had difficulty in evaluating the attempts and data that should continue for a long time.

Conclusion: It was determined that the students liked to care for the elderly, but they found it difficult to maintain the multi-dimensional geriatric assessment process and the interview with the elderly.

Keywords: Multidimensional geriatric assessment, nurse, student

Hemşirelerin Kemoterapi ve Port Kateter Uygulamalarında Yaşadıkları Sorunların Belirlenmesi

Determination of the Problems Experienced by Nurses in Chemotherapy and Port Catheter Applications

Canan Keskin Gemici¹

¹Özel Ankara Güven Hastanesi, Ankara, TÜRKİYE, c.kgemici52@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kemoterapi uygulanan ve port kateter kullanılan hastalarda hemşirelerin yaşadıkları sorunların belirlenmesidir.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı desende yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Ankara’da özel bir hastane de çalışan 226 hemşire oluşturmıştır. Çalışmanın örneklemini ise; belirlenen kliniklerde görev yapan 55 hemşire oluşturmaktadır. Çalışma 1 Haziran-1 Eylül 2022 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan “Kemoterapi ve Port Kateteri Uygulamalarına Yönelik Soru Formu” kullanılmıştır. Çalışmanın yürütülmesi için, hastanenin bilim komitesinden yazılı izinler alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin %40.5’inin kemoterapi ilaçları uygulama sırasında daha fazla sorumluluk duygusu hissettikleri ve %21.5’inin endişe-korku-telaş vb. duygular deneyimledikleri belirlenmiştir. Hemşirelerin % 37.8’inin uygulanan ilaçların özelliklerini bilmedikleri %26.4’ünün kendilerinde yaratacağı zararlar konusunda bilgi eksikliğine sahip oldukları ve %24.5’inin ise hastaların sordukları sorulara cevap vermekte zorlandıkları belirlenmiştir. Çalışmaya katılan hemşirelerin port kateter uygulamalarında % 40.5’inin sorumluluk duygusu hissettikleri, %21.5’inin endişe-korku-telaş vb. duygular deneyimledikleri belirlenmiştir. Katılımcıların %40’ının port kateter uygulamaları sırasında hastaların sordukları sorulara cevap vermekte zorlandıkları, %35’inin uygulama sırasında dikkat edilecek konular hakkında bilgi eksikliğine sahip olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Hemşirelerin kemoterapi uygulamaları konusunda eksiklikler yaşadıkları ve port kateter uygulamalarında zorlandıkları saptanmıştır. Bu sorunlara yönelik yetkinliklerin artırılması ve daha fazla uygulama imkanı sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kemoterapi, port kateter, hemşirelik, yetkinlik, onkoloji hemşireliği

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to determine the problems experienced by nurses in patients undergoing chemotherapy and using port catheters.

Methods: This study was conducted in the descriptive pattern. The population of the study consisted of 226 nurses working at private hospital. The sample of the study is; There are 55 nurses working in the designated clinics. The study was conducted between 1 June 2022 and 1 September 2022. As a data collection tool, the "Questionnaire for Chemotherapy and Port Catheter Applications" prepared by the researcher in line with the literature was used. For the conduct of the study, Written permissions were obtained from the hospital's scientific committee to conduct the study.

Results: It was determined that 40.5% of the nurses participating in the study felt a greater sense of responsibility during the application of chemotherapy drugs and 21.5% experienced feelings such as anxiety-fear-alarm, etc. It was stated that 37.8% of the nurses did not know the properties of the drugs administered; 26.4% had a lack of information about the harm it would cause to them and 24.5% were It was determined that the patients had difficulty in answering the questions they asked. It was determined that 40.5% of the nurses participating in the study felt a sense of responsibility in port catheter applications, and 21.5% experienced feelings such as anxiety-fear-alarm, etc. It was determined that 40% of the participants had difficulty in answering the questions asked by the patients during port catheter applications and 35% had a lack of information about the issues to be considered during the application.

Conclusion: It was determined that nurses had deficiencies in chemotherapy applications and had difficulty in port catheter applications. It is recommended to increase competencies for these problems and to provide more application opportunities.

Keywords: Chemotherapy, port catheter, nursing, competency, oncology nursing

Yoğun Bakım Ünitesinden Servise Transfer Olan Hastaların Yoğun Bakım Deneyimlerinin Belirlenmesi

Determination of Intensive Care Experiences of Patients Transferred from the Intensive Care Unit to the Service

Dilek Bozot Kayasan¹ Pınar Tekinsoy Kartın² Ülkü Özdemir³

¹Aksaray Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu, Aksaray, TÜRKİYE, dilekbozotkayasan@aksaray.edu.tr

²Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, ptekinsoy@erciyes.edu.tr

³Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, ozdemir.ulku@erciyes.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, yoğun bakım ünitesinden servise transfer olan hastaların yoğun bakım deneyimlerinin belirlenmesi amacıyla nitel araştırma yönteminden fenomenoloji deseni kullanılarak yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmanın yapılabilmesi için bir üniversitenin ilaç dışı klinik araştırmalar etik kurulundan etik kurul izni (etik kurul no: 2022/219) ve çalışmanın yapılacağı kurumdan kurum izni alınmıştır. Çalışmaya yoğun bakımdan servise transfer olmuş dokuz erkek, dört kadın olmak üzere 13 birey dâhil edilmiştir. Görüşmeler hasta odasında yüz yüze yapılmış ve yaklaşık 25-30 dakika sürmüştür. Görüşmeler katılımcıların onayı alınarak ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Ses kayıtları deşifre edildikten sonra kodlar, kategoriler ve temalar oluşturularak içerik analizi ve betimsel analiz yapılmıştır. Doğrudan alıntılar yapılarak bulgular sunulmuştur. Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi BAP birimi tarafından 12442 proje kodu ile desteklenmiştir.

Bulgular: Çalışma sonuçlarına göre hastaların yoğun bakımda kaldıkları süreçte yeterli fiziksel bakım ve psikososyal destek aldıkları, sağlık profesyonelleri ile iyi iletişim kurdukları, kendilerini güvende hissettikleri belirlenmiştir. Hastaların yoğun bakımda, literatürle benzer şekilde ışığın sürekli açık olması, diğer hastaların çıkardığı sesler, hemşirelerin kendi aralarında konuşması, yakınlarını görmeme, günün hangi zaman diliminde olduklarını bilmeme ve merak etme, kateter, dren, aspirasyon işlemleri ve pozisyona bağlı olarak ağrı yaşama gibi durumların hastalarda anksiyeteye neden olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmanın diğer çalışma sonuçlarından farklı olarak, hastaların manevi bakıma ihtiyaç duyduklarını belirtmeleri dikkat çekicidir. Çalışma sonuçları doğrultusunda yoğun bakımda yatan hastaların anksiyete yaratan durumlarının ve manevi bakım gereksinimlerinin belirlenmesi ve uygun müdahalelerin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, hasta deneyimi, anksiyete, manevi bakım

ABSTRACT

Objective: This study was conducted using a qualitative research method, phenomenology design, in order to determine the intensive care experience of patients transferred from the intensive care unit to the ward.

Methods: In order to conduct the study, ethics committee approval (ethics committee no: 2022/219) from the non-pharmaceutical clinical research ethics committee of a university and institutional permission from the institution where the study will be conducted were obtained. Thirteen individuals, nine men and four women, who were transferred from the intensive care unit to the ward, were included in the study. The interviews were made face-to-face in the patient's room and lasted approximately 25-30 minutes. The interviews were recorded with a voice recorder with the consent of the participants. After the audio recordings were deciphered, codes, categories and themes were created and content analysis and descriptive analysis were performed. Findings are presented by making direct quotations.

Results: According to the results of the study, it was determined that the patients received adequate physical care and psychosocial support during their stay in the intensive care unit, communicated well with health professionals, and felt safe. In the intensive care unit, similar to the literature, conditions such as the constant light being on, the sounds of other patients, the nurses talking among themselves, not seeing their relatives, not knowing and wondering what time of the day they are, experiencing pain depending on the catheter, drain, aspiration procedures and position. found to cause anxiety.

Conclusion: It is noteworthy that, unlike the results of other studies, this study indicated that the patients needed spiritual care. In line with the results of the study, it is recommended to determine the anxiety-causing conditions and spiritual care needs of the patients hospitalized in the intensive care unit and to plan appropriate interventions.

Keywords: Intensive care, patient experience, anxiety, spiritual care

İntörn Hemşirelerin Hasta Merkezli Bakım Yetkinliği ve Bütüncül Hemşirelik Yeterliliğinin Belirlenmesi

Determination of Intern Nurses' Patient-Centered Care Competency and Holistic Nursing

Betül Bayrak¹ Meryem Sevinç²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, mirace19@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, meeryemsevinc@gmail.com

ÖZ

Amaç: İntörn hemşirelik öğrencilerinin hasta merkezli bakım yetkinliği ve bütüncül hemşirelik yeterliliklerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipteki araştırma, 5 Mayıs-5 Haziran 2023 tarih aralığında, bir üniversitenin hemşirelik bölümünde son sınıfta öğrenim gören intörn öğrencilerden (N=117), örneklem seçilmeksizin araştırmaya katılmayı kabul eden 95 intörn hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veri toplanmasında “Kişisel Bilgi Formu”, “Hasta Merkezli Bakım Yetkinlik Ölçeği (HMBYÖ)” ve “Bütüncül Hemşirelik Yeterlilik Ölçeği (BHYÖ)” kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi ve tek yönlü ANOVA, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U, spearman korelasyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: İntörn hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 22.1 ± 0.89 , %77.9'u kadın, %73.7'sinin aile gelirinin giderine denk olduğu ve %84.2'sinin yurttan kaldığı saptanmıştır. Öğrencilerin %63.2'si hemşireliği isteyerek seçtiği, %73.7'sinin mesleği sevdiği ve memnun olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %82.1'i hasta merkezli bakım konusunda, %86.3'ü bütüncül hemşirelik konusunda eğitim aldığı görülmüştür. Öğrencilerin HMBYÖ puan ortalaması 68.54 ± 6.5 ve BHYÖ puan ortalaması 176.32 ± 34.8 olarak bulunmuştur. HMBYÖ ve BHYÖ puanları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki saptanmıştır ($r = 0.618$, $p = 0.000$).

Sonuç: Çalışmada intörn hemşirelik öğrencilerinin hasta merkezli bakım yetkinliği ve bütüncül hemşirelik yeterliliğinin iyi düzeyde olduğu ve birbirleriyle ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır. Geleceğin hemşire adayı olan intörn hemşirelik öğrencilerinde bütüncül ve hasta merkezli bakım kültürünün yerleştirilebilmesine yönelik eğitim stratejilerinin belirlenmesi ve hemşirelik eğitimi programlarında hasta merkezli bakım yetkinliği ve bütüncül hemşirelik yeterliği düzeyini geliştirmeye yönelik ders ve içeriklerin eklenmesi önerilir. Ayrıca, bu çalışmanın gelecekte yapılacak araştırmalarda daha geniş popülasyon ile yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: İntörn, hasta, bakım, bütüncül hemşirelik

ABSTRACT

Objective: It is to determine the patient-centered care competency and holistic nursing competencies of nursing senior students.

Methods: The population of the descriptive-relationship-seeking study consists of 117 senior nursing students in the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences of University. This research was carried out by reaching 95 students who agreed to participate in the study between the dates of 5 May-5 June 2023. “Personal Information Form”, “Patient-Centered Care Competency Scale (HMBYÖ)” and “Integrative Nursing Competence Scale (BHYÖ)” were used in data collection. In the analysis of the data, descriptive statistics, independent groups t-test and one-way ANOVA, Kruskal Wallis and Mann Whitney U, spearman correlation tests were used.

Results: It was determined that the average age of the intern nursing students was 22.1 ± 0.89 , 77.9% of them were women, 73.7% of them were equal to the family income and 84.2% of them stayed in the dormitory. It was found that 63.2% of the students chose nursing willingly, 73.7% of them liked the profession and were satisfied. It was observed that 82.1% of the students received training on patient-centered care, and 86.3% on holistic nursing. The students' HMBYÖ score average was 68.54 ± 6.5 and the BHYÖ score average was 176.32 ± 34.8 . A moderately positive correlation was found between HMBYÖ and BHYÖ scores ($r = 0.618$, $p = 0.000$).

Conclusion: In the study, it was concluded that patient-centered care competence and holistic nursing competence of intern nursing students were at a good level and were related to each other. It is recommended to determine educational strategies to establish a holistic and patient-centered care culture in intern nursing students, who are future nurse candidates, and to add courses and contents to improve patient-centered care competence and holistic nursing competence level in nursing education programs. In addition, it is recommended that this study be performed with a larger population in future studies.

Keywords: Intern, patient, care, holistic nursing

Hemşirelerde Şefkat Yorgunluğunun Bakım Davranışları Üzerine Etkisi: İstanbul Örneği

The Effect of Compassion Fatigue in Nurses on Care Behaviors: The Case of Istanbul

Seyhan Çerçi¹ Ebru Sevinç² Nermin Uyurdağ³ Merve Kırmacı⁴ Buse Saygın⁵

¹*İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, İstanbul, TÜRKİYE, mseyhancerci@gmail.com*

²*İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, ebrusevinc@arel.edu.tr*

³*Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, TÜRKİYE, nuyurdağ@hotmail.com*

⁴*İstanbul Rumeli Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, merve.kirmaci@rumeli.edu.tr*

⁵*İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, bsaygin@gelisim.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Şefkat, bakım verici ve alıcı arasındaki etkili iletişimi teşvik edici ve olumlu iyileşme ortamı sağlayan bir nitelik olarak tanımlanmaktadır. Şefkat yorgunluğu ise, bireyin acı çeken bir insana yoğun bedensel ve duygusal güç uygulamasının ardından oluşan; kişinin empati yeteneğinin kaybı, duygusal uzaklaşma, duygularını kapatma, çaresizlik ve öfke yaşaması olarak ifade edilmekte ve hemşirelerin tükenmişliklerini ifadesi, bakım verme yeteneğinin kaybını tanımlamak amacı ile kullanılmaktadır. Bu çalışma, hemşirelerde şefkat yorgunluğunun bakım davranışları üzerine etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı desende gerçekleştirildi.

Yöntem: Çalışmanın evrenini İstanbul'da bulunan tüm hastanelerde çalışan hemşireler oluşturdu (N: 42.410), örnekleme ise güç analizi kullanılarak yapılan ölçüm sonunda 381 hemşire olarak planlandı ve kartopu örnekleme yöntemi ile araştırmaya gönüllü katılan 403 hemşire ile araştırma gerçekleştirildi. Veri toplama araçları olarak, Tanıtıcı Bilgi Formu, Şefkat Yorgunluğu Ölçeği ve Bakım Davranışları Ölçeği-24 kullanıldı. Veriler Ocak-Mart 2023 tarihleri arasında katılımcıların onamları alınarak çevrimiçi toplandı. Araştırma verileri SPSS 22.0 paket programına aktarıldı ve tanımlayıcı istatistikler, normalite testi, bağımsız gruplarda t testi, ANOVA, post hoc analizler ve pearson korelasyon testleri ile çoklu doğrusal regresyon analizleri kullanılarak analiz edildi. Araştırma öncesinde Rumeli Üniversitesinden etik onam alındı.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin çoğunun kadın (%85.1), evli (%58.8), lisans mezunu (%49.6) olduğu bulundu. Hemşirelerin daha çok özel hastanelerde (%43.7), özellikli birimlerde (%35.5) çalıştıkları ve mesleği kendi istekleriyle seçtikleri (%52.4) belirlendi. Hemşirelerin, Şefkat Yorgunluğu Ölçeği puan ortalaması 1.91±0.31 ve Bakım Davranışları Ölçeği puan ortalaması 5.46±0.55 olduğu saptandı. Şefkat yorgunluğu ile bakım davranışları ölçekleri alt boyutları arasında anlamlı, zayıf ilişkiler tespit edildi [(r:-247)-(r:173)]. Şefkat yorgunluğunu, bakım davranışları alt boyutlarından "güvence" ve "bilgi beceri" boyutları sırasıyla %9 ve %8 oranında açıkladığı bulundu [(F:9.643; p:.000)(F:9.178; p:.000)]. "Saygılı olma" ve "bağlılık" alt boyutlarında ise sırasıyla %13 ve %12 oranında açıkladığı bulundu [(F:14.388; p:.000)(F:13.054; p:.000)].

Sonuç: Hemşirelerin şefkat yorgunluğu algısı orta düzeyde, bakım davranışları algısı ise yüksek düzeyde olduğu saptandı. Ayrıca şefkat yorgunluğu algısının bakım davranışlarını etkilediği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Şefkat, bakım, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: Compassion is defined as a quality that encourages effective communication between caregiver and recipient and provides a positive healing environment. Compassion Fatigue, on the other hand, occurs after an individual exerts intense physical and emotional strength on a person who is suffering; it is expressed as the loss of the person's ability to empathize, emotional distancing, closure of emotions, desperation and anger, and the nurses' expression of burnout is also used to describe the loss of the ability to give care. This study was carried out in a descriptive design to determine the effect of compassion fatigue on care behaviors in nurses.

Methods: The population of the study consisted of nurses working in all hospitals in Istanbul (N: 42.410), the sample was planned as 381 nurses at the end of the measurement made using power analysis, and the research was carried out with 403 nurses who participated in the research voluntarily using the snowball sampling method. Introductory Information Form, Compassion Fatigue Scale, and Caring Behaviors Scale-24 were used as data collection tools. Data were collected online between January and March 2023 with the consent of the participants. Research data were transferred to the SPSS 22.0 package program and analyzed using descriptive statistics, test of normality, t test in independent groups, ANOVA, post hoc analyzes and pearson correlation tests, and multiple linear regression analyzes. Ethical consent was obtained from Rumeli University before the study.

Results: It was found that most of the nurses participating in the study were female (85.1%), married (58.8%), and undergraduate (49.6%). It was determined that nurses mostly worked in private hospitals (43.7%), specialized units (35.5%) and chose the profession voluntarily (52.4%). It was determined that the mean score of the Nurses on the Compassion Fatigue Scale was 1.91±0.31 and the mean score on the Caring Behaviors Scale was 5.46±0.55. Significant and weak correlations were found between compassion fatigue and the sub-dimensions of the caring behavior scales [(r: -247) - (r:173)]. It was found that "assurance" and "knowledge and skill" dimensions, which are sub-dimensions of care behaviors, explained 9% and 8%, respectively [(F:9.643; p:.000) (F: 9.178; p:.000)]. It was found to be explained by 13% and 12%, respectively, in the sub-dimensions of "being respectful" and "devotion" [(F:14.388; p:.000) (F:13.054; p:.000)].

Conclusion: It was determined that the nurses' perception of compassion fatigue was at a moderate level and their perception of care behaviors was at a high level. In addition, it was determined that the perception of compassion fatigue affects caring behaviors.

Keywords: Compassion, care, nursing

Üreme Özerkliği Ölçeği' nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği Turkish Validity and Reliability of The Reproductive Autonomy Scale

Eda Özyön¹ Vesile Koçak² Emel Ege³

¹*Istanbul Beykent Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, edaozyon@beykent.edu.tr*

²*Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, TÜRKİYE, vkocak@erbakan.edu.tr*

³*Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, TÜRKİYE, emelege@erbakan.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Kadınların üreme haklarında özgürce karar verip, üreme kontrollerinin ellerinde olması ve saygı görmeleri üreme özerkliğini göstermektedir. Bu çalışma Üreme Özerkliği Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliliğin sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Metodolojik çalışma türü benimsenmiştir. Orijinal ölçek sahibinden izin alındıktan sonra dil ve kapsam geçerliği yapılan ölçek 18-60 yaş arası 386 kadın katılımcıya uygulanmıştır. Yapı geçerliği için açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi yapılan çalışmanın güvenirlik analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Doğrulayıcı faktör analiz sonuçlarının ki-kare/sd değeri açısından mükemmel uyum (2.394); GFI değeri açısından iyi uyum (0.943); AGFI değeri açısından iyi uyum (0.916), RMSEA değeri açısından iyi uyum (0.060); CFI değeri açısından iyi uyum (0.946) gösterdiği bulunmuştur. Orijinal ölçekle benzer şekilde üç alt boyuttan oluşan ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı "Karar Verme" alt ölçeği için .650, "Baskıya Karşı Koyma" alt ölçeği için .840, "İletişim" alt ölçeği için .783 olarak hesaplanmıştır. Bütün ölçek için hesaplanan toplam Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı değeri ise .84 olarak ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu gösterilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak ölçeğin Türkiye'de yaşayan kadınlarda geçerli ve güvenilir olduğu saptanmıştır. Ölçme aracı Türkiye'de yaşayan kadınların üreme özerkliğinin tanımlanması, sorun alanlarının tespitinde kullanılarak kadın sağlığının geliştirilmesine katkı sağlayabilecek araştırmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Üreme, özerklik, ölçek

ABSTRACT

Objective: Women's free decision on reproductive rights and reproductive control and to be respected indicates reproductive autonomy. This study was carried out in order to ensure the validity and reliability of the Reproductive Autonomy Scale.

Methods: The methodological type of study is adopted. After obtaining permission from the original scale owner, the language and content validity scale was applied to 386 female participants between the ages of 18-60. Explanatory factor analysis and confirmatory factor analysis were used for the construct validity of the study, reliability analyzes were performed.

Results: Excellent agreement in terms of chi-square/sd value of confirmatory factor analysis results (2.394); good fit in terms of GFI value (0.943); good fit in terms of AGFI value (0.916), good fit in terms of RMSEA value (0.060); good fit in terms of CFI value (0.946) was found. The Cronbach Alpha coefficient of the scale, which consists of three sub-dimensions similar to the original scale, it was calculated that is .650 for the "Decision Making" subscale, .840, for the "Freedom from coercion" subscale and .783 for the "Communication" subscale. The total Cronbach Alpha internal consistency coefficient value calculated for the whole scale was .84, showing that the scale was valid and reliable.

Conclusion: As a result, the scale was found to be valid and reliable in women living in Turkey. The measurement tool can be used in research that can contribute to the improvement of women's health by using it to define the reproductive autonomy of women living in Turkey and to identify problem areas.

Keywords: Reproduction, autonomy, scale

Yoğun Bakımda Prematüre Bebeği Olan Annelere Uygulanan Müzik Destekli Kanguru Bakımının Anne Sütü Miktarına, Emzirmeye Başlanma Zamanına ve Anksiyete Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

The Effect of Music-Supported Kangaroo Care Applied to Mothers Who Have Premature Infants in Intensive Care on Breast Milk Amount, Breastfeeding Time and Anxiety Level: A Randomized Controlled Trial

Emine Bakır ¹ Kafiye Eroğlu ²

¹İskenderun Devlet Hastanesi, Hatay, TÜRKİYE, berf2721@hotmail.com
²Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, keroglu@ku.edu.tr

ÖZ

Amaç: Çalışma yoğun bakımda prematüre bebeği olan annelere uygulanan müzik destekli kanguru bakımının anne sütü miktarına, emzirmeye başlama zamanına ve anksiyete düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Randomize kontrollü tipteki çalışma; Haziran-Aralık 2022 tarihleri arasında özel bir hastanede yapıldı. Çalışmanın örneklemini, araştırma kriterine uyan; müzik destekli kanguru bakımı (MDKB=33), kanguru bakımı (KB=33) ve standart hastane bakımını alan kontrol grubu (K=33) toplam 99 anne oluşturdu. MDKB grubuna 30 dk klasik müzik ile kanguru bakımı verildi. Veriler; kişisel bilgi formu, anne sütü kayıt formu ve durumluk süreklilik kaygı envanteri ile toplandı ve SPSS for Windows 23.0 paket programı kullanılarak analiz edildi. Değerlendirmede; varyans analizi, post hoc testler için LSD testi, ANOVA, Ki-Kare, ortalama±standart sapma ve yüzdelikler kullanıldı. Anlamlılık düzeyinde p<0.05 olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmada; MDKB, KB ve K grubu arasında annelerin tanımlayıcı ve obstetrik özellikleri bakımından gruplar arasında fark anlamsız saptandı (p>0.05). Annelerin izlem zamanlarına göre ilk sağımlı süt miktarı ortalamaları karşılaştırıldığında; üçüncü, dördüncü ve altıncı günlerde 24 saatlik süt miktarı ortalamaları karşılaştırıldığında ise; dördüncü, beşinci ve altıncı günlerde gruplar arasında fark anlamlı olarak saptandı (p<0.05). Annelerin izlem zamanlarına göre durumluk kaygı düzeylerine bakıldığında; MDKB, KB ve K grubunun kaygı düzeylerinin benzer olduğu ve istatistiksel olarak farkın anlamsız (p>0.05) olduğu bulunurken, emzirmeye başlama gün ortalamaları bakımından; MDKB grubundaki annelerin KB ve K grubu annelere göre daha kısa olduğu ve istatistiksel olarak farkın anlamlı olduğu bulundu (p<0.05).

Sonuç: Sonuç olarak MDKB ve KB'nın annelerin süt miktarını artırmada, emzirmeye başlama gününü kısaltmada ve sürekli kaygı düzeylerini azaltmada olumlu etkisinin olduğu saptandı.

Anahtar Kelimeler: Prematüre bebek, anne sütü, kanguru bakımı, müzik terapi ve anksiyete

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to find out the effects of music-assisted kangaroo care applied to mothers with premature babies in the intensive care unit on the amount of breast milk, the time of starting breastfeeding and levels of anxiety.

Methods: This randomized controlled study was conducted in a private hospital between June and December 2022. Sample of the study consisted of a total of 99 mothers who met research criteria, as music-assisted kangaroo care (MACC=33) group, kangaroo care (CC=33) group and control group (C=33) which received standard hospital care. MACC group was given kangaroo care with 30 minutes of classical music. The data were collected with Personal Information Form, Breast Milk record form and State Trait Anxiety Inventory and analysed by using SPSS for Windows 23.0 package program. Variance analysis, LSD test for post hoc tests, ANOVA, Chi-square, mean±standard deviation and percentages were used in evaluations. Level of significance was considered as p<0.05.

Results: In the study, the differences between MACC, CC and C groups were found to be insignificant in terms of descriptive and obstetric characteristics of mothers (p>0.05). The differences between groups were found to be significant on days three, four and six when mothers' mean amount of milk in first milking was compared in terms of follow-up times; and on days four, five and six when mothers' mean 24-hour milk amounts were compared (p<0.05). When mothers' state anxiety levels were analysed in terms of follow-up times, anxiety levels of MACC, CC and C groups were found to be similar and the difference was found to be statistically insignificant (p>0.05); while the mean day of starting breastfeeding was found to be shorter in MACC group mothers when compared with the CC and C group mothers and the difference was found to be statistically significant (p<0.05).

Conclusion: As a conclusion, MACC and CC were found to have positive effects on increasing the amount of milk, shortening the day of starting breastfeeding and decreasing trait anxiety levels of mothers.

Key Words: Premature baby, breast milk, kangaroo care, music therapy and anxiety

Perioperatif Süreçte Kaliteye Ulaşmada Eleştirel Düşünme, Profesyonel Değerler ve Birey Merkezli Bakımın Etkisi

The Impact of Critical Thinking, Professional Values and Person-Centred Care on the Achievement of Quality in the Perioperative Process

Esra Cemile Pekak¹ Semra Eyi²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, TÜRKİYE, pekakesracemile@gmail.com

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Eskişehir, TÜRKİYE, semra_il@yahoo.com

ÖZ

Bu çalışmada teknolojik ilerlemelerle beraber değişen 34ndividualize bakım sürecinde 34ndividualiz eleştirel düşünme becerileri ile profesyonel değerlerinin bireyselleştirilmiş bakımı sağlamaya etkisi yapılan çalışmalarla araştırılarak derlenmesi amaçlanmıştır. Geleneksel bakım 34ndividualiz yerini, bakım-tedavi sürecinin her aşamasında bireyi dahil eden birey merkezli bakıma bırakmaktadır. Gelişen teknolojiyle beraber değişen cerrahi teknikler 34ndividualize 34ndivi etkilemiştir. Bu sebeple hemşirenin 34ndivid gördüğü süre kısıtlanmış, cerrahi kliniklerinde çalışan 34ndividualiz 34ndivi de değişime uğramaya 34ndividualiz. Bu kısalım 34ndividualize süreçte kaliteli ve 34ndividu bakımı sağlayabilmek bakımın kalitesini iyileştirmek için gereken birey merkezli bakım, standartların odağında olması gereken önemli bir faktördür. Cerrahi kliniklerinde çalışan 34ndividual bakım davranışlarını 34ndividualize bakım ile göstermektedir. Cerrahinin birey için taşıdığı anlam, 34ndividualize süreçte yaşanabilecek durumlara yönelik bilgi eksikliği, cerrahi girişimi bekleme, ameliyat sonrası ağrı, alışılmamış ortamda bulunmak tüm süreçte anksiyeteye neden olan faktörlerdir. Birey merkezli 34ndividualize bakım sayesinde, bilimsel ve kişinin ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde bakım sunan profesyonel 34ndividual; anksiyeteyi gidererek olumlu hasta çıktıları sağlayarak kaliteli sağlık 34ndivid sunumunu ileriye taşıyacaklardır. Ancak Perioperatif hemşirelik sürecinde oluşabilecek komplikasyonlar 34ndividualiz, bireyin ihtiyaçlarını hızlıca fark etmesini ve bunu bakım 34ndividua entegre ederek, sistemi bütün yönleriyle değerlendirmesini ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişmiş 34ndividu gerektirmektedir. Ayrıca bireylerin hastalık, yaş gibi kişiye özgü farklılıkları tüm hastalara benzer girişimlerin uygulanmasını engeller. Bireyin ve ailesinin kültürel inançlarını ve farklılıklarını değerlendirmede eleştirel düşünme, hemşireye yol gösterecektir. Profesyonel hemşirelerden eleştirel düşünceyi tüm hemşirelik uygulamalarında kullanmaları beklenmektedir. Profesyonel hemşirelik 34ndividualiz ise 34ndividualiz profesyonel değerleri ile bağlantılıdır. Profesyonel değerlerde, problem çözme becerisinin gelişmesi, bakım verilen bireyin kişisel farklılıklarının gözlemlenmesi, eleştirel düşünme önemlidir ve bu basamaklar etik ilkeler 34ndividualize gerçekleşmelidir. Bu değerlerde yetersizlik 34ndivid bağımlılığa azalma, değişen sağlık sistemine uyum sağlayamama, mesleğin diğer üyeleri tarafından 34ndiv görememe gibi sorunlara neden olmaktadır. Özetle eleştirel düşünme becerileri ve profesyonel niteliklerin yetersiz olması, kaliteli ve birey merkezli 34ndividualize hemşirelik hizmetinin sunulmasını, hemşirelik mesleğin gelişimini, imajını olumsuz yönde etkileyecektir.

Anahtar Kelimeler: Perioperatif süreç, birey merkezli bakım, eleştirel düşünme, profesyonel değerler

ABSTRACT

In this study, it was aimed to investigate the effect of nurses' critical thinking skills and professional values on the provision of 34ndividualized care in the perioperative care process, which has changed with technological advances. Traditional care practices are being replaced by person-centred care that involves the individual at every stage of the care and treatment process. Surgical techniques, which have changed as technology has developed, have affected the perioperative process. As a result, the time nurses spend with patients has been reduced and the role of nurses working in the operating theatre has begun to change. To provide quality and safe care in this shortened perioperative process, person-centred care required to improve the quality of care is an important factor that should be at the heart of standards. Nurses working in surgical clinics demonstrate their caring behaviours through perioperative care. The meaning of surgery for the individual, lack of information about situations that may occur in the perioperative process, waiting for surgery, postoperative pain, being in an unfamiliar environment are factors that cause anxiety in the whole process. Thanks to person-centred perioperative care, professional nurses who provide care in a scientific and person-centred manner will continue to provide quality health care by ensuring positive patient outcomes through the elimination of anxiety. However, the complications that can arise in the perioperative care process require nurses to be able to quickly identify and integrate the needs of the individual into the care process, to evaluate the system in all its aspects and to have developed critical thinking skills. In addition, individual differences such as disease and age prevent the application of similar interventions to all patients. Critical thinking will guide the nurse in assessing the cultural beliefs and differences of the individual and their family. Professional nurses are expected to use critical thinking in all nursing practice. Professional nursing practice is linked to nurses' professional values. Professional values include the development of problem solving skills, the observation of personal differences of the person being cared for, critical thinking and these steps should be taken in accordance with ethical principles. Inadequacy in these values leads to problems such as reduced dependency on the profession, inability to adapt to the changing health care system and inability to be accepted by other members of the profession. In summary, inadequate critical thinking skills and professional qualifications will negatively affect the provision of quality and individual-centred perioperative nursing service, the development and image of the nursing profession.

Keywords: Perioperative process, person-centred care, critical thinking, professional values

Yenidoğan Hemşirelerinde Merhamet Yorgunluğu ve Palyatif Bakım Compassion Fatigue and Palliative Care in Neonatal Nurses

Fatma Bozdağ¹ Öznur Başdaş² Neslihan Atlı³

¹Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE, fatosbozdag42@gmail.com

²Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, obasdas@erciyes.edu.tr

³Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Acil Kliniği, Şanlıurfa, TÜRKİYE, neslihanatli96@gmail.com

ÖZ

Amaç: Yenidoğan yoğun bakım üniteleri hemşire, hekim ve aileler için karmaşık, stresli ve duygusal yüklü bir alandır. Bu çalışmada yenidoğan yoğun bakım hemşirelerinin palyatif bakım ve merhamet yorgunluğu düzeyleri ile etkileyen faktörler incelenmiştir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir ildeki iki eğitim ve araştırma hastanesi ile bir üniversite hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan toplam 204 hemşire oluşturmıştır. Araştırma verileri; Tanıtıcı Bilgi Formu, Yenidoğan Palyatif Bakım Tutum Ölçeği ve Merhamet Yorgunluğu Ölçeği-Kısa Form ile toplanmıştır. Verilerin tanımlayıcı istatistikleri olarak yüzde değerler, aritmetik ortalama, standart sapma, median, minimum ve maksimum değerleri verilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine Shapiro-Wilk normallik testi ve Q-Q grafikleri ile bakılmıştır. Veriler normal dağılıma uygun olduğundan bağımsız iki grup karşılaştırmalarında Independent Samples t testi, ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırmalarında one way ANOVA testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırma için etik kurul izni, hastanelerden kurum izni ve hemşirelerden yazılı onam alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan yenidoğan hemşirelerinin %31.4'ünün 25 yaş ve altında, %56.4'ünün kadın, %74.1'inin lisans mezunu, %46.5'inin evli ve 32.4'ünün çocuk sahibi olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerinin Merhamet Yorgunluğu Ölçeği puan ortalamasının 61.46 ± 26.64 , Palyatif Bakım Ölçeği puan ortalamalarının ise organizasyon alt boyutu için 3.13 ± 0.74 , Kaynaklar alt boyutu için 2.85 ± 0.73 ve Klinisyen alt boyutu için 3.08 ± 0.89 olduğu saptanmıştır. 25 yaş ve altında, lise ya da lisansüstü mezunu, çalışma şekli gündüz mesaisi olan, yenidoğan yoğun bakım sertifikası bulunan hemşirelerde Merhamet Yorgunluğu Ölçeği puanlarının daha düşük ve gruplar arasındaki farkın önemli olduğu bulunmuştur (sırasıyla; $p = .001$; $p = .004$; $p = .033$; $p = .007$). Cinsiyeti kadın olan hemşirelerin Palyatif Bakım Ölçeği klinisyen alt boyutu puanlarının daha düşük ve gruplar arasındaki farkın önemli olduğu saptanmıştır ($p = .044$). Yenidoğan hemşirelerinin Merhamet Yorgunluğu ve Palyatif Bakım ölçeği kaynaklar alt boyutu puanları arasında negatif yönde zayıf düzeyde ilişki olduğu bulunmuştur ($p = .002$).

Sonuç: Hemşirelerin merhamet yorgunluğu düzeyini azaltmak için yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan tüm hemşirelerin sertifika almalarının sağlanması, vardiyalı çalışma sisteminde iyileştirmeler yapılması veya 25 yaş altında olan hemşirelerin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışmasına öncelik verilmesi önerilebilir. Ayrıca yenidoğan yoğun bakım ünitesinde personel ve ekipman gibi kaynaklarda iyileştirilmelerin olması merhamet yorgunluğunu azaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan yoğun bakım, hemşire, merhamet yorgunluğu, palyatif bakım

ABSTRACT

Objective: Neonatal intensive care units are a complex, stressful and emotionally charged area for nurses, physicians and families. In this study, neonatal intensive care nurses' palliative care and compassion fatigue levels and the factors affecting them were examined.

Methods: The sample of the study consisted of 204 nurses working in the neonatal intensive care unit of two training and research hospitals and a university hospital in a province located in the Southeastern Anatolia Region. Research data of the study were collected with Introductory Information Form, Neonatal Palliative Care Attitude Scale and Compassion Fatigue Scale-Short Form. Percentage values, arithmetic mean, standard deviation, median, minimum and maximum values are given as descriptive statistics of the data. Shapiro-Wilk normality test and Q-Q graphs were used to determine whether the data showed normal distribution. Independent Samples t-test was used for comparisons of two independent groups, and one-way ANOVA test was used for comparisons of more than two independent groups, since the data were in accordance with the normal distribution. Statistical significance level was accepted as $p < 0.05$. Ethics committee permission, institutional permission from hospitals, and written consent from nurses were obtained for the study.

Results: It was determined that 31.4% of the neonatal nurses participating in the study were aged 25 and under, 56.4% were female, 74.1% had a bachelor's degree, 46.5% were married and 32.4% had children. Nurses' Compassion Fatigue Scale mean score was 61.46 ± 26.64 , Palliative Care Scale mean score was 3.13 ± 0.74 for the organization sub-dimension, 2.85 ± 0.73 for the Resources sub-dimension, and 3.08 ± 0.89 for the Clinician sub-dimension. Nurses aged 25 years and younger, high school or graduate graduates, working during the day, and holding a newborn intensive care certificate had lower Compassion Fatigue Scale scores and the difference between the groups was significant (respectively; $p = .001$; $p = .004$; $p = .033$; $p = .007$). It was determined that the nurses who were females had lower Palliative Care Scale clinician sub-dimension scores and the difference between the groups was significant ($p = .044$). It was found that there was a weak negative correlation between the Compassion Fatigue and Palliative Care scale resources sub-dimension scores of newborn nurses ($p = .002$).

Conclusion: In order to reduce the compassion fatigue level of nurses, it can be suggested that all nurses working in the neonatal intensive care unit should be certified, improvements should be made in the shift work system, or that nurses under the age of 25 should be given priority to work in the neonatal intensive care unit. In addition, improvements in resources such as personnel and equipment in the neonatal intensive care unit will reduce compassion fatigue.

Keywords: Neonatal intensive care, nurse, compassion fatigue, palliative care

Şanlıurfa'da Çalışan Hemşire ve Ebelerin Çocuk Haklarına İlişkin Tutumları

Attitudes of Nurses and Midwives Working in Şanlıurfa to Children's Rights

Fatma Bozdağ¹ Remziye İrem Fırtına² Hüseyin Sağlam³

¹Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE, fatosbozdag42@gmail.com

²Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Programı, Şanlıurfa, TÜRKİYE, iremfrtna00@gmail.com

³Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Programı, Şanlıurfa, TÜRKİYE, hsaglam3363@gmail.com

ÖZ

Amaç: Çocuk hakları, dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan kazandığı haklardır. Bu araştırma, Şanlıurfa'da çalışan hemşire ve ebelerin çocuk haklarına ilişkin tutumlarını belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmanın örneklemini Şanlıurfa'da ilinde bulunan iki eğitim ve araştırma hastanesi ile bir üniversite hastanesinde çalışan toplam 1013 hemşire ve ebe oluşturmuştur. Araştırma verileri, Aralık 2022- Mayıs 2023 tarihleri arasında Tanıtıcı Bilgi Formu ve Çocuk Haklarına İlişkin Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma için etik kurul izni, hastanelerden kurum izni ve hemşire ve ebelerden yazılı onam alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılanların %83.1'nin hemşire, %59.8'nin kadın, %50.2'nin bekar, %39.3'nün 25 ile 30 yaş arasında olduğu, %78.5'nin lisans mezunu, %48.2'sinin yoğun bakımda çalıştığı, %61.6'nın çalışır iken çocuk hasta hakları ile ilgili bir sorun ile karşılaştığı ve %81.2'nin çocuk hasta hakları ihlali ile karşılaştığında hangi birime bildirim yapacağını bilmediği saptanmıştır. Araştırmaya katılan hemşire ve ebelerin çocuk haklarına ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları 99.76±9.92 bulunmuştur. Ayrıca cinsiyeti kadın olan, çocuk haklarında konusunda önceden bilgi sahibi olan, çocuk haklarının ihlal edildiğini düşünen, çocuk hakları ihlali ile karşılaştığında hangi birime bildirim yapacağını bilen ve çocuğuna sağlık hizmeti alır iken çocuk hakları ihlali ile karşılaşmayan hemşire ve ebelerin ölçek puan ortalamalarının anlamlı derece daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Hemşire ve ebelerin çocuk haklarına ilişkin tutumları yüksek bulunmuş ve iyileştirilmesi için özellikle erkek çalışanlar başta olmak üzere çocuk hasta ihlali ile karşılaştıkları zaman hangi birimlere nasıl bildirim yapacakları konusunda bilgilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hakları, hemşire, ebe, pediatri

ABSTRACT

Objective: Children's rights are the rights that all children in the world have earned at birth. This research was carried out to determine the attitudes of nurses and midwives working in Şanlıurfa towards children's rights.

Methods: The sample of this descriptive study consisted of a total of 1013 nurses and midwives working in two training and research hospitals and a university hospital in Şanlıurfa. Research data were collected between December 2022 and May 2023 with the Introductory Information Form and the Attitude Scale towards Child Rights. Ethics committee approval, institutional permission from hospitals, and written consent from nurses and midwives were obtained for the study.

Results: Of the participants, 83.1% were nurses, 59.8% were women, 50.2% were single, 39.3% were between 25 and 30 years old, 78.5% had a bachelor's degree, 48.2% worked in intensive care, 61.6% It was determined that while working, they encountered a problem related to the rights of pediatric patients and 81.2% did not know which unit to notify when faced with a violation of pediatric patients' rights. The mean scores of the nurses and midwives who participated in the study from the attitude scale regarding children's rights were found to be 99.76±9.92. In addition, nurses and midwives who are female, have prior knowledge about children's rights, think that children's rights are violated, know which unit to notify when they encounter a violation of children's rights, and do not encounter any violation of children's rights while receiving health care for their children, have a significantly higher mean score. has been determined.

Conclusion: The attitudes of nurses and midwives towards children's rights were found to be high, and it is recommended that they be informed about how to report to which units when they encounter a violation of pediatric patients, especially male employees, in order to improve them.

Keywords: Child rights, nurse, midwife, pediatrics

İntörn Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Yetkinlik Düzeylerinin Mesleki Hazır Oluşluk Algılarına Etkisi

The Effect of Intern Nursing Students' Professional Competency Levels on Perceptions of Professional Readiness

Fatma Er¹ Necip Hanci²

¹İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Malatya, TÜRKİYE, fatma.er@inonu.edu.tr

²İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Malatya, TÜRKİYE, necip.hanci@inonu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, intörn hemşirelik öğrencilerinin mesleki yetkinlik düzeylerinin mesleki hazır oluşluk algılarına etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Kesitsel olarak yapılan bu araştırmanın evrenini, bir üniversitesinin Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenim gören intörn hemşirelik öğrencileri oluşturmaktadır (N:264). Araştırmada örneklem büyüklüğü hesaplanmadan evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldı ve olasılıksız örnekleme yönteminden gelişli güzel örneklem kullanıldı. Araştırmaya katılmayı kabul eden 203 öğrenciyle çalışma tamamlandı. Araştırmanın verileri, Kişisel Bilgi Formu, Hemşirelik Öğrencilerinin Yetkinlik Ölçeği ve Hemşirelikte Mesleki Hazır Oluşluk Algısı Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde; tanımlayıcı özelliklerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde dağılımı, ortalama, standart sapma ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkene etkisini belirlemek için Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan intörn hemşirelik öğrencilerinin %56.7'si iş garantisi olduğu düşüncesiyle hemşirelik bölümünü tercih etmişlerdir. Öğrencilerin %61.1'i de şu an hemşirelik bölümünü okumaktan memnundur. Araştırma sonucunda intörn hemşirelik öğrencilerinin mesleki yetkinlik düzeyi toplam puan ortalaması 248.42± 42.72 olarak bulundu. Ölçekten alınan maksimum puan 301 olup, puanın artması yetkinliğin iyi düzeyde olduğu anlamına gelmektedir. Buna göre intörn hemşirelik öğrencilerinin mesleki yetkinlik düzeyinin iyi olduğu belirlendi. İntörn hemşirelik öğrencilerinin mesleki hazır oluşluk algıları toplam puan ortalaması ise 3.71±.96'dır. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 5 olduğu için mesleki hazır oluşluk algısı yüksek olarak bulundu. Bağımsız değişken olarak alınan mesleki yetkinlik düzeyinin, mesleki hazır oluşluk algısı üzerinde etkili ve sonucun istatistiksel olarak önemli olduğu belirlendi (p=0.020). Bağımsız değişkenin toplam varyansın %7'sini açıkladığı saptandı.

Sonuç: Bu araştırmada, intörn hemşirelik öğrencilerinin mesleki yetkinlik düzeyinin mesleki hazır oluşluk algılarını etkilediği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: İntörn hemşirelik öğrencileri, mesleki hazır oluşluk, mesleki yetkinlik

ABSTRACT

Objective: This study aims to determine the effect of intern nursing students' professional competency levels on perceptions of professional readiness.

Methods: The population of this cross-sectional study consists of intern nursing students studying at the University Faculty of Nursing (N:264). In the study, it was tried to reach the entire population without calculating the sample size and haphazard sampling from the non-probability sampling method was used. The study was completed with 203 students who agreed to participate in the study. The data of the study were collected by using the Personal Information Form, The Competency Inventory of Nursing Students, and Nursing Professional Readiness Perception Scale. Multiple Linear Regression Analysis was used to determine the effect of number, percentage, mean, standard deviation and independent variables on the dependent variable in the evaluation of descriptive features for the data analysis.

Results: 56.7% of the intern nursing students who participated in the study preferred the nursing department with the idea that it was a job guarantee. 61.1% of the students are currently satisfied with studying the department of nursing. As a result of the research, the mean total score of the professional competency level of the intern nursing students was found to be 248.42± 42.72. The maximum score obtained from the scale is 301, and an increase in the score means that the competency is at a good level. Accordingly, it was determined that the professional competency level of the intern nursing students was good. The mean total score of the intern nursing students' perceptions of professional readiness is 3.71±.96. Since the maximum score that can be obtained from the scale is 5, the perception of professional readiness was found to be high. It was determined that the level of professional competency, which is an independent variable, had an effect on the perception of professional readiness and the result was statistically significant (p=0.020). It was found that the independent variable explained 7% of the total variance.

Conclusion: In this study, it was concluded that the level of professional competency of intern nursing students affected their perceptions of professional readiness.

Keywords: Intern nursing students, professional readiness, professional competency

Tele-Hemşirelik: Uzaktan Bakımın Yeni Boyutları

Tele-Nursing: New Dimensions of Remote Care

Fatmanur Yavaş¹ Yılmaz Güneş² Sevgül Dönmez³

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla, TÜRKİYE, ftnnryvs@gmail.com

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla, TÜRKİYE, yilmaz.gunes09@gmail.com

³Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Muğla, TÜRKİYE, donmezsevgul@gmail.com

ÖZ

Bu derlemenin amacı güncel literatürde Tele-hemşireliği incelemektir. Tele hemşirelik ilk defa Quinn'in 1974' te diğer hastanelere konsültasyon hizmetini sunmasıyla başlamıştır. Türkiye'de ise hastaların veri kaybı yaşamaması ve tek bir hastaneye bağlı kalmaması için önemli adımlar atılmıştır. Tele hemşirelik; hastanın hayati fonksiyonlarındaki değişikliklerin erken tespiti ile hasta yatışlarını azaltır, kronik hastalıkların yaşam kalitesini artırır, kırsal kesimde yaşayan bireylere sağlık hizmetinin ulaşmasını hedeflemektedir. Böylece sağlık maliyetlerini düşürür, hemşirelerin iş yükünü azaltır ve birbirinden uzakta bulunan sağlık profesyonelleri arasındaki iletişimi sağlar. Covid-19 tanısı almış 120 hasta ile yapılan bir çalışmada 1 ay süreyle tele-hemşirelik yoluyla eğitim verilmiştir. Çalışma sonucunda Tele hemşirelik eğitimi almış hastaların almayanlara göre yaşam kalitesinde anlamlı olarak fark bulunmuştur. 1.665 diyabet hastası 5 yıl takip edilerek, sağlık hizmetlerine ulaşımı az gruplarda tele hemşirelik uygulaması ile glisemik kontrolün iyileştiğini ve HbA1c değerlerinin önemli ölçüde azaldığı görülmüştür. Cinsellik üzerine yapılan çalışmalarda Tele hemşirelikle danışmanlık alan bireylerin almayan bireylere göre cinsel fonksiyon ve evlilik doyumlarının anlamlı düzeyde değiştiği görülmektedir. Cerrahi hemşireliği alanında Tele hemşirelik ile yapılan danışmanlık ve bakım sayesinde yeniden yatış ve acil servise başvuruların azaldığı görülmüştür. Hastaneden taburcu olduktan sonra 2. ve 3. derece yanıkları olan hastalar üzerinde yapılan bir çalışmada, tele hemşirelik hastaların yaşam kalitesini iyileştirmiştir. Kemoterapi alan 60 kanser hastasıyla yapılan bir çalışmada 2 ay boyunca telefon desteği verilmiştir. Araştırma sonucuna göre telefon desteği verilen bireylerin psikolojik ihtiyaçları daha düşük bulunmuştur. Hemodiyaliz alan 66 hastaya 3 ay boyunca telefon takip hizmeti verilmiştir. Araştırma sonucuna göre telefon takibi alan hastaların hemodiyalize katılımı, ilaç kullanımı, sıvı kısıtlamaları ve diyet tavsiyelerine uyum düzeyi diğer gruba göre daha yüksek bulunmuştur. Tele-hemşirelik, hemşirelerin ihtiyaç duydukları bilgilere hızlı şekilde erişmelerinde, hasta bakımı ve tedavisinde önemli bir yere sahiptir. Ancak ülkemizde tele-hemşirelik uygulamalarının sınırlı olduğunu, bu nedenle yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tele-hemşirelik, bakım, tele-sağlık, hemşirelik

ABSTRACT

The aim of this review is to examine telenursing in the current literature. Tele-nursing started for the first time in 1974 when Quinn offered consultation services to other hospitals. In Turkey, important steps have been taken to ensure that patients do not experience data loss and do not depend on a single hospital. Tele-nursing reduces patient hospitalizations with early detection of changes in the patient's vital functions, improves the quality of life of chronic diseases, and aims to provide health services to individuals living in rural areas. Thus, it reduces health costs, reduces the workload of nurses and ensures communication between health professionals who are far away from each other. In a study conducted with 120 patients diagnosed with Covid-19, training was provided through tele-nursing for 1 month. As a result of the study, a significant difference was found in the quality of life of patients who received tele-nursing training compared to those who did not. 1,665 diabetic patients were followed up for 5 years and it was observed that glycemic control improved and HbA1c values decreased significantly with tele-nursing application in groups with low access to health services. In studies on sexuality, it is seen that sexual function and marital satisfaction of individuals who received counseling with tele-nursing changed significantly compared to individuals who did not receive counseling. In the field of surgical nursing, it was observed that re-hospitalization and emergency room visits decreased thanks to the counseling and care provided by tele-nursing. In a study conducted on patients with 2nd and 3rd degree burns after discharge from the hospital, tele-nursing improved the quality of life of patients. In a study conducted with 60 cancer patients receiving chemotherapy, telephone support was provided for 2 months. According to the results of the study, the psychological needs of the individuals in the group given telephone support were found to be lower. Telephone follow-up service was provided to 66 patients receiving hemodialysis for 3 months. According to the results of the study, the level of participation in hemodialysis, medication use, fluid restrictions and compliance with dietary recommendations of patients receiving telephone follow-up was higher than the other group. Tele-nursing has an important place in patient care and treatment, allowing nurses to access the information they need quickly. However, it is suggested that the practice of tele-nursing is limited in our country and therefore it is recommended to expand it.

Keywords: Tele-nursing, care, nursing, tele-health

Doğurganlık İsteği Ölçeği'nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği
Turkish Validity and Reliability Study of the Fertility Desire Scale
**Nülüfer Erbil¹ Gamze Şahbaz² Özlem Akın³ **

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE gamze.sahbaz46@hotmail.com

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, ozlem.akin@erdogan.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, "Fertility Desire Scale"ı "Doğurganlık İsteği Ölçeği" ismi ile Türkçeye uyarlayarak geçerlik ve güvenirliliğini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Metodolojik tipteki araştırmanın örnekleme, çalışmaya alınma kriterlerini karşılayan ve katılmayı kabul eden 380 kadın alınmıştır. Araştırmanın verileri, 1 Ağustos 2021-1 Ağustos 2022 tarihleri arasında bir devlet hastanesinde kişisel bilgi formu, Doğurganlık İsteği Ölçeği ve Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları A-B Ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul izni ve kurum izni alınmıştır. Katılımcılardan sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Verilerin analizi bilgisayarda istatistik paket programı ve LISREL 8.80 paket programı ile yapılmıştır.

Bulgular: Doğurganlık İsteği Ölçeğinin Kapsam Geçerlilik İndeksi 0.92 bulunmuştur. Kaiser- mayer-Olkin (KMO) değeri (0.893) ve Bartlett testi sonucu ($\chi^2=3007.785$, $p=0.000$) verinin birbiri ile ilişki gösterdiği ve faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir. Orijinal ölçekten farklı olarak, birçok madde, farklı alt boyutlarda görünmektedir. Bu aşamada ölçek maddeleri alt boyutsuz tek faktörlü olarak tekrar incelenmiş ve bütün maddelerin faktör yüklerinin 0.40'ın üzerinde ve açıklanan varyansın %36 olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle ölçekten hiçbir madde çıkarılmayarak tek boyutlu yapı kabul edilmiştir. Doğrulamalı faktör analizi ile yapısal eşitlik modellemesi sonucunda, ölçek uyum indeksleri, χ^2/SD değeri 7.98, GFI 0.94, AGFI 0.92, CFI 0.95, RMSEA 0.079 ve SRMR 0.008 olarak saptanmış, modelin bu hali ile kabul edilebilir olduğuna karar verilmiştir. Modele ait faktör yükleri 0.43 ile 0.82 arasında değişmektedir. Tüm maddelere ait t değeri 1.96'nın (6.21-16.75) üzerindedir. Doğurganlık İsteği Ölçeği Cronbach α katsayısı 0.897 olup, tüm maddelerine yönelik madde toplam korelasyonları 0.40'ın üzerindedir. Ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır. Doğurganlık İsteği Ölçeği ile Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları A ve B Ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve yüksek düzeyde ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Bu sonuçlara göre ölçeğin Türk kadınlarında geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu, doğurganlık isteğini belirlemek amacıyla kullanılabileceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğurganlık isteği, geçerlilik, güvenilirlik, hemşirelik, Türkçe version

ABSTRACT

Objective: This study was carried out to examine the validity and reliability of the "Fertility Desire Scale" by adapting it to Turkish with the name "Doğurganlık İsteği Ölçeği".

Methods: The sample of the methodological study included 380 women who met the inclusion criteria and agreed to participate. The data of the study were collected with a personal information form, Fertility Desire Scale, and Childbearing Motivations Scale A-B at a state hospital between August 1, 2021, and August 1, 2022. Ethics committee permission and institutional permission were obtained before starting the study. Verbal and written consent was obtained from the participants. The data were analyzed with the statistical package program and the LISREL 8.80 package program on the computer.

Results: Results: The Content Validity Index of the Fertility Desire Scale was found to be 0.92. Kaiser-Mayer-Olkin value (0.893) and Bartlett test result ($\chi^2=3007.785$, $p=0.000$) showed that the data correlated with each other and were suitable for factor analysis. Unlike the original scale, many items appear in different sub-dimensions. At this stage, the scale items were re-examined as a single factor without sub-dimensions, and it was determined that the factor loads of all items were above 0.40 and the explained variance was 36%. For this reason, no items were removed from the scale and a one-dimensional structure was accepted. As a result of confirmatory factor analysis and structural equation modeling, the scale fit indices were determined as χ^2/SD value of 7.98, GFI 0.94, AGFI 0.92, CFI 0.95, RMSEA 0.079 and SRMR 0.008, and it was decided that the model was acceptable as it is. The factor loads of the model vary between 0.43 and 0.82. The t value for all items is above 1.96 (6.21-16.75). The Cronbach alfa coefficient of the Fertility Desire Scale is 0.897, and the item-total correlations for all items are over 0.40. No item was removed from the scale. A statistically significant, positive, and high correlation was found between the Fertility Desire Scale and the Childbearing Motivations A and B Scales ($p<0.05$).

Conclusion: According to these results, it was determined that the scale is a valid and reliable measuring instrument in Turkish women and can be used to determine fertility desire.

Keywords: Fertility desire, validity, reliability, nursing, Turkish version

Tip 2 Diyabet Hastalarında Sosyal Destek ve Hastalık Kabulünün Tedavi Uyumuna Etkisi

The Effect of Social Support and Illness Acceptance on Treatment Adherence in Type 2 Diabetes Patients

Heja Yıldırım¹ Gülyeter Erdoğan Yüce²

¹Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aksaray, TÜRKİYE, hejayldrm@gmail.com

²Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Aksaray, TÜRKİYE, gulyeterdogan@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma ile tip 2 diyabet hastalarında sosyal destek ve hastalık kabulünün tedaviye uyuma etkisinin incelenmesi amaçlandı.

Yöntem: Kesitsel ve ilişki arayıcı tasarım kullanılan çalışma Şubat-Mayıs 2023 tarihleri arasında İç Anadolu'da bir devlet hastanesinde Devlet Hastanesinde yürütüldü. Herhangi bir örnekleme yöntemine başvurulmadan belirtilen tarihler arasında hastaneye başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden 332 tip 2 diyabetli birey araştırmaya dahil edildi. Veriler Hasta Bilgi Formu, Hastalık Kabul Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Tip 2 Diabetes Mellitus Tedavisine Hasta Uyum Ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Ölçek puanlarının sosyodemografik ve klinik özelliklere göre dağılımı bağımsız örneklerde t test ve tek yönlü varyans analizi, değişkenler arasındaki ilişkiler pearson korelasyon katsayısı, doğrudan ve dolaylı etkiler ise doğrusal regresyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmada bireylerin yaş ortalamasının 60.75±11.83, %56.6'sının kadın, %29.8'inin tanı süresinin 1-5 yıl olduğu, %72.0'nin diyabet ek kronik hastalığı bulunduğu, %47.3'ünün oral antidiyabetik tedavisi aldığı ve %66.0'nın diyabet ile ilgili eğitim almadığı tespit edildi. Hastalık kabulü puan ortalamalarının yaş, eğitim, gelir, diyabet süresi, diyabet tedavisi ve diyabet dışı hastalık varlığı, algılanan sosyal destek puan ortalamalarının eğitim, gelir, diyabet tedavisi ve diyabet dışı hastalık varlığı ve diyabet tedavisine uyum puan ortalamalarının eğitim, diyabet için hastane kontrol sıklığı, evde kan şekeri takibi sıklığı ve diyabet dışı hastalık varlığı değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlendi (p<0.05). Regresyon modelinde sosyal desteğin, tedaviye uyum (β=-0.323, p<0.001) ve hastalık kabulü (β=0.330, p<0.001), hastalık kabulünün ise tedaviye uyum (β=-0.342, p<0.001) üzerindeki etkisinin anlamlı olduğu, sosyal desteğin hastalık kabulü ile birlikte tedaviye uyumdaki varyansın %29.4'ünü açıkladığı bulundu. Hastalık kabulünün sosyal destek ile tedaviye uyum arasındaki ilişkide kısmi aracılık etkisi olduğu belirlendi (β=-0.113, %95 CI [-0.166, -0.068]).

Sonuç: Çalışmada 64 yaş ve üzeri, eğitim düzeyi düşük, uzun yıllar diyabetle yaşayan, insülin tedavisi alan ve komorbiditesi olan bireylerde hastalık kabulünün daha düşük olduğu belirlendi. Eğitim düzeyi düşük ve komorbiditesi olan bireylerde tedaviye uyumsuzluğun daha yüksek olduğu bulundu. Eğitim ve gelir düzeyi düşük, insülin tedavisi alan ve komorbiditesi olan bireylerde algılanan sosyal desteğin daha düşük olduğu saptandı. Sosyal desteğin hastalık kabulü ve tedavi uyumunun önemli bir yordayıcısı olduğu belirlendi. Sosyal desteğin, hastalık kabulünü artırmada doğrudan ve tedaviye uyumsuzluğu azaltmada doğrudan ve hastalık kabulünü artırma yolu ile dolaylı etkisi olduğu saptandı.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 diyabet, hastalık kabulü, sosyal destek, tedaviye uyum, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to examine the effects of social support and disease acceptance on adherence to treatment in type 2 diabetes patients.

Method: The study, which used cross-sectional and correlational design, was carried out in a state hospital in central Anatolia province between February and May 2023. Without using any sampling method, 332 individuals with type 2 diabetes who applied to the hospital between the specified dates and agreed to participate in the study were included in the study. Data were collected by face-to-face interview method using the Patient Information Form, the Acceptance of Disease Scale, the Multidimensional Scale of Perceived Social Support, and the Scale of Patient Adherence to the Treatment of Type 2 Diabetes Mellitus. Distribution of scale scores according to sociodemographic and clinical characteristics was evaluated by t-test and one-way analysis of variance in independent samples, relations between variables were evaluated by Pearson correlation coefficient, and direct and indirect effects were evaluated by linear regression analysis.

Results: In the study, the mean age of the individuals was 60.75±11.83, 56.6% were female, 29.8% had a diagnosis of 1-5 years, 72.0% had additional chronic diseases, 47.3% received oral antidiabetic treatment, and 66.0% it was determined that the patient did not receive any education on diabetes. Average age, education, income, duration of diabetes, presence of diabetes treatment and non-diabetic disease, perceived social support mean score of education, income, presence of diabetes treatment and non-diabetic disease and compliance to diabetes treatment mean education, hospital control frequency for diabetes It was determined that there was a statistically significant difference according to the variables of blood glucose monitoring frequency at home and presence of non-diabetic disease (p<0.05). In the regression model, the effect of social support on adherence to treatment (β=-0.323, p<0.001) and acceptance of disease (β=0.330, p<0.001) and disease acceptance on adherence to treatment (β=-0.342, p<0.001) were significant. It was found that social support explained 29.4% of the variance in adherence to treatment together with the acceptance of the disease. It was determined that acceptance of the disease had a partial mediation effect on the relationship between social support and adherence to treatment (β=-0.113, 95% CI [-0.166, -0.068]).

Conclusion: In the study, it was determined that the acceptance of the disease was lower in individuals aged 64 and over, with low education level, living with diabetes for many years, taking insulin therapy and having comorbidities. It was found that non-adherence to treatment was higher in individuals with low education level and comorbidities. It was determined that the perceived social support was lower in individuals with low education and income level, receiving insulin therapy, and having comorbidities. Social Support was found to be an important predictor of disease acceptance and treatment adherence. It has been determined that social support has a direct effect on increasing the acceptance of the disease, a direct effect on reducing non-adherence to treatment, and an indirect effect on increasing the acceptance of the disease.

Keywords: Type 2 diabetes, acceptance of the disease, social support, adherence to treatment, nursing

Hemşirelerin Çalışma Ortamındaki Risklere Karşı Tutumları ile Algıladıkları Yönetici, Çalışma Arkadaşları ve Örgütsel Destek Düzeyi Arasındaki İlişki

The Attitudes of Nurses' Towards Risks in the Work Environment and the Relationship Between Their Perception of Managers, Co-workers, Organizational Support Levels

Hülya Şen¹ Nihal Ünalı Baydın²

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun, TÜRKİYE, hulyasen5556@gmail.com

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, unaldin25@gmail.com

ÖZ

Amaç: Çalışmada, hemşirelerin çalışma ortamındaki risklere karşı tutumları ile algıladıkları yönetici, çalışma arkadaşları ve örgütsel destek düzeyleri belirlenerek aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte tasarlanan araştırmanın evrenini Samsun iline bağlı bir ilçe devlet hastanesinde çalışan 250 hemşire, örneklemi ise çalışmaya gönüllü ve katılmayı kabul eden 242 hemşire oluşturmuştur. Veriler Mart-Mayıs 2023 tarihleri arasında Kişisel ve Mesleki Bilgi Formu, Algılanan Örgütsel Destek Ölçeği, Yönetici Desteği Ölçeği, Çalışma Arkadaşları Desteği Ölçeği ve Hemşirelerin Çalışma Ortamındaki Risklere Karşı Tutum Ölçeği kullanılarak yüz yüze toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı analizler, bağımsız iki örnek t testi, tek yönlü varyans analizi, Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 36.2±8.6 yıl, %84,3'ü lisans mezunu ve 13.9±9 yıl çalışma deneyimine sahip, %50'si özellikli birimlerde ve %78.9'u vardiyalı çalışmaktadır. Hemşirelerin %76'sı kurumundan ve %74'ü biriminden memnun olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin algıladıkları yönetici desteği ölçeği puanı 3.19±0.89, örgütsel destek ölçeği puanı 2.99±0.67 ve çalışma arkadaşı desteği puanı 3.96±0.72 olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin çalışma ortamındaki risklere karşı tutum puanı 3.74±0.50, ölçeğin bireysel yaklaşım alt boyut puanı (4.09±0.5) kurumsal yaklaşım alt boyut puanına (3.5±0.64) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin risklere karşı tutum puanı ile algılanan yönetici desteği puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü orta düzeyde ilişki ($r=0.481$; $p<0.001$), çalışma arkadaşları desteği puanı ile arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü zayıf ilişki ($r=0.364$; $p<0.001$) ve örgütsel destek puanı ile arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü orta düzeyde ilişki saptanmıştır ($r=0.511$; $p<0.001$).

Sonuç: Hemşirelerin algıladıkları yönetici ve kurum desteği orta, çalışma arkadaşı desteği yüksek düzeydedir. Çalışma ortamındaki risklere karşı tutumları ise olumlu yöndedir. Yönetici desteği ve örgütsel destek algısının artması, hemşirelerin çalışma ortamındaki risklere karşı tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir. Hemşirelerin çalışma ortamında karşılaştıkları risklere yönelik olumlu tutumlarını artırmak için hastane yönetimi ve yönetici hemşirelerin hemşirelere sağladıkları desteğin artırılmasına ilişkin stratejiler geliştirmeleri önerilir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel destek, yönetici desteği, çalışma ortamı, risk tutumu, hemşire

ABSTRACT

Objective: The study aimed to investigate the relationship between nurses' attitudes toward workplace risks and their perceptions of managerial support, support among co-workers, and organizational support.

Methods: The study, designed as a descriptive and correlational inquiry, included 250 nurses working at a district state hospital in Samsun province as the population and 242 nurses who voluntarily participated in the study as the sample. Data were collected face-to-face between March and May 2023 using the Personal and Professional Information Form, Perceived Organizational Support Scale, Managerial Support Scale, Co-worker Support Scale, and Nurses' Attitudes Towards Workplace Risks Scale. Descriptive analysis, independent two-sample t-test, one-way analysis of variance, Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis test, and Spearman correlation analysis were used for data analysis.

Results: The mean age of the participants was 36.2±8.6 years; 84.3% were university graduates, with an average work experience of 13.9±9 years. 50% of the nurses worked in specialized units, and 78.9% worked in shifts. 76% of the nurses expressed satisfaction with their institution, and 74% expressed satisfaction with their unit. The nurses' perceived managerial support scale score was 3.19±0.89, the organizational support scale score was 2.99±0.67, and the co-worker support scale was 3.96±0.72. The nurses' attitude score towards workplace risks was 3.74±0.50, and it was determined that the scale's approach subscale score (4.09±0.5) was higher than the organizational approach subscale score (3.5±0.64). A statistically significant positive moderate level relationship was found between the nurses' attitude score towards risks and the perceived managerial support score ($r=0.481$; $p<0.001$), a statistically significant weak positive relationship was found between the attitude score and the co-worker support score ($r=0.364$; $p<0.001$), and a statistically significant positive moderate level relationship was found between the attitude score and the organizational support score ($r=0.511$; $p<0.001$).

Conclusion: Nurses perceive moderate levels of managerial and organizational support and high levels of co-worker support. Their attitudes towards workplace risks are positive. Increasing administrative and organizational support positively influences nurses' attitudes toward workplace risks. Hospital management and nurse managers should develop strategies to enhance the support provided by managers, fostering positive attitudes toward workplace risks.

Keywords: Organizational support, supervisor support, work environment, risk attitude, nurse

Doğum Metaforlarının Doğum Sanatı ile Duygu Farkındalığına Dönüşümü: Kalitatif Çalışma

The Transformation of Birth Metaphors into Emotion Awareness Through Birth Art: A Qualitative Study

Vesile Koçak¹ Kamile Altuntug² Emel Ege³

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, vesilekck@gmail.com

²Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE kaltuntug@yahoo.com

³Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE emelege@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Doğum hakkında sahip olduğumuz duygu ve düşünceler bilinçaltında zamanla duyduğumuz hikayeler, okuduklarımız ve medya aracılığı ile şekillenmektedir. Bu çalışma ile resmetme eylemi sırasında bilinçaltına ulaşma hedeflenerek Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği dersi alan öğrencilerin resim yaparak duygu ve düşüncelerini fark etmeleri ve ifade etmeleri amaçlanmıştır.

Yöntem: Kalitatif çalışmada olgubilim (fenomoloji) deseni kullanılmıştır. Dersi alan 146 öğrenci bulunmakta olup 43 öğrenci katılmaya gönüllü olmuştur. Daha önce doğuma tanıklık etmemiş, doğumhane stajına çıkmamış ve doğum eylemiyle ilgili eğitim almamış öğrenciler çalışmaya dahil edilmiştir. Öğrencilere boya kalemleri ve resim kağıtları verilerek istedikleri renkli boya kalemleri kullanarak istedikleri şekilde resim yapabilecekleri belirtilmiştir. “Doğum bir manzara olsa nasıl olurdu?” komutu ile resim yapmaları istenen öğrencilerin yönlendirici sorular ile resimlerinde derinleşmeleri istenmiştir. Öğrencilerin resimlerini tamamlamaları için yeterince zaman (30-45 dk) verilmiş ve ardından öğrencilere duygu ve düşüncelerini yazıya dökmeleri için fırsat verilmiştir. Son aşamada “Hayalinizdeki doğum manzarası için neye ihtiyaç duyarsınız?” sorusu ile hayallerindeki doğuma götürecek planlamaları yazmaları istenmiştir.

Bulgular: Metafor analizi sonucunda öğrencilerin doğum hakkında pozitif, negatif ve hem pozitif hem negatif algıya birlikte sahip oldukları görülmüştür. Metafor analizi sonucu “Doğum hayranlık uyandıran yaratım mucizesidir”, “Doğum zorluklar içeren bir yolculuk, doğum mutluluk veren güzelliştir” ve “Doğum acı zorluk sonrası ulaşılan mutluluk güzelliştir” temaları ortaya çıkmıştır. Öğrenciler duygularını sevgi, acı ve hüznün sonunda gelen mutluluk, karmaşık duygular şeklinde ifade etmiştir. Doğumda rahatsız edici unsurların ağrı, acı, endişe, korku, yalnızlık ve hastane ortamı olduğunu ifade etmişlerdir.

Sonuç: Sonuç olarak bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin doğum hakkında karmaşık duygu ve düşüncelere sahip olduğu, bu duyguların doğum sanatı ve metafor çalışması ile ortaya çıkarılabileceği görülmüştür. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre doğum sanatı çalışmalarının gebeler, eşleri ve onlara bakım veren sağlık profesyonelleri için de kullanılabileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğum, doğum sanatı, Duyguların Farkındalığı, Doğum Algısı

ABSTRACT

Objective: The feelings and thoughts we have about birth are subconsciously shaped by the stories we hear over time, what we read and the media. With this study, it was aimed to reach the subconscious of the students who take the course of Obstetrics and Gynecology Nursing during the act of painting. It is aimed to realize and express their feelings and thoughts by painting.

Methods: In this qualitative study, phenomenology design was used. There were 146 students taking the course and 43 students volunteered to participate. Students who did not witness the birth before, did not go to the delivery room and did not receive training on labor were included in the study. The students were given crayons and drawing papers and it was stated that they could paint in any way they wanted using the colored crayons they wanted. “What would it be like if birth were a landscape?” the students, who were asked to paint with the command, were asked to deepen their paintings with guiding questions. Enough time (30-45 minutes) was given to students to complete their pictures, and then students were given the opportunity to write down their feelings and thoughts. In the last stage, “What do you need for your dream birth view?” They were asked to write the plans that would lead to the birth of their dreams.

Results: As a result of the metaphor analysis, it was seen that the students had positive, negative and both positive and negative perceptions about birth. As a result of the metaphor analysis, the themes of “Birth is an admirable creation miracle”, “Birth is a journey that includes difficulties, birth is a beauty that brings happiness” and “Happiness is beauty after birth is pain and hardship”. The students expressed their feelings as happiness, complex feelings that come after love, pain and sadness. They stated that the disturbing factors at birth were pain, pain, anxiety, fear, loneliness and the hospital environment.

Conclusion: As a result, in this study, it was seen that nursing students have complex feelings and thoughts about birth, and these feelings can be revealed with the birth art and metaphor work. According to the results obtained from the study, it is suggested that the art of childbirth studies can be used for pregnant women, their spouses and health professionals who care for them.

Keywords: Birth, birth art, awareness of emotions, birth perceptions

Gebe Eşlerinin Gebelikte Cinselliğe Karşı Tutumu ve Etkileyen Faktörler
Attitudes of Pregnant Spouses towards Sexuality in Pregnancy and Affecting Factors
**Kerime Derya Beydağ¹ Nursel Alp Dal² **

¹*İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, kderyabeydag@gmail.com*

²*Munzur Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tunceli, TÜRKİYE, nurselalp@gmail.com*

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, gebe eşlerinin gebelikte cinselliğe yönelik tutumlarını ve bu tutumlarında etkili olan faktörleri ortaya koymaktır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırma, Haziran- Eylül 2022 tarihleri arasında, İstanbul ili Anadolu yakasındaki bir özel hastanenin kadın doğum polikliniğine başvuran gebelerin eşleri ile gerçekleştirilmiştir. Örneklem, iletişim engeli olmayan ve çalışmaya katılmaya istekli 134 erkek katılmıştır. Veriler, tanıtıcı soru formu ve Gebelikte Cinselliğe Karşı Tutum Ölçeği (GCKTÖ) ile edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma değerleri ve t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamında yer alan eşlerin yaş ortalaması 31.13±3.01'dir. Eşlerin %76.1'inin üniversite mezunudur, %88.1'i bir işte çalışmaktadır ve %59.7'sinin geliri giderine denktir. Erkeklerin %64.2'sinin eşinin ilk gebeliği olduğu, %9'unun eşinin ilk trimesterde, %25.4'ünün ikinci trimesterde ve %65.7'sinin üçüncü trimesterde olduğu saptanmıştır. Erkeklerin %38.8'i sağlık çalışanlarından gebelikte cinsel yaşama ilişkin bilgi almadıklarını, %21.1 Hemşire ve ebeden bilgi aldıklarını, %40.1'i ise doktordan bilgi aldığını belirtmiştir. Eşlerin, %73.1'i gebelik öncesine göre cinsel birliktelik sayısının azaldığını ve %26.9'u şu anki cinsel yaşantısından memnun olmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin GCKTÖ puan ortalaması 122.34±5.05 olarak belirlenmiştir. Erkeklerin "Gebelikte Cinsel Birleşmeye Yönelik Kaygı" alt boyut puan ortalaması 31.13±4.56; "Gebelikte Cinselliğe Yönelik İnançlar ve Değerler" puan ortalaması 36.47±6.25 ve "Gebelikte Cinselliği Onaylama" puan ortalaması 55.26±5.01 olarak bulunmuştur. Erkeklerden eşlerinin gebelik sayısı ve gebelikte cinsel yaşama ilişkin sağlık çalışanlarından bilgi alma durumlarının gebelikte cinselliğe karşı tutumlarını etkilediği belirlenmiştir (p<0.05).

Sonuç: Erkeklerin gebelikte cinselliğe karşı tutumlarının olumlu olduğu, eşlerinin ilk gebeliği olanların ve sağlık çalışanlarından gebelikte cinsel yaşama ilişkin bilgi almayanların cinselliğe yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Gebelik, cinsel yaşam, eş

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to reveal the attitudes of pregnant spouses towards sexuality during pregnancy and the factors that affect these attitudes.

Methods: The descriptive study was conducted with the spouses of pregnant women who applied to the obstetrics clinic of a private hospital in the Anatolian side of Istanbul between June and September 2022. The sampling included 134 men who had no communication barriers and were willing to participate in the study. The data were collected with an introductory questionnaire and the Attitudes Scale towards Sexuality during Pregnancy. Number, percentage, mean, standard deviation values and t test were used in the evaluation of the data.

Results: The mean age of the spouses within the scope of the study was 31.13±3.01. 76.1% of the spouses are university graduates, 88.1% are working in a job and the income of 59.7% is equal to their expenses. It was determined that 64.2% of the men were the first pregnancy of their spouses, 9% of them were in the first trimester, 25.4% were in the second trimester and 65.7% were in the third trimester. 38.8% of men stated that they did not receive information about sexual life during pregnancy from health professionals, 21.1% received information from nurses and midwives, and 40.1% received information from doctors. Of the spouses, 73.1% stated that the number of sexual intercourse decreased compared to before pregnancy and 26.9% stated that they were not satisfied with their current sexual life. The mean scale score of the men was determined as 122.34±5.05. The mean score of the sub-dimension "Anxiety About Sexual Coitus during Pregnancy" was 31.13±4.56; The mean score of "Beliefs and Values Regarding Sexuality in Pregnancy" was found to be 36.47±6.25 and the mean score of "Confirming Sexuality During Pregnancy" was 55.26±5.01. It was determined that the number of pregnancies of their husbands and getting information from health professionals about sexual life during pregnancy affected their attitudes towards sexuality during pregnancy (p<0.05).

Conclusion: It was determined that the attitudes of men towards sexuality during pregnancy were positive, those whose spouses had their first pregnancy and those who did not receive information about sexual life during pregnancy from health professionals had more negative attitudes towards sexuality.

Key words: Pregnancy, sexual life, spouse

Yüksek Riskli Gebelerde Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Uykusuzluk Şiddeti İlişkisinin Belirlenmesi

Determining the Relationship between Intolerance of Uncertainty and Insomnia Severity in High-Risk Pregnant

Seda Koçak Şahin¹ Kerime Derya Beydağ²

¹Beykoz Devlet Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, sedakocak26@hotmail.com

²İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, kderyabeydag@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, yüksek riskli gebelerde belirsizliğe tahammülsüzlük ve uykusuzluk şiddeti ilişkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki çalışmanın örneklemini, Mart-Mayıs 2022 tarihleri arasında İstanbul ili Anadolu yakasındaki bir Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesinin perinatoloji servisinde yatarak tedavi gören 169 gebe oluşturmuştur. Araştırmaya, 18 yaş ve üzerinde ve çalışmaya katılmaya istekli gebeler dahil edilmiştir. Veriler, demografik soru formu, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12) ve Uykusuzluk Şiddeti İndeksi ile elde edilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonucunda gebelerin BTÖ-12 ölçeği alt boyutlarından “ileriye yönelik kaygı” alt boyut puan ortalaması 22.35±5.02; “engelleyici kaygı” alt boyut ortalaması 15.53±3.94 ve ölçek toplam puan ortalaması 37.89±8.30 olarak bulunmuştur. Gebelerin Uykusuzluk Şiddeti İndeksi puan ortalaması 18.48±4.18’dir. Gebelerin BTÖ-12 toplam puanı ile Uykusuzluk şiddeti endeksi ile pozitif yönde düşük düzeyde ilişki saptanmıştır (p<0.05). Araştırma sonucunda, yüksek riskli gebelerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri arttıkça, uykusuzluk şiddetinin de arttığı saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucunda, hemşire ve ebelerin yüksek riskli gebelerin izlemlerinde gebelerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerini ve uykusuzluk şiddetini sorgulamaları ve gebelerin ihtiyaç duydukları konularda bilgilendirmesi önerilmektedir. Yüksek riskli gebelerde belirsizlik yaratan durumlara yönelik bilgilendirilmelerin yapılarak, uykusuzluk sorununu gidermeye yönelik nonfarmakolojik yöntemlerin bakım süreçlerine dahil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Yüksek riskli gebelik, uykusuzluk şiddeti, belirsizliğe tahammülsüzlük

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between intolerance of uncertainty and insomnia severity in high-risk pregnant women.

Methods: The sample of the descriptive and cross-sectional study consisted of 169 pregnant women who were hospitalized in the perinatology service of a Gynecology and Children’s hospital on the Anatolian side of İstanbul between the dates between March – May 2022. Pregnant women aged 18 and over and willing to participate in the study were included in the study. Data were obtained by demographic questionnaire, Intolerance of Uncertainty Scale (BTÖ-12) and Insomnia Severity Index.

Results: As a result of the research, the mean score of the sub-dimension "anxiety about the future" of pregnant women was 22.35±5.02; The mean of the sub-dimension of "inhibitory anxiety" was 15.53±3.94 and the mean total score of the scale was 37.89±8.30. The mean score of the Insomnia Severity Index of the pregnant women is 18.48±4.18. There was a low level of positive correlation between the BTÖ-12 total score of the pregnant women and the severity of insomnia (p<0.05). This study shows that as the level of intolerance to uncertainty increases in high-risk pregnant women, the severity of insomnia also increases.

Conclusion: As a result of the research, it is recommended that nurses and midwives question the level of intolerance to uncertainty and the severity of insomnia in the follow-up of high-risk pregnant women and inform the pregnant women about what they need. It is recommended that non-pharmacological methods to eliminate insomnia should be included in the care processes by informing high-risk pregnant women about situations that create uncertainty.

Key words: High-risk pregnancy, insomnia severity, intolerance of uncertainty

Hemşirelik Öğrencilerinde Sağlık Algısı ve Akıllı İlaç Kullanımı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determining the Relationship between Health Perception and Smart Drug Use in Nursing Students

Nurgül Bölükbaş¹ Muharrem Çelik²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nurbol_52@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, muharremcelik191@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinde sağlık algısı ve akıllı ilaç kullanımı arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Araştırma gerekli kurum izni ve etik kurul onayı alındıktan sonra bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde okuyan ve çalışmayı kabul eden 341 hemşirelik öğrencisi ile yapılmıştır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiş sosyo-demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, sınıf, medeni durum vb.), 15 sorudan oluşan "Sağlık Algısı Ölçeği (SAÖ)" ve 21 sorudan oluşan "Akıllı İlaç Kullanım Ölçeği (AİKÖ)" kullanılarak sınıf ortamında öğrencilerin uygun olduğu zaman diliminde toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, t testi, One Way Anova testi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Sonuçların yorumlanmasında anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ alınmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin %54.0'ı 17-20 yaş aralığında, %28.4'ü birinci sınıf, %27.9'u ikinci sınıf öğrencisi, %77.4'ü kadın, %98.2'si bekar, %79.5'inin sosyal güvencesi vardır. Cinsiyetle AİKÖ ortalama puanı, SAÖ ortalama puanı ve kesinlik alt boyut puanı arasında, öğrencilerin sınıfı ve alkol kullanım durumları ile SAÖ'nün sağlığın önemi alt boyut puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Hemşirelik öğrencilerinin ilacı zamanında alma durumu ile SAÖ'nün sağlığın önemi alt boyut puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Hemşirelik öğrencilerinin SAÖ'nün kesinlik ve kontrol merkezi alt boyut puanları, farkındalık ve sağlığın önemi alt boyut puanları arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki saptandı. SAÖ toplam puanı ile tüm alt boyut puanları arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki saptandı. AİKÖ ile SAÖ toplam puanı ve kontrol merkezi alt boyut puanı arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki saptandı.

Sonuç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinde SAÖ ve AİKÖ arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. SAÖ puanı yüksek olan öğrencilerin AİKÖ puanının da yüksek olduğu ve aralarında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık algısı, akıllı ilaç kullanımı, hemşirelik öğrencisi

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between health perception and smart drug use in nursing students.

Methods: The research was carried out with 341 nursing students studying at the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences of University and accepted to work after obtaining the necessary institutional permission and ethics committee approval. The data of the study were collected in the classroom environment by using the socio-demographic characteristics (age, gender, class, marital status, etc.), the "Health Perception Scale (HPS)" consisting of 15 questions and the "Rational Drug Use Scale (RDUS)" consisting of 21 questions, developed by the researchers at the appropriate time for the students. Descriptive statistical methods, t test, One Way Anova test, Mann Whitney U, Kruskal Wallis test and regression analysis were used in the analysis of the data. The significance level was taken as $p < 0.05$ in the interpretation of the results.

Results: 54.0% of the nursing students are between the ages of 17-20, 28.4% are first-year, 27.9% are second-year students, 77.4% are female, 98.2% are single, 79.5% have social security. A statistically significant difference was found between gender and the mean RDUS score, HPS mean score and precision sub-dimension score, and between students class and alcohol use and the importance of health sub-dimension score of HPS ($p < 0.05$). A statistically significant difference was found between the nursing students' taking the medicine on time and the importance of health sub-dimension score of HPS ($p < 0.05$). A positive and significant correlation was found between the precision and control center sub-dimension scores of the nursing students, awareness and the importance of health sub-dimension scores of the HPS. A positive and significant correlation was found between the HPS total score and all sub-dimension scores. A positive and significant correlation was found between the RDUS and HPS total score and control center sub-dimension score.

Conclusion: In this study, a positive and significant relationship was found between HPS and RDUS in nursing students. It was concluded that students with high HPS scores also had high RDUS scores and that there was a significant relationship between them.

Keywords: Health perception, rational drug use, nursing students

Diyaliz Hastalarında Duygusal Tepkisellik ve Ölüm Kaygısı

Emotional Reactivity and Death Anxiety in Dialysis Patients

Nurcan Uzdil¹ Züleyha Kılıç² Nuray Şimşek³

¹Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, nuzdil@erciyes.edu.tr

²Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu, Niğde, TÜRKİYE, zuleyha-kilic@hotmail.com

³Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, nuraysimsek@erciyes.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma diyaliz hastalarında duygusal tepkisellik ile ölüm kaygısının ve arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacı ile ilişkisel ve karşılaştırmalı bir pilot çalışma olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma bir ilin diyaliz hastanesinde takip edilen araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan, çalışmaya katılmayı kabul eden, 70 hemodiyaliz (HD) ve 70 periton diyalizi (PD) hastası olmak üzere toplam 140 diyaliz hastası ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında anket formu, Duygusal Tepkisellik Ölçeği (ERS) ve Türkçe Ölüm Kaygısı Ölçeği (TDAS) kullanılmıştır. Çalışma için Erciyes Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay (2021/386-26.05.2021) ve katılımcılardan yazılı ve sözlü onam alınmıştır.

Bulgular: Hemodiyaliz ve periton diyalizi hastalarının ERS ve TDAS puan ortalamaları arasında fark bulunmamıştır. HD ve PD grubunda ERS puanı ile TDAS puan ortalaması arasında orta düzeyde pozitif bir korelasyon saptanmıştır ($p<0.05$). Hemodiyaliz hastaların TDAS puanlarının %15.3'lük kısmı, PD hastalarının ise TDAS puanlarının %26.2'lik kısmı ERS ile açıklandığı bulunmuştur.

Sonuç: Çalışma sonucunda hemodiyaliz ve periton diyalizi hastalarında ölüm kaygısının ve duygusal tepkiselliğin orta düzeyde olduğu ve diyaliz modaliteleri arasında benzerlik olduğu, duygusal tepkisellik arttıkça ölüm anksiyetesinin arttığı ve duygusal tepkiselliğin ölüm anksiyetesi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, periton diyalizi, ölüm kaygısı, duygusal tepkisellik.

ABSTRACT

Objective: This study was conducted as a correlational and comparative pilot study to determine the relationship between emotional reactivity and death anxiety in dialysis patients.

Method: The study was conducted with a total of 140 people, including 70 hemodialysis (HD) and 70 peritoneal dialysis (PD) patients. A questionnaire form, Turkish Death Anxiety Scale (TDAS) and Emotion Reactivity Scale (ERS) were used for data collection. Approval from ErciyesUniversity Clinical Research Ethics Committee (2021/386-26.05.2021) and institutional permission from Dialysis Hospital were obtained for the study. Written and verbal consent was obtained from the participants before data collection.

Results: There was no difference between the mean ERS and TDAS scores of hemodialysis and peritoneal dialysis patients. A moderate positive correlation was found between the mean ERS and TDAS scores in HD and PD groups ($p<0.05$). It was determined that 15.3% of TDAS scores of hemodialysis patients and 26.2% of TDAS scores of PD patients are explained by ERS.

Conclusion: It was observed that death anxiety and emotional reactivity were at a moderate level in hemodialysis and peritoneal dialysis patients and there was a similarity between dialysis modalities.

Keywords: Hemodialysis, peritoneal dialysis, death anxiety, emotional reactivity.

Sezaryen Doğum Yapan Kadınlarda Abdominal Korse Kullanımının Postpartum Ağrı, Kanama ve Emzirme Başarısı Üzerine Etkisi

The Effect of Abdominal Binder Use on Postpartum Pain, Bleeding, and Breastfeeding Success in Cesarean Delivery Women

Pınar Kara¹ Evşen Nazik²

¹Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kahramanmaraş, TÜRKİYE, karapinar@hotmail.com

²Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Adana, TÜRKİYE, eceevsen_61@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, sezaryen doğum yapan kadınlarda abdominal korse kullanımının postpartum ağrı, kanama ve emzirme başarısı üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Randomize kontrollü müdahale çalışması olarak yapılan araştırmanın evrenini, 22 Eylül 2020-19 Mart 2021 tarihleri arasında Türkiye’de bir eğitim ve araştırma hastanesinin Kadın Doğum kliniğinde sezaryen olan kadınlar oluşturmuştur. Araştırma, dahil edilme kriterlerine uyan 64 müdahale, 64 kontrol grubunda toplam 128 kadın ile tamamlanmıştır. Veriler, tanıtıcı bilgi formu, “Postpartum Ağrı, Analjezik İhtiyacı, Puerperal Kanama ve Uterus İzlem Formu” ve “Emzirme Başarısı İzlem Formu” ile toplanmıştır. Kanama miktarı dijital hassas terazi, ağrı “Visual Analog Skala (VAS)” ve emzirme başarısı “LATCH Emzirme Tanılama Aracı” ile değerlendirilmiştir. Analizlerin tamamında istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak tanımlanmıştır.

Bulgular: Araştırmada müdahale grubundaki kadınların, 5.-48. saatler arasındaki sezaryen kesisi ağrı (VAS) puanlarının anlamlı olarak daha düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.001$). Ayrıca, abdominal bölge ağrı (VAS) puanlarının 4.-48. saatler arasında anlamlı olarak daha düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.001$). Bununla birlikte, 24. ve 48. saatlerdeki ve toplam puerperal kanama miktarlarının anlamlı olarak daha az olduğu belirlenmiştir ($p<0.001$). Müdahale grubunun postpartum 6. ve 24. saatlerdeki hemoglobin ve hematokrit değerlerinin anlamlı olarak daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Ayrıca, müdahale grubunun LATCH emzirme puanlarının 2.-48. saatler arasında anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.001$).

Sonuç: Abdominal korse kullanımının sezaryen olan kadınlarda postpartum ağrı skoru, kanama miktarı ve emzirme başarısı puanı üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, emzirme başarısı, kanama, postpartum hemşirelik bakımı, sezaryen

ABSTRACT

Objective: This study aims to determine the effect of abdominal binder use on postpartum pain, bleeding, and breastfeeding success in cesarean delivery women.

Methods: The target population of the study, which was designed as a randomized controlled intervention, was composed of women who had a cesarean section in the gynecology clinic of a training and research hospital in Turkey between the 22nd of September 2020 and 19th of March 2021. The study was completed with a total of 128 women (64 women in the intervention group and 64 women in the control group) who met the inclusion criteria. Data were collected through the Socio-demographic Form, the “Postpartum Pain, Analgesics Need, Puerperal Bleeding and Uterus Follow-up Form”, and the “Breastfeeding Success Follow-up Form”. The amount of bleeding was measured using digital microbalance; the pain was assessed using the “Visual Analogue Scale” (VAS), and breastfeeding success was assessed using the “LATCH Breastfeeding Assessment Tool”. The statistical significance level was accepted as $p<0.05$ in all analysis.

Results: The results showed that the women in the intervention group had significantly lower cesarean incision pain (VAS) scores between the 5th and 48th hours ($p<0.001$). Besides, abdominal area pain (VAS) scores were significantly lower between the 4th and 48th hours ($p<0.001$). On the other hand, the amount of bleeding in the 24th and 48th hours and the amount of total puerperal bleeding were significantly lower ($p<0.001$). Hemoglobin and hematocrit values of the intervention group in the postpartum 6th and 24th hours were found to be significantly higher ($p<0.05$). In addition, LATCH breastfeeding scores of the intervention group were significantly higher between the 2nd and 48th hours ($p<0.001$).

Conclusion: The use of an abdominal binder was found to have effects on the postpartum pain score, amount of bleeding, and breastfeeding success in women who had a cesarean section.

Keywords: Pain, breastfeeding success, bleeding, postpartum nursing care, cesarean section

Jinekolojik Kanserli Hastalarda Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ve Sağlık Okuryazarlığı: Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ile Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki

Use of Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy in Patients with Gynecological Cancer: Correlation Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy

Pınar Kara¹ Evşen Nazik² Ahmet Barış Güzel³

¹Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kahramanmaraş, TÜRKİYE, karapinar@hotmail.com

²Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Adana, TÜRKİYE, eceevsen_61@hotmail.com

³Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adana, TÜRKİYE, abguzel@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, jinekolojik kanserli hastalarda tamamlayıcı/alternatif tedavi kullanımı ve sağlık okuryazarlığını ve aralarındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel tipteki bu araştırma, Mart 2019-Mart 2020 tarihleri arasında Türkiye'deki bir üniversite hastanesinde aktif kemoterapi tedavisi alan 314 jinekolojik kanserli kadınla gerçekleştirilmiştir. Veriler, "Hasta Tanıtıcı Bilgi Formu", "Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Bilgi Formu" ve "Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32)" kullanılarak toplanmıştır. Yapılan tüm analizler için istatistiksel anlamlılık %95 aralığında $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Kadınların 68.5%'inin herhangi bir TAT'ı uyguladığı ve kadınların en sık "Beden ve Zihin Terapileri"'ni (%65.9) tercih ettiği saptanmıştır. Kadınların TSOY-32 puan ortalaması 29.96 ± 12.11 olup, %56.7'nin "Yetersiz/Sınırlı-sorunlu" sağlık okuryazarlığına sahip olduğu belirlenmiştir. Kadınların bireysel ve hastalıklarına ilişkin özellikleri kontrol edildiğinde, sağlık okuryazarlığın TAT kullanmayı yaklaşık olarak 5 kat ($OR=4.73$, 95% $CI=2.13-10.49$); beslenme yaklaşımları tercih etme olasılığını 3 kat ($OR=2.81$, 95% $CI=1.06-7.43$), beden ve zihin terapileri seçme ihtimalini 4 kat ($OR=3.92$, 95% $CI=1.78-8.59$) ve diğer tamamlayıcı sağlık yaklaşımlarını uygulama olasılığını 10 kat ($OR=9.49$, 95% $CI=2.57-34.99$) artırdığı tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Jinekolojik kanserli hastalarda TAT uygulamalarının yaygın olarak kullanıldığı ve çoğu kadının düşük sağlık okuryazarlık düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Sağlık okuryazarlık düzeyinin jinekolojik onkoloji hastalarının TAT uygulamalarında ve tercihlerinin önemli bir belirleyicisi olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Jinekolojik kanser, tamamlayıcı ve alternatif tedavi, sağlık okuryazarlığı, hemşirelik bakımı

ABSTRACT

Objective: This study aims to determine the use of complementary/alternative therapy, health literacy, and correlation complementary/alternative therapy and health literacy in patients with gynecological cancer.

Methods: This Descriptive cross-sectional study was conducted with 314 women with gynecological cancer receiving active chemotherapy treatment at a university hospital in Turkey between March 2019 and March 2020. The participants included 314 women with gynecological cancer who were administered active chemotherapy in the gynecological oncology clinic. Data were collected using the "Patient Information Form", "Complementary/Alternative Therapy Information Form", and the "Turkish Health Literacy Scale-32" (THLS-32). Statistical significance was determined as $p < 0.05$ at 95% interval for all the analyses conducted.

Results: It was found that 68.5% of participating women used some form of CAT and the women mostly preferred "Body and Mind Therapies" (65.9%). Participating women's average THLS-32 mean score was found 29.96 ± 12.11 , with 56.7% having "inadequate/limited-problematic" health literacy. When women's individual and disease-related characteristics were controlled, it was found that health literacy increased the use of CAT by 5 times ($OR=4.73$, 95% $CI=2.13-10.49$), the probability of preferring nutrition approaches by 3 times ($OR=2.81$, 95% $CI=1.06-7.43$), the probability of choosing body and mind therapies by 4 times ($OR=3.92$, 95% $CI=1.78-8.59$), and the probability of using other complementary health approaches by 10 times ($OR=9.49$, 95% $CI=2.57-34.99$) ($p < 0.05$).

Conclusion: CAT practices were found to be common among patients with gynecological cancer, and most of the women were found to have a low level of health literacy. The health literacy level was found to be an important indicator of CAT practices and preferences of gynecological oncology patients.

Keywords: Gynecological cancer, complementary and alternative therapy, health literacy, nursing care

Hemşirelik Beceri Eğitiminde Kullanılan Video Mobil Aplikasyon Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarı Problem Çözme Eleştirel Düşünme Düzeylerine Etkisi

Video Mobile Applique Supported Teaching Used in Nursing Skill Training Effects on Students' Academic Success Problem Solving Critical Thinking Levels

Sevil Güler¹ Sultan Taşçı² Sevda Korkut³ Selçuk Boran Öztürk⁴

Gülşan Yavuz⁵ Türkan Ülker⁶

¹Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, sevilbicer@erciyes.edu.tr

²Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, sultant@erciyes.edu.tr

³Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, skorkut@erciyes.edu.tr

⁴Kayseri Şehir, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kayseri, TÜRKİYE, selcukozturk1453@gmail.com

⁵Kayseri Şehir, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kayseri, TÜRKİYE, gulsenyaldiz00@gmail.com

⁶Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, turkanulker@erciyes.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde, hemşirelik beceri eğitiminde kullanılan video mobil aplikasyon destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarı, problem çözme ve eleştirel düşünme düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma randomize kontrollü deneysel bir araştırma olarak bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ikinci sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Çalışmanın yapılabilmesi için Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nden Akademik Kurul Kararı, Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan Etik Kurul onayı (2019/03) alınmıştır. Araştırma müdahale grubunda 83 ve kontrol grubunda 84 olmak üzere toplam 167 öğrencinin katılımı ile tamamlanmıştır. Müdahale grubundaki öğrencilerin beceri uygulaması öncesinde uygulama videolarını mobil aplikasyon aracılığıyla izlemeleri sağlanmıştır. Kontrol grubundaki öğrenciler ise sadece derste anlatılan teorik bilgi sonrası herhangi bir video izlemeden beceri laboratuvarında standart yapılan eğitime tabi olmuştur. Araştırmada veriler; Öğrenci Tanıtım Formu, Problem Çözme Envanteri, California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği ve Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Her iki grupta yer alan öğrencilerin tamamına yakını beceri uygulamaları için video izlemenin öğrenmelerine olumlu katkılar sağladığını belirtirken, akademik başarının müdahale grubunda daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Uygulama öncesi müdahale grubunda bulunan öğrencilerin Problem Çözme Ölçeği puan ortalamasının 87.42±18.35, kontrol grubundakilerin ise 91.14±17.20 olduğu belirlenmiş ve grupların uygulama öncesi problem çözme düzeylerinin benzer olduğu saptanmıştır. Uygulama sonrasında ise müdahale grubunda bulunan öğrencilerin Problem Çözme Ölçeği puan ortalamasının istatistiksel olarak anlamlı şekilde azaldığı ve bu azalmanın kontrol grubundakilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu bulunmuştur. Problem çözme puan ortalamasının düşmesi öğrencilerin problem çözme becerisinin arttığını göstermektedir. Uygulama öncesi müdahale grubunda bulunan öğrencilerin Eleştirel Düşünme Ölçeği puan ortalamasının 208.84±32.91, kontrol grubundakilerin ise 203.44±29.09 olduğu belirlenmiş ve grupların uygulama öncesi eleştirel düşünme düzeylerinin benzer olduğu saptanmıştır. Uygulama sonrasında ise müdahale grubunda bulunan öğrencilerin Eleştirel Düşünme Ölçeği puan ortalamasının istatistiksel olarak anlamlı şekilde arttığı ve bu artışın kontrol grubundakilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Video mobil aplikasyon destekli öğretimin, öğrenmeye olumlu katkı sağladığı, hemşirelik öğrencilerinin kendilerine olan güvenini ve mesleğe olan sevgilerini, bilgi ve becerilerini, motivasyonlarını, problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerini arttırdığı belirlenmiştir.

Bu çalışma; Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından "TSA-2019-8826" kodlu proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, mobil aplikasyon, beceri eğitimi, problem çözme, eleştirel düşünme

ABSTRACT

Objective: This study was conducted in a university Faculty of Health Sciences nursing department students with the aim of examining the impact of video mobile application-supported teaching used in nursing skills training on students' academic success, problem solving and critical thinking levels.

Methods: The study was conducted as a randomized controlled experimental trial with second-year students of the Department of Nursing at a university Faculty of Health Sciences. Academic Board Decision from Erciyes University Faculty of Health Sciences, Ethics Committee approval (2019/03) from Erciyes University Social and Humanities Ethics Board for the study to be conducted. The research was completed with the participation of 167 students, 83 in the intervention group and 84 in the control group. Students in the intervention group were allowed to watch app videos via the mobile app before applying skills. Students in the control group were subjected to standard training in the skills laboratory without watching any video after the theoretical knowledge described in the course. The data were collected using the student demonstration form, the problem solving Inventory, the California critical thinking tendency scale and the Basic Nursing Skills Learning Guide.

Results: Nearly all of the students in both groups stated that watching videos for skill applications made positive contributions to their learning, while academic success was higher in the intervention group. It was determined that the average of the Problem Solving Scale score of the students in the pre-application intervention group was 87.42±18.35 and the control group was 91.14±17.20 and the pre-implementation problem solving levels of the groups were similar. After implementation, it was found that the average of the Problem Solving Scale score of the students in the intervention group decreased statistically significantly and this decrease was significantly higher than that in the control group. The decrease in problem solving point average shows that students' problem solving skills increase. It was determined that the average of the Critical Thinking Scale of students in the pre-application intervention group was 208.84±32.91 and those in the control group were 203.44±29.09 and the critical thinking levels of the groups were similar. After the application, it was found that the average of the Critical Thinking Scale of the students in the intervention group increased statistically significantly and this increase was significantly higher than that of the control group.

Conclusion: Video mobile application-assisted teaching has been found to contribute positively to learning, increasing nursing students' self-confidence and love for the profession, knowledge and skills, motivation, problem solving and critical thinking skills.

This study is supported by the Scientific Research Project Fund of Erciyes University under project number "TSA-2019-8826".

Keywords: Student nurse, mobile applicability, skills training, problem solving, critical thinking

Periferal Intravenöz Katater İşlemi Esnasında Uygulanan Sanal Gerçeklik Gözlüğü İle Video İzletiminin Ağrı Anksiyete ve Memnuniyet Üzerine Etkisi

The Effect of Video Streaming with Virtual Reality Glasses on Pain Anxiety and Satisfaction Applied in Peripheral Intravenous Catater Process

Sevil Güler¹ Seda Şahan² Selçuk Boran Öztürk³

¹Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, sevilbicer@erciyes.edu.tr

²Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir, TÜRKİYE, seda.sahan@bakircay.edu.tr

³Kayseri Şehir, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kayseri, TÜRKİYE, selcukozturk1453@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu randomize kontrollü deneysel çalışma, erişkinlerde periferal intravenöz katater (PİK) işlemi sırasında oluşan ağrı, anksiyete ve işlem memnuniyeti üzerine sanal gerçeklik gözlüğünün (SGG) etkisini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma bir üniversite hastanesinin acil biriminde Temmuz–Eylül 2022 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini, veri toplama tarihleri arasında üniversite hastanesinin acil birimine başvuran bireyler oluşturmıştır. Etik kurul onayı (2022-134), kurum izni (44008645/622.04: E.22404) ve hasta onamı alınmıştır. Deney (SGG) (n=40) ve kontrol (n=40) grubundaki hastaların; yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, yaşadığı yer ve kronik hastalıklar gibi kriterleri benzer seçilmiştir (p>0.05). Bireylerden “Hasta Bilgi Formu”, “Görsel Ağrı Skalası”, “Görsel Anksiyete Skalası” ile “Görsel Memnuniyet Skalası” veri toplanmıştır. Müdahale grubunda Bilgilendirme sonrası bireyler “Gönüllü Bilgilendirme ve Onay Formu”, “Hasta Bilgi Formu” doldurulmuştur. Sanal gerçeklik gözlüğü olarak “VR-Box 3D Gözlük” kullanılmıştır. Sanal gerçeklik gözlüğü ve kulaklık ile bireyin kendini doğa içinde bir gezintiye çıkmış gibi hissetmesi amaçlanmıştır. Birey videoyu izlemeye başladıktan 3 dakika sonra rutin intravenöz katater girişimi birey izlemeye devam ederken gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızda PİK işlemi sırasında GAS ile ağrı puan ortalamaları karşılaştırıldığında kontrol grubundaki hastaların görsel ağrı puan ortalaması 5.78±1.23 görsel anksiyete skalası 5.89±1.23 ve görsel hasta memnuniyeti skalası 3.86±2.48 iken, SGG grubundaki hastaların görsel ağrı puan ortalaması 4.12±2.16’ görsel anksiyete skalası 3.14±1.76 ve görsel hasta memnuniyeti skalası 7.64±3.26’ dir. Kısaca, SGG grubundaki hastaların ağrı, anksiyete ve işlem memnuniyet puan ortalamalarının, kontrol grubundaki hastaların ağrı puan ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (p<0.005). Çalışmamızda PİK işlem sonrası ağrı, anksiyete ile işlem memnuniyeti arasında negatif yönlü normal düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur (r=- 0.476).

Sonuç: SGG ile video izletilmesinin erişkin hastalarda PİK işlem sırasında hissedilen ağrıyı ve anksiyeteyi azalttığı ve işlem memnuniyetini artırdığı belirlenmiştir. Non-farmakolojik, non-invaziv, ucuz ve uygulanabilir bir hemşirelik girişimi olan SGG’nün PİK işlemi uygulanan hastalarda ağrı ve anksiyete kontrolünde kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sanal gerçeklik gözlüğü, anksiyete, ağrı, memnuniyet

ABSTRACT

Objective: This randomized controlled experimental study was conducted with the aim of determining the effect of virtual reality glasses (VRG) on pain, anxiety and process satisfaction during the peripheral intravenous catater (PIC) process in adults.

Methods: The research was conducted in the emergency unit of a university hospital between July–September 2022. Individuals who applied to the emergency unit of the university hospital were formed between the dates of data collection. Ethics committee approval (2022-134), soot clearance (44008645/622.04: E.22404) and patient approval. Experiment (SGG) (n=40) and control (n=40); The criteria such as age, gender, marital status, educational status, place of residence and chronic diseases have been chosen similarly (p>0.05). Data from individuals “Patient Information Form”, “Visual Pain Scale”, “Visual Anxiety Scale” and “Visual Satisfaction Scale” were collected. Individuals after Information in the intervention group “Voluntary Information and Approval Form”, “Patient Information Form” has been filled. “VR-Box 3D Glasses” was used as a virtual reality glasses. With virtual reality glasses and headphones, the individual is intended to feel like he has taken a stroll in nature. 3 minutes after the individual started watching the video, the routine intravenous catater initiative was carried out while the individual continued to watch.

Results: In our study, when the pain point averages with GAS were compared during the PIC process, the visual pain score average of the patients in the control group was 5.78±1.23 visual anxiety scale 5.89±1.23 and visual patient satisfaction scale 3.86±2.48. The visual pain score average of patients in the SGG group is 4.12±2.16, visual anxiety scale 3.14±1.76 and visual patient satisfaction scale 7.64±3.26’. In short, it has been found that the pain, anxiety and process satisfaction score averages of patients in the SGG group are statistically significant compared to the pain score averages of patients in the control group (p<0.005). In our study, a statistically significant relationship was found at a normal level of negative direction between PIC post-treatment pain, anxiety and process satisfaction (r=- 0.476).

Conclusion: Video monitoring with SGG has been found to reduce pain and anxiety felt during the PIC process in adult patients and increase process satisfaction. VRG, a non-pharmacological, non-invasive, inexpensive and feasible nursing initiative, may be recommended for use in pain and anxiety control in patients undergoing PIC treatment.

Keywords: Virtual reality glasses, anxiety, pain, satisfaction

Lisansüstü Öğrenim Gören Öğrencilerin Lisansüstü Eğitime İlişkin Görüşleri ve Akademik Erteleme Davranışları

Graduate Students' Views on the Graduate Education and Their Academic Procrastination Behaviors

Sevim Ulupınar¹ Hülya Kaya² Nil Küçük Yüceyurt³

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, sevim.ulupinar@iuc.edu.tr*

²*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, hulyakay@iuc.edu.tr*

³*İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, nil.kucukyuceyurt@iuc.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Araştırmanın amacı, lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin eğitime ilişkin görüşleri ile akademik erteleme eğilimi arasındaki ilişkiyi ve etkili faktörleri incelemektir.

Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdedir. Araştırma, bir devlet üniversitesinde lisansüstü öğrenim gören 317 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Bilgi Formu, Aitken Akademik Erteleme Eğilimi Ölçeği ve Lisansüstü Eğitimi Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiksel metotlar, parametrik ve nonparametrik testler, çoklu karşılaştırma (post-hoc) testleri ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin, akademik erteleme eğilimi orta düzeydedir. Erkek öğrencilerin akademik erteleme eğilimi daha yüksektir. Öğrencilerin akademik erteleme eğilimi ile öğretim elemanına ve danışmana yönelik memnuniyeti arasında pozitif yönde çok zayıf ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Sonuçlar, öğrencilerin akademik erteleme eğilimi içinde olduğunu göstermektedir. Bu konuda derinlemesine veri sağlayacak niteliksel araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erteleme, eğitim, sağlık bilimleri, lisansüstü, memnuniyet

ABSTRACT

Objective: The purpose of this research is to examine the relationship between graduate students' views on graduate education and their academic procrastination inclinations and to address the associated factors.

Methods: It is a descriptive and correlational research. The research was performed with the participation of 317 students having graduate education at a public university. Data were collected through Personal Information Form, Aitken Procrastination Inventory and Graduate Education Evaluation Scale. In the evaluation of data, descriptive statistical methods, parametric and non-parametric tests, multiple comparison (post-hoc) tests and correlation analysis were utilized.

Results: It was found that there was very weak statistically significant positive relationship between students' academic procrastination inclinations and their satisfaction with the faculty member and academic advisor.

Conclusion: Results indicate that graduate students have academic procrastination inclinations.

Keywords: Procrastination, education, medical, graduate, personal satisfaction

Hemşirelik Öğrencilerinin Çatışma ve Şiddete Yönelik Farkındalık Düzeyi ile Beyin Göçüne Yönelik Tutumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determining the Relationship between Nursing Students' Level of Awareness of Conflict and Violence and their Attitudes towards Brain Drain

Vacide Aşık Özdemir¹ Yağmur Akbal² Zeynep Pehlivan Köksal³

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, vacide.asikozdemir@erdogan.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, yagmur.akbal@erdogan.edu.tr

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, zeynep.pehlivan@erdogan.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin çatışma ve şiddete yönelik farkındalık düzeyi ile beyin göçüne yönelik tutumu arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan araştırmanın evrenini, bir devlet üniversitesinin 2022-2023 akademik yılı bahar dönemi içerisinde Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde aktif öğrenim görmekte olan 387 lisans öğrencisi oluşturdu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeksizin hemşirelik bölümü öğrencisi olan, internet erişim problemi olmayan, herhangi bir psikiyatrik ilaç kullanmayan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 260 öğrenci çalışmaya dahil edildi. Araştırmanın verileri, "Tanıtıcı Bilgiler Formu", "Çatışma ve Şiddete İlişkin Farkındalık Ölçeği" ve "Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılarak toplandı.

Bulgular: Öğrencilerin %34.6'sının mezun olduktan sonra yurt dışında çalışmak istediği, bunun nedeni olarak %74.2'sinin daha kaliteli hayat yaşamak olduğu tespit edildi. Erkek cinsiyetin, mezuniyet sonrası yurt dışında çalışmak isteyenlerin, Türkiye'deki sağlık hizmetlerini ve toplumun hemşirelik mesleğine bakış açısını "çok kötü" olarak değerlendirenlerin beyin göçüne yönelik tutum ölçeği toplam puan ortalamaları diğer gruplara göre anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0.05$). Hemşirelik öğrencilerinin çatışma ve şiddete yönelik farkındalık ölçeği ile beyin göçüne yönelik tutum ölçeği arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulundu ($r=-0.294$; $p<0.05$). Ayrıca beyin göçüne yönelik tutum ölçeği ile yaş arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptandı ($r=0.193$; $p<0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin üçte birinin mezun olduktan sonra yurt dışında çalışmak istediği, dörtte üçünün yurt dışında çalışmak isteme nedeninin "daha kaliteli hayat" ve "yüksek maaş" olduğu saptandı. Aynı zamanda hemşirelik öğrencilerinin çatışma ve şiddete yönelik farkındalık düzeyleri arttıkça beyin göçüne yönelik tutumlarının ve göç etme eğilimlerinin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Beyin göçü, çatışma, hemşirelik, öğrenci, şiddet

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between nursing students' awareness of conflict and violence and their attitudes towards brain drain.

Methods: The population of this descriptive study consisted of 387 undergraduate students who were actively studying in the nursing department of the Faculty of Health Sciences in the 2022-2023 academic year of a state university. 260 students who were nursing students, had no internet access problems, did not use any psychiatric drugs, and volunteered to participate in the study were included in the study. The data of the study were collected using the "Introductory Information Form", "Conflict and Violence Awareness Scale", and "Attitude Scale for Brain Drain".

Results: It was determined that 34.6% of the students wanted to work abroad after graduation, and the reason 74.2% of these students brought forward was that they wanted to live a better-quality life. The total mean scores of the attitude scale for brain drain of males, those who wanted to work abroad after graduation, and those who evaluated the health services in Turkey and the society's view of the nursing profession as "very bad" were found to be significantly higher than the other groups ($p<0.05$). A negative and significant relationship was found between the nursing students' awareness of conflict and violence and their attitude towards brain drain ($r=-0.294$; $p<0.05$). In addition, a significant positive correlation was found between the attitude scale for brain drain and age ($r=0.193$; $p<0.05$).

Conclusion: The study result showed that one-third of the students wanted to work abroad after graduation, and three-quarters of them wanted to work abroad because of "higher quality of life" and "higher salary". It was also concluded that as the awareness levels of nursing students towards conflict and violence increased, their attitudes towards brain drain and their tendency to migrate decreased.

Keywords: Brain drain, conflict, nursing, student, violence

Evre 3-5 Arası Prediyaliz Dönemde Verilen Hemşirelik Eğitim ve Takibi Diyalize Girme Sürecini Etkiler Mi?: Literatür Derlemesi

Does the Nursing Education and Follow-up Given in the Predialysis Period between Stage 3-5 Affect the Process of Entering Dialysis?: Literature Review

Yağmur Akbal¹ Nesrin Nural²

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, TÜRKİYE, yagmur.akbal@erdogan.edu.tr

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, TÜRKİYE, nnural@ktu.edu.tr

ÖZ

Kronik böbrek hastalığı 1'den 5'e kadar beş evrede, böbrek hasarının varlığına ve böbrek işlevlerinin hasarına dayandırılarak sınıflandırılır. Evre 3 ve 5 arası prediyaliz olarak adlandırılan asemptomatik bir dönemdir. Prediyaliz dönemi kronik böbrek hastalığının ilerlemesinin yavaşlatılması ve son dönem böbrek yetmezliğine gidiş süresinin uzatılmasında önemlidir. Çalışmanın amacı, evre 3-5 arası prediyaliz döneminde verilen hemşirelik eğitim ve takibinin diyaliz başlama sürecine etkisini güncel literatür ve kanıtlar doğrultusunda değerlendirmektir. Prediyaliz dönemi kronik böbrek hastalığının ilerlemesinin yavaşlatılması ve son dönem böbrek yetmezliğine gidiş süresinin uzatılmasında önemlidir. Hastalığa neden olan faktörlerin erken tanınması ile süreç yavaşlatılabilmesine karşın, hastalarda tanılama erken dönemde ortaya çıkarılamamaktadır. Hastalara KBH tanısı konulduğunda genelde diyaliz öncesi aşamada oldukları görülmektedir. Hastaların nefrolojiye geç konsülte edilmeleri ve semptom göstermemeleri, KBH farkındalığının düşük olması, son dönem böbrek yetmezliğine aşamalarına hızlı ilerlemesine, mortalite risklerinin ve hospitalizasyon oranının artmasına neden olmaktadır. Bu durum ayrıca ülke ekonomilerini de olumsuz etkilemektedir. Türkiye'de prediyaliz dönemde evre 5'te diyaliz öncesi hemşirelik eğitim programları ve alanları mevcuttur. Oysa ki hemşire destekli erken prediyaliz bakım sağlanan hastalarda acil diyaliz oranının %87'den %33'e düştüğü tespit edilmiştir. Prediyaliz sürecine yönelik uluslararası düzeyde eğitim modelleri oluşturulmaktadır. Bu modellerde renal bakımda hemşirelik girişimleri arasında; kan basıncının neden önemli olduğu ve takiplerin gerekliliği, KBH prognozunda önemli olan laboratuvar değerlerinin ne anlama geldiği, ödem ve sıvı takibi, ilaç ve diyet uyumları yer almaktadır. Prediyaliz kronik böbrek hastalığının en önemli geçiş evresini oluşturmaktadır. Özellikle ülkemizde bu alanda erken dönemde hemşirelik eğitimine yönelik yeni alanlar sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kronik böbrek hastalığı, diyaliz, hemşirelik bakımı

ABSTRACT

Chronic kidney disease is classified in five stages from 1 to 5, based on the presence of kidney damage and damage to kidney function. Between stages 3 and 5 is an asymptomatic period called predialysis. The predialysis period is important in slowing the progression of chronic kidney disease and prolonging the time to end-stage renal disease. The aim of the study is to evaluate the effect of nursing education and follow-up given in the predialysis period between stages 3-5 on the dialysis initiation process in line with current literature and evidence. The predialysis period is important in slowing the progression of chronic kidney disease and prolonging the time to end-stage renal disease. The predialysis period is important in slowing the progression of chronic kidney disease and prolonging the time to end-stage renal disease. Although the process can be slowed down by early diagnosis of the factors that cause the disease, the diagnosis cannot be made in the early period in patients. When patients are diagnosed with CKD, they are generally in the predialysis stage. Delayed consultation to nephrology and lack of symptoms, low CKD awareness, rapid progression to end-stage renal disease, increased mortality risks and hospitalization rates. This situation also negatively affects the economies of the countries. In Turkey, there are pre-dialysis nursing education programs and fields in stage 5 during the predialysis period. However, it was determined that the rate of emergency dialysis decreased from 87% to 33% in patients who received nurse-assisted early predialysis care. International education models are being created for the predialysis process. Among the nursing interventions in renal care in these models; Why blood pressure is important and the need for follow-ups, what the laboratory values mean in CKD prognosis, edema and fluid monitoring, medication and diet compliance are included. Predialysis constitutes the most important transitional stage of chronic kidney disease. Especially in our country, new areas for nursing education should be provided in this area in the early period.

Key Words: Chronic kidney diseases, dialysis, nursing care

Hemşirelik Öğrencilerinde Kültürlerarası Duyarlılığı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Determination of Factors Affecting Intercultural Sensitivity in Nursing Students

Yağmur Akbal¹ Vacide Aşık Özdemir² Zeynep Pehlivan Köksal³

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, yağmur.akbal@erdogan.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, vacide.asikozdemir@erdogan.edu.tr

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, zeynep.pehlivan@erdogan.edu.tr

ÖZ

Amaç: Hemşirelik mesleği birçok kültürel farklılık ve etnik kökene sahip bireylere bakım vermektedir. Bu araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinde kültürel duyarlılığı etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırmanın örneklemini bir üniversitede hemşirelik bölümünde her sınıf düzeyini kapsayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 212 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bilgi Formu ve Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği kullanıldı. Verilerin toplanmasında e-form kullanıldı ve anket öğrencilere mail yoluyla ulaştırıldı. Veriler Mann Whitney U, One-way ANOVA, Independent t testi ve Kruskal Wallis H testleri, korelasyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %79.7'si kadın, %40.1'i yaşamının büyük çoğunluğunu Karadeniz Bölgesinde yaşamaktaydı. Öğrencilerin %56.1'inin hemşirelik mesleğini kendi isteği ile tercih ettiği ve %42.9'unun hasta-hemşire iletişimi kültürlerarası farklılığı olumsuz etkilediğini düşündüğü belirlendi. %80.7'si farklı kültürlerdeki insanlarla iletişim kurmayı sevdiğini ifade etti. Ayrıca öğrencilerin %71.2'sinin ileride akademisyenliği düşündüğü tespit edildi. Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği toplam puan ortalaması 87.1±7.3 olarak bulundu. Öğrencilerin yaş ortalaması ile kültürlerarası duyarlılık ölçeği toplam puan ortalaması arasında pozitif yönde anlamlı ilişki vardı ($p<0.05$). Ayrıca hemşirelik mesleğini kendi isteği ile tercih eden öğrencilerin kültürlerarası duyarlılık alt boyut ve toplam ölçek puanı isteyerek tercih etmeyen öğrencilere göre anlamlı derecede yüksekti ($p<0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin kültürlerarası duyarlılığı yüksek olup, kendi isteği ile hemşirelik mesleğine gelen öğrencilerin kültürlerarası duyarlılıkları daha fazla bulunmuştur. Hemşirelik mesleği gereği kültürlerarası etkileşime açık olması öğrencilerin bu mesleği seçim aşamasında kendi isteklerinin ön planda tutulması yönünden önemlidir.

Anahtar Kelime: Kültürlerarası duyarlılık, hemşirelik öğrencileri, hemşirelik bakımı

ABSTRACT

Objective: The aim of this research is to evaluate the impact of cultural sensitivity on nursing students in their desired fields. The aim of this study is to determine the factors affecting cultural sensitivity in nursing students.

Methods: The sample of this descriptive and cross-sectional study consisted of 212 nursing students enrolled in a nursing department at a university who agreed to participate in the research. The data collection instruments used in the study were the Information Form and the Intercultural Sensitivity Scale. Electronic forms were used to collect the data, and the questionnaire was sent to the students via email. The data were analyzed using Mann Whitney U test, One-way ANOVA, Independent t-test and Kruskal Wallis H test, correlation analysis.

Results: Among the participating students, 79.7% were female, and 40.1% resided in the Black Sea Region for the majority of their lives. It was determined that 56.1% of the students preferred the nursing profession voluntarily, and 42.9% thought that patient-nurse communication negatively affects intercultural differences. 80.7% of them stated that they like to communicate with people from different cultures. In addition, it was determined that 71.2% of the students thought about being an academician in the future. The mean score of the Intercultural Sensitivity Scale was found to be 87.1±7.3. There was a significant positive correlation between the mean age of the students and the total mean score of the intercultural sensitivity scale ($p<0.05$). In addition, the intercultural sensitivity sub-dimension and total scale scores of the students who chose the nursing profession voluntarily were significantly higher than the students who did not choose it willingly ($p<0.05$).

Conclusion: Intercultural sensitivity of the students was high, and students who came to the nursing profession voluntarily had more intercultural sensitivity. Being open to intercultural interaction as a requirement of the nursing profession is important in terms of prioritizing the wishes of the students during the selection process of this profession.

Key words: Intercultural sensitivity, nursing students, nursing care

Hipertansif Hastalarda Depresyon Düzeyi, Öz-Etkililik ve Öz-Bakım Gücü Arasındaki İlişki

The Relationship between Depression Level, Self-Efficacy and Self-Care Agency in Patients with Hypertension

Yağmur Başol¹ Zülfünaz Özer²

¹*Istanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE, yagmurbasol38@gmail.com*

²*Istanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, zulfunazozzer@gmail.com*

ÖZ

Amaç: Tanımlayıcı, kesitsel ve ilişki arayıcı tipte olan bu çalışma, hipertansif hastalarda depresyon düzeyi, öz- etkililik, öz-bakım güçlerini incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Çalışma İstanbul'da bir eğitim ve araştırma hastanesinin dahiliye ve kardiyoloji polikliniklerine başvuran hipertansiyon tanısı olan hastalar ile Eylül-Aralık 2022 tarihleri arasında 399 hasta ile yürütüldü. Araştırma verileri, Tanıtıcı Bilgi Formu, Hasta Sağlık Anketi-9 (HSA-9), Hipertansiyon Öz-etkililik Ölçeği (HÖEÖ) ve Öz-Bakım Gücü Ölçeği (ÖBGÖ) ile yüz yüze toplandı. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizi SPSS.25 paket programında yapıldı. Çalışma verilerinde değişkenler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Ortalama, Standart Sapma, Medyan, Frekans, Oran, Minimum, Maksimum) ile değerlendirildi. HSA-9, HÖEÖ ve ÖBGÖ arasındaki ilişki için Spearman's korelasyon analiziyle yapıldı. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirildi. Araştırmayı yapılabilmesi için bir üniversitenin etik kurulundan onay alındı. İlgili hastaneden çalışma yapılmasına ilişkin kurum izni alındı.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 64.11±12.46 yıl, hipertansiyon tanı süresi ortalama 10.54±8.55, BKİ değeri ortalama 28.46±5.1'dir. Hastaların %59.1'i erkek, %72.2'si evli, %55.6'sı ilköğretim mezunu, %82.2'si çalışmamakta, %56.1'inin geliri giderine eşit ve %85.2'si eş ve çocuklar ile yaşamaktadır. Hastaların %42.9'unun BKİ fazla kilolu, %85.5'i düzenli ilaç kullanmakta, %65.2'si egzersiz yapmaktaki, %62.9'unun ek kronik hastalığı bulunmakta, %35.1'inde bir kronik hastalık bulunmakta, %79.1'i diyabet hastası, %54.9'unun genel sağlık durumu ortadır. HSA-9 ortalama puanı 7.23±2.71, HÖEÖ ortalama puanı 53.44±6.63; ÖBGÖ ortalama puanı 78.55±24.26 bulundu. HSA-9 ile ÖBGÖ arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=-.186$, $p<0.01$). HSA-9 ile HÖEÖ arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). HÖEÖ ile ÖBGÖ arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=.599$, $p<0.01$).

Sonuç: Hastaların depresyon riski hafif, hipertansiyonda öz-etkililik düzeyleri ve öz-bakım güçleri orta olduğu saptandı. Depresyon düzeyleri arttıkça öz- bakım düzeyleri azalmakta; öz-bakım düzeyleri arttıkça öz-etkililikleri artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, hasta, depresyon, öz-etkililik, öz-bakım

ABSTRACT

Objective: This descriptive, cross-sectional and correlational study was conducted to examine the level of depression, self-efficacy and exercise of self-care agency in patients with hypertension.

Methods: The study was carried out with 399 patients diagnosed with hypertension who were admitted to internal medicine and cardiology outpatient clinics of a training and research hospital in İstanbul between September and December 2022. The data were collected face-to-face with Descriptive Information Form, Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9), Hypertension Self-Efficacy Scale (HSES) and Exercise of Self-care Agency Scale (ESAS). Statistical analysis of the data obtained from the study was conducted with SPSS.25 package program. The variables in study data were evaluated with descriptive statistical methods (mean, standard deviation, median, frequency, ratio, minimum, maximum). Correlations between PHQ-9, HSES and ESAS were analysed with Spearman's correlation analysis. The results found were evaluated at 95% confidence interval and 5% significance level. Approval was obtained from the ethics committee of a university to conduct the study. Institutional permission for the study was obtained from the relevant hospital.

Results: It was found that the mean age of the patients was 64.11±12.46 years, the mean time since diagnosis of hypertension was 10.54±8.55, and the mean BMI value was 28.46±5.1. Of the patients, 59.1% were male, 72.2% were married, 55.6% were primary school graduates, 82.2% were unemployed, 56.1% had income equal to their expense and 85.2% lived with their spouse and children. It was also found that BMI level of 42.9% of the patients was overweight, 85.5% used medication regularly, 65.2% exercised, 62.9% had additional chronic disease, 35.1% had a chronic disease. 79.1% had diabetes, 54.9% had a moderate level of general health status. PHQ-9 mean score was 7.23±2.71, HSES mean score was 53.44±6.63, ESAS mean score was 78.55±24.26. There was a significant negative correlation between PHQ-9 and ESAS ($r=-.186$, $p<0.01$). No statistically significant correlation was found between PHQ-9 and HSES ($p>0.05$). A positive and significant correlation was found between HSES and ESAS ($r=.599$, $p<0.01$).

Conclusion: It was found that the patients had mild depression risk, and their self-efficacy and self-care agency levels in hypertension were moderate. As depression levels increased, self-care agency levels decreased; and as self-care agency levels increased, self-efficacy levels also increased.

Keywords: Hypertension, patient, depression, self-efficacy, self-care

Gebelerin COVID-19 Pandemisine Yönelik Bilgi Düzeylerinin ve Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi

Determining the Knowledge Levels and Educational Needs of Pregnants Regarding the COVID-19 Pandemic

Yeliz Doğan Merih¹ Betül Zehra Yıldırım²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, yelizdogan.merih@sbu.edu.tr

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, betul21zehr@gmail.com

ÖZ

Amaç: COVID-19 Aralık 2019'da ilk tespit edildiğinden bu yana kısa sürede yıkıcı etkilere sebep olmuştur. Dünyada ve ülkemizde gebelerin COVID-19 ile ilişkili olarak bilgi düzeylerinin ve eğitim ihtiyaçlarının değerlendirildiği sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır.

Çalışma, COVID-19 pandemisi sırasında gebelerin bilgi düzeylerini ve eğitim ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Kesitsel nitelikte olan çalışmanın evrenini, İstanbul ili Anadolu yakasında bulunan Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesinin gebe izlem polikliniğine Nisan-Haziran 2020 tarihleri arasında başvuran gebeler oluşturmıştır. Örneklemme alınma kriterlerine uyan, çalışmaya katılmaya gönüllü 447 gebe çalışmaya dâhil edilmiştir. Veriler, katılımcıların sosyodemografik, obstetrik özellikleri, COVID-19 sürecine yönelik bilgilerinin ve eğitim ihtiyaçlarının yer aldığı anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; Ki-kare, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis ve Independent Sample t testi kullanılmıştır. Sonuçlar $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır.

Bulgular: Kadınların yaş ortalamasının 29.4 ± 5.8 olduğu, 6.4 ± 5.4 yıllık evli olduğu, çoğunluğunun (%54.8) lise ve üzeri eğitim aldığı tespit edilmiştir. Kadınların gravida ortalamasının 2.39 ± 1.40 ve gebelik haftası ortalamasının 23.67 ± 9.18 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların çoğunun (%80.1) isteyerek gebe kaldığı saptanmıştır. Katılımcıların %72'sinin gebelik, doğum ve lohusalık hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu ifade ettiği, sadece %33.6'sının doğum sonrası bakım eğitimi aldığı, eğitim alınan yer olarak genelde arkadaş ve aile ortamını tercih ettikleri (%43.8), pandemi döneminde büyük çoğunluğunun (%82.1) antenatal takiplere düzenli gittiği belirlenmiştir. Katılımcıların COVID-19 enfeksiyon kontrol önlemleri konusunda genelde (%75.8) bilgi sahibi oldukları, yüksek oranlarda (%94.6) korunma önlemlerini uyguladıkları, ev koşullarında sosyal mesafe ve izolasyon kurallarını uygulamakta (%72.3) zorlandıkları, evdeki dezenfeksiyon süreçleri hakkında bilgilerinin düşük düzeyde (%43) olduğu saptanmıştır. Gebelerin COVID-19 pandemi döneminde ihtiyaç duydukları bilgi ve destek konuları arasında; en fazla gebelik süreci ve takipleri (%91.7), enfeksiyon koruyucu ekipmanların doğru kullanılması (%89.7), enfeksiyonlar ve enfeksiyon kontrol önlemleri (% 87.9) yer almıştır. Öğrenim durumunun ve gebelik döneminde doğum sonrası bakım eğitimi almanın etkili olduğu ve aralarındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Çalışmamız sonucunda; gebelikte ve pandemi döneminde yaşanan değişimlerin, gebelerin bilgi ihtiyacını artırdığı belirlenmiştir. Bu nedenle değişim süreçlerinde gebelerin eğitim ihtiyaçları iyi değerlendirilmeli, eğitimlerle ve bütüncül yaklaşımlarla gebelere destek olunmalıdır.

Anahtar kelimeler: Bilgi düzeyi, Covid-19, eğitim, gebelik, pandemi

ABSTRACT

Aim: COVID-19 has had devastating effects in a short time since it was first detected in December 2019. There are a limited number of studies evaluating the knowledge levels and educational needs of pregnant women in relation to COVID-19 in the world and in our country.

The study was carried out to determine the knowledge level and training needs of pregnant women during the COVID-19 pandemic.

Method: The population of the cross-sectional study consisted of pregnant women who applied to the pregnant follow-up outpatient clinic of the Gynecology and Paediatrics Training and Research Hospital on the Anatolian side of Istanbul between April and June 2020. A total of 447 pregnant women who met the inclusion criteria and volunteered to participate in the study were included in the study. The data were collected with a questionnaire form including sociodemographic, obstetric characteristics of the participants, information about the COVID-19 process and training needs. Chi-square, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis and Independent Sample t test were used to evaluate the data. The results were interpreted at $p < 0.05$ significance level.

Results: It was found that the mean age of the women was 29.4 ± 5.8 years, they had been married for 6.4 ± 5.4 years, and the majority (54.8%) had high school education or higher. The mean gravida of the women was 2.39 ± 1.40 and the mean gestational week was 23.67 ± 9.18 . It was found that most of the participants (80.1%) became pregnant voluntarily. It was determined that 72% of the participants stated that they had sufficient knowledge about pregnancy, birth and puerperium, only 33.6% received postnatal care training, they generally preferred friends and family environment as the place where they received training (43.8%), and the majority (82.1%) attended antenatal follow-ups regularly during the pandemic period. It was found that the participants were generally (75.8%) knowledgeable about COVID-19 infection control measures, they applied prevention measures at high rates (94.6%), they had difficulty in applying social distancing and isolation rules in home conditions (72.3%), and their knowledge about disinfection processes at home was low (43%). Among the information and support topics that pregnant women needed during the COVID-19 pandemic period; pregnancy process and follow-up (91.7%), correct use of infection protective equipment (89.7%), infections and infection control measures (87.9%) were the most common. It was found that educational status and receiving postnatal care education during pregnancy were effective and the difference between them was statistically significant ($p < 0.05$).

Conclusion: As a result of our study; It has been determined that the changes experienced during pregnancy and during the pandemic increase the information need of pregnant women. For this reason, the educational needs of pregnant women should be well evaluated, and pregnant women should be supported with trainings and holistic approaches.

Keywords: Knowledge level, Covid-19, education, pregnancy, pandemic

Gebelikten Kaçınma İsteği Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği

Turkish Validity and Reliability Study of the Desire to Avoid Pregnancy Scale

Nülüfer Erbil¹ Özlem Akın² Gamze Şahbaz³ Hüsne Yücesoy⁴

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, Ordu, TÜRKİYE, ozlem.akin@erdogan.edu.tr

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, qamze.sahbaz46@hotmail.com

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, husne_yucesoy@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma Gebelikten Kaçınma İsteği Ölçeği (GKIÖ)'ni Türkçe'ye uyarlayarak, geçerlik ve güvenirliliğini incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Metodolojik tipteki çalışmaya, bir eğitim ve araştırma hastanesinin kadın hastalıkları ve doğum polikliniğine başvuran ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 190 kadın alındı. Araştırmanın verileri Kasım 2021-Mart 2022 tarihleri arasında toplandı. Veriler, kişisel bilgi formu ve GKIÖ ile toplandı. GKIÖ kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği ve iç geçerliliği yönünden incelendi. Çalışmanın yürütülmesi için Etik Kurul onayı ve kurum izin alındı.

Bulgular: Ölçeğin dil geçerliliği ve uzman görüşlerine göre geçerlilik ve güvenirliliği çeviri-geri çeviri yöntemi ile sağlanmıştır. Ölçeğe ait maddelerin faktör yüklerinin 0.40'ın üzerinde ve açıklanan varyansın %54.272 olduğu saptandı. Ölçekten hiçbir madde çıkarılmadı ve tek boyutlu yapı kabul edildi. Yapısal eşitlik modellemesi sonucunda; ölçek uyum indeksi değerlerinin χ^2/SD değeri 6.52, GFI 0.97, AGFI 0.96, CFI 0.98, RMSEA 0.099 ve SRMR 0.071 olduğu belirlendi. Uyum indeksi değerleri sonucunda model bu hali ile kabul edildi. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.934 ve tüm maddelerine yönelik madde toplam korelasyonları 0.40'ın üzerinde bulundu. DAPS-T'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında test-retest sonucu pozitif yönde yüksek düzeyde ilişkili bulundu ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışmanın sonucunda GKIÖ'nin geçerli ve güvenilir bir ölçeğe aracı olduğu bulundu. Ölçeğin gebeliği düşünmeyen kadınları belirlemek ve kontraseptif ihtiyaçlarını değerlendirmek için bir ölçeğe aracı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gebelikten kaçınma, ölçek, geçerlik, güvenirlilik, metodolojik çalışma

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to adapt the Desire to Avoid Pregnancy Scale (DAPS-T) into Turkish and to examine its validity and reliability.

Methods: 190 women who applied to the obstetrics and gynecology outpatient clinic of a training and research hospital and volunteered to participate in the study were included in the methodological study. The data of the study were collected between November 2021 and March 2022. Data were collected through the personal information form and the Turkish version of DAPS (DAPS-T). DAPS-T was analyzed in terms of content, construct, and internal validity. Ethics Committee approval and institutional permission were obtained to conduct the study.

Results: The validity and reliability of DAPS-T according to the language validity and expert opinions was provided by the translation-back translation method. It was determined that the factor loads of the items on the scale were over 0.40, and the explained variance was 54.272%. No items were removed from the scale, and a one-dimensional structure was accepted. As a result of structural equation modeling, it was determined that the scale fit index values were χ^2/SD 6.52, GFI 0.97, AGFI 0.96, CFI 0.98, RMSEA 0.099, and SRMR 0.071. As a result of the fit index values, the model was accepted as it was. The Cronbach's alpha coefficient of the scale was found to be 0.934, and the item-total correlations for all items were found to be above 0.40. In the validity and reliability study of DAPS-T, the test-retest result was found to be statistically significant, positive, and highly correlated ($p<0.05$).

Conclusion: As a result of the study, it has been found that DAPS-T is a valid and reliable measurement tool. The scale is thought to be a measurement tool to identify women who do not consider pregnancy and evaluate their contraceptive needs.

Key Words: Pregnancy avoidance, scale, validity, reliability, methodological study

Abdominal Cerrahi Girişim Sonrası Ağrı ve Uyku Kalitesi Üzerine Kaygı Düzeyi ve Nutrisyonel Durumun Etkisi

The Effect of Anxiety Level and Nutritional Status on Pain and Sleep Quality After Abdominal Surgery

Öznur İpek¹ Semra Eyi²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, TÜRKİYE, oznur96ipek@gmail.com

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Eskişehir, TÜRKİYE, semra_il@yahoo.com

ÖZ

Bu çalışmada abdominal cerrahi girişim sonrası ağrı ve uyku kalitesi üzerine kaygı düzeyi ve nutrisyonel durumun etkisi yapılan çalışmalarla araştırılarak derlenmesi amaçlanmıştır. Günümüzde cerrahi tedavi; birçok hastalıkta yaygın tedavi seçeneği olarak kullanılmaktadır. Abdominal cerrahi girişimlerde bu kapsamda sık yapılan cerrahi girişimlerdir. Ancak cerrahi girişim sonrası postoperatif komplikasyonlar tedavi maliyetlerinin artmasına, hastanede kalış süresinin uzamasına ve uzun dönem sonuçların bozulmasına neden olan önemli bir sorundur. Ameliyat öncesi dönemde hastaların bireysel fiziksel, beslenme ve duygusal kapasitesi postoperatif komplikasyonların tahmin edilmesinde yol göstericidir. Duygusal kapasite açısından ameliyat öncesi dönemde şiddetli düzeyde kaygı yaşanıldığında bireylerde ameliyat sonrasında ağrı şiddetinin de yüksek olduğu ve daha fazla analjezik kullanımına ihtiyaç duyulduğu, aynı zamanda bireylerde uyku problemi yaşandığı saptanmıştır. Ameliyat sonrasında şiddetli ağrı ve uyku problemi yaşayan hastalarda ameliyat sonrası komplikasyonlar da daha fazla görülmektedir ve hastanede yatış süresi uzamaktadır. Ameliyat sonrası komplikasyonlar açısından hastaların risk faktörleri değiştirilebilir. Hasta eğitiminde fiziksel egzersiz, beslenme düzenlemeleri ve psikolojik destek konularına odaklanan rehabilitasyon programları ile postoperatif komplikasyonlar azaltılabilir. Yapılan randomize kontrollü bir çalışmada majör abdominal cerrahi geçirecek hastalarda ameliyat sonrası komplikasyonları önlemek için egzersiz eğitimi ve fiziksel aktivitenin teşvik edilmesini içeren kişiselleştirilmiş ameliyat öncesi eğitimle postoperatif komplikasyonlarda %51 azalma olduğu belirtilmiştir. Hastaların abdominal cerrahi girişim geçirmeden önceki kaygı düzeylerinin ve nutrisyonel durumlarının belirlenmesi ameliyat sonrasında oluşabilecek komplikasyonları azaltmak ve kaliteli bir bakım verebilmek adına oldukça önemlidir. Bu noktada hastayla uzun süre bir arada bulunan hemşirelere fazlaca görev düşmektedir. Postoperatif mortalite oranlarını azaltmak için abdominal cerrahi girişim öncesinde hastaların kaygı ve nutrisyonel durumlarına yönelik risk faktörleri belirlenerek, uygun hemşirelik girişimleri ile önlenir. Randomize çalışmalardan elde edilen mevcut kanıtlar zayıf olsa da, fiziksel egzersiz, beslenme düzenlemeleri ve psikolojik destekten oluşan rehabilitasyon programları potansiyel bir strateji sağlayarak gelişebilecek komplikasyonları elimine etmede fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Abdominal cerrahi, postoperatif ağrı, kaygı, nutrisyonel durum, uyku

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate and review the effects of anxiety level and nutritional status on pain and sleep quality after abdominal surgery. Today, surgical treatment is widely used as a treatment option in many diseases. Abdominal surgical interventions are common surgical interventions in this context. However, postoperative complications after surgical intervention are an important problem leading to increased treatment costs, prolonged hospital stay and deterioration of long-term outcomes. The individual physical, nutritional and emotional capacity of patients in the preoperative period is a guide in predicting postoperative complications. In terms of emotional capacity, it was found that when individuals experienced severe anxiety in the preoperative period, postoperative pain intensity was also high and more analgesic use was needed, as well as sleep problems in individuals. Postoperative complications are also more common in patients with severe pain and sleep problems after surgery, and the duration of hospitalisation is prolonged. Patients' risk factors for postoperative complications can be modified. Postoperative complications can be reduced with rehabilitation programmes that focus on exercise, dietary modification and psychological support in patient education. A randomized controlled trial reported a 51% reduction in postoperative complications in patients undergoing major abdominal surgery where personalized preoperative education, including exercise training and encouragement of physical activity, was used to prevent postoperative complications. Determining the anxiety levels and nutritional status of patients before undergoing abdominal surgery is very important to reduce postoperative complications and to provide quality care. At this point, nurses, who are together with the patients for a long time, have a lot of duty. To reduce postoperative mortality, risk factors for anxiety and nutritional status in patients before abdominal surgery can be identified and prevented by appropriate nursing interventions. Although the available evidence from randomised trials is weak, rehabilitation programmes consisting of physical exercise, nutritional adjustment and psychological support may be a potential strategy to eliminate complications that may develop.

Keywords: Abdominal surgery, postoperative pain, anxiety, nutritional status, sleep

Oral Presentation/Sözel Bildiri-035

Hemşirelik Öğrencilerinin Human Papilloma Virüsü ve Aşıları Hakkında Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının İncelenmesi

Investigation of Nursing Students' Knowledge Levels and Attitudes about Human Papilloma Virus and Vaccines

Şehriban Çiftçi¹ Emre Yanıkkerem²

¹Erzurum Şehir Hastanesi, Erzurum, TÜRKİYE, sehibanciftci1257@gmail.com

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Manisa, TÜRKİYE, emrenurse@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin Human papilloma virüsü [HPV] ve aşıları hakkında bilgi düzeyleri ve tutumlarının incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 527 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler öğrencilerin tanıtıcı özellikleri soru formu ve “Human Papilloma Virüsü Bilgi Ölçeği” ile toplanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %57.7’si HPV’nü, %45.0’ı HPV testini ve %52.8’i HPV aşısını duyduğunu belirtmiştir. HPV-BÖ toplam puan ortalaması kadın, 20 yaş üzerinde olan, dördüncü sınıfta eğitim alan, sosyal güvencesi olan, cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgisi olan, HPV hakkında eğitim alan, derslerde HPV konusunun işlendiğini belirten öğrencilerde istatistiksel anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Bu çalışmada öğrencilerin HPV ve aşıları konusunda bilgi seviyelerinin düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: HPV, Human Papilloma Virüsü aşısı, üniversite öğrencileri

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to examine the knowledge levels and attitudes of nursing students about HPV and its vaccines.

Methods: The research was carried out with 527 nursing students studying at Manisa Celal Bayar University Faculty of Health Sciences. The data were collected with the students' descriptive characteristics questionnaire and the Human Papilloma Virus Knowledge Scale.

Results: Overall, 57.7% of the students stated that they had heard of HPV, 45.0% of them had heard of the HPV test and 52.8% of them had heard of the HPV vaccine. The total mean score of the HPV knowledge scale was found to be statistically significantly higher among the students who were female, over 20 years old, educated in the fourth grade, had social security, had knowledge about sexually transmitted diseases, received education about HPV and stated that the subject of HPV was covered in the lessons (p<0.05).

Conclusion: In this study, it was determined that the level of knowledge of the students about HPV and vaccines was low.

Keywords: HPV, Human Papilloma Virus vaccine, university students

Hemşirelik Öğrencilerinin Manevi Bakım Verme ve Bireyselleştirilmiş Bakım Algılarının Belirlenmesi

Identification of Spiritual Care-Giving and Individualized Care Perceptions of Student Nurse

Hanife Durgun¹ Şeyda Can²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, hanife.balik@gmail.com

²Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yalova, TÜRKİYE, seyda.cann@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin manevi bakım verme ve bireyselleştirilmiş bakım algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı bir araştırmadır. Araştırma evrenini, Aralık 2019-Haziran 2020 eğitim-öğretim yılında Türkiye'de bir Sağlık Bilimleri Fakültesinin Hemşirelik Bölümüne kayıtlı toplam 437 öğrenci oluşturdu. Araştırma toplam 302 öğrencinin katılımı ile tamamlandı. Veri toplamada "Yapılandırılmış Bilgi Formu", "Manevi Bakım Verme Ölçeği (MBVÖ)" ve "Bireyselleştirilmiş Bakım Skalası (BBS-A)" kullanıldı.

Bulgular: Öğrenci hemşirelerin büyük çoğunluğu kız öğrenci (n=242) ve birinci sınıf (n=100) öğrencisiydi. Öğrenci hemşirelerin Manevi Bakım Verme Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 142.27±17.70'dır. Öğrenci hemşirelerin Bireyselleştirilmiş Bakım Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 3.99±0.57'dir. Öğrenci hemşirelerin MBVÖ ve BBS-A'dan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki vardı (p<0.05).

Sonuç: Bu çalışmada manevi bakım verme algısı yüksek olan öğrenci hemşirelerin bireyselleştirilmiş bakım algısı da yüksek bulundu. Bu nedenle bireyselleştirilmiş bakım algısının artırılmasında manevi bakım konusuna hemşirelik eğitiminde daha fazla yer verilmesine ve bu konuda ileri çalışmalara gereksinim vardır

Anahtar Kelimeler: Bireyselleştirilmiş bakım, hemşirelik öğrencileri, manevi bakım

ABSTRACT

Objective: This study was carried out to determine the relationship between nursing students' perceptions of spiritual care-giving and individualized care.

Methods: This study is a descriptive and correlational research. The research population comprised a total of 437 students enrolled at the Nursing Department of a Health Sciences Faculty in Turkey in the academic year of December 2019-June 2020. The research was completed with the participation of a total of 302 students. "The Structured Information Form", "The Spiritual Care-Giving Scale (SCGS)" and "Individualized Care Scale (ICS)" were used in data collection.

Results: Majority of the nursing students were female students (n=242) and first year students (n=100). The mean for score obtained by student nurses from the Spiritual Care-Giving Scale were 142.27±17.70 point. The mean for score obtained by student nurses from the Individualized Care Scale were 3.99±0.57 point. Student nurses had high levels of spiritual care-giving and individualized care perceptions. There was a statistically significant positive relationship between scores obtained by student nurses from SCGS and ICS-A (p<0.05).

Conclusion: In this current study, student nurses who had high levels of spiritual care-giving perceptions also had high levels of individualized care perceptions. Therefore, giving more place to spiritual care in nursing education in order to increase the perception of individualized care and further studies are needed on this subject.

Keywords: Individualized care, nursing students, spiritual care

Hemşirelik Bakımı Nasıl Bireyselleştirilir–Sistemik Bir Derleme

How to Individualise Nursing Care–A Systematic Review

Seyda Can¹ Minna Stolt² Riitta Suhonen³

¹Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yalova, TÜRKİYE, seyda.can@yalova.edu.tr

²University of Eastern Finland University of Turku, FINLAND, minna.stolt@uef.fi

³University of Turku Wellbeing Services County of Southwest Finland, FINLAND riisuh@utu.fi

ÖZ

Amaç: Bu sistemik derleme, hemşirelik profesyonellerinin bireyselleştirilmiş hemşirelik bakımı için yetişkin hastalarda hangi hemşirelik bakım aktivitelerini kullandıklarını kanıtlamayı amaçlamıştır.

Yöntem: Dört veri tabanında sistemik bir tarama gerçekleştirildi: Medline (Pubmed), CINAHL, ProQuest, Scopus. Tarama terimleri burada sıralanan terimleri içeriyordu; ("individual" OR "individualized" OR "individualized" OR "tailored" OR "patient-centered care" OR "individualized care" OR "individualized nursing care" OR "individualized care" OR "individualized nursing care") AND ("activities" OR "intervention" OR "nursing" OR "practice" OR "activity"). Tarama, 1990 ve 2022 yılları arasında yayınlanan İngilizce makaleler ile sınırlıydı. Makaleler, ampirik İngilizce dilinde meslektaş incelemesinden geçmiş araştırmalar, kayıtlı hemşireler veya tescilli uygulamalı hemşireler, yetişkin hemşireliği bağlamına odaklanmış ve bireyselleştirilmiş bakım sağlamak amacıyla bildirilen faaliyetler veya müdahaleler dahil edildi. Seçim süreci, önce başlık ve özet düzeyinde, ardından tam metin düzeyinde olmak üzere iki aşamada gerçekleştirildi. Dahil edilen çalışmalar için içerik analizi uygulandı.

Bulgular: Elektronik veri tabanı taraması sonucunda toplam 6630 kayıt elde edildi ve 20 çalışma dahil edilme kriterlerini karşıladı. İncelenen çalışmalar, müdahalelerin en az iki ay, en fazla iki yıl arasında değişiklik gösteren zaman dilimlerinde gerçekleştirildiğini gösterdi. Değerlendirilen araştırmalarda bireyselleştirilmiş müdahalelerin motivasyonel görüşme, bireyselleştirilmiş fiziksel aktivite reçetesi, bireyselleştirilmiş eğitim programı, hemşire koçluk programları, bireysel hatıra terapisi, motivasyonel görüşme (telefonla veya yüz yüze) gibi uygulamaları kapsadığı görüldü. Bireyselleştirilmiş aktivitelerin, müdahale gruplarında uyku kalitesini, ilaçlara uyumu, fiziksel olarak aktif yaşam tarzını, beslenme düzeni değişikliklerini, sağlık hizmeti memnuniyetini, öz-yeterliliği önemli ölçüde iyileştirdiği ve açlık glikozunu, adaptasyon zorluklarını, metabolik riskleri, depresif semptomları azalttığı görüldü.

Sonuç: Hemşirelik bakımını bireyselleştirmek ve böylece hastaların fiziksel ve psikososyal sonuçlarını iyileştirmek için birçok aktivite mevcuttur. Gelecekte, bireyselleştirilmiş hemşirelik bakım faaliyetlerinin günlük uygulamada nasıl gerçekleştirildiğini ve söz konusu faaliyetlerin hasta sonuçları üzerinde uzun vadeli etkisinin ne olduğunu analiz etmek faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Bireysellik, bireyselleştirilmiş, hemşirelik, hemşirelik bakımı, sistemik derleme

ABSTRACT

Objective: This systematic review aimed to synthesize evidence what nursing care activities nursing professionals use to individualise nursing care for adult patients.

Methods: A systematic search was performed in four databases: Medline (Pubmed), CINAHL, ProQuest, Scopus. The search sentence was: ("individual" OR "individualised" OR "individualized" OR "tailored" OR "patient-centered care" OR "individualized care" OR "individualized nursing care" OR "individualised care" OR "individualised nursing care") AND ("activities" OR "intervention" OR "nursing" OR "practice" OR "activity"). The search was limited to English language articles published between years 1990 and 2022. The articles were included if they were empirical English language peer-reviewed studies and registered nurses or licensed practical nurses and focused on adult nursing context and reported activities or interventions with the aim to provide individualized care. The selection process was done in two phases: first on title and abstract level, then on full-text level. The included studies were analysed with content analysis.

Results: The electronic database search provided 6630 records in total of which 20 studies met the inclusion criteria. The studies analyzed showed that interventions were performed over different time periods, ranging from a minimum of two months to a maximum of two years. In the studies evaluated, it was observed that individualized interventions included such a motivational interview, individualized prescription for physical activity, individualized education programme, nurse-coaching programs, individual reminiscence therapy, motivational interviewing (telephone-based or face to face). Individualized activities were seen to significantly improve sleep quality, compliance to drugs, physically active lifestyle, dietary changes, healthcare satisfaction, self-efficacy, and decrease fasting glucose, adaptation difficulties, metabolic risks, depressive symptoms in the intervention groups.

Conclusion: There are many activities to individualise nursing care and thus improve patients' physical and psychosocial outcomes. In future could be beneficial to analyze how these individualizing nursing care activities are implemented in daily practice and what long-term effect these have on patient outcomes.

Keywords: Individualised, individuality, systematic review, nursing, nursing care

COVID-19 Pandemisinde Hemşirelik Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları ve Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine Etkisi

The Effect of Anxiety Levels of Nursing Students on Attitudes towards E-Learning and Self-Directed Learning Levels in the COVID-19 Pandemic

Neziha Karabulut¹ Alkay Kara² Gamze Bulut³

¹Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, nezihekarabulut@hotmail.com

²Giresun Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO, Giresun, TÜRKİYE, alkay@outlook.com.tr

³Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, gamzebulut.405@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, COVID-19 pandemi sürecinde öğrencilerin kaygı düzeylerinin e-öğrenmeye yönelik tutum ve kendi kendine öğrenme becerilerine etkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı-kesitsel tiptedir ve 370 hemşirelik öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler “Kişisel Bilgi Formu”, “E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği (EÖYTÖ)”, “Online Öğrenmede Kaygı Ölçeği (OÖKÖ)” ve “Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Ölçeği (KKÖBÖ)” kullanılarak çevrim içi anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma için Gümüşhane Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan onay alınmıştır.

Bulgular: Erkek öğrencilerin EÖYTÖ puan ortalaması (2.50 ± 0.61) kız öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur. Gelir giderden düşük olan öğrencilerin ise OÖKÖ puan ortalamaları (3.12 ± 0.82) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. E-öğrenmeden memnun olmayan öğrencilerin OÖKÖ puan ortalamalarının (3.06 ± 0.77) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Mesleğini kendi isteği ile seçen öğrencilerin KKÖBÖ puan ortalamaları (3.06 ± 0.77) daha yüksek bulunmuştur. KKÖBÖ toplam puan ortalaması 81.27 ± 13.23 , EÖYTÖ toplam puan ortalaması 2.36 ± 0.60 , OÖKÖ toplam puan ortalaması ise 2.92 ± 0.76 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin online öğrenmeye yönelik kaygılarının kendi kendine öğrenme becerileri ile e-öğrenmeye yönelik tutumu olumsuz etkilediği bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin kendi kendine öğrenme becerilerinin artması e-öğrenmeye yönelik tutumu olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Bu bağlamda, öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik kaygı düzeylerini azaltmak ve kendi kendine öğrenme becerileri ile e-öğrenmeye yönelik tutumlarını arttırmak amacıyla uzaktan eğitime yönelik eğitim faaliyetleri düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, covid-19, hemşirelik öğrencisi, öğrenme, tutum

ABSTRACT

Objective: The aim of this research is to evaluate the effect of students' anxiety levels on their attitudes towards e-learning and self-learning skills during the COVID-19 pandemic process.

Methods: The research is descriptive-cross-sectional and was conducted with 370 nursing students. The data were collected through an online questionnaire using the "Personal Information Form", "Attitude Scale Towards E-Learning (ASTEL)", "Anxiety Scale in Online Learning (ASOL)" and "Self-Directed Learning Instrument (SDLI)". Approval for the research was obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Gümüşhane University.

Results: The mean ASTEL score of male students (2.50 ± 0.61) was found to be higher than that of female students. It has been determined that the students whose income is lower than their expenses have a higher mean score of ASOL (3.12 ± 0.82). It has been determined that the students who are not satisfied with e-learning have a higher mean score of ASOL (3.06 ± 0.77). The students who chose their profession voluntarily had a higher mean score of SDLI (3.06 ± 0.77). The total mean score of SDLI was 81.27 ± 13.23 , the total mean score of ASTEL was found to be 2.36 ± 0.60 , and the mean total score of ASOL was found to be 2.92 ± 0.76 .

Conclusion: It was found that the anxiety of nursing students towards online learning negatively affected their self-learning skills and attitudes towards e-learning. In addition, it was determined that the increase in the self-learning skills of the students affected the attitude towards e-learning positively. In this context, it can be suggested to organize training activities for distance education in order to reduce students' anxiety levels towards e-learning and to increase their self-learning skills and attitudes towards e-learning.

Keywords: Anxiety, attitude, covid-19, learning, nursing student

Yapay Zekâ Teknolojilerinin Hemşirelik Eğitimine Yansıması: Sistematik Gözden Geçirme

Reflection of Artificial Intelligence Technologies on Nursing Education: Systematic Review

Ayşenur Çetin Üçeriz¹ Mehmet Canbaz²

¹Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik (Türkçe) Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, aysenurcetinucerez@halic.edu.tr

²Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik (İngilizce) Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, mhmtcanbaz1@outlook.com

ÖZ

Amaç: Hemşirelik eğitiminde bilgi ve teknolojinin gelişimiyle çağa uygun değişikliklerin yapılması; hemşirelik öğrencilerinin bilişsel-duyusal fonksiyonlarını, karar verme ve uygulama yeteneklerini arttıracak pedagojik yöntemlerin teknolojik yöntemlere entegre edilerek kullanılması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı yapay zekâ teknolojilerinin hemşirelik eğitimde kullanıldığı çalışmaların sonuçlarını incelemektir.

Yöntem: Bu sistematik derlemede hemşirelik eğitiminde yapay zekâ teknolojilerinin kullanımına yönelik gerçekleştirilen çalışmalar gözden geçirilmiştir. MEDLINE, CINAHL, PubMed, Google Scholar, PsycINFO, SocINDEX, Cochrane arama motorları kullanarak 2013-2023 yılları arasında hemşirelik eğitiminde yapay zekâ teknolojilerinin etkisinin incelendiği 45 çalışma detaylı olarak ele alınmış, veriler özetlenerek kalitesi PRISMA kriterleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Yapay zekânın sağlık eğitiminde kullanılmasına yönelik ilk yayınlar 1990'larda dayanmaktadır. Günümüzde hemşirelik eğitiminde bilgisayar destekli programların eğitime entegre edilmesi gerektiği, eğitimin akıllı karar destek sistemlerini ve yapay zekâ tabanlı uygulamaları içermesinin önemli olduğu, geliştirilen simülasyon uygulamalarının özellikli alanlara (ameliyathane, yara bakımı, yanık, acil servis vb.) yönelik hemşirelik eğitiminde kullanımının öğrencilerde korku ve stresi azalttığı; bilgi ve donanımı artırarak sağlık ekibine ve hastaya yönelik iletişimi güçlendirdiği, kontrollü ve güvenli bir ortamda tekrarlanan uygulamaların stresi yönetme yeteneği kazandırdığı; yapay zekâ temelli oyunlar ile hemşirelerin güvenli, verimli ve tutarlı öğrenme süreci geçirdiği, sanal hasta uygulamasının öğrencilerin geri bildirim, etkileşim, öz yeterlik algısı, memnuniyet, eleştirel düşünme yeteneği, karar verme ve psikomotor becerilerini arttırdığı, yapay zekâ teknolojilerinin hemşirelik eğitiminde kullanılmasıyla iş yükünün azalacağı; öğrencilerin eğitim, öğretim ve deneyimlerini aktarabilecekleri profesyonel faaliyetlerin sayısının ve etkinliğinin artacağı, kaliteli ve kanıta dayalı bakım anlayışı benimsenmesine katkı sağlayacağı, klinik uygulama imkanlarının yetersiz olduğu durumlarda teorik bilgi ile uygulama arasındaki boşluğu doldurmak amacıyla kullanılabilirliği, yapılan çalışmalar da %29.27'sinin Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore veya Tayvan başta olmak üzere klinik uygulama sürecinde kullandığı, %87.85'i fayda bildirdiği, %12.14'ü hemşirelik dokümantasyonunda iyileşme, hasta triyaj veya klinik teşhislerinde karar verme, iletişimde fayda sağladığı, ülkemizde %98.9 mesleki beceri laboratuvarı bulunduğu ve %55.1'inin simülasyon içerdiği, %93.3'ünün öğrenme durumunu ve %91'inin ise mesleki beceriyi arttırdığı ilgili literatür tarafından bildirilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, kaliteli hemşirelik eğitiminin sağlanması amacıyla kullanılan yapay zekâ uygulamaları ve araştırmalardaki artışa rağmen beceri, bilgi, maliyet ve altyapı eksiklikleri nedeniyle henüz yeterli değildir. Bu nedenle yapay zekâ uygulamalarının hemşirelik eğitiminde kullanımının yaygınlaştırılmasına, desteklenmesine, etkinliğinin incelendiği araştırmaların artırılmasına ve hemşirelik öğrencilerinin dijital girişimlere liderlik edebilmeleri, katılabilmeleri için yapay zekâ eğitimini içeren müfredatların geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, hemşirelik, teknoloji, yapay zekâ

ABSTRACT

Objective: To make changes in nursing education in accordance with the age with the development of information and technology; pedagogical methods that will increase the cognitive-sensory functions, decision-making and application abilities of nursing students should be integrated into technological methods and used. The aim of this study is to examine the results of studies in which artificial intelligence technologies are used in nursing education.

Method: In this systematic review, the studies carried out for the use of artificial intelligence technologies in nursing education were reviewed. Using MEDLINE, CINAHL, PubMed, Google Scholar, PsycINFO, SocINDEX, Cochrane search engines, 45 studies examining the impact of artificial intelligence technologies in nursing education between 2013-2023 were discussed in detail, the data were summarized and the quality was evaluated with PRISMA criteria.

Results: The first publications on the use of artificial intelligence in health education date back to the 1990s. Today, it is important that computer-aided programs should be integrated into education in nursing education, that it is important that education includes intelligent decision support systems and artificial intelligence-based applications, and that the use of developed simulation applications in nursing education for special areas (operating room, wound care, burn, emergency service, etc.) reduces fear and stress in students; strengthens communication for the health team and the patient by increasing knowledge and equipment, and provides the ability to manage stress with repeated practices in a controlled and safe environment; that nurses have a safe, efficient and consistent learning process with artificial intelligence-based games, that the virtual patient application increases students' feedback, interaction, self-efficacy perception, satisfaction, critical thinking ability, decision-making and psychomotor skills, and that the workload will decrease with the use of artificial intelligence technologies in nursing education; The number and effectiveness of professional activities to which students can transfer their education, training and experience will increase, it will contribute to the adoption of quality and evidence-based care, it can be used to fill the gap between theoretical knowledge and practice in cases where clinical practice opportunities are insufficient, %29.27 of the studies used in the clinical practice process, especially in the United States, South Korea or Taiwan, %87.85 benefit %12.14 of them are reported by the relevant literature that it improves nursing documentation, makes decisions in patient triage or clinical diagnoses, provides benefits in communication, %98.9 has professional skills laboratories in our country and %55.1 includes simulations, %93.3 increases learning status and %91 increases professional skills.

Conclusion: As a result, despite the increase in artificial intelligence applications and researches used to provide quality nursing education, it is not yet sufficient due to lack of skills, knowledge, cost and infrastructure. For this reason, there is a need to expand and support the use of artificial intelligence applications in nursing education, to increase the research on its effectiveness and to develop curricula that include artificial intelligence education so that nursing students can lead and participate in digital initiatives.

Keywords: Education, nursing, technology, artificial intelligence

Atf/Citation: Çetin Üçeriz A, Canbaz M. (2023). Yapay zekâ teknolojilerinin hemşirelik eğitimine yansıması: sistematik gözden geçirme. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.63.

Tip 2 Diyabetes Mellitus'u Olan Bireylerin Diyabet İlacı Kullanımında Öz Yeterlilik Düzeyleri: Gümüşhane ve Bayburt İli Örneği

Self-Efficacy Levels of Individuals with Type 2 Diabetes Mellitus in the Use of Diabetes Medication: The Case of Gümüşhane and Bayburt Province

Hatice Demirağ¹ Aynur Cin² Buket Daştan³

¹Gümüşhane Üniversitesi Kelkit Sema Doğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Gümüşhane, TÜRKİYE, hatice_etbas@hotmail.com

²Gümüşhane Üniversitesi Kelkit Sema Doğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Gümüşhane, TÜRKİYE, aynur.86.92@gmail.com

³Bayburt Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Bayburt, TÜRKİYE, bdaştan@bayburt.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma Tip 2 Diyabetes Mellitus'u olan bireylerin diyabet ilacı kullanımında öz yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Tanımlayıcı tipteki çalışmanın evrenini Gümüşhane ve Bayburt ilinde ikamet eden Tip 2 Diyabetes Mellitus'u olan bireyler oluşturdu. Örneklem sayısı G*Power 3.1.6.9 programı ile belirlendi. Kartopu örneklem yöntemi kullanılan çalışmada toplam 315 bireye ulaşıldı. Online verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu" ve "Diyabet İlaç Kullanım Öz Yeterliliği Ölçeği" kullanıldı. Bağımlı değişkenin verileri normal dağılım gösterdiğinden dolayı ikili karşılaştırmalar için bağımsız gruplar t testi, üçlü veya daha fazla karşılaştırmalar için tek yönlü ANOVA testi ve sürekli değişkenlerin arasındaki ilişkisinin analizinde Pearson momentler çarpımı korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Bayburt ve Gümüşhane ilinde yaşayan Tip 2 diyabet tanısı almış yaş ortalaması 52.29±14.74 ve diyabet hastalığı süresi 9.23±6.25 yıl olan 315 katılımcıyla gerçekleştirilmiş olup 234'ü (%74.3) kadın ve 81'i (%25.7) erkektir. Katılımcıların Diyabet İlaç Kullanım Öz Yeterliliği Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması 38.70±12.36'dır. Katılımcıların Diyabet İlaç Kullanım Öz Yeterliliği Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması tanıtıcı bilgilere göre karşılaştırılmış olup cinsiyet açısından kadınlar erkeklerden, medeni durum açısından bekarlar evlilerden, meslek açısından memur, emekli ve ev hanımları öğrenci ve işsizlerden, algılanan gelir düzeyi açısından geliri giderden fazla olanlar geliri gidere eşit ve geliri giderden az olanlardan daha yüksek bulundu. Aylık hastaneye gitme sıklığı açısından yüksekte düşüğe doğru sırasıyla ayda üç kez gitme, ayda bir kez gitme ve ayda iki kez gitme, algılanan sağlık durumu açısından mükemmel olanlar kötü, kötü olmayan ve iyi olanlardan daha yüksek ve diyabet tanısı aldığından beri diyabet ilacının kullanımı hakkında eğitim alanlar almayanlardan daha yüksek puan ortalamasına sahiptir.

Sonuç: Katılımcıların "Diyabet İlaç Kullanım Öz Yeterliliği Ölçeği" ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları orta düzeyde olduğu bulundu. Tip 2 diyabet tanısı almış katılımcıların diyabet ilaç kullanım öz yeterliliği düzeylerinin artırılması konusunda diyabet ilacının kullanımı hakkında eğitimler yaygınlaştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diyabet, diyabet ilacı, hemşire, öz yeterlilik

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the self-efficacy levels of individuals with Type 2 Diabetes Mellitus in the use of diabetes medication.

Methods: The population of the descriptive study consisted of individuals with Type 2 Diabetes Mellitus residing in Gümüşhane and Bayburt provinces. The sample size was determined with the G*Power 3.1.6.9 program. A total of 315 individuals were reached in the study using a snowball sampling method. "Personal Information Form" and "Diabetes Medication Self-Efficacy Scale" were used to collect online data. Since the data of the dependent variable showed normal distribution, the independent samples t-test was used for pairwise comparisons, the one-way ANOVA test for three or more comparisons, and Pearson product-moment correlation test was used to analyze the relationship between continuous variables.

Results: The study was conducted with 315 participants diagnosed with Type 2 diabetes living in Bayburt and Gümüşhane provinces with a mean age of 52.29±14.74 years and a mean duration of diabetes of 9.23±6.25 years, 234 (74.3%) were female and 81 (25.7%) were male. The mean score of the participants on the Diabetes Medication Self-Efficacy Scale was 38.70±12.36. The mean score of the participants on the Diabetes Medication Self-Efficacy Scale was compared to the descriptive information, and found that females were higher than males in terms of gender, singles were higher than married in terms of marital status, civil servants, retired and housewife were higher than students and unemployed people in terms of occupation, and those whose income was higher than expenses were higher than those whose revenue was equal to exes and whose income was lower than expenses in terms of perceived income level. In terms of monthly frequency of hospital visits, from high to low, three visits per month, one visit per month, and two visits per month, respectively; in terms of perceived health status, those with excellent health status had higher mean scores than those with poor, not poor, and good health status; and those who received education about the use of diabetes medication since the diagnosis of diabetes had higher mean scores than those who did not.

Conclusion: It was found that the average scores of the participants from the "Diabetes Medication Self-Efficacy Scale" and its sub-dimensions were moderate. Training on the use of diabetes medication can be expanded to increase the level of diabetes medication self-efficacy of participants diagnosed with Type 2 diabetes.

Keywords: Type 2 Diabetes Mellitus, diabetes medication, nurse, self-efficacy

Hemşirelik Öğrencilerinde Akademik Öz-Yeterlik ve Aleksitimi Arasındaki İlişki The Relationship Between Academic Self-Efficacy and Alexithymia in Nursing Students

Buket Daştan¹ Hatice Demirağ² Aynur Cin³

¹Bayburt Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Bayburt, TÜRKİYE, bdastan@bayburt.edu.tr

²Gümüşhane Üniversitesi Kelkit Sema Doğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Gümüşhane, TÜRKİYE, hatice_etbas@hotmail.com

³Gümüşhane Üniversitesi Kelkit Sema Doğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Gümüşhane, TÜRKİYE, aynur.86.92@gmail.com

ÖZ

Amaç: Aleksitimi, başkalarıyla empati kurma ve ilişki kuramama yetersizliğidir ve kelime anlamı olarak "konuşmasız duygu" veya "eksiklik" anlamına gelmektedir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin akademik öz yeterlik düzeyleri ve aleksitimi ilişkisini belirlemek amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Kesitsel ve ilişki arayışına dayalı bu çalışmanın evrenini Türkiye genelindeki hemşirelik öğrencileri oluşturdu. Araştırmanın örneklemini, G*Power 3.1.9.6 programına göre belirlenen ve kartopu örnekleme yöntemi ile seçilen 227 öğrenci oluşturdu. Araştırmanın verileri, "Kişisel Bilgi Formu", "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" ve "Toronto Aleksitimi Ölçeği" ile online veri toplama yöntemi "Google Form" ile toplandı. "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği"nden alınabilecek puan 14-70 arasında olup, puan arttıkça öğrencilerin öz-yeterlilikleri artmaktadır. "Toronto Aleksitimi Ölçeği"nden ise alınabilecek puan 20-100 arasında değişmekte olup, 51 puan ve üzerinde alan katılımcılarda aleksitimi görülmektedir. Çalışma öncesi XXX Üniversitesi etik kurulundan izin alındı. Anket katılım oranı %56.75'dir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 20.65 ±2.57 olup, %73.6'sı kadın, %27.8'i dördüncü sınıf idi. Öğrencilerin annesinin %27.8'i ve babasının %28.1'inin lise mezunu, %64.8'inin gelirlerinin giderlerine denk olduğu, %45.5'inin çoğunlukla şehirde yaşadığı ve %45.4'ünün hemşirelik bölümde okumaktan ve aldıkları eğitimden memnun oldukları belirlendi. "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" toplam puan ortalaması 59.13±6.25, "içsel duygu yönetimi" alt boyutu 9.10±0.98, "otomatik kontrollü davranış" alt boyutu 17.81±2.05, "dışsal duygu yönetimi" alt boyutu 18.38±1.99 ve "sosyallik" alt boyutu 13.82±1.73 olarak bulundu. "Toronto Aleksitimi Ölçeği"nin ise toplam puan ortalaması 29.07±4.97, "duyguları tanıma güçlüğü" alt boyut 9.95±1.90, "duyguları söze dökmeye güçlüğü" 7.47±1.29 ve "dışa dönük düşünme" 11.65±2.34 olarak tespit edildi. Katılımcıların cinsiyete göre "Toronto Aleksitimi Ölçeği" toplam puan ortalaması, anne ve baba eğitim durumuna göre "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" toplam puan ortalaması, sınıf, gelir algı düzeyi, uzun süreli ikamet yeri, hemşirelik bölümde okuma ve aldıkları eğitimden memnun olma durumu ve genel ağırlıklı not ortalamasına göre "Toronto Aleksitimi Ölçeği" ve "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" toplam puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı derecede farklı bulundu (p<0.05).

Sonuç: Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinde aleksitimi görülmediği, akademik öz-yeterliliklerinin yüksek olduğu belirlendi. Ayrıca, "Toronto Aleksitimi Ölçeği" ile "Akademik Öz-Yeterlilik Ölçeği" ve "içsel duygu yönetimi", "dışsal duygu yönetimi", "sosyallik" alt boyutları arasında negatif yönde bir korelasyon vardı.

Anahtar Kelimeler: Aleksitimi, hemşirelik, öğrenci, öz-yeterlilik

ABSTRACT

Objective: Alexithymia is the inability to empathize and relate to others, and literally means "non-spoken emotion" or "lack". This study was conducted to determine the relationship between nursing students' academic self-efficacy levels and alexithymia.

Methods: The population of this cross-sectional and relationship-seeking study was composed of nursing students from across Turkey. The sample of the study consisted of 227 students selected according to the G*Power 3.1.9.6 program and selected by the snowball sampling method. The data of the study were collected with the "Personal Information Form", "Academic Self-Efficacy Scale" and "Toronto Alexithymia Scale" and the online data collection method "Google Form". The score that can be obtained from the "Academic Self-Efficacy Scale" is between 14 and 70, and as the score increases, students' self-efficacy increases. The score that can be obtained from the "Toronto Alexithymia Scale" varies between 20 and 100, and participants who score 51 or more have alexithymia. Before the study, permission was obtained from the ethics committee of XXX University. The survey participation rate was 56.75%.

Results: The mean age of the participants was 20.65 ±2.57; 73.6% were female, 27.8% were fourth grade. It was determined that 27.8% of the mothers and 28.1% of the fathers of the students were high school graduates, 64.8% of them had incomes equal to their expenses, 45.5% mostly lived in the city, and 45.4% were satisfied with the education they received in the nursing department. "Academic Self-Efficacy Scale" total score average is 59.13±6.25, "internal emotion management" sub-dimension 9.10±0.98, "automatically controlled behavior" sub-dimension 17.81±2.05, "external emotion management" sub-dimension 18.38±1.99 and "sociality" subscale was found to be 13.82±1.73. The mean score of the "Toronto Alexithymia Scale" was 29.07±4.97, "difficulty in recognizing emotions" sub-dimension 9.95±1.90, "difficulty in verbalizing emotions" 7.47±1.29 and "extraverted thinking" 11.65±2.34. Participants' total score on the "Toronto Alexithymia Scale" according to gender, average score on the "Academic Self-Efficacy Scale" according to the educational status of the parents, class, income perception level, long-term residence, reading in the nursing department and being satisfied with the education they received, and The total mean scores of the "Toronto Alexithymia Scale" and the "Academic Self-Efficacy Scale" were found to be statistically significantly different compared to the overall weighted grade point average (p<0.05).

Conclusion: In this study, it was determined that nursing students did not have alexithymia and their academic self-efficacy was high. In addition, there was a negative correlation between the "Toronto Alexithymia Scale" and the "Academic Self-Efficacy Scale" and "internal emotion management", "external emotion management" and "sociability" sub-dimensions.

Keywords: Alexithymia, nursing, student, self-efficacy

Sağlık İnanç Modeli'ne Göre Verilen Hemşirelik Bakımının Kendi Kendine Meme Muayenesi ve Mamografi Davranışına Etkisi: Olgu Sunumu

The Effect of Health Belief Model-Based Nursing Care on Breast Self-Examination and Mammography Behavior: A Case Report

Büşra Korkmaz¹ Aslı Sis Çelik²

¹Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, TÜRKİYE, busra_5053@hotmail.com

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, aslisis@hotmail.com

ÖZ

Meme kanseri, kadınlar arasında en sık görülen kanser türüdür ve düzenli mamografi taramaları erken teşhis açısından büyük önem taşır. Ancak, kendi kendine meme muayenesi (KKMM) yapma ve mamografi taramalarına katılım oranları hala istenilen seviyede değildir. Bu nedenle, Sağlık İnanç Modeli (SIM) gibi teorik modeller, kendi kendine meme muayenesi yapma ve mamografi taramalarına katılım davranışlarının anlaşılmasında ve iyileştirilmesinde yardımcı olabilir. Bu olgu sunumunun amacı 68 yaşında bir kadının kendi kendine meme muayenesi yapma ve mamografi taramasına katılım davranışlarını SIM örneğiyle incelemektir. Hastanın çalışma için bilgileri alınmadan önce yapılan olgu sunumu hakkında kısa bir bilgi verilmiştir, varsa soruları cevaplandırılmış ve çalışmaya katılımına kabulünü bildiren yazılı onamı alınmıştır. 68 yaşındaki FK ilkökul mezunu, 40 yıllık evli, ev hanımı, eşini kaybetmiş ve köyde yaşamaktadır. FK 10 yıl önce menopoza girmiş. FK altı gebeliği olduğu, altı vajinal doğum yaptığı ve altı yaşayan çocuğu olduğunu belirtmiştir. Bu olguda, hastanın meme kanseri aile öyküsü ve herhangi bir semptomu olmaması nedeniyle meme kanseri tarama testlerine yönelik algılanan duyarlılığı düşüktür. FK meme kanseri aile öyküsü ve semptomu olmadığı için testlerin gerekli olmadığını düşünmektedir. Meme kanseri tarama testlerine yönelik algılanan ciddiyeti düşüktür. FK'nın mamografi taramasının radyasyon içerdiğini ve acı verici olduğunu düşünmesi nedeniyle mamografi taramasına yönelik algılanan yararı düşüktür. SIM modeli sayesinde mamografiye karşı algılanan engeller (hastanın uzak mesafeleri seyahat etmekten çekinmesi, nereye başvuracağını bilmemesi ve mamografinin acı veren bir işlem olduğu inancı) sistematik olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu çıkarımlara yönelik çözümler önerilmiştir (Mamografinin radyasyon düzeyinin düşük olduğu ve acı verici olmadığı hakkında bilgilendirildi. Hastaya mobil mamografi taraması hakkında bilgi verildi). FK aile öyküsü olmadan da meme kanseri olabileceği hakkında bilgilendirilmiştir. Mobil sağlık hizmeti ve randevu ayarlanabileceği hakkında teşvik edilmiştir. Bu girişimler, hastanın meme kanseri tarama testleri konusundaki yanlış inanışlarını değiştirerek, mamografi taramasına karşı eyleme geçirmiştir. FK'nın öz yeterliliği düşüktür çünkü KKMM yapmayı bırakmış ve meme kanseri tarama testlerinin yararına inancı düşüktür. FK'nın öz yeterliliğini yükseltmek için hastaya uygulamalı KKMM muayene yaptırılmıştır. SIM bireyin kendi kendine meme muayenesi yapma ve mamografi taramasına katılım davranışı farkındalığını arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mamografi, kendi kendine meme muayenesi, hemşirelik modelleri

ABSTRACT

Breast cancer is the most common type of cancer in women, and regular mammography screening plays a critical role in terms of early detection. However, rates of breast self-examination and participation in mammography screening are still suboptimal. Therefore, theoretical frameworks such as the Health Belief Model (HBM) may be valuable in understanding and improving behaviors related to breast self-examination and mammography screening. This case report aims to investigate the breast self-examination and mammography screening behaviors of a 68-year-old woman as an illustrative example of HBM. Before collecting data from the patient for this study, she was briefly informed about the case report, her questions were answered, and written informed consent was obtained. The patient, FK, is a 68-year-old woman who has completed primary education, has been married for 40 years, is a housewife, has lost her husband, and lives in a village. FK reached menopause 10 years ago. She reports having had six pregnancies with six vaginal deliveries and six living children. In this case, the patient had low perceived susceptibility to breast cancer screening tests due to a lack of family history and lack of symptoms. FK believes that these tests are unnecessary since she has no family history and no symptoms of breast cancer. In addition, she had low perceived severity associated with breast cancer screening tests. Since FK believes that mammography involves radiation exposure and is a painful procedure, she had low perceived benefits of mammography screening. The HBM framework systematically identified perceived barriers to mammography (the patient's reluctance to travel long distances, uncertainty about where to obtain mammography services, and the belief that mammography is a painful procedure). Solutions to address these findings were suggested (such as providing information to correct misconceptions about radiation exposure and pain associated with mammography; and, informing the patient about the availability of mobile mammography services). The patient was also informed about the potential risks of breast cancer despite the absence of a family history and encouraged to consider making appointments with mobile health services. These interventions changed the patient's misconceptions about breast cancer screening, and gave her cues to action to get mammograms. FK's self-efficacy was low due to her discontinued practice of breast self-examination, and limited belief in the benefits of breast cancer screening tests. To increase FK's self-efficacy, she received hands-on training in performing breast self-examination. The practice of HBM increases an individual's awareness of breast self-examination and participation in mammography screening.

Keywords: Mammography, breast self-exam, nursing models

Bir Yoğun Bakım Ünitesinde Yapılan Hijyen Kontrolünün Değerlendirilmesi

Evaluation of Hygiene Control in an Intensive Care Unit

Canan Baş¹ Arzu Hakyemez² Zekiye Aydın³

¹Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, canan.bas4@saglik.gov.tr

²Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, arzu.hakyemez@saglik.gov.tr

³Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, zekiye.aydin4@saglik.gov.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma ile hastanemiz 2. basamak Koroner Yoğun Bakım Ünitesine farklı zamanlarda yapılan ziyaretlerde yoğun bakım çalışanlarının sık el temasının olduğu yerlerde tespit edilen kirlilik oranlarını karşılaştırmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Koroner Yoğun Bakım Ünitesine 27.05.2022 ve 15.06.2022 tarihlerinde habersiz yapılan iki farklı ziyarette sık el temasının olduğu randomize seçilen alanlara, mikroorganizmalar ve ortamdaki diğer kalıntıları tespit etmekte kullanılan bir yöntem olan Adenozin Tri Fosfat (ATP) hijyen test cihazı ile ölçüm yapılmış ve sonuçlar Relative Light Unit (RLU) olarak rapor edilmiştir. Yüzeyler için referans değer 250 RLU ve altı temiz olarak kabul edilmiştir. Yapılan 2 ziyaret arasındaki dönemde birime yapılan ziyaret sıklığı artırılmış, temizlik ve dezenfeksiyon uygulamaları ile çalışanların el hijyenine uyumları gözlenmiştir.

Bulgular: 27.05.2022 tarihinde yapılan ziyarette el temasının sık olduğu hasta yatağı, hasta etajeri, infüzyon pompası, ventilatör cihazı, hasta monitörü, diyaliz cihazı, EKG, acil arabası ve hemşire bankosu gibi yüzeylerden alınarak yapılan toplam 9 ölçümde 2'sinin; 15.06.2022 tarihinde aynı yüzeylerden alınarak yapılan toplam 9 ölçümün 9'unun kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Uygun sınırın üzerinde sonuçlanan 7 ölçüm sonrası yüzeyde yeniden temizlik yapılması sağlanarak tekrar ölçüm yapılmıştır. Temizlik öncesi ve sonrası ölçüm sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Buna göre 5 numaralı yatak korkuluğu ilk ölçümde 1674 RLU, ikinci ölçümde 13 RLU; 3 numaralı yatak etajeri ilk ölçümde 276 RLU, ikinci ölçümde 4 RLU; 2 numaralı yataktaki infüzyon pompası ilk ölçümde 220 RLU, ikinci ölçümde 4 RLU; 2 numaralı yataktaki ventilatör cihazı ilk ölçümde 430 RLU, ikinci ölçümde 27 RLU; 1 numaralı yataktaki hasta monitörü ilk ölçümde 180 RLU, ikinci ölçümde 18 RLU; hemşire bankosu ilk ölçümde 594 RLU, ikinci ölçümde 37 RLU; diyaliz cihazı ilk ölçümde 565 RLU, ikinci ölçümde 28 RLU; EKG cihazı ilk ölçümde 1056 RLU, ikinci ölçümde 50 RLU; Acil Ekipman Arabası ilk ölçümde 504 RLU, ikinci ölçümde 13 RLU tespit edilmiştir.

Sonuç: Yoğun Bakımlar, sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonların gelişimi açısından yüksek risk düzeyine sahip olduğundan temizlik ve dezenfeksiyon açısından özen gösterilmesi gereken ünitelerdir. Enfeksiyon Kontrol Hemşirelerinin periyodik aralıklarla sahaya yaptığı ziyaretler ve gözlemlerin, çalışanların tutum ve davranış değişikliği ile doğru uygulamanın sürdürülebilirliği açısından büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Temizlik, dezenfeksiyon, yoğun bakım, hijyen kontrolü, ATP

ABSTRACT

Objective: With this study, it was aimed to compare the pollution rates detected in places where intensive care workers have frequent hand contact during visits to the 2nd step Coronary Intensive Care Unit of our hospital at different times.

Methods: In two different unannounced visits to the Coronary Intensive Care Unit on 27.05.2022 and 15.06.2022, measurements were made with the Adenosine Tri Phosphate (ATP) hygiene test device, which is a method used to detect microorganisms and other residues in the environment, in randomly selected areas with frequent hand contact and the results were obtained. Reported as Relative Light Unit (RLU). The reference value for surfaces is 250 RLU and below, which is considered clean. In the period between the 2 visits, the frequency of visits to the unit was increased, and the compliance of the employees with hand hygiene was observed with cleaning and disinfection practices.

Results: During the visit made on 27.05.2022, 2 out of 9 measurements taken from surfaces where hand contact is common such as patient bed, patient shelf, infusion pump, ventilator device, patient monitor, dialysis device, EKG, emergency car and nurse counter; It was seen that 9 of the total 9 measurements taken from the same surfaces on 15.06.2022 were at an acceptable level. After 7 measurements that resulted above the appropriate limit, the surface was cleaned again and the measurement was made again. The measurement results before and after cleaning are shown in the table below. Accordingly, railing of bed number 5 was 1674 RLU in the first measurement, 13 RLU in the second measurement; etagere of bed number 3 was 276 RLU in the first measurement, 4 RLU in the second measurement; the infusion pump of bed number 2 was 220 RLU in the first measurement, 4 RLU in the second measurement; the ventilator device of bed number 2 was 430 RLU in the first measurement, 27 RLU in the second measurement; the patient monitor of bed number 1 was 180 RLU in the first measurement, 18 RLU in the second measurement; nurse desk was 594 RLU in the first measurement, 37 RLU in the second measurement; dialysis device was 565 RLU in the first measurement, 28 RLU in the second measurement; ECG device was 1056 RLU in the first measurement, 50 RLU in the second measurement; emergency equipment trolley was found 504 RLU in the first measurement and 13 RLU in the second measurement.

Conclusion: Intensive Care Units are units that require attention in terms of cleaning and disinfection, as they have a high risk level for the development of healthcare-associated infections. It is seen that the periodic visits and observations of the Infection Control Nurses to the field are of great importance in terms of the attitude and behavior change of the employees and the sustainability of the right practice.

Keywords: Cleaning, disinfection, intensive care, hygiene control, ATP

COVID-19 Pandemisinde Hemşirelerde Anksiyete, Psikolojik Sağlamlık ve Karşılıklı Bağımlılığın Değerlendirilmesi

Evaluation of Anxiety, Psychological Resilience and Codependency in Nurses during the COVID-19 Pandemic

Derya Canlı¹

¹Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Amasya, TÜRKİYE, derya.canli03@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada COVID-19 salgını sürecinde hemşirelerde anksiyete düzeylerinin değerlendirilmesi ve psikolojik sağlamlık ve karşılıklı bağımlılık düzeylerinin anksiyete düzeyleri ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma COVID-19 salgını sürecinde Amasya Üniversitesi Sabuncuoğlu Şerefeddin Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde aktif olarak çalışan 152 hemşire üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Bilgi Formu, Beck Anksiyete Ölçeği, Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi için ki-kare testi, t testi, Pearson Korelasyon Analizi, lineer regresyon modeli kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda salgın sırasında yüksek riskli pandemi servislerinde çalışan hemşirelerde anksiyete ve karşılıklı bağımlılık puanları düşük riskli servislerde çalışanlara göre daha yüksek, psikolojik sağlamlık puanları ise daha düşük bulunmuştur. Araştırma grubunda anksiyete, psikolojik sağlamlık ve karşılıklı bağımlılık arasındaki ilişkiye bakıldığında; psikolojik sağlamlık ile anksiyete arasında ve psikolojik sağlamlık ile karşılıklı bağımlılık arasında negatif yönlü ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki, anksiyete ile karşılıklı bağımlılık arasında pozitif yönlü ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre, hemşirelerde psikolojik sağlamlık düzeyleri arttıkça anksiyete düzeylerinin azaldığı, karşılıklı bağımlılık düzeyleri arttıkça anksiyete düzeylerinin arttığı saptanmıştır.

Sonuç: COVID-19 salgını sürecinde yüksek riskli servislerde çalışan hemşirelerin anksiyete düzeylerinin daha yüksek olduğu, psikolojik sağlamlık ve karşılıklı bağımlılık düzeylerinin hemşirelerin yaşadığı anksiyete düzeyini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Afetler ve salgın hastalık dönemlerinde ön safta büyük bir özveriyle görev alan hemşireleri anksiyeteden ve bakım kalitesini azaltan, iş performansını düşüren önemli bir sorun olan karşılıklı bağımlılık gelişiminden korumak amacıyla psikolojik sağlamlığı artırıcı müdahaleler önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 pandemisi, hemşire, anksiyete, psikolojik sağlamlık, karşılıklı bağımlılık

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to evaluate anxiety levels in nurses during the COVID-19 pandemic and to examine the relationship between psychological resilience and codependency levels and anxiety levels.

Methods: The study was conducted on 152 nurses actively working at Amasya University Sabuncuoğlu Şerefeddin Training and Research Hospital during the COVID-19 pandemic. Sociodemographic Information Form, Beck Anxiety Scale, Spann-Fischer Codependency Scale, Brief Psychological Resilience Scale were used as data collection tools. Chi-square test, t test, Pearson Correlation Analysis, linear regression model were used to analyze the data.

Results: As a result of the study, anxiety and codependency scores of nurses working in high-risk pandemic units during the pandemic were higher and psychological resilience scores were lower than those working in low-risk units. When the relationship between anxiety, psychological resilience and codependency in the research group was examined; a negative and highly significant relation was found between psychological resilience and anxiety and between psychological resilience and codependency, and a positive and highly significant relation was found between anxiety and codependency ($p<0.001$). According to the results of regression analysis, it was found that anxiety levels decreased as psychological resilience levels increased in nurses, and anxiety levels increased as codependency levels increased.

Conclusion: It was concluded that the anxiety levels of nurses working in high-risk units during the COVID-19 pandemic were higher, and the levels of psychological resilience and codependency affected the level of anxiety experienced by nurses. Interventions to increase psychological resilience are important in order to protect nurses, who work with great devotion on the front line during disasters and pandemics, from anxiety and the development of codependency, which is an important problem that reduces the quality of care and decreases work performance.

Keywords: COVID-19 pandemic, nurses, anxiety, psychological resilience, codependency

Türkiyede Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Alanında Hemşirelik Model ve Kuramları İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Niceliksel ve İçerik Olarak İncelenmesi

A Qualitative and Content Analysis of Postgraduate Theses on Nursing Models and Theories in the Field of Women's Health and Diseases Nursing in Turkey

Ebru Solmaz¹ Aslı Sis Çelik²

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ağrı, TÜRKİYE, solmazebru@hotmail.com

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum, TÜRKİYE, aslisis@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türkiye’de kadın sağlığı hemşireliği alanında, kuram ve modeller doğrultusunda yürütülen lisansüstü tezleri sistematik olarak incelemektir.

Yöntem: Çalışma kapsamına alınan lisansüstü tez çalışmalarına YÖK Tez Merkezi online arama motoru aracılığı ile ulaşılmıştır. Literatür bilgileri doğrultusunda; “kuram”, “teori”, “model”, “anahtar kelimeleri kullanılarak “hemşirelik”, “infertilite”, “gebelik”, “emzirme”, “kadın”, “menopoz”, “jinekoloji” kelimeleri kullanılarak konu filtrelenmiş ve tarama yapılmıştır. Aramada 2000 yılından günümüze kadar olan (2023) tüm tarihler seçilmiştir.

Bulgular: Kadın sağlığı hemşireliği alanında kuram ve modellerin kullanıldığı 49 adet teze ulaşılmıştır. İlk tezin 2001 yılında yapıldığı saptanmıştır. En çok çalışılan model ve kuramlar arasında %16.3 Sağlık İnanç Modeli, %14.2 Roy Adaptasyon Modeli ve %12.2 ile Watson Bakım Kuramı yer almaktadır. Çalışmaların %6.1’i infertilite tedavisini, %14.2’si doğuma, %16.3’ü doğum sonrası ve anneliğe, %26.5 gebelik, %4 emzirme, %4 infertilite, %6.1 menopoz dönemi, %22.4 jinekolojik sorunlara yöneliktir. Çalışmaların %6.2’i yüksek lisans, %93.9’u doktora düzeyinde yapılan tezlerdir. Çalışmaların %32.6’sı deneysel, %28.5 randomize kontrollü çalışma, %22.4’ü yarı deneysel, %16.3’ü tanımlayıcı şeklinde yapılmıştır.

Sonuç: Tezlerde en çok kullanılan kuramın Sağlık İnanç Modeli dikkat çekmektedir. Sağlık İnanç Modeli’ni Roy Adaptasyon Kuramı ve Watson Bakım Kuramı takip etmektedir. Mesleğe özgü kuram ve modellerin uygulama alanına yansıtılarak, kanıta dayalı sonuçların oluşturulması mesleki gelişim açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Bir kuramı temel alarak önermelerini test eden ya da kuramın teorik yapısına göre biçimlendirilen araştırmalar mesleki bilgi birikiminin gelişmesini sağlar, karar verme becerisini geliştirir, bakım kalitesini güvence altına alır, mesleki otonomi kazanılmasını sağlar. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda, kanıta dayalı hemşirelik bilgi birikimini güçlendirmek için modeller esas alınarak daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, kadın sağlığı ve hastalıkları, kuram, tez

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to systematically examine the postgraduate theses conducted in line with the theories in the field of women's health nursing in Turkey.

Methods: The postgraduate thesis studies included in the study were accessed through the YÖK Thesis Center online search engine. In line with the literature information; The subject was filtered and searched using the keywords "theory", "theory", "model", "nursing", "infertility", "pregnancy", "breastfeeding", "women", "menopause", "gynecology". All dates from 2000 to present (2023) were selected in the search.

Results: In the field of women's health nursing, 49 theses in which theories and models were used were reached. It was determined that the first thesis was made in 2001. Among the most studied models and theories, there are 16.3% Health Belief Model, 14.2% Roy Adaptation Model and 12.2% Watson care Theory. 6.1% of the studies focused on infertility treatment, 14.2% on delivery, 16.3% on postpartum and motherhood, 26.5% on pregnancy, 4% on breastfeeding, 4% on infertility, 6.1% on menopause, 22.4% on gynecological problems. 6.2% of the studies are master's theses and 93.9% are doctoral theses. 32.6% of the studies were experimental, 28.5% randomized controlled studies, 22.4% quasi-experimental, 16.3% descriptive.

Conclusion: The Health Belief Model of the most used theory in theses draws attention. The Health Belief Model is followed by Roy Adaptation Theory and Watson Care Theory. The creation of evidence-based results by reflecting the profession-specific theories and models to the application area has a very important place in terms of professional development. Researches that test propositions based on a theory or are shaped according to the theoretical structure of the theory provide the development of professional knowledge, improve decision-making skills, ensure the quality of care, and provide professional autonomy. In line with all these results, more studies are needed based on models to strengthen evidence-based nursing knowledge.

Keywords: Nursing, women's health and diseases, theory, thesis

Perinatal Ölüm ile Sonuçlanan Dekolman Plasenta Tanılı Olgunun Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'ne Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Nursing Care According to Gordon's Model of Functional Health Patterns of A Case Diagnosed With Detachment Placenta Resulting With Perinatal Death: A Case Report

Ebru Solmaz¹ Aslı Sis Çelik²

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ağrı, TÜRKİYE solmazebru@hotmail.com

²Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum, TÜRKİYE, aslisis@hotmail.com

ÖZ

Plasenta dekolmanı hem anne hem de fetus için ciddi tehlikeler oluşturmaktadır. Maternal açıdan kanamaya bağlı dissemine intravasküler koagülasyon ve akut tubuler nekroz, fetal açıdan ise intrauterin fetal ölüm, prematüre doğum ve düşük doğum ağırlığı gibi tablolarla sonuçlanabilmektedir. Bu olgu sunumunun amacı dekolman plasenta tanısı alan kadının Gordon'un 11 fonksiyonel alanında değerlendirme ve hemşirelik bakımı sunmaktır. Hastanın çalışma için bilgileri alınmadan önce yapılan olgu sunumu hakkında kısa bir bilgi verildi, varsa soruları cevaplandırıldı ve çalışmaya katılımına kabulünü bildiren yazılı onamı alındı. 34 yaşındaki SA ani kanama ve ağrı nedeniyle hastaneye başvurmıştır. Hastaya dekolman plasenta tanısı konulduktan sonra yapılan müdahalelere rağmen perinatal ölüm tablosu oluşmuştur. Hastaya bakım sürecinde "akut ağrı", "şok riski", "doku bütünlüğünde bozulma", "enfeksiyon riski", "konstipasyon", "aktivite intoleransı", "uyku örüntüsünde bozulma", "duygu kontrolünde dalgalanma", "ebeveynlikte yetersizlik", "yas" ve "spiritüel distress" hemşirelik tanıları konulmuştur. Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Bakım Modeli'nin, prenatal ölüm ile sonuçlanan hasta bakım sürecinde kadını geniş bir bakış açısı ile değerlendirebilmeyi sağladığından, profesyonel sağlık bakımı sunmada yararlı ve etkin olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Plasenta dekolmanı, perinatal ölüm, hemşirelik, fonksiyonel sağlık örüntüleri

ABSTRACT

Placental abruption poses serious dangers for both mother and fetus. It may result in disseminated intravascular coagulation and acute tubular necrosis due to bleeding from the maternal point of view, and intrauterine fetal death, premature birth and low birth weight from the fetal point of view. The purpose of this case report is to provide assessment and nursing care in Gordon's 11 functional areas of a woman diagnosed with abruptio placentae. Before obtaining the patient's information for the study, brief information was given about the case report, questions were answered, if any, and written consent was obtained stating that she was accepted to participate in the study. A 34-year-old SA was admitted to the hospital due to sudden bleeding and pain. After the patient was diagnosed with abruptio placenta, perinatal death occurred despite the interventions. "Acute pain", "risk of shock", "disruption of tissue integrity", "risk of infection", "constipation", "activity intolerance", "disruption in sleep pattern", "fluctuation in emotion control", "insufficiency in parenting", Nursing diagnoses of "grief" and "spiritual distress" were made. It has been concluded that the Functional Health Patterns Care Model can be useful and effective in providing professional health care, as it enables to evaluate the woman with a broad perspective in the patient care process resulting in prenatal death.

Keywords: Placental abruption, perinatal death, nursing, functional health patterns

Araç Dışı Trafik Kazası Geçiren Bir Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Nursing Care of a Patient with Non-Vehicle Traffic Accident According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report

Elif Aslan¹ Hatice Polat Şimşek² Burçin Irmak³ Nurgül Bölükbaş⁴

¹Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, Türkiye, e.aslan099@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ordu, Türkiye, haticepolatsimsek@hotmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, Türkiye, burcinirmak@odu.edu.tr

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, Türkiye, nurgulb@odu.edu.tr

ÖZ

Bu olgu sunumunun amacı araç dışı trafik kazası geçiren bir hastanın hemşirelik bakımının Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'ne göre sunulmasıdır. A.K. Bey 57 yaşında ve emeklidir. Hastada 27.09.2022 tarihinde araç dışı trafik kazası geçirmesi sonucu sol ayakta fraktür gelişmiştir. Acil şartlarda sol ayak için kırık redüksiyonu yapılarak eksternal fiksator yerleştirilmiştir. Hasta iki hafta süreyle ortopedi kliniğinde tıbbi tedavi ve bakım aldıktan sonra taburcu edilmiştir. Taburculuk sonrası plastik cerrahi polikliniğinde haftada bir kez yara yeri debridmanı yapılmıştır. Hastaya greft yapılması için 14.11.2022 tarihinde plastik cerrahi kliniğine yatışı yapılmıştır. Hastaya 15.11.2022 tarihinde debridman, 29.11.2022 tarihinde spinal anestezi ile femoral bölgeden kısmi kalınlıkta deri grefti yapılmıştır. Bu süreçte hastaya; öz- bakım yetersizliği, bilgi eksikliği, fiziksel mobilitede bozulma, akut ağrı, anksiyete, beslenmede yetersizlik, uyku örüntüsünde bozulma, doku bütünlüğünde bozulma, sağlığı sürdürmede etkisizlik ve beden imajında bozulma mevcut hemşirelik tanılarına yönelik hemşirelik girişimleri uygulanmıştır. Ayrıca konstipasyon riski, kanama riski, düşme riski, enfeksiyon riski olası tanılarına yönelik hemşirelik girişimleri uygulanmıştır. Hasta 02.12.2022 tarihinde poliklinik kontrolü ile taburcu edilmiştir. Bu olgu sunumu için hastadan yazılı bilgilendirilmiş onam formu alındı. Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli kullanılarak planlanan hemşirelik bakımı verilmesi hastanın greft onarımı sonrası iyileşme sürecini olumlu etkileyerek kaza öncesi yaşamına en erken zamanda kavuşmasını sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Debridman, fraktür, greft, hemşirelik bakımı

ABSTRACT

The aim of this case report is to present the nursing care of a patient who had a non-vehicle traffic accident according to Gordon's Functional Health Patterns Model. Mr. A.K. is 57 years old and retired. The patient developed a left foot fracture as a result of a non-vehicle traffic accident on 27.09.2022. In emergency conditions, fracture reduction was performed for the left foot and an external fixator was placed. The patient was discharged after receiving medical treatment and care in the orthopedic clinic for two weeks. After discharge, wound debridement was performed once a week in the plastic surgery outpatient clinic. The patient was admitted to the plastic surgery clinic on 14.11.2022 for grafting. The patient underwent debridement on 15.11.2022 and partial thickness skin grafting from the femoral region under spinal anesthesia on 29.11.2022. In this process, nursing interventions were applied to the patient for the current nursing diagnoses of self-care inadequacy, lack of information, deterioration in physical mobility, acute pain, anxiety, inadequacy in nutrition, deterioration in sleep pattern, deterioration in tissue integrity, ineffectiveness in maintaining health and deterioration in body image. In addition, nursing interventions were applied for possible diagnoses of constipation risk, bleeding risk, fall risk, and infection risk. The patient was discharged on 02.12.2022 with outpatient clinic control. Written informed consent was obtained from the patient for this case report. Providing nursing care planned using Gordon's Functional Health Patterns Model positively affects the patient's recovery process after graft repair and enables him to regain his pre-accident life as soon as possible.

Keywords: Debridement, fracture, graft, nursing care

Ağrı Yönetiminde Soğuk Uygulama: Hemşirelik Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Cold Application in Pain Management: An Analysis of Postgraduate Theses in Nursing

Fatma Mihrap Mete¹ Yasemin Kalkan Uğurlu²

¹*İyidere Mukaddes Kalkavan İlçe Devlet Hastanesi, Rize, Türkiye, mihrap5361@gmail.com*

²*Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, Türkiye, yasepinkalkan@odu.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Bu sistematik incelemede, Türkiye’de hemşirelik alanında soğuk uygulama yönteminin ağrı üzerine etkisi ile ilişkili yapılmış yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarının gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında tarih sınırlamasında gıdılmeden "soğuk uygulama", "kriyoterapi", "soğuk sprey" anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Araştırmaya hemşirelik alanında yapılan ve tamamına erişilebilen, yayın dili Türkçe olan ve içeriğinde soğuk uygulama yöntemlerinin ağrı üzerine etkisinin yer aldığı 01.01.2008-31.12.2022 tarihleri aralığında gerçekleştirilen toplam 36 tez çalışması dahil edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada incelenen tezlerin 13’ü doktora tezi, 23’ü yüksek lisans tezidir. Tezlerden %61’i soğuk uygulamanın ağrıyı önleyici etkisini, %33’ü soğuk uygulamanın ağrı üzerindeki tedavi edici etkisini, %5.5’i ise soğuk uygulamanın ağrıyı hem tedavi edici hem de önleyici etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Tezlerin %83.3’ünün deneysel, %16.6’sının yarı deneysel araştırma tipinde olduğu belirlenmiştir. İncelenen tezlerde soğuk jel paketleri (cold pack), buz torbası, lokal soğuk uygulama paketi (buz aküsü), lokal soğutucu sprey, oral kriyoterapi, lokal soğuk uygulama aplikatörü, basınçlı soğuk uygulama, soğuk migren bandı, Buzzy ve soğuk kompres gibi soğuk uygulama yöntemlerinin kullanıldığı saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde soğuk uygulamanın çoğunlukla ağrı gelişimini önlediği ve/veya ağrı şiddetini azalttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, hemşirelik, soğuk uygulama, kriyoterapi

ABSTRACT

Objective: In this systematic review, it is aimed to review the master's and doctoral thesis studies related to the effect of cold application method on pain in the field of nursing in Türkiye.

Method: In this study, the database of the Higher Education Institution National Thesis Center was searched using the keywords "cold application", "cryotherapy", "cold spray" without date limitation. A total of 36 theses, which were conducted in the field of nursing and were accessible in all, whose publication language was Turkish, and which included the effect of cold application methods on pain, were included in the study.

Results: 13 of the theses examined in the research are doctoral theses and 23 are master theses. 61% of the theses were carried out to examine the pain-preventing effect of cold application, 33% of the theses to examine the therapeutic effect of cold application on pain, and 5.5% of the theses to examine both the therapeutic and preventive effects of cold application. It was determined that 83.3% of the theses were experimental and 16.6% were quasi-experimental research type. In the examined theses, cold gel packs (cold pack), ice pack, local cold application pack (ice pack), local cooling spray, oral cryotherapy, local cold application applicator, pressure cold application, cold migraine patch, cold application such as Buzzy and cold compress methods have been used.

Conclusion: In postgraduate theses in the field of nursing, it has been determined that cold application mostly prevents the development of pain and/or reduces the severity of pain.

Keywords: Pain, nursing, cold application, cryotherapy

Hemşire ve Ebelerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutumları ile Şiddeti Tanılama Arasındaki İlişkinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Nurses and Midwives' Attitudes towards Violence against Women and Diagnosing Violence and Affecting Factors

İlknur Kırdar¹ Sibel Peksoy Kaya²

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE, ilknur.kirdar@gmail.com

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hemşirelik Bölümü, Ankara, TÜRKİYE, sibelpeksoy@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma hemşire ve ebelerin kadına yönelik şiddet tutumları ile şiddeti tanılama arasındaki ilişkinin ve bu ilişkiyi etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma, 167 hemşire ve ebe ile yürütülmüştür. Araştırma verileri; “Bireysel Bilgi Formu”, ve “İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutum Ölçeği” ve “Hemşire ve Ebelerin Kadına Yönelik Şiddetin Belirtilerini Tanılama Ölçeği (KYŞTÖ)” ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde; “Bağımsız örneklem testi” ve “Tek yönlü varyans analizi” kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşire ve ebelerin yaş ortalaması 35.46±7.70'dir. Katılımcıların %86.2'si kadın olup, %76.0'sı evlidir. Katılımcıların %67.7'i lisans mezunudur. Katılımcıların İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutum Ölçeği puan ortalaması 133.86±13.14, KYŞTÖ puan ortalaması 19.77±3.36 olarak belirlenmiştir. Kadınların İSKEBE tutum ölçeği puanı ortalaması 136.10±11.88 iken, erkeklerin puanı ortalaması 119.83±12.11'dir (p<0.001). Kadınların KYŞTÖ puanı ortalaması 19.66±3.38 iken, erkeklerin puanı ortalaması 20.48±3.24 olarak hesaplanmıştır (p>0.05). Bekâr katılımcıların İSKEBE tutum ölçeği ve KYŞTÖ toplam puanı, evlilere göre daha yüksektir (sırasıyla p=0.002, p=0.011). Meslekte çalışma yılı 1-5 yıl olan katılımcıların İSKEBE toplam puanı, çalışma yılı 16-20 olanlara göre daha yüksektir (p=0.028).

Sonuç: Çalışma sonuçlarımızla göre hemşire ve ebelerin KYŞ tanılama ve tutum düzeyi kısmen yeterli olduğu saptanmıştır. Kadın katılımcıların KYŞ ilişkin tutumu daha yüksek iken, bekâr olan katılımcıların kadına yönelik şiddete ilişkin tutumu ve tanılama düzeyi daha yüksektir. Aynı zamanda çalışma yılının KYŞ tutumunu belirleyici olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kadına yönelik şiddet, hemşire, ebe, şiddeti tanılama, tutum

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to examine the relationship between nurses and midwives' attitudes towards violence against women and the diagnosis of violence and the factors affecting this relationship.

Method: This descriptive study was conducted with 167 nurses and midwives. The research data were collected through the use of the “Individual Information Form” “İSKEBE Attitude Scale” and “The Scale for Recognizing The Signs of Violence Against Woman by Nurses and Midwives (RSVAWNM)”. In the analysis of research data; “Independent samples test” and “One-way analysis of variance” were used.

Results: The mean age of nurses and midwives was 35.46±7.70 years. %86.2 of the participants are women and %76.0 are married. % 67.7 of the participants have a bachelor's degree. The mean score of the İSKEBE attitude scale was determined as 133.86±13.14, and the mean score of the participants' RSVAWNM was determined as 19.77±3.36. While the mean score of the İSKEBE attitude scale of the women was 136.10±11.88, the mean score of the men was 119.83±12.11 (p<0.001). While the mean score of the women's RSVAWNM was 19.66±3.38, the mean score of the men was calculated as 20.48±3.24 (p>0.05). Single participants' İSKEBE attitude scale and total score of RSVAWNM were higher than married participants (respectively p=0.002, p=0.011). Participants with 1-5 years of work in the profession had a higher İSKEBE total score than those with 16-20 years of work (p=0.028).

Conclusion: According to our study results, it was determined that the level of diagnosis and attitude of nurses and midwives was partially sufficient. While female participants have a higher attitude towards violence against women (VAW), single participants have a higher attitude and diagnosis level towards violence against women. At the same time, it was concluded that the working year is determinant of the VAW attitude.

Keywords: Violence against women, nurse, midwife, diagnosis of violence, attitude

Lenfatik Filaryaz Tanılı Bir Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Nursing Care of a Patient with Lymphatic Filariasis According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report

Hatice Polat Şimşek¹ Elif Aslan² Burçin Irmak³ Nurgül Bölükbaş⁴

¹Ordu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, haticepolatsimsek@hotmail.com

²Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, e.aslan099@gmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, burcinirmak@odu.edu.tr

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nurgulb@odu.edu.tr

ÖZ

Halk arasında fil hastalığı olarak bilinen lenfatik filaryaz lenf ödem gelişimi ile karakterize bir hastalıktır. Bu olgu sunumunun amacı, lenfatik filaryaz tanılı bir hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli doğrultusunda hemşirelik bakımına yer vermektir. G.U. 59 yaşında, ev hanımı, beden kütle indeksi 55.1 kg/m² olan ve 18 aydır lenfatik filaryaz tanılı bir hastadır. Hastanın sakrum bölgesinde 8x8 cm evre IV ve gluteal bölgede 6x6 cm evre II basınç yaralanması olması nedeniyle 17.04.2023 tarihinde Orta Karadeniz bölgesindeki bir devlet hastanesinin plastik cerrahi kliniğine dış merkezden sevk ile yatışı yapıldı. Hastanın sakrumdaki basınç yaralanmasının tedavisinde 18.04.2023 tarihinde yara debridmanı yapıldı. Debridman sonrası yara bakımında bariyer sprej ve alginat yara bakım örtüsü kullanıldı. Hastanın tedavi ve bakım süreci multidisipliner ekip yaklaşımıyla yürütüldü. Bu süreçte hastaya; kronik ağrı, doku bütünlüğünde bozulma, öz-bakım yetersizliği, fiziksel mobilitede bozulma, aktivite intoleransı, uyku örüntüsünde bozulma, sağlığı sürdürmede etkisizlik, anksiyete, beden imajında bozulma ve aile içi süreçlerin devamlılığında bozulma olarak mevcut hemşirelik tanılarına yönelik hemşirelik girişimleri uygulandı. Hasta yatışının 10. gününde enfeksiyon hastalıkları kliniğine transfer edildi. Hasta 22. günde sakrum bölgesinde 6x6 cm evre III, gluteal bölgede 4x4 cm evre II basınç yaralanması ile taburcu oldu. Bu olgu sunumu için hastadan yazılı onam alındı. Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli ile yapılandırılmış hemşirelik bakımı verilmesi lenfatik filaryaz tanılı hastaların sorunları ile baş etmesini kolaylaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lenfatik filaryaz, basınç yaralanması, hemşirelik bakım

ABSTRACT

Lymphatic filariasis, commonly known as elephantiasis, is a disease characterized by the development of lymph edema. The aim of this case report is to present the nursing care of a patient with lymphatic filariasis in line with Gordon's Functional Health Patterns Model. G.U. was a 59-year-old housewife with a body mass index of 55.1 kg/m² and had been diagnosed with lymphatic filariasis for 18 months. The patient was admitted to the plastic surgery clinic of a state hospital in the Middle Black Sea region on 17.04.2023 with an outpatient referral to the plastic surgery clinic of a state hospital in the Black Sea region due to 8x8 cm stage IV pressure injury in the sacrum region and 6x6 cm stage II pressure injury in the gluteal region. Wound debridement was performed on 18.04.2023 for the treatment of the pressure injury in the sacrum. Barrier spray and alginate wound care dressing were used for wound care after debridement. The patient's treatment and care process was carried out with a multidisciplinary team approach. In this process, nursing interventions were applied to the patient for the current nursing diagnoses of chronic pain, impaired tissue integrity, inadequate self-care, impaired physical mobility, activity intolerance, impaired sleep pattern, ineffectiveness in maintaining health, anxiety, impaired body image, and impaired continuity of family processes. The patient was transferred to the infectious diseases clinic on the 10th day of hospitalization. The patient was discharged on the 22nd day with a 6x6 cm stage III pressure injury in the sacrum region and a 4x4 cm stage II pressure injury in the gluteal region. Written informed consent was obtained for this case report. Providing nursing care structured with Gordon's Functional Health Patterns Model facilitates patients with lymphatic filariasis to cope with their problems.

Keywords: Lymphatic filariasis, pressure injury, nursing care

Kronik Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Semptom Şiddeti, Yaşam Doyumu ve Mutluluk: Tanımlayıcı ve İlişki Arayıcı Bir Çalışma

Symptom Severity, Satisfaction with Life and Happiness in Patients Receiving Chronic Hemodialysis Treatment: A Descriptive and Relational Study

Zeynep Pehlivan Köksal¹ Vacide Aşık Özdemir² Yağmur Akbal³

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Rize, TÜRKİYE, zeynep.pehlivan@erdogan.edu.tr

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Rize, TÜRKİYE, vacide.asikozdemir@erdogan.edu.tr

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Rize, TÜRKİYE, yagmur.akbal@erdogan.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, kronik hemodiyaliz tedavisi alan hastalarda semptom şiddeti, yaşam doyumu ve mutluluk düzeyi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu araştırma, Nisan-Mayıs 2023 tarihleri arasında Türkiye'nin kuzeydoğusundaki bir ilde yer alan hastanelere bağlı dört hemodiyaliz merkezinde, araştırmaya dahil edilme ölçütleri kapsamında hemodiyaliz tedavisi alan 239 hasta ile yürütüldü. Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgiler Formu", "Diyaliz Semptom İndeksi (DSİ)", "Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ)" ve "Mutluluk Ölçeği" kullanılarak toplandı. Araştırmaya başlamadan önce etik kurul onayı ve araştırmanın yapıldığı kurumlardan yazılı izin alındı. Araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde Statistical Package for Social Sciences 21.0 programında frekans, yüzdelik, minimum, maksimum değerler ve standart sapma, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi, One-way ANOVA, Pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: DSİ toplam puan ortalaması 57.76±15.72, YDÖ toplam puan ortalaması 14.32±3.97 ve Mutluluk Ölçeği toplam puan ortalaması 21.56±6.01 olarak belirlendi. Cinsiyet, egzersiz yapma durumu ve sekonder hastalık varlığı ile Mutluluk Ölçeği ve DSİ arasında anlamlı farklılık bulundu ($p<0.05$). Aynı zamanda medeni durum ile YDÖ ve Mutluluk Ölçeği, gelir düzeyi ve sigara kullanma durumu ile YDÖ arasında anlamlı farklılık saptandı ($p<0.05$). DSİ ile YDÖ ve Mutluluk Ölçeği arasında negatif yönde, Mutluluk Ölçeği ile YDÖ arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlendi ($r=-0.177$, $r=-0.298$, $r=0.411$, $p<0.05$).

Sonuç: Kronik hemodiyaliz tedavisi alan hastaların semptom şiddetinin orta düzeyin altında olduğu, yaşam doyumunun orta düzeyde olduğu ve mutluluk düzeyinin ortanın üzerinde olduğu tespit edildi. Aynı zamanda semptom şiddeti azaldıkça yaşam doyumu ve mutluluk düzeyinin arttığı, mutluluk düzeyi arttıkça yaşam doyumunun da arttığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, mutluluk, semptom, yaşam doyumu

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between symptom severity, life satisfaction and happiness level in patients receiving chronic hemodialysis treatment.

Methods: This study was conducted with 239 patients receiving hemodialysis treatment within the scope of inclusion criteria in four hemodialysis centers affiliated to hospitals located in a province in northeastern Turkey between April and May 2023. The data of the study were collected using the "Descriptive Information Form", "Dialysis Symptom Index (DSI)", "Satisfaction with Life Scale (SLS)" and "Happiness Scale". Ethics committee approval and written permission from the institutions where the research was conducted were obtained before starting the study. Frequency, percentage, minimum, maximum values and standard deviation, Mann Whitney U and Kruskal Wallis test, One-way ANOVA, Pearson correlation analysis were used in the evaluation of the data obtained from the study.

Results: The DSI total score average was 57.76±15.72, the SLS total score average was 14.32±3.97, and the Happiness Scale total score average was 21.56±6.01. A significant difference was found between gender, exercise status, presence of secondary disease and Happiness Scale and DSI ($p<0.05$). At the same time, a significant difference was found between marital status and SLS and Happiness Scale, income level and smoking status and SLS ($p<0.05$). It was determined that there was a negative correlation between DSI and LLS and Happiness Scale, and a positive significant correlation between Happiness Scale and SDS ($r=-0.177$, $r=-0.298$, $r=0.411$, $p<0.05$).

Conclusion: It was determined that the symptom severity of the patients who received chronic hemodialysis treatment was below moderate, their life satisfaction was moderate, and their happiness level was above the middle. At the same time, it was determined that as the severity of symptoms decreased, the level of life satisfaction and happiness increased, and as the level of happiness increased, life satisfaction also increased.

Keywords: Happiness, hemodialysis, life satisfaction, symptom

Laktasyon Simülasyon Modeli ile Farklı Emzirme Pozisyonu Eğitiminin Emzirme Üzerine Etkisi

The Effect of Lactation Simulation Model and Different Breastfeeding Position Training on Breastfeeding

Ayşenur Durmuş¹ Dilek Coşkun Potur²

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE, aysenurdurmus@kastamonu.edu.tr

²Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, dilekcp@yahoo.com

ÖZ

Amaç: Gebeliğin son trimesterinde, Laktasyon Simülasyon Modeli (LSM) ile verilen iki farklı (dik ve arkaya yaslanarak emzirme) emzirme pozisyonu eğitiminin annelerin emzirme öz yeterliliği ve bebek beslenmesi tutumu üzerine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Randomize kontrollü deneysel ve prospektif tipteki bu araştırma Kastamonu Eğitim ve Araştırma hastanesinde yürütülmüştür. Araştırmaya, arkaya yaslanarak emzirme (AYEG) (n=36), dik pozisyonda emzirme (DPEG) (n=36) ve kontrol grubu (KG) (n=36) olmak üzere toplam 108 primipar gebe dahil edilmiştir. AYEG ve DPEG'deki gebelere gebeliğin son trimesterinde LSM ile emzirme pozisyonu eğitimi verilmiştir. KG'daki gebeler ise hastanenin standart emzirme eğitimini almışlardır. Emzirme öz yeterliliği ile ilgili veriler, antenatal dönemde "Antenatal Emzirme Öz Yeterliliği Ölçeği", doğum sonrası dönemde 10. gün ve 6. ayda "Postpartum Emzirme Öz Yeterliliği Ölçeği" ile 3 kez, Bebek beslenmesi tutumu ile ilgili veriler ise antenatal dönemde, doğum sonrası 10. Gün ve 6. Ayda olmak üzere IOWA Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği ile 3 kez toplanmıştır. Araştırma öncesi etik kurul onayı ve kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Gebelerin eğitim öncesi Antenatal Emzirme Öz Yeterlilik ve IOWA Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği puan ortalamaları istatistiksel olarak benzer bulunmuştur. Postpartum Emzirme Öz Yeterliliği Ölçeği ve IOWA Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği puan ortalamalarının doğum sonu 10. gün ve 6. ayda AYEG ile DPEG'daki annelerde KG'a göre yüksek olduğu, aralarındaki farkın istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı ($p<0.001$) olduğu, AYEG ile DPEG'daki anneler arasında ise anlamlı farklılık ($p<0.05$) olmadığı saptanmıştır.

Sonuç: İki farklı pozisyonu kullanan anneler arasında emzirme öz yeterliliği ve bebek besleme tutumu açısından bir farklılık görülmezken, kontrol grubuna göre pozisyon eğitimi alan annelerin emzirme öz yeterliliğinin ve bebek besleme tutumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. LSM ile verilen emzirme pozisyonu eğitiminin rutin bakım hizmetleri içerisinde kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, emzirme, öz yeterlilik, simülasyon eğitimi

ABSTRACT

Objective: This study aimed to determine the effect of two different breastfeeding position training (upright and laid back breastfeeding) with the Lactation Simulation Model (LSM) on breastfeeding self-efficacy and infant feeding attitudes of mothers in the last trimester of pregnancy.

Methods: This randomized, controlled, experimental, and prospective study was conducted at Kastamonu Training and Research Hospital. A total of 108 primiparous pregnant women were included in the study, consisting of laid back breastfeeding (LBB)(n=36), upright positioned breastfeeding (UPB)(n=36), and control group (CG)(n=36). Pregnant women in LBB and UPB received breastfeeding position training with LSM in the last trimester of pregnancy. Pregnant women in the CG received the hospital's standardized breastfeeding education. Data related to breastfeeding self-efficacy were obtained three times with the "Antenatal Breastfeeding Self Efficacy Scale" in the antenatal period. Three times with the "Postpartum Breastfeeding Self Efficacy Scale" in the postpartum period on the 10th day and 6th month, and data related to infant feeding attitude were collected three times with the IOWA Infant Feeding Attitude Scale in the antenatal period, on the 10th day and 6th month after delivery. Ethics committee approval and institutional permission were obtained before the study.

Results: In the antenatal period, the mean scores of antenatal breastfeeding self-efficacy and the IOWA Infant Feeding Attitude Scale were statistically similar. Postpartum Breastfeeding Self Efficacy Scale and IOWA Infant Feeding Attitude Scale mean scores were higher at postpartum 10th day and 6th month in LBB and UPB mothers compared to CG; the difference between them was statistically highly significant($p<0.001$). It was determined that there was no significant difference($p<0.05$) between the mothers in LBB and UPB.

Conclusion: While there was no difference between mothers using two different positions regarding breastfeeding self-efficacy and infant feeding attitude, it was determined that mothers who received position training had higher breastfeeding self-efficacy and infant feeding attitudes than the control group. It is recommended to use the breastfeeding position training given by LSM in routine care services.

Keywords: Breast milk, breastfeeding, self-efficacy, simulation training

COVID -19 Pandemisinde Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma

Experiences of Mothers with Infants Admitted to Neonatal Intensive Care During the COVID-19 Pandemic: A Qualitative Study

Selvinaz Albayrak¹ Emine Türkmen² Nilgün Göktepe³ Sabiha Çağlayan⁴

¹*İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, selvinaz.albayrak@istinye.edu.tr*

²*İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, emine.turkmen@istinye.edu.tr*

³*Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nilgungoktepe@hotmail.com*

⁴*Medipol Mega Üniversite Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, sabiha.caglayan@medipol.com.tr*

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, COVID-19 pandemisi döneminde Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde (YYBÜ) ebeveyn katılımının kısıtlanmış olması nedeniyle YYBÜ'de bebeği olan annelerin deneyimlerini ve görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma tasarımı kullanıldı. Çalışmanın örneklemini Türkiye'de bir üniversite hastanesinin 4 Mayıs-24 Haziran 2021 tarihleri arasında YYBÜ'sinde bebekleri olan 11 gönüllü anne oluşturdu. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze, bireysel derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edildi. Veriler tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Veri analizi sonucunda iki tema ve altı alt tema elde edildi. Temalar; (1) "pandemi döneminde anne olmanın zorlukları" ve (2) "pandemi döneminde annelerin bebek bakımına katılımı sırasında yaşanan zorluklar" olarak belirlendi. Anneler anneliği yaşayamadıklarını; sürekli korku, kaygı ve endişe yaşadıklarını; ailelerinden ve sağlık çalışanlarından yeterli desteği alamadıklarını belirtti. Bebeklerini ancak taburcu tarihine yakın bir zamanda ziyaret edebildiklerini, bakım sürecine katılamadıklarını, sağlık çalışanlarından yeterli bilgi alamadıklarını ve hastaneden çıktıktan sonra bebeklerinin bakımına tam olarak hazır hissetmediklerini bildirdi.

Sonuç: Bu çalışma, annelerin ziyaret kısıtlamaları nedeniyle annelik rollerini yerine getirmekte zorlandığını ve COVID-19 pandemisi sırasında aile merkezli bakım uygulamalarının yetersiz kaldığını gösterdi. Pandemi gibi kriz dönemlerinde, bebek-anne bağlanmasını geliştirmek ve annelerin bebeklerinin bakımına katılımını artırmak için stratejiler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, annelerin deneyimleri, aile merkezli bakım, yenidoğan yoğun bakım ünitesi, ziyaretçi kısıtlamaları

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to reveal the experiences and opinions of mothers with infants admitted to the Neonatal Intensive Care Unit (NICU) during the period of the COVID-19 pandemic, as parental participation in the NICU was restricted during this time.

Methods: This study used a qualitative research design. The sample of the study consisted of 11 volunteer mothers with infants admitted to the NICU between May 4 and June 24, 2021 in a university hospital in Turkey. Data were obtained through face-to-face, individual in-depth interviews with a semi-structured interview form. Data were analyzed using the thematic analysis method.

Results: As a result of data analysis, two themes and six sub-themes were obtained. The themes were: (1) difficulties of being a mother during the pandemic, and (2) difficulties experienced during mothers' participation in infant care during the pandemic. Mothers stated that they were unable to experience motherhood; that they experienced constant fear, anxiety and worry; and that they did not receive adequate support from their families and health professionals. They reported that they could only visit their infants when close to the discharge date, could not participate in the care process, did not receive adequate information from healthcare professionals, and did not feel fully prepared to care for their infants after leaving the hospital.

Conclusion: This study showed that due to visiting restrictions, mothers struggled to fulfill their maternal role, demonstrating the inadequacy of family-centered care practices during the –COVID-19 pandemic. During crisis periods such as pandemics, strategies must be employed and implemented to develop infant-mother attachment and increase mothers' participation in the care of their infants.

Keywords: COVID-19, experiences of mothers, family-centered care, neonatal intensive care unit, visitor restrictions

Gebelere Verilen Emzirme Danışmanlığının Doğum Sonrası Emzirme Öz-Yeterliliği ve Bebek Beslenmesi Tutumuna Etkisi

The Effect on Postpartum Breastfeeding Self-Efficacy and Infant Feeding Attitude of Breastfeeding Counseling Given to Pregnant Women

Nurfidan Varlık¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, nurfidanvarlik1@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, doğum öncesi dönemde gebelere verilen emzirme danışmanlığının, postpartum dönemde emzirme öz-yeterliliği ve bebek beslenmesi tutumuna etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tipteki araştırmanın örneklemini Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniklerine başvuran araştırmaya katılmaya gönüllü olan gebeler oluşturmuştur. Girişim grubunda 69 gebe, kontrol grubunda 69 gebe çalışmaya alınmıştır. Araştırma için kurum izni ve etik kurul onayı alınmıştır. Araştırma verileri 16/03/2021-15/12/2021 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler kadınların sosyal ve demografik özelliklerini kapsayan kişisel bilgi formu, Antenatal Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği, Postnatal Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği ve Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği (Iowa) ile toplanmıştır. Girişim grubuna doğum öncesi yüz yüze emzirme eğitimi verilmiştir.

Bulgular: Girişim grubundaki kadınlar doğum sonrası birinci haftada emzirme ile ilgili problemleri kontrol grubuna göre daha az yaşamıştır ($p=0.030$). Doğum sonrası birinci hafta bebek ağırlıkları her iki grupta benzer özellik gösterirken, sekizinci haftada bebek ağırlığı girişim grubu lehine anlamlı derecede farklı bulunmuştur ($p=0.009$). Doğum öncesi dönemde girişim ve kontrol grubunun EÖYÖ ve Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği (Iowa) puan ortalaması arasında istatistiksel olarak fark olmadığı, EÖYÖ puan ortalaması doğum sonrası birinci hafta ($p=0.001$), dördüncü hafta ($p=0.001$) ve sekizinci hafta ($p=0.003$) ölçümlerinde girişim grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği (Iowa) puan ortalamalarında ise anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Gebelikte verilen emzirme eğitimi, doğum sonrası birinci haftada emzirme problemlerini önlemede, sekizinci haftada bebek ağırlığını artırmada, annelerin emzirme öz-yeterliliğini artırmada etkili olmuş, ancak bebek beslenmesi tutumu üzerine etkili olmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, emzirme öz-yeterliliği, bebek beslenmesi tutumu, emzirme danışmanlığı, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the effect of breastfeeding counseling given to pregnant women in the prenatal period on breastfeeding self-efficacy and infant feeding attitude in the postpartum period.

Methods: The sample of the randomized controlled experimental study consisted of pregnant women who applied to the Obstetrics and Gynecology outpatient clinics and volunteered to participate in the study. Sixty-nine pregnant women were included in each of the intervention and control groups. Institutional permission and ethics committee approval were obtained for the research. The study data were collected between the dates of 16/03/2021 and 15/12/2021. Data were collected via personal information form, Antenatal Breastfeeding Self-Efficacy Scale, Postnatal Breastfeeding Self-Efficacy Scale, and Iowa Infant Feeding Attitude Scale (IIFAS). In the prenatal period, breastfeeding training was given to the intervention group as face-to-face.

Results: Women in the intervention group experienced fewer problems with breastfeeding in the first week after delivery compared to the control group ($p=0.030$). While the baby weights at the first week after birth showed similar characteristics in both groups, the baby weights at the eighth week were significantly different in favor of the intervention group ($p=0.009$). While the intervention and control groups showed similar characteristics in terms of the mean scores of the Breastfeeding Self-Efficacy Scale (BSES) and IIFAS in the prenatal period; there were statistically significant differences in favor of the intervention group in the first week ($p=0.001$), fourth week ($p=0.001$) and eighth week ($p=0.003$) after birth in the BSES mean scores. There was no significant difference between the groups in the IIFAS mean scores ($p>0.05$).

Conclusion: Breastfeeding education given during pregnancy was effective in preventing breastfeeding problems in the first week after birth, increasing baby weight in the eighth week, and increasing breastfeeding self-efficacy of mothers, but it was not effective on infant feeding attitude.

Keywords: Breastfeeding, breastfeeding self-efficacy, infant feeding attitude, breastfeeding counseling, nursing

Hemşirelik Öğrencilerinde Motivasyonel Görüşmenin Sigara Bırakmada Öz Yeterlilik ve Bağımlılık Düzeyine Etkisi: Tek Kör Randomize Kontrollü Çalışma

The Effect of Motivational Interviewing on the Level of Self Efficacy and Addiction In Smoking Cessation in Nursing Students: A Single-Blind Randomized Controlled Study

Aydan Yıldız Özdemir¹ Hacer Gök Uğur²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, aydnyldz149@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, hancer32@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinde motivasyonel görüşmenin sigara bırakmada öz yeterlilik ve bağımlılık düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tek kör randomize kontrollü deneysel çalışma olarak 15 Mayıs 2022-01 Nisan 2023 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Ordu Üniversitesi ve Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakülteleri Hemşirelik Bölümü öğrencileri, örnekleme ise araştırma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 78 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri “Kişisel Bilgi Formu”, “Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi”, “Öz Yeterlilik Ölçeği” ve “Değişim Aşamasını Değerlendirme Formu” ile toplanmıştır. Deney grubundaki hemşirelik öğrencilerine 1. ay yüz yüze, 2. ve 3. ay çevrimiçi, 4., 5. ve 6. ay yüz yüze motivasyonel görüşme yapılmıştır. Kontrol gruplarına araştırma sürecinde herhangi bir girişim uygulanmamıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; Pearson Ki-Kare Testi, Bonferroni Düzeltmesi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Tukey Testi, Kruskal Wallis Testi, Dunn Testi, İki Yönlü Robust Anova testi kullanılmıştır. Araştırma için kurum izni ve etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Deney ve kontrol grupları öğrencilerinin “Öz Yeterlilik Ölçeği” ve “Psikososyal”, “Alışkanlık”, “Olumsuz Duygulanım”, “Gevşeme” ve “Huzursuzluk” alt boyutları ön test ve son test değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Deney ve kontrol grupları öğrencilerinin “Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi” ön test ve son test farkı ortanca değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir ($p<0.001$).

Sonuç: Araştırmada deney grubu hemşirelik öğrencilerine uygulanan motivasyonel görüşmenin öz yeterliliği artırdığı ve bağımlılık düzeyini azalttığı bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda; sigara kullanan hemşirelik öğrencilerinin üniversite döneminde sigara bırakma konusunda desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyonel görüşme, sigara bırakma, öz yeterlilik, bağımlılık düzeyi, hemşirelik öğrencileri.

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the effect of motivational interviewing on the level of self-efficacy and addiction in smoking cessation in nursing students.

Methods: The study was carried out between 15 May 2022 and 01 April 2023 as a single-blind randomized controlled experimental study. The population of the study consisted of Ordu University and Giresun University Faculty of Health Sciences Nursing Department students, and the sample consisted of 78 nursing students who met the research criteria and agreed to participate in the research. The data of the study were collected with “Personal Information Form”, “Fagerström Nicotine Addiction Test”, “Self-Efficacy Scale” and “Change Stage Evaluation Form”. The nursing students in the experimental group were interviewed face-to-face in the 1st month, online in the 2nd and 3rd months, and face-to-face in the 4th, 5th and 6th months. No intervention was applied to the control groups during the research process. In the evaluation of the data; Pearson Chi-Square Test, Bonferroni Correction, One-Way Analysis of Variance, Tukey Test, Kruskal Wallis Test, Dunn Test, Two-Way Robust Anova test were used. Institutional permission and ethics committee approval were obtained for the research.

Results: A statistically significant difference was found between the pretest and posttest difference values of the “Self-Efficacy Scale” and “Psychosocial”, “Habit”, “Negative Affect”, “Relaxation” and “Restlessness” sub-dimensions of the students in the experimental and control groups ($p<0.05$). A statistically significant difference was determined between the median values of the pretest and posttest difference in the “Fagerström Test for Nicotine Dependence” of the students in the experimental and control groups ($p<0.001$).

Conclusions: In the study, it was found that the motivational interview applied to the experimental group nursing students increased self-efficacy and decreased the level of addiction. In line with these results, it is recommended that nursing students who smoke should be supported in quitting smoking during the university period.

Keywords: Motivational interviewing, smoking cessation, self-efficacy, level of addiction, nursing students.

COVID-19 Pandemi Sürecinin Filyasyon Ekibinde Çalışan Sağlık Personellerine Psikolojik Etkilerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması

Investigation of the Psychological Effects of the COVID-19 Pandemic Process on The Health Staff Working in The Filiation Team: A Mixed Method Study

Muhammet Özköroğlu¹ Hacer Gök Uğur²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, mhmmtzk@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, hancer32@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, Covid-19 pandemi sürecinin filyasyon ekibinde çalışan sağlık personellerine psikolojik etkilerinin belirlenmesi ve olası etkilerin derinlemesine incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma açıklayıcı sıralı karma desen olarak, Altınordu İlçe Sağlık Müdürlüğü'nde filyasyon ekibinde çalışan sağlık personelleri üzerinde Şubat 2022- Şubat 2023 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın nicel bölümünde, evreni filyasyon ekibinde çalışan 248 sağlık personeli ve örneklemi araştırma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 181 sağlık personeli oluşturmuştur. Araştırmanın nitel bölümünde ise, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak, filyasyon sürecinde çalışan 9 farklı meslekten sağlık personeli üzerinde çalışılmıştır. Araştırmanın nicel verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve "Olayların Etkisi Ölçeği" ve nitel verileri "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" ile toplanmıştır. Araştırmanın nicel bölümünde verilerin değerlendirilmesinde; bağımsız iki örnek t testi, Mann Whitney U testi, Varyans analizi, Kruskall Wallis testi, Spearman testi, Pearson ki-kare testi, Yates düzeltmesi testi, Fisher's exact testi ve lineer regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın nitel verilerinin analizinde içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma için kurum izni ve etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada sağlık personellerinin "Olayların Etkisi Ölçeği" toplam puanı 25.99±14.19, "Yeniden Yaşama Alt Boyutu" puanı 9.74±6.23, "Kaçınma Alt Boyutu" puanı 11.56±5.57 ve "Aşırı Uyarılma Alt Boyutu" puanı 6.43 ± 4.95 olarak elde edilmiştir. Araştırmada derinlemesine yapılan görüşmelerde psikolojik etkiler teması altında; korku, kaygı, yalnızlık, uyku sorunları, damgalanma, travma, duygulanımda değişiklik, stres, sosyal ilişkilerde bozulma, yorgunluk ve zorlanma kategorilerinin olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırmada filyasyon sürecinde çalışan sağlık personellerinin yaklaşık üçte birinin pandemiden psikolojik olarak etkilendiği ve sağlık personellerinin korku, kaygı, yalnızlık, uyku sorunları, damgalanma, travma, duygulanımda değişiklik, stres, sosyal ilişkilerde bozulma, yorgunluk ve zorlanma gibi psikolojik etkiler yaşadıkları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, pandemi, filyasyon, sağlık personeli, psikolojik etkiler, hemşirelik

ABSTRACT

Aim: This study was carried out to determine the psychological effects of the Covid-19 pandemic process on the healthcare personnel working in the filiation team and to examine the possible effects in depth.

Methods: This research was carried out as an explanatory sequential mixed design on the health personnel working in the filiation team at Altınordu District Health Directorate between February 2022 and February 2023. In the quantitative part of the study, 248 health personnel working in the filiation team and the sample consisted of 181 health personnel who met the research criteria and agreed to participate in the study. In the qualitative part of the research, the maximum diversity sampling method, one of the purposive sampling methods, was used on 9 different professions working in the filiation process. Quantitative data of the research were collected with "Personal Information Form" and "Effect of Events Scale" and qualitative data with "Semi-Structured Interview Form". In the evaluation of the data in the quantitative part of the research; Two independent samples t test, Mann Whitney U test, Analysis of variance, Kruskall Wallis test, Spearman test, Pearson chi-square test, Yates correction test, Fisher's exact test and linear regression analysis were used. Content analysis technique was used in the analysis of the qualitative data of the research. Institutional permission and ethics committee approval were obtained for the research.

Results: In the study, the health personnel's total score on the "Effect of Events Scale" was 25.99±14.19, the "Re-living Sub-Dimension" score was 9.74±6.23, the "Avoidance Sub-Dimension" score was 11.56±5.57, and the "Over-Arousal Sub-Dimension" score was 6.43 ± 4.95. In the in-depth interviews in the research, under the theme of psychological effects; it was determined that there were categories of fear, anxiety, loneliness, sleep problems, stigma, trauma, change in affect, stress, deterioration in social relations, fatigue and strain.

Conclusions: In the study, it was found that approximately one third of the health personnel working during the filiation process were psychologically affected by the pandemic and the health personnel experienced psychological effects such as fear, anxiety, loneliness, sleep problems, stigma, trauma, change in affect, stress, deterioration in social relations, fatigue and strain.

Keywords: Covid-19, pandemic, filiation, health personnel, psychological effects, nursing

COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi'nin Türkçe'ye Uyarlanması

Adaptation of the COSMIN Risk of Bias Checklist into Turkish

Hacer Gök Uğur¹ Murat Bektaş² Ayla Hendekci³ Ayten Yılmaz Yavuz⁴ Elif Çiçek⁵

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, haker32@gmail.com

²Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir, TÜRKİYE, muratbektas35@gmail.com

³Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Giresun, TÜRKİYE, ayla.hendekci@gmail.com

⁴Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Rize, TÜRKİYE, ayten.yilmaz@erdogan.edu.tr

⁵Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Giresun, TÜRKİYE, elifcicek5858@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma sistematik inceleme çalışmaları gerçekleştirilirken yöntemsel kalitenin artırılması için geliştirilen COSMIN Risk of Bias checklist (COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi)'nin Türkçe'ye uyarlanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Bu çalışma metodolojik tasarımda Eylül 2022-Mayıs 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. İlk olarak COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesini geliştiren ekipten uyarlama için izinler alınmıştır. COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi iki dil bilimci tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Ayrıca çalışmada yer alan 5 araştırmacı formu Türkçe'ye çevirmiştir. Dil uzmanlarından gelen form ve araştırmacıların formları karşılaştırılarak COSMIN yanlılık riski kontrol listesi Türkçe formu oluşturulmuştur. Türkçe ve orijinal form sistematik inceleme alanında uzman üç öğretim üyesine gönderilmiş ve uzman görüşü alınmıştır.

Bulgular: Çalışmada uzmanlar arasındaki uyum düzeyi 0.99 olarak bulunmuştur. COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi Türkçe formuna son şekli verildikten sonra, form bir sistematik inceleme çalışması üzerinden araştırmacılar tarafından kullanılmış ve formun Türkçe'sinin sistematik inceleme yazarken kullanılabileceği belirlenmiştir. COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi; hasta beyanlı sonuç ölçütlerinin geliştirilmesi, kapsam geçerliği, yapı geçerliği, iç tutarlılık, kültürler arası geçerlik/ölçüm değişmezliği, güvenilirlik, ölçüm hatası, ölçüt geçerliği, yapı geçerliği için hipotez testi ve duyarlılık olmak üzere 10 ana başlıkta toplanmaktadır. Değerlendirme çok iyi, yeterli, belirsiz, yetersiz ve uygun değil şeklinde yapılmaktadır.

Sonuç: Türkçe'ye uyarlanan COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi sistematik inceleme çalışmalarının yazımı ve kalite değerlendirmesinde kullanılabilecek geçerli bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler: COSMIN, sistematik inceleme, yanlılık riski, kontrol listesi

ABSTRACT

Objective: This study was carried out with the aim of adapting the COSMIN Risk of Bias checklist, which was developed to increase methodological quality while carrying out systematic review studies, into Turkish.

Methods: This study was conducted between September 2022 and May 2023 in methodological design. First, permissions were obtained for adaptation from the team that developed the COSMIN Risk of Bias Checklist. The COSMIN Risk of Bias Checklist has been translated into Turkish by two linguists. In addition, 5 researchers in the study translated the form into Turkish. The Turkish form of the COSMIN bias risk checklist was created by comparing the forms from the language experts and the forms of the researchers. The Turkish and original form was sent to three lecturers who are experts in the field of systematic review and expert opinion was taken.

Results: In the study, the level of agreement among the experts was found to be 0.99. After the Turkish form of the COSMIN Risk of Bias Checklist was finalized, the form was used by the researchers through a systematic review study, and it was determined that the Turkish version of the form could be used when writing a systematic review. COSMIN Risk of Bias Checklist; development of patient-reported outcome measures, content validity, construct validity, internal consistency, cross-cultural validity/measurement invariance, reliability, measurement error, criterion validity, hypothesis testing for construct validity, and sensitivity. Evaluation is made as very good, adequate, unclear, insufficient, and not appropriate.

Conclusion: The COSMIN Risk of Bias Checklist adapted into Turkish is a valid measurement tool that can be used in the writing and quality assessment of systematic review studies.

Keywords: COSMIN, systematic review, risk of bias, checklist

Renal Transplantasyon Yapılan Hastalarda Taburculuk Öncesi Öğrenim Gereksinimlerinin Belirlenmesi

Determination of Pre-Discharge Learning Needs in Patinents with Renal Transplantation

Emek Bakanoğlu Kalkavan¹ Merdiye Şendir²

¹*Istanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, emekkalkavan@gmail.com*

²*Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, merdiye.sendir@sbu.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Araştırma, renal transplantasyon yapılan hastaların taburculuk öncesi öğrenim gereksinimlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın örneklemini 05 Şubat-31 Aralık 2022 tarihleri arasında özel bir sağlık grubunun iki hastanesinin renal transplantasyon kliniğinde renal transplantasyon ameliyatı olan 103 hasta oluşturmuştur. Araştırma öncesinde etik kurul onayı ve hastalardan onam alınmıştır. Veriler, bireysel özellikleri içeren kişisel bilgi formu, Transplantasyon Öncesi Tedavi/Bakım/Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler Formu ve Hasta Öğrenim Gereksinimleri Ölçeği (HÖGÖ) ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veriler Jamovi (Version 2.3) paket programında tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 43.7±12.52 yıl, %60.2'si erkek, %31.1'i lise, %28.2'si ilköğretim düzeyindedir. Hastaların HÖGÖ puan ortalaması 221.8±29.61 ve en yüksek gereksinim düzeyini 41.4±5.4 ile tedavi ve komplikasyonlar alt boyutu oluşturmuştur. Önem düzeyinin 3.5 ve üzeri kabul edildiği ölçekte tüm alt boyutların yüksek önem derecesine sahip olduğu saptanmıştır. Hasta Öğrenim Gereksinimleri Ölçeği Duruma İlişkin Duygular alt boyut puanları ile meslek, Tedavi ve Komplikasyonlar alt boyut puanları ile katılımcıların Covid-19 ile enfekte olma durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda renal transplantasyon olan hastaların taburculuk öncesi öğrenim gereksinimlerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda; renal transplantasyon hemşirelerinin transplantasyonun tüm süreçlerinde hastaların ve yakınlarının öğrenim gereksinimlerini belirleyerek, bireysel ve ailesel özellikleri de dikkate alarak taburculuk eğitim planı ve danışmanlık programı oluşturmaları oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Renal transplantasyon, taburculuk, hasta öğrenim gereksinimleri, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: The purpose of the study was to describe learning needs of patients who has renal transplantation before discharge.

Methods: The sample of descriptive study consists of 103 patients who had renal transplantation surgery in the renal transplantation clinics of two hospitals of a private health group between February 05 and December 31, 2022. Ethics committee approval and informed consent were obtained from patients before the study. The data were collected by using the personal information form including the individual characteristics, the Pre-Transplantation Treatment/Care/Educational Status Information Form and the Patient Learning Needs Scale using face-to-face interview technique. Data were evaluated by using descriptive statistics, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis test in Jamovi (Version 2.3) program.

Results: The mean age of the patients participating in the study was 43.7±12.52 years, 60.2% were male, 31.1% had high school education and 28.2% had primary school education. Treatment and Complications sub-dimension constituted the patients' mean score on the Patient Learning Needs Scale with 221.8±29.61 and the highest need level as 41.4±5.4. It was determined that all sub-dimensions had a high degree of importance in the scale where the importance level was accepted as 3.5 and above. A statistically significant difference was found between the Patient Learning Needs Scale Emotions Related to Situation sub-dimension scores and the occupation and Treatment and Complications sub-dimension scores and the status of being infected with Covid-19 of the participants (p<0.05).

Conclusion: As a result of the study, it was determined that the pre-discharge education needs of patients with renal transplantation were high. In this context; It is very important for renal transplantation nurses to determine the educational needs of patients and their relatives in all processes of transplantation, and to create a discharge education plan and counseling program by taking into account individual and familial characteristics.

Keywords: Renal transplantation, discharge, patient learning needs, nursing

Embriyo Transferi Yapılan İnfertil Kadınlara İki Farklı Müzik Eşliğinde Uygulanan Mandala Aktivitesinin Stres Düzeyi ve Stresle Baş Etmeye Etkisi

The Effects of Mandala Activity with Two Different Types of Music on Stress Levels and Coping with Stress in Infertile Women Undergoing Embryo Transfer

Banu Şişli¹ Kerime Derya Beydağ²

¹Samsun İl Sağlık Müdürlüğü, Samsun, TÜRKİYE, banusisli@hotmail.com

²İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, kderyabeydag@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada, embriyo transferi yapılan infertil kadınlara iki farklı müzik eşliğinde uygulanan mandala aktivitesinin stres düzeyi ve stresle baş etmeye etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: 01.07.2021-31.07.2022 tarihleri arasında Özel Samsun Medicana International Hospital Tüp Bebek Merkezi ve Özel Samsun VM MedicalPark Hastanesi Tüp Bebek Merkezi'nde embriyo transferi olan kadınlar ile randomize kontrollü deneysel bir çalışma olarak yürütülmüştür. Embriyo transferi yapılan girişim gruplarına (G1, G2) Tanıtıcı Bilgi Formu, İnfertilite Stresi Ölçeği (İSÖ) ve İnfertilite Stresi ile Başa Çıkma Ölçeği (İSBÇÖ) uygulanmıştır. Girişim gruplarına embriyo transferinden hemen sonra başlanıp BetaHcg testinden bir gün öncesine kadar meditasyon müziği eşliğinde mandala aktivitesi veya kendi seçtiği müzik eşliğinde mandala aktivitesi uygulanmış, BetaHcg testinden bir gün önce İSÖ ve İSBÇÖ tekrarlanmıştır. Her iki gruba da uygulamanın en az 7-10 gün yapılması sağlanmıştır. Kontrol grubuna embriyo transferi sonrasında Tanıtıcı Bilgi Formu, İSÖ ve İSBÇÖ uygulanmış, BetaHcg testinden bir gün önce İSÖ ve İSBÇÖ tekrarlanmıştır.

Bulgular: Meditasyon müziği eşliğinde mandala yapan girişim grubundaki kişilerin infertilite stresi kontrol grubuna göre azalmış, infertilite stresi ile baş etme puanları kontrol grubuna göre daha artmıştır. Kontrol grubundaki kişilerin İSÖ, Kişisel Alanda Stres, Evlilik Alanında Stres, Sosyal Alanda Stres puanları G1 ve G2 gruplarına göre daha fazla bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmada embriyo transferi yapılan infertil kadınlara iki farklı müzik eşliğinde uygulanan mandala aktivitesinin stres düzeyi ve stresle baş etmeye olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Embriyo transferi, mandala, müzik, stres, stresle baş etme

ABSTRACT

Objective: In this study, our goal is to determine the effects of mandala activity applied with two different types of music on stress levels and coping with stress in infertile women who undergo embryo transfer.

Methods: The study was conducted as a randomized controlled experimental study with women who underwent embryo transfer between 01.07.2021-31.07.2022 at the Private Samsun Medicana International Hospital IVF Center and the Private Samsun VM MedicalPark Hospital IVF Center. The intervention group (G1,G2) received the descriptive information form, the COMPI Fertility Problem Stress Scales and the COMPI Coping Strategy Scales after embryo transfer. Mandala activities were used in conjunction with their preferred music or meditation music from the beginning of embryo transfer until one day before the Beta-Hcg test. The COMPI Fertility Problem Stress Scales and COMPI Coping Strategy Scales were repeated one day before the BetaHcg test. This activity was provided to both groups for at least 7–10 days. The control group received the descriptive information form, the COMPI Fertility Problem Stress Scales and the COMPI Coping Strategy Scales after embryo transfer. The COMPI Fertility Problem Stress Scales and the COMPI Coping Strategy Scales were repeated one day before the BetaHcg test.

Results: Infertility stress of the people in the G1 and G2 groups who performed mandala accompanied by meditation music was decreased compared to the control group, and the scores of coping with infertility stress were higher than the control group. The COMPI Fertility Problem Stress Scales, Personal Stress, Marriage Stress, and Social Stress scores of the control group were higher than those of the G1 and G2 groups.

Conclusion: According to the research results, mandala activity applied with two different types of music in infertile women who undergo embryo transfer has positive effects on stress levels and coping with stress.

Keywords: Embryo transfer, mandala, music, stress, coping with stress

Gebelik Stresi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi

The Relationship of Pregnancy Stress and Social Media Addiction

Tansunur Kandemir¹ Ebru Şahin²

¹Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, tanh2okanfe@gmail.com

²Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, ebrugabalcı@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, gebelik stresi ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemine Nisan 2020-Ekim 2020 tarihleri arasında Ordu ilinde yer alan bir hastanenin, kadın doğum polikliniğine başvuran ve araştırmaya katılmaya gönüllü 364 gebe alınmıştır. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu (SMBÖ-YF) ve Gebelik Stresini Değerlendirme Ölçeği (GSDÖ-36) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirmesinde Bağımsız gruplarda t testi, Varyans analizi, Mann Whitney U analizi, Kruskall Wallis analizi, Pearson ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Gebelerin yaş ortalaması 28.04±5.56'dır. Gebelerin %37.1'inin üniversite mezunu, %69.2'sinin ev hanımı, %70.6'sının orta ekonomik düzeyde olduğu belirlenmiştir. Gebelerin SMBÖ-YF puan ortalaması 40.35±11.33 ve GSDÖ-36 puan ortalaması 50.85±24.32 olarak bulunmuştur. Facebook-instagram-youtube kullanma, sosyal medyada geçirilen süre ve kullanım amaçları ve sosyal medyadan ayrı kalma durumuna göre SMBÖ-YF puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0.05). Facebook kullanma, sosyal medya kullanım amaçlarından arkadaşları ile sohbet etmek, paylaşımında bulunmak, sosyal medyadan ayrı kalma hissi ve evde sınırsız internet kullanımına göre toplam GSDÖ-36 puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0.05). Gebelerin GSDÖ-36 puan ortalaması ile SMBÖ-YF puan ortalaması arasında istatistiksel açıdan anlamlı pozitif yönlü ve düşük düzeyde ilişki bulunduğu belirlenmiştir (p<0.05).

Sonuç: Çalışmanın sonucunda sosyal medya bağımlılığı ile gebelik stresi arasında pozitif yönde, düşük düzeyli ilişki bulunmuştur. Gebelik stresinin etkin yönetiminde gebelerin sosyal medya kullanım alışkanlıkları değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, stres, sosyal medya, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: To determine the relationship between pregnancy stress and social media addiction.

Methods: This research was conducted in a descriptive and relationship-seeking type. The sample of the study included 364 pregnant women who applied to the obstetrics clinic of a hospital in Ordu province and volunteered to participate in the study between April 1, 2020 and October 30, 2020. Personal Information Form, Social Media Addiction Scale-Adult Form (SMAS-AF), and Pregnancy Stress Rating Scale (PSRS-36) were used as data collection tools. Independent groups t test, analysis of variance, Mann Whitney U analysis, Kruskall Wallis analysis, Pearson and Spearman correlation analysis were used in the evaluation of the data.

Results: The mean age of the pregnant women was 28.04±5.56. It was determined that 37.1% of the pregnant women were university graduates, 69.2% were housewives, 70.6% were at the middle economic level. The mean SMAS-AF score of the pregnant women was 40.35±11.33 and the mean PSRS-36 score was 50.85±24.32. The mean SMAS-AF score was found to be significant according to the use of Facebook-instagram-youtube, the time spent on social media and the purposes of use, and the state of being away from social media (p<0.05). The total PSRS-36 score average was found to be significant according to Facebook use, social media usage purposes, chatting with friends, sharing, feeling of being separated from social media, and unlimited internet use at home (p<0.05). It was determined that there was a statistically significant positive and low correlation between the PSRS-36 mean score of the pregnant women and the SMAS-AF mean score (p<0.05).

Conclusion: As a result of the study, a positive, low-level relationship was found between social media addiction and pregnancy stress. In the effective management of pregnancy stress, the social media usage habits of pregnant women should be evaluated.

Keywords: Pregnancy, stress, social media, nursing

Koroner Arter Hastalarında Sağlık Algısı ve Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki The Relationship Between Health Perception and Health Literacy in Coronary Artery Patients

Burhan Pala¹ ID Aslıhan Çatiker² ID

¹Ordu Üniversitesi ve Eğitim Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, palaburhan03@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, aslicatiker@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı koroner arter hastalarında sağlık algısı ve sağlık okuryazarlığı arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemine Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne koroner arter hastalığı (KAH) tanısıyla yatan 375 hasta alınmıştır. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Sağlık Algısı Ölçeği (SAÖ) ve Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (TSOY-32) ile Mayıs-Eylül 2023 tarihleri arasında yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi, Spearman korelasyon testi ve Bonferroni testi kullanılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce Ordu İl Sağlık Müdürlüğü'nden ve Ordu Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alınmıştır. Katılımcılardan sözlü ve yazılı onamlar alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların %52.8'inin 73 yaş ve üzeri, %62.7'sinin erkek, %29.1'inin 0-12 aydır KAH hastası olduğu ve %72.8'inin KAH nedeniyle daha önce hastaneye yattığı belirlenmiştir. Hastaların SAÖ puan ortalaması 26.66±6.67 ve TSOY-32 ölçeği puan ortalaması 18.94±8.99 olarak bulunmuştur. Araştırmada SAÖ ile TSOY-32 arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve orta düzey bir ilişki saptanmıştır ($r=0.318$, $p<0.05$). Araştırmada hastaların yaş ortalaması, yaş grupları, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim düzeyi, aile tipi, mesleği, KAH tanısı aldıkları süre, başka kronik hastalığa sahip olma, sigara kullanma, sağlığı algılama ve sürekli ilaç kullanma durumlarına göre SAÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Araştırmada hastaların yaş ortalaması, yaş grupları, medeni durumu, eğitim düzeyi, aile tipi, mesleği, KAH tanısı aldıkları süre, KAH tanısı nedeniyle hastanede yatma durumu ve sayısı, başka kronik hastalığa sahip olma durumu, sigara ve alkol kullanma durumu, sağlığı algılama ve sürekli ilaç kullanma durumlarına göre TSOY-32 ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırmada koroner arter hastalarının sağlık algısı ve sağlık okuryazarlığı düzeylerinin düşük olduğu ve sağlık algısı ile sağlık okuryazarlığı arasında pozitif ilişkinin olduğu sağlık okuryazarlıkları yükseldikçe sağlık algılarının iyileştiği belirlenmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda konu ile ilgili hastaları destekleyecek eğitim programları geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koroner arter hastalığı, sağlık algısı, sağlık okuryazarlığı, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between health perception and health literacy in coronary artery disease patients.

Methods: This study was conducted in the descriptive and correlation-seeking study. The sample of the study included 375 patients hospitalized in Ordu University Training and Research Hospital with the diagnosis of coronary artery disease (CAD). The data of the study were collected with the Personal Information Form, Health Perception Scale (HPS) and Turkey Health Literacy Scale (TSOY-32) between May-September 2023 by face-to-face interview technique. Descriptive statistics, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis test, Spearman correlation test and Bonferroni test were used in the analysis of the data. Before starting the research, necessary permissions were obtained from Ordu Provincial Health Directorate and Ordu University Clinical Research Ethics Committee. Verbal and written consent was obtained from the participants.

Results: It was determined that 52.8% of the patients with participating in the study were 73 years old and over, 62.7% were male, 29.1% had CAD for 0-12 months, and 72.8% had been hospitalized for CAD before. The mean HPS score of the patients was found to be 26.66±6.67, and the mean score of the TSOY-32 scale was found to be 18.94±8.99. In the study, a statistically significant, positive and moderate relationship was found between HPS and TSOY-32 ($r=0.318$, $p<0.05$). In the study, a statistically significant difference was found between the mean HPS total score according to the mean age, age groups, gender, marital status, education level, family type, occupation, income level, place of residence, living with whom, time they were diagnosed with CAD, having another chronic disease, precaution they found effective in preventing CAD, smoking, regular exercise, health perception and the continuous drug use status of the patients ($p<0.05$). Also, in the study, a statistically significant difference was found between the total score averages of the TSOY-32 scale to the average age of the patients, age groups, marital status, education level, family type, occupation, income level, place of residence, with whom they lived, the time they were diagnosed with CAD, the status and number of hospitalizations due to CAD diagnosis, the status of having another chronic disease, the measures found to be effective in protection from the disease, smoking and alcohol use, perception of health, and continuous drug use ($p<0.05$).

Conclusion: It was determined that the health perception levels and health literacy levels of the coronary artery patients were low. As a result of the research, it was observed that the coronary artery patients with low health perception level had a low health literacy level. In line with the results of the research, it is recommended to develop training programs to support the patients on the subject.

Keywords: Coronary artery disease, health perception, health literacy, nursing

Omurga Cerrahisi Hastalarının Ameliyat Öncesi Dönemde Ağrıya Yönelik Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Yöntemlerin İncelenmesi; Nitel Bir Çalışma

Investigation of Complementary and Alternative Methods Used by Spine Surgery Patients for Preoperative Pain; A Qualitative Study

Hatice Oltuluoğlu¹ Runida Doğan² Mesut Meşe³

¹*İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Malatya, TÜRKİYE, hatice.oltuluoglu@inonu.edu.tr*

²*İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, TÜRKİYE, runida.dogan@inonu.edu.tr*

³*İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, TÜRKİYE, mesut.mese@inonu.edu.tr*

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, omurga cerrahisi hastaların ameliyat öncesi dönemde ağrıya yönelik kullandıkları tamamlayıcı ve alternatif yöntemlerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Nitel bir çalışma olan bu araştırma, 4 Ocak 2023 ile 4 Şubat 2023 tarihleri arasında bir üniversite hastanesi nöroşirurji servisinde yürütüldü. Bu çalışma, ameliyat öncesi ağrıya yönelik tamamlayıcı ve alternatif yöntemler kullanan, araştırmaya alınma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 15 hasta ile yapıldı. Araştırmanın verileri yüz yüze derinlemesine görüşme yöntemi ile kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış soru formu kullanılarak toplandı. Nicel veriler, sayı, ortalama, standart sapma yüzdelik şeklinde analiz edildi. Nitel veriler ise tematik ve içerik analizi yöntemleri ile değerlendirilerek çalışmanın ana temaları ve alt temaları oluşturuldu.

Bulgular: Katılımcıların %46.6'sı erkek, %53.3'ü kadın olup yaş ortalaması 52.4'tür. Katılımcıların %93.3'ünün Lomber Disk Hernisi tanısı aldığı ve ağrı ortalamalarının 7.93 olduğu belirlendi. Bu çalışmada, üç ana tema ve dört alt tema belirlendi. Ana temaları ağrı ile baş etmek için kullanılan yöntemler, yöntemlerin yararlarına yönelik görüşler ve yöntemleri sağlık çalışanları ile paylaşma oluştururken besinsel uygulamalar, beden temelli uygulamalar, memnun kalma ve faydası olmadığını düşünme alt temaları oluşturdu.

Sonuç: Bu çalışmadaki tüm katılımcılar, ağrıyı gidermek için birçok geleneksel yöntemi uygulamıştır. Hastaların omurga ağrısına yönelik en fazla deriye sürülen besinsel uygulamaları ve manipülatif ve beden temeline dayalı uygulamaları tercih ettikleri belirlendi. Hastaların çoğunluğunun bu yöntemlerden fayda gördüklerine inandıkları ve kullandıkları tamamlayıcı ve alternatif tıp yönteminin profesyonel sağlık hizmetleri ile paylaşılmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, omurga cerrahisi, ameliyat öncesi, tamamlayıcı alternatif yöntem

ABSTRACT

Objective: This study was carried out to determine the complementary and alternative methods used by spinal surgery patients for pain in the preoperative period.

Methods: This qualitative study was conducted between January 4, 2023 and February 4, 2023 in a university hospital neurosurgery service. This study was conducted with 15 patients who used complementary and alternative methods for preoperative pain, met the inclusion criteria and volunteered to participate in the study. The data of the study were collected by face-to-face in-depth interview method, using a personal information form and a semi-structured questionnaire. Quantitative data were analyzed as numbers, mean, and standard deviation percentages. The main themes and sub-themes of the study were formed by evaluating the qualitative data with thematic and content analysis methods.

Results: 46.6% of the participants were male and 53.3% were female, with a mean age of 52.4. It was determined that 93.3% of the participants were diagnosed with Lumbar Disc Hernia and their pain average was 7.93. In this study, three main themes and four sub-themes were identified. While the main themes were methods used to cope with pain, opinions on the benefits of the methods and sharing the methods with health professionals, the sub-themes of nutritional practices, body-based practices, being satisfied and thinking that there is no benefit were formed.

Conclusion: All participants in this study practiced many traditional methods for pain relief. It was determined that the patients mostly preferred nutritional applications applied to the skin and manipulative and body-based applications for spinal pain. It was determined that the majority of the patients believed that they benefited from these methods and that the complementary and alternative medicine method they used was not shared with the professional health services.

Keywords: Pain, spine surgery, before surgery, complementary alternative method

Kalp Yetersizliğinde Gastrointestinal Semptomlar Gastrointestinal Symptoms in Heart Failure

Aleyna Aksu¹ Yasemin Kalkan Uğurlu²

¹Giresun Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Giresun, TÜRKİYE, alynaksu.aa@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, yaseminkalkan@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Kalp yetersizliği birçok sistem üzerine etkisi olan ve bu sistemlerde çeşitli semptomlara yol açan kronik bir hastalıktır. Bu literatür taramasında kalp yetersizliği hastalarında görülen gastrointestinal semptomları inceleyen çalışmaların gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu literatür taramasında tarih sınırlaması yapılmadan “kalp yetersizliği”, “gastrointestinal semptomlar” “konstipasyon”, “bulantı”, “kusma” anahtar kelimeleri Türkçe ve İngilizce olarak farklı kombinasyonlarda kullanılarak PubMed, ScienceDirect ve Google Scholar veri tabanları taranmıştır. Çalışmaya 2000-2021 yılları arasında yayınlanan, yayın dili İngilizce olan 18 araştırma makalesi dahil edilmiştir.

Bulgular: Literatür taramasında kalp yetersizliği hastalarında ana intestinal arterlerdeki kan akımının azalması, bağırsakların motor fonksiyonlarının bozulması, fiziksel aktivitenin azalması gibi faktörler nedeniyle karında şişkinlik hissi, konstipasyon, diyare, kusma, mide bulantısı, reflü, iştahsızlık ve kardiyak kaşeksi gibi gastrointestinal semptomların gözlemlendiği belirlenmiştir.

Sonuç: Kalp yetersizliğinin gastrointestinal sistem üzerine etkisi oldukça fazladır ve buna bağlı olarak artan semptom yükü bireyin yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple kalp yetersizliği hastalarında semptom değerlendirilmesi etkili ve kapsamlı bir biçimde değerlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Bulantı, kusma, kalp yetersizliği, gastrointestinal semptom, konstipasyon

ABSTRACT

Objective: Heart failure is a chronic disease that affects many systems and causes various symptoms in these systems. In this literature review, we aimed to review the studies investigating gastrointestinal symptoms in patients with heart failure.

Methods: In this literature review, "heart failure", "gastrointestinal symptoms PubMed, ScienceDirect and Google Scholar databases were searched by using the keywords "constipation", "nausea", "vomiting" in different combinations in Turkish and English. Eighteen research articles published between 2000 and 2021 and published in English were included in the study.

Results: In the literature review, it was determined that gastrointestinal symptoms such as abdominal distension, constipation, diarrhea, vomiting, nausea, reflux, anorexia and cardiac cachexia were observed in heart failure patients due to factors such as decreased blood flow in the main intestinal arteries, impaired motor function of the intestines and decreased physical activity.

Conclusion: The impact of heart failure on the gastrointestinal system is considerable and the associated increased symptom burden negatively affects the quality of life of the individual. Therefore, symptom assessment in heart failure patients should be evaluated effectively and comprehensively.

Key words: Nausea, vomiting, heart failure, gastrointestinal symptoms, constipation

Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyotelizm ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

The Relationship between Phubbing and Communication Skills in Nursing Students

Bahadır Alver¹ Aslıhan Çatiker²

¹Samsun Çarşamba Devlet Hastanesi, Samsun, TÜRKİYE, bhdr.alver@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, aslicatiker@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinde sosyotelizm ve iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde yapılan bu araştırma 15.02.2022- 26.01.2023 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde eğitim gören 369 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Genel Sosyotelist Olma (GSO) Ölçeği ve İletişim Becerileri Ölçeği (İBÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Bağımsız İki Örneklem t testi, Mann Whitney U testi, Anova testi, Kruskal Wallis testi, Spearman korelasyon analizi ve Bonferroni testi kullanılmıştır. Araştırma başlamadan önce Ordu Üniversitesi Rektörlüğünden ve Ordu Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alınmıştır. Katılımcılardan sözlü ve yazılı onamları alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %55.3'ünün 21-23 yaş aralığında, %74.5'inin kadın olduğu, %56.6'sının günlük 3.01-6 saat boyunca akıllı telefon kullandığı, %55'inin hemşirelik bakımı uygularken hasta ile iletişimde bazen güçlük yaşadığını ifade ettiği belirlenmiştir. Öğrencilerin GSO Ölçeği toplam puan ortalaması 44.06±13.25 ve İBÖ toplam puan ortalaması 97.99±11.04 olarak bulunmuştur. GSO ölçeği ile İBÖ arasında istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönlü ve düşük düzeyli bir ilişki tespit edilmiştir (r=-0.194). Öğrencilerin cinsiyet, gelir düzeyi, günlük akıllı telefon kullanım süresi, gün içerisinde telefona bakmadan geçirilen süre, iletişim becerilerini nasıl değerlendirdiği, arkadaşları ve hemşirelik bakımı uygularken hasta ile iletişimde güçlük yaşama durumlarına göre GSO ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (p<0.05). Öğrencilerin sınıf, şu anda herhangi bir işte çalışma durumu, akıllı telefon kullanım süresi, iletişim becerilerini nasıl değerlendirdiği, kendini sosyal bir birey olarak düşünme durumu, sosyal etkinliklere katılma sıklığı, arkadaşları ile ve hemşirelik bakımı uygularken hasta ile iletişimde güçlük yaşama durumuna göre İBÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin sosyotelizm düzeylerinin orta, iletişim becerilerinin ise yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Araştırma sonucunda, sosyotelizm düzeyi yüksek olan hemşirelik öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin daha düşük olduğu görülmüştür. Meslek hayatına başlamadan önce hemşirelik öğrencilerinde sosyotelizm ve iletişim beceri düzeylerinin belirlenmesi ve konu ile ilgili öğrencileri destekleyecek programlar geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyotelizm, iletişim, iletişim becerileri, hemşirelik öğrencisi

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between phubbing and communication skills in nursing students.

Methods: This descriptive and relationship-seeking type research was conducted between 15.02.2022 and 26.01.2023. The sample of the study consisted of 369 students studying at the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences of Ordu University. The data of the study were collected with the Personal Information Form, the General Phubbing Scale (GPS), and the Communication Skills Scale (CSS). Descriptive statistics, Independent Sample T-Test, Mann Whitney U Test, Anova Test, Kruskal Wallis Test, Spearman Correlation Analysis and Bonferroni Test were used in the analysis of the data. Necessary permissions were obtained from Ordu University and Ordu University Clinical Research Ethics Committee before the research started. Verbal and written consent was obtained from the participants.

Results: It was determined that 55.3% of the students participating in the research are between the ages of 21-23, 74.5% of them are women, 56.6% of them use a smartphone for 3.01-6 hours a day, 55% stated that they sometimes had difficulties in communicating with the patient while applying nursing care. The students' GPS total score average was 44.06±13.25 and the CSS total score average was 97.99±11.04. A statistically significant, negative and low-level relationship was found between the GPS and the CSS (r=-0.194). A statistically significant difference was found between the GPS total score averages according to the students' gender, income level, daily smartphone usage time, time spent without looking at the phone during the day, how the students evaluated their communication skills, the situation of having difficulties in communicating with their friends and the patient while applying nursing care (p<0.05). A statistically significant difference was found between the CSS total score averages according to the students' class, current employment status, smartphone usage time, how the students evaluated their communication skills, to think of himself as a social individual, frequency of participation in social activities, the situation of having difficulties in communicating with friends and the patient while applying nursing care (p<0.05).

Conclusions: It was determined that the phubbing levels of the nursing students were medium and their communication skills were high. As a result of the research, it was seen that the communication skill levels of nursing students with a high phubbing level were lower. Before starting their professional life, it is recommended to determine the phubbing and communication skill levels of nursing students and to develop programs to support students on the subject.

Keywords: Phubbing, communication, communication skills, nursing student

Kronotopi ile Yeme Bağımlılığı İlişkisi: Sosyal Jetlag ve Psikolojik Acının Aracı Rolü

The Relationship between Chronotopy and Eating Addiction: Serial Mediation of Social Jetlag and Psychological Pain

Burcu Ceylan¹ Deniz Koçoğlu² Zeynep Saçıkara³ Kübra Sultan Dengiz⁴

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tekirdağ, TÜRKİYE, burcucey78@gmail.com

²Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, denizkocoglu@gmail.com

³Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, zeynep156ahagar@gmail.com

⁴Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, ksdengiz@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı kronotip ve yeme bağımlılığı ilişkisini ve bu ilişkide sosyal jetlag ve psikolojik acının aracı rolünü incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı-ilişkisel türdeki bu çalışma 1035 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında bilgi formu, “Sabahcıl-Akşamcıl Anketi”, “Modifiye edilmiş yale yeme bağımlılığı ölçeği sürüm 2.0(mYYBÖ 2.0)” ve “Psikolojik Acı Ölçeği” kullanıldı. Sosyal jetlag ise hafta içi ve hafta sonu arasındaki uykunun orta noktası farkıyla hesaplandı.

Bulgular: Öğrencilerin %16.6’sının akşamcı ve %18.2’si ise sabahcı kronotipinde ve %25.1’inde klinik düzeyde yeme bağımlılığı sorunu olduğu saptandı. Akşamcı kronotipte olanlarda yeme bağımlılığı, psikolojik acı ve sosyal jetlag puanları yüksekti. Kadın olma, akşamcı kronotip, yüksek BKI ve psikolojik acı yeme bağımlılığı için risk faktörü olarak belirlendi. Kronotip, yeme bağımlılığı ilişkisinde psikolojik acı ve soayal jetlaga ait total indirekt etki %20.6 olarak belirlendi.

Sonuç: Bu çalışmada gençlerin dörtte birinde klinik düzeyde yeme bağımlılığı sorunu olduğu ve akşamcı kronotipte yeme bağımlılığının daha yüksek oranda olduğu belirlendi. Kronotipi yeme bağımlılığı için tek başına güçlü bir etkiye sahipti. Psikolojik acının yeme bağımlılığının risk faktörü olduğu, aynı zamanda kronotip ile yeme bağımlılığı arasındaki ilişkiye aracılık ettiği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Kronotip, yeme bağımlılığı, sosyal jetlag, psikolojik acı

ABSTRACT

Objective: This study aims to evaluate the relationship between chronotype and food addiction, along with the mediating role of social jetlag and psychological pain in this relationship.

Methods: The population of this descriptive–correlational study consisted of 1035 university students. An information form, the Morningness–Eveningness Questionnaire, Modified Yale Food Addiction Scale Version 2.0, and the Psychological Pain Scale were used to collect data. Social jetlag was estimated as the difference between the midpoints of sleep times on weekdays and weekends.

Results: Of the participants, 16.6% had an evening chronotype, 18.2% had a morning chronotype, and 25.1% were clinically addicted to eating. The levels of food addiction, psychological pain, and social jetlag were high among participants with the evening chronotype. The risk factors for food addiction included being female, having an evening chronotype, and having high levels of BMI and psychological pain. The total indirect effect of psychological pain and social jetlag in the relationship between chronotype and food addiction was 20.6%.

Conclusion: This study found one-quarter of the participants to be clinically addicted to eating, and this addiction is more prevalent among those with an evening chronotype. Chronotype alone was found to be a strong predictor of food addiction. It was determined that psychological pain was a risk factor for food addiction and also mediated the relationship between chronotype and food addiction.

Keywords: Chronotype, food addiction, social jetlag, psychological pain

Gebe Kadınlarda Stres ve Doğum Korkusu İlişkisi

Relationship between Stress and Childbirth Fear among Pregnant Women

Büşra Nur Geldi¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, busranurgeldi@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, gebelikte stres ile doğum korkusu arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışmanın örnekleme, Türkiye'nin Karadeniz bölgesinde bir üniversite hastanesinin gebe polikliniklerine başvuran 400 gebe alınmıştır. Çalışmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Gebelik Stres Değerlendirme Ölçeği (GSDÖ-36) ve Wijma Doğum Beklenti/Deneyim A (WDEQ-A) ile toplanmıştır.

Bulgular: Gebelerin GSDÖ-36 puan ortalaması 59.35±17.19, WDEQ-A puan ortalaması 45.13±28.88 bulunmuştur. Gebe kadınların %44'ünün "düşük" düzeyde, %24.7'sinin "orta" düzeyde, %22.8'inin "ileri" düzeyde ve %8.5'inin "klinik" düzeyde doğum korkusu olduğu bulunmuştur. Gebelerin eğitimi, çalışma durumu ve yaşadığı yere göre GSDÖ-36 puan ortalamaları farklarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Gebelerin aile tipi, gebelik haftası, gebelikte kontrole gitme sayısı ve daha önceki normal doğumun müdahaleli olup olmadığına göre WDEQ-A puan ortalamaları farklarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (p<0.05). WDEQ-A puanları ile GSDÖ-36'nın alt boyutları olan "Bebek bakımı ve değişen aile ilişkilerinden kaynaklanan stres" (r=.110), "Annelik rolünün tanımlanmasından kaynaklanan stres" (r=.284); "Değişen fiziksel görünüm ve fonksiyondan kaynaklanan stres" (r=-.181) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Ancak GSDÖ-36 toplam puan ortalaması ile WDEQ-A puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (p>0.05).

Sonuç: Gebelerin yaklaşık üçte birinin en az ileri düzeyde doğum korkusu yaşadığı belirlenmiştir. Gebelerin bebek bakımı, değişen aile ilişkileri ve annelik rolünün tanımlanmasından kaynaklanan stresi arttıkça; değişen fiziksel görünüm ve fonksiyondan kaynaklanan stres azaldıkça doğum korkusunun arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, gebe kadın, stres, korku

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to examine the relationship between childbirth fear and stress during pregnancy.

Methods: This descriptive and cross-sectional study included 400 pregnant women who applied to pregnant outpatient clinics of a university hospital in Blacksea Region of Turkey. The data of the study were collected with Personal Information Form, Pregnancy Stress Rating Scale (PSRS-36, and Wijma Birth Expectation/Experience A Scale (WDEQ-A).

Results: It was determined that the mean score of PSRS-36 was 59.35±17.19 and the mean score of WDEQ-A was 45.13±28.88 among pregnant women. It was found that 44% of pregnant women experienced low level, 24.7% of them had moderate level, 22.8% of them had advanced level and 8.5% of them had clinical level childbirth fear. The differences of PSRS-36 scores according to the education, working status and place of residence of pregnant women were found to be statistically significant between the groups (p <0.05). The differences of WDEQ-A scores according to the family type of the pregnant women, gestational week, the number of visits to the doctor during pregnancy, and whether the previous normal birth was intervened were found to be statistically significant (p<0.05). There were statistically significant correlations between WDEQ-A scores and subdimensions of PSRS-36 including "Stress from baby care and changing family relationship" (r=.110), "Stress from maternal role identification" (r=.284), "Stress from altered physical appearance and function" (r=-.181). However, there was not statistically significant correlation between the total mean score of PSRS-36 and WDEQ-A score (p>0.05).

Conclusion: It is determined that approximately one-third of pregnant women have at least an advanced level of childbirth fear. It was determined that childbirth fear increased as stress increases due to the baby care of pregnant women, changing family relationships, and defining the role of motherhood, and the stress caused by changing physical appearance and function decreased.

Keywords: Pregnancy, pregnant woman, stress, fear

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde Bebeği Yatan Annelerin Stres Düzeyleri ve Eş Desteği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship Between Stress Levels and Spousal Support of Mothers Hospitalized in the Neonatal Intensive Care Unit

Emine Geçkil¹ Gülay Arslan²

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Konya, TÜRKİYE, eminegeckil@gmail.com

²Necmettin Erbakan Üniversitesi, Seydişehir Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Konya, TÜRKİYE, gulaygul8683@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma YYBÜ'nde bebeği yatan annelerin stres düzeyleri ve eş desteği arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini bir üniversite hastanesi YYBÜ'nde bebeği yatan anneler oluşturmuş olup örnekleme 124 anne dahil edilmiştir. Annelerden yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Veriler Anne-Bebek Bilgi Formu, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi Anne-Baba Stres Ölçeği ve Eş Desteği Ölçeği (EDÖ) ile toplanmıştır. Araştırmanın etik izni alınmıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre annelerin YYBÜ Anne-Baba Stres Ölçeği toplam puan ortalaması 2.85 ± 0.81 , EDÖ toplam puan ortalaması 73.73 ± 8.76 bulunmuştur. Annelerin %87.1'i eşlerinin kendilerine destek olduğunu belirtmişlerdir. Sosyal güvencesi olan ve eğitim düzeyi yüksek olan annelerin EDÖ toplam puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). Bununla birlikte EDÖ toplam puanı üç ve üzeri çocuğa sahip ailelerde bir çocuğa sahip ailelerden anlamlı şekilde düşük bulunmuştur. YYBÜ Anne-Baba Stres Ölçeği (2.92 ± 0.82 , $z: -2.09$) ve Bebeğin Görünümü ve Davranışları alt boyutu toplam puan ortalaması (2.92 ± 1.04 , $z: -2.48$) çekirdek ailede geniş aileye göre anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Ayrıca Stres Ölçeği Bebeğin Görünümü ve Davranışları alt boyutu puan ortalaması doğum kilosu 1500 gr. ve altı olan bebeklerde (3.21 ± 0.98 , $F: 3.27$) doğum kilosu 1501-2500 gr. arası olan bebeklere göre anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). YYBÜ Anne-Baba Stres Ölçeği Ebeveyn Rolü alt boyutu planlı olmayan gebelik grubunda anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Ruh hali iyi olan annelerin YYBÜ Anne-Baba Stres Ölçeği toplam puan ortalaması diğer gruptaki annelere göre anlamlı şekilde düşüktür ($p < 0.05$). Stres ölçeği toplam puanı bebekleri beslenme sondası ile beslenen grupta bebekleri emzirme+biberon ile beslenen gruba göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Araştırmaya katılan annelerin eş desteği ile stres düzeyleri arasında negatif düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur ($r: -0.25$).

Sonuç: YYBÜ'nde bebeği yatan annelerin eş destekleri arttığında stres düzeylerinin azaldığı görülmektedir.

Anahtar Kelime: Yenidoğan yoğun bakım ünitesi, anne, stres, eş desteği, hemşire

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to examine the relationship between stress levels and spousal support of mothers whose babies were hospitalized in the NICU.

Methods: It is a descriptive-correlational study. The population of the study consisted of mothers whose babies were hospitalized in a university hospital NICU, and 124 mothers were included in the sample. Written and verbal consent was obtained from the mothers. Data were collected with the Mother-Infant Information Form, the Parental Stressor Scale: Neonatal Intensive Care Unit, PSS: NICU and the Partner Support Scale (PSS). Ethical permission was obtained for the study. Data were analyzed in SPSS program.

Results: According to the research findings, the mothers' the PSS: NICU total score average was 2.85 ± 0.81 , and the total PSS score average was 73.73 ± 8.76 . 87.1% of the mothers stated that their spouses supported them. It was determined that the total score of PSS of mothers with social security and high education level was statistically significantly higher ($p < 0.05$). On the other hand, the total score of PSS was found to be significantly lower in families with three or more children than in families with one child. The mean score of the PSS: NICU (2.92 ± 0.82 , $z: -2.09$) and the Infant Appearance and Behaviors sub-dimension (2.92 ± 1.04 , $z: -2.48$) was significantly higher in the nuclear family than in the extended family ($p < 0.05$). In addition, the Stress Scale Infant Appearance and Behavior sub-dimension score was found to be significantly higher in babies with a birth weight of 1500 g and below (3.21 ± 0.98 , $F: 3.27$) compared to babies with a birth weight of 1501 to 2500 g ($p < 0.05$). PSS: NICU Parental Role subscale was found to be significantly higher in the unplanned pregnancy group. The mean score of the PSS: NICU of the mothers with good mood was significantly lower than the mothers in the other group ($p < 0.05$). The stress scale total score was found to be statistically significantly higher in the group whose infants were fed with a feeding tube than in the group whose infants were fed with breastfeeding+bottle ($p < 0.05$). A statistically significant negative correlation was found between the spousal support of the mothers and their stress levels ($r: -0.25$).

Conclusion: It is seen that the stress levels of the mothers whose babies are hospitalized in the NICU decrease when the partner support increases.

Keywords: Newborn intensive care unit, mother, stress, partner support, nurse

Kansere Bağlı Ağrı için Mindfulness (Bilinçli Farkındalık) Uygulamaları

Mindfulness Practices for Cancer-Related Pain

Gaye Demirtaş Adlı¹

¹Haliç Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, gayedemirtas@halic.edu.tr

ÖZ

Ağrı, kanserde en korkulan semptomdur. Psikososyal değişkenler ile onkolojik ağrı arasında bir ilişki olmasına rağmen, kanser hastalarında ağrı tedavisi için Onkolojide farkındalık temelli mindfulness uygulamaları gittikçe yaygınlaşmış ve popüler hale gelmektedir. Bunun temelinde hastaların hayatını tehdit altına alan kanser tanısını almaları gelmektedir. Hemşireler onkoloji hastalarının çoğunlukla semptomlarıyla uğraşıp çare ararken, semptomlarla mücadele hastaların tedaviye uyumunu ve kanserle baş etme yeteneğini oldukça etkilemektedir. Kemoterapi alan kanser hastaların yaklaşık yarısında ve ilerlemiş vakaların %90'ında ağrı opioid tedavisi endikasyonudur. Bu hastalarda yaşam kalitesini iyileştirmek için çeşitli başarılı farmakolojik olmayan bütüncü tedavi seçenekleri araştırılmış ve uygulanmıştır. Kanser ağrısı için kullanılan değerlendirme araçları ve kronik kanser ağrısının tedavisinde farmakolojik olmayan yaklaşımlara ilişkin güncel kanıtlardan en önemlilerinden biri de bilinçli farkındalık uygulamalarıdır. Farkındalık meditasyonu, hem deneysel hem de klinik ortamlarda ağrıyı azaltabilir, ancak farkındalığa özgü ve plasebo benzeri beklenti etkilerinin bu değişiklikleri ne ölçüde açıkladığı bilinmemektedir. Ağrı, kanserde en korkulan semptomdur. Psikososyal değişkenler ile onkolojik ağrı arasında bir ilişki olmasına rağmen, kanser hastalarında ağrı tedavisi için psikolojik ve ilaç dışı tedaviler çok yaygın değildir. Farkındalık temelli müdahaleler, kanser hastalarında sadece ağrıyı değil depresif belirtileri azaltmada ve yaşam kalitesini artırmada da oldukça etkilidir. Kökleri Budist meditasyona dayanan mindfulness, “farkındalıkla, açık bir şekilde ilgilenme süreci”, kişinin şimdiki an deneyimi olarak tanımlanır. Farkındalık temelli müdahaleler son zamanlarda psikolojik araştırma ve uygulamada popüler hale gelmiştir. Farkındalık temelli stres azaltma uygulamaları, yargılayıcı olmayan, an be an farkındalığı kabul eden farkındalık geliştirerek stresi azaltmayı amaçlayan bir programdır. Farkındalık temelli müdahaleler psiko-onkolojide giderek daha fazla kullanılmaktadır. Kanser hastalarında ve hayatta kalanlarda ağrıyı, onun yarattığı psikolojik sıkıntıyı ve diğer semptomları azaltmada etkili görünmektedir. Kanser hastalarında ağrı yoğunluğunu azaltmadaki etkinliği, küçük bir etki boyutuyla da olsa meta-analizlerde de ortaya konmuştur. Gelecekteki araştırmalar, yüksek metodolojik kaliteye ve büyük bir örneklem büyüklüğüne sahip kanser hastalarında ağrı kontrolü için farkındalık tedavisinin etkilerini incelemelidir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, ağrı, bilinçli farkındalık, mindfulness

ABSTRACT

Pain is the most feared symptom in cancer. Although there is a relationship between psychosocial variables and oncological pain, mindfulness-based mindfulness practices in Oncology have become increasingly common and popular for the treatment of pain in cancer patients. The basis of this is the diagnosis of cancer that threatens the life of the patients. While nurses mostly deal with the symptoms of oncology patients and seek a cure, coping with the symptoms greatly affects the patients' compliance with treatment and their ability to cope with cancer. Pain is an indication for opioid treatment in approximately half of cancer patients receiving chemotherapy and in 90% of advanced cases. Various successful non-pharmacological integrative treatment options have been investigated and applied to improve quality of life in these patients. One of the most important current evidence on assessment tools for cancer pain and non-pharmacological approaches in the treatment of chronic cancer pain is mindfulness practices. Mindfulness meditation can reduce pain in both experimental and clinical settings, but the extent to which mindfulness-specific and placebo-like anticipatory effects explain these changes is unknown. Pain is the most feared symptom in cancer. Although there is a relationship between psychosocial variables and oncological pain, psychological and non-pharmacological treatments for pain management in cancer patients are not very common. Mindfulness-based interventions are highly effective in reducing not only pain but also depressive symptoms and improving quality of life in cancer patients. With its roots in Buddhist meditation, mindfulness is defined as the "process of dealing with awareness, openly," a person's experience of the present moment. Mindfulness-based interventions have recently become popular in psychological research and practice. Mindfulness-based stress reduction practices are a program that aims to reduce stress by developing non-judgmental, moment-to-moment awareness. Mindfulness-based interventions are increasingly used in psycho-oncology. It appears to be effective in reducing pain, psychological distress and other symptoms in cancer patients and survivors. Its efficacy in reducing pain intensity in cancer patients has also been demonstrated in meta-analyses, albeit with a small effect size. Future research should examine the effects of mindfulness therapy for pain control in cancer patients with high methodological quality and a large sample size.

Keywords: Cancer, pain, mindfulness

Atf/Citation: Adlı GD. (2023). Kansere bağlı ağrı için mindfulness (bilinçli farkındalık) uygulamaları. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.92.

Bir Hemşirelik Araştırmasında Video-Yansıtma Yönteminin Kullanımı: Katılımcıların Yöntem Değerlendirmeleri

Use of Video-Reflexion Method in A Nursing Research: Method Evaluations of the Participants

Arzu Akpınar¹ Hatice Yangın²

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya, TÜRKİYE, arzuakpinar90@yahoo.com

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya, TÜRKİYE, bhatice@akdeniz.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı bir hemşirelik araştırma projesinde kullanılan video-yansıtma metodunun katılımcılar tarafından değerlendirilmesidir.

Yöntem: Çalışma bir metodoloji değerlendirme araştırması olarak yürütülmüştür. Bu çalışmada video-yansıtma katılımcı eylem araştırması olarak yürütülen başka bir hemşirelik araştırmasının katılımcılarından video-yansıtma yöntemini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu amaçla yöntemin uygulandığı 19 katılımcı ile görüşmeler yapılmış ve elde edilen veriler nitel analize tabi tutulmuştur.

Bulgular: Çalışma sonuçlarına göre katılımcıların video-yansıtma metodu ile ilgili değerlendirmeleri "Video Yansıtmanın İzdenimi" başlığıyla bir çekirdek kategori altında incelenmiştir. Bu çekirdek kategori altında ise metodun olumlu yönleri ve olumsuz yönleri olmak üzere iki tema oluşmuştur. Metodun olumlu yönleri: 1-Yansıtma yapılan yaşantıyı anlamlandırma ve açıklama, 2-Olumlu değişimi fark edebilme ve motive olabilme, 3-Araştırılan fenomen ya da süreci yeniden değerlendirebilme olarak alt temalara ayrılmıştır. Olumsuz yönleri ise 1-Travmatik deneyimleri yeniden yaşatması ve 2-Yansıtılan deneyimin düşünülenden daha kötü olduğunun farkına varılması şeklinde tematlara edilmiştir.

Sonuç: Bu çalışma sonucunda video-yansıtma yönteminin olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konmuştur. Yöntemin avantajları, bireylerin video-yansıtma yapılan olgu ya da deneyimle ilgili duygu ve düşüncelerini gözden geçirmelerine olanak sağlaması ve travmatik yaşantıların üstesinden gelmelerini kolaylaştırmasıdır. Yöntemin dezavantajı ise travmatik yaşantıları hatırlatıp yeniden yaşanmasına sebep olabilmesidir. Ancak olumsuz etkileri olumlu olanlara göre çok daha az yaşandığı için yöntemin hemşirelik alanında ve farklı hasta grupları ile kullanıma uygun olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Video-yansıtma, değerlendirme, nitel, metodoloji

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to evaluate the video-reflexion method used in a nursing research project by the participants.

Methods: The study was conducted as a methodology evaluation research. In this study, the participants of another nursing research conducted as video-reflexive participatory action research were asked to evaluate the video-reflexion method. For this purpose, interviews were held with 19 participants to whom the method was applied and the data obtained were subjected to qualitative analysis.

Results: According to the results of the study, the evaluations of the participants about the video-reflexion method were examined under a core category with the title "Projection of Video-Reflexion". Under this core category, there are two themes: advantages and disadvantages of the video-reflexive method. Advantages of the video-reflexive method divided into sub-themes as: 1-Making sense of and explaining the reflexed experience, 2-Being able to notice positive change and motivating, 3-Being able to re-evaluate the investigated phenomenon or process. Disadvantages of the video-reflexive method were thematized as 1-Re-living traumatic experiences and 2-Realizing that the reflexed experience was worse than thought.

Conclusion: As a result of this study, the positive and negative aspects of the video-reflexion method were revealed. The advantage of the method is that it enables individuals to review their feelings and thoughts about the reflexed phenomenon or experience, and to make it easier to overcome traumatic experiences. Disadvantage of the method is to remind traumatic experiences and relive them. However, since the negative effects are much less experienced than the positive ones, it is thought that the method is suitable for use in the field of nursing and with different patient groups.

Keywords: Video-reflexion, evaluation, qualitative, methodology

Kadın Doğum Kliniklerinde Genellikle Göz Ardı Edilen Perinatal Kayıpta Bakım ve Hemşirelik Tanıları

Care and Nursing Diagnoses in Perinatal Loss, which is Often Overlooked in Obstetrics and Gynecology Clinics

Arzu Akpınar¹ Hatice Yangın²

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya, TÜRKİYE, arzuakpinar90@yahoo.com

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya, TÜRKİYE, bhatice@akdeniz.edu.tr

ÖZ

Perinatal kayıp durumu hassas ve travmatik bir yaşantı olduğu için kliniklerde bu bireylerin bakımı hemşireler tarafından göz ardı edilebilmektedir. Hemşirelerin perinatal kayıp yaşayan bireylerin bakımını planlarken kendilerini yeterli ve donanımlı görmesi ile bu sorun çözülebilir. Bu çalışma ile perinatal kayıp yaşayan kadın ve ailesine verilecek hemşirelik bakımının planlanmasını hemşireler açısından kolaylaştırmak amacıyla bakımın hemşirelik tanıları bağlamında ele alınması amaçlanmıştır. Çalışma, konu ile ilgili literatür taraması ve ulaşılan verilerin derlemesi şeklinde yazılmıştır. Perinatal kayıp yaşayan bireylerin hemşirelik bakımında kullanılabilecek hemşirelik tanıları Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği (NANDA Uluslararası)'ne göre listelenmiş ve her bir hemşirelik tanısı için Hemşirelik Çıktıları Sınıflaması (NOC) ve Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması (NIC)'na göre çıktı ve girişimlere yer verilmiştir. Buna göre; perinatal kayıp yaşayan bireylerin genel değerlendirme ve bakıma uyumu ile ilgili iki hemşirelik tanısı, psikolojik bakımda ele alınabilecek on hemşirelik tanısı, fiziksel bakım için üç hemşirelik tanısı ve tüm süreçlerle ilgili de iki sağlığı geliştirme ve iyilik hali tanısı ele alınmıştır. Ele alınan tanıların kullanılabileceği durumlar ve tanımlayıcı özellikleri belirtilerek NOC çıktıları ve NIC girişimleri yazılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre perinatal kayıp durumunda bakım verirken kayba ilişkin psikolojik bakım daha ayrıntılı ele alınarak değerlendirilmelidir. Perinatal kayıp yaşayan birey ve ailesine bakım verirken hemşirelerin belirlenmiş bir yol haritası üzerinden hemşirelik tanılarını bakımda kullanmaları hem uygulamayı kolaylaştıracak hem de bireylerin gereksinimlerinin daha iyi karşılanmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik tanıları, hemşirelik bakımı, perinatal kayıp

ABSTRACT

Since perinatal loss is a sensitive and traumatic experience, the care of these individuals in clinics may be overlooked by nurses. This problem can be solved if nurses consider themselves competent and equipped while planning the care of individuals with perinatal loss. In this study, it is aimed to discuss the care in the context of nursing diagnoses in order to facilitate the planning of nursing care to be given to the women and their families who has experienced perinatal loss. The study was written in the form of a literature review on the subject and a compilation of the data obtained. Nursing diagnoses that can be used in the nursing care of individuals with perinatal loss are listed according to the North American Association of Nursing Diagnoses (NANDA International), and outputs and interventions are included for each nursing diagnosis according to the Nursing Outcomes Classification (NOC) and Nursing Interventions Classification (NIC). According to this; Two nursing diagnoses related to the general assessment and adaptation to care of individuals experiencing perinatal loss, ten nursing diagnoses that can be addressed in psychological care, three nursing diagnoses for physical care, and two health promotion and well-being diagnoses related to all processes were discussed. NOC outputs and NIC interventions were written, indicating the situations in which the diagnoses could be used and their descriptive features. According to the results of the study, while giving care in the case of perinatal loss, the psychological care for the loss should be evaluated in more detail. The use of nursing diagnoses by nurses through a determined roadmap while giving care to individuals with perinatal loss and their families will both facilitate the practice and ensure that the needs of individuals are better met.

Keywords: Nursing diagnoses, nursing care, perinatal loss

Yanıklı Çocuğun Orem'in Özbakım Yetersizlik Kuramı'na Göre Bakımı: Olgu Sunumu

Care of the Burned Child According to Orem's Self-Care Disability Theory: A Case Report

Ayşe Arıcıoğlu Sülün¹

¹Ordu Üniversitesi, Ordu, TÜRKİYE, aysearicioglu@hotmail.com

ÖZ

Orem'in geliştirdiği özbakım kuramı, hemşirelik bakımında oldukça sık kullanılan kuramsal çerçevelerdendir. Orem'e göre özbakım gereksinimlerin karşılanması, yetersizliklerin karşılanmasında hemşirelere ihtiyaç duyulmaktadır. Olgu sunumunun amacı yanıklı 3 yaşındaki çocuğun Orem'in "Özbakım Eksikliği Hemşirelik Kuramı" çerçevesinde hemşirelik bakım sürecini yürütmektir. Pediatri servisine yeni yatışı yapılan, yanıklı çocuğa gözlem, fiziksel değerlendirme ve etkili iletişim tekniği aracılığı ile Orem Öz-Bakım Eksikliği Kuramı'ndaki faktörler ele alınmıştır. Olguda ilk olarak çocuk ve ailesine yönelik temel-durumsal faktörler değerlendirilmiştir. Çocuğun özbakım becerilerinde yetersiz olduğu alanlar belirlenmiştir. Çocuğun ebeveyninden yazılı onam formu alınmıştır. Yanık tanısı olan 3 yaşındaki erkek çocuğun özbakım gereksinimleri ve en önemli sağlığın bozulması gereksinimlerinin beslenme problemleri, uyku problemleri ve bakım vericilerin bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu belirlenmiştir. Ayrıca çocuğun bağımsız olarak gerçekleştiremeyeceği özbakım gereksinimlerinin karşılanabilmesine yönelik "Tümüyle Eksikliği Giderici Sistem" kapsamında Büyümede ve gelişmede gecikme riski, Beden gereksiniminden az beslenme ve Öz bakım gereksinimlerinin farkında olmaması hijyen ihtiyaçlarını bağımsız giderememesine bağlı olarak Enfeksiyon riski hemşirelik tanıları belirlenmiştir. "Kısmen Eksikliği Giderici Sistem" için Sosyal Etkileşimde Bozulma, Aile içi süreçlerin devamlılığında bozulma hemşirelik tanısı saptanmıştır. Öz bakım eksikliği Özbakım gereksinimlerini etkileyen bir diğer faktör ise ebeveynlerin iletişimindeki problemler olduğu görülmüştür. Çocuğun özbakım becerilerinde yetersiz olduğu saptanmıştır. Çocuğa "Tümüyle Eksikliği Giderici Sistem" ile desteklenmiş, gerçekleştirebileceği özbakım gereksinimlerinin karşılanabilmesine yönelik "Kısmen Eksikliği Giderici Sistem" ve özbakımını gerçekleştiren primer bakım verici olan annesine "Destekleyici Eğitsel Sistem" uygulanmıştır. Orem'in "Özbakım Eksikliği Hemşirelik Kuramı" yanıklı çocuk ve ailesinin değerlendirilip, baş etme mekanizmalarının iyileştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Orem, özbakım, yanıklı çocuk

ABSTRACT

The self-care theory developed by Orem is one of the theoretical frameworks that is frequently used in nursing care. According to Orem, nurses are needed to meet self-care needs and meet deficiencies. The purpose of the case report is to carry out the nursing care process of a 3-year-old child with burns within the framework of Orem's "Self-Care Deficit Nursing Theory". The factors in Orem Self-Care Deficiency Theory were discussed through observation, physical assessment and effective communication technique for the burnt child who was newly admitted to the pediatric service. In the case, baseline-situational factors for the child and his family were evaluated first. Areas where the child is inadequate in self-care skills have been identified. Written consent was obtained from the child's parent. It was determined that the self-care needs of the 3-year-old boy with a burn diagnosis and the most important health deterioration requirements were nutritional problems, sleep problems and the knowledge level of the caregivers was insufficient. In addition, within the scope of the "Complete Deficiency System" aimed at meeting the self-care needs that the child cannot fulfill independently, the risk of delay in growth and development, the nutrition less than the body's needs, and the inability to meet the hygiene needs independently, the risk of infection nursing diagnoses were determined. For the "Partly Deficiency Remedial System", the diagnosis of "Disruption in Social Interaction" and "Disruption in the continuity of family processes" was determined. Lack of self-care Another factor affecting self-care needs was the problems in the communication of parents. It was determined that the child had insufficient self-care skills. The child was supported with the "Completely Deficiency System", the "Partial Deficiency System" was applied to meet the self-care needs that he could realize, and the "Supporting Educational System" was applied to his mother, who was the primary caregiver who performed self-care. Orem's "Self-Care Deficit Nursing Theory" contributes to the evaluation of the burnt child and his family and to the improvement of coping mechanisms.

Keywords: Orem, self-care, burnt child

Kronik Hastalığı Olan Ergenler için Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Personal Adjustment and Role Skills Scale for Adolescents with Chronic Disease: A Validity and Reliability Study

Ayşe Arıcıoğlu Sülün¹ Yeliz Suna Dağ² Emriye Hilal Yayan³

¹Ordu Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, aysearicioglu@hotmail.com

²Fırat Üniversitesi, Elazığ, TÜRKİYE, yeliz.suna@inonu.edu.tr

³İnönü Üniversitesi, Malatya, TÜRKİYE, emriye.yayan@inonu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Çalışma Kronik Hastalığı Olan Ergenler İçin Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği'nin Türk toplumu için geçerlik ve güvenilirliğini belirlemek amacıyla metodolojik tipte gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin doğusundaki bir hastanede kayıtlı ve takip edilen kronik hastalığı olan tüm ergenlerin primer bakım vericileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini 100 ebeveyn oluşturmıştır. Veriler Ocak 2020- Aralık 2021 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada basit rastgele örnekleme yöntemi ile ebeveynlere ulaşılarak, Google formlar programıyla oluşturulan tanıtıcı bilgi formu ve "Kronik Hastalığı Olan Ergenler İçin Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği" ile veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde sayı/yüzde, t testi, korelasyon analizi, Cronbach α güvenilirlik katsayısı ve faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmaya 100 bakım verici katılmıştır. Çocukların yaş ortalaması 11.69 ± 4.15 iken bakım verenlerin yaş ortalaması 40.04 ± 7.27 olarak hesaplanmıştır. Kronik hastalığa sahip çocukların %40'ı hematolojik hastalıklardan tanı almış olup, %90'ı anneleri tarafından primer bakım almaktadır. Ölçek 18 madde ve üretkenlik, karşıtlık, anksiyete/depresyon, içe kapanma, bağımlılık, akran ilişkileri alt boyutları olmak üzere altı alt boyuttan oluşmaktadır. Örneklem yeterliliği Kaiser-Meyer-Olkin değeri ile değerlendirilmiş olup, 0.916 ile oldukça yüksek bir değer elde edilmiştir. Altı faktörlü 18 maddenin toplam varyansı %82 olarak bulunmuştur. Her bir maddenin madde-toplam korelasyonu ise 0.49 ile 0.71 arasındadır. Ölçeğin güvenilirliği değerlendirildiğinde, güvenilirlik katsayısı 0.99 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Altı faktörlü 18 maddeden oluşan Ergenler İçin Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirliği kanıtlarla desteklenmiştir. Kronik hastalığa sahip ergenlerin kişisel uyum ve rol becerilerini değerlendirmek için yararlı bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler: Geçerlik, güvenilirlik, kronik hastalık, ebeveyn.

ABSTRACT

Objective: The study was carried out in a methodological type in order to determine the validity and reliability of the Personal Adjustment and Role Skills Scale for Adolescents with Chronic Diseases for Turkish society.

Methods: The sample of the study consists of primary caregivers of all adolescents with chronic diseases registered and followed in a hospital in eastern Turkey. The sample of the study consisted of 100 parents. Data were collected between January 2020 and December 2021. In the study, parents were reached with a simple random sampling method, and data were obtained with the introductory information form created with the Google forms program and the "Personal Adjustment and Role Skills Scale for Adolescents with Chronic Disease". Number/percentage, t test, correlation analysis, Cronbach α reliability coefficient and factor analysis methods were used in the analysis of the data. Significance level was accepted as $p<0.05$.

Results: 100 caregivers participated in this study. While the mean age of the children was 11.69 ± 4.15 , the mean age of the caregivers was calculated as 40.04 ± 7.27 . 40% of children with chronic diseases were diagnosed with hematological diseases, and 90% of them receive primary care by their mothers. The scale consists of 18 items and six sub-dimensions: productivity, opposition, anxiety/depression, introversion, addiction, and peer relations. Sample adequacy was evaluated with the Kaiser-Meyer-Olkin value, and a very high value of 0.916 was obtained. The total variance of 18 items with six factors was found to be 82%. The item-total correlation of each item is between 0.49 and 0.71. When the reliability of the scale was evaluated, the reliability coefficient was found to be 0.99.

Conclusion: The validity and reliability of the ESSAS, which consists of 18 items with six factors, was supported by evidence. It is a useful scale to evaluate the personal adjustment and role skills of adolescents with chronic illness.

Keywords: Validity, reliability, chronic disease, parent.

Hemşirelik Eğitimine Yeni Bir Soluk: Kaçış Odası Oyunu

A New Breath in Nursing Education: Escape Room Game

Ayşegül Yılmaz¹ Şule Bıyık Bayram²

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, TÜRKİYE, aysegul3126@gmail.com

²Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Trabzon, TÜRKİYE, Hemsirelik Bölümü, sbayram@ktu.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmanın amacı hemşirelik eğitiminde son yıllarda kullanılmaya başlanan ve yenilikçi öğretim stratejilerinden biri olan kaçış odası oyununun tarihçesi, hemşirelik eğitiminde kullanımının olumlu ve olumsuz yanları ve konu ile alakalı literatürde yer alan araştırma sonuçlarına yer vermektir. Bu derleme çalışmasında literatürde hemşirelik eğitiminde kullanılan kaçış odası oyunu ile ilgili araştırma sonuçlarına yer veren tezler, makaleler, derlemeler incelenmiş, çalışma sonuçları ve öneriler sunulmuştur. Oyuna dayalı öğrenme günümüz Z kuşağı öğrencilerinin derse ilişkin motivasyonlarını arttırmakta ve böylece bilgi, beceri ve tutum geliştirmelerine katkı vermektedir. Son zamanlarda uluslararası literatürde kullanılan kaçış odası oyunları, ülkemizde oldukça yeni bir uygulamadır. Literatürdeki çalışmalarda öğrenme amaçlı kaçış odası kullanımının hemşirelik öğrencilerinin eğlenerek öğrenmesine motive ettiği belirtilmektedir. Teorik ders ve uygulamalarda kaçış odası oyununun kullanımı öğrencilerin grup halinde çalışarak kişilerarası iletişim, liderlik ve takım çalışması becerilerini geliştirdiği, işbirlikçi öğrenmeyi ve eleştirel düşünme becerilerini arttırdığı ve klinik stresin yönetiminde etkili olduğu belirtilmektedir. Kaçış odası oyunu, öğrenci merkezli bir anlayışla öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine katkı sunması açısından hemşirelik eğitim müfredatına entegre edilmelidir. Ancak kaçış odası oyunlarının hemşirelik eğitiminde ve mezun hemşirelerde kullanılmasına yönelik yapılan araştırmalar oldukça sınırlıdır. Türkiye’de kaçış odası oyunu oldukça yeni bir kavramdır ve bu oyunu kullanan ve sonuçlarına yer veren herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle kaçış odalarının hemşirelik eğitiminde kullanılması ve araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, kaçış, oda, oyun

ABSTRACT

The aim of this study is to include the history of the escape room game, which is one of the long-term use strategies, which has been started to be used in educational education in recent years, its positive and negative aspects used in augmentation education and its relation with the subject in the literature. In this review study, theses, articles, compilations, descriptive studies and experimental research texts that include the results of research on the escape room game in the literature were examined and the relevant information was presented in a whole. Game-based learning increases the motivation of today’s Z generation students regarding the lesson and thus contributes to their development of knowledge, skill and attitude. Escape room games, which have been used in the international literature recently, are a fairly new application in our country. In the studies in the literature, it is stated that the use of escape room for learning motivates nursing students to learn while having fun. It is stated that the use of escape room games in theoretical lessons and practices improves student’s interpersonal communication, leadership and teamwork skills by working in groups, increases their collaborative learning and critical thinking skills, and is effective in the management of clinical stress. The escape room game should be integrated into the nursing education curriculum in order to contribute to student’s learning by doing and experiencing with a student-centered approach. However, research on the use of escape room games in nursing education and graduate nurses is quite limited. The escape room game is a fairly new concept in Turkey and no research has been found that uses this game and includes its results. For this reason, it is recommended to use escape rooms in nursing education and to conduct research.

Keywords: Nursing, escape, room, game

İlkokul Öğrencilerinin Resimlerinde Hemşire Algısı; Kalitatif Çalışma

Nurse Perception in Picture of Primary School Students; Qualitative Study

Zübeyde Korkmaz¹ Barış Bal² Utku Menteş³ Hasan Toptaş⁴ Rabia Gökcek⁵

¹Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, 32korkmaz@gmail.com

²Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, barsbal10@gmail.com

³Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, utkumentes5858@gmail.com

⁴Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, toptashasannn@gmail.com

⁵Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, gokcekrabia38@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada, ilkokul çocuklarının hemşireliğe ilişkin algılarının belirlenmesi ve okul ortamında sağlık taraması ve sağlık eğitimi verildikten sonra hemşire algılarında değişiklik olup olmadığının belirlenmesi amacı ile kalitatif bir çalışma olarak yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma Kayseri’de Şehit Furkan Hamamcı Boztepe ilkokulunda eğitim gören 254 öğrencinin okul sağlığı taraması yapılmış ve sağlık eğitimleri verilmiştir. Okul sağlığı taraması ve sağlık eğitimi öncesinde 79 çocuk, okul sağlığı taraması ve sağlık eğitimi sonrasında 65 çocuk çizdiği resimleri araştırma için paylaşmıştır. Bu resimlerdeki hemşire algıları incelenmiştir. Resimlerde, hemşirelerin görünüşleri, yaptığı uygulamalar ve resmedilen mekanlar şeklinde üç tema belirlenmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan çocukların yaş ortalaması 8.81 ± 1.26 olarak bulunmuştur. % 51.6’sinin erkek çocuk olduğu ve %28.0’ının 3. sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Çocukların % 89.0’ı hastaneye gittiğini, hastaneye giden çocuklardan %59’u poliklinik hizmeti için hastaneye giderken %30.8’i acile gittiğini belirtmiştir. 3 çocuğun da kronik bir hastalığının olduğu tespit edilmiştir. Taramalar öncesinde de sonrasında da çocukların resimlerinde hemşirelerin elinde enjektör olduğu ve hemşireleri kepli resmettikleri görülmüştür. Yine resimlerde çocukları hastanede ve hasta yatağında serum takılı olarak resmettikleri, resimlerinde çoğunlukla ambulans, sedye, hastanenin acil kliniği ve hasta odası şeklinde olduğu gözlemlenmiştir. Tarama öncesinde sağlık taramasına ilişkin hiç resim yer almaz iken tarama sonrasında kan basıncı ölçen, göz taraması yapan ve sınıf ortamında eğitim veren hemşire resimleri çizdikleri belirlenmiştir. Çocukların hemşireleri ne kadar sevdiniz sorusuna ise %91.7’si çok sevdik şeklinde belirtmişlerdir.

Sonuç: Çalışmada, çocukların resimlerinde hemşireyi genellikle iğne yapan, serum takan kişi olarak gördükleri, üniformalı ve kepli olduğu, resimlerdeki yer kavramı olarak hastane ortamının daha fazla olduğu görülmüştür. Çocukların hemşirelerin farklı rollerinin olduğunu çok fark etmedikleri ve hemşire algıları oluşurken yaşantılarından, ders kitaplarındaki resimlerden ve medyadan etkilendiği tahmin edilmektedir. Sağlığın korunması ve geliştirilmesi adına sağlık taramaları ve sağlık eğitimleri yapılması gerekmektedir. Bunun için daha fazla okul sağlığı hemşiresinin olması, çocuklardaki hemşirelik algısını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Resimlerde hemşire, çocuk, resim, okul sağlığı, hemşire algısı

ABSTRACT

Objective: In this study, it was conducted as a qualitative study with the aim of determining the perceptions of primary school children regarding nursing and determining whether there are changes in nurse perceptions after health screening and health education in the school environment.

Methods: School health screening of 254 students who were educated in Şehit Furkan Hamamcı Boztepe primary school in Kayseri and were given health education. Prior to school health screening and health education, 79 children shared the pictures he drew 65 children after school health screening and health education for research. Nurse perceptions in these pictures were examined. Three themes were determined in the paintings, namely the appearances of the nurses, the practices they performed and the places depicted.

Results: The average age of the children participating in the study was found to be 8.81 ± 1.26 . It was determined that 51.6% were male children and 28.0% was a 3rd grade student. 89.0% of the children stated that they went to the hospital and 59% of the children going to the hospital and 30.8% on their way to the hospital for polyclinical service. It was determined that all 3 children had a chronic disease. Before the scans, it was seen in the pictures of the children that the nurses had injectors and the nurses were painted with cape. Again, it was observed in the pictures that they depict the children in the hospital and in the patient bed with serum, and in their pictures they are mostly in the form of an ambulance, stretcher, emergency clinic of the hospital and patient room. While there are no pictures of health screening before screening, it has been determined that they draw pictures of nurses who measure blood pressure, scan and train in the classroom environment after screening. The children's nurses stated how much you liked 91.7% as very loved.

Conclusion: In the study, it was seen that the children generally see the nurse as a needle, wearing a serum, in uniform and with a cap, and the hospital environment is more as the concept of the place in the pictures. It is estimated that children do not realize the different roles of nurses and are influenced by their experiences, pictures in textbooks and the media while their perceptions of nurses are formed. Health screening and health education are required to protect and improve health. For this, it is thought that having more school health nurses can positively affect the perception of nursing in children.

Keywords: Nurse in pictures, child, picture, school health, nurse perception

Yoğun Bakım Hemşirelerinin Santral Venöz Katater İlişkili Kan Dolaşım Enfeksiyonlarını Önlemeye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Kanıta Dayalı Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Tutumları

The Level of Knowledge of Intensive Care Nurses Towards Preventing Central Venous Catheter-Related Bloodstream Infections and Their Attitudes Towards Evidence-Based Nursing Practice

Nimet Ateş¹ Beril Şeyda Gülle²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, nates@bezmialem.edu.tr

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, berilgulle61@gmail.com

ÖZ

Amaç: Yoğun bakım ünitelerinde görülen sağlık hizmeti ilişkili kan dolaşımı enfeksiyonu santral venöz kataterlerin komplikasyonlarından birisidir ve önenebilir sorundur. Çalışmalarda, hemşirelerin santral venöz katater ilişkili kan dolaşım enfeksiyonları (SKİ-KDE) ile ilgili yeterli bilgi düzeyine sahip olmaları ve kanıta dayalı uygulamalar ile enfeksiyon riskinin önlenildiği gözlenmiştir. Kanıta dayalı uygulamalar; profesyonelleşmeye, hemşirelik uygulamalarının bilimselleşmesine, bilimsel bilginin güncel tutulmasına, etkin karar vermeye, hasta bakım kalitesini arttırmaya neden olmaktadır. Bu araştırma da, yoğun bakım hemşirelerinin SKİ-KDE önlemeye yönelik bilgi düzeyleri ile kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma İstanbul'daki bir devlet hastanesinde 2023 tarihinde çalışmayı kabul eden 90 yoğun bakım hemşiresi üzerinde, gerekli etik izinler ve onamlar alınarak yapılmıştır. Örneklem sayısı G*Power ile yapılan güç analizi sonucunda hesaplanmıştır. Çalışmanın verileri; kişisel bilgi formu, SKİ-KDE önlemeye yönelik soru formu, kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 24.0 ile yapılmıştır. Çalışmada ilişki, pearson korelasyon testi ve regresyon testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: 'Santral Venöz Katater İlişkili Kan Dolaşım Enfeksiyonlarını Önlemeye Yönelik Soru Formu' alanında katılımcıların ölçek puan ortalaması 70.22 ve standart sapması 9.48 bulunmuştur. 'Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği' Toplamı alanında katılımcıların ortalaması 4.26 ve standart sapması 0.52 bulunmuştur. Veriler sonucunda, kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum değişkeninin santral venöz katater ilişkili kan dolaşım enfeksiyonlarını önlemeye yönelik etkisinin incelenmesi amacıyla regresyon analizi yapılmıştır ve kurulan model arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. (p>0.05)

Sonuç: Kurumlarda SKİ-KDE önlemeye yönelik kanıta dayalı uygulamalar içeren hizmet içi eğitimlerin verilmesi ve eğitimin devamlılığının sağlanarak geri bildirim alınması, hemşirelerin kanıta dayalı uygulamalarda (KDU) önemli rol oynadığını benimsemesi, KDU ile ilgili sempozyum, kongre gibi etkinliklere katılım sağlaması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, hemşirelik, kanıta dayalı uygulamalar, santral venöz katater ilişkili kan dolaşım enfeksiyonu

ABSTRACT

Objective: Healthcare-associated bloodstream infection seen in intensive care units is one of the complications of central venous catheters and is a preventable problem. In studies, it has been observed that the risk of infection can be prevented by nurses having sufficient knowledge about central venous catheter-related bloodstream infections (SCI-BSI) and evidence-based practices. Evidence-based practices; It causes professionalization, scientificization of nursing practices, keeping scientific information up-to-date, effective decision making, and increasing the quality of patient care. In this study, it was aimed to examine the relationship between the knowledge levels of intensive care nurses on the prevention of SKI-BSI and their attitudes towards evidence-based nursing.

Methods: The study was conducted on 90 intensive care nurses who accepted to work in a state hospital in Istanbul in 2023, by obtaining the necessary ethical permissions and consents. The number of samples was calculated as a result of the power analysis with G*Power. The data of the study were collected with a personal information form, a questionnaire for SKI-BSI prevention, and an evidence-based attitude scale towards nursing. Data analysis was done with SPSS 24.0. In the study, the relationship was analyzed with the pearson correlation test and the regression test.

Results: In the 'Question Form for the Prevention of Central Venous Catheter-Related Blood Circulation Infections', the scale mean score of the participants was 70.22 and the standard deviation was 9.48. The average of the participants in the Total field of the 'Evidence-Based Attitude Scale towards Nursing' was 4.26 and The standard deviation was found to be 0.52. As a result of the data, regression analysis was conducted to examine the effect of the variable of attitude towards the evidence-based nursing on preventing central venous catheter-related bloodstream infections and no significant relationship was found between the established model. (p>0.05)

Conclusion: It is necessary to provide in-service trainings containing evidence-based practices for the prevention of CCR-BSI in institutions and to receive feedback by ensuring the continuity of the education, to adopt the important role of nurses in evidence-based practices (EBP), and to participate in events such as symposiums and congresses related to EBP.

Keywords: Intensive care, nursing, evidence-based practices, central venous catheter-associated bloodstream infection

Menopoz Semptom Yönetiminde Lavanta ile Müdahale Çalışmalarının İncelenmesi

Review of Intervention Studies with Lavender in Menopausal Symptom Management

Büşra Nur Geldi¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, busranurgeldi@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Bu derlemenin amacı, menopoz semptom yönetiminde lavanta ile müdahale çalışmalarını incelemektir. Menopoz, menstrüel rahatsızlıkların diğer nedenlerinin yokluğunda ve menstrüel dönemin 12 ay üst üste kalıcı olarak kesilmesi olarak tanımlanır. Menopoz döneminde, yumurtalık hormonal fonksiyonunun kesilmesi, özellikle sınırlı östrojen seviyesi ile kadınların birçoğu yaşamlarında değişen şiddetlerde fizyolojik ve psikososyal faktörler değişim halindedir. Birçok kadın menopozal semptomların yönetimi için tamamlayıcı ve alternatif tıpa başvurmaktadır. Aromaterapi, ekonomik olması ve ilaç tedavilerine göre daha az yan etkiye sahip olması nedeniyle yaygın bir hemşirelik müdahalesi haline gelmiştir. Menopoz semptom yönetiminde kullanılan yöntemlerden biri de lavanta kullanımıdır. Bu derlemenin amacı menopoz semptom yönetiminde lavanta müdahale çalışmalarının bulgularını incelemek ve bir araya getirmektir. Bu derlemede, 8 Aralık 2020-10 Ocak 2021 tarihleri arasında, Google Akademik, PubMed ve Cochrane Library veri tabanlarında, “menopoz, klimakteriyum, menopoz semptomları, lavanta, lavandula angustifolia, menopoz ve lavanta, menopoz ve lavandula angustifolia” anahtar kelimeleri ile tarama yapılmıştır. Menopoz ve lavantaya yönelik 912 çalışma elde edilmiştir. Dâhil edilme ve dışlanma kriterlerine uyan 6 araştırma çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Menopoz semptomların yönetiminde lavantanın oral, masaj ve inhalasyon yoluyla kullanılan randomize kontrollü çalışmaların sonuçlarına göre, lavantanın vazomotor ve psikolojik semptomlarını azaltmada etkili olduğu, uyku ve yaşam kalitesini iyileştirdiğini bildirilmiştir. Menopoz semptomlarının yaşam kalitesi üzerindeki istenmeyen etkileri göz önüne alındığında, uygulaması kolay ve invaziv olmayan bu yöntemin menopozdaki kadınlar tarafından kullanılabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, lavantanın kullanımının bazı menopozal semptomları azaltmada etkili olduğu, ancak menopozal semptom yönetiminde lavantanın tek başına bir tedavi seçeneği olduğuna yönelik yeterli kanıt olmadığı sonucuna varılmıştır. Menopoz semptomları yönetiminde kanıt düzeyi yüksek bulgulara ulaşabilmek için daha geniş popülasyonlarda yapılan kanıt düzeyi yüksek olan çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, lavanta, menopozal semptomlar

ABSTRACT

The aim of this review is to examine the intervention studies with lavender in menopausal symptom management. Menopause is defined as the permanent cessation of the menstrual period for 12 consecutive months. During menopause, with the cessation of ovarian hormonal function, especially with the limited estrogen level, physiological and psychosocial factors of varying severity in many women's lives are in a state of change. Many women turn to complementary and alternative medicine for the management of menopausal symptoms. Aromatherapy has become a common nursing intervention because it is affordable and has fewer side effects than drug treatments. One of the methods used in menopause symptom management is the use of lavender. The purpose of this review is to examine and bring together the findings of lavender intervention studies in menopausal symptom management. In this review, between 8 December 2020 and 10 January 2021, Google Scholar, PubMed, and Cochrane Library databases were searched with the keywords “menopause, climacteric, menopausal symptoms, lavender, Lavandula angustifolia, menopause and lavender, menopause and Lavandula angustifolia”. There were 912 studies on menopause and lavender. Six studies that met the inclusion and exclusion criteria were evaluated within the scope of the study. According to the results of randomized controlled studies using lavender by oral, massage, and inhalation in the management of menopausal symptoms, it has been reported that lavender is effective in reducing vasomotor and psychological symptoms, and improves sleep and quality of life. Considering the undesirable effects of menopausal symptoms on quality of life, it is thought that this easy-to-apply and non-invasive method can be used by menopausal women. However, it was concluded that the use of lavender is effective in reducing some menopausal symptoms, but there is insufficient evidence that lavender is the sole treatment option in menopausal symptom management. In order to reach high-level evidence in the management of menopausal symptoms, studies with higher evidence levels in larger populations are needed.

Keywords: Menopause, lavender, menopausal symptoms

Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Sağlık Konusundaki Tutumları

Attitudes of Nursing Students on Sexual Health

Nedime Gül Doğan Özdemir¹ Cansu Karadeniz Benli² Atife Çetin³

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Samsun, TÜRKİYE, nedime.dogan@gmail.com

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Samsun, TÜRKİYE, cansu.2206@gmail.com

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Samsun, TÜRKİYE, atife.cetin@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin cinsel sağlık konusundaki tutumlarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırma; tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Karadeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören toplam 490 öğrenci oluşturmuştur. Veriler yüz yüze görüşmeler yoluyla çalışma ortamında toplanmıştır. Her formun doldurulması öğrencilerin yaklaşık 10-15 dakikasını almıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında, Kişisel Bilgi Formu ve Öğrencilerin Cinsel Sağlık Konusundaki Tutumları Ölçeği (ÖCSKTÖ) kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda ÖCSKTÖ puan ortalaması 44.83±10.45 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin cinsel sağlık davranışlarına yönelik olumlu tutum gösterdiğini belirtmektedir. Cinsel sağlık bakımı konusunda eğitim alan öğrencilerde cinsel sağlık konusunda en olumlu tutuma sahip oldukları (F=17.993; p=0.000), öğrencilerin %29.4'ünün gelecekteki hastaları ile cinsel sağlık hakkında konuşmaya hazır olmadıkları belirlenmiştir. Cinsel sağlığı konuşma ve tartışmanın önündeki engeller hemşirelik öğrencilerinin yetiştiği ve eğitim aldığı kültürden etkilenebilmektedir. Ayrıca öğrencilerin bakım verirken cinsel sağlığı değerlendirme sıklığı (F=22.811; p=0.000) ve cinsel sağlık bakımı verirken konfor düzeyi (F=83.637, p= 0.000) ile cinsel sağlık konusundaki tutumları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ayrıca, ailesi ile birlikte yaşayan öğrencilerin, ev arkadaşı ile birlikte yaşayan veya öğrenci yurdunda kalan öğrencilere oranla cinsel sağlık konusundaki tutumlarının daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir (F=2.660; p=0.032).

Sonuç: Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin cinsel sağlık konusundaki tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesi, gelecekteki hastaları ile rahatça cinsel sağlık konularını tartışabilmeleri ve cinsel sağlık bakımı sunabilmeleri için farkındalık eğitimlerinin artırılması önerilmektedir. Lisans eğitiminde cinsel sağlık konulu derslerin yer alması ve daha detaylı olarak yürütülmesi ve öğrencilerin kliniklerde hastalara cinsel sağlık bakımı sunmaları için cesaretlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel sağlık, cinsellik, hemşirelik, öğrenci, tutum.

ABSTRACT

Objective: This study examines nursing students' attitudes toward sexual health.

Methods: This research; is descriptive and cross-sectional type. The research population consisted of 490 students studying in the Faculty of Health Sciences, Nursing Department of a state university located in the Black Sea region in the 2022-2023 academic year. The data were collected in the working environment through face-to-face interviews. It took students about 10-15 minutes to fill out each form. Personal Information Form and Students' Attitudes Towards Sexual Health Scale (SA-SH-TR) were used to collect the research data.

Results: As a result of the research, the mean score of SA-SH-TR was 44.83±10.45. This result indicates that students have positive attitudes toward sexual health behaviors. It was determined that the students who received training on sexual health care had the most positive attitude about sexual health (F=17,993; p=0.000), while 29.4% of the students were not ready to talk about sexual health with their future patients. Barriers to talking and discussing sexual health can be affected by the culture in which nursing students are raised and educated. In addition, a significant relationship was found between the frequency of evaluation of sexual health while providing care (F=22.811; p=0.000) and the level of comfort while providing sexual health care (F=83.637, p= 0.000) and their attitudes towards sexual health. In addition, it was determined that students living with their families had more negative attitudes toward sexual health than students living with their roommates or staying in dormitories (F=2.660; p=0.032).

Conclusion: In the study, it is recommended to increase awareness training in order to improve the attitudes of nursing students towards sexual health positively, to discuss sexual health issues comfortably with their future patients, and provide sexual health care. It is recommended that the courses on sexual health be included and conducted in more detail in undergraduate education. Students should be encouraged to provide sexual health care to patients in clinics.

Keywords: Sexual health, sexuality, nursing, student, attitude.

Hemşirelerde Psikolojik Dayanıklılık ile Eşduyum Yorgunluğu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determination of the Relationship between Psychological Resilience and Co-sentience Fatigue in Nurses

Hilal Kuşcu Karatepe¹ Hanife Tiryaki Şen²

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Osmaniye, TÜRKİYE, hkuscukaratepe@osmaniye.edu.tr

²İstanbul Sağlık Müdürlüğü, Sağlık Hizmetleri Başkanlığı, İstanbul, TÜRKİYE, hanifetiryaki@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada hemşirelerde psikolojik dayanıklılık ile eş duyum yorgunluğu arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Psikolojik dayanıklılık ve eş duyum yorgunluğunun demografik değişkenlere göre de değerlendirilmesi çalışmanın ikincil amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Kartopu yöntemi ile yapılan çalışma, 01-31 Mayıs 2023 tarihleri arasında çevrimiçi katılımı kabul eden ve kamu ve özel hastanelerde görevli 136 hemşire ile gerçekleştirildi. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği, Eş Duyum Yorgunluğu Ölçeği ile elde edildi. Araştırma için ilgili etik kurul onayı alındı. Veriler SPSS 26 kullanılarak % 95 güven aralığında değerlendirildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu sağlandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı testler, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi ve pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Hemşirelerin %85.3'ü kadın, %67.6'sı bekar, %36'sı 41 yaş ve üzeri, %64.7'si lisans mezunu, %55.9'unun toplam mesleki yılı ve %34.6'sının bulundukları serviste çalışma yılı 11 yıl ve üzeridir. Hemşirelerin %50.7'sinin çalışma biçimi gece-gündüz dönüşümlüdür. Psikolojik dayanıklılık puan ortalaması 3.67 ± 0.69 'dur. Eş duyum yorgunluğu ise 1.38 ± 0.61 'dir. Psikolojik dayanıklılık ile cinsiyet, medeni durum, yaş ve eğitim arasında anlamlı bir fark bulunmadı. Çalışma biçimi sürekli gündüz olanlarda, toplam mesleki yılı ve bulundukları serviste çalışma yılı 11 yıl ve üzeri olanlarda psikolojik dayanıklılık anlamlı düzeyde daha yüksek bulundu. Eş duyum yorgunluğu ile cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim, bulundukları serviste çalışma yılı ve çalışma biçimi ile arasında anlamlı bir fark görülmedi. Eş duyum yorgunluğu toplam mesleki yılı 0-5 yıl olanlarda anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlendi. Hemşirelerde psikolojik dayanıklılık ile eş duyum yorgunluğu arasında istatistiksel açıdan ileri düzeyde anlamlı ve negatif yönlü bir ilişkinin olduğu belirlendi ($r: -.665$; $p < 0.001$).

Sonuç: Hemşirelerde psikolojik dayanıklılığın artmasıyla eş duyum yorgunluğunun azalacağı ifade edilebilir. Hemşirelerde psikolojik dayanıklılık üzerinde çalışma biçimi, toplam mesleki yılı ve bulundukları serviste çalışma yılının eş duyum yorgunluğunda ise toplam mesleki yılının önemli birer belirleyici etken olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Hemşireler, psikolojik dayanıklılık, eş duyum yorgunluğu

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to determine the relationship between psychological resilience and partner sensation fatigue in nurses. The secondary aim of the study was to evaluate psychological resilience and partner sensation fatigue according to demographic variables.

Methods: The snowball method study was conducted with 136 nurses working in public and private hospitals who accepted to participate online between 01-31 May 2023. Data were obtained with Personal Information Form, Psychological Resilience Scale, and Spousal Sensation Fatigue Scale. The relevant ethics committee approval was obtained for the research. The data were analysed using SPSS 26 with 95% confidence interval. Compliance of the data with normal distribution was ensured. Descriptive tests, independent sample t test, one-way analysis of variance and Pearson correlation analysis were used to analyse the data.

Results: Among the nurses, 85.3% were female, 67.6% were single, 36% were 41 years of age or older, 64.7% were bachelor's degree graduates, 55.9% had total professional years, and 34.6% had been working in their service for 11 years or more. The working style of 50.7% of the nurses was alternating day and night. The mean psychological resilience score was 3.67 ± 0.69 . Co-sensory fatigue was 1.38 ± 0.61 . No significant difference was found between psychological resilience and gender, marital status, age and education. Psychological resilience was found to be significantly higher in those whose working pattern was continuous daytime, total professional years and years of service in their current service were 11 years or more. There was no significant difference between partner sensation fatigue and gender, marital status, age, education, years of service and working style. Co-sensory fatigue was found to be significantly higher in those with 0-5 years of total professional years. It was determined that there was a statistically highly significant and negative relationship between psychological resilience and partner sensation fatigue in nurses ($r: -.665$; $p < 0.001$).

Conclusion: It can be stated that with the increase in psychological resilience in nurses, partner sensation fatigue will decrease. It can be said that working style, total professional years and years of working in the service are important determinants of psychological resilience in nurses, and total professional years are important determinants of co-sensory fatigue.

Keywords: Nurses, psychological resilience, partner sensation fatigue

Örgütsel Bağlılık ve Örgütsel Vatandaşlık İlişkisinin Belirlenmesi: Hemşirelerle Kesitsel Bir Çalışma

Determination of the Relationship between Organisational Commitment and Organisational Citizenship: A Cross-Sectional Study with Nurses

Hilal Kuşcu Karatepe¹ Hanife Tiryaki Şen² Mesut Karaman³

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Osmaniye, TÜRKİYE, hkuscukaratepe@osmaniye.edu.tr

²İstanbul Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Başkanlığı, İstanbul, TÜRKİYE, hanifetiryaki@gmail.com

³Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Bölümü, Yozgat, TÜRKİYE, mesut_karaman66@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada hemşirelerde örgütsel bağlılık ile örgütsel vatandaşlık arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Örgütsel bağlılık ve örgütsel vatandaşlığın demografik değişkenlere göre de değerlendirilmesi çalışmanın ikincil amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Kartopu yöntemi ile yapılan çalışma, 01-31 Mayıs 2023 tarihleri arasında çevrimiçi katılımı kabul eden ve kamu ve özel hastanelerde görevli 142 hemşire ile gerçekleştirildi. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Örgütsel Bağlılık Ölçeği, Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği ile elde edildi. Araştırma için ilgili etik kurul onayı alındı. Veriler SPSS 26 kullanılarak % 95 güven aralığında değerlendirildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu sağlandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı testler, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi ve pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Hemşirelerin %59.2'si evli, %45.1'i 35 yaş ve üzeri, %43.7'si ön lisans mezunu, %71.1'i ve %59.9'unun mesleki deneyim ve çalışma süresi 6 yıl ve üzeridir. Hemşirelerin %47.9'unun çalışma şekli sürekli gündüz, %62'sinin çalıştıkları bölüm iç hastalıklar, %75.4'ü hemşire olarak çalışmakta ve %50'si ise gelir durumunu yetersiz olduğunu belirtmiştir. Puan ortalaması olarak örgütsel bağlılık 3.22±0.67; duygusal bağlılık 3.29±0.91; normatif bağlılık 3.14±0.84; devam bağlılığı 3.23±0.80 ve örgütsel vatandaşlık 4.19±0.39'dur. Örgütsel bağlılık ile medeni durum, hemşirelerin görev ve gelir durumları arasında anlamlı bir fark saptandı. Örgütsel vatandaşlık ile eğitim durumu ve çalışma süresi arasında anlamlı bir fark ortaya çıktı. Örgütsel bağlılık (r: .689), duygusal bağlılık (r: .595), normatif bağlılık (r: .610) ve devam bağlılığı (r: .417) ile örgütsel vatandaşlık arasında anlamlı ve ileri düzeyde pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu belirlendi (p<0.001).

Sonuç: Hemşirelerde örgütsel bağlılığın artmasıyla örgütsel vatandaşlığın da aynı şekilde artacağı ifade edilebilir. Hemşirelerde örgütsel bağlılık üzerinde medeni durum, hemşirelerin görev ve gelir durumlarının örgütsel vatandaşlıkta ise eğitim durumu ve çalışma süresinin önemli birer belirleyici etken olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Hemşireler, örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to determine the relationship between organisational commitment and organisational citizenship in nurses. The secondary aim of the study was to evaluate organisational commitment and organisational citizenship according to demographic variables.

Methods: The snowball method study was conducted with 142 nurses working in public and private hospitals who accepted to participate online between 01-31 May 2023. Data were obtained with Personal Information Form, Organisational Commitment Scale, and Organisational Citizenship Scale. The relevant ethics committee approval was obtained for the research. The data were analysed using SPSS 26 with 95% confidence interval. Compliance of the data with normal distribution was ensured. Descriptive tests, independent sample t test, one-way analysis of variance and Pearson correlation analysis were used in data analysis.

Results: 59.2% of the nurses were married, 45.1% were 35 years of age or older, 43.7% were associate degree graduates, 71.1% and 59.9% had a professional experience and working period of 6 years or more. The type of work of 47.9% of the nurses was continuous daytime, 62% of them worked in the department of internal diseases, 75.4% of them worked as nurses and 50% of them stated that their income was insufficient. The mean scores of organisational commitment were 3.22±0.67; affective commitment 3.29±0.91; normative commitment 3.14±0.84; continuance commitment 3.23±0.80 and organisational citizenship 4.19±0.39. A significant difference was found between organisational commitment and marital status, nurses' job and income status. A significant difference was found between organisational citizenship and educational status and working time. There was a significant and highly positive relationship between organisational commitment (r: .689), affective commitment (r: .595), normative commitment (r: .610) and continuance commitment (r: .417) and organisational citizenship (p<0.001).

Conclusion: It can be stated that as organisational commitment increases in nurses, organisational citizenship will increase in the same way. It can be said that marital status, duty and income status of nurses are important determinants of organisational commitment and educational status and working time are important determinants of organisational citizenship.

Keywords: Nurses, organisational commitment, organisational citizenship

Yapay Zeka Çağında Yapay Mesane Tedavilerindeki Gelişmeler ve Hemşirelik Bakımı

Advances in Artificial Bladder Treatments and Nursing Care in the Age of Artificial Intelligence

Emek Bakanoğlu Kalkavan¹ Merdiye Şendir²

¹*İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, emekkalkavan@gmail.com*

²*Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE merdiye.sendir@sbu.edu.tr*

ÖZ

Kasa invazive mesane kanseri tüm dünyada, her yaşta erkeklerde %9.5 insidans ile en sık görülen 6. kanser olarak literatürde yer almaktadır. Bu tür mesane kanserlerinde gerçekleştirilen, mesanenin çıkarılmasını ifade eden radikal sistektomi operasyonları referans tedavi olarak kabul görmektedir. Radikal sistektominin ardından gerçekleştirilen yapay mesane operasyonları idrarın dışarı boşaltılabilmesi için yeni bir yol oluşturma amacı ile gerçekleştirilir. Sistektomi sonrası böbreklerde üretilen idrarın bir depoda toplanmasında ince ya da kalın bağırsaktan alınmış olan bir segment ile yeni mesane oluşturulur, üretraya anastomoz yapılır ve idrar kontinansı sağlanmış olur. Literatürde bu operasyonlar yapay mesane, ortotopik mesane, ortotopik üriner diversiyon, bağırsaktan yapılan mesane ya da yeni mesane (neobladder) olarak adlandırılır. Sistektomi ve üriner diversiyon operasyonları, mesane kanserli hastaların yaşam kaliteleri üzerinde oldukça etkilidir. Hasta bireylerin, bireysel özellikleri temel alınarak verilecek holistik-hümanistik hemşirelik bakımı ile taburculuk eğitimi ve danışmanlık bu süreci yönetmede son derece önemlidir. Hemşirelik bakımı operasyon öncesi, sonrası, hasta eğitimi ve taburculuk olmak üzere dört kategoride ele alınmalıdır. Bireylerin kuruma kabulü ile başlayan ve taburculuk sonrası takip ile kontrolleri de içeren süreçte verilen hemşirelik bakım ve eğitimleri hastaların kendi öz bakımlarını sağlamalarını kolaylaştıracak, sağlıklı yaşam davranışları kazanmasını sağlayarak yaşam kalitesini arttıracaktır. Bu bağlamda, hemşirelerin üriner diversiyon operasyonları hakkında farkındalığının artırılması, uygun bakım ve eğitimi verebilecek düzeyde bilgilendirilmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sistektomi, yapay mesane, üriner diversiyon, taburculuk, bakım ve öğrenim gereksinimleri, hemşirelik.

ABSTRACT

Muscle-invasive bladder cancer is the 6th most common cancer in the world, with an incidence of 9.5% in men of all ages. Radical cystectomy operations, which express the removal of the bladder, performed in such bladder cancers are accepted as reference treatment. Artificial bladder operations performed after radical cystectomy are performed with the aim of creating a new way for urine to be drained out. After cystectomy, the urine produced in the kidneys is collected in a tank, a new bladder is formed with a segment taken from the small or large intestine, anastomosis is made to the urethra and urinary continence is ensured. In the literature, these operations are called artificial bladder, orthotopic bladder, orthotopic urinary diversion, bladder made from intestine or neobladder. Cystectomy and urinary diversion operations are highly effective on the quality of life of patients with bladder cancer. Holistic-humanistic nursing care, discharge education and counseling based on the individual characteristics of patients are extremely important in managing this process. Nursing care should be handled in four categories: before, during, after the operation, patient education and discharge. Nursing care and training provided in the process, which starts with the admission of individuals to the institution and includes follow-up and controls after discharge, will facilitate the patients' self-care and increase their quality of life by providing healthy living behaviors. In this context, it is very important to increase the awareness of nurses about urinary diversion operations and to inform them at a level that can provide appropriate care and training.

Keywords: Cystectomy, artificial bladder, urinary diversion, discharge, care and learning needs, nursing.

Hemşirelerin Empatik Eğilimleri ile Yaşlı Ayrımcılığı Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

The Examination of the Relationship between Empathic Tendency and Age Discrimination Attitudes of Nurses

Ertuğrul Sarı¹ Aysel Özşaban² Şule Bıyık Bayram³

¹Trabzon Üniversitesi, Tonya Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, ertugrulsari@trabzon.edu.tr

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, ayselozsaban@ktu.edu.tr

³Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, sbayram@ktu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada hemşirelerin empatik eğilimleri ile yaşlı ayrımcılığı tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tiptedir. Yapılan güç analizine göre örnekleme en az 188 kişi dahil edilmesi gerektiği saptanmıştır. Araştırmanın örneklemini 305 hemşire oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, çevrimiçi olarak, Nisan-Mayıs 2023 tarihleri arasında “Kişisel Bilgi Formu” ile “Empatik Eğilim Ölçeği” ve “Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için etik kurul onayı alınmıştır (Tarih: 28/03/2023, Sayı: 2023/36).

Bulgular: Hemşirelerin %85,9'u kadın ve yaş ortalaması 34.02±8.20 yıldır. Hemşirelerin %66,9'u lisans mezunu, seçme şansları olsa %51,5'i yaşlı hastaya bakım vermek istediğini, %88,2'si yaşlı hastaya bakım verirken güçlük yaşadığını ve %57,0'ı yaşlı hastaya bakım konusunda eğitim almadığını belirtmiştir. Hemşirelerin Empatik Eğilim Ölçeği toplam puan ortalaması 68.45±5.83, Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği toplam puan ortalaması 68.79±6.73 bulunmuştur. Empatik Eğilim Ölçeği toplam ile Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği toplam ve yaşlıya yönelik olumlu ayrımcılık alt boyutu puanları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.201$, $p<0.05$; $r=0.239$, $p<0.05$, sırasıyla). Hemşirelerin Empatik Eğilim Ölçeği toplam puanlarının Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği toplam puanları üzerindeki etkisini belirlemek üzere elde edilen model istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=12.775$; $R^2=0.037$; $p<0.001$). Empatik Eğilim Ölçeği toplam puanında gerçekleşen 1 birimlik artışın Yaşlı Ayrımcılığı Ölçeği toplam puanında 0.201 artışa neden olduğu saptanmıştır ($\beta=0.201$, $p<0.001$).

Sonuç: Hemşirelerin empatik eğilimlerinin ve yaşlı ayrımcılığı tutum puanlarının orta düzeyde olduğu, hemşirelerde yaşlı ayrımcılığına yönelik olumlu tutum kazandırmada empatik eğilimlerinin artırılmasının etkili olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşireler, empati, tutum, yaşlı ayrımcılığı

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to examine the relationship between the empathic tendencies of nurses and their attitudes towards ageism.

Methods: This study is a descriptive and correlational. It was determined that at least 188 nurses should be included according to power analysis. The study sample is 305 nurses. The data were collected as online between April-May 2023 using the "Personal Information Form", the "Empathetic Tendency Scale" and the "Age Discrimination Attitude Scale". Ethics committee approval were obtained to conduct the study (Date:28/03/2023, Number:2023/36).

Results: 85.9% of the nurses were female and the mean age was 34.02±8.20 years. 66.9% of the nurses graduated from a bachelor's degree, 51.5% of them wanted to give care to the elderly patient if they had a choice, 88.2% of them had difficulties while giving care to the elderly patient, and 57.0% stated that they did not receive training on caring for elderly patients. Nurses' Empathic Tendency Scale total score average was 68.45±5.836, and Age Discrimination Attitude Scale total score average was 68.79±6.73. A significant correlation was found between the Empathic Tendency Scale total and Age Discrimination Attitude Scale total and positive discrimination sub-dimension scores for the elderly ($r=0.201$, $p<0.05$; $r=0.239$, $p<0.05$, respectively). The model obtained to determine the effect of nurses' Empathic Tendency Scale total scores on Age Discrimination Attitude Scale total scores was found to be statistically significant ($F=12.775$; $R^2=0.037$; $p<0.001$). It was determined that a 1-unit increase in the total score of the Empathic Tendency Scale caused an increase of 0.201 in the total score of the Aged Discrimination Scale ($\beta=0.201$, $p<0.001$).

Conclusion: It can be said that the empathic tendencies and ageism attitude scores of the nurses are moderate, and that increasing the empathic tendencies of nurses can be effective in gaining a positive attitude towards ageism.

Keywords: Nurses, empathy, attitude, ageism

Oral Presentation/Sözel Bildiri-082

Kadın Sağlık Çalışanlarının Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutumları ile Sağlık Anksiyetesi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determination of the Relationship between Health Anxiety and Attitudes of Female Health Care Professionals towards Early Diagnosis of Cervical Cancer

Ebru Şahin¹ Esra Kılıç²

¹Ordu Üniversitesi, Ordu, TÜRKİYE ebrugabalcı_@hotmail.com

²Giresun Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Giresun, TÜRKİYE, esra150901@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı kadın sağlık çalışanlarının servikal kanserin erken tanısına ilişkin tutumları ile sağlık anksiyetesi arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tiptedir. Araştırmanın evrenini Giresun Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan kadın sağlık çalışanları oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup tüm evrene ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma 15 Mayıs 2023- 2 Haziran 2023 tarihleri arasında Türkçe konuşan ve anlayabilen, meslekte 6 ayını doldurmuş, araştırmaya katılmaya gönüllü olan 300 kadın sağlık çalışanı ile yürütülmüştür. Veriler yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Servikal Kanserin Erken Tanısına Yönelik Tutum Ölçeği, Sağlık Anksiyetesi Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Cronbach Alfa güvenilirlik testi, verilerin normallik dağılımı kontrolünde Kurtosis ve Skewness katsayısı kullanılmıştır. Parametrik veriler için, bağımsız gruplarda t testi, varyans analizi (ANOVA), parametrik olmayan veriler için Mann Whitney U analizi ile yapılmıştır. Ölçeklerden alınan puanların ilişkisinin değerlendirilmesinde normal dağılan ölçümlerde Pearson korelasyon testi normal dağılmayan ölçümlerde Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 30.86±7.21'dir. Katılımcıların %79.7'sinin hemşire olduğu, %81.3'ünün düzenli olarak jinekolojik muayene yaptırmadığı, %78'inin daha önce Papsmear/HPV testi yaptırmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların SKETYTÖ puan ortalamasının 103.80±11.02 ve SAÖ puan ortalamasının 16.75±6.47 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların SAÖ ile SKETYTÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve düşük düzeyli bir ilişki olduğu belirlenmiştir (p<0.05).

Sonuç: Kadın sağlık çalışanlarında sağlık anksiyetesi arttıkça servikal kanserin erken tanısına yönelik gösterilen tutumlarının da olumlu yönde arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Serviks kanseri, sağlık anksiyetesi, kadın, sağlık çalışanları

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between the attitudes of female health workers towards early diagnosis of cervical cancer and health anxiety.

Methods: This research is descriptive and correlational. The population of the study consisted of female health workers working at Giresun University Training and Research Hospital. Sample selection was not made in the study, and the whole universe was tried to be reached. The study was conducted with 300 female health workers who could speak and understand Turkish, completed 6 months in the profession, and volunteered to participate in the research between 15 May 2023 and 2 June 2023. Data were collected using face-to-face interview technique. Personal Information Form, Attitude Scale for Early Diagnosis of Cervical Cancer, Health Anxiety Scale were used as data collection tools. Descriptive statistical methods, Cronbach's Alpha reliability test, Kurtosis and Skewness coefficients were used to control the normality distribution of the data. For parametric data, independent groups t-test, analysis of variance (ANOVA) was performed, for non-parametric data, Mann Whitney U analysis was used. In the evaluation of the relationship between the scores obtained from the scales, Pearson correlation test was used for normally distributed measurements and Spearman correlation test was used for non-normally distributed measurements.

Results: The mean age of the participants was 30.86±7.21. It was determined that 79.7% of the participants were nurses, 81.3% did not have a regular gynecological examination, and 78% had not had a Pap smear/HPV test before. It was determined that the participants' SKETYT mean score was 103.80±11.02 and their SAS mean score was 16.75±6.47. It was determined that there was a statistically significant, positive, and low-level relationship between the participants' SAI and their SKITYT mean score (p<0.05).

Conclusion: It has been observed that as health anxiety increases in female health workers, the attitude towards early diagnosis of cervical cancer increases positively.

Keywords: Cervical cancer, health anxiety, women, health employees.

Atıf/Citation: Şahin E, Kılıç E. (2023). Kadın sağlık çalışanlarının servikal kanserin erken tanısına ilişkin tutumları ile sağlık anksiyetesi arasındaki ilişkinin belirlenmesi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.106.

Gebelik Dönemi Hemşirelik Bakımında Telesaglık Uygulamaları Telehealth Applications in Nursing Care during Pregnancy

Esra Kılıç¹ Ebru Şahin²

¹ Giresun Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Giresun, TÜRKİYE, esra150901@gmail.com

² Ordu Üniversitesi, Ordu, TÜRKİYE, ebrugabalcı_@hotmail.com

ÖZ

Ülkemizde hemşireler tarafından gebelere Zoom, Teams, Webex ve GoogleMeet gibi video konferans yazılımları ile eğitim ve danışmanlık verilebilmektedir. Telesaglık uygulamaları çalışanlar için temas gerektirmeyen, gebelere ulaşmayı kolaylaştıran ve aynı anda birden fazla gebenin takip edilmesine olanak tanıyan bir hizmet iken gebeler için ekonomik, saglık kurumuna gitmeden saglık hizmeti alınabilen, zaman kaybını önleyen bir araçtır. Hemşirelerin telesaglık teknolojilerinden yararlanılacak cihazları temin edememe, mesai saatleri içinde devam etmekte olan tedavi ve bakım hizmetlerine ek olarak telesaglık hizmetlerine yeterli zamanı ayıramama ve gebelerin veri gizliliğini sağlamada yaşanan güçlük, telesaglık uygulamalarının dezavantajları olarak ifade edilmektedir. Hemşirelerin telesaglık sistemini kullanmasını destekleyecek nitelikte literatürde çeşitli örnekler mevcuttur. (Spiby ve ark, 2019) yaptığı nitel bir araştırmada, doğumun erken dönemindeki kadınlara video konferans yöntemi ile saglık hizmetleri sunulması hakkında hemşirelerin algıları incelenmiştir. Hemşirelerin, genellikle görüntülü görüşmeyi daha doğru değerlendirmeler yapmak ve güveni arttırmak için kullanma konusundaki görüşlerinin pozitif olduğu saptanmıştır. (Penny ve ark, 2018) hemşirelerin klinik uygulamalarında video konferans kullanımı hakkındaki algılarını belirlemek amacıyla yapılmış 9 nitel araştırmanın dahil edildiği bir meta-sentez çalışmasında, video konferans yönteminin avantajlı olduğu saptanmıştır. Rutin gebe takipleri esnasında hemşirelerin çiftleri doğum öncesi hazırlık eğitici yetkinliği bilgi ve becerisi olan bireylerden çevrim içi, ancak senkronize olacak şekilde eğitim almaları yönünde desteklemeleri gerekmektedir. Gebelerin saglık hizmetine ulaşımında evden takip, tele saglık uygulamaları ile gerçekleştirilmiştir. Bakım hizmeti sağlayacak saglık personeli tele saglık uygulamaları hakkında bilgilendirilmelidir. Eğitimin nitelikli ve yetkin kişiler tarafından verilerek kalitesin artırılması üzerinde daha fazla durulmalıdır. Derlemenin amacı gebelik dönemini kapsayan hemşirelik bakımında kullanılan telesaglık uygulamaları hakkında farkındalık yaratmak, telesaglık uygulamalarının avantaj ve dezavantajları ile kanıta dayalı çalışma sonuçlarını incelemektir

Anahtar Kelimeler: Gebe, telesaglık, hemşirelik, bakım

ABSTRACT

In our country, nurses can provide training and consultancy to pregnant women with video conferencing software such as Zoom, Teams, Webex and GoogleMeet. While telehealth applications are a service that does not require contact for employees, makes it easier to reach pregnant women and allows more than one pregnant to be followed at the same time, it is an economical tool for pregnant women, providing health services without going to a health institution and preventing time loss. The disadvantages of telehealth applications are the inability of nurses to procure devices to benefit from telehealth technology, the inability to spare enough time for telehealth services in addition to ongoing treatment and care services during working hours, and the difficulty in maintaining data confidentiality of pregnant women. There are various examples in the literature to support nurses' use of the telehealth system. In a qualitative study (Spiby et al, 2019), nurses' perceptions of providing health services to women in the early part of labor via videoconferencing were examined. It was determined that nurses generally had positive views on using video calls to make more accurate assessments and increase confidence. (Penny et al, 2018) In a meta-synthesis study, which included 9 qualitative studies conducted to determine nurses' perceptions about the use of video conferencing in their clinical practice, video conferencing method was found to be advantageous. During routine pregnancy follow-ups, nurses should support couples to receive online but synchronized training from individuals with prenatal preparation trainer competence, knowledge and skills. In the access of pregnant women to health services, home follow-up was carried out with telehealth applications. Health personnel who will provide care services should be informed about telehealth practices. More emphasis should be placed on increasing the quality of education by providing education by qualified and competent persons. The aim of the review is to raise awareness about telehealth applications used in nursing care during pregnancy, to examine the advantages and disadvantages of telehealth applications and the results of evidence-based studies.

Keywords: Pregnant, telehealth, nursing, car

Oral Presentation/Sözel Bildiri-084

Cerrahi Kliniklerde Çalışan Hemşire ve Stajyer Hemşirelerin Merhamet ve Bakım Davranışlarının İncelenmesi

Nurses and Intern Student Nurses Working in Surgical Clinics Examining Compassion and Caring Behavior

Esra Özkan¹ **Yeşim Yaman Aktaş²**

¹Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun, TÜRKİYE, esra.ozkan@giresun.edu.tr

²Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun, TÜRKİYE, yesim.yaman@giresun.edu.tr

ÖZ

Amaç: Araştırma cerrahi kliniklerde staj uygulaması yapan stajyer hemşireler ve cerrahi kliniklerde çalışan hemşirelerin merhamet düzeyleri ve bakım davranışlarının incelenmesi ve karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evreni, Şubat-Mayıs 2023 tarihleri arasında Giresun ili Eğitim ve Araştırma Hastanesi cerrahi kliniklerde stajyer olarak staj uygulamasına çıkan ikinci sınıf hemşirelik öğrencileri ve cerrahi kliniklerde çalışan klinik hemşireleri (N=205); örnekleme ise belirtilen tarihler arasında çalışmaya katılmayı kabul eden hemşireler ve stajyer öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak; öğrenci ve hemşirelerin sosyo-demografik bilgilerinin yer aldığı Bilgi Formu, “Merhamet Ölçeği” ve “Bakım Davranışları Ölçeği -24” kullanılmıştır. Araştırmada verilerin değerlendirilmesinde yüzde, ortalama, standart sapma, Kolmogorov-Smirnov testi, bağımsız gruplarda t-testi ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalamasının 27.5 ± 5.2 , öğrenci hemşirelerin ise 20.95 ± 1.5 olduğu, hemşirelerin %82.9'unun, öğrenci hemşirelerin ise %67.7'sinin kadın olduğu, Mesleği isteyerek seçme durumlarına bakıldığında hemşirelerin %85.7'sinin, öğrenci hemşirelerin ise 67.7'sinin mesleği isteyerek seçtiği belirlendi. Merhamet puan ortalamasının hemşire ve stajyer öğrencilerde sırasıyla 3.50 ± 0.5 ve 3.66 ± 0.4 , bakım puan ortalamasının ise hemşirelerde 5.31 ± 0.5 , öğrencilerde 3.46 ± 0.9 olduğu belirlendi. Öğrencilerin merhamet ve bakım algıları arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($p > .05$), hemşirelerin ise merhamet ve bakım algıları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($r:0.287$, $p < .05$)

Sonuç: Araştırmada öğrenci hemşirelerin merhamet ve bakım algıları arasında bir ilişkinin olmadığı, hemşirelerin merhamet düzeyi ve bakım kalitesi algılama düzeyinin yüksek olduğu ve aralarında pozitif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, bakım, hemşire, merhamet, öğrenci

ABSTRACT

Objective: The research was conducted to examine and compare the compassion levels and care behaviors of nurses working in surgical clinics and nurses working in surgical clinics.

Methods: The universe of the research is the second year nursing students who have done their internship as interns in the surgical clinics of Giresun Province Training and Research Hospital between February and May 2023 and clinical nurses working in surgical clinics (N=205); The sample consists of nurses and intern students who agreed to participate in the study between the specified dates. As data collection tools in the research; Information Form, which includes socio-demographic information of students and nurses, “Compassion Scale” and “Caring Behaviors Scale -24” were used. In the study, percentage, mean, standard deviation, Kolmogorov-Smirnov test, t-test for independent groups and Pearson correlation analysis were used to evaluate the data.

Results: The mean age of the nurses participating in the study was 27.5 ± 5.2 , while the student nurses were 20.95 ± 1.5 , 82.9% of the nurses and 67.7% of the student nurses were women. It was determined that he chose the profession willingly. It was determined that the mean score of compassion was 3.50 ± 0.5 and 3.66 ± 0.4 for nurses and intern students, respectively, while the mean score for care was 5.31 ± 0.5 for nurses and 3.46 ± 0.9 for students. It was determined that the relationship between the students' perceptions of compassion and care was not statistically significant ($p > .05$), while there was a positive low-level significant relationship between the nurses' perceptions of compassion and care ($r:0.287$, $p < .05$)

Conclusion: In the study, it was concluded that there was no relationship between student nurses' perceptions of compassion and care, nurses' level of compassion and care quality perception was high, and there was a positive relationship between them.

Keywords: Care, compassion, nurse, student surgery

Oral Presentation/Sözel Bildiri-085

Hemşirelik Öğrencilerinin Menstrual Deneyimleri ve Regl Yoksulluk Durumları
Nursing Students' Menstrual Experiences and Menstrual Poverty

Mehtap Gümüştay¹ Zehra Acar²

¹Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, gumusay_mehtap@hotmail.com

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, zehraky3434@gmail.com

ÖZ

Amaç: Çalışma, hemşirelik öğrencilerinin menstrual deneyimleri ve regl yoksulluk durumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan araştırmaya, örneklem hesabına gidilmeden Karadenizde bir üniversitenin hemşirelik bölümünde okuyan kız öğrencilerin tamamı (n=349) çalışmaya davet edilmiştir. Çalışmanın verileri 30.05.2023-16.06.2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Adet gören ve çalışmaya katılmayı kabul eden 234 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul ve araştırmanın yürütüldüğü üniversiteden izin alınmıştır. Veriler, bireysel, demografik ve menstrual özelliklerine ilişkin yer aldığı kişisel bilgi formu ve Menstrual Deneyimler Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzde, ortalama, Ki-kare, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis ve Independent Sample t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 21.00±1.53 olduğu, %31.6'sının 2. sınıf öğrencisi olduğu, %76.1'inin gelirinin giderine denk olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %47.4'ünün menstruasyonun 6-7 gün sürdüğü, %86.8'inin 21-35 günlük sıkluslara sahip olduğu, %60.7'sinin genellikle dismenore yaşadığı, %57.3'ünün pedlerini 3-4 saatte bir değiştirdiği ve bir menstrual dönemde ortalama 18.63±9.26 ped kullandığı saptanmıştır. Öğrencilerin %14.1'inin son bir yıl içinde menstruasyon ürünlerine erişimde sorun yaşadığı, %9.4'ünün menstruasyon ürünlerini temin ederken çekindikleri, %48.3'ünün ürünleri temin ederken maddi olarak zorlandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin Menstrual Deneyimler Ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde, malzeme ve ev ortamı ihtiyaçları alt boyutundan 2.31±0.40, taşıma ve okul ortamı ihtiyaçları alt boyutundan 1.88±0.55, malzeme güvenilirliği endişeleri alt boyutundan 1.70±0.64 ve değiştirme ve imha güvensizliği alt boyutundan 2.42±0.49 puan aldığı görülmüştür. Bir yıl içinde menstruasyon ürünü satın alırken maddi zorluk çeken öğrencilerin malzeme ve ev ortamı ihtiyaçları alt boyutu ve malzeme güvenilirliği alt boyut puanının anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir (p<0.05).

Sonuç: Çalışmamızın sonucunda bazı öğrencilerin menstrual ürünlere ulaşmakta zorluk yaşadığı ve menstrual ürünleri kullanılması gereken süreden daha uzun süre kullandığı belirlenmiştir. Menstrual ürünlere ulaşmada maddi zorluk çeken öğrencilerin kullandıkları menstruasyon ürünlerine güvenlerinin daha az olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Regl yoksulluğu, menstrual deneyim, hemşirelik öğrencileri

ABSTRACT

Objective: The study was carried out to determine the menstrual experiences and menstrual poverty status of nursing students.

Method: In this descriptive study, all female students (n=349) studying in the nursing department of a university in the Black Sea region were invited to the study without going to the sample calculation. The data of the study were collected between 30.05.2023 and 16.06.2023. 234 students who menstruated and agreed to participate in the study were included in the study. In order to conduct the research, permission was obtained from the ethics committee and the university where the research was conducted. The data were collected with a personal information form including individual, demographic and menstrual characteristics and the Menstrual Experiences Scale. In the evaluation of the data; number, percentage, mean, Chi-square, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis and Independent Sample t test were used.

Results: It was determined that the average age of the students was 21.00±1.53, 31.6% of them were second year students, and 76.1% of them were equal to their income and expenses. It was determined that 47.4% of the students menstruation lasted 6-7 days, 86.8% had cycles of 21-35 days, 60.7% of them generally experienced dysmenorrhea, 57.3% of them changed their pads every 3-4 hours. It was found that the students used an average of 18.63±9.26 pads in a menstrual period. It was determined that 14.1% of the students had problems in accessing menstruation products in the last year, 9.4% were hesitant to obtain menstruation products, and 48.3% had financial difficulties while procuring the products. When the Menstrual Practice Needs Scale mean scores of the students were examined, it was seen that the students got 2.31±0.40 from the material and home environment needs subscale, 1.88±0.55 from the transportation and school environment needs subscale, 1.70±0.64 from the material reliability concerns subscale, and 2.42±0.49 from the change and disposal insecurity subscale. It was determined that the material and home environment needs subscale and material reliability concerns subscale scores of the students who had financial difficulties while purchasing menstrual products within a year were significantly lower (p<0.05).

Conclusion: As a result of the study, it was determined that some students had difficulty in reaching menstrual products and used menstrual products longer than they should be used. It has been observed that students who have financial difficulties in accessing menstrual products have less confidence in the menstrual products they use.

Keywords: Menstrual poverty, menstrual experience, nursing students

Prenatal Tanı Yöntemlerinde Etik ve Hemşirenin Sorumlulukları

Ethics in Prenatal Diagnostic Methods and Responsibilities of the Nurse

Hatice Nur Nefes¹ Nülüfer Erbil² Ebru Aydın³ Hilal Gül Boyraz⁴

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, haticenur452@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, ebru_81_@hotmail.com

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, hilalgul95@gmail.com

ÖZ

Bu derleme çalışmasının amacı literatür doğrultusunda prenatal tanı yöntemlerinde etik ve hemşirenin sorumluluklarını açıklamaktır. Google akademik ve Pubmed veri tabanlarında “prenatal tanı testleri”, “prenatal tanıda etik”, “prenatal tanı testlerinde hemşirenin sorumlulukları” anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Prenatal dönem 20. gebelik haftasından başlayan ve doğumdan sonraki ilk bir haftayı kapsayan bir dönemdir. Perinatal tanılama ise fetustaki mevcut olan veya ihtimal dahilindeki genetik hastalıkları erken dönemde saptamak ve uygun yöntemlerle tedavi etmek için kullanılan yöntemlerdir. Günümüzde perinatal tanılamamın amacı fetustaki genetik hastalıkların ve doğumsal anomalilerin doğum öncesi dönemde saptanmasıdır. Prenatal tanı yöntemlerinde invaziv ve non-invaziv testler yer almaktadır. Non-invaziv yöntemler, ikili test, üçlü test, dördü prenatal tarama tarama testleri, ultrasonografi ve maternal kanda fetal DNA incelemesini (Non-invazif Prenatal Trisomy) içeren biyokimyasal testlerdir. İnvaziv tanı yöntemleri ise amniyosentez, kordosentez, koryonik villus örnekleme (CVS) işlemleridir. Prenatal tanı yöntemleri uygulanırken seçim hakkı, yararlılık, özerklik, rıza, eşitlik, adalet ve kapsayıcılık etik ilkelerine bağlı kalınarak kararlar alınmalıdır. Bu kararlar alınırken sağlık profesyoneli olan hemşireler çiftlere gerekli desteği sağlamalıdır. Prenatal tanı yöntemleri fetusta erken dönemde olabilecek genetik sorunları tespit edebilen güvenilir uygulamalardır ve bu tanı yöntemleri kullanılırken etik ilkeler ışığında davranılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Prenatal tanı yöntemleri, etik, hemşirelik

ABSTRACT

This review aims to explain the ethics and responsibilities of the nurse in prenatal diagnostic methods in line with the literature. The keywords "prenatal diagnostic tests", "ethics in prenatal diagnosis" and "nurse's responsibilities in prenatal diagnostic tests" were used in Google Scholar and Pubmed databases. The prenatal period starts from the 20th gestational week and covers the first week after birth. Perinatal diagnostics are the methods used to detect existing or probable genetic diseases in the fetus early and treat them with appropriate methods. Today, perinatal diagnosis aims to detect genetic diseases and congenital anomalies in the fetus in the prenatal period. Prenatal diagnosis methods include invasive and non-invasive tests. Non-invasive methods are biochemical tests including double, triple, and quadruple prenatal screening tests, ultrasonography, and fetal DNA examination in maternal blood (Non-invasive Prenatal Trisomy). Invasive diagnostic procedures include amniocentesis, cordocentesis, and chorionic villus sampling (CVS). When applying prenatal diagnostic methods, decisions should be made by adhering to the ethical principles of right to choice, beneficence, autonomy, consent, equality, justice, and inclusiveness. While making these decisions, nurses as health professionals should provide the necessary support to couples. Prenatal diagnostic methods are reliable applications that can detect genetic problems that may occur in the fetus in the early period, and these diagnostic methods should be used in light of ethical principles.

Keywords: Prenatal diagnose methods, ethics, nursing

Kadınlarda Premenstrual Sendrom ile Cinsel İşlev ve Çift Uyumu İlişkisinin İncelenmesi

Investigation of Relationship between Dyadic Adjustment and Sexual Function with Premenstrual Syndrome among Women

Havva Üçüncü¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, ucuncuhavva@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kadınlarda premenstrual sendrom ile cinsel işlev ve çift uyumu ilişkisinin incelenmesi ve premenstrual sendromun cinsel işleve etkisinde çift uyumunun aracı rolünün belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı araştırmanın örneklemini Türkiye'nin Karadeniz bölgesindeki bir devlet hastanesinin polikliniklerine başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden ve alınma kriterlerine uyan 366 kadın alınmıştır. Araştırma verileri kişisel bilgi formu, Premenstrual Sendrom Ölçeğini (PMSÖ), Yenilenmiş Çift Uyum Ölçeği (YÇUÖ) ve Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (KCIÖ) ile 6 Mayıs 2022- 20 Eylül 2022 tarihleri arasında yüz yüze yöntemle toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, t testi, One Way ANOVA testi, ileri analizler için Sheffe ve LSD testi kullanılmıştır. Ölçek puan ortalamaları arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Aracı değişken analizi Sobel testi ile yapılmıştır.

Bulgular: Kadınların PMSÖ puan ortalaması 108.98±34.19 bulunmuş, %47.3'ünün premenstrual sendromlu (PMSÖ≥111 puan) olduğu saptanmıştır. Kadınların PMSÖ alt boyutlarına göre; 48.4%'inin depresif duygulanım, %26.5'inin anksiyete, %55.5'inin yorgunluk, %57.1'inin sinirlilik, %30.9'unun depresif düşünce, %61.2'inin ağrı, %66.4'sının iştah değişimi, %50.3'ünün uyku değişimi ve %64.2'sinin şişkinlik sorunu yaşadığı saptanmıştır. YÇUÖ puan ortalaması 49.33±10.36 bulunmuştur. YÇUÖ alt boyutları puan ortalamaları; uzlaşım 22.54±5.03, doyum 17.37±4.62, görüş birliği 9.42±2.46 bulunmuştur. Kadınların KCIÖ puan ortalamasının 23.21±7.08 olduğu belirlenmiş, %66.9'unda cinsel işlev sorunu (KCIÖ 26.55≥) olduğu bulunmuştur. KCIÖ alt boyut puan ortalamaları; istek 3.58±1.18, uyarılma 3.76±1.49, kayganlaşma 3.91±1.27, orgazm 3.89±1.44, doyum 4.14±1.69, ağrı 3.91±1.77 olarak saptanmıştır. Kadınların PMSÖ ve KCIÖ arasında pozitif yönde "zayıf" düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu (r=.138), YÇUÖ arasında ilişki olmadığı bulunmuştur (p>0.05). YÇUÖ ile KCIÖ arasında pozitif yönde "orta" düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur (r=.424). Kadınlarda premenstrual sendromlu olma durumunun cinsel işlevi önemli ölçüde etkilediği (β=0.02, SE= 0.00, p<0.05) ve çift uyumunun cinsel işlevi önemli ölçüde etkilediği (β=0.28, SE=0.03, p<0.001), ancak premenstrual sendromun çift uyumunu etkilemediği (β=0.01, SE= 0.01, p>0.05) bulunmuştur. Aracılık modelinin doğrudan etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş (β = 0.02, SE = 0.00, p <0.05), ancak indirekt etki anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Sonuç: Kadınların yaklaşık yarısında premenstrual sendrom olduğu, her on kadından yaklaşık yedisinde cinsel işlev sorunu olduğu, evlilik uyumunun orta düzeyin üstünde olduğu bulunmuştur. Kadınlarda premenstrual sendrom ve çift uyumunun cinsel işlevi etkilediği, bununla birlikte premenstrual sendromun çift uyumunu etkilemediği bulunmuştur. Sağlık profesyonelleri tarafından kadınlarda premenstrual sendrom, cinsel işlev ve çift uyumunu belirlemeye yönelik inceleme ve araştırma yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Premenstrual sendrom, cinsel işlev, çift uyumu, kadın, hemşirelik, aracı etki

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to examine the relationship between PMS, sexual function and dyadic adjustment in women and to determine the mediator role of dyadic adjustment in the effect of premenstrual syndrome on sexual function.

Methods: The sample of the descriptive and relationship-seeking study included 366 women who applied to the outpatient clinics of a state hospital in the Black Sea region of Turkey and agreed to participate in the study and met the inclusion criteria. Research data were collected by face-to-face method between 6 May 2022 and 20 September 2022 with a personal information form, Premenstrual Syndrome Scale (PMSO), Renewed Couple Adjustment Scale (YCUO), and Female Sexual Function Scale (KCIO). Descriptive statistical methods, t test, One Way ANOVA test were used in the analysis of the data, and Sheffe and LSD tests were used for further analysis. The relationship between the scale mean scores was examined by Pearson correlation analysis. Mediator variable analysis was done with the Sobel test.

Results: The mean PMSO score of the women was found to be 108.98±34.19, and 47.3% of them were found to have premenstrual syndrome (PMSO≥111 points). According to the PMSO sub-dimensions of women; 48.4% had depressive affect, 26.5% anxiety, 55.5% fatigue, 57.1% nervousness, 30.9% depressive thoughts, 61.2% pain, 66.4% change in appetite, 50.3% sleep change and 64.2% of them had bloating problem. The mean YCUO score was 49.33±10.36. YCUO sub-dimensions mean scores; consensus was 22.54±5.03, satisfaction was 17.37±4.62, and consensus was 9.42±2.46. It was determined that the mean BSDS score of the women was 23.21±7.08, and 66.9% of them had sexual dysfunction (BSDS 26.55≥). SCQ sub-dimension mean scores; desire 3.58±1.18, arousal 3.76±1.49, lubrication 3.91±1.27, orgasm 3.89±1.44, satisfaction 4.14±1.69, pain 3.91±1.77. It was found that there was a statistically significant positive and "weak" relationship between women's PMSO and KCIO (r=.138), and no relationship was found between YCUO (p>0.05). A statistically significant positive correlation was found between the YCUO and the KCIO at the "moderate" level (r=.424). In women, the presence of premenstrual syndrome significantly affects sexual function (β=0.02, SE= 0.00, p<0.05) and dyadic adjustment significantly affects sexual function (β=0.28, SE=0.03, p<0.001). (β=0.01, SE= 0.01, p>0.05). The direct effect of the mediation model was found to be statistically significant (β = 0.02, SE = 0.00, p <0.05), but the indirect effect was not significant (p>0.05).

Conclusions: It was found that about half of the women had premenstrual syndrome, about seven out of ten women had sexual dysfunction, and marital adjustment was above moderate. It was found that premenstrual syndrome and dyadic adjustment affect sexual function in women, however, premenstrual syndrome does not affect dyadic adjustment. It is recommended that examination and research be conducted by health professionals to determine premenstrual syndrome, sexual function and dyadic adjustment in women.

Keywords: Premenstrual syndrome, sexual function, couple harmony, female, nursing, mediation.

Atf/Citation: Üçüncü H, Erbil N. (2023). Kadınlarda premenstrual sendrom ile cinsel işlev ve çift uyumu ilişkisinin incelenmesi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.111.

*Bu çalışma birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Kanser Tanısı Olan Çocuğun Ebeveynlerinin Bakım Verme Yükü ile Psikolojik Sağlamlık Durumları Arasındaki İlişki

The Relationship between Burden of Care and Resilience of the Parents of the Cancer-Diagnosed Child

Hayrunnisa Toygar¹ Nursena Bayraktar² Hatice Uzşen³ Merve Koyun⁴ Esra Tural Büyük⁵ Hatice İş Gündüz⁶

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, nisatoygar24@gmail.com

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, bayraktar.nursena@gmail.com

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, hatice_uzsen35@hotmail.com

⁴Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, mervyamankoyun@gmail.com

⁵Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, esratural55@gmail.com

⁶Ondokuz Mayıs Üniversitesi SUVAM, Samsun, TÜRKİYE, haticeisgunduz@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kanser tanısı olan çocuğun ebeveynlerinin bakım verme yükü ve psikolojik sağlamlık durumlarını inceleyerek arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir çalışmadır. Araştırma etik kurul onayı ve kurum izni çıktıktan sonra Nisan, Mayıs 2023 tarihleri arasında OMÜ Çocuk Hematoloji-Onkoloji Servisi'nde gerçekleştirilmiştir. Evrenden örneklem seçme yöntemine gidilmeden, araştırmaya katılmayı kabul eden, belirtilen tarihler arasında klinikte yatarak ya da ayaktan kemoterapi alan çocukların olan 63 ebeveyn örneklemi oluşturmuştur. Veri toplamada tanıtıcı bilgi formu, Zarit bakım yükü ölçeği ve psikolojik sağlamlık ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 26.00 paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin %87.5'i kadın olup, yaş ortalaması 38.21±6.86'dır. Ebeveynlerin %54.0'u lise mezunu, %93.7'si evli, %68.3'ü herhangi bir işte çalışmamaktadır. Ebeveynlerin %55.6'sı sosyal destek almadığını ifade etmiştir. Ebeveynlerin Zarit bakım yükü ölçeği puan ortalaması 41.98±13.12, psikolojik sağlamlık ölçeği puan ortalaması 67.191±6.75'dir. Ebeveynlerin cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, sosyal destek alma durumu gibi özelliklerine göre her iki ölçekten aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark belirlenmemiştir (p>0.05). Ebeveynlerin çalışma durumuna göre Zarit bakım yükü ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark belirlenmiştir. (p<0.05). Ebeveynlerin bakım yükü ile psikolojik sağlamlıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönde zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Ebeveynlerin bakım yüklerinin ve psikolojik sağlamlıklarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Çalışan ebeveynlerin çalışmayanlara göre bakım yüklerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca bakım yükü yüksek olan ebeveynlerin psikolojik sağlamlıklarının düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, kanser, ebeveyn, bakım yükü, psikolojik sağlamlık

ABSTRACT

Objective: To determine the relationship between the burden of care and psychological resilience of the parents of the cancer-diagnosed child.

Methods: This research is a descriptive and cross-sectional study. The research was carried out in OMU Pediatric Hematology-Oncology Service between April and May 2023, after the approval of the ethics committee and the permission of the institution. The sample consisted of 63 parents who accepted to participate in the study and had children who received inpatient or outpatient chemotherapy between the specified dates, without using the sampling method from the population. Parent information form, Zarit burden interview and resilience scale were used in data collection. The data were analyzed in the SPSS 26.00 package program.

Results: In the study, 87.5% of the parents were female, and the mean age was 38.21±6.86. 54.0% of the parents are high school graduates, 93.7% are married, 68.3% are not working in any job. 55.6% of the parents stated they received no social support. The mean score of the parents' Zarit burden interview scale was 41.98±13.12, and the resilience scale mean score was 67.191±6.75. No statistically significant difference was found between the mean scores of the parents according to their gender, marital status, educational status, and social support status (p>0.05). A statistically significant difference was determined between the Zarit burden interview scale mean scores according to the parents' working status. (p<0.05). It was determined that there was a statistically significant, negative, weak relationship between the burden of care and resilience of the parents.

Conclusion: It was determined that the parents' care burden and resilience were moderate. It has been determined that the care burden of working parents is higher than non-working parents. In addition, it was determined that the resilience of parents with a high care burden was low.

Keywords: Child, cancer, parent, the burden of care, resilience

Kemoterapi Tedavisi Alan Çocuğu Olan Ebeveynlerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama Durumlarının Belirlenmesi

Evaluation of the Use of Traditional and Complementary Medicine Therapies of Parents with Children Receiving Chemotherapy Treatment

Nursena Bayraktar¹ Hayrunnisa Toygar² Hatice Uzşen³ Merve Koyun⁴
Esra Tural Büyük⁵ Hatice İş Gündüz⁶

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, bayraktar.nursena@gmail.com

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, nisatoygar24@gmail.com

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, hatice_uzsen35@hotmail.com

⁴Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, merveyamankoyun@gmail.com

⁵Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE, esratural55@gmail.com

⁶Ondokuz Mayıs Üniversitesi SUVAM, Samsun, TÜRKİYE, haticeisgunduz@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Araştırmanın amacı, kemoterapi tedavisi alan çocuğu olan ebeveynlerin geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulama durumlarını incelemektir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir çalışma olup, etik kurul onayı ve kurum izni çıktıktan sonra Nisan-Mayıs 2023 tarihleri arasında OMÜ Çocuk Hematoloji-Onkoloji Servisi'nde gerçekleştirilmiştir. Evrenden örneklem seçme yöntemine gidilmeden, araştırmaya katılmayı kabul eden, belirtilen tarihler arasında klinikte yatarak ya da ayaktan kemoterapi alan çocukları olan 53 ebeveyn örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama sırasında ebeveyn tanıtıcı bilgi formu, geleneksel ve tamamlayıcı tıp tutum ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 26.00 paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Ebeveynlerin %82.1'i kadın olup, yaş ortalaması 36.82±8.06'dır. Ebeveynlerin %48.2'si lise mezunu, %91.1'i evli, %58.9'u herhangi bir işte çalışmamaktadır. Çocukların %57.1'i erkek olup, %41.1'inin tıbbi tanısı lösemidir. Ebeveynlerin %57.1'inin geleneksel ve tamamlayıcı tıp ile ilgili bilgileri internet ya da sosyal medyadan öğrendikleri, %67.9'unun geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarını kullandıkları belirlenmiştir. Ebeveynlerin %53.6'sı geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarını çocuğunu iyileştireceğine inandığı için, %28.6'sı çocuğunun şikâyetlerini azaltmak için, %26.8'inin ise çocuğu için bir şeyler yaptığını düşünüp iyi hissetmek için kullandığını ifade etmişlerdir. Ebeveynler geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları olarak dua/namaz (%62.5), gevşeme teknikleri (%10.7), pre/probiyotikler (%14.3), bitkisel otlar (%21.4), masaj (%26.8), resim yaptırmak (30.4), terapötik dokunuş (%17.9), vitamin (%48.2) kullandıklarını ifade etmişlerdir. Ebeveynlerin geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarını çocuğun bulantı (%50.0), kusma (%51.8), mukozit (%25), yorgunluk (%28.6), iştahsızlık (%32.1), kabızlık (%30.4), endişe (%37.5), korku (41.1), ağrı (%23.2), ishal (%17.9) semptomları için kullandıkları belirlenmiştir. Ebeveynlerin %69.6'sının geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemleri hakkında sağlık personeline bilgi verdiği, %78.6'sının kullandığı yöntemi başkasına önerdiği belirlenmiştir. Ebeveynlerin geleneksel ve tamamlayıcı tıp tutum ölçeği puan ortalamalarının 109.59±11.84'tür.

Sonuç: Ebeveynlerin çoğunun kullandıkları geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemleri hakkında sağlık personeline bilgi verdiği ve bu yöntemi başkalarına önerdikleri belirlenmiştir. En sık kullanılan geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları dua/namaz, resim ve vitamin kullanımıdır. Ebeveynlerin geleneksel ve tamamlayıcı tıp tutumları orta düzeydedir. Ebeveynleri en sık çocuklarının bulantı, kusma, endişe, korku, kabızlık ve iştahsızlık semptomları için bu yöntemleri kullanmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, kanser, ebeveyn, geleneksel ve tamamlayıcı tıp

ABSTRACT

Objective: To evaluate the use of traditional and complementary medicine therapies of parents with children receiving chemotherapy treatment.

Methods: This study is a descriptive and cross-sectional study. The research was carried out in OMU Pediatric Hematology-Oncology Service between April-May, 2023 after the ethics committee's approval and the institution's permission. Without using the sampling method from the population, 53 parents who had children who received inpatient or outpatient chemotherapy between the dates specified and accepted to participate in the study constituted the sample. Parent information form, and traditional and complementary medicine attitude scale were used in data collection. The data were analyzed in the SPSS 26.00 package program.

Results: In the study, 82.1% of the parents were female, and the mean age was 36.82±8.06. 48.2% of the parents were high school graduates, 91.1% were married, 58.9% were not working in any job. 57.1% of the children were male, and 41.1% had a medical leukemia diagnosis. It was determined that 57.1% of the parents learned about traditional and complementary medicine from the internet or social media, and 67.9% used traditional and complementary medicine practices. Since 53.6% of the parents believed that traditional and complementary medicine practices would improve their child, 28.6% stated that they used it to reduce their child's complaints, and 26.8% used it to feel good because they thought they were doing something for their child. Parents use traditional and complementary medicine practices such as praying (62.5%), relaxation techniques (10.7%), pre/probiotics (14.3%), herbal herbs (21.4%), massage (26.8%), painting (30.4), therapeutic touch (17.9%), vitamins (48.2%). Parents use traditional and complementary medicine practices for the child's nausea (50.0%), vomiting (51.8%), mucositis (25%), fatigue (28.6%), loss of appetite (32.1%), constipation (30.4%), anxiety (37.5%), fear (41.1%), pain (23.2%), diarrhea (17.9%). It was determined that 69.6% of the parents gave information to the health personnel about traditional and complementary medicine methods, and 78.6% recommended the method they used to someone else. It was determined that the parents' traditional and complementary medicine attitude scale mean scores were 109.59±11.84.

Conclusion: It was determined that most of the parents gave information to the health personnel about the traditional and complementary medicine methods they used and recommended this method to others. The most used traditional and complementary medicine practices are praying, painting and the use of vitamins. Traditional and complementary medicine attitudes of parents are moderate. Parents most often use these methods for their children's symptoms of nausea, vomiting, anxiety, fear, constipation and loss of appetite.

Keywords: Child, cancer, parent, traditional and complementary medicine

Atf/Citation: Bayraktar N, Toygar H, Uzşen H, Koyun M, Büyük ET, Gündüz Hİ. (2023). Kemoterapi tedavisi alan çocuğu olan ebeveynlerin geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulama durumlarının belirlenmesi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.113.

Serebral Palsili Çocukların Ebeveynlerinin Bakım Yükü ile Uyku Durumları Arasındaki İlişkide: Sosyal Desteğin Aracı Rolü

The Mediating Role of Social Support in the Relationship between Care Burden and Sleep Status of Parents of Children with Cerebral Palsy: The Mediating Role of Social Support

Mehmet Emin Düken¹ Kadriye Şahin² Hülya Karataş³

¹Harran Üniversitesi, Osman Bey Kampüsü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE eminduken@gmail.com

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE kadriye.sahin@iuc.edu.tr

³Harran Üniversitesi, Osman Bey Kampüsü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE hulya.karatas35@gmail.com

ÖZ

Amaç: SP'li çocuklar yüksek bakım gereksinimi olan bireyler olduğundan bu çocukların ebeveynlerinin yaşamış olduğu zorluklar önemlidir. Ebeveynlerin en sık yaşadığı sorunların başında yeteri kadar sosyal desteğin olmamasında dolayı yaşamış oldukları bakım yükü yer alır. Bakım yükü uyku sorunu gibi fizyolojik durumun etkilenmesine de neden olabilmektedir. Bu çalışmada SP çocukların ebeveynlerinin bakım yükü ile uyku durumları arasındaki ilişkide sosyal desteğin aracı rolünü incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ilişkisel tipte bir araştırma olarak yapılan araştırma bir üniversite hastanesinin çocuk sağlığı kliniklerinde yatan ve çocuk polikliniklerinde takip edilen SP çocukların ebeveynleriyle yürütülmüştür. Araştırmada herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmeyip belirlenen tarihler arasında klinikte tedavi amaçlı yatan veya takip amaçlı polikliniğe gelen SP çocukların ebeveynleri alınmıştır. Verilerin toplanmasında Ebeveyn Bilgi Formu, Zarit Bakım Yükü Ölçeği, Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeği ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKI) kullanılarak toplanılmıştır. SPSS programıyla güvenirlik analizi ve çoklu doğrusal bağlantı analizi uygulanmıştır. Yapısal eşitlik modellemesi ile PATH analizi yapılmıştır. AMOS programı kullanılarak SP çocukların ebeveynlerin bakım yükleri ile uyku durumu arasındaki ilişkide sosyal desteğin aracı rolü incelenmiştir. Kullanılan ölçeklerin toplam puanları kullanarak yol analizi ile aracı model kullanılmıştır.

Bulgular: Analiz sonucuna göre Richard's Campbell Uyku Ölçeği puanının Zarit Bakım Yükü Ölçeği puanını ve Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeğini yordadığı tespit edilmiştir ($\beta = -0.932$; $p < 0.050$, $\beta = 0.973$; $p < 0.050$). Aracı değişken olan Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeği bağımlı değişken olan Zarit Bakım Yükü Ölçeği üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\beta = -0.130$; $p < 0.050$). Aracı değişken olan Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeği modele dahil edilmesiyle Zarit Bakım Yükü Ölçeği ile Richard's Campbell Uyku Ölçeği arasındaki yol katsayısının da anlamlı olduğu gözlemlenmiştir ($\beta = -0.805$; $p < 0.050$). Bootstrap analizi sonucunda Richard's Campbell Uyku Ölçeğinin Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeği aracılığıyla Zarit Bakım Yükü Ölçeği üzerindeki dolaylı etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\beta = -0.127$; %95 GA [-0.223; -0.023]).

Sonuç: SP'li çocukların ebeveynlerinin yaşadığı yüksek bakım yükünün uyku kalitesini olumsuz etkiler ve sosyal destek faktörünün ebeveynlerin bakım yükü ile uyku durumları arasındaki ilişkide aracı bir rol oynar. Ebeveynlere yeterli sosyal desteğin sağlanması artan fizyolojik ve psikolojik bakım yüklerini azaltabilir. Uyku gibi önemli bir fizyolojik ihtiyaca yönelik girişimlerin düzenlenmesine ve bakım verenin desteklenmesine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Serebral palsy, bakım yükü, sosyal destek, uyku, aracı model

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to examine the mediating role of social support in the relationship between care burden and sleep status of parents of CP children.

Methods: The research, which was conducted as a descriptive relational study, was carried out with the parents of children with CP who were hospitalized in the child health clinics of a university hospital and followed up in the pediatric outpatient clinics. In the study, no sampling method was used and parents of children with CP who were hospitalized in the clinic for treatment or came to the outpatient clinic for follow-up between the specified dates were included. Data were collected using the Parent Information Form, Zarit Care Burden Scale, Multidimensional Social Support Scale and Pittsburgh Sleep Quality Index (PUKI). Reliability analysis and multicollinearity analysis were applied with SPSS program. PATH analysis was performed with structural equation modeling. The mediating role of social support in the relationship between parental care burden and sleep status of children with CP was investigated using the AMOS program. By using the total scores of the scales used, path analysis and intermediary model were used.

Results: According to the results of the analysis, it was found that Richard's Campbell Sleep Scale score predicted Zarit Care Burden Scale score and Multidimensional Social Support Scale ($\beta = -0.932$; $p < 0.050$, $\beta = 0.973$; $p < 0.050$). The effect of the mediating variable Multidimensional Social Support Scale on the dependent variable Zarit Care Burden Scale was found statistically significant ($\beta = -0.130$; $p < 0.050$). It was also observed that the path coefficient between the Zarit Care Burden Scale and Richard's Campbell Sleep Scale was significant when the mediator variable Multidimensional Social Support Scale was included in the model ($\beta = -0.805$; $p < 0.050$). As a result of the bootstrap analysis, the indirect effect of the Richard's Campbell Sleep Scale on the Zarit Burden of Care Scale through the Multidimensional Social Support Scale was statistically significant ($\beta = -0.127$; 95% CI [-0.223; -0.023]).

Conclusion: High care burden experienced by parents of children with CP negatively affects sleep quality and social support factor plays a mediating role in the relationship between care burden and sleep status of parents. Providing adequate social support to parents may reduce the increased physiological and psychological care burden. It may help to organise interventions for an important physiological need such as sleep and to support the caregiver.

Keywords: Cerebral palsy, care burden, social support, sleep, mediator model

Preterm Bebeklerde Masaj ve Beyaz Gürültünün Fizyolojik Parametrelere Etkisi: Randomize Kontrollü Araştırma

The Effects of Massage and White Noise on Physiological Parameters of Preterm Infants: A Randomized Controlled Research

Mehmet Emin Düken¹ Emriye Hilal Yayan² Zehra Arslan³

¹Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE, eminduken@gmail.com

²İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Malatya, TÜRKİYE, ehyayan@hotmail.com

³Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Şanlıurfa, TÜRKİYE, drzehr55@yahoo.com

ÖZ

Amaç: İntrauterin dönemden erken ayrılan preterm bebekler dokunma ve seslerden yoksun bırakılmaktadır. Preterm bebeklerin fizyolojik gelişimlerinde dokunsal uyaran sağlayan masaj ve intrauterin ses yapı benzerliği ile beyaz gürültü büyük öneme sahiptir. Bu araştırma preterm bebeklerde masaj ve beyaz gürültünün fizyolojik parametrelere etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma üç gruplu randomize kontrollü bir araştırma olarak yapıldı. Her bir grupta 60 bebek olmak üzere 180 preterm ile araştırma yürütüldü. Masaj grubunda her bir preterm bebeğe araştırmacı tarafından üç gün boyunca sabah ve akşam masaj yapılırken, beyaz gürültü grubunda üç gün boyunca sabah ve akşam beyaz gürültü dinletildi. Kontrol grubunda üç gün boyunca standart hemşirelik bakımı verildi. Her gruptaki preterm bebeklere birinci gün, ikinci gün ve üçüncü günde fizyolojik parametreler araştırmacı tarafından işlem öncesinde kaydedildi. Preterm bebeklere girişimler araştırmacı tarafından yapıldıktan sonra kalp tepe atımı, solunum sayısı ve oksijen satürasyon verileri kaydedildi. Gruplara göre normal dağılmayan verilerin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis Testi kullanıldı ve çoklu karşılaştırmalar Bonferroni Düzeltmesi ile yapıldı. Her bir grupta her bir günde değişimlerin karşılaştırılmasında Friedman Testi kullanıldı ve çoklu karşılaştırmalar Bonferroni Düzeltmesi ile yapıldı.

Bulgular: Masaj ve beyaz gürültü grubunda yer alan preterm bebeklerin kontrol grubuna göre birinci, ikinci ve üçüncü günde kalp tepe atımı, solunum sayısı ve oksijen satürasyon değerleri arasında anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır ($p<0.001$; $p<0.001$; $p<0.001$). Beyaz gürültü ile masaj grubu arasında anlamlı fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Masaj grubunda yer alan preterm bebeklerin kontrol grubuna göre birinci, ikinci ve üçüncü günde kalp tepe atımı, solunum sayısı ve oksijen satürasyon değerleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p<0.001$; $p<0.001$; $p<0.001$). Masaj ve beyaz gürültü grubunun zamansal incelemesinde kalp tepe atımı ile solunum sayısı düşerken, oksijen satürasyon değerlerinde artış olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Masaj ve beyaz gürültünün preterm bebeklerin fizyolojik parametreleri üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Ancak beyaz gürültü ile masaj arasında fark olmadığı saptanmıştır. Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde hemşirelerin preterm bebeklerin fizyolojik parametrelerini iyileştirmede masaj veya beyaz gürültü yöntemlerini tercih edebileceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Preterm, masaj, beyaz gürültü, fizyolojik parametre

ABSTRACT

Objective: The present research was conducted to find out the effects of massage and white noise on physiological parameters in preterm infants.

Methods: While each preterm infant in the massage group was given massage by the researcher in the morning and evening for three days, the infants in the white noise group listened to white noise in the morning and evening for three days. Standard nursing care was provided for three days in the control group. Physiological parameters of the preterm infants in all of the groups on the first, second and third days were recorded by the researcher before the procedure. Following the interventions to preterm infants by the researcher, peak heart rate, respiratory rate and oxygen saturation data were recorded. The Kruskal Wallis Test was used to compare the data not normally distributed according to the groups, and multiple comparisons were made with the Bonferroni Correction. The Friedman Test was used to compare changes per day in each group, and multiple comparisons were made with Bonferroni Correction.

Results: Significant difference was found between the first, second- and third-day peak heart rate, respiratory rate and oxygen saturation values of the preterm infants in the massage and white noise group when compared with the control group ($p<0.001$; $p<0.001$; $p<0.001$). No significant difference was found between the white noise and massage group. It was observed that there was a significant difference between the heart rate, respiratory rate and oxygen saturation values on the first, second and third days of the preterm babies in the massage group compared to the control group ($p<0.001$; $p<0.001$; $p<0.001$). In the temporal analysis of the massage and white noise group, a decrease was found in peak heart rate and respiratory rate, while an increase was found in oxygen saturation values.

Conclusion: Massage and white noise were found to be effective on physiological parameters of preterm infants. It was found that in the neonatal intensive care unit, nurses can prefer massage or white noise methods in healing physiological parameters of preterm infants.

Keywords: Preterm, massage, white noise, physiological parameter

Atf/Citation: Düken ME, Yayan EH, Arslan Z. (2023). Preterm bebeklerde masaj ve beyaz gürültünün fizyolojik parametrelere etkisi: Randomize kontrollü araştırma. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.115.

Kadına Yönelik Şiddet ve Medyanın Rolü

Violence against Women and the Role of the Media

Merve Öksüz¹ Ebru Şahin²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, mervekssz@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, esahin@odu.edu.tr

ÖZ

İnsanlığın var olduğu süreçten bu zamana kadar uzanan ve sosyal bir olgu olan şiddet, günümüz toplumunun en önemli problemlerinden biri haline gelmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve kadın-erkek arasında oluştursimetrik olmayan güç ilişkisi, kadına yönelik şiddetin ana unsurlarını oluşturmaktadır. Şiddet, kadının davranışlarına hükmetmeyi ve bu yolla baskı oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle de birçok yolla karşımıza çıkmaktadır. Fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik olarak ayrıştırılan şiddet, çok boyutlu bir yapıya sahip olduğundan tek bir nedene değil birçok nedene bağlı olmaktadır. Bu duruma maruz kalan kadınlar yaşadıkları şiddet sebebiyle ölümcül veya ölümcül olmayan sağlık sorunlarıyla baş başa kalmaktadır. Pandeminin etkisiyle son yıllarda internet ve teknoloji kullanımının artış göstermesiyle medyada da yer alan cinsiyete dayalı, kadına yönelik hakaret, nefret, cinsel içerikli yazı ve görüntülere maruz bırakan yeni bir şiddet türü de oluşmuştur. Televizyon vb. gibi görsel medyada şiddetin popülerleşmesi özellikle çocuklar ve gençler üzerinde ciddi etkilere sebep olmaktadır. Kadına yönelik şiddet konusunda problemli bir yol izleyen medya, basında yer alan şiddet haberlerini adli vaka ve magazinsel haber kaynağı olarak görmektedir. Oysa kadına yönelik şiddet konulu haberlerde gerçeği olduğu gibi yansıtmak ve kamuoyunda farkındalık oluşturacağı düşüncesi benimsenmelidir. Fakat günümüz medyasında ise cinsiyetçi söylem hakim olmaktadır. Bu yüzden medya, topluma karşı sahip olduğu sorumluluğun bilincinde olmalı ve vermek istediği mesajlarda farkındalık taşımalıdır. Temel amacı toplum sağlığını koruma ve geliştirme olan hemşirelerin de kadına yönelik şiddet unsurlarının tespit ve tedavi aşamalarında etkin rol oynamasına karşı kadına yönelik şiddeti önleme ve farkındalık oluşturmada da medyada daha fazla yer alması gerekmektedir. Bu çalışma, literatür taraması ve verilerin derlemesi şeklinde yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, kadına şiddet, medya, rol, hemşire

ABSTRACT

Violence, which is a social phenomenon extending from the period of human existence to this time, is becoming one of the most important problems of today's society. Gender inequality and the asymmetrical power relationship between men and women constitute the main elements of violence against women. Since violence, which is separated physically, psychologically, sexually and economically, has a multidimensional structure, it depends on many reasons, not a single cause. Women who are exposed to this situation are left with fatal or non-fatal health problems due to the violence they experience. Increase in the use of internet and technology in recent years due to the impact of the pandemic, a new type of gender-based violence has also emerged that exposes women to insults, hate, sexually explicit articles and images that are also featured in the media. The popularization of violence in visual media such as television etc. has serious effects especially on children and young people. The media, which follows a problematic path on violence against women, sees the news of violence in the press as a source of judicial cases and tabloid news. However, in the news about violence against women, it should be adopted to reflect the reality as it is and to raise awareness in the public opinion. Therefore, media should be aware of its responsibility to society and should be aware of the messages it wants to give. Since nurses, whose main purpose is to protect and promote public health, play an active role in the detection and treatment of violence against women elements it also a need for more media coverage in preventing violence against women and raising awareness. This study was written as a literature review and review of the data.

Keywords: Violence, violence against women, media, role, nurse

Epilepsi Hastalarının Hastalığı Gizleme Durumlarının İlaç Uyumuna Etkisi

The Effect of Concealment of Epilepsy on Medication Adherence in Patients with Epilepsy

Zeliha Büyükbayram¹ Meyreme Aksoy² Rıdvan Yılmaz³

¹Siirt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Siirt, TÜRKİYE, zeliha_bbayram@hotmail.com

²Siirt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Siirt, TÜRKİYE, meryeme_072@hotmail.com

³Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Diyarbakır, TÜRKİYE, r_life_y@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Epilepsili hastalar için antiepileptik ilaç tedavisine uyum, nöbet kontrolünde ve esenliğin korunmasında çok büyük öneme sahiptir. Bu nedenle, ilaç uyumunu ve uyumu etkileyen faktörleri değerlendirmek önemlidir. Bu çalışmanın amacı, epilepsi hastalarının hastalığı gizleme durumlarının ilaç uyumuna etkisini incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı, ilişkisel ve kesitsel olan bu çalışma 220 epilepsi hastası ile tamamlandı. Veriler, “Hasta Tanılama Formu”, “Morisky Tedavi Uyum Ölçeği-8 (MTUÖ-8)” ve “Epilepsi Hastalığının Gizlenmesi Ölçeği (CES)” kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ve çok boyutlu doğrusal regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmadaki epilepsi hastalarının %53.6’sı erkek olup, yaş ortalamaları 49.84±9.43’tü. Hastaların MMAS-8 puan ortalaması 4.25±1.99 olup, %72.3’nün tedaviye uyumunun düşük olduğu tespit edildi. Hastaların CES puan ortalamaları 49.84±9.43’tü ve CES puan ortalaması, MMAS-8 puan ortalamasını negatif yönde yordamaktaydı (p<0.05). Bunların yanısıra hastaların tedaviye uyumunu kadın cinsiyetin, tanı konulma süresinin, günlük tek ilaç alma ve çalışma durumunun pozitif, yıllık geçirilen nöbet sayısının negatif yönde yordadığı tespit edildi (F= 19.256, p<0.001).

Sonuç: Bu çalışmada, hastaların tedaviye uyum düzeylerinin düşük, hastalığı gizleme eğilimlerinin ise yüksek olduğu tespit edildi. Ayrıca hastaların, hastalığı gizleme eğilimi tedaviye uyumu olumsuz yönde etkilemekteydi.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, hastalığın gizlenmesi, ilaç uyumu

ABSTRACT

Objective: Adherence to anti-epilepsy drug therapy is of great importance in achieving seizure control and maintaining well-being for patients with epilepsy. Therefore, it is important to assess medication adherence and factors affecting medication adherence in this patient group. This study aims to examine the effect of concealment of epilepsy on medication adherence in patients with epilepsy.

Methods: This descriptive, correlational, and cross-sectional study was conducted with 220 epilepsy patients. Data were collected using a patient information form, the Morisky Medication Adherence Scale-8 (MMAS-8), and the Concealment of Epilepsy Scale (CES), and analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression analysis.

Results: The mean age of the epilepsy patients in the study was 49.84±9.43 years and 53.6% of them were male. Their MMAS-8 mean score was 4.25±1.99, and 72.3% had low medication adherence. In addition, their CES mean score was 49.84±9.43. In these patients, the CES score negatively predicted the MMAS-8 score (p<0.05), and medication adherence was positively predicted by female gender, duration of diagnosis, having single dose of medication daily, and employment status, and negatively predicted by annual number of seizures (F=19.256, p<0.001).

Conclusion: In this study, the epilepsy patients had low medication adherence and high tendency to conceal epilepsy. Furthermore, the tendency to conceal epilepsy had a negative effect on medication adherence in epilepsy patients.

Keywords: Epilepsy, concealment of disease, medication adherence

Kronik Hastalığı Olan ve Olmayan Gebelerin Sağlıklı Yaşam Davranışlarının Belirlenmesi

Determination of Healthy Lifestyle Behaviours of Pregnancy Women with and without Chronic Disease

Neslihan Yılmaz Sezer¹ Şenay Topuz² Rabia Özer³

¹Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE, nyilmaz@ankara.edu.tr

²Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE, topuzs@ankara.edu.tr

³Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Muğla, TÜRKİYE, rbozer@gmail.com

ÖZ

Amaç: Gebelikte sağlıklı yaşam davranışları, kronik hastalıkların anne, fetus ve yenidoğanda oluşturabileceği olumsuz sonuçlara karşı koruyucu olabilmektedir. Bu araştırma kronik hastalığı olan ve olmayan gebelerin sağlıklı yaşam davranışlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma bir devlet hastanesinin gebe polikliniğinde Ocak 2022-Haziran 2022 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmaya 234 gebe dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri Tanıtıcı Bilgi Formu ve Gebelikte Sağlıklı Yaşam Davranışları Ölçeği (GSYDÖ) ile toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli etik kurul onayı, kurum izni ve katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Bulgular: Kronik hastalığı olan gebelerin %40.0'ında diyabet, %37.4'ünde hipertansiyon, %13.3'ünde tiroid hastalıkları, %9.3'ünde ise diğer kronik hastalıklar olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan gebelerin GSYDÖ puan ortalaması 114.65±15.55 olarak saptanmıştır. Kronik hastalığı olan gebelerin GSYDÖ puan ortancası 117.00, kronik hastalığı olmayan gebelerin GSYDÖ puan ortancası 115.00 olarak saptanmıştır ve iki grubun puanları arasında fark bulunmamıştır ($p>.050$). Ayrıca yaş, gelir getiren bir işte çalışma durumu, ekonomik durum, gebelik sayısı, yaşayan çocuk sayısı ve gebelik trimesteri açısından GSYDÖ puanları arasında fark bulunmamıştır ($p>.050$). Anck öğrenim düzeyi ilköğretim olan gebelerin GSYDÖ puanlarının lise, üniversite ve üzeri öğrenim görenlerden daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p=.000$). Ayrıca gebelikte sağlıklı yaşam hakkında bilgi alan gebelerin GSYDÖ ölçek puanları, bilgi almayanlardan daha yüksek olarak saptanmıştır ($p=.050$).

Sonuç: Gebelerin sağlıklı yaşam davranışlarını geliştirmede bilgi ve danışmanlık önemli bir faktördür. Gebelere hizmet sunan hemşirelerin ve ebelerin, gerek kronik hastalığı olan gebelerin gerek ise sağlıklı gebelerin sağlıklı yaşam davranışlarını geliştirerek, anne ve fetus sağlığını yükseltmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, sağlıklı yaşam tarzı, kronik hastalık

ABSTRACT

Objective: Healthy lifestyle behaviors during pregnancy can serve as protective factors against adverse outcomes for the mother, fetus, and newborn associated with chronic diseases. This research aimed to determine the healthy lifestyle behaviors of pregnant women with and without chronic diseases.

Methods: This descriptive study was conducted at a state hospital's antenatal clinic between January 2022 and June 2022. A total of 234 pregnant women were included in the study. The data were collected using a Demographic Information Form and the Healthy Lifestyle Behaviours in Pregnancy Scale (HLBPS). Ethical approval, institutional permission, and informed consent were obtained from the participants for the study to be conducted.

Results: Among the pregnant individuals afflicted with chronic ailments, 40.0% had diabetes, 37.4% suffered from hypertension, 13.3% were diagnosed with thyroid disorders, and 9.3% were affected by other chronic illnesses. The mean HLBPS score of the participating pregnant women was determined to be 114.65±15.55. The median HLBPS score for pregnant women with chronic diseases was found to be 117.00, while the median HLBPS score for pregnant women without chronic diseases was 115.00, and no significant difference was observed between the scores of the two groups ($p>.050$). Furthermore, there were no significant differences in HLBPS scores based on age, employment status, economic situation, gravidity, parity, and pregnancy trimester ($p>.050$). However, pregnant women with a primary education level had lower HLBPS scores compared to those with high school, university, or higher education levels ($p=.000$). Additionally, pregnant women who received information about healthy lifestyle during pregnancy had higher HLBPS scale scores compared to those who did not receive information ($p=.050$).

Conclusion: Knowledge and counseling play an important role in improving pregnant women's healthy lifestyle behaviors. It is crucial for nurses and midwives providing care for pregnant women, both with chronic diseases and healthy pregnancies, to enhance healthy lifestyle behaviors, thereby improving maternal and fetal health.

Keywords: Pregnancy, healthy lifestyle, chronic disease

Özel Bir Hastanede Görev Yapan Sağlık Profesyonellerinin Adli Vakalarla İlgili Bilgi, Tutum ve Davranışlarının İncelenmesi

Analysis of Knowledge, Attitudes and Behaviors about Forensic Cases among Healthcare Professionals Working in a Private Hospital

Nezahat Özer¹ Özlem Yazıcı² Esra Şahin³ Burhan Telli⁴ Furkan Kalkavan⁵

¹Özel Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, nezahat.oz@anadolusaglik.org

²İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, ozlem.yazici@okan.edu.tr

³Özel Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, esra.sahin@anadolusaglik.org

⁴Özel Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, burhan.telli@anadolusaglik.org

⁵Özel Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, furkan.kalkan@anadolusaglik.org

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, sağlık profesyonellerinin adli vakalarla ilgili bilgi, tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi için ölçek oluşturulması ve farkındalık yaratılması amacıyla yapıldı.

Yöntem: Etik kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra metodolojik yöntemle yapılan çalışmada veriler 01.04.2023-11.06.2023 tarihleri arasında toplandı. Verilerin istatistiksel analizleri için IBM SPSS 22.0 versiyon kullanıldı. Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda 35 sorulu madde havuzu oluşturuldu, uzman görüşü alındı, pilot uygulama yapıldı. Shapiro Wilk testi, yapı-kapsam geçerliliği, açıklayıcı faktör analizi, test-tekrar test, Cronbach alfa güvenirlik katsayısı değerlendirildi. Analizler sonucunda sekiz madde çıkarıldı.

Bulgular: Beşli likert tipi 27 maddelik ölçeğin Kaiser-Mayer-Olkin örneklem yeterlilik değeri 0.819; Barlett testi sonucu ($\chi^2=3339,350$; $df=351$, $p=0.001$) anlamlı bulundu. Varimax Rotasyon Açıklayıcı Faktör Analiziyle altı faktörde toplanan maddeler toplam varyansın %60.58'ini açıklamaktadır. Cronbach Alfa katsayısı 0.855 olan ölçeğin alt boyutları; Adli vakalara yaklaşım (2,9,10,22,27,28,29. maddeler), Adli konularda yasal yükümlülükler (11,12,13,14,16,17. maddeler), Adli vakaları tanıma (23,24,26,34,35. maddeler), Delilleri tanıma, koruma ve kayıt etme (3,6,7,8. maddeler), Malpraktisi önlemede özen yükümlülüğü (5,18,19. maddeler), Adli vaka kararı ve bildirimidir (31,32. maddeler). Araştırmaya katılan sağlık profesyonellerinin yaş ortalaması 34.76 ± 9.42 (Min=20; Mak=64; Medyan=32), %69.8'i kadın, %59'u evli, %36.3'ü lisans mezunu, %49'u hemşire, %21.2'si hekim, %19.4'ü tekniker, %9'u hasta bakım teknisyeni, %1.4'ü diyetisyendir. Sağlık profesyonellerinin %54'ü adli konularda eğitim almamıştır, %68.3'ü çalıştığı kurumda adli vakalar ile ilgili prosedür olduğunu bilmemektedir. %91.7'si adli vaka ile ilgili eğitim alınması gerektiğini düşünmektedir.

Sonuç: Bu çalışmada geliştirilen ölçek adli vakalarla ilgili bilgi, tutum, davranışları değerlendirmek için kullanılabilecek geçerli-güvenilir bir ölçüm aracıdır. Hasta güvenliğinin yükseltilmesi ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesinde sağlık profesyonellerinin adli vakalara yaklaşım, yasal sorumluluklar konusunda farkındalıkları artırılmalı; örgün/kurum içi eğitimlerle bilgilendirme sağlanmalı; mağdurun yaralarının tedavisi/bakımının sağlanması yanında, haklarının korunması, hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Adli vaka, hemşirelik, malpraktis, ölçek

ABSTRACT

Objective: This research conducted to create a scale to evaluate knowledge-attitudes-behaviors-of-healthcare-professionals about forensic cases and raise awareness.

Methods: Data collected between 01.04.2023-10.05.2023 with methodological method after ethics committee approval&institution permission. IBM SPSS version 22.0 used for statistical analysis of data. Item pool with 35 questions created by the researchers in line with the literature, expert opinion obtained, and pilot application made. Shapiro Wilk test, construct-content validity, explanatory factor analysis, test-retest, Cronbach alpha reliability coefficient evaluated. Eight items removed after the analysis.

Results: Kaiser-Mayer-Olkin sample adequacy value of the five-point Likert-type-27-item scale was 0.819; Barlett test result ($\chi^2=3339,350$; $df=351$, $p=0.001$) found significant. Items collected in six factors by Varimax Rotation Explanatory Factor Analysis explained 60.58% of total variance. Cronbach Alpha coefficient was 0.855, the sub-dimensions of the scale were; Approach to forensic cases (2,9,10,22,27,28,29th items), Legal obligations in forensic matters (11,12,13,14,16,17th items), Recognition of forensic cases (23,24,26,34,35th items), Recognition, protection and recording of evidence (3,6,7,8th items), Duty of care in preventing malpractice (5,18,19th items), Forensic case decision and notification (31,32th items). Mean age of health professionals was 34.76 ± 9.42 (Min=20; Max=64; Median=32), 69.8% female, 59% married, 36.3% has bachelor's degree; 49% nurses, 21.2% physicians, 19.4% technicians, 9% patient care technicians, 1.4% dietitians. 54% "didn't receive training on forensic issues", 68.3% "don't know that there is a procedure about forensic cases in their institution", 91.7% think "it is necessary to receive training on forensic cases".

Conclusion: Scale developed in this study is valid-reliable measurement tool, can be used to evaluate knowledge-attitudes-behaviors-of-healthcare-professionals about forensic cases. In order to increase patient safety and prevent violence against healthcare professionals, awareness of healthcare professionals about approach to forensic cases and legal responsibilities should be increased; information should be provided through formal/in-service training; as well as treatment/care of the victim's wounds, protection of rights and fulfillment of legal obligations should be ensured.

Keywords: Forensic case, nursing, malpractice, scale

Kadınlarda Doğum Memnuniyeti ile Doğum Sonu Depresyon Arasındaki İlişki

Relationship between Birth Satisfaction and Postpartum Depression of Women

Nuran Nur Türkeli¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, nnurturkeli@icloud.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, kadınlarda doğum memnuniyeti ile doğum sonu depresyon arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan çalışmanın örneklemine, Türkiye'nin Karadeniz Bölgesindeki bir üniversite hastanesinin kadın doğum ve çocuk hastalıkları polikliniklerine 10.07.2020-31.12.2020 tarihleri arasında başvuran, en fazla bir yıl önce doğum yapmış olan, alınma kriterlerini karşılayan ve araştırmayı katılmayı kabul eden 300 kadın alınmıştır. Araştırmanın verileri, Kişisel Bilgi Formu, Doğum Memnuniyeti Ölçeği (DMÖ-R) ve Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon (EPDÖ) Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Kurtosis ve Skewness katsayıları, t testi ve One-way ANOVA testi, Sheffe testi ve LSD, Pearson korelasyon analiz testi kullanılmıştır. Ayrıca çoklu regresyon analiz testi ile değişkenler arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. Ölçeklerin iç geçerliliği Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Önemlilik düzeyi $p < 0.05$ alınmıştır.

Bulgular: DMÖ-R puan ortalaması 23.35 ± 4.47 , DMÖ-R'nin alt boyutları olan "bakım hizmetlerinin kalitesi" için 10.23 ± 2.76 , "travayda yaşanan stres" için 28 ± 2.16 , "kadının kişisel özellikleri" için 4.83 ± 1.26 olduğu bulunmuştur. EPDÖ puan ortalaması 6.31 ± 4.99 bulunmuştur. EPDÖ'nün kesme puanı olan 13 ve üzerinde alan kadınların oranı %10.3 bulunmuştur. Kadınların EPDÖ puan ortalamaları ile toplam DMÖ-R ($r = -.392$) ve alt boyutları olan "Travayda yaşanan stres" ($r = -.337$), "kadının kişisel özellikleri" ($r = -.393$) puan ortalamaları ile arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişkiler, "bakım hizmetlerinin kalitesi" alt boyutu arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişki ($r = -.195$) saptanmıştır ($p < 0.01$). Çoklu regresyon katsayılarının analizinde, doğum sayısı ($p = 0.013$), çocuk sayısı ($p = 0.014$), gelir düzeyi ($p = 0.011$), doğumdan sonra geçen süre ($p = 0.030$) DMÖ-R'ün alt boyutları olan "Kadının kişisel özellikleri" ($p = 0.000$), "Bakım hizmetlerinin kalitesi" ($p = 0.001$), "Travayda yaşanan stres" ($p = 0.038$) değişkenlerinin doğum sonrası depresyon üzerinde önemli belirleyiciler olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Çalışmanın sonucunda, kadınlarda doğum memnuniyeti arttıkça doğum sonu depresyonun azaldığı, çoklu regresyon analizinde, doğum memnuniyetinin depresyonun önemli belirleyicileri olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğum, doğum memnuniyeti, doğum deneyimi, doğum sonu depresyon, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This research was conducted to investigate the relationship between birth satisfaction and postpartum depression in women.

Methods: The sample of this descriptive and correlational study included 300 women who applied to the obstetrics and pediatrics polyclinics of a university hospital in the Black Sea Region of Turkey between 10.07.2020- 31.12.2020, gave birth at most one year ago, met the inclusion criteria and agreed to participate in the study. The data of the study were collected with Personal Information Form, Birth Satisfaction Scale (BSS-R) and Edinburgh Postpartum Depression Scale (EPDS). Descriptive statistical methods, Kurtosis and Skewness coefficients, t test and One-way ANOVA test, Sheffe test and LSD, Pearson correlation analysis test were used in the evaluation of the data. In addition, the relationships between the variables were analyzed with the multiple regression analysis test. The internal validity of the scales was evaluated with the Cronbach's alpha coefficient. The significance level was taken as $p < 0.05$.

Results: The BSS-R mean score was found to be 23.35 ± 4.47 , 10.23 ± 2.76 for "quality of care services", which are the sub-dimensions of BSS-R, 28 ± 2.16 for "stress experienced in labor", and 4.83 ± 1.26 for "woman's personal characteristics". The mean EPDS score was 6.31 ± 4.99 . The rate of women who received the cut-off point of EPDS 13 and above was found to be 10.3%. There is a negative correlation between the mean EPDS scores of the women and the total BSS-R ($r = -.392$) and the sub-dimensions of "stress experienced in labor" ($r = -.337$) and "personal characteristics of the woman" ($r = -.393$). A moderately significant relationship was found in the direction, and a low significant relationship in the negative direction ($r = -.195$) between the "quality of care services" sub-dimension ($p < 0.01$). In the analysis of multiple regression coefficients, the number of births ($p = 0.013$), the number of children ($p = 0.014$), income level ($p = 0.011$), and time after birth ($p = 0.030$) were the sub-dimensions of the DME-R "Personal characteristics of women" ($p = 0.000$), "Quality of care services" ($p = 0.001$), "Stress experienced in labor" ($p = 0.038$) variables were found to be important determinants of postpartum depression.

Conclusion: As a result of the study, it was found that postpartum depression decreased as women's birth satisfaction increased, and in multiple regression analysis, birth satisfaction was found to be an important determinant of depression.

Keywords: Birth, birth satisfaction, birth experience, postpartum depression, nursing

Basınç Yarasını Önleme ve Bakımında Kanıt Temelli Uygulamalar

Evidence-Based Practices in Pressure Wound Prevention and Care

Nurgül Bölükbaş¹ Ümmühan İrice²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nurbol_52@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, irice219@gmail.com

ÖZ

Bu derlemede basınç yarasını önleme ve bakımında kanıt temelli uygulamalar ele alınmıştır. Bu derleme son beş yılda Türkçe ve İngilizce olarak basınç yarası ve kanıt temelli uygulamalar anahtar kelimeleri ile Google Akademik'te tam metin olarak yayınlanmış çalışmalara ulaşılarak hazırlanmıştır. Basınç yarasında en iyi tedavi, basınç yarasının gelişmesini önlemektir. Yara oluşuktan sonra sağlık çalışanlarının tüm çabası kanıta dayalı uygulamalar temelinde doğru tedaviyi uygulamaktır. Basınç yarasının tedavisinde çeşitli kanıta dayalı yaklaşımlar bulunmaktadır. Basınç yaraları uygun tedbirlerle önlenabilir olmasına rağmen ülkemizde hala yüksek oranlarda görülmektedir. Yapılacak girişimlerin kanıta dayalı uygulamalar olmasının basınç yarası oluşumunu azaltacağı ve bakımın kalitesini arttıracığı düşünülmektedir. Basınç ülserinin önlenmesi ve tedavisi holistik bakım anlayışını gerektirir. Hastayı birçok yönden etkilediği için basınç ülserlerinin önlenmesi ve tedavisinde multidisipliner ekip yaklaşımı sergilenmelidir. Doğrudan hemşirelik uygulamaları ile ilişkili olmakla birlikte çok boyutludur ve bir ekip yaklaşımı gerektirmektedir. Bu ekip içerisinde hekim, stoma ve yara bakım hemşiresi, diyetisyen, nutrisyon hemşiresi, enfeksiyon kontrol hemşiresi, fizyoterapist gibi birçok kişi yer almaktadır. Ekip içerisinde sonuçlar üzerinde en etkili kişi, multidisipliner ekibin değişmez üyelerinden biri olan ve hastaya 24 saat bakım veren hemşiredir. Basınç yarasının önlenmesine yönelik girişimlerin kanıt düzeyleri basınç ülserlerinin önlenmesi hızlı başvuru kılavuzuna göre, Basınç yarası önlemede rehberler önleme adımlarını; risk değerlendirme, derinin değerlendirilmesi ve bakımı, pozisyon değişimi, inkontinans yönetimi, beslenme/sıvı desteği, destek yüzey kullanımı ve eğitim olarak belirtmektedir. Yara bakımında rehberler ise değerlendirme, ağrı yönetimi, tedavi içinde yer alan yıkama, pansuman, debritleme ve diğer tedavilere yöneliktir. Basınç yarasında en iyi tedavi, basınç yarasının gelişmesini önlemektir. Yara oluşuktan sonra sağlık çalışanlarının tüm çabası kanıta dayalı uygulamalar temelinde doğru tedaviyi uygulamaktır. Bu yaraların tedavisi, birçok disiplinin uzmanlık yaklaşımını, hastaların ve hasta yakınlarının yara yönetimi süreçlerine dahil edilmesini ve güçlü kanıtlara dayalı rehberlerin önerilerini kullanmayı gerektirir.

Anahtar Kelimeler: Basınç yarası, kanıta dayalı uygulamalar, hemşirelik, yara bakımı

ABSTRACT

In this review, evidence-based practices in the prevention and care of pressure ulcers are discussed. This review has been prepared by reaching the full-text studies published in Google Scholar with the keywords pressure sore and evidence-based practices in Turkish and English in the last five years. Purpose of wound care; to provide tissue repair as soon as possible, to correct the impaired anatomical or functional condition, to prevent infection, to reduce inflammation and edema, to reduce pain and to achieve the best aesthetic result. The best treatment for pressure sores is to prevent pressure sores from developing. After the wound has formed, all efforts of health professionals are to apply the right treatment on the basis of evidence-based practices. There are several evidence-based approaches to the management of pressure ulcers. Although pressure sores can be prevented with appropriate measures, they are still seen at high rates in our country. Evidence-based nursing practices; taking into account the needs and preferences of the person, group or family cared for; It is the planning, implementation and evaluation of care based on theory and knowledge. Evidence suggests the use of evidence-based guidelines or a care package in pressure ulcer prevention. Prevention and treatment of pressure ulcers requires holistic care. As it affects the patient in many ways, a multidisciplinary team approach should be exhibited in the prevention and treatment of pressure ulcers. Pressure ulcer prevention is critical in patient care. Although it is directly related to nursing practices, it is multidimensional and requires a team approach. This team includes many people such as physicians, stoma and wound care nurses, dieticians, nutrition nurses, infection control nurses, and physiotherapists. The most influential person in the team on the results is the nurse, who is one of the constant members of the multidisciplinary team and provides 24-hour care to the patient. Guidelines for pressure ulcer prevention include prevention steps; risk assessment, evaluation and care of the skin, position change, incontinence management, nutrition/fluid support, support surface use and training. Guidelines in wound care address assessment, pain management, washing, dressing, debridement, and other treatments included in the treatment.

Keywords: Pressure wound, evidence-based practices, nursing, wound care

Cerrahi Hemşirelerinin Opioid İlaçları Uygulamaya Yönelik Algısı

Surgical Nurses' Perception of the Administering of Opioid Drugs

Burçin Irmak¹ Nurgül Bölükbaş² Elif Aslan³ Ömer Seyfi Acar⁴
Hatice Polat Şimşek⁵ Muharrem Çelik⁶

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, burcinirmak@odu.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nurgulb@odu.edu.tr

³Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, e.aslann099@gmail.com

⁴Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, acaromerrrrs@gmail.com

⁵Ordu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, haticepolatsimsek@hotmail.com

⁶Gölköy Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, muharremcelik191@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, cerrahi hemşirelerinin opioid ilaçları uygulamaya yönelik algısını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel türdeki araştırmanın örneklemi bir devlet hastanesinin cerrahi birimlerinde görev yapan toplam 108 hemşire oluşturmıştır. Veriler 1 Mayıs 2023-1 Haziran 2023 tarihleri arasında Hemşire Tanıtım Formu ve Hemşirelerin Opioid İlaçları Uygulamaya Yönelik Algısı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Araştırma için kurum izni, etik kurul izni ve hemşirelerden yazılı onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Fisher's Exact testi ve Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 37.26±8.83, %88.9'u kadın, %89.8'i lisans ve üzeri eğitim düzeyinde, bulunduğu klinikte 6.43±6.01 yıldır ve hemşire olarak 14.94±9.84 yıldır görev yapmaktadır. Hemşirelerin %51.9'u görev yaptıkları birimlerde sık sık opioid ilaç uyguladığını, %15.7'si uygulama sonrasında hastalarda yan etkiler gözlemlediğini, en sık karşılaştıkları üç yan etkinin ise hipotansiyon (%46.6), bulantı (%30.0) ve kusma (%11.6) olduğunu bildirmiştir. Hemşirelerin % 87.9'u opioid ilaçları güvenle uygulayabilmek için diğer ilaç gruplarına göre daha fazla bilgi sahibi olmaları gerektiğini ifade etmiştir. Hemşirelerin yaşı, meslekte çalışma yılı, görev yaptığı birimde çalışma yılı ile opioid ilaç uygularken yan etkilerini bilme durumu arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki saptanmıştır (p<0.05). Kadın hemşirelerin opioid ilaçları uygularken yan etkilerini bilme durumlarının erkek hemşirelere göre daha fazla olduğu belirlendi (p<0.05).

Sonuç: Cerrahi hemşirelerinin opioid grubu ilaçları uygulamaya yönelik eğitim gereksinimleri olduğu belirlenmiş olup, konuya yönelik hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, hemşire, opioid uygulaması

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to determine the perception of surgical nurses about the administering of opioid drugs.

Methods: The sample of the descriptive and cross-sectional study consisted of 108 nurses working in surgical units of a state hospital. Data were collected between May 1, 2023 and June 1, 2023 using the Nurse Introduction Form and the questionnaire of Nurses' Perception of Administering Opioids. Institutional permission, ethical approval and written consent from the nurses were obtained. Descriptive statistical methods, Fisher's Exact test, Spearman correlation test were used in the evaluation of the data.

Results: The mean age of the nurses who participated in the study was 37.26±8.83 years, 88.9% were female, 89.8% had a bachelor's degree or higher, had been working in the clinic for 6.43±6.01 years and as a nurse for 14.94±9.84 years. 51.9% of the nurses reported that they frequently administered opioid drugs in the units where they worked, 15.7% reported that they observed side effects in patients after opioid drug administration, the three most common side effects were hypotension (46.6%), nausea (30.0%) and vomiting (11.6%). 87.9% of the nurses stated that in order to administer opioid drugs safely, they should have more knowledge than other drug groups. There was a weak and negative correlation was found between nurses' age, years of working in the profession, years of working in the unit where they worked and their knowledge of side effects when administering opioid drugs (p<0.05). It was determined that female nurses were more likely to know the side effects of opioid drugs than male nurses (p<0.05).

Conclusion: It has been determined that surgical nurses need training on the administering of opioid group drugs, and it is recommended that in-service training programs should be organized on the subject.

Keywords: Pain, nurse, opioid administration

Cerrahi Alan Enfeksiyonlarında Kanıta Dayalı Uygulamalar

Evidence-Based Practices in Surgical Site Infections

Öykü Saraydemir¹ Yeşim Yaman Aktaş²

¹Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Giresun, TÜRKİYE, oyku4029@gmail.com

²Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun, TÜRKİYE, yesim.yaman@giresun.edu.tr

ÖZ

Bu derlemede, cerrahi alan enfeksiyonlarına ilişkin kanıta dayalı uygulamaların incelenmesi amaçlanmıştır. Cerrahi Alan Enfeksiyonları (CAE), nozokomiyal enfeksiyon etiyolojilerinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Ameliyat sonrası 30 ya da 90 gün içinde gelişen CAE'ler, morbidite ve mortaliteyi arttıran, iş gücü kaybına sebep olan, bireyi fiziki ve psikolojik olarak olumsuz etkileyen multifaktöriyel bir komplikasyondur. CAE oluşumunda yaş, cinsiyet, kronik hastalık varlığı, sigara kullanımı, steroid tedavisi, nutrisyonel durum gibi hastaya ilişkin ve ameliyat süresi, cilt hazırlığı, antimikrobiyal profilaksi gibi ameliyat sürecine ilişkin faktörler rol oynar. Ameliyat öncesi, sonrası ve sonrası dönemde cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemeye yönelik farklı kanıt düzeylerinde uygulamalar mevcuttur. Bu nedenle, perioperatif sürecin her aşamasında CAE'ni önlemeye yönelik kanıta dayalı yöntemlerin uygulanması büyük önem arz etmektedir. Cerrahi hemşireleri, CAE yönetiminde perioperatif sürecin her aşamasında hastanın yanında olan sağlık profesyonelleri olarak önemli bir rol üstlenmektedirler. Bu sebeple süreç boyunca planladıkları bakım girişimlerinde CAE'ni önlemeye yönelik bilgi ve becerilerini doğru kullanmaları oldukça önemlidir. Günümüzde kanıta dayalı uygulamalar her geçen gün yeni önerilerle geliştirilerek belirsizlikler ortadan kaldırılmaktadır. Bu uygulamaların cerrahi hemşireleri için yol gösterici olması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi alan enfeksiyonları, kanıt, kanıta dayalı uygulama, hemşire

ABSTRACT

In this review, it is aimed to examine evidence-based practices related to surgical site infections. Surgical Site Infections (SSI) constitute an important part of nosocomial infection etiologies. SSIs that develop within 30 or 90 days after surgery are a multifactorial complication that increases morbidity and mortality, causes loss of work force, and negatively affects the individual physically and psychologically. Factors related to the patient such as age, gender, presence of chronic disease, smoking, steroid therapy, nutritional status and the surgical process such as duration of surgery, skin preparation, antimicrobial prophylaxis play a role in the formation of SSI. There are applications with different levels of evidence to prevent surgical site infections before, during and after surgery. Therefore, it is of great importance to apply evidence-based methods to prevent SSI at every stage of the perioperative process. Surgical nurses play an important role in the management of SSI as healthcare professionals who are with the patient at every stage of the perioperative process. For this reason, it is very important for them to use their knowledge and skills to prevent SSI in the care initiatives they plan throughout the process. Today, evidence-based practices are developed with new suggestions every day and uncertainties are eliminated. These practices are aimed to be a guide for surgical nurses.

Keywords: Surgical site infections, evidence, evidence-based practice, nurse

Çocuklarda Pnsuman İşlemi Sırasında Oluşan Korku, Anksiyete ve Ağrıyı Azaltmada Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Etkisi

The Effect of Virtual Reality Glasses in Relieving Fear, Anxiety and Pain During Dressing Procedure in Children

Ömer Faruk Bur kay¹ Özlem Işıl²

¹Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl, TÜRKİYE, o.f.burkay12@gmail.com

²İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, ozlemisil59@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, 6-12 yaş aralığındaki çocuklarda, ağırlı bir uygulama olan pansuman işlemi sırasında oluşan korku, anksiyete ve ağrıyı azaltmak için dikkati başka yöne çekme amacıyla, non-farmakolojik yöntemlerden “Sanal Gerçeklik Gözlüğü (Virtual Reality Glass-VR)” kullanımının çocukların korku, anksiyete ve ağrı düzeyi üzerine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini; Bingöl Devlet Hastanesi Yara Bakım Birimi ve Ortopedi/Plastik Cerrahi Kliniği ile Bingöl Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği’ne 14.01.2021-30.06.2021 tarihleri arasında başvurmuş ayakta/yatan hastalardan, pansuman ihtiyacı olan 6-12 yaş arasındaki 50 çocuk hasta oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında; araştırmacı tarafından oluşturulan 27 soruluk “Tanıtıcı Bilgi Formu”, “Görsel Analog Skala (Visual Analog Skala-VAS)”, “Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği (Wong Baker Faces Pain Scale-WBFPS)”, “Çocuk Korku ve Anksiyete Ölçeği (ÇKÖ)” ve “Sanal Gerçeklik Gözlüğü” kullanılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada, pansumanı değiştirilen çocukların sanal gerçeklik gözlüğü kullanılıp kullanılmama durumuna göre; çocukların VAS ve WBFPS ağrı ortalamaları ile ÇKÖ korku ve anksiyete ortalamaları çocuk, anne/baba ve araştırmacıya göre değerlendirildi. Yapılan istatistiksel değerlendirme sonucunda; işlem öncesi, işlem sırası ve işlem sonrasında pansumanı değiştirilen çocukların sanal gerçeklik gözlüğünün kullanılmadığı ön-test ile sanal gerçeklik gözlüğünün kullanıldığı son-test VAS ve WBFPS ağrı ortalamaları ile ÇKÖ korku ve anksiyete ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edildi ($p=0.000$).

Sonuç: Sonuç olarak; çocuklarda pansuman işlemi sırasında dikkati başka yöne çekme yöntemlerinden sanal gerçeklik gözlüğü kullanımının korku, anksiyete ve ağrıyı azaltmada etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, anksiyete, korku, pansuman, sanal gerçeklik gözlüğü

ABSTRACT

Objective: This research is aimed to determine of the fear, anxiety and pain level, during the dressing process, which is a painful application, in children aged 6-12 years, by using the "Virtual Reality Glass-VR", which is one of the non-pharmacological methods that distracts attention.

Methods: The universe of the study consisted of 50 pediatric patients between the ages of 6 and 12 who needed dressings and outpatients/inpatients who applied to "Bingöl State Hospital Wound Care Unit", "Orthopedics/Plastic Surgery Clinic" and "Bingöl Obstetrics and Pediatrics Hospital Pediatric Surgery Clinic" between 14.01.2021-30.06.2021. In the collection of data; "Descriptive Information Form" which was created by the researcher consisting of 27 questions, "Visual Analog Scale (VAS)", "Wong Baker Faces Pain Scale (WBFPS)", "Child Fear and Anxiety Scale (CFS)" and "Virtual Reality Glasses" were used. In this study, according to whether or not to use virtual reality glasses of children whose dressings were changed; children's VAS and WBFPS pain averages and CFS fear and anxiety averages were evaluated.

Results: The children scores were evaluated according to the mother/father and the researcher expression. As a result of the statistical evaluation; before, during and after the procedure, a statistical difference was found in VAS and WBFPS pain averages of the children between the pre-test, in which the virtual reality glasses were not used, and the post-test, in which the virtual reality glasses were used. In addition; It was determined that there was a statistically significant difference between the averages of fear and anxiety of CFS ($p=0.000$).

Conclusion: It has been determined that the use of virtual reality glasses, which is one of the methods of diverting attention during the dressing process in children, is effective in reducing fear, anxiety and pain.

Keywords: Pain, anxiety, fear, dressing, virtual reality glasses

Trimestırda Erken Doğum Tehdidi Tanısı Almış Kadınlar ile Normal Bir Gebelik Süreci Yaşayan Kadınların Travmatik Doğum Algılarının Karşılaştırılması

Comparison of Traumatic Birth Perceptions of Women Diagnosed with Premature Birth Threat in the Third Trimester and Women Who Had a Normal Pregnancy Process

Nidanur Çiğdem¹ Öznur Çetin²

¹Amasya Üniversitesi Sabuncuoğlu Şerefeden Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Amasya, TÜRKİYE, nidanurcigdem@gmail.com

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Tokat, TÜRKİYE, sevvat2008@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmada üçüncü trimestırda erken doğum tehdidi tanısı almış gebeler ile normal bir gebelik süreci yaşayan gebelerin travmatik doğum algılarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve karşılaştırmalı tipte olup Amasya il merkezinde bulunan Amasya Sabuncuoğlu Şerefeddin Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum Servisi ve Kadın Doğum Polikliniğinde üçüncü trimestırdaki erken doğum tehditi tanısı almış 78 gebe ile normal bir gebelik süreci geçiren 78 gebe olmak üzere toplam 156 gebe kadın ile çalışılmıştır. Araştırmanın etik kurul ve kurum izinleri alındıktan sonra, araştırmanın verileri Tanıtım Değerlendirme Formu ve Travmatik Doğum Algısı Ölçeği (TDAÖ) kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında lisanslı SPSS 24.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmada gebelik haftası 32.42±2.05 olan ve EDT tanısı alan gebelerin TDAÖ puan ortalaması 92.74±28.20 iken gebelik haftası 38.58± 0.96 olan ve normal gebelik yaşayan gebelerin TDAÖ puan ortalaması 38.24±25.83 olarak belirlenmiştir. 3. trimestırda EDT tanısı alan ve normal gebelik yaşayan gebelerin TDAÖ puan ortalaması eğitim ve yaş durumu açısından incelendiğinde iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır (p<0.05). 3. trimestırda EDT tanısı alan ve normal gebelik yaşayan gebelerin gebelik sayısı, doğum sayısı ve çocuk sayısı incelendiğinde ise iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05). 3. trimestırda EDT tanısı alan ve normal gebelik yaşayan gebelerin travmatik doğum algısı erken doğum tehlikesi olanların travmatik doğum algısı düzeyi (92.74±28.20) normal doğum grubunda olanların travmatik doğum algısı düzeylerinden (38.24±25.83) anlamlı derecede daha yüksektir (p<0.05).

Sonuç: Araştırmada EDT tanısı alan gebelerin travmatik doğum algısı düzeyi daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken doğum tehdidi, gebelik, travmatik doğum algısı, üçüncü trimestır

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to compare the perceptions of traumatic birth of pregnant women who were diagnosed with preterm birth threat in the third trimester and those who had a normal pregnancy process.

Methods: The research is of descriptive and comparative type, with 78 pregnant women who were diagnosed with preterm labor in the third trimester and 78 pregnant women who had a normal pregnancy, in Amasya Sabuncuoğlu Şerefeddin Training and Research Hospital Gynecology Service and Obstetrics Clinic located in the city center of Amasya, with a total of 156 pregnant women. has been studied. After obtaining the permissions of the ethics committee and the institution of the research, the data of the study were collected using the Public Evaluation Form and the Traumatic Birth Perception Scale (DBAS). The data obtained in the research were evaluated using the licensed SPSS 24.0 package program in computer environment.

Results: In the study, the mean TBPS score of the pregnant women with a gestational week of 32.42±2.05 and diagnosed with EDT was 92.74±28.20, while the mean DBAS score of the pregnant women with a gestational week of 38.58±0.96 and a normal pregnancy was 38.24±25.83. A statistically significant difference was found between the two groups when the mean DBAS score of the pregnant women who were diagnosed with EDT in the third trimester and had a normal pregnancy were examined in terms of education and age (p<0.05). When the number of pregnancies, the number of births and the number of children of the pregnant women who were diagnosed with EDT in the third trimester and had a normal pregnancy were examined, no statistically significant difference was found between the two groups (p>0.05). The traumatic birth perception level of the pregnant women who were diagnosed with EDT in the 3rd trimester and had a normal pregnancy and the level of traumatic birth perception of those with preterm birth risk (92.74±28.20) was significantly higher than the traumatic birth perception level of the normal birth group (38.24±25.83) (p<0.05).

Conclusion: In the study, it was determined that the level of perception of traumatic birth was higher in pregnant women diagnosed with EDT.

Keywords: Premature birth threat, pregnancy, third trimester, traumatic birth perception

Hemşirelik Eğitiminde Podcast Kullanımının Yeri ve Geleceği The Place and Future of Using Podcasts in Nursing Education

Öznur Tuğba Çelebi¹

¹Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, celebioznur@gmail.com

ÖZ

Teknolojik gelişmelerin hayatımızın merkezine yerleşmesiyle, eğitim için farklı yöntemlerin kullanılmaya başlanması kaçınılmaz bir hal almıştır. Teknoloji, bireylerin eğitim yoluyla kazandığı bilgi, beceri, tutum ve davranışları sistemli olarak kullanmasını ve bunlardan daha etkin, daha verimli biçimde yararlanmasını sağlamaktadır. Bu teknolojik gelişmelerden biri olarak hayatımıza giren podcast; dizi halindeki radyo programı, video serileri vb. dijital medya ürünlerinin internet üzerinden yayınlanması için hazırlanan ses dosyalarıdır. Podcastler birçok ülkede çeşitli alanlarda eğitim, bilgilendirme ve sosyalleşme amacıyla kullanılmakta olup, öğrenciler arasında kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Hemşirelik eğitiminde, podcast gibi öğrencilerin kolayca ulaşabileceği ve ilgi duyabileceği yöntemlerin yaygınlaşması gerekmektedir. Bu derlemede, hemşirelik eğitiminde podcast kullanımının yeri ve geleceğini incelenmiştir. Hemşirelik eğitiminde podcast kullanımının sağladığı avantajlar, eğitim sürecindeki etkinliği ve gelecekte podcast kullanımının potansiyeli ele alınmıştır. Podcastlerin eğlence amaçlı kullanımı dışında eğitim amaçlı ve iş amaçlı kullanımı yaygınlaşmaktadır. Örneğin, öğrencilerin çeşitli dersleri podcast olarak takip etmesi ya da iş dünyasında çeşitli verilerin podcastlar sayesinde takibi mümkündür. Günümüzde yayıncılar aracılığıyla yayınlanan podcastler, indirilmeden çeşitli platformlar aracılığıyla ücretsiz bir şekilde dinlenebilmektedir. Podcast yayını hazırlayan kişinin tercihlerine bağlı olarak, dinleyici ve izleyiciler bunları ister online olarak dinleyebilir, isterlerse de indirebilirler. Basit kullanımlı olmaları, her yerden dinlenebilmeleri, kısa süreli olmaları ve genelde ücretsiz olmaları gibi avantajları bulunmaktadır. Podcast kavramı, hemşirelik eğitimi literatüründe ilk kez 2006 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ndeki hemşire eğitimcilerin, bu teknolojinin öğrenmeyi iyileştirmek için nasıl kullanılabileceğini tartışmaları ile birlikte ortaya çıkmıştır. Kuzey İrlanda, Amerika gibi ülkelerde lisans ve lisansüstü hemşirelik eğitimde podcast kullanılan çalışmalar bulunmakta olup, öğrencilerin klinik bilgilerini geliştirmede destekleyici bir araç olduğu gözlemlenmiştir. Gelecekte, podcastlerin hemşirelik eğitiminde daha yaygın olarak kullanılması beklenmektedir. Hemşirelik eğitiminde, podcastler aracılığıyla öğrencilere güncel araştırmalar, tedavi protokolleri ve yenilikler hakkında bilgi edinme fırsatı sunulabilir. Hemşirelik öğrencilerinin güncel kalmalarını ve mesleki gelişimlerini desteklenmesine katkı sağlanabilir. Podcastlerin kullanımının artırılması, hemşirelik öğrencilerinin eğitime daha aktif bir şekilde katılımını teşvik etmek adına önemlidir. Üretilen içeriklerin etkinliğinin değerlendirilmesi, podcast içeriklerinin kalitesinin artırılması ve etkinliğinin ölçülmesi için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik eğitimi, podcast, teknoloji

ABSTRACT

With technological developments at the center of our lives, it has become inevitable to use different methods for education. Technology enables individuals to systematically use the knowledge, skills, attitudes and behaviors gained through education and to benefit from them more effectively and efficiently. Podcast, which entered our lives as one of these technological developments; serial radio program, video series etc. They are audio files prepared for broadcasting digital media products over the internet. Podcasts are used in many countries for education, information and socialization in various fields, and their use is becoming increasingly common among students. In nursing education, methods such as podcasts that students can easily access and be interested in should become widespread.

In this review, the place and future of podcast use in nursing education has been examined. The advantages of using podcasts in nursing education, its effectiveness in the education process and the potential of using podcasts in the future are discussed. Apart from the use of podcasts for entertainment purposes, the use of educational and business purposes is becoming more common. For example, it is possible for students to follow various lectures as podcasts or to follow various data in the business world through podcasts. Today, podcasts published by publishers can be listened to free of charge through various platforms without downloading. Depending on the preferences of the creator of the podcast, listeners and viewers can either listen to them online or download them. They have advantages such as being simple to use, being able to rest from anywhere, being short-term and generally free. The concept of podcast first emerged in the nursing education literature in 2006 when nurse educators in the United States discussed how this technology could be used to improve learning. There are studies using podcasts in undergraduate and graduate nursing education in countries such as Northern Ireland and the USA, and it has been observed that it is a supportive tool in improving students' clinical knowledge. In the future, podcasts are expected to be used more widely in nursing education. In nursing education, podcasts can offer students the opportunity to learn about current research, treatment protocols and innovations. Contribution can be made to support nursing students' up-to-date and professional development. Increasing the use of podcasts is important to encourage more active participation of nursing students in education. More research is needed to evaluate the effectiveness of the content produced, to increase the quality of podcast content, and to measure its effectiveness.

Keywords: Hemşirelik eğitimi, podcast, teknoloji

Hemşirelerde Tükenmişlik, Profesyonel Kimlik ve Meslekten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki

The Relationship Between Burnout, Professional Identity and Intention to Leave the Profession in Nurses

Selma Sabancıoğulları¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Sivas, TÜRKİYE, selma.ssabanci@gmail.com

ÖZ

Amaç: Hemşirelerde tükenmişlik, profesyonel kimlik ve meslekten ayrılma niyeti arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılan araştırmanın evrenini bir üniversite ve bir devlet hastanesinde çalışan lisans mezunu hemşireler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini araştırma hakkında bilgilendirildikten sonra araştırmaya katılmayı kabul eden 702 hemşire oluşturmuştur. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği (PBKÖ) ve Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ) ile toplanmıştır. Araştırma için etik kurul ve kurum izni alınmıştır. Veriler ortalama, korelasyon, regresyon, Anova ve t testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin PBKÖ genel puan ortalaması (106.52±10.12) ortalamanın üzerinde saptanmıştır. Hemşirelerin MTÖ duygusal tükenme alt boyut puan ortalaması 17.67±6.97, duyarsızlaşma alt boyut puan ortalaması 8.12±3.97 ve kişisel başarı alt boyut puan ortalaması ise 20.03±4.00 olarak belirlenmiştir. Hemşirelerin 54.8'i meslekten ayrılma niyeti olduğunu söylerken, 45.2'si ayrılma niyeti olmadığını belirtmiştir. PBKÖ genel puan ortalaması ile MTÖ duygusal tükenme (r=-38) ve duyarsızlaşma (r=-32) alt boyut puan ortalaması arasında negatif yönde, kişisel başarı alt boyut puan ortalaması ile (r=44) pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Regresyon analizine göre, mesleki benlik kavramının mesleki memnuniyet alt boyutu ve MTÖ'nin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarının meslekten ayrılma niyetini anlamlı düzeyde yordadığı saptanmıştır (R=0.44, R²=0.20, F=56.39, p=0.000).

Sonuç: Hemşirelerin profesyonel benlik kavramı düzeyleri ortalamanın üzerindedir ve orta düzeyde tükenmişlik yaşamaktadırlar. Profesyonel kimlik gelişimleri yüksek olan hemşireler daha az tükenmişlik yaşamaktadırlar. Profesyonel kimlik gelişimleri yetersiz ve tükenme düzeyi yüksek olan hemşireler meslekten ayrılmayı düşünmektedirler. Yönetici hemşirelere, hemşire yetersizliğini önlemek için hemşirelerinin profesyonel kimlik gelişimlerini olumlu geliştirecek eğitim programları düzenlemeleri önerilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, meslekten ayrılma niyeti, profesyonel kimlik, tükenmişlik

ABSTRACT

Objective: The aim is to examine the relationship between burnout, professional identity and intention to leave the profession in nurses.

Methods: The population of the descriptive and cross-sectional study consisted of undergraduate nurses working in a university and a state hospital. The sample of the study consisted of 702 nurses who agreed to participate in the study after being informed about the research. Data were collected with Personal Information Form, Professional Self-Concept Scale(PSCI) and Maslach Burnout Scale(MBI). Ethics committee and institutional permission were obtained for the research. Data were evaluated with mean, correlation, regression, Anova and t test.

Results: The overall score average of the nurses' PSCI (106.52±10.12) was found to be above the average. The mean score of the nurses' emotional exhaustion sub-dimension was determined as 17.67±6.97, the mean score of the depersonalization sub-dimension was 8.12±3.97, and the mean score of the personal achievement sub-dimension was determined as 20.03±4.00. While 54.8 of the nurses stated that they intend to leave the profession, 45.2 stated that they do not intend to leave. A negative and moderately significant correlation was found between the general score of PSCI and the mean score of the MBI emotional exhaustion (r=-38) and depersonalization (r=-32) sub-dimension scores, and a positive and moderate correlation with the mean score of the personal achievement sub-dimension (r=44). According to the regression analysis, it was determined that the occupational satisfaction sub-dimension of the professional self-concept and the emotional exhaustion and desensitization sub-dimensions of the MBI significantly predicted the intention to leave the profession (R=0.44, R²=0.20, F=56.39, p=0.000).

Conclusion: Nurses' professional self-concept levels are above the average and they experience moderate burnout. Nurses with high professional identity development experience less burnout. Nurses with insufficient professional identity development and high level of burnout think about leaving the profession. Manager nurses are recommended to organize training programs that will positively improve the professional identity development of their nurses in order to prevent nurse shortages.

Keywords: Nurse, intention to leave the profession, professional identity, burnout

Kadın Ruh Sağlığını Koruma ve Geliştirmeye Yönelik Hizmetler

Services for Protecting and Improving Women's Mental Health

Selma Sabancıoğulları¹ Ebru Akbaş²

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sıhşehri Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü, Sivas, TÜRKİYE, selma.ssabanci@gmail.com

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sıhşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Sivas, TÜRKİYE, ebruakbas1981@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu derlemenin amacı, kadın ruh sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik yapılan hizmetleri literatür doğrultusunda tartışmak ve sonuçlarını değerlendirmektir.

Yöntem: Uluslararası ve Ulusal veri tabanlarında (Pubmed, EBSCOHost, Science Direct, ULAKBİM Türk Veri Tabanı, Türk Medline) 2010-2023 yılları arasında bulunan makaleler taranmıştır. Anahtar kelime olarak “kadın ruh sağlığı, ruh sağlığını koruma, ruh sağlığını geliştirme” kullanılmıştır. Bu alana katkı sağlamış yazı ve araştırmalardan yararlanılmıştır.

Bulgular: Kadınlar, geçmişten günümüze her toplumda sağlık sorunlarıyla dikkati çeken bir gruptur. Kadınlar yaşam döngüsü dönemlerinden geçerken psikososyal, kültürel, ekonomik vb. birçok faktörden etkilenebilmektedir. Dünyada kadınlar şiddet, cinsel taciz ve tecavüz, yoksulluk, aşırı iş yükü (ev işleri; belli çalışma saatlerinin olmaması; çocuk, yaşlı ve engellilere bakım; aile, akrabalık, komşuluk ilişkilerini düzenleme; evin ekonomisine katkı sunma vb.) gibi olumsuz ve zorlayıcı tecrübelerle karşılaşmaktadır. Aile ve toplumdan kaynaklanan psikososyal faktörler, kadının sağlık durumu, doğurganlık, sağlık hizmetlerine ulaşım imkânı, sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesi, ekonomik koşulları (çalışma durumu, aldığı ücret/sigorta gibi), cinsiyete dayalı toplumsal rolü, görev ve sorumlulukları, toplumun bireyi nasıl gördüğü, algıladığı, beklentileri ile ilgili toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi durumlar kadın ruh sağlığını önemli ölçüde etkileyen faktörlerdendir.

Sonuç: Kadın ruh sağlığının geliştirilmesine yönelik birinci basamak ruh sağlığı hizmetleri kapsamında yürütülen koruyucu ve sosyal bakım hizmet uygulamalarının bilinmesi önemli bir farkındalık yaratacaktır. Bununla birlikte kadınların ruh sağlığının dikkatle takip edilmesi, koruyucu programların geliştirilmesinde cinsiyet farklılıklarının göz önünde bulundurulması, damgalamanın önüne geçilmesi, olası ruhsal ve fiziksel sorunların erken dönemde tanınması, gerekli müdahalelerle önlenmeye çalışılması ve tedavi edilmesi kadınların ruhsal ve genel sağlığının iyileştirilmesine büyük katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın ruh sağlığı, ruh sağlığını koruma, ruh sağlığını geliştirme

ABSTRACT

Objective: The aim of this review is to discuss the services for the protection and improvement of women's mental health in the light of the literature and to evaluate the results.

Methods: Publications between 2010-2023 were searched in international and national databases (Pubmed, EBSCOHost, Science Direct, ULAKBİM TR Index, Turk Medline). As a keyword, "women's mental health, protecting mental health, improving mental health" were used. It has benefited from articles and researches that have contributed to this field.

Results: Women are a group that draws attention with their health problems in every society from past to present. As women go through life cycle periods, they experience psychosocial, cultural, economic, etc. can be affected by many factors. In the world, women experience negative and compelling situations such as violence, sexual harassment and rape, poverty, excessive workload (including housework; lack of certain working hours; caring for children, elderly and disabled people, arranging family, kinship, neighborly relations, contributing to the economy of the house, etc.). encounters experience. It is one of the factors that significantly affect women's mental health, psychosocial factors arising from family and society, women's health status, fertility, access to health services, quality of health services provided, economic conditions (including employment status, wages/insurance, etc.), gender-based social role, duties and responsibilities, how society sees, perceives, and expectations of the individual, such as gender inequality.

Conclusion: It will create an important awareness, knowing the preventive and social care service practices carried out within the scope of primary level mental health services aimed at improving women's mental health. In addition, it will contribute greatly to the improvement of women's mental and general health, carefully monitoring women's mental health, considering gender differences in the development of preventive programs, preventing stigma, early recognition of possible mental and physical problems, trying to prevent and treat them with necessary interventions.

Keywords: Women's mental health, protecting mental health, promoting mental health

Kadınlarda Jinekolojik Kanser Tanı ve Tedavisinin Cinsel İşleve Etkisi

The Effect of Gynecological Cancer Diagnosis and Treatment on Sexual Function in Women

Şevval Şahin¹ Nülüfer Erbil²

¹Gürgentepe Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, sevalsahin-52@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Jinekolojik kanserler kadınların üreme organlarında oluşan malign kökenli hastalıklar olarak tanımlanmaktadır. Jinekolojik kanserlerin taramalarla erken tanısı, belirtilerin fark edilip yönetilmesi, kanser vakalarında palyatif bakımla yaşam süresinin uzaması mümkündür. Jinekolojik kanserleri erken dönemde tanılamak ve önleme çalışmaları kadar kanser tanısı konulmuş kadın ve ailesinin yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik çalışmalarda önem kazanmaktadır. Jinekolojik kanserlerde uygulanan radyoterapi, kemoterapi ve cerrahi gibi tedavi yöntemleri sadece fizyolojik olarak etkilemez, kadının cinsel kimliğini, beden imajını algılayışını, üreme fonksiyonunun yitirilmesi ve annelik rolünün zedelenmesi gibi durumları da etkileyerek kadın ve ailesinin yaşam kalite düzeyinde azalmaya neden olmaktadır. Jinekolojik kanserlerde en çok etkilenen unsurlardan biride cinselliktir. Jinekolojik kansere ve tedavi yöntemine bağlı olarak kadınlarda vajinal kuruluk, vajinada kısılma, vajinal elastikiyetin bozulması, vajinal lubrikasyonda azalma, erken yaşta menopoz, cinsel yaşam kaygısı, disparoni, uykusuzluk, infertilite ve koitus sonrası kanama gibi fiziksel belirtiler görülebilir ve buna bağlı olarak kadınların cinsellik algısı değişebilir, cinsel isteksizlik ve orgazm sorunları yaşanabilir. Kadınların cinselliğe yönelik rahat konuşamamaları ve bu konunun toplum içinde tabu olarak görülmesi konu hakkında bilgi eksikliğine neden olmaktadır. Aynı zamanda tedavinin uzun ve maliyetli olması, hastanede yatış sürelerinin uzun olması, tedavide kullanılan ilaçların yan etkilerinin olması, hastalığın metastaz yapması ya da tekrardan nüks etmesi gibi durumları ve hastalığa bağlı olarak gelişen fizyolojik, ekonomik, psiko-sosyal sorunları beraberinde getirebilmektedir. Psiko-sosyal olarak negatif yönde etkilenen kadın ve ailesine, hastalıkla baş etmelerini ve tedavi sürecine adapte olmalarını sağlamak için psiko-sosyal gereksinimlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Jinekolojik kanserin önlenmesi, tanısı, tedavisi süreçlerinde hemşirelerin önemli sorumlulukları vardır.

Anahtar Kelimeler: Jinekolojik kanser, cinsellik, tanı, tedavi

ABSTRACT

Gynecological cancers are defined as malignant diseases that occur in the reproductive organs of women. Early diagnosis of gynecological cancers through screening, recognition, and management of symptoms, and palliative care in cancer cases can prolong life expectancy. In addition to early diagnosis and prevention of gynecological cancers, efforts to improve the quality of life of women diagnosed with cancer and their families are also gaining importance. Treatment methods such as radiotherapy, chemotherapy and surgery applied in gynecological cancers not only affect physiological but also affect women's sexual identity, perception of body image, loss of reproductive function, and damage to the role of motherhood, causing a decrease in the quality of life of women and their families. Sexuality is one of the most affected factors in gynecological cancers. Depending on gynecological cancer and treatment method, women may experience physical symptoms such as vaginal dryness, shortening of the vagina, deterioration of vaginal elasticity, decrease in vaginal lubrication, early menopause, sexual life anxiety, dyspareunia, insomnia, infertility and bleeding after coitus, and accordingly, women's perception of sexuality may change, sexual reluctance and orgasm problems may occur. Women's inability to speak comfortably about sexuality and the fact that this subject is seen as taboo in society causes a lack of knowledge about the subject. At the same time, the long and costly treatment process, long hospitalization periods, side effects of the drugs used in treatment, metastasis or recurrence of the disease, and physiological, economic, and psycho-social problems that develop due to the disease. It is necessary to determine the needs of women and their families, who are negatively affected psychosocially, in order to enable them to cope with the disease and adapt to the treatment process. Nurses have important responsibilities in the processes of prevention, diagnosis, and treatment of gynecological cancer.

Keywords: Gynecological cancer, sexuality, diagnosis, treatment

Preeklampsia ve Kanıta Dayalı Uygulamalar

Preeclampsia and Evidence-Based Practices

Şevval Şahin¹ Nülüfer Erbil²

¹Gürgentepe Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, sevalsahin-52@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Gebelik döneminin hipertansif hastalıkları arasında yer alan preeklampsia dünya genelinde anne ölümüne neden olan hastalıklar arasında üçüncü sırada yer almaktadır. Ülkemizde ise preeklampsinin neden olduğu anne ölümleri diğer hastalıklar arasında ikinci sıradadır. Preeklampsinin uygun bir şekilde yönetilmesi ile maternal morbidite ve mortalite oranları en aza indirilebilir. Preeklampsia hastalığı 20. gebelik haftasından sonra kendini gösteren ve doğumu takiben 4 hafta devam edebilen, hipertansiyon ve proteinüri ile karakterize multisistemik bir hastalıktır. American College of Obstetricians and Gynecologists (ACOG) 2019 yılında preeklampsia tanısında hipertansiyon ve proteinüriyi klasik kriterler olarak kabul etse de diğer oluşabilecek kriterlerinde önemini vurgulamıştır. Hastalığın tanı, tedavisi ve önlenmesinde erken dönemde teşhis edilmesi ve hastalığın doğru bir şekilde yönetilmesi büyük önem taşımaktadır. Preeklampsia hastalığının tanılama, değerlendirme ve yönetim aşamalarında hemşireler kritik bir rol üstlenir. Preeklampsia patofizyolojisi kesin bir şekilde bilinmediğinden dolayı spesifik bir tedavi yöntemi geliştirilememiştir. Preeklampsinin varlığında kesin tedavi şekli doğumun yapılmasıdır. Doğumu yapmaya karar verme aşamasında preeklampsinin şiddeti, annenin ve bebeğin durumu, annenin yaşı göz önünde bulundurulması gereken hususlardandır. Medikal tedavi uygulaması ise, genellikle preeklampsinin ağırlık durumuna bakılarak düzenlenmektedir. Tedavinin temelinde antihipertansif ilaçlar ve magnezyum sülfat vardır. Gebelik döneminde medikal tedavinin yanında tamamlayıcı tıp uygulamaları da son zamanlarda büyük önem taşımaktadır. Hemşireler güncel literatür doğrultusunda kanıt düzeyi yüksek bilgilerle gebelere danışmanlık hizmeti sunmalıdır. Bu derlemede, preeklampside kanıta dayalı uygulamalar ve hemşirelik bakımı tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Preeklampsia, kanıt temelli uygulamalar, hemşirelik

ABSTRACT

Preeclampsia, which is among the hypertensive diseases of pregnancy, ranks third among the diseases that cause maternal death worldwide. In our country, maternal deaths caused by preeclampsia are in second place among other diseases. Maternal morbidity and mortality rates can be minimized by appropriate management of preeclampsia. Preeclampsia is a multisystemic disease characterized by hypertension and proteinuria, which manifests itself after the 20th gestational week and can continue for 4 weeks following delivery. Although American College of Obstetricians and Gynecologists (ACOG) accepted hypertension and proteinuria as classical criteria in the diagnosis of preeclampsia in 2019, it emphasized the importance of other possible criteria. Early diagnosis and proper management of the disease are of great importance in the diagnosis, treatment, and prevention of the disease. Nurses play a critical role in the diagnosis, evaluation, and management of preeclampsia. Since the pathophysiology of preeclampsia is not known precisely, a specific treatment method could not be developed. The definitive treatment for preeclampsia is delivery. During the decision to give birth, the severity of preeclampsia, the condition of the mother and the baby, and the age of the mother are among the issues to be considered. Medical treatment is usually regulated by looking at the severity of preeclampsia. The basis of treatment is antihypertensive drugs and magnesium sulfate. In addition to medical treatment during pregnancy, complementary medicine applications have recently been of great importance. Nurses should provide counseling services to pregnant women with high-evidence information in line with the current literature. In this review, evidence-based practices and nursing care in preeclampsia are discussed.

Keywords: Preeclampsia, evidence-based practices, nursing

Hiperemesis Gravidarum ve Kanıta Dayalı Uygulamalar Hyperemesis Gravidarum and Evidence-Based Practices

Şeydanur Osma¹ Nülüfer Erbil²

¹Giresun Eğitim Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Servisi, Giresun, TÜRKİYE, osmaseydanur@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Gebelik sırasında sürekli mide bulantısı ve kusma olarak tanımlanan Hiperemesis Gravidarum (HEG), diğer nedenlerle ilişkili olmayan gebelik öncesi ağırlığın en az %3-5'i veya en az 3 kg kilo kaybı dahil olmak üzere akut açlığın objektif bir ölçümü olan idrar analizinde ketonüri ile karakterize bir durumdur. HEG, hipokloremi, hipokalemi ve hiponatremiyi içeren elektrolit ve asit baz dengesizlikleri ile ilişkili olabilir. Bulantı kusma gebeliklerin %80'inde görülürken, HEG gebeliklerin %0.3-%2'sini etkileyen uzun süreli kusma, öğürme, şiddetli dehidratasyon, kilo kaybı ile hastaneye yatmayı gerektiren, hayatı tehdit eden bir durumdur. HEG birinci ve ikinci trimesterde sık görülür, 8-12 gebelik haftasında zirve yapar, genellikle 20. gebelik haftasında azalır. HEG tedavi edilmezse ve erken dönemde önlenmezse maternal ve fetal komplikasyonlar görülebilir. Maternal komplikasyonlar, şok, beslenme yetersizlikleri, psikolojik hastalık, gastrointestinal travma ve nörolojik hasarlardır. Fetal komplikasyonlar, daha küçük bir baş çevresi, daha yüksek erken doğum oranı, düşük beş dakikalık Apgar skoru ve ayrıca yetişkinlik döneminde daha yüksek depresyon, bipolar bozukluk ve anksiyete riskidir. HEG tedavisinde kullanılan nonfarmakolojik yöntemler; diyet, akupunktur, akupressör ve hipnozdur. Farmakolojik tedavide ise, zencefil, B6 vitamini ve antihistaminikler kullanılır. Kore'de yapılan ve kore bitkisel tıp uygulamalarının değerlendirildiği bir çalışmada en yaygın klinik endikasyonun %26 oranıyla HEG'de olduğu sonucuna varılmıştır. Anjeonicheon-tang ve Atractylodis Rhizoma White en çok kullanılan yöntemlerdir. Yapılan çalışmalarda HEG tanısı almayan gebelerin HEG tanısı alan gebelere oranla daha sık vitamin takviyesi alma eğiliminde olduğu gözlemlenmiştir. Hiperemesis Gravidarum gebe kadınların günlük yaşamını etkileyen önemli bir rahatsızlıktır. Hemşireler gebeleri beslenme, nonfarmakolojik yöntemler konusunda bilgilendirmeli, bu süreçte gebelerin sosyal durumlarını, fiziksel ve psikolojik semptomlarını değerlendirmeli ve çözüm aramalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hiperemesis gravidarum, bulantı, kusma, gebelik, kanıta dayalı uygulamalar

ABSTRACT

Hyperemesis gravidarum (HEG), defined as persistent nausea and vomiting during pregnancy, is a condition characterized by ketonuria in urine analysis, an objective measure of acute starvation, including weight loss of at least 3-5% of pre-pregnancy weight or at least 3 kg weight loss not related to other causes. HEG may be associated with electrolyte and acid-base imbalances including hypochloremia, hypokalemia, and hyponatremia. While nausea and vomiting are seen in 80% of pregnancies, HEG is a life-threatening condition affecting 0.3%-2% of pregnancies with prolonged vomiting, retching, severe dehydration, and weight loss requiring hospitalization. HEG is common in the first and second trimesters, peaks at 8-12 weeks of gestation, and usually decreases at 20 weeks of gestation. If HEG is not treated and prevented early, maternal and foetal complications may occur. Maternal complications include shock, nutritional deficiencies, psychological illness, gastrointestinal trauma, and neurological damage. Fetal complications include a smaller head circumference, higher preterm birth rate, lower five-minute Apgar score, as well as a higher risk of depression, bipolar disorder, and anxiety in adulthood. Nonpharmacological methods used in the treatment of HEG include diet, acupuncture, acupressors and hypnosis. In pharmacological treatment, ginger, vitamin B6, and antihistamines are used. It was concluded that the most common clinical indication, which was done in Korea and evaluated Korean herbal medicine practices, was in HEG with a rate of 26%. Anjeonicheon-tang and Atractylodis Rhizoma White are the most commonly used methods. Studies have shown that pregnant women who are not diagnosed with HEG tend to take vitamin Özel Sayilements more often than those with HEG diagnosis. Hyperemesis Gravidarum is an important disorder that affects the daily life of pregnant women. Nurses should inform pregnant women about nutrition and non-pharmacological methods, evaluate the social status, physical and psychological symptoms of pregnant women in this process and seek solutions.

Keywords: Hyperemesis gravidarum, nausea, vomiting, pregnancy, evidence-based practice

Gebelik ve Doğumda Merhametli Bakım
Compassionate Care during Pregnancy and Birth

Tuğba Pamuk¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Devlet Hastanesi Reanimasyon Yoğun Bakım 2 Ünitesi, Ordu, TÜRKİYE, tuğba.pamuk@saglik.gov.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Gebelik, kadınların önemli fiziksel, biyolojik ve psikolojik değişiklikleri yaşadığı, anne olmaya uyum sağladığı ve destek ihtiyaçlarının arttığı bir dönemdir. Kadına verilecek destek ihtiyaçlarından biri de merhametli bakımdır. Bu derlemenin amacı, gebelikte, doğum eylemi ve doğum sonrasında gerçekleştirilen merhametli bakımın annede, yenidoğanda ve hemşirelerde etkisini literatür doğrultusunda tartışmaktır. Merhametli bakım; gebelik, doğum ve doğum sonrası dönemde kadının annelik rolüne adaptasyon sürecini olumlu yönde etkilenmekte, bebeğine olan duyarlılığını artırmakta ve yakınları ile ilişkilerini kolaylaştırmaktadır. Hemşirelerin empatik yaklaşımı ve merhametli bakım vermesi hasta memnuniyetini artırmaktadır. Literatürde gebelik ve doğum sürecinde merhametli bakım ile ilgili çalışmalar sınırlıdır. Yapılan çalışmalarda merhamet ve merhamet yorgunluğu üzerinde odaklanıldığı görülmektedir. Merhamet kavramının, hemşirelerin mesleki profesyonel tutumlarında etkili olduğu ve onları hassas davranmaya motive ettiği belirtilmektedir. Ayrıca merhametli bakımın ne olduğu, nasıl verildiğinin ölçülmesi ve kanıtlanması konularında zorluklar olduğu belirtilmektedir. Merhametli bakımın anneye etkileri olduğu kadar yenidoğan ve hemşireye de olumlu etkileri vardır. Doğum öncesi, doğumda ve doğum sonrasında gebeye verilen merhametli bakım ile gebeler, fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden olumlu etkilenmektedir. Hemşireler, gebenin duygularını açıklaması için desteklemeli, gebeliğin kadın için anlamını, yardım ve desteğe gereksinimini ve desteklenme zamanını bilmelidirler. Ayrıca, sağlık kurumları bakım hizmetlerinde merhametli bakımı desteklemelidir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, doğum, hemşirelik, merhamet, merhametli bakım

ABSTRACT

Pregnancy is a period in which women experience significant physical, biological and psychological changes, adapt to becoming a mother and have increased support needs. One of the support needs of women is compassionate care. The aim of this review is to discuss the effects of compassionate care during pregnancy, labour and postpartum on the mother, newborn and nurses in line with the literature. Compassionate care positively affects the process of adaptation of women to the role of motherhood during pregnancy, labor, and postnatal period, increases their sensitivity to their baby and facilitates their relations with their relatives. Nurses' empathic approach and compassionate care increase patient satisfaction. Studies on compassionate care, which is an element of social support in the pregnancy and birth process, are limited in the literature. It is seen that the studies focus on compassion and compassion fatigue. It is stated that the concept of compassion is effective in the professional attitudes of nurses and motivates them to act sensitively. In addition, it is stated that there are difficulties in measuring and proving what compassionate care is and how it is given. Compassionate care positively affects the newborn, the nurse, and the mother. Individuals are positively affected physically, psychologically, and socially via compassionate care given to pregnant women before, during, and after delivery. Nurses should Support the pregnant woman to express her feelings, know the meaning of pregnancy for the woman, her need for help and support, and the time of support. In addition, health institutions should promote compassionate care in their care services.

Keywords: Pregnancy, birth, nursing, compassion, compassionate care

Faye Glenn Abdellah'ın Hemşireliğe Bakışı

Faye Abdellah's View of Nursing

Uçar Küçük¹ Birsal Canan Demirbağ²

¹Trabzon Üniversitesi Tonya Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Programı, Trabzon, TÜRKİYE, ucarkucuk@trabzon.edu.tr

²Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, cdemirbag@gmail.com

ÖZ

Amaç; hemşirelikte hasta merkezli yaklaşımda 21 hemşirelik problemini tanılayıp mesleğe kazandıran Faye Abdellah'ı hemşireliğe bakış açısıyla değerlendirmektir. Kuramcı ve teorisi ile ilgili yapılmış çalışmalar ve makaleler incelenerek, konuyla ilgili materyaller toplanmıştır. Hasta bakımında kullanılan bu kuram, hastanın gereksinimlerinin ve hemşirelik hizmetlerinin belirlenmesi amacıyla formüle edilmiştir. Teorinin gelişmesinde etkili olan faktörler, kuramcının hemşireliğe adım atmasını ve hemşirelik mesleğine bakış açısını da oluşturmuştur. 1937'de New Jersey'deki Lakehurst donanma hava üssünde Hindenburg Zeplin'in Hidrojen tankının patlaması, yüzlerce kişinin patlamada yaralanmış olması ve Abdellah'ın yaralananlara yardım etmesi, onun hemşire olmaya karar vermesine neden olmuştur. Abdellah'ın teorisi onun 5 yıllık deneyimleri ve araştırmaları kapsamında tümevarım bir şekilde gelişmiştir. Teorisinde Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi ve Henderson'un 14 temel gereksinimler teorisinden faydalanmıştır. Abdellah, hasta merkezli bakım düşüncesinden etkilenerek hemşireliği; bireylere, ailelere ve topluma karşı sunulan bir hizmet olarak tanımlamıştır. Abdellah'a göre hemşirelik, bilim ve sanat üzerine temellenmiş, hasta veya sağlıklı bireye yardımı amaçlayan ve onların sağlık gereksinimleri ile ilgilenen kapsamlı bir hizmettir. Bireyin karşılanamayan sağlık gereksinimini hemşirelik sorunu olarak açıklayan Abdellah, bu gereksinimlerin karşılanmadığı durumlarda sorunların oluştuğunu ve hemşirelerin bu sorunlara yönelik holistik sorun çözme yaklaşımları olduğunu vurgulamıştır. Faye Glenn Abdellah'ın modelinde dört temel başlık bulunmaktadır. Bunlar; temel bakım ihtiyaçları, destekleyici bakım ihtiyaçları, iyileştirici bakım ihtiyaçları ve yaşamsal bakım ihtiyaçlarıdır. Abdellah'a göre hemşirelik, insanların sağlık gereksinimlerine göre belirlenen hemşirelik problemlerinin çözümü için problem çözme yaklaşımının kullanılmasıdır. Teori; dili basit ve kolay anlaşılır olması, teorik yapısının problem çözmeye odaklanması, uygulayıcılar tarafından kolayca kullanılabilir olması ve hemşirelikte karar vermeyi kolaylaştırması sebebiyle hemşirelik eğitiminde, uygulamasında ve araştırmalarında tercih edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Abdellah, hemşire, kuram, problem

ABSTRACT

Objective to evaluate Faye Abdellah, who diagnosed 21 nursing problems in the patient-centered approach in nursing and brought her to the profession, from a nursing perspective. By examining the studies and articles about the theorist and his theory, materials related to the subject were collected. This theory, which is used in patient care, was formulated to determine the needs of the patient and nursing services. The factors that were effective in the development of the theory also formed the theorist's step into nursing and his perspective on the nursing profession. In 1937, the explosion of the Hindenburg Airship's Hydrogen tank at the Lakehurst naval airbase in New Jersey, hundreds of people injured in the explosion, and Abdellah helping those injured, made her decide to become a nurse. Abdellah's theory developed inductively over his 5 years of experience and research. He made use of Maslow's hierarchy of needs and Henderson's 14 basic needs theory in his theory. Abdellah, influenced by the patient-centered care idea, nursing; defined as a service provided to individuals, families and society. According to Abdellah, nursing is a comprehensive service based on science and art, aiming to help sick or healthy individuals and dealing with their health needs. Explaining the individual's unmet health needs as a nursing problem, Abdellah emphasized that problems occur when these needs are not met, and that nurses have holistic problem-solving approaches for these problems. There are four basic headings in Faye Glenn Abdellah's model. These; basic care needs, supportive care needs, curative care needs and vital care needs. According to Abdellah, nursing is the use of a problem-solving approach to solve nursing problems determined by people's health needs. Theory; It is preferred in nursing education, practice and research because its language is simple and easy to understand, its theoretical structure focuses on problem solving, it can be easily used by practitioners and it facilitates decision making in nursing.

Keywords: Abdellah, nurse, theory, problem

Covid-19 Pandemisi Sırasında Tamamlayıcı İlaç/Besin Kullanımı ve Hastalık Davranışları Use of Complementary Drugs/Nutrients and Disease Behaviors During The COVID-19 Pandemic

Uçar Küçük¹ Birsal Canan Demirbağ²

¹Trabzon Üniversitesi Tonya Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Programı, Trabzon, TÜRKİYE, ucarkucuk@trabzon.edu.tr

²Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, cdemirbag@gmail.com

ÖZ

Amaç: Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19'un etkin tedavisi henüz bulunamamıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda geliştirilen aşılama ve çeşitli tedavi yöntemlerine rağmen bireyler bu yöntemlere ek olarak tamamlayıcı tedavilere de başvurmuşlardır. Araştırma, insanların COVID-19 hastalığına karşı hangi tür tamamlayıcı tedavileri kullandıklarını ortaya çıkarmak ve hastalıkla ilgili davranışlarını/düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel çalışma tipinde olup 1 Nisan-31 Mayıs 2021 tarihleri arasında, 18 yaş üzerindeki kişilerle sınırlandırılarak kartopu örneklem yöntemi ile anket kullanılarak yapılmıştır. Google formlar ile oluşturulan anket facebook ve whatsapp gibi sosyal medya aracılığıyla paylaşılmıştır. Belirlenen tarihler arasında 653 kişi anketi doldurmuştur. Anket formu iki kısımdan oluşmaktadır. Anketin birinci kısmı sosyo-demografik bilgilerini içeren 9 sorudan oluşmaktadır. Anketin ikinci kısmı, Covid-19 hastalığı ile ilgili duygular ve davranışlar, takviye ilaç ve besinleri kullanım durumları içeren 13 sorudan oluşmaktadır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin %74.4'ü 18-33 yaş grubunda, %72.6'sı kadın, %64.6'sı bekar, %65.8'i lisans ve önlisans mezunu, %49.5'i aktif olarak çalışmakta ve %63.13'ü üniversite mezunudur. Katılımcıların %72.1'i COVID-19'a yakalanmadı. En çok kullanılan ek ilaç ve besinler antiviral ve grip ilaçları, parasetamol, vitamin C, D, B, demir, omega-3, yeşil çay, bal, kekik, zencefil, limon, baharatlı çaylar, zerdeçal meyve idi.

Sonuç: Covid-19 dan korunmak için güçlü bir bağışıklık sisteminin olması, bunun için de dengeli beslenmenin ve sağlıklı yaşamının çok önemli olduğu yapılan birçok çalışmada görülmektedir. Bu durumdan kaynaklı olarak insanlar bilinçsizce vitamin, mineral ve bitkisel ilaçlara yönelmektedir. Bu çalışmada sırasıyla en çok ek ilaçlar, besinler, vitaminler ve bitkisel ürünler kullanılmıştır. Bunların bilinçsizce kullanılması birçok soruna neden olabilir. Bu durumda ve diğer bulaşıcı hastalıklarda hemşirelerin korunma, erken tanı ve tedavi sonrası süreçle yönelik sorumluluk alması, birey, aile ve toplumun sözcüsü olması beklenmektedir. Covid-19 ve diğer bulaşıcı hastalıklara yönelik yapılacak eğitimlerde ve planlanacak daha büyük çalışmalarda bu araştırmanın sonuçlarından yararlanılabilir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, davranış, ilaç, besin, bitkisel ürünler

ABSTRACT

Objective: Effective treatment of COVID-19, which has influenced the whole world, has not been found yet. Despite vaccination and various treatment methods developed as a result of the studies, individuals have used complementary treatments in addition to these methods. The study was conducted to reveal which type of complementary treatment people used against COVID-19 disease and determine their behaviors/ideas related to the disease.

Methods: This study is a cross-sectional study type and was conducted between April 1 and May 31, 2021, using a questionnaire with snowball sampling method, limited to people over the age of 18. The survey created with Google forms was shared via social media such as facebook and whatsapp. Between the specified dates, 653 people filled out the questionnaire. The questionnaire form consists of two parts. The first part of the questionnaire consists of 9 questions containing socio-demographic information. The second part of the questionnaire consists of 13 questions including feelings and behaviors related to Covid-19 disease, use of Özel Sayilements and nutrients.

Results: 74.4% of the individuals participating in the research are in the 18-33 age group, 72.6% are female, 64.6% are single, 65.8% are undergraduate and associate degree graduates, 49.5% are actively working and 63.13% of them are university graduates. 72.1% of the participants did not catch COVID-19. The most commonly used additional drugs and nutrients were antiviral and flu drugs, paracetamol, vitamins C, D, B, iron, omega-3, green tea, honey, thyme, ginger, lemon, spicy teas and turmeric fruit.

Conclusion: It is seen in many studies that it is very important to have a strong immune system to protect from Covid 19, and for this, a balanced diet and a healthy life are very important. Because of this situation, people unconsciously turn to vitamins, minerals and herbal medicines. In this study, Özel Sayilementary drugs, nutrients, vitamins and herbal products were used the most, respectively. Their unconscious use can cause many problems. In this situation and other infectious diseases, nurses are expected to take responsibility for the prevention, early diagnosis and post-treatment process, and to be the spokesperson of the individual, family and society. The results of this research can be used in trainings to be made on Covid 19 and other infectious diseases and in larger studies to be planned.

Keywords: COVID-19, behavior, drug, nutrient, herbal products

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Otizm Spektrum Bozukluğu Hakkındaki Bilgi Düzeyleri: Bir Üniversite Örneklemi

Knowledge of Autism Spectrum Disorder among Students of the Faculty of Health Sciences: A University Sample

Zübeyde Korkmaz¹ Utku Menteş² Berhan Akdağ³

¹Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, 32korkmaz@gmail.com

²Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, utkumentes5858@gmail.com

³Silifke Devlet Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Mersin, TÜRKİYE, drberhanakdag@gmail.com

ÖZ

Amaç: Otizm spektrum bozukluğu (OSB); toplumsal iletişim ve etkileşimde sürekli yetersizlik ile birlikte sınırlı, yineleyici ilgi ya da davranışlar ile karakterize nöro gelişimsel bir bozukluktur. OSB sıklığı, tüm dünyada giderek artmaktadır. OSB'nin prognozu, başlangıçtaki semptomların ciddiyetine bağlıdır; ancak erken müdahale ve uygun eğitim yaklaşımlarından etkilenebilir. Bu nedenle OSB'nin erken teşhisi kritik önem taşımaktadır. Ancak ülkemizde yapılan çalışmalar, OSB tanı yaşının istenen düzeyin uzağında olduğunu göstermiştir. Bu durumun nedenlerinden biri, sağlık çalışanlarının OSB hakkında yeterli bilgiye sahip olmamasıdır. Bu çalışma, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin OSB hakkındaki bilgi düzeylerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Mevcut çalışma, kesitsel tiptedir. Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ve Hemşirelik bölümlerinde öğrenimine devam eden 330 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Öğrencilere çevrim içi mesajlaşma uygulaması aracılığı ile ulaşılmıştır. Öğrencilerin OSB hakkındaki bilgi düzeylerini değerlendirmek için "Sağlık Çalışanlarının Çocukluk Çağı Otizmi Hakkında Bilgisi Anketi" (SÇ-OBA) kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin ölçek puan ortalaması 10.68 ± 4.39 'tur. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencilerinin ölçek puan ortalamaları 11.72 ± 3.93 , Hemşirelik bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları 10.45 ± 4.71 , Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları 10.12 ± 4.17 olarak bulunmuştur. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin puan ortalamalarından daha yüksek olduğu belirlenmiş ve aralarında istatistiksel bir fark bulunmuştur ($p=0.032$). Öğrencilerin sınıfları ilerledikçe ölçekten aldıkları puan ortalamalarının arttığı belirlenmiş ve pozitif bir korelasyon olduğu tespit edilmiştir ($p=0.285$, $p<.001$). Ayrıca müfredatında OSB konusu olan öğrencilerin ölçek puan ortalamaları diğerlerinden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<.001$).

Sonuç: Mevcut çalışma, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin OSB hakkındaki bilgilerinin istenen düzeyde olmadığını göstermektedir. Bu nedenle Sağlık Bilimleri Fakültesi kapsamında yer alan bölümlerin müfredatlarında otizm spektrum bozukluğuna ilişkin konulara daha geniş yer verilmesi ve öğrencilerin bu konu ile ilgili farkındalıklarının artırılarak bu çocukların erken evrede tespit edilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık bilimleri, fakülte, otizm, bilgi, öğrenciler

ABSTRACT

Objective: Autism spectrum disorder (ASD); It is a neurodevelopmental disorder characterized by limited, repetitive interests or behaviors with persistent inability to interact and communicate in society. The prevalence of ASD is increasing all over the world. The prognosis of ASD depends on the severity of the initial symptoms; however, it can be affected by early intervention and appropriate educational approaches. Therefore, early diagnosis of ASD is critical. However, studies conducted in our country have shown that the age at diagnosis of ASD is far from the desired level. One of the reasons for this situation is that health workers do not have enough information about ASD. This study aims to evaluate the knowledge levels of the students of the Faculty of Health Sciences about ASD.

Methods: The present study is of the cross-sectional type. 330 students studying at Nuh Naci Yazgan University, Faculty of Health Sciences, Nutrition and Dietetics, Physiotherapy and Rehabilitation and Nursing departments constitute the sample of the study. Students were reached through the online messaging application. "Healthcare Professionals' Knowledge of Childhood Autism Questionnaire" (HP-KCAQ) was used to evaluate students' knowledge levels about ASD.

Results: The scale score average of the students was 10.68 ± 4.39 . The mean score of the students of the Physiotherapy and Rehabilitation department was 11.72 ± 3.93 , the mean score of the students of the Nursing department was 10.45 ± 4.71 , and the mean score of the students of the Nutrition and Dietetics department was 10.12 ± 4.17 . It was determined that the mean score of the students of the Physiotherapy and Rehabilitation department was higher than the mean score of the students of the Nutrition and Dietetics department, and a statistical difference was found between them ($p=0.032$). As the grades of the students progressed, it was determined that the average score they got from the scale increased and it was determined that there was a positive correlation ($p=0.285$, $p<.001$). In addition, the mean scores of the students with ASD in their curriculum were found to be significantly higher than the others ($p<.001$).

Conclusion: The present study shows that the knowledge of the students of the Faculty of Health Sciences about ASD is not at the desired level. For this reason, it should be ensured that the subjects related to autism spectrum disorder should be included in the curricula of the departments within the scope of the Faculty of Health Sciences and that these children should be identified at an early stage by increasing the awareness of the students on this subject.

Keywords: Health sciences, faculty, autism, knowledge, students

Ses Kaydı ile Hasta-Hasta Yakını İletişiminin Koroner Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Yakınlarının Anksiyete, Depresyon ve Memnuniyetine Etkisi

The Effect of Patient-Relative Communication with Voice Recording on Relatives' Anxiety, Depression and Satisfaction in the Coronary Intensive Care Unit

Yasemin Kalkan Uğurlu¹ Dilek Küçük Alemdar² Esra Sarioğlu³ Diyar Köprülü⁴

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, yaseminkalkan@odu.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, dilekkucukalemdar@gmail.com

³Ordu Devlet Hastanesi Koroner Yoğun Bakım Ünitesi, Ordu, TÜRKİYE, esra.sarioğlu@saglik.gov.tr

⁴Ordu Devlet Hastanesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Ordu, TÜRKİYE, diyarkoprulu@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, koroner yoğun bakım ünitesinde yatan hastalara yakınının ses kaydının dinletilmesinin hasta yakınının anksiyete, depresyon ve memnuniyet düzeyine etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, Mayıs 2022-Haziran 2023 tarihleri arasında Ordu Devlet Hastanesi Koroner Yoğun Bakım Ünitesinde uygulanmıştır. Araştırma örneklemini 55 hasta yakını (27 kişi deney grubu ve 28 kişi kontrol grubu) oluşturmuştur. Deney grubunda yer alan hasta yakını araştırmacılar tarafından belirlenen içerik doğrultusunda hastasına söyleyeceği şeyleri söyledi ve ses kaydı cihazını kullanarak kaydetti. Kaydedilen mesaj araştırmacı tarafından hastaya dinletildi ve hastanın geri bildirimini araştırmacı tarafından hasta yakınına iletildi. Kontrol grubunda yer alan hasta yakınlarına rutin bilgilendirme yapıldı. Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmacı tarafından oluşturulan "Hasta Yakını Tanıtım Formu" ile "Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği", "Vizüel Analog Skala (VAS)" ve "Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Ailelerinin Memnuniyeti Ölçeği" kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalamalarının 51.00±9.84 yıl olduğu ve ağırlıklı olarak kadın (%56.4), ilköğretim mezunu (%47.3), evli (%87.3) ve çalışıyor (%41.8) oldukları belirlendi. Deney ve kontrol grubunun sosyodemografik özelliklerinin benzer olduğu belirlendi. Ses kaydı ile hasta-hasta yakını iletişiminin hasta yakınlarının anksiyete ve depresyon puanları üzerine etkisi incelendiğinde; gruplar arası ve ölçümler arası farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$). Hasta yakınlarının memnuniyet puanları incelendiğinde ise deney ve kontrol grupları arası farklılık saptanmazken, her iki grubun ölçümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu ($p<0.05$).

Sonuç: Ses kaydı ile hasta-hasta yakını iletişiminin hasta yakınlarının anksiyete ve depresyon belirtileri üzerine olumlu etkisi olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, aile, depresyon, memnuniyet, yoğun bakım

ABSTRACT

Objective: This study was planned to determine the effect of listening to the audio recording of the relatives of the patients in the coronary intensive care unit on the level of anxiety, depression and satisfaction of the patient's relatives.

Methods: The research was carried out in Ordu State Hospital Coronary Intensive Care Unit between May 2022 and June 2023. The research sample consisted of 55 patient relatives (27 people in the experimental group and 28 people in the control group). The patient's relative in the experimental group said what he would say to the patient in line with the content determined by the researchers and recorded it using a voice recorder. The recorded message was played by the researcher to the patient and the patient's feedback was conveyed to the patient's relatives by the researcher. Routine information was given to the relatives of the patients in the control group. "Patient Relatives Identification Form", "Hospital Anxiety Depression Scale", "Visual Analog Scale (VAS)" and "Family Satisfaction in the Intensive Care Unit (FS-ICU-24) Survey" were used to collect the research data.

Results: It was determined that the mean age of the individuals participating in the study was 51.00±9.84 years and they were predominantly female (56.4%), primary school graduate (47.3%), married (87.3%) and employed (41.8%). It was determined that the sociodemographic characteristics of the experimental and control groups were similar. When the effect of patient-relative communication with voice recording on the anxiety and depression scores of patient relatives; The difference between groups and between measurements was found to be statistically significant ($p<0.05$). When the satisfaction scores of the relatives of the patients were examined, no difference was found between the experimental and control groups, but a statistically significant difference was found between the measurements of both groups ($p<0.05$).

Conclusion: It was determined that patient-relative communication with voice recording had a positive effect on anxiety and depression symptoms of patient relatives.

Keywords: Anxiety, relatives, depression, satisfaction, intensive care

Koroner Arter Bypass Greft Sonrası Lavanta Yağı İnhalasyonunun Ağrı, Anksiyete ve Uyku Kalitesine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

The Effect of Lavender Oil Inhalation on Pain, Anxiety, and Sleep Quality After Coronary Artery Bypass Graft: A Randomized Controlled Trial

Yeşim Dikmen Aydın¹ Aysel Gürkan²

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE, ydikmen@marmara.edu.tr

²Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE, agurkan@marmara.edu.tr

ÖZ

Amaç: Koroner arter bypass greft (KABG) cerrahisi sonrası lavanta yağı inhalasyonunun ağrı, anksiyete ve uyku kalitesine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Randomize kontrollü türdeki çalışma, Haziran 2021-Ocak 2022 tarihleri arasında İstanbul'da bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği'nde KABG ameliyatı olan 80 hasta ile gerçekleştirildi. Çalışma öncesi etik kurul ve kurum izni alınarak, çalışma ClinicalTrials.gov'a bildirildi ve NCT05377983 protokol numarası ile onaylandı. Deney grubundaki hastalara (n=40) KABG cerrahisi sonrası klinikte yattıkları süreçte (1-6. günler) günde üç kez %2'lik lavanta yağı (*Lavandula angustifolia*) inhalasyonu uygulandı. Kontrol grubuna (n=40) standart bakım ve tedavi dışında herhangi bir girişim uygulanmadı. Veriler, "Bireysel Özellikler Formu", "Sayısal Derecelendirme Ölçeği", "Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri" ve "Richard's Campbell Uyku Ölçeği" ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler, Pearson Chi-Square Test, Student-t Test, Fisher Exact Test, Fisher Freeman Halton Test, Mann Whitney-U Test ve Wilcoxon Signed Rank Test kullanıldı. p<0.05 anlamlı olarak kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 59 (SS±8.92), %85'i erkekti. Grupların bireysel ve klinik özellikleri ile ameliyat öncesi ağrı, anksiyete düzeyi ve uyku kalitesi puan ortalamaları benzerdi (p>0.05). Kontrol grubuna göre deney grubu hastaların ameliyat sonrası cerrahi klinikte yattıkları süreçte (1.-6. günler) ağrı ve anksiyete düzeyi puan ortalamasının anlamlı olarak daha düşük, uyku kalitesi puanlarının ortalamasının daha yüksek olduğu bulundu (p<0.05).

Sonuç: Çalışma bulguları KABG cerrahisi sonrası uygulanan lavanta yağı inhalasyonunun hastaların ağrı ve anksiyete düzeyini azalttığı, uyku kalitesini iyileştirdiğini gösterdi.

Anahtar Kelimeler: Koroner arter bypass greft cerrahisi, lavanta yağı inhalasyonu, ağrı, anksiyete düzeyi, uyku kalitesi

ABSTRACT

Objective: This paper investigated the effect of lavender oil inhalation on pain, anxiety, and sleep quality after a coronary artery bypass graft surgery (CABG).

Methods: This randomized controlled trial was conducted between June 2021 and January 2022. The sample consisted of 80 patients who underwent CABG in the cardiovascular surgery clinic of a training and research hospital in Istanbul. The study was reported to ClinicalTrials.gov with the permission of the Ethics Committee and the institution before the study and was approved with protocol number NCT05377983. The experimental group (n=40) inhaled 2% lavender oil (*Lavandula angustifolia*) three times a day during their hospitalization in the clinic after CABG surgery (days 1-6). No intervention was applied to the control group (n=40), except for standard care and treatment. The data were collected using a personal information form, the numeric rating scale (NRS), the State-Trait Anxiety Inventory (STAI), and the Richard-Campbell Sleep Questionnaire (RCSQ). The data were analyzed using descriptive statistics, Pearson Chi-Square Test, Student-t Test, Fisher Exact Test, Fisher Freeman Halton Test, Mann Whitney-U Test, and Wilcoxon Signed Rank Test. p<0.05 was considered significant.

Results: The mean age of the participants was 59 (SD, 8.92), 85% were male. The groups had similar individual and clinical characteristics and mean preoperative pain, anxiety, and sleep quality scores (p>0.05). Compared to the control group, it was found that the mean pain and anxiety level scores of the patients in the experimental group during the postoperative period (1st-6th days) in the surgical clinic were significantly lower, and the mean of the sleep quality scores was higher (p<0.05).

Conclusion: The study findings showed that lavender oil inhalation applied after CABG surgery reduced the pain and anxiety levels of the patients and improved sleep quality.

Keywords: Coronary artery bypass graft surgery, lavender oil inhalation, pain, anxiety, sleep quality

Kronik Hastalıklarda Siberkondria Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler

Levels of Cyberchondria and Affecting Factors in Chronic Diseases

Zehra Tuğçe Bayrak¹ Yasemin Kalkan Uğurlu²

¹Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Giresun, TÜRKİYE, zehraturugcebayrak@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, yaseminkalkan@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada kronik hastalıklara sahip kişilerin siberkondria düzeyleri ve etkileyen faktörlerin gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada PubMed, Google Scholar, ScienceDirect ve Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında herhangi bir tarih sınırlamasına gidilmeden “kronik hastalıklar”, “kalp hastalıkları”, “kalp yetersizliği”, hipertansiyon”, “diyabetes mellitus”, “kronik böbrek yetersizliği”, “metabolik sendrom” ve “siberkondria” anahtar kelimeleri Türkçe ve İngilizce olarak farklı kombinasyonlarda kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, 2019-2022 yılları aralığında gerçekleştirilen toplam 4 çalışma incelenmiştir.

Bulgular: Literatür taramasına göre kronik hastalıklara sahip bireylerin orta düzeyde siberkondria yaşadıkları, 50 yaş altı, bekar, çocuk sahibi olmayan, çalışan, eğitim seviyesi yüksek olan, son bir yılda 3-5 kez hekime başvuran, hekime başvuru öncesi internette şikayetleriyle ilgili araştırma yapan ve hekimin verdiği tedaviye başlamadan önce internetten araştırma yapan bireylerde siberkondria düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Literatür taramasında kronik hastalıklara sahip bireylerin orta düzeyde siberkondria yaşadıkları ve yaş, medeni durum, aile yapısı, eğitim düzeyi, çocuk sahibi olmak, internet kullanımı gibi faktörlerden etkilendiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diyabetes mellitus, hipertansiyon, kalp hastalığı, kronik hastalık, siberkondria

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to review the cyberchondria levels of people with chronic diseases and the affecting factors.

Methods: In this study, a literature review was conducted using the keywords "chronic diseases", "chronic diseases" heart diseases", "heart failure", hypertension", "diabetes mellitus" "chronic kidney failure", "metabolic syndrome" and "cyberchondria" in Turkish and English in different combinations, without any date limitation, in PubMed, Google Scholar, ScienceDirect and National Thesis Center databases of the Higher Education Institution. A total of 4 studies, which were published in Turkish and English between the years 2019-2022, were examined.

Results: According to the literature review, it was determined that individuals with chronic diseases experienced moderate cyberchondria. Cyberchondria levels are higher in individuals who were under 50 years old, single, had no children, were employees, had a high level of education, had applied to the physician 3-5 times in the last year, researched their complaints on the Internet before applying to the physician, and researched on the Internet before starting the treatment given by the physician. determined.

Conclusion: In the literature review, it was determined that individuals with chronic diseases have moderate cyberchondria and are affected by factors such as age, marital status, family structure, education level, having children, and internet use.

Keywords: Diabetes mellitus, hypertension, heart diseases, chronic diseases, cyberchondria

Gebelik Stresinin Uyku Kalitesine Etkisi

The Effect of Pregnancy Stress on Sleepy Quality

Büşra Salbacak¹ Ebru Şahin²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Birimi, Ordu, TÜRKİYE, busravci52@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, esahin@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma gebelik stresinin uyku kalitesine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişkili arayıcı türde yapılan araştırmanın örnekleme 01.03.2019-30.11.2019 tarihleri arasında İstanbul ilinde yer alan bir hastanenin kadın doğum polikliniğine başvuran Türkçe iletişim kurabilen, en az 18 yaşında, okuryazar 326 gebe alınmıştır. Kişisel Bilgi Formu, Gebelik Stresini Değerlendirme Ölçeği (GSDÖ-36) ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) kullanılmıştır. Etik kurul izni, ölçek kullanım izinleri ve katılımcılardan bilgilendirilmiş yazılı onam alınmıştır.

Bulgular: Gebelerin yaş ortalaması 29.06±5.53'tür. Gebelerin %31.9'unun lise mezunu ve %73'ünün ev hanımı olduğu belirlenmiştir. Gebelerin GSDÖ-36 puan ortalamasının 65.96±25.64 ve PUKİ puan ortalamasının 5.15±3.67 olduğu belirlenmiştir. Gebelerin %52.8'inin kötü uyku kalitesine sahip olduğu bulunmuştur. Gebelerin eğitim düzeyi, meslekleri, gelir seviyesi, gebeliğin planlı olması ve stresle baş etmeye yönelik uygulamaları ile GSDÖ-36 puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur (p<0.05). Gebelerin eğitim düzeyi, aile tipi, gebelik öncesi ve şu anki uyku problemi, uyku problemine ve stresle baş etmeye yönelik uygulamaları ile PUKİ puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur (p<0.05). Gebelerin GSDÖ-36 puan ortalaması ile PUKİ puan ortalaması arasında düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü ilişkinin olduğu belirlenmiştir (r=-0.179).

Sonuç: Gebelik Stresini Değerlendirme Ölçeği toplam puanının arttıkça PUKİ toplam puanının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Gebelik stresi arttıkça uykuya eğilimin arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, stres, uyku kalitesi, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the effect of pregnancy stress on sleep quality.

Methods: Sample of descriptive and correlational research includes 326 pregnant women who were at least 18 years old, literate who applied to the obstetrics outpatient clinic of a hospital in İstanbul between April and May. Personal Information Form, Pregnancy Stress Rating Scale (PSRS-36) and Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) were used. Ethics committee permission, scale usage permissions and informed written consent from participants were obtained.

Results: The average age of the pregnant women involved in study was 29.06±5.53. Pregnant women were %31.9 high school graduates, %73 were housewives. It was determined that the mean PSRS-36 score of the pregnant women was 65.96±25.64 and the average PSQI score was 5.15±3.67. Pregnant women were found to have %52.8 bad sleepy quality. It was found that there is a statistically significant difference between the mean scores of the PSRS-36 and the education level of the pregnant women, their profession, income level, the state of being planned pregnancy, the practices to cope with stres (p<0.05). It was found that there is a statistically significant difference between the mean scores of the PSQI and the education level of the pregnant women, the family type, the pre-pregnancy and current sleep problem, the practices to cope with sleeping problem and stress (p<0.05). It was determined that there is a statistically significant negative and low level relationship between the mean PSRS-36 score and PSQI score average of the pregnant women (r=-0.179).

Conclusion: It was concluded that as the total score of the Pregnancy Stress Rating Scale increased, the total PSQI score decreased. It has been observed that the tendency to sleep increases as the pregnancy stress increases.

Keywords: Pregnancy, stress, sleep quality, nursing

Bariatrik Cerrahisi Sonrası Enterokütanöz Fistül Gelişen Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Nursing Care of a Patient Who Developed Enterocutaneous Fistula after Bariatric Surgery: A Case Report

Nazlı Altun Laçinkaya¹ Burçin Irmak²

¹Ordu Devlet Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, nazli.altun@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, burcunirmak@odu.edu.tr

ÖZ

Bu olgu sunumunun amacı bariatrik cerrahi sonrası enterokütanöz fistül gelişen bir hastanın hemşirelik bakımına yer vermektir. Olgu sunumu hakkında hastaya bilgi verilerek yazılı onamı alınmıştır. M.B. Bey 45 yaşında, evli, beden kütle indeksi 49.87 kg/m², diyabetes mellitus ve hipertansiyon tanılıdır. Hasta 29.03.2023 tarihinde bir devlet hastanesinde bariatrik cerrahi (Roux-en-Y gastrik bypass) geçirmiştir. Hastada ameliyat sonrası 22. saatte aniden batın sağ üst kadranda batıcı ağrı, baş dönmesi, hipotansiyon ve fiziksel mobilitede bozulma meydana gelmiş olup yapılan tetkikler sonrasında insizyon alanında hematoma geliştiği belirlenmiştir. Hastaya herhangi bir ek invaziv girişim yapılmamış ve postoperatif 9. günde Jackson-Pratt dren ile taburcu edilmiştir. Ameliyat sonrası 1. ayda dren yerinden beyaz renkli akıntı gelmesi şikayetiyle hastaneye başvuran hastanın Genel Cerrahi Kliniğine yeniden yatışı yapılmıştır. Fizik muayene ve tomografi görüntülemesi sonrasında hastaya “postoperatif enterokütanöz fistül” tanısı konulmuştur. Hasta postoperatif 43. günde drene gelen içerik miktarın azalmasıyla dren çıkışı kesilerek ileostomi torbasına birleştirilmiş ve taburcu edilmiştir. Taburculuktan 10 gün sonra kontrol amacıyla gelen hastanın ileostomi torbası çıkarılmış ve cilt bakımına ilişkin önerilerde bulunularak fistül izlemi sonlandırılmıştır. Bu süreçte hastaya; akut ağrı, sıvı-volüm dengesizliği, öz-bakım yetersizliği, fiziksel mobilitede bozulma, beslenmede yetersizlik, uyku örüntüsünde bozulma, doku bütünlüğünde bozulma, bilgi eksikliği ve beden imajında bozulma mevcut hemşirelik tanılarına yönelik hemşirelik girişimleri uygulanmıştır. Bariatrik cerrahi sonrası gelişebilecek komplikasyonlardan biri olan enterokütanöz fistül akut gelişen, tekrarlı hastaneye yatışa neden olan ve kapsamlı hemşirelik bakımının verildiği bir durumdur.

Anahtar Kelimeler: Bariatrik cerrahi, hemşirelik bakımı, obezite

ABSTRACT

The aim of this case report is to present the nursing care of a patient who developed enterocutaneous fistula after bariatric surgery. The patient was informed about the case report and written consent was obtained. Mr. M.B. is 45 years old, married, with a body mass index of 49.87 kg/m², diabetes mellitus and hypertension. The patient underwent bariatric surgery (Roux-en-Y gastric bypass) at a state hospital on 29.03.2023. At the 22nd postoperative hour, the patient suddenly developed stabbing pain in the right upper quadrant of the abdomen, dizziness, hypotension and deterioration in physical mobility. After the examinations, it was determined that a hematoma developed in the incision area. No additional invasive intervention was performed and the patient was discharged with a drain on the 9th postoperative day. In the 1st postoperative month, the patient was admitted to the hospital with the complaint of white discharge from the drain site and was readmitted to the General Surgery Clinic. After physical examination and tomography imaging, the patient was diagnosed as "postoperative enterocutaneous fistula". On the 43rd postoperative day, the patient was discharged with the decrease in the amount of content coming into the drain, the drain outlet was cut and connected to the ileostomy bag. The ileostomy bag was removed 10 days after discharge and the fistula follow-up was terminated with recommendations for skin care. In this period, nursing interventions for acute pain, fluid-volume imbalance, inadequate self-care, impaired physical mobility, inadequate nutrition, impaired sleep pattern, impaired tissue integrity, lack of information, and impaired body image were carried out. Enterocutaneous fistula, one of the complications that may develop after bariatric surgery, is a condition that develops acutely, causes rehospitalization, and is given comprehensive nursing care.

Keywords: Bariatric surgery, nursing care, obesity

Türkiye’de Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Uyku Kalitesine Müdahaleleri İçeren Tezlerin İncelenmesi

Investigation of Theses Containing Interventions to Sleep Quality in Obstetrics and Gynecology Nursing Master's and Doctorate Theses in Türkiye

Hatice Nur Nefes¹ Hilal Gül Boyraz² Ebru Aydın³ Nülüfer Erbil⁴

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, haticenur452@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, hilalgul95@gmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, ebru_81_@hotmail.com

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırmada Türkiye’de doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği yüksek lisans ve doktora tezlerinde Uyku Kalitesine Müdahaleleri İçeren tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu retrospektif tanımlayıcı tipteki çalışmada Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı 01.05.2023 ile 21.05.2023 tarihleri arasında taranarak uyku kalitesine müdahaleleri içeren yüksek lisans ve doktora tezleri belirlenmiştir. Tarama için “uyku kalitesi” anahtar kelimesi kullanılmış ve 677 teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler başlıklarına göre değerlendirilmiştir. Dahil etme ve dışlama kriterlerine göre, erişilen tezlerden 10’u araştırma kapsamına alınmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada 2009-2022 tarihleri arasında yayınlanan 2’si yüksek lisans 8’i doktora olmak üzere toplam 10 tez incelenmiştir. İncelenen tezlerin örneklemini genellikle gebelerin ve klimakterik dönemdeki kadınların oluşturduğu belirlenmiştir. Tezlerin uyku kalitesine ilişkin soğuk ped uygulaması, uyku hijyeni eğitimi, gevşeme egzersizleri, refleksoloji, terapötik dokunma gibi müdahaleleri içerdiği belirlenmiştir. Tezlerde yapılan müdahalelerin uyku kalitesini iyileştirmeye ilave olarak sıcak basmasını azalttığı, ağrı ve yorgunluk düzeylerini azalttığı, premenstrual sendrom şiddetlerini iyileştirdiği, doğum sonrası depresyon düzeyini azalttığı ve yaşam kalitesini artırdığı bildirilmiştir.

Sonuç: Türkiye’de uyku kalitesine ilişkin doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği alanında yapılan tezlerde çeşitli müdahalelerin yer aldığı görülmüştür. Uyku kalitesine ilişkin farklı örneklem gruplarında ve farklı müdahaleleri içeren daha çok kanıta dayalı deneysel çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Lisansüstü tez, doğum ve kadın hastalıkları, uyku kalitesi, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to examine the theses including sleep quality interventions in master and doctoral theses in obstetrics and gynecology nursing in Türkiye.

Method: In this retrospective descriptive study, the database of the National Thesis Centre of the Presidency of the Council of Higher Education was searched between 01.05.2023 and 21.05.2023 and master's and doctoral theses including sleep quality interventions were identified. The keyword "sleep quality" was used for screening and 677 theses were reached. The theses were evaluated according to their titles. According to the inclusion and exclusion criteria, 10 of the theses were included in the study.

Results: In this study, a total of 10 theses, 2 master's and 8 doctoral theses published between 2009 and 2022, were analyzed. It was determined that the sample of the analyzed theses generally consisted of pregnant women and women in the climacteric period. It was determined that the theses included interventions such as cold pad application, sleep hygiene training, relaxation exercises, reflexology, and therapeutic touch related to sleep quality. In addition to improving sleep quality, the interventions in the theses were reported to reduce hot flushes, reduce pain and fatigue levels, improve premenstrual syndrome severity, reduce postpartum depression level, and improve quality of life.

Conclusion: It was observed that there were various interventions in theses in the field of obstetrics and gynecology nursing related to sleep quality in Türkiye. There is a need for more evidence-based experimental studies on sleep quality in different sample groups and including different interventions.

Keywords: Postgraduate thesis, obstetrics and gynecology, sleep quality, nursing

Postmenopozal Kadınlarda Genital Hijyen Uygulamaları: Tanımlayıcı Bir Çalışma

Genital Hygiene Practices in Postmenopausal Women: A Descriptive Study

Menekşe Nazlı Aker¹ Funda Özdemir² Rabia Erkan³

¹Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE, menekseaker@gmail.com

²Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE, fozdemir@health.ankara.edu.tr

³Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, TÜRKİYE, erkanrabis1903@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma postmenopozal kadınlarda genital hijyen uygulamalarını belirlemek amacıyla yürütüldü.

Yöntem: Tanımlayıcı türdeki bu araştırma, Kastamonu Cide İlçe Devlet Hastanesi'ne Ocak-Nisan 2023 tarihleri arasında başvuran, postmenopozal dönemde olan 250 kadın ile yürütüldü. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul ve araştırmanın yürütüldüğü hastaneden izni alınmıştır. Tüm katılımcıların onamı alınmıştır. Verilerin toplanmasında "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak hazırlanan "Genital Hijyen Uygulamaları Formu" kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 63.46±9.67 idi. Katılımcıların %81.2'si genital hijyen hakkında bilgi almamıştı, %68.8'i genital hijyen bilgisini yeterli buluyordu. Katılımcıların %61.6'sı dış genital temizliğinde sadece su kullanıyordu, %74.8'i dış genital bölge için koku giderici ürün kullanmıyordu. Katılımcıların %54.4'ü cinsel ilişkiden sonra vajinal lavaj yaparken, %61.6'sı genital hijyen için vajinal lavaj uygulaması yapıyordu. Katılımcıların %83.6'sı pamuklu, %87.2'si bol-rahat iç çamaşırı tercih ediyor, %54.8'i iç çamaşırını haftada bir/birkaç kez değiştiriyordu. Katılımcıların %59.2'si doğru taharetlenme uygulaması yapmıyordu, %64.0'ü tuvaletten önce ellerini yıkamıyordu. Genital bölgede kötü kokulu akıntı ve/veya kaşıntı olduğunda hekime başvurma oranı ise %72.0 olarak bulundu. Lojistik regresyon analizine göre genital hijyen bilgisini yeterli görmenin dış genital temizliğinde kullanılan ürün, vajinal lavaj yapma durumu, iç çamaşırı tercihi ve iç çamaşırı değiştirme sıklığını etkilediği saptandı (p<0.05).

Sonuç: Katılımcıların çoğunun genital hijyen konusunda bilgi almadığı görüldü. Katılımcıların yaklaşık üçte ikisi bilgilerini yeterli görmesine rağmen hatalı uygulamaların yaygın olduğu belirlendi. Katılımcıların bilgilerini yeterli görme durumları bazı genital hijyen uygulamalarını doğru yapmalarında belirleyici olmasına rağmen bazı uygulamaları halen hatalı yaptıkları saptandı. Hemşirelerin postmenopozal dönemdeki kadınları doğru genital hijyen uygulamaları hakkında bilgilendirmelerinin önemli olduğu düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Postmenopozal dönem, genital hijyen, bilgi

ABSTRACT

Objective: This research's aim was identifying genital hygiene practices in postmenopausal women.

Method: This descriptive study was conducted at Kastamonu Cide District State Hospital between January and April 2023, involving 250 women in the postmenopausal period. The research has obtained approval from the ethical committee and the hospital. Consent has been obtained from all participants. Data was collected using "Demographic Information Form" and "Genital Hygiene Practices Form" prepared by the researchers based on the literature.

Results: The participants' mean age was 63.46±9.67. Around 81.2% of participants had not received any information about genital hygiene, but 68.8% considered their knowledge to be sufficient. For external genital hygiene, 61.6% used only water for cleansing, and 74.8% did not use odor-reducing products. About 54.4% reported using vaginal douching post-coital, and 61.6% practiced it for genital hygiene. 83.6% of participants preferred cotton and 87.2% of loose-fitting underwear, while 54.8% changed their underwear once or multiple times per week. 59.2% did not follow proper cleansing practices, and 64.0% did not wash their hands before toilet. The rate of seeking medical attention for unpleasant-smelling discharge and/or itching in the genital area was 72.0%. According to logistic regression analysis, perceiving genital hygiene knowledge as sufficient influenced the choice of products used for external genital hygiene, the practice of vaginal douching, underwear preference, and frequency of underwear change (p<0.05).

Conclusion: It was observed that the majority of participants lacked knowledge regarding genital hygiene. Despite approximately two-thirds of the participants considering their knowledge to be sufficient, incorrect practices were prevalent. While the participants' perception of having sufficient knowledge influenced the correct implementation of certain genital hygiene practices, it was also identified that they still made mistakes in some practices. It is deemed important for nurses to provide accurate information to postmenopausal women regarding proper genital hygiene.

Keywords: Postmenopausal period, genital hygiene, knowledge

Bebek Hazırlığı ve Endişe Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği

Turkish Validity and Reliability of Baby Preparation and Worry Scale

Nülüfer Erbil¹ Mevlüde Alpaslan Arar² Fatma Yıldırım³

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, mevlude_alpaslan@hotmail.com

³Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çorum, TÜRKİYE, fatmadmryldrm@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı Bebek Hazırlığı ve Endişe Ölçeği'ni (BHEÖ) Türk kültürüne uyarlayarak, geçerlilik ve güvenilirliğini incelemektir.

Yöntem: Metodolojik tipte olan çalışmaya gebeliğin 3. trimesterinde olan 18 yaş üstü 220 gebe alınmıştır. Çalışma verileri "Kişisel Bilgi Formu", "Depresyon, Anksiyete, Stres-21 Ölçeği" ve "BHEÖ" ile toplanmıştır. BHEÖ'nin kapsam ve dil geçerliliği yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, doğrulayıcı ve açıklayıcı faktör analizi, korelasyon analizi ve Cronbach's alfa katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular: BHEÖ için çeviri-geri çeviri yöntemiyle dil geçerliliği ve uzman görüşlerine göre kapsam geçerliliği yapılmıştır. Faktör analizinden sonra BHEÖ'nün Türkçe formunun orijinalindeki gibi üç alt boyutlu olmadığı saptanmış, ölçek tek boyutlu olarak incelenmiştir. Tek boyutlu BHEÖ'nün faktör yüklerinin 0.571-0.703 arasında olduğu, açıklanan varyansın %41.07 olduğu saptanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları doğrultusunda, modele ait faktör yüklerinin 0.52 ile 0.65 arasında olduğu ve tüm maddelere ait t değerinin 1.96'nın üzerinde olduğu belirlenmiştir. Yapısal eşitlik modellemesine göre; ölçeğe ait ulaşılan uyum indeksi değerlerinin χ^2/SD değeri 2.38, GFI 0.98, AGFI 0.97, CFI 0.99, RMSEA 0.079 ve SRMR 0.063 olduğu ve bu haliyle modelin kabul edilebilir olduğu belirlenmiştir. BHEÖ Cronbach alfa katsayısının 0.85 belirlenmiştir. BHEÖ'nün bütün maddelerinde toplam madde puan korelasyonu 0.30'un üstünde olduğu için ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır. BHEÖ ile depresyon, anksiyete, stres ölçekleri arasında pozitif yönde "düşük" düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p=0.000$). BHEÖ'nün toplam puan ortalaması 40.79 ± 14.79 olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma sonucunda, tek boyutlu BHEÖ'nün Türk kültürüne uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bebek hazırlığı, endişe, ölçme aracı, geçerlilik, güvenilirlik, Türkçe form

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to adapt the Baby Preparation and Worry Scale (Baby-PAWS) to Turkish culture and to examine its validity and reliability.

Method: In this methodological study, 220 pregnant women over the age of 18 who were in the 3rd trimester of pregnancy were included. The study data were collected with "Personal Information Form", "Depression, Anxiety, Stress-21 Scale (DAS-21)" and "Baby-PAWS". The content and language validity of the Baby-PAWS has been made. Afterwards, the data were obtained by confirmatory and explanatory factor analysis, and correlation analysis.

Results: Language validity and content validity according to expert opinions were performed with the translation-back translation method of Baby-PAWS. After factor analysis, it was determined that the Turkish version of Baby-PAWS didn't have three sub-dimensions as in the original. Thus, the scale was examined as one-dimensional. It was found that the factor loadings of the one-dimensional Baby-PAWS were between 0.571-0.703 and the variance explained was 41.07%. In confirmatory factor analysis, the factor loads of the model were between 0.52 and 0.65 and the t-value of all the items was above 1.96. In structural equation modeling; The achieved fit index values of the scale were χ^2/SD value of 2.38, GFI 0.98, AGFI 0.97, CFI .99, RMSEA .079 and SRMR 0.063, and the model was accepted as such. The Cronbach's alpha coefficient of Baby-PAWS was determined as .85. Since the total item score correlation was above 0.30 in all items of Baby-PAWS, no item was removed from the scale. A positive "low" level significant correlation was found between Baby-PAWS and depression, anxiety, and stress ($p=.000$). The total mean score of the Baby-PAWS was determined as 40.79 ± 14.79 .

Conclusion: As a result of the research, it was determined that the one-dimensional Baby-PAWS is a valid and reliable measurement tool suitable for Turkish culture.

Keywords: Baby preparation and worry scale, Baby-PAWS, validity, reliability, Turkish form

Sezaryen Sonrası Ayak Refleksolojisinin Ağrı, İntestinal Motilite ve Konfora Etkisi

The Effect of Foot Reflexology on Pain, Intestinal Motility and Comfort after Cesarean Section

Mevlûde Alpaslan Arar¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, mevlude_alpaslan@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, sezaryen sonrası uygulanan ayak refleksolojisinin ağrı, intestinal motilite ve doğum sonu konfora etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tek kör randomize kontrollü çalışmanın örneklemini sezaryen ile doğum yapan 35 müdahale, 35 kontrol grubunda olmak üzere toplam 70 kadın oluşturmıştır. Araştırma verileri Kişisel Bilgi Formu, Doğum Sonu Konfor Ölçeği (DSKÖ), Bağırsak Hareketleri İzlem Formu ve Visual Analog Skala (VAS) ile Mayıs 2022-Kasım 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Müdahale grubuna sezaryen sonrası 3. saatte her bir ayağa 15 dakika şeklinde toplam 30 dakika, 1 kez ayak refleksolojisi uygulanmıştır. Verilerin analizinde sayı, ortalama, yüzde hesaplamaları, kurtosis ve skewness katsayıları, Wilcoxon analizi, t testi ve Cohen's d değeri kullanılmıştır.

Bulgular: Ağrı düzeyinde azalma, müdahale grubunda istatistiksel olarak anlamlı iken ($p<0.05$), kontrol grubunun VAS skorlarındaki değişiklik istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Müdahale grubunun ilk bağırsak sesi duyulma zamanı ve ilk gaz çıkarma zamanı kontrol grubuna göre daha erken olduğu bulunurken, defekasyona çıkma zamanı farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). DSKÖ toplam puan ortalamaları müdahale grubunda daha fazla artış göstermekle birlikte her iki grupta da artmıştır. Fiziksel konfor alt boyut puan ortalaması her iki grupta da artmış, psikospiritüel konfor alt boyut puan ortalaması müdahale grubunda artmış, kontrol grubunda ise azalmıştır. Sosyokültürel konfor alt boyut puan ortalaması farkı her iki grupta da istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Sezaryen sonrası uygulanan ayak refleksolojisinin doğum sonu konforu arttırdığı, ağrıyı azalttığı, ilk bağırsak sesi duyulma ve ilk gaz çıkarma zamanını kısalttığı ve defekasyon zamanına bir etkisi olmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sezaryen, ayak refleksolojisi, ağrı, intestinal motilite, doğum sonu konfor, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This study was performed with the aim of determining the effect of foot reflexology after cesarean on pain, intestinal motility and postpartum comfort.

Method: The sample for this single-blind, randomized controlled study comprised a total of 70 women giving birth by cesarean section. The data were collected between May 2022 and November 2022 with Personal Information Form, Postpartum Comfort Scale (PPCS), Intestinal Motility Monitoring Form and Visual Analog Scale (VAS). The intervention group were given a total of 30 minutes of 1 time foot reflexology, 15 minutes for each foot, in the 3rd hour after cesarean. Number, mean, percentage calculations, kurtosis and skewness coefficients, Wilcoxon analysis, t test and Cohen's d value were used in the analysis of the data.

Results: The reduction in pain levels was statistically significant in the intervention group ($p<0.05$), while the change in VAS scores in the control group was not statistically significant ($p>0.05$). The times of first bowel sounds and first flatulence were to be earlier compared to the control group, while the difference in time of defecation was not statistically significant ($p>0.05$). The mean PPCS total points had a greater increase in the intervention group, though they increased in both groups. The mean points for the physical comfort subscale were increased in both groups, while the psychospiritual comfort subscale mean points were increased in the intervention group and reduced in the control group. The difference in mean sociocultural comfort subscale points was not statistically significant between the groups ($p>0.05$).

Conclusion: Foot reflexology performed after cesarean increased postpartum comfort, reduced pain, shortened the time to first bowel sounds and first flatulence, and had no effect on the time of defecation.

Keywords: Cesarean, foot reflexology, pain, intestinal motility, postpartum comfort, nursing

Atıf/Citation: Alpaslan Arar M, Erbil N. (2023). Sezaryen sonrası ayak refleksolojisinin ağrı, intestinal motilite ve konfora etkisi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.144.

*Bu çalışma birinci yazarın doktora tezinden üretilmiştir.

** Bu çalışma Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından B-2203 proje numarası ile maddi olarak desteklenmiştir. Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi'ne teşekkür ederiz.

Abdominal Cerrahi Sonrası Hastaların Erken Mobilizasyon Durumlarının Konfor Düzeyine Etkisi

The Effect of Early Mobilization Status on Comfort Level of Patients After Abdominal Surgery

Gözde Çandır¹ Özlem Işıl²

¹Adana Şehir Hastanesi, Adana, TÜRKİYE, g33zdcndr90@hotmail.com

²Istanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, ozlemisil59@gmail.com

ÖZ

Amaç: Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Genel Cerrahi Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların erken mobilizasyon durumlarının konfor düzeylerine olan etkilerini belirlemek amacı ile yapıldı.

Yöntem: Araştırmanın verileri 15 Kasım 2020 ve 20 Şubat 2021 tarihleri arasında toplamda 252 hastadan toplandı. Veriler Sosyodemografik ve Hastalığa İlişkin Bilgiler Veri Formu, Gözlemci Hareketlilik Ölçeği (GHÖ) ve Genel Konfor Ölçeği (GHÖ) kullanılarak elde edildi. Verilerin değerlendirilmesinde; Bağımsız Gruplarda t testi, Mann-Whitney testi, Kruskal-Wallis Varyans Analizi kullanıldı tekrarlı ölçümlerdeyse Tek Yönlü Varyans Analizi ve ki-kare analiz testleri uygulandı.

Bulgular: Etik ve kurum izni alındıktan sonra yoğun bakım ünitesinde yatan 252 hastanın sosyo demografik özellikleri hasta formu uygulandı. Uygulanan formda 113 (%44.8)'inin kadın olduğu, 139 (%52.3)'unun erkek olduğu görüldü. Hastaların Gözlemci Hareketlilik Ölçeği puanlarına yönelik hastaların 'yatak içinden bir taraftan diğer tarafa dönme, yatak kenarında oturma, ayağa kalkma ve yürüme' aktiviteleri sırasında hastanın en fazla hemşireye bağımlı olduğu görüldü. Hastaların %52'sinin yatak kenarında oturmak için hemşireye bağımlı oldukları görüldü. Mobilizasyon öncesi ve sonrası kan basıncı, nabız ve solunum arasındaki farkın anlamlı olduğu saptandı ($p<0.05$). Hastaların genel konfor ölçeğinin boyutları ile gözlemci hareketlilik ölçeğinde yer alan alt maddelerin korelasyonlarının birbirleri ile pozitif yönde ilişkili olduğu bulundu ($p<0.05$). Genel konfor ölçeğinin cinsiyet, alkol ve sigara kullanımı üzerine yapılan farkın anlamlı olduğu bulundu ($p<0.05$). Ancak genel konfor ölçeğinin medeni durum, yaş, eğitim, kilo ve boy arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsızdı ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırmanın sonucunda; hastaların ameliyat sonrası dönemde erken mobilize edilmeleri düzeylerini olumlu yönde etkilediği görüldü. Araştırmanın farklı konularla ele alınabilmesi açısından gerekli olan öneriler verildi.

Anahtar Kelimeler: Abdominal cerrahi, erken mobilizasyon, konfor düzeyi

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the effects of early mobilization conditions on comfort levels of patients hospitalized in the General Surgical Intensive Care Unit at Adana Şehir Training and Research Hospital.

Method: The data of the study were collected from 252 patients in total between 15 November 2020 and 20 February 2021. The data were obtained using the Sociodemographic and Disease-Related Information Data Form, the Observer Mobility Scale (GSS), and the General Comfort Scale (GSS). In the evaluation of the data; t test, Mann-Whitney test, Kruskal-Wallis Analysis of Variance were used in Independent Groups, and One-Way Analysis of Variance and chi-square analysis tests were applied in repeated measurements.

Results: After obtaining ethical and institutional permission, the socio-demographic characteristics of 252 patients hospitalized in the intensive care unit were applied to the patient form. In the applied form, it was seen that 113 (44.8%) were women and 139 (52.3%) were men. It was observed that the patient was most dependent on the nurse during the activities of 'turning from one side of the bed to the other side, sitting on the edge of the bed, standing up and walking' for the Observer Mobility Scale scores of the patients. It was observed that 52% of the patients depended on the nurse to sit by the bedside. It was found that the dimensions of the patients' general comfort scale and the correlations of the sub-items in the observer mobility scale were positively correlated with each other ($p<0.05$). It was found that the Difference between blood pressure, pulse and respiration before and after mobilization was significant ($p<0.05$). It was found that the difference made on the gender, alcohol and cigarette use of the general comfort scale was significant ($p<0.05$). However, the Difference between marital status, age, education, weight and height of the general comfort scale was statistically insignificant ($p<0.05$).

Conclusion: As a result of the research; It was observed that early mobilization of patients in the postoperative period had a positive effect on their levels. Necessary suggestions were given in order to deal with the research with different subjects.

Keywords: Abdominal surgery, early mobilization, comfort level

Palyatif Bakım Ünitesindeki Hastalara Bakım Veren Aile Üyelerinin Bakım Yükü ile Bakım ve Tedavi Sürecine İlişkin Gereksinimlerinin Belirlenmesi

Determination of the Care Burden of the Family Members Caring for the Patients in the Palliative Care Unit and their Requirements for the Care and Treatment Process

Sonay Bilgin¹ Selen Özdemir²

¹Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, sonayverepbilgin@hotmail.com

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzincan, TÜRKİYE, seeleenozdemir@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmada, palyatif bakım ünitesinde yatan hastalara bakım veren aile üyelerinin bakım verme yükleri ile gereksinimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı türdeki bu araştırma, bir il merkezinde yer alan eğitim ve araştırma hastanesinde palyatif bakım ünitesinde yatan 18 yaş üstü, iletişim problemi olmayan ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 100 hasta ve yakını ile yapılmıştır. Araştırmada; Hasta ve Yakını Tanılama Formu, Bakım Verme Yükü Ölçeği ve Aile İhtiyaçları Ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde; yüzde, ortalama, standart sapma, Kruskal Wallis, Mann Whitney U testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 66.89±21.33 yıl (26-90), %52'si erkek, %26'sı okur-yazar değil, %56'sı evli, %88'inin çalışmadığı ve %85'inin gelir düzeyinin gider düzeyine denk olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan hasta yakınların yaş ortalaması yaş ortalaması 45.78±11.05 yıl (24-79), %61'i kadın, %33'ü lisans mezunu, %80'i bekar, %53'ünün çalıştığı ve %70'inin gelir düzeyinin gider düzeyine denk olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan palyatif bakım ünitesindeki hasta yakınlarının, Aile İhtiyaçları Ölçeği Önem alt boyut toplam puan ortalaması 83.57±6.82 (67-95), Karşılama alt boyut toplam puan ortalaması ise 38.34±5.39 (30-57) olduğu, Bakım Verme Yükü Ölçeği puan ortalamasının 38.56±6.47 (20-55) olduğu görülmüştür. Çalışmamızda kronik hastalığı olan, yakınına 6-12 ay bakım veren ve bakım verirken yardım alan hasta yakınlarının Bakım Verme Yükü Ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Lisansüstü eğitim gören, gelir düzeyi gider düzeyine denk olan, kronik hastalığı olmayan ve yakınına 0-29 gün bakım veren hasta yakınlarının Aile İhtiyaçları Ölçeği Önem alt boyutundan aldıkları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Bekar olan hasta yakınlarının Aile İhtiyaçları Ölçeği Karşılama alt boyutundan aldıkları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.05$).

Sonuç: Bakım veren aile üyelerinin bakım yükü algılama düzeylerinin hafif düzeyde olduğu, ihtiyaçların önem ve karşılama düzeyinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile ihtiyacı, bakım verme yükü, palyatif bakım

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to determine the caregiving burden and needs of family members who care for patients in the palliative care unit.

Methods: This descriptive study was conducted with 100 patients over the age of 18 who were hospitalized in a palliative care unit in a training and research hospital in a city center, had no communication problems and agreed to participate in the study voluntarily, and their relatives. In the research; Data were collected using the Patient and Relatives Identification Form, the Caregiver Burden Scale and the Family Needs Scale. In the analysis of data; percentage, mean, standard deviation, Kruskal Wallis, Mann Whitney U tests were used.

Results: The mean age of the patients participating in the study was 66.89±21.33 years (26-90), 52% were male, 26% were illiterate, 56% were married, 88% were unemployed, and 85% of them were dependent on income level and expenditure level. found to be equivalent. The mean age of the relatives of the patients who participated in the study was 45.78±11.05 years (24-79), 61% were female, 33% were undergraduates, 80% were single, 53% were working and 70% had an income level. level was found to be equivalent. The relatives of the patients in the palliative care unit who participated in the study had a total score of 83.57±6.82 (67-95) in the Family Needs Scale Importance sub-dimension, 38.34±5.39 (30-57) in the total score of the Welcome sub-dimension, and the mean score of the Caregiving Burden Scale was 38.56. It was found to be ±6.47 (20-55). In our study, it was observed that the mean scores of the relatives of patients with chronic diseases, who gave care to their relatives for 6-12 months and received help while giving care, from the Caregiving Burden Scale were higher and the difference was statistically significant ($p<0.05$). It was seen that the mean scores of the relatives of patients who received postgraduate education, whose income level is equal to their expenditure level, who did not have a chronic disease and who gave care to their relatives for 0-29 days, were higher in the Family Needs Scale Importance sub-dimension, and the difference was statistically significant ($p<0.05$). It was seen that the mean scores of the relatives of the single patients obtained from the Meeting Family Needs Scale sub-dimension were higher and the difference was statistically significant ($p<0.05$).

Conclusion: It has been determined that the caregiving family members have a light level of perception of the burden of care, and the level of importance and satisfaction of needs is high.

Keywords: Family need, caregiving burden, palliative care

Atıf/Citation: Bilgin S, Özdemir S. (2023). Palyatif bakım ünitesindeki hastalara bakım veren aile üyelerinin bakım yükü ile bakım ve tedavi sürecine ilişkin gereksinimlerinin belirlenmesi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.146.

Dismenore Yönetiminde Gül Yağı Aromaterapisinin Kullanımı: Sistemik Bir Derleme

The Use of Rose Oil Aromatherapy in the Management of Dysmenorrhea: A Systematic Review

Gizem Yıldız¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, gizemg.2795@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nulufererbil@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu sistematik derleme, primer dismenore de gül yağı uygulamasının etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Sistematik derlemede dahil edilme kriterlerine uyan, son 20 yılda yayınlanan, deneysel çalışmalara ulaşılması hedeflenmiştir. "Dysmenorrhea", "rose oil" anahtar kelimeleri ile Scopus, Science Direct, PubMed ve Web of Science veri tabanlarında tarama yapılmış ve toplam 36 makaleye ulaşılmıştır. Ulaşılan makaleler iki farklı yazar tarafından, birbirinden bağımsız olarak taranmıştır. Tarama sonucunda tam metnine ulaşılan beş deneysel çalışma sistematik derlemeye alınmıştır. Veri değerlendirmesinde PICOS kriterlerine uyulmuştur. Makalelerin kalite değerlendirmesi Joanna Briggs Enstitüsü Kritik Değerlendirme Kontrol Listesine göre yapılmıştır.

Bulgular: Dahil edilen çalışmaların dört tanesi randomize kontrollü, bir tanesi yarı deneysel çalışmadır. Toplam örneklem sayısı 424 primer dismenoreli kadından oluşmaktadır. Çalışmaların üç tanesinde masaj yoluyla, iki tanesinde ise inhalasyon yoluyla gül yağı aromaterapisi uygulanmıştır. Primer dismenore de gül yağı aromaterapisinin farmakolojik tedaviye ek olarak kullanılabileceği ve ağrı düzeylerini anlamlı olarak azalttığı saptanmıştır. Ayrıca kendi kendine gül yağı ile yapılan aromaterapi masajının normal masaja göre primer dismenorede etkili olduğu görülmüştür. Gül yağının cilde tahriş etkisine karşılık badem yağıyla seyreltilerek uygulanmasının, normal masaja kıyasla primer dismenore şiddetini azalttığı bildirilmiştir.

Sonuç: Çalışmalarda, primer dismenore tedavisinde gül yağı aromaterapisinin iki farklı yolla uygulandığı ve ağrı şiddetini azaltmada etkili olduğu görülmüştür. Gül yağının etkinliği ve güvenilirliği hakkında kesin sonuçlar elde etmek için, daha fazla sayıda örneklem ile kanıt temelli çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar kelimeler: Primer dismenore, dismenore, gül yağı, aromaterapi, tamamlayıcı ve alternatif tedavi

ABSTRACT

Objective: This systematic review was conducted to examine the effect of rose oil application in primary dysmenorrhea.

Methods: The systematic review aimed to find experimental studies published in the last 20 years that met the inclusion criteria. Scopus, Science Direct, PubMed and Web of Science databases were searched with the keywords "dysmenorrhea", "rose oil" and a total of 36 articles were found. The articles were searched independently by two different authors. Five experimental studies whose full texts were retrieved were included in the systematic review. PICOS criteria were followed in data evaluation. The quality assessment of the articles was performed according to the Joanna Briggs Institute Critical Appraisal Checklist.

Results: Four of the included studies were randomized controlled trials and one was a quasi-experimental study. The total sample size was 424 women with primary dysmenorrhea. Rose oil aromatherapy was applied through massage in three of the studies and through inhalation in two of the studies. It was found that rose oil aromatherapy can be used as an adjunct to pharmacological treatment in primary dysmenorrhea and significantly reduced pain levels. In addition, self-massage with rose oil aromatherapy was found to be effective in primary dysmenorrhea compared to a normal massage. In contrast to the irritating effect of rose oil on the skin, it was reported that the application of rose oil diluted with almond oil decreased the severity of primary dysmenorrhea compared to a normal massage.

Conclusion: In studies, rose oil aromatherapy was applied in two different ways in the treatment of primary dysmenorrhoea and was found to be effective in reducing pain intensity. In order to draw definitive conclusions about the efficacy and safety of rose oil, it is recommended to conduct evidence-based studies with a larger number of samples.

Keywords: Primary dysmenorrhea, dysmenorrhea, rose oil, aromatherapy, complementary and alternative therapy

Acil Obstetrik Bakıma İlişkin Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Studies on Emergency Obstetric Care

İbrahim Uzan¹

¹*Istanbul Arel Üniversitesi, İstanbul, TÜRKİYE, uzan737372@gmail.com*

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı kadınların maruz kaldıkları Acil obstetrik bakıma ilişkin deneyimlerini inceleyen çalışma sonuçlarını analiz etmek.

Yöntem: Bu çalışmalara ulaşmak için Google Akademik, PubMed, Web of Science ve VOSviewer programında veri tabanı taranmıştır. Yapılan taramada 2010-2022 tarihleri arasında ‘acil obstetrik’ anahtar kelime kullanarak 2317 çalışma ulaşılmıştır.

Bulgular: Web of Science’de ilk veri 1981 yılında Münih Üniversitesinden HJ. KUMPER isimli yazarın ‘‘Emergencies in gynecology and obstetrics’’ isimli makalesinde yayınlanmıştır. En çok 2022 yılında 234 veri yayınlanmış. Araştırmada en üretken yazar Sorensen, jette LED’dir. En üretken kurum ve üniversite doküman sayısı olarak Harvard, med sch atf sayısı olarak Maastricht University seçilmiştir. En üretken ülke atf sayısında da doküman sayısında da Amerika’dır.

Sonuç: Bu çalışmada, Acil obstetrik araştırmasının sistematik, nesnel ve kapsamlı bir incelemesini sağlamak için alıntı analizi, ortak alıntı analizi ve ortak yazar analizi gibi bir dizi bibliyometrik ve görselleştirme tekniği kullanılmıştır. VOS veri tabanında ‘acil obstetrik’ konulu ilk makale 1981 yılında yayınlanmıştır. Web of Science veri tabanını ve VOSviewer programını kullanarak acil obstetrik 2317 verinin filtremesi yapılarak yazılmıştır. Filtre kısmında makale, hemşirelik, obstetrik jinekoloji ve son 10 yılın çalışmalarını eklenerek hazırlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Acil obstetrik, analiz, gebe, bakım

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to analyze the results of the studies examining the experiences of women regarding emergency obstetric care.

Methods: In order to reach these studies, the database was searched in Google Academy, PubMed, Web of Science and VOSviewer program. In the search, 2317 studies were reached using the keyword 'emergency obstetrics' between 2010-2022.

Results: The first data were published in Web of Science in 1981 in the article titled "Emergencies in gynecology and obstetrics" by HJ KUMPER from the University of Munich. 234 data was published in 2022, the most. The most prolific author on the research, Sorensen, is LED in the jet. Harvard was chosen as the most productive institution and university number of documents, and Maastricht University was chosen as the number of med sch citations. The most productive country is America in the number of citations and the number of documents.

Conclusion: In this study, a number of bibliometric and visualization techniques such as citation analysis, co-citation analysis and co-author analysis were used to provide a systematic, objective and comprehensive review of Emergency obstetric research. The first article on ‘acil obstetric’ in the Vos database was published in 1984. It was written by filtering the emergency obstetric 2317 data using the web of science database and VoSviewer program. In the filtering section, the article was prepared by adding nursing, obstetric gynecology and the work of the last 10 years.

Keywords: Emergencny obstetrics, pregnancy, analysis, care

Evli Kadınlarda COVID-19 Korkusu ile Cinsel Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship between Married Women's Fear of COVID-19 and Quality of Sexual Life

Merve Öksüz¹ Ebru Şahin²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, mervekszz@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, esahin@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma evli kadınlarda COVID-19 korkusu ile cinsel yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte yapılan araştırmanın örnekleme, 15.05.2022-17.09.2022 tarihleri arasında Trabzon iline bağlı bir hastanede yer alan tüm polikliniklere başvuruda bulunan, araştırmaya katılmaya gönüllü olan 334 kadın dahil edilmiştir. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, COVID-19 Korkusu Ölçeği (CKÖ) ve Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın (CYKÖ-K) kullanılmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Cronbach Alfa güvenilirlik testi, bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

Bulgular: Kadınların yaş ortalaması 35.51 ± 7.76 'dır. Kadınların %39.2'si lise mezunu, %34.7'si ev hanımı ve %84.1'inin çekirdek ailede yaşadığı belirlenmiştir. Kadınların CKÖ puan ortalamasının 14.54 ± 6.03 ve CYKÖ-K puan ortalamasının 89.48 ± 14.60 olduğu bulunmuştur. Kadınların evlenme şekline göre CKÖ puan ortalaması farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Kadınların öğrenim durumu, eş öğrenim durumu, birinci derece akrabalarında COVID-19 nedeniyle hayatını kaybetme durumu, evlenme şekli, gelir durumu, çocuk sahibi olma durumu, cinsellik konusunda en sık bilgi alınan yer, cinselliğin ifadesi ve cinsel ilişki sıklığına göre CYKÖ-K puan ortalamaları farkının istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$). Kadınların CKÖ puan ortalaması ile CYKÖ-K puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Sonuç: COVID-19 korkusunun evli kadınların cinsel yaşam kalitesini etkilemediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, korku, COVID-19 korkusu, cinsel yaşam, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to examine the relationship between fear of COVID-19 and quality of sexual life in married women.

Methods: The sample of this descriptive and relationship-seeking study was included in the sample of the study, who applied to all polyclinics of a hospital in Trabzon between 15.05.2022 and 17.09.2022, 334 women who volunteered to participate in the study. Individual Identification Form, Fear of COVID-19 Scale (FCV-19S), Sexual Quality of Life Scale (SQOL-F) Female were used as data collection tools. Descriptive statistical methods, Cronbach's Alpha reliability test, independent groups t test and ANOVA test were used in the evaluation of the research data.

Results: The mean age of women is 35.51 ± 7.76 years. It was determined that 39.2% of the women were high school graduates, 34.7% were housewives and 84.1% lived in the nuclear family. It was found that the mean score of women FCV-19S was 14.54 ± 6.03 and the mean score of SQOL-F was 89.48 ± 14.60 . The difference in the mean score of FCV-19S according to the way women married was found to be statistically significant ($p < 0.05$). Women's education status, spouse education status, death status due to COVID-19 in first-degree relatives, type of marriage, income status, the status of having children, the most frequent place of information about sexuality, according to the expression of sexuality and the frequency of sexual intercourse, the difference between the mean of SQOL-F scores were found to be statistically significant ($p < 0.05$). There was no statistically significant relationship between the mean of FCV-19S scores of women and the mean of SQOL-F scores ($p > 0.05$).

Conclusion: The fear of COVID-19 has not been shown affect the quality of sexual life of married women.

Keywords: COVID-19, fear, fear of COVID-19, sexual life, nursing

Türkiye’deki Yaşlıların Sağlık Hizmetlerine Erişim Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma

The Experiences of Elderly People Accessing Health Services in Türkiye: A Qualitative Research

Yelda Koçak¹ Elif Zeynep Metin Gemici² Handan Zincir³

¹Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kahramanmaraş, TÜRKİYE, yelda.kocak@istiklal.edu.tr

²Kapadokya Üniversitesi, Nevşehir, TÜRKİYE, elif.metin@kapadokya.edu.tr

³Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, TÜRKİYE, hzincir@erciyes.edu.tr

ÖZ

Amaç: Yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerine erişim deneyimlerini bir erişim çerçevesi kullanılarak derinlemesine ele alıp yaşlıların sağlık hizmetlerine erişimi ve sağlık hizmetlerine erişimden beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Nitel araştırma yönteminin bir deseni olan fenomenoloji kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme türlerinden olan ölçüt yoluyla örnekleme ve kartopu örnekleme ile çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışmaya katılma ölçütleri “65 yaş ve üzeri olmak, sağlık hizmetlerine erişim öyküsü bulunmak ve sorulara cevap verebilecek bilinç düzeyine sahip olmak” olarak belirlenmiştir ve 15 kişi katılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, verileri toplama aracı olarak tercih edilmiştir. Yedi ana sorudan oluşan görüşme formu ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sessiz bir ortamda yüz yüze gerçekleştirilmiştir ve katılımcıların izniyle ses kaydı alınmıştır. Ses kayıtları yazıya geçirilmiştir. Betimsel analiz yapılmıştır. Bulgular direkt alıntılar biçiminde verilmiştir. Erişim çerçevesinde yer alan (ulaşılabilirlik, kullanılabilirlik, kabul edilebilirlik, karşılanabilirlik, yeterlilik) başlıklar tema olarak ele alınarak bulgular verilmiştir. Ayrıca iki yeni tema (farkındalık, beklenti) oluşturulmuştur.

Bulgular: Yaşlılar hastanelerin uzak olduklarını düşünmektedirler ve hastaneye gitmek için yakınlarından yardım almaları gerekmektedir. Sağlık hizmetlerinin kaynaklarının ve imkânlarının genel olarak yeterli olduğunu düşünmektedirler ancak; randevu bulmakta sorun yaşamaktadırlar. Yaşlıların dilleri, dinleri, kültürleri vb. sağlık çalışanlarından hizmet almalarını genellikle olumsuz etkilememektedir. İlaçların hepsinin sigortalarından karşılanmalarını istemektedirler. Sağlık çalışanlarından güler yüz, iyi ilgi ve yakınlık beklemektedirler. Muayene için eve gelinmesini ya da evden hastaneye getirilmelerini istemektedirler.

Sonuç: Evden sağlık hizmetleri ve tele tıp gibi uygulamaların geliştirilmesi ve sağlık çalışanlarına yaşlı bakımı konusunda eğitim verilmesi gerekmektedir. İlaçların hepsinin sigortadan karşılanmasına dair yasal düzenlemeler gerekmektedir. Farklı sosyodemografik özellikteki ve farklı bölgelerde yaşayan yaşlıların sağlık hizmetlerine erişim deneyimlerini belirleyecek çalışmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık hizmetlerine erişim, nitel araştırma, yaşlı

ABSTRACT

Objective: It was carried out in order to examine in depth the experiences of elderly people accessing health services using an access frame work and to determine the difficulties, conveniences and expectations of elderly people accessing health services.

Methods: Phenomenology, which is a pattern of qualitative research method, was used. A working group was formed with sampling by criteria, which are one of the types of purposeful sampling, and snowball sampling. The criteria for participation in the study were determined as ‘being 65 years of age or older, having a history of access to health services and having a level of consciousness that can answer questions’ and 15 people participated. Semi-structured interview has been preferred as a means of collecting data. Interviews were conducted with an interview form consisting of seven main questions. The interviews were conducted face-to-face in a quiet environment and audio recordings were taken with the permission of the participants. The audio recordings have been transcribed. Descriptive analysis was performed. The findings are given in the form of direct quotations. The findings were given by considering the topics included in the framework of access (accessibility, usability, acceptability, affordability, competence) as themes. In addition, two new themes (awareness, expectation) have been created.

Results: The elderly think that hospitals are far away and they need to get help from their relatives to get to the hospital. They think that there sources and facilities of health services are generally sufficient, but they have problems finding appointments. The languages, religions, cultures of the elderly, etc. It usually does not negatively affect the receipt of services from health workers. They want all the medicines to be covered by their insurance. They expect a smiling face, good attention and closeness from health workers. They want to be brought home for examination or brought to the hospital from home.

Conclusion: It is necessary to develop applications such as home health services and tele-medicine and to provide training to health workers on elderly care. Arrangements are required for all medicines to be covered by insurance. Studies are proposed to determine the experiences of elderly people with different sociodemographic characteristics and living in different regions in accessing health services.

Keywords: Access to health services, qualitative research, elderly

Hemşirelikte Verimlilikle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi: Sistematik Derleme

Analysis of Graduate Theses on Productivity in Nursing: A Systematic Review

Ayşe Şevval Patkavak¹ Nilgün Göktepe²

¹Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, p.a.sevval@gmail.com

²Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nilgungoktepe@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma ulusal kapsamda hemşirelikte verimlilikle ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Sistematik derleme türünde oluşturulan bu çalışma 29 Nisan-7 Mayıs 2023 tarihleri arasında YÖK Ulusal Tez veri tabanından “verimlilik” anahtar kelimesi aratılarak yapılmıştır. Çalışmaya konusu verimlilik olan, örneklemini hemşirelerin oluşturduğu ve tam metnine ulaşılan toplam 17 tez dahil edilmiştir. Verilerin incelenmesinde tezlerin yüksek lisans ya da doktora tezi olması, örneklem grubu, veri toplama araçları, araştırma tasarımı, ana bilim dalı ve sonuçlar dikkate alınmıştır.

Bulgular: Hemşirelikte verimlilikle ilgili yapılmış lisansüstü tezlerinin %94’ü (n=16) yüksek lisans tezi, %6’sı (n=1) doktora tezidir. Tezlerin %58.8’i (n=10) hemşirelik ana bilim dalında, %17.8’i (n=3) işletme ana bilim dalında, %11.8’i (n=2) sağlık yönetimi ana bilim dalında çalışılmıştır. Tezlerin %82’si (n=14) tanımlayıcı olarak tasarlanmıştır. En çok 2019 (n=3) ve 2016 (n=3) (%17.7) yıllarında çalışılmıştır. Örneklem sayısının 100-1061 hemşire arasında değiştiği, veri toplama aracı olarak “Hemşirelikte Verimliliğe İlişkin Tutum Ölçeği” ve verimliliğe ilişkin hazırlanmış anket formlarının kullanıldığı belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma sonucuna göre hemşirelerin verimliliğe ilişkin tutumlarının çoğunlukla ortalamanın biraz altında olduğu belirlenmiştir. Verimliliğe ilişkin tutumların bireysel olarak cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çalışılan birim, mesleki deneyim, medeni durum, mesleği isteyerek seçip seçmeme durumu ve iş yükü durumundan etkilenebildiği saptanmıştır. Kurumsal olarak da hemşirelik çalışma ortamı, örgütsel destek algısı, çalışma şekli ve ücretin verimliliği etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Hemşirelikte verimlilik üzerine daha fazla çalışma yapılması ve bireysel, kurumsal düzeyde hemşirelerde verimliliği arttırmaya yönelik stratejiler geliştirilmesi önerilir.

Anahtar kelimeler: Hemşire, verimlilik, hemşirelikte verimlilik, verimlilik tutum

ABSTRACT

Objective: This research was conducted to examine the graduate theses on productivity in nursing in a national context.

Methods: This study, which was desing in the type of systematic review, was carried out between 29 April - 7 May 2023 by searching the keyword "productivity" from the YÖK National Thesis database. A total of 17 theses, the subject of which was productivity, whose sample was composed of nurses, and whose full text was reached, were included in the study. In the analysis of the data, whether the theses are master's or doctoral thesis, sample group, data collection tools, research design, department and results were taken into consideration.

Results: Of the postgraduate theses on productivity in nursing, 94% (n=16) are master's theses, and 6% (n=1) are doctoral dissertations. 58.8% (n=10) of the theses were graphic main science product, 17.8% (n=3) were business major, 11.8% (n=2) health management major performance were studied. . 82% (n=14) of theses were designed as encrypted. The most studied were the years 2019 (n=3) and 2016 (n=3) (17.7%). The sample size was changed between 100-1061 images, the "Attitude Scale Regarding Nursing Productivity" and the purpose of the pre-prepared questionnaires on Productivity were used as data collection tools.

Conclusion: According to the results of the research, it is aimed that the attitudes of the processors towards efficiency are slightly below the average. It can perceive that attitudes towards productivity can be affected by individual gender, age, educational status, unit of work, professional experience, marital status, not choosing the results of the profession willingly, and workload. Institutionally, the results were obtained at the end of the nurse's working environment, the perception of overseas support, the way of working and the wages. It is recommended to create strategies to carry out more studies on productivity in nursing and to create expenditures at the individual and institutional level.

Keywords: Nurse, productivity, productivity in nursing, productivity attitude

Cerrahi Hastalarının Ameliyathane ve Ameliyat Sonrası Dönemde Kliniklerdeki Güvenli Çevre Ortamının Florence Nightingale'in Çevre Teorisine Göre Oluşturulması ve Kavram Haritalarının Kullanımı

Establishing a Safe Environment for Surgical Patients in the Operating Room and Clinics in the Postoperative Period According to Florence Nightingale's Environment Theory and Using Concept Maps

Bahtıgül Kubat¹

¹Medipol Üniversitesi Çamlıca Hastanesi, İstanbul, TÜRKİYE, bkubat@medipol.edu.tr

ÖZ

Amaç: Modern hemşireliğin kurucusu olan Florence Nightingale'in çevre teorisi, hasta bakımının iyileştirici çevre ile desteklendiğinde, bireyin iyileşme sürecindeki olumlu sonuçlarını göstermeyi başarmıştır. Nightingale "Hemşirelik Üzerine Notlar" kitabında iyileştirici çevrenin önemine değinmiş ve iyileşme ortamları oluşturmada hemşirenin önemli bir sorumluluğu olduğunu dile getirmiştir. Bu çalışma ile cerrahi tedavi gören hastaların ameliyathane ve ameliyat sonrası kliniklerdeki bakım planları, Nightingale'in çevre teorisine göre kavram haritaları ile hemşirenin bütüncül bakım vermesini sağlamak üzere planlanmıştır.

Yöntem: Ameliyat sonrası ve sonrası hemşirelik bakım planı, kavram haritası ile Nightingale'in Çevre Teorisine göre ele alınmıştır. Teorinin tüm bileşenleri kavram haritası ile tanımlanmış ve kavramlar arasındaki ilişkiler belirtilmiştir. Kavram haritaları Miro programı ile hazırlanmış, hemşirelik tanımlarında NANDA (The North American Nursing Diagnosis Association) hemşirelik tanımlama sistemi kullanılmıştır.

Bulgular: Güvenli çevre oluşturmada önemli role sahip olan hemşirelerin, ameliyat sonrası ve sonrasında hastaların bakımlarını planlamada, hemşirelik tanımları ve taburculuk eğitim konuları Nightingale'in çevre teorisindeki fiziksel, sosyal ve psikolojik çevre bileşenlerine göre sınıflandırılmıştır. Her bir bileşendeki konular kavram haritası ile ilişkilendirilmiştir.

Sonuç: Hemşirelerin birey, aile ve topluma karşı sorumluluklarını yerine getirirken, hasta bakımında planlama, uygulama, değerlendirme ve bakımın devamlılığının sağlanmasında, teori, kuram, ya da modellere dayalı profesyonel bakım yaklaşımı içinde olmaları gerekmektedir. Kavram haritaları hemşirelere hasta merkezli ve bütüncül hasta bakımında teori ile klinik uygulama arasındaki ilişkiyi tanımlamaya yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre teorisi, kavram haritası, hemşire bakım planı

ABSTRACT

Objective: The environmental theory of Florence Nightingale, the founder of modern nursing, has succeeded in showing the positive results of the individual's recovery process when patient care is supported by the curative environment. Nightingale mentioned the importance of the healing environment in her book "Notes on Nursing" and stated that the nurse has an important responsibility in creating recovery environments. In this study, the care plans of the patients undergoing surgical treatment in the operating room and post-operative clinics were planned to enable the nurse to provide holistic care with concept maps according to Nightingale's environmental theory.

Methods: Nursing care plan during and after surgery is handled according to the concept map and Nightingale's Environment Theory. All components of the theory are defined with the concept map and the relationships between the concepts are indicated. Concept maps were prepared with the Miro program, and NANDA (The North American Nursing Diagnosis Association) nursing diagnosis system was used in nursing diagnoses.

Results: Nursing, who have an important role in creating a safe environment, planning the care of patients during and after the operation, nursing diagnoses and discharge training issues are classified according to the physical, social and psychological environment components in Nightingale's environmental theory. The topics in each component are associated with the concept map.

Conclusion: Nurses, while fulfilling their responsibilities towards the individual, family and society, should be in a professional care approach based on theory, theory, or models in planning, application, evaluation and ensuring the continuity of care in patient care. Concept maps help nurses to define the relationship between theory and clinical practice in patient-centered and holistic patient care.

Keywords: Environmental theory, concept map, nurse care plan

Gebelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Emzirme Öz-Yeterlilik Algıları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determination of the Relationship between Health Literacy Levels and Breastfeeding Self-Efficacy Perceptions of Pregnant Women

Büşra Korkmaz¹ Ayşe Aydın²

¹Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, TÜRKİYE, busra5053@hotmail.com

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, aysea@atauni.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, gebelerin sağlık okuryazarlığı düzeyleri ile emzirme öz-yeterlilik algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapılan araştırma, Temmuz 2020-Eylül 2020 tarihleri arasında Recep Tayyip Erdoğan Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum Polikliniği'ne prenatal kontrol için gelen, araştırma kriterlerini karşılayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 3. trimesterdeki 292 gebe üzerinde yürütüldü. Araştırmada, "Kişisel Bilgi Formu", "Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (TSOY-32)" ve "Prenatal Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği (PEÖYÖ)" kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde, sayı, yüzde, ortalama, Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi, Spearman Korelasyon Analizi kullanıldı.

Bulgular: Gebelerin Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 toplam puan ortalaması 32.81±9.93, Prenatal Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği puan ortalaması 79.29±14.65'dir. Gebelerin %33.2'sinin sorunlu-sınırlı düzeyde sağlık okuryazarlığı düzeyine sahip olduğu belirlendi.

Gebelerin yaş, eğitim, meslek, eş eğitimi ve mesleği, ekonomik durum, kitap okuma sıklığı, gebelik sayısı ve yaşayan çocuk sayısına göre sağlık okuryazarlığı puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu saptandı ($p<0.05$). Gebelerin yaş, eğitim, meslek, eş eğitimi ve mesleği, kitap okuma sıklığı, gebelik sayısı ve yaşayan çocuk sayısı ile prenatal emzirme öz-yeterlilik puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Gebelerin sağlık okuryazarlığı toplam ve alt boyut puan ortalamaları ile prenatal emzirme öz-yeterlilik puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu saptandı ($p<0.05$).

Sonuç: Gebelerin emzirme öz-yeterlilik algısının orta değer üzerinde, sağlık okuryazarlığının sorunlu-sınırlı düzeyde olduğu ve sağlık okuryazarlığın emzirme öz-yeterliliği etkilediği belirlendi. Gebelerin sağlık okuryazarlık düzeyi arttıkça emzirme öz-yeterlilik algısının da arttığı saptandı.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, gebe, öz-yeterlilik algısı, sağlık okuryazarlığı

ABSTRACT

Objective: This study aims to determine the relationship between health literacy levels and the breastfeeding self-efficacy perceptions of pregnant women.

Methods: The descriptive and relational type research was conducted with 292 pregnant women in the trimester, who were admitted to Recep Tayyip Erdogan Training and Research Hospital Obstetrics and Gynecology Clinic for prenatal control between July 2020 and September 2020, and who meet the research criteria and agree to participate in the study. In the study, "Personal Information Form", "Turkish Health Literacy Scale (THLS-32)" and "Prenatal Breastfeeding Self-Efficacy Scale (PBSES)" were used. In the evaluation of the data, numbers, percentages, the Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis H test, and Spearman Correlation Analysis.

Results: The mean Turkish Health Literacy Scale-32 total score of the pregnant women was 32.81±9.93, and their mean Prenatal Breastfeeding Self-Efficacy Scale score was 79.29±14.65. It was determined that 33.2% of the pregnant women had a problematic-limited level of health literacy.

The difference between health literacy score averages of the pregnant women was found to be statistically significant in terms of age, education, occupation, spouse's education and occupation, economic status, frequency of reading a book, the number of pregnancies, and number of living children ($p<0.05$). In addition, the difference between prenatal breastfeeding self-efficacy score averages of the pregnant women was statistically significant in terms of age, education, occupation, spouse's education and occupation, frequency of reading a book, number of pregnancies, and number of living children ($p<0.05$). It was found that there was a positive, significant relationship between the mean health literacy total and subscale scores and the mean Prenatal Breastfeeding Self-Efficacy Scale score of the pregnant women ($p<0.05$).

Conclusion: It was found that the perceived breastfeeding self-efficacy of pregnant women was above the average, they have a problematic-limited level of health literacy level, and that health literacy affected breastfeeding self-efficacy. It was also revealed that perceived breastfeeding self-efficacy increases with increasing level of health literacy of pregnant women.

Keywords: Breastfeeding, pregnant women, perception of self-efficacy, health literacy

Şiddetin Kadın Sağlığına Etkisi

The Impact of Violence on Women's Health

Büşra Salbacak¹ Ebru Şahin²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Birimi, Ordu, TÜRKİYE, busravci52@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, ebrugabalcı_@hotmail.com

ÖZ

İnsanlığın gündeminde olan, son zamanlarda tartışılan, kadını ikincileştiren, toplumun her alanında varlık gösterebilen, ülkemiz ve dünyada önüne geçilemeyen, önemli konulardan biri kadına yönelik şiddettir. Şiddet; kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı ifade eder. Pasif eğilimler gösteren, katı aile ortamında yetişen, kendini yalnız hissedenen, şiddetten kendini sorumlu tutan, şiddetin her evlilikte olabileceğini düşünen, saldırganın düzeleceğine inanan ve itaatkar olan kadın bilerek ya da bilmeyerek şiddetin artmasına neden olmaktadır. Şiddet mağduru kadında travma izleri, ekimoz, kanama, kırık, çıkık, kaygı, ümitsizlik, kızgınlık, hüznün, yalnızlık, çaresizlik, değersizlik, yetersizlik, insanlara güvensizlik, acizlik, anksiyete, endişe, korku, sıkıntı hissi, içine kapanıklık, sosyal izolasyon, depresyon, benlik saygısında azalma, kendine zarar verme girişimleri, ağrı, halsizlik, yorgunluk, güçsüzlük, işitme ve görme kaybı, beyin hasarı, kabus, terleme, uyku bozuklukları (uykusuzluk), bağımlılık, fobi, tepki, unutkanlık, ağlama, utanma, yeme bozuklukları (az-aşırı yeme), posttravmatik stress bozukluğu, planlanmamış gebelik, riskli gebelik, gebelikte kanama, doğum öncesi bakım alamama, gebelik süresince yetersiz kilo alımı ve birçok jinekolojik problemler (dismenore, vajinal akıntı, düzensiz menstrual siklus, cinsel disfonksiyon) yaşanabilmektedir. Hemşireler, toplumda şiddetin önlenmesinde, şiddete erken müdahalede, şiddetin azaltılmasında ve şiddetten korunmada etkin rol alırlar. Şiddet mağduru kadınlara verilecek hemşirelik yaklaşımı kadına kendi yaşamı üzerinde söz sahibi olucu, güven verici ve destekleyici olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kadın sağlığı, hemşirelik, şiddet

ABSTRACT

One of the significant issues that has been on the agenda of humanity, recently discussed, perpetuating the marginalization of women and existing in every sphere of society, is violence against women. It is a pressing problem in our country and worldwide, with no easy solution in sight. Violence refers to any action or behavior, including threats, coercion, or arbitrary restriction of freedom, that results in or is likely to result in physical, sexual, psychological, or economic harm or suffering to an individual. It encompasses various attitudes and behaviors, occurring in social, public, or private spheres, that are physical, sexual, psychological, verbal, or economic in nature. Women who exhibit passive tendencies, grow up in strict family environments, feel isolated, blame themselves for the violence, believe that violence can occur in every marriage, have faith in the abuser's ability to change, and exhibit obedient behavior, knowingly or unknowingly contribute to the escalation of violence. A victim of violence may experience various trauma-related symptoms and physical manifestations, including bruises, bleeding, fractures, dislocations, anxiety, hopelessness, anger, sadness, loneliness, helplessness, worthlessness, inadequacy, distrust of others, helplessness, anxiety, worry, fear, distress, withdrawal, social isolation, depression, decreased self-esteem, self-harm attempts, pain, weakness, fatigue, loss of hearing and vision, brain damage, nightmares, sweating, sleep disorders (insomnia), addiction, phobias, reactions, forgetfulness, crying, shame, eating disorders (under-eating or overeating), post-traumatic stress disorder, unplanned pregnancy, high-risk pregnancy, bleeding during pregnancy, lack of prenatal care, insufficient weight gain during pregnancy, and various gynecological problems (dysmenorrhea, vaginal discharge, irregular menstrual cycle, sexual dysfunction). Nurses play an active role in preventing violence, early intervention, reducing violence, and protecting individuals from violence within the community. The nursing approach towards women who are victims of violence should be empowering, reassuring, and supportive, allowing them to have a voice in their own lives.

Keywords: Woman health, nursing, severity

Öğrenci Hemşirelerin Kültürel Farkındalığı ile Terapötik İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

The Relationship between Cultural Awareness and Therapeutic Communication Skills of Student Nurses

Fatma Aksoy¹ Hanife Durgun²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, fatma.aksoy96@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, hanife.balik@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma öğrenci hemşirelerin kültürel farkındalığını ile terapötik iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte planlanan araştırmanın örneklemini Karadeniz Bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 2., 3. ve 4. sınıf toplam 220 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Kültürel Farkındalık Ölçeği ve Terapötik İletişim Becerileri Ölçeği ile 1 Nisan 2023-1 Haziran 2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul onayı, kurum izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Skewness-kurtosis katsayıları ile değerlendirilirken veriler normal dağılıma uygunluklarına göre parametrik testler ile analiz edilmiş ve $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 21.39 ± 1.27 yıldır. Öğrencilerin %72.7'si kadın ve %36.4'ü ikinci sınıfta öğrenim görmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin Kültürel Farkındalık Ölçeği toplam puan ortalaması 172.58 ± 28.79 , Terapötik İletişim Becerileri Ölçeği toplam puan ortalaması ise 62.97 ± 13.46 'dır. Öğrencilerin kişisel özelliklerine göre Kültürel Farkındalık Ölçeği ile cinsiyet, hemşireliği isteyerek seçme durumu ve akademik başarı algısı ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu (sırasıyla $p=0.018$, $p=0.002$, $p=0.017$) belirlenirken, Terapötik İletişim Becerileri Ölçeği ile cinsiyet, sınıf, akademik başarı algısı ve iletişim kurmakta zorlanma durumu ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu (sırasıyla $p=0.039$, $p=0.001$, $p=0.013$ ve $p=0.019$) belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin Kültürel Farkındalık Ölçeği ile Terapötik İletişim Becerileri toplam puan ortalamaları arasında pozitif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada öğrenci hemşirelerin kültürel farkındalık düzeylerinin yüksek, terapötik iletişim becerilerinin ise orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin terapötik iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik girişimsel çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, kültürel farkındalık, terapötik iletişim

ABSTRACT

Objective: This research was planned to evaluate the relationship between the cultural awareness of student nurses and their therapeutic communication skills.

Methods: The sample of the descriptive and relationship-seeking study consists of 220 2nd, 3rd and 4th grade students studying in the nursing department of a state university in the Black Sea Region. Data were collected between April 1, 2023 and June 1, 2023 with Personal Information Form, Cultural Awareness Scale and Therapeutic Communication Skills Scale. Ethics committee approval, institutional permission, and informed consent were obtained from the students before starting the study. While the conformity of the data to the normal distribution was evaluated with the Skewness-kurtosis coefficients, the data were analyzed with parametric tests according to their conformity to the normal distribution and were evaluated at $p<0.05$ significance level.

Results: The mean age of nursing students was 21.39 ± 1.27 years. 72.7% of the students are women and 36.4% of them are studying in the second year. The total mean score of the Cultural Awareness Scale of the nursing students was 172.58 ± 28.79 , and the total mean score of the Therapeutic Communication Skills Scale was 62.97 ± 13.46 . According to the personal characteristics of the students, it was determined that there was a statistically significant difference between the Cultural Awareness Scale and gender, willingness to choose nursing, and academic achievement perception scale scores (respectively $p=0.018$, $p=0.002$, $p=0.017$), while the Therapeutic Communication Skills Scale was used for gender, class, It was determined that there was a statistically significant difference between the academic achievement perception and the difficulty in communicating scale scores ($p=0.039$, $p=0.001$, $p=0.013$ and $p=0.019$, respectively). In addition, it was determined that there was a positive and weak statistically significant relationship between the students' Cultural Awareness Scale and the total mean scores of Therapeutic Communication Skills.

Conclusion: In this study, it was determined that the cultural awareness levels of the student nurses were high and their therapeutic communication skills were moderate. It is recommended that interventional studies be conducted to improve students' therapeutic communication skills.

Keywords: Nursing student, cultural awareness, therapeutic communication

Yönetici Hemşirelerin Liderlik Tarzlarına İlişkin Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistematik Derleme

Analysis of Graduate Theses on Leadership Styles of Executive Nurses: A Systematic Review

Hatice Efe Eydi¹ Nilgün Göktepe²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, haticemustafa420@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, nilgungoktepe@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma ulusal kapsamda yönetici hemşirelerin liderlik tarzlarına ilişkin yapılan lisansüstü tezleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Sistematik derleme türünde oluşturulan bu araştırma 1 Nisan- 15 Mayıs 2023 tarihleri arasında YÖK Ulusal Tez veri tabanından “liderlik” kelimesi aratılarak yapılmıştır. Bu çalışmaya konusu liderlik olan, örneklemini yönetici hemşire ve hemşirelerin oluşturduğu, tam metnine ulaşılan toplam 42 tez dahil edilmiştir. Verilerin incelenmesinde tezlerin yüksek lisans ya da doktora tezi olması, örneklem grubu, araştırma tasarımı, ana bilim dalı ve sonuçlar dikkate alınmıştır.

Bulgular: Liderlik ile ilgili yönetici hemşirelerde yapılan lisansüstü tez incelemesi sonucunda tezlerin %98’i yüksek lisans, %2’si doktora tezidir. Tezlerin %83.33’ü tanımlayıcı türdedir. Tezlerin %50’sinin hemşirelik ana bilim dalında çalışıldığı belirlenmiştir. Örneklem sayısının 18-800 hemşire, yönetici hemşire arasında değiştiği bulunmuştur. Veri toplama aracı olarak çoğunlukla “Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği”, “Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği”, “Liderlik Davranışları Yönelim Ölçeği” kullanılmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucuna göre yönetici hemşirelerin liderlik tarzlarına ilişkin tezlerin farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Geçmiş yıllarda, iş odaklı liderlik, dönüşümcü liderlik gibi liderlik tarzları daha çok araştırılırken, son zamanlarda güncel yaklaşımlardan olan transformasyonel liderlik, otantik liderlik, vizyoner liderlik gibi liderlik tarzları üzerine de çalışılmıştır. Ayrıca örgütsel desteğin hemşirelerin liderlik tarzını etkilediği belirlenmiştir. Yönetici hemşirelerin liderlik tarzlarının hem hemşirelere hem de kuruma çıktıları olması nedeniyle bu konunun farklı yönlerinin incelenmesi ve liderliğe ilişkin yeni çalışmaların yapılması araştırılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, yönetici hemşire, liderlik tarzı

ABSTRACT

Objective: This research was carried out in order to protect the graduate theses on the leadership styles of the executive managers in the national living areas.

Methods: This research, which was design in the type of systematic review, was carried out between April 1-May 15, 2023 by searching the word "leadership" from the YÖK National Thesis database. A total of 42 theses, the subject of which was the nurse manager, and the sample of which consisted of manager nurses and nurses, were included in this study. In the analysis of the data, whether the theses are master's or doctoral thesis, sample group, research design, department and results were taken into consideration.

Results: As a result of the graduate thesis examination on leadership, 98% of the theses are master's and 2% are doctoral dissertations. 83.33% of theses were descriptive type. It was determined that 50% of the theses were studied in the department of nursing. It was found that the number of samples size varied between 18-800 nurses and manager nurses. "Multifactorial Leadership Orientation Scale", "Multifactor Leadership Scale", "Leadership Behavior Orientation Scale" were used as data collection tools.

Conclusion: According to the results of the study it was determined that the theses on the leadership styles of nurse managers show differences. In the past years, while leadership styles such as business-oriented leadership and transformational leadership were investigated more, recently, leadership styles such as transformational leadership, authentic leadership, and visionary leadership, which are among the current approaches, have been studied. In addition, it was determined that organizational support affects the leadership style of nurses. Since the leadership styles of nurse managers have outputs for both nurses and the institution, it is recommended to examine different aspects of this subject and to conduct new studies on leadership.

Keywords: Leadership, nurse manager, leadership style

Kadınların Sağlık Okuryazarlığı ve Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgileri Arasındaki İlişki

Relationship Between Health Literacy and Gynecological Cancer Prevention Information of Women

Fatma Aksoy¹ Hilal Gül Boyraz² Nülüfer Erbil³

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, fatma.aksoy96@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, hilalgul95@gmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nuluferebil@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma kadınların sağlık okuryazarlık düzeyi ve jinekolojik kanserden korunma bilgi düzeyleri ile aralarındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipteki çalışmanın örneklemine 264 kadın alınmıştır. Araştırma Karadeniz Bölgesinde bulunan bir devlet hastanesinin polikliniklerinde yürütülmüştür. Veriler soru formu, Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgi Ölçeği ile 1 Kasım 2022-15 Mayıs 2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul onayı, kurum izni ve bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olduğu için parametrik testler ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmada kadınların %71.2'sinin düzenli olarak jinekolojik kontrollerini yaptırmadığı ve %66.3'nün daha önce pap smear yaptırmadığı bulunmuştur. Bu çalışmada Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği toplam puan ortalaması 52.85±9.81, Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgi Ölçeği toplam puan ortalaması ise 18.73±7.52 bulunmuştur. Kadınların Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgi Ölçeği puan ortalamalarının eğitim düzeyi, çalışma ve medeni durumu, yaşadığı yer, jinekolojik kanser erken tanı yöntemleri hakkında bilgi sahibi olma ve daha önce HPV aşısını duyma durumuna göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Kadınların sağlık okuryazarlığı toplam puanı ile jinekolojik kanserden korunma bilgi düzeyleri arasında orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Kadınlarda jinekolojik kanserden korunma bilgi düzeylerinin prediktörlerinin yaş, eğitim ve sağlık okuryazarlığı düzeyi olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Çalışmada kadınların sağlık okuryazarlığının orta düzeyin üzerinde olduğu, jinekolojik kanserden korunma bilgi düzeyinin ise orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Kadınlarda sağlık okuryazarlık düzeyinin ve jinekolojik kanserden korunma bilgi düzeyinin artırılması için çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, jinekolojik kanser, sağlık okuryazarlığı, bilgi, korunma

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between women's health literacy level and gynecological cancer prevention information levels.

Methods: Two hundred sixty-four women were included to sample of the descriptive and correlational study. The research was carried out in the outpatient clinics of a state hospital in the Black Sea Region, in Türkiye. Data were collected between 1 November 2022 and 15 May 2023 with a questionnaire form, Health Literacy Scale and Gynecological Cancer Prevention Information Scale. Ethics committee approval, institutional permission, and informed consent were obtained from the participants before the study. The data were analyzed by parametric tests, considering the suitability of the normal distribution.

Results: It was found that 71.2% of the women did not have regular gynecological check-ups and 66.3% had not had a pap smear before. In this study, the mean score of the Health Literacy Scale was 52.85±9.81, and the mean score of the Gynecological Cancer Prevention Information Scale was 18.73±7.52. It was determined that there was a statistically significant difference between the groups according to the mean scores of the Women's Health Literacy Scale and the Gynecological Cancer Prevention Information Scale and their education level, employment and marital status, place of residence, having knowledge about gynecological cancer early diagnosis methods, and having heard of the HPV vaccine before (p<0.05). It was found that there was a moderate relationship between the health literacy total score of women and their information level of gynecological cancer prevention. It was found that the predictors of gynecological cancer prevention information levels in women were age, education and health literacy level.

Conclusion: The health literacy of women was above the medium level, and the level of knowledge of gynecological cancer prevention was moderate. It is recommended to carry out studies to increase the level of health literacy and gynecological cancer prevention knowledge in women.

Keywords: Women, gynecological cancer, health literacy, information, prevention

Postpartum Cinsel İşlev Sorunlarına Müdahaleler: Randomize Kontrollü Çalışmaların Sistematik Derlemesi

Interventions for Postpartum Sexual Dysfunction Problems: A Systematic Review of Randomized Controlled Studies

Hilal Gül Boyraz¹ Nülüfer Erbil²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, hilalgul95@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, nuluferebil@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu sistematik derlemenin amacı postpartum cinsel işlev sorunlarına yönelik müdahaleleri içeren randomize kontrollü çalışmaların sistematik incelemesini yapmaktır.

Yöntem: Sistematik derlemede yayın dili İngilizce veya Türkçe olan, tam metnine ulaşılan, son 5 yılda yayınlanan postpartum cinsel işlev bozukluğuna yönelik müdahaleleri içeren randomize kontrollü çalışmalara ulaşılması hedeflenmiştir. “PubMed”, “Cochrane”, “Web of Science”, “Science Direct” ve “Scopus” veri tabanlarından “interventions AND postpartum sexual dysfunction” anahtar kelimesi ile tarama yapılmış ve toplam 428 makaleye ulaşılmıştır. Çalışma tasarımı için Sistematik Derleme ve Meta-Analizler için Tercih Edilen Raporlama Öğeleri (PRISMA) kılavuzu kullanılmıştır. Makale seçimi iki yazar tarafından bağımsız olarak yapılmıştır. Sistematik incelemeye dahil edilen araştırmaların metodolojik kalitesi Joanna Briggs Institute tarafından yayınlanan, “Randomize Kontrollü Çalışmalar İçin Joanna Briggs Enstitüsü Kritik Değerlendirme Kontrol Listesi”ne göre değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sistematik inceleme için sentez aşamasına sekiz makale dahil edilmiştir. Bu araştırmalar 2019-2022 yılları arasında yayınlanmıştır. Sistematik derlemeye alınan çalışmalarda en yaygın “Kadın Cinsel İşlev Ölçeği”nin kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırmalarda cinsel işlev sorunlarına yönelik pelvik taban kas egzersizleri eğitimi, doğum sonrası cinsel sağlık programları, duyuşal odak tekniği gibi çeşitli müdahalelerin yapıldığı görülmüştür. Duyusal odak tekniği ile primipar kadınların uygulamadan 8 hafta sonunda cinsel işlev puanlarında artış sağladığı, cinsel sağlık programlarının cinsel doyumunu artırdığı, pelvik taban kas egzersizleri eğitimi ile pelvik taban bozuklukları ve cinsel işlev bozukluğunda iyileşme sağladığı belirlenmiştir.

Sonuç: Postpartum dönem cinsel işlev bozukluklarına yönelik yapılan müdahalelerin kadınların cinsel yaşamlarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Yapılan müdahalelerin sonuçlarının uzun vadede izlenmesi, kalıcı etkilerinin değerlendirilmesi ve başka randomize kontrollü çalışmalar yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Postpartum, cinsel işlev bozukluğu, randomize kontrollü çalışma

ABSTRACT

Objective: The purpose of this systematic review is to make a systematic review of randomized controlled trials involving interventions for postpartum sexual dysfunction.

Methods: In this systematic review, it was aimed to reach randomized controlled studies that included interventions for postpartum sexual dysfunction published in the last 5 years, the full text of which was available in English or Turkish. A total of 428 articles were reached by searching the databases of “PubMed”, “Cochrane”, “Web of Science”, “Science Direct” and “Scopus” with the keywords “interventions AND postpartum sexual dysfunction”. The Preferred Reporting Items for Systematic Review and Meta-Analysis (PRISMA) guidelines were used for study design. Article selection was made by two authors independently. The methodological quality of the studies included in the systematic review was evaluated according to the “Joanna Briggs Institute Critical Evaluation Checklist for Randomized Controlled Studies” published by the Joanna Briggs Institute.

Results: Eight articles were included in the synthesis phase for systematic review. These studies were published between 2019-2022. It was determined that the most common “Female Sexual Function Scale” was used in the studies included in the systematic review. Studies have shown that various interventions such as pelvic floor muscle exercises training, postpartum sexual health programs, and sensory focus technique have been used for sexual function problems. With the sensory focus technique, it was determined that primiparous women increased their sexual function scores at the end of 8 weeks after the application, sexual health programs increased sexual satisfaction, and pelvic floor muscle exercises training provided an improvement in pelvic floor disorders and sexual dysfunction.

Conclusion: It has been observed that interventions for postpartum sexual dysfunctions affect women's sexual lives positively. It is recommended to monitor the results of the interventions in the long term, to evaluate the lasting effects, and to conduct other randomized controlled studies.

Keywords: Postpartum, sexual dysfunction, randomized controlled trial

Kalp Yetmezliği Hastalarında Sağlık Okuryazarlığı, Sağlık Davranışları ve Öz Bakım Arasındaki İlişki

The Relationship between Health Literacy, Health Behaviors, and Self-Care in Heart Failure Patients

Naciye Yüce¹ Meltem Şirin Gök²

¹Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi, Elazığ, TÜRKİYE, naciyeaskaya@gmail.com

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, meltemsinir@atauni.edu.tr

ÖZ

Amaç: Araştırmanın amacı kalp yetmezliği hastalarında sağlık okuryazarlığı ile sağlık davranışları ve öz bakım arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı türde yapılan araştırmanın örneklemini bir üniversitesi hastanesinin kardiyoloji kliniklerinde yatan 120 kalp yetmezliği hastası oluşturdu. Araştırmanın verileri Hasta Tanıtım Formu, Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32), Kalp Yetmezliği Sağlık Davranışları Ölçeği (KYSDÖ), Avrupa Kalp Yetmezliği Öz Bakım Davranışı Ölçeği-12 (AKYÖBDÖ-12) ve Kalp Yetersizliği Öz Bakım İndeksi (KYÖBİ) kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelikler, sayılar, ortalama, standart sapma, skewness-kurtosis değerleri ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Hastaların sağlık okuryazarlığı toplam puan ortalaması 24.93 ± 9.42 olduğu belirlendi. Hastaların %50'si yetersiz, %32.5'i sorunlu/sınırlı, %13.3'ü yeterli ve %4.2'si mükemmel sağlık okuryazarlığı düzeyine sahip olduğu saptandı. KYSDÖ puan ortalaması 60.09 ± 8.75 'dir. AKYÖBDÖ-12 puan ortalamasına göre hastaların %58.3'ünün öz bakımının yetersiz olduğu saptanmıştır KYÖBİ'nin alt boyut puan ortalamaları öz bakımı sürdürme 22.87 ± 3.23 , öz bakım yönetimi 13.62 ± 4.46 ve öz bakım sağlamada kendine güven 14.38 ± 3.00 'tür. Sağlık okuryazarlığı toplam puan ortalamaları KYSDÖ ve KYÖBİ alt boyutları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde ilişki olduğu, AKYÖBDÖ-12 puan ortalaması arasında ise negatif yönde anlamlı ilişki olduğu saptandı ($p < 0.05$).

Sonuç: Kalp yetmezliği hastalarının sağlık okuryazarlığı toplam puanı arttıkça, sağlık davranışları ve öz bakım davranışlarının arttığı, öz bakımı sürdürme, öz bakım yönetimi ve öz bakım sağlamada kendine güvenin geliştiği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, kalp yetmezliği, öz bakım, sağlık davranışları, sağlık okuryazarlığı

ABSTRACT

Objective: The purpose of the present study was to determine the relationship between health literacy, health behaviors, and self-care in heart failure patients.

Methods: The sample of this descriptive study consisted of a total of 120 heart failure patients who were hospitalized in the cardiology clinics of X University Research Hospital. The data of the study were collected with the Patient Identification Form, Turkey Health Literacy Scale-32 (THLS-32), Heart Failure Health Behaviors Scale (HFHBS), European Heart Failure Self-Care Behavior Scale-12 (EHFSCBS-12), and Self Care of Heart Failure Index (SCHFI). Percentages, numbers, mean, standard deviation, skewness-kurtosis values and Pearson correlation analysis were used in the evaluation of the data.

Results: It was determined in the study that the total mean score of health literacy of the patients was 24.93 ± 9.42 , 50% of the patients had inadequate health literacy levels, 32.5% had problematic/limited health literacy levels, 13.3% had adequate health literacy levels, and 4.2% had excellent health literacy levels. The mean score of HFHBS was found to be 60.09 ± 8.75 . According to the scores of EHFSCBS-12, 58.3% of the patients had inadequate self-care scores. The mean scores of the sub-dimensions of SCHFI were 22.87 ± 3.23 in self-care maintenance, 13.62 ± 4.46 in self-care management, and 14.38 ± 3.00 in self-care confidence. It was also determined that there was a statistically significant and positive correlation between the mean scores of health literacy total scores, HFHBS, and mean scores of the SCHFI sub-dimensions, and a negative significant relationship between the mean scores of EHFSCBS-12 ($p < 0.05$).

Conclusion: It was concluded that as the total health literacy score of heart failure patients increased, their health behaviors and self-care behaviors also increased, and self-care confidence in self-care maintenance, self-care management, and providing self-care scores improved.

Keywords: Nursing, heart failure, self-care, health behaviors, health literacy

Onkoloji Hastalarında Sağlık Kaderciliği ile Öz Bakım Gücü Arasındaki İlişki

The Relationship between Health Fatalism and Self-Care Agency in Oncology Patients

Seda Gökkaya¹ Meltem Şirin Gök²

¹Kayseri Şehir Hastanesi, Kayseri, TÜRKİYE, seda.rdv@hotmail.com

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE, meltemsirin@atauni.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı onkoloji hastalarının sağlık kaderciliği ile öz bakım gücü arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte gerçekleştirilen araştırmanın evrenini Erzurum'da bir üniversitenin araştırma hastanesinin medikal onkoloji kliniğinde kemoterapi alan onkoloji hastaları oluşturdu. Örneklemi araştırma kriterlerine uyan 169 onkoloji hastası oluşturdu. Araştırmanın verileri "Hasta Bilgi Formu", "Sağlık Kaderciliği Skalası" ve "Öz Bakım Gücü Ölçeği" kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesi frekans, yüzde, Bağımsız Gruplarda t Testi, Mann Whitney U Testi, One Way Anova, Kruskall Wallis ve spearman korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Hastaların Sağlık Kaderciliği Skalası puan ortalaması 58.62±7.03, Öz Bakım Gücü Ölçeği puan ortalaması 87.16±15.52'dir. Cinsiyet, medeni durum, meslek, gelir düzeyi ve sigara kullanma durumuna göre sağlık kaderciliği puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p<0.05). Yaş, eğitim düzeyi, sigara kullanma durumu, kemoterapiye bağlı en sık yaşanan yan etki ve ek kronik hastalık durumuna göre öz bakım gücü puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p<0.05).

Ayrıca; hastaların sağlık kaderciliği ile öz bakım gücü puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve düşük düzeyli ilişki belirlendi (p<0.05).

Sonuç: Onkoloji hastalarının sağlık kaderciliği tutumları yüksek, öz bakım güçlerinin orta seviyede olduğu belirlendi. Onkoloji hastalarının sağlık kaderciliği tutumları arttıkça öz bakım güçlerinin arttığı sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, kanser, öz bakım, sağlık kaderciliği

ABSTRACT

Objective: The purpose of the present study was to examine the relationship between health fatalism and the self-care agency of oncology patients.

Methods: The oncology patients who received chemotherapy in the medical oncology clinic of a research hospital of a university in Erzurum constituted the population of this descriptive-correlational study. The sample consisted of 169 oncology patients who met the inclusion criteria. The data of the study were collected by using the "Patient Information Form", "Health Fatalism Scale", and "Self-Care Power Scale". Frequencies, percentages, Independent Groups T-Test, Mann Whitney U-Test, One-Way ANOVA, Kruskall-Wallis, and Spearman Correlation Analysis were used to evaluate the data.

Results: The mean Health Fatalism Scale score of the patients was found to be 58.62±7.03 and the mean Self-Care Power Scale score was 87.16±15.52. The difference between the mean scores of health fatalism according to gender, marital status, occupation, income level, smoking status was statistically significant (p<0.05). The difference between the mean scores of the Self-Care Scale according to age, education level, smoking status, most common side effect of chemotherapy and additional chronic disease status was statistically significant (p<0.05). A statistically significant, positive, and low-level relationship was detected between the patients' health fatalism and their self-care power score averages (p<0.05).

Conclusion: Oncology patients' health fatalism attitudes were found to be high and their self-care power was at a moderate level. It was concluded that as the health fatalism attitudes of oncology patients increased, their self-care power also increased.

Keywords: Nursing, cancer, self-care, health fatalism

Engelli Çocuğu Olan Annelerin Bakım Yükünün Aile Yaşam Kalitesi ve Yorgunluk ile İlişkisinin İncelenmesi

Investigation of the Correlation between Family Quality of Life and Fatigue with the Care Burden of Mothers of Children with Disability

Mervenur Öztürk¹ Dilek Küçük Alemdar²

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, mervenurozturk@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, dilekkucukalemdar@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma engelli çocuğu olan annelerin bakım yükünün, aile yaşam kalitesi ve yorgunluk ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan çalışmanın örneklemini, Ordu İl merkezindeki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine kayıtlı, araştırmaya katılmayı kabul eden ve alınma kriterlerine uygun olan 280 engelli çocuğun annesi oluşturmuştur. Veriler Anne-Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu, Bakas Bakım Verme Etki Ölçeği (BBVEÖ), Beach Centre Aile Yaşam Kalitesi Ölçeği (BCAYKÖ) ve Yorgunluk Şiddeti Ölçeği (YŞÖ) ile Aralık 2021-Mayıs 2022 tarihleri arasında toplandı. Anketler araştırmacı gözetiminde anneler tarafından dolduruldu.

Bulgular: Annelerin yaş ortalaması 40.36±7.40 bulundu. Annelerin BBVEÖ puan ortalaması 63.29±17.47, BCAYKÖ puan ortalaması 93.74±14.63, YŞÖ puan ortalaması 3.84±1.43 olarak bulundu. Annelerin BBVEÖ puanı ile BCAYKÖ puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü orta şiddette bir ilişki ($r=0.404$, $p<0.001$), BBVEÖ puanı ile YŞÖ puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü zayıf bir ilişki ($r=-0.346$, $p<0.001$), BCAYKÖ puanı ile YŞÖ puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü zayıf bir ilişki ($r=-0.22$, $p<0.001$) olduğu belirlendi. Psikolojik desteğe ihtiyaç duyma durumu, bakım vermede yeterli hissetme durumu, bakım verme konusunda destek alma durumuna göre BBVEÖ puan ortalaması farklı istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$). Annenin çalışma durumu, bakım vermede yeterli hissetme durumu, psikolojik desteğe ihtiyaç duyma durumuna göre BCAYKÖ puan ortalaması farklı istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$). Annenin çalışma durumu, bakım vermede yeterli hissetme durumu, bakım verme konusunda destek alma durumuna göre YŞÖ puan ortalamaları farklı istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi ($p<0.05$). Regresyon analizine göre, annelerin bakım yükünün aile yaşam kalitesi ($F=54.110$; $p<0.001$) ve yorgunluk şiddeti ($F=37.915$; $p<0.001$) üzerinde önemli belirleyici olduğu saptandı.

Sonuç: Çalışmanın sonucunda, engelli çocuğu olan annelerin bakım yükü arttıkça aile yaşam kaliteleri azalmakta, yorgunluk düzeyi artmaktadır. Bakım yükü ve yorgunluğu azaltmaya, aile yaşam kalitesini arttırmaya yönelik aktiviteler ve eğitimler planlanması, psikolojik destek verilmesi ve bakım sürecinde anneye destek olunması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Engelli çocuk, anne, bakım yükü, aile yaşam kalitesi, yorgunluk, hemşirelik

ABSTRACT

Objective: This study was performed with the aim of investigating the correlation between care burden, family quality of life and fatigue of mothers of children with disability.

Methods: The sample for this descriptive and relational search type study comprised the mothers of 280 children with disabilities accepting participation in the study, abiding by the inclusion criteria, and registered in special education and rehabilitation centers in Ordu provincial center. Data were collected with the Mother-Child Descriptive Information Form, Bakas Caregiving Outcomes Scale (BCOS), Beach Center Family Quality of Life Scale (BCFQOLS) and Fatigue Severity Scale (FSS) from December 2021 to May 2022. Surveys were completed by mothers under observation by the researcher.

Results: The mean age of mothers was 40.36±7.40 years. For mothers, mean BCOS points were 63.29±17.47, mean BCFQOLS points were 93.74±14.63, and mean FSS points were 3.84±1.43. There was a statistically significant positive, moderate intensity correlation between the BCOS points and BCFQOLS points of mothers ($r=0.404$, $p<0.001$); a statistically significant negative weak correlation between BCOS points and FSS points ($r=-0.346$, $p<0.001$); and a statistically significant negative weak correlation between BCFQOLS points with FSS points ($r=-0.22$, $p<0.001$). There were statistically significant differences in mean BCOS points according to the status of requiring psychological support, feeling adequate in caregiving and receiving support for caregiving ($p<0.05$). The differences in mean BCFQOLS points were found to be statistically significant according to employment status of mothers, feeling adequate in caregiving and requiring psychological support ($p<0.05$). The differences in mean FSS points were identified to be statistically significant according to employment status of mothers, feeling adequate in caregiving and receiving Support for caregiving ($p<0.05$). According to regression analysis, the care burden of mothers was identified to be a significant determinant of family quality of life ($F=54.110$; $p<0.001$) and fatigue severity ($F=37.915$; $p<0.001$).

Conclusion: The results of the study showed that as the care burden of mothers of children with disability increases, family quality of life reduces and fatigue levels increase. It is recommended to plan activities and training to reduce the care burden and fatigue and increase family quality of life, provide psychological support and support mothers in the caregiving process.

Keywords: Children with disabilities, mothers, care burden, family quality of life, fatigue, nursing

Primipar Gebelerde Bilinçli Farkındalık Eğitiminin Doğum Korkusu, Doğum Şekli, Doğum Deneyimi, Prenatal ve Maternal Bağlanmaya Etkisi

The Effect of Mindfulness Education on Fear of Childbirth, Mode of Delivery, Childbirth Experience and Prenatal and Maternal Attachment in Primiparous Pregnant Women

Özlem Akın¹ Nülüfer Erbil²

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Rize, TÜRKİYE, ozlem.akin@erdogan.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, primipar gebelere verilen bilinçli farkındalık eğitiminin gebelerin doğum korkusu, doğum şekli, doğum deneyimi, prenatal ve maternal bağlanma üzerine etkililiğini saptamak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Rize ilinde Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi gebe polikliniğine başvuran gebeler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemine belirtilen evrenden araştırma kriterlerini sağlayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden gebeler araştırmanın deney ve kontrol grubuna alınmıştır. Randomize kontrollü deneysel tipteki araştırmaya primipar gebeler (deney grubu=40, kontrol grubu=40) alınmıştır. Veriler 15.10.2021-15.10.2022 tarihleri arasında Kişisel Bilgi Formu ve Wijma Doğum Beklentisi/Deneyimi Ölçeği'nin A versiyonu (W-DEQ-A), Prenatal Bağlanma Envanteri (PBE), Maternal Bağlanma Ölçeği (MBÖ) ve Wijma Doğum Beklentisi/Deneyimi Ölçeği'nin B versiyonu (W-DEQ-B) ile toplanmıştır. Deney grubuna bilinçli farkındalık eğitimi, kontrol grubuna ise rutin bakım verilmiştir. Uygulanacak bilinçli farkındalık eğitimi sertifika almış araştırmacı tarafından her hafta iki oturum olmak üzere, toplam 4 oturum, yüz yüze verilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Chi square testi, bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Mann-Whitney U testi, Wilcoxon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada deney ve kontrol grubu ön test ve son test W-DEQ-A puan ortalamaları farkı anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Deney ve kontrol grubundaki kadınların ön test-son test PBE toplam puan ortalamaları grup içi karşılaştırması farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ($p<0.05$), ancak gruplararası eğitim öncesi ve sonrası puan ortalamaları farkı anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Doğum sonrası deney ve kontrol W-DEQ-B puan ortalamaları fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Son test deney ve kontrol grubu arasındaki doğum sonrası MBÖ toplam puan ortalaması farkı anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Deney grubundaki kadınların %65'i, kontrol grubundaki kadınların %40'ı normal vajinal doğum yapmış, doğum şeklinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p=0.025$).

Sonuç: Primipar gebelerde, bilinçli farkındalık eğitiminin normal doğum oranını artırmada etkili olduğu, ancak doğum korkusu, prenatal ve maternal bağlanma ve doğum deneyimine etkisinin olmadığı bulunmuştur. Bilinçli farkındalık eğitiminin daha uzun süreli verilerek girişimsel çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Primipar gebe, bilinçli farkındalık, doğum korkusu, doğum şekli, bağlanma

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to determine the effectiveness of mindfulness education for primiparous pregnant women on fear of childbirth, mode of birth, birth experience, prenatal and maternal attachment.

Methods: The population of the study consisted of pregnant women who applied to the Pregnancy Polyclinic of Recep Tayyip Erdogan University Education and Research Hospital in Rize. Pregnant women who met the research criteria and agreed to participate in the study from the population specified in the sample of the study were included in the experimental and control groups of the study. Primiparous pregnant women (experimental=40, control=40) were recruited for randomized controlled study. Data were collected using the Personal Information Form, the Wijma Delivery Expectancy/Experience Questionnaire Version A (W-DEQ-A) and Version B (W-DEQ-B) the Prenatal Attachment Inventory (PAI), the Maternal Attachment Inventory (MAI), and the between October 15, 2021, and October 15, 2022. The experimental group received mindfulness education, while the control group received routine care. Mindfulness education was given to the experimental group, and routine care was given to the control group. The mindfulness education to be applied was given face-to-face in a total of 4 sessions, two sessions per week, by the certified researcher. Descriptive methods, Chi-square test, t-test for dependent and independent groups, Mann-Whitney U test, and Wilcoxon test were used in the analysis of the data.

Results: In the study, the difference between the pretest and posttest W-DEQ-A scores of the experimental and control groups was not significant ($p>0.05$). The difference between the pre-test and post-test PAI total score averages of the women in the experimental and control groups was statistically significant ($p<0.05$), but the difference between the groups' mean scores before and after the education was not significant ($p>0.05$). The difference in the postpartum experimental and control W-DEQ-B scores was not statistically significant ($p>0.05$). There was no significant difference in the postpartum MAI total score between the post-test experimental and control groups ($p>0.05$). 65% of the women in the experimental group and 40% of women in control group had a normal vaginal delivery, and mode of delivery was found to be statistically significant ($p=0.025$).

Conclusions: Mindfulness education was effective in increasing the normal birth rate. It is recommended that mindfulness be adapted to pregnancy, and the postnatal period and included in routine education in pregnancy classes.

Keywords: Primiparous pregnant women, mindfulness, fear of childbirth, mode of birth, attachment

Atıf/Citation: Akın Ö, Erbil N. (2023). Primipar gebelerde bilinçli farkındalık eğitiminin doğum korkusu, doğum şekli, doğum deneyimi, prenatal ve maternal bağlanmaya etkisi. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.162.

*Bu çalışma birinci yazarın doktora tezinden üretilmiştir.

Pediatric Nursing Professional Values, Professional Values Affecting Factors and Effects of Professional Values on Care Behaviors: A Literature Review

Professional Values in Pediatric Nursing, Factors Affecting Professional Values and Effects of Professional Values on Care Behaviors: A Literature Review

Şerife Tutar¹ Nazmiye Yirik²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Isparta, TÜRKİYE, serifegüven@sdu.edu.tr

²Isparta Şehir Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Isparta, TÜRKİYE, nbasturk92@gmail.com

ÖZ

Son yıllarda sağlık alanında teknolojinin hızla ilerlemesi, toplumun ihtiyaç ve beklentisinde değişime yol açarak toplum için önemli role sahip olan hemşirelik mesleğinde profesyonel değerlerin önemini giderek artırmaktadır. Özellikle toplumun geniş bir kitlesine hizmet veren pediatri hemşireleri; çocukların fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal yönden sağlıklı büyüme gelişmesinin sağlanmasında önemli rollere sahiptir. Pediatri hemşireleri bu rollerini kazanmış oldukları mesleki profesyonel değerler doğrultusunda yerine getirmektedir. Bu literatür derlemesinde de amaç; pediatri hemşireliğinde profesyonel değerler, profesyonel değerleri etkileyen faktörler ve profesyonel değerlerin bakım davranışları üzerine etkilerinin incelenmesidir. Profesyonel değerler, meslek gruplarının kendi alanlarında karar verme ve uygulamalarına rehberlik eden temel ilke ve inançlardır. Bunun yanı sıra profesyonel değerlerin hemşirelik uygulamalarının da temelini oluşturduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla farklı yaş gruplarının yer aldığı pediatri hemşireliği alanında bakım gereksinimleri de aynı ölçüde değişkenlik göstermektedir. Yaş gruplarına göre çocukların hastalığa verdiği tepkiler, hastalık dönemindeki gelişimsel krizler ve hastalığın neden olduğu sorunlarla etkili bir biçimde başedilmesi pediatri hemşirelerinin sorumluluğundadır. Bu alanda profesyonel değerlerin kazanılması ve uygulamaya aktarılması meseleğin gelişimine katkı sağlayan önemli bir bileşendir. Literatür incelendiğinde profesyonel değerlerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, mesleki deneyim gibi faktörlerden etkilendiği belirtilmektedir. Ayrıca pediatri hemşirelerinin yüksek düzeyde profesyonel değerlere sahip olmasının; kültürlerarası duyarlılık, iş doyumu, mesleki otonomi, hasta güvenliği ve aile merkezli bakım verme davranışlarını olumlu yönde etkilediği belirtilmektedir. Sonuç olarak; çocuk sağlığının korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve verilen bakımın kalitesinin artırılmasında pediatri hemşirelerinin profesyonel değerlerinin geliştirilmesinin oldukça önemli olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, profesyonel değerler, bakım, literatür derleme

ABSTRACT

In recent years, the rapid advancement of technology in the field of health has led to changes in the needs and expectations of society, making professionalism more crucial in the nursing profession, which has an essential role in society. Especially pediatric nurses, who provide services to a large mass of society, have crucial roles in ensuring children's healthy physical, cognitive, affective, and social growth and development. Pediatric nurses fulfill these roles in line with the professional values they have acquired. This literature review aims to examine professional values in pediatric nursing, the factors affecting professional values and the effects of professional values on care behaviors. Professional values are the fundamental principles and beliefs that guide the decision-making and practice of professional groups in their fields. In addition, it is stated that professional values form the basis of nursing practices. Therefore, in the field of pediatric nursing, where different age groups are involved, the care needs also vary to the same extent. It is the responsibility of pediatric nurses to effectively cope with the reactions of children to the disease according to age groups, the developmental crises during the disease period and the problems caused by the disease. The acquisition of professional values and the implementation of these values in practice is an essential component that contributes to the improvement of the profession. When the literature is examined, it is stated that professional values are affected by factors such as age, gender, educational status, and professional experience. In addition to that the pediatric nurses' high level of professional values positively affects intercultural sensitivity, job satisfaction, professional autonomy, patient safety, and family-centered caregiving behaviors. In conclusion; It is seen that the development of the professional values of pediatric nurses is very important in protecting, developing and maintaining child health and increasing the quality of care provided.

Keywords: Pediatric nursing, professional values, care, literature review

Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Yönetimi Öz Yeterlilik ve Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

Determination of Nursing Students' Attitudes towards Pain Management Self-Efficacy and Pain Assessment

Emel Gülnar¹ Şule Bıyık Bayram² Nurcan Çalışkan³

¹Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Kırıkkale, TÜRKİYE, emelglnr@gmail.com

²Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, sulebiyik@gmail.com

³Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE, yildirim.nurcan@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin ağrı yönetimi öz yeterlilik ve ağrı değerlendirmesine yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma üç devlet üniversitesinin hemşirelik bölümlerinde 2022-2023 bahar döneminde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 484 hemşirelik öğrencisi ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın verileri; "Tanıtıcı Özellikler Formu", "Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumları Ölçeği" ve "Ağrı Yönetiminde Öz-Yeterlilik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzdelik hesaplaması, ortalama ölçüleri (minimum, maksimum), Student-t, one-way ANOVA ve korelasyon testi kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için kurum izinleri ve etik kurul onayı alınmıştır (Tarih: 19/01/2023, Sayı: 2023/01).

Bulgular: Bu çalışmada öğrencilerin yaş ortalaması 20.97±1.81 olup, %84.1'i kadındır. Öğrencilerin ağrı yönetiminde öz-yeterlilik ölçeği puan ortalaması 72.03±17.13 (maksimum:105) ve hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutum ölçeği puan ortalaması 59.61±8.66 (maksimum:75) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin sınıf, mesleğini isteyerek seçme, ağrı eğitimi alma, ağrı ölçeği kullanma, klinikte ağırlı hasta ile karşılaşma, ağrı değerlendirme gerekliliği, ağrı değerlendirme yöntemi, ağrı değerlendirmesi yapma ve kaydetme durumlarına göre ağrı yönetiminde öz-yeterlilik ölçek puanı ve ağrı değerlendirmesine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Öğrencilerin ağrı yönetiminde öz-yeterlilik ölçeği ile ağrı değerlendirmesine yönelik tutum ölçeği puanları arasında zayıf düzeyde pozitif anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (r= 0.334, p=0.000).

Sonuç: Bu çalışma sonucunda öğrencilerin ağrı yönetimi öz yeterlilikleri ile ağrı değerlendirmesine yönelik tutumlarının iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilere ağrı yönetimi ve tutumlarının geliştirilmesine yönelik eğitimler planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, hemşirelik, öğrenci, tutum

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine nursing students' attitudes towards pain management self-efficacy and pain assessment.

Methods: The research was conducted as a descriptive study with 484 nursing students who were studying in the nursing departments of three state universities in the spring term of 2022-2023 and accepted to participate in the research. The data of the research; it was collected using the "Descriptive Characteristics Form", "Nursing Students' Attitudes Towards Pain Assessment Scale" and "Self-Efficacy Scale in Pain Management". Number, percentage calculation, mean measures (minimum, maximum), Student-t, one-way ANOVA and correlation test were used in the evaluation of the data. Institutional permissions and ethics committee approval were obtained to conduct the study (Date: 19/01/2023, Issue: 2023/01).

Results: The mean age of the students in this study was 20.97±1.81 years and 84.1% were women. The mean score of the students' self-efficacy scale in pain management was 72.03±17.13 (maximum:105), and the mean score of the nursing students' attitude scale towards pain assessment was 59.61 ± 8.66 (maximum:75). It was determined that there was a statistically significant difference the scores of the students' self-efficacy in pain management scale and attitude towards pain assessment according to their grade, choosing their profession voluntarily, receiving pain education, using pain scale, encountering a patient with pain in the clinic, need for pain assessment, pain assessment method, making and recording pain assessment (p<0.05). It was determined that there was a weak positive and significant relationship between the students' pain management self-efficacy scale and their scores on the attitude scale towards pain assessment (r= 0.334, p=0.000).

Conclusion: As a result of this study, it was determined that the students' pain management self-efficacy and attitudes towards pain assessment were at a good level. It is recommended to plan trainings for the development of pain management and attitudes for students.

Keywords: Pain, nursing, student, attitude

Palyatif Bakım Servisinde Tedavi Gören Hastalara Bakım Veren Bireylerin Maneviyat Düzeyleri ile Bakım Yükü Arasındaki İlişki

The Relationship between Spirituality Levels and Care Burden of Individuals Caring for Patients Treated in Palliative Care Service

Yahya Demircan¹ Mervenur Öztürk² Hanife Durgun³ Dilek Küçük Alemdar⁴

¹Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, yahyademircan07@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ordu, TÜRKİYE, mervenurrozturk@gmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, hanife.balik@gmail.com

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, dilekkucukalemdar@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma palyatif bakım servisinde tedavi gören hastalara bakım veren bireylerin maneviyat düzeyleri ile bakım yükleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan çalışmanın örneklemini 25 Mayıs-15 Haziran 2023 tarihleri arasında, Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım servislerinde tedavi gören hastalara bakım veren, araştırmaya katılmayı kabul eden ve alınma kriterlerine uygun olan 109 birey oluşturmuştur. Veriler bireylerin sosyodemografik özelliklerini kapsayan kişisel bilgi formu, Maneviyat Ölçeği ve Bakım Verme Yükü Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Skewness-kurtosis katsayıları ile değerlendirilirken verilerin normal dağılıma uygunluklarına göre parametrik testler ile analiz edilmiş ve $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan bireylerin yaş ortalaması 42.43 ± 13.65 , ortalama bakım verme süreleri 17.33 ± 28.68 ay olarak bulundu. Bakım veren bireylerin Maneviyat Ölçeği puan ortalaması 103.87 ± 15.82 , Bakım Verme Yükü Ölçeği puan ortalaması 41.53 ± 15.61 olarak belirlendi. Bireylerin sağlık güvencesinin olma durumu ve bakım verilen bireyle yakınlık derecesi durumuna göre Maneviyat Ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı (sırasıyla $p=0.004$; $p=0.002$). Ayrıca bakım veren bireylerin Maneviyat Ölçeği Manevi Hoşnutluk alt boyutu ile Bakım Verme Yükü Ölçeği toplam puan ortalaması arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ($0= -0.220$, $p= 0.022$), ölçek toplam puan ortalamaları arasında ise herhangi bir ilişki olmadığı belirlendi.

Sonuç: Palyatif bakım servisinde tedavi gören hastalara bakım veren bireylerin maneviyat düzeylerinin ortalamasının üzerinde, bakım verme yüklerinin ise orta düzeyde olduğu saptandı. Ayrıca bakım veren bireylerin maneviyat düzeyleri ile bakım verme yükleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Bakım yükü, maneviyat, palyatif bakım

ABSTRACT

Objective: This research was planned to evaluate the relationship between the spirituality levels of the individuals who care for the patients treated in the palliative care service and their care burden.

Methods: The sample of the descriptive and relationship-seeking study consisted of 109 individuals who gave care to patients treated in Palliative Care Services of Ordu University Training and Research Hospital, agreed to participate in the study, and met the inclusion criteria between 25 May and 15 June 2023. The data were collected with the personal information form, which includes the sociodemographic characteristics of the individuals, the Spirituality Scale and the Caregiver Burden Scale. Ethics committee approval, institutional permission, and informed consent were obtained from the students before starting the study. While the conformity of the data to the normal distribution was evaluated with the Skewness-kurtosis coefficients, the data were analyzed with parametric tests according to their conformity to the normal distribution and were evaluated at $p<0.05$ significance level.

Results: The mean age of the individuals included in the study was 42.43 ± 13.65 , and the mean duration of caregiving was 17.33 ± 28.68 months. The mean score on the Spirituality Scale of caregivers was 103.87 ± 15.82 , and the mean score on the Caregiving Burden Scale was determined as 41.53 ± 15.61 . A statistically significant difference was found between the mean scores of the Spirituality Scale according to the health insurance status of the individuals and the degree of closeness with the caregiver (respectively $p=0.004$; $p=0.002$). In addition, there is a negative and weak statistically significant relationship between the Spiritual Contentment Sub-dimension of the Caregiver Scale and the total mean score of the Caregiving Burden Scale ($0= -0.220$, $p= 0.022$), and there is no relationship between the scale total score averages determined.

Conclusion: It was determined that the level of spirituality of the individuals who gave care to the patients treated in the palliative care service was above the average, and their caregiving burden was at a moderate level. In addition, it was determined that there was no statistically significant relationship between the spirituality levels of caregivers and their caregiving burdens.

Keywords: Care burden, spirituality, palliative care

Atıf/Citation: Demircan Y, Öztürk M, Durgun H, Küçük Alemdar D. (2023). Palyatif bakım servisinde tedavi gören hastalara bakım veren bireylerin maneviyat düzeyleri ile bakım yükü arasındaki ilişki. 1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye, Bildiri Özetleri Kitabı, s.165.

Hemşirelik Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ile Yenilikçi Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examining the Relationship between Nursing Students' Personality Traits and Innovative Behaviors

Ertuğrul Sarı¹ Fulya Batmaz² Fatma Aksoy³ Havva Öztürk⁴

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, TÜRKİYE, ertugrulsari@trabzon.edu.tr

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, TÜRKİYE, fulyaharputlu@hotmail.com

³Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, TÜRKİYE, fatma.aksoyy96@gmail.com

⁴Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Trabzon, TÜRKİYE, havvaoszturk@ktu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin kişilik özellikleri ile yenilikçi davranışları arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipteki araştırma, Karadeniz Bölgesindeki iki devlet üniversitenin 205 son sınıf hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler, Bilgi Formu, Kişilik Ölçeği ve Yenilikçi Davranış Ölçeği ile 20 Mayıs-10 Haziran 2023 tarihleri arasında online toplanmış ve korelasyon, Kruskal Wallis, Mann Whitney U/t testleri ile analiz edilmiştir. Çalışma için kurum ve etik kurul onayı (18/05/2023, Sayı: 2023/52) ve öğrencilerden onam alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %82.0'ı kız ve yaşları 22.21±1.13'tür. %67.3'ü çekirdek aileye ve %37.6'sı iki kardeşe sahiptir. Öğrencilerin %60'ı yenilikçilik konusunda eğitim almış, %71.7'si inovatif uygulamaları takip etmediği, %85.9'unun inovatif ürün geliştirme fikri olmadığı, %41'inin ileride kendi işini kurma fikri olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin kişilik ölçeğinin duygusal dengelilik alt boyutu için puanı 4.58±1.15, sorumluluk alt boyutu için 4.26±1.06 ve dışa dönüklük alt boyutu için puanı 4.22±1.11'dir. Yenilikçi davranış ölçeği toplam puanı 3.95±0.55'tir. Öğrencilerin kişilik ölçeğinin duygusal dengelilik boyutu ile yenilikçilik ölçeğinin fikir iletişimi (r=0.184) ve diğerlerini dahil etme (r=0.185); deneyime açıklık ile fikir uygulama (r= -0.167); yumuşak başlılık ile fikir uygulama (r=.141), fikir arama (r=.170) ve fikir iletişimi (r=0.181) arasında anlamlı ilişki saptanmıştır (p<0.05). Ayrıca öğrencilerin kardeş sayısı, aile tipi, ileride kendi işini kurma fikri, yenilikçi davranış puanlarını anlamlı olarak etkilemiştir (p<0.05).

Sonuç: Öğrencilerin duygusal dengelilik, deneyime açıklık ve yumuşak başlılık kişilik düzeyi arttıkça yenilikçi davranışları anlamlı şekilde artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, kişilik, yenilikçilik

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between the personality traits of nursing students and their innovative behaviors.

Methods: The descriptive and correlational research was conducted with 205 senior nursing students from two state universities in the Black Sea Region. Data were collected online between 20 May and 10 June 2023 with the Information Form, Personality Scale and Innovative Behavior Scale and the correlation was analyzed with Kruskal Wallis, Mann Whitney U/t tests. Institutional and ethics committee approval was obtained for the study (18/05/2023, Issue: 2023/52) and informed consent was obtained from the students.

Results: 82.0% of the students are girls and their age is 22.21±1.13. 67.3% of them have a nuclear family and 37.6% of them have two siblings. It was determined that 60% of the students received training on innovation, 71.7% did not follow innovative practices, 85.9% did not have an innovative product development idea, and 41% had the idea of establishing their own business in the future. The students' scores for the emotional stability sub-dimension of the personality scale were 4.58±1.15, 4.26±1.06 for the conscientiousness sub-dimension, and 4.22±1.11 for the extraversion sub-dimension. The innovative behavior scale total score is 3.95±0.55. A significant relationship was found between the emotional stability dimension of the personality scale of the students and the communication of ideas of the innovativeness scale (r=0.184) and inclusion of others (r=0.185); applying ideas with openness to experience (r= -0.167); agreeableness with idea application (r=.141), idea seeking (r=.170) and idea communication (r=0.181) (p<0.05). In addition, the number of siblings, family type, and the idea of starting their own business in the future significantly affected the innovative behavior scores of the students (p<0.05).

Conclusion: As the students' emotional stability, openness to experience and agreeableness personality level increased, their innovative behaviors increased significantly.

Keywords: Nursing student, personality, innovation

Yoğun Bakım Hemşirelerinin Endotrakeal Aspirasyon Uygulamaları ve Etkileyen Faktörler: İstanbul Avrupa Yakası Kamu Hastaneleri Örneği

Endotracheal Suctioning Practices of Intensive Care Nurses and Influencing Factors: An Example from Public Hospitals on the European Side of Istanbul

Yasemin Başer¹ Nuray Şahin Orak²

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, TÜRKİYE, yaseminbasher@gmail.com

²İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE, nuraysahinorak@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, yoğun bakım hemşirelerinin endotrakeal aspirasyon uygulamaları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı olarak 1 Mart 2022-1 Temmuz 2022 tarihleri arasında İstanbul'un Avrupa yakasında yer alan ve 3. düzey yoğun bakım ünitesine sahip olan 13 kamu hastanesinde gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini, bu hastanelerde çalışan toplam 1673, örnekleme ise tabakalı rastgele seçilen 454 hemşire oluşturdu. Araştırmanın örnekleme büyüklüğü Epi Info programı kullanılarak belirlendi. Veriler, "Hemşirelerin Tanımlayıcı Özellikleri" ve "Yoğun Bakım Hemşirelerinin Endotrakeal Aspirasyon Uygulamaları" anketleri ile toplandı. Veriler sayı, yüzde ortalama, standart sapma, medyan ve ki-kare testleri ile analiz edildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %72.1'inin kadın, %82.1'inin lisans mezunu olduğu ve %87.9'unun uyguladığı aspirasyon yöntemini meslektaşlarından öğrendiği belirlendi. Hemşirelerin %52.4'ünün aspirasyon öncesinde hastaya gerekli açıklamaları yapmadıkları, %58'inin sadece hipoksemik hastalara işlem öncesi hiperventilasyon uyguladıkları saptandı. Hemşirelerin %66'sının aspirasyon öncesi hava yoluna solüsyon verdiği, %35.5'inin yalnızca sekresyonlar var olduğunda aspirasyon uyguladığı ve %58.7'sinin kullandıkları kateteri belirlerken ellerinde ne varsa onu kullandığı belirlendi. Hemşirelerin %21'inin yetişkin hastada aspiratörün negatif basınç seviyesini maksimum 150 mmHg olacak şekilde ayarladığı, %42.5'inin steril teknik kullandığı belirlendi. Yüksek lisans mezunu ve çalışma yılı fazla olan, yoğun bakım sertifikasına sahip veya konuyla ilgili hizmet içi eğitim alan hemşirelerin bilgi ve uygulamalarının olumlu yönde diğer gruplardan yüksek olduğu saptandı.

Sonuç: Bu araştırmaya katılan hemşirelerin, sadece yarıya yakınının endotrakeal aspirasyon uygulaması konusunda yeterli bilgi birikimine ve becerisine sahip olduğu, eğitim ve deneyimleri arttıkça kanıt temelli uygulamalara uyumlarının arttığı saptandı.

Anahtar Kelimeler: Aspirasyon, hemşirelik bakımı, yoğun bakım hemşireliği

ABSTRACT

Objective: This research was conducted to determine the endotracheal suctioning practices of intensive care nurses and the factors influencing them.

Methods: This research was carried out between March 1 and July 1, 2022, in 13 public hospitals located on the European side of Istanbul, which have level 3 intensive care units. The study population consisted of a total of 1673 nurses working in these hospitals, and the sample was composed of 454 nurses randomly selected through stratified sampling. The sample size of the study was determined using the Epi Info program. Data were collected using the "Descriptive Characteristics of Nurses", "Endotracheal Suctioning Practices of Intensive Care Nurses" questionnaires. The data were analyzed using numerical values, percentages, means, standard deviations, medians, chi-square tests.

Results: It was found that 72.1% of the participating nurses were female, 82.1% had a bachelor's degree, 87.9% learned the suctioning method from their colleagues. It was determined that 52.4% of the nurses did not provide the necessary explanations to the patient before suctioning, 58% applied pre-procedural hyperventilation only to hypoxemic patients. Sixty-six percent of the nurses administered a solution to the airway before suctioning, 35.5% applied suction only when secretions were present, 58.7% used whatever catheter they had on hand to perform the procedure. It was found that 21% of the nurses adjusted the negative pressure level of the aspirator to a maximum of 150 mmHg in adult patients, 42.5% used sterile technique. Nurses' a higher level of education, more years of experience, intensive care certification, or in-service training related to the subject had more positive knowledge and practices compared to other groups.

Conclusion: It was determined that only about half of the nurses participating in this study had sufficient knowledge and skills regarding endotracheal suctioning, their compliance with evidence-based practices increased with education and experience.

Keywords: Aspiration, nursing care, intensive care nursing

Çocuklarda İnternet Bağımlılığının Obezite Riski ve Uyku Bozukluğu İle İlişkisinin İncelenmesi

Investigation of the Correlation between Internet Addiction, Obesity Risk and Sleep Disorder in Children

Sülenur Duran¹ Dilek Küçük Alemdar²

¹Samsun Çarşamba Devlet Hastanesi, Samsun, TÜRKİYE, sulenurduran55@gmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, dilekkucukalemdar@odu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu çalışma çocuklarda internet bağımlılığının obezite riski ve uyku bozukluğu ile arasındaki ilişkinin ve etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde olan çalışmanın örneklemini, Samsun Terme’de bir ilköğretim okuluna devam eden 7-10 yaş (1. 2. 3. 4. Sınıf) 458 çocuğun ebeveyni oluşturmuştur. Veriler çalışmaya katılmayı kabul eden ve seçim kriterlerine uyan ebeveynlerden Ebeveyn ve Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu, Aile Çocuk İnternet Bağımlılık Ölçeği (AÇİBÖ), Aile Beslenme Fiziksel Aktivite Ölçeği (ABFAÖ), Çocuklar İçin Uyku Bozukluğu Ölçeği (ÇUBÖ) ile toplandı. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Kolmogorov-Smirnov testi, Student t-testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi, Pearson veya Spearman korelasyon katsayıları ve lineer regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çocukların yaş ortalaması 7.83±1.12 olup, %48.7’i erkek ve %51.3’ü kızdır. Çocukların BKİ 17.16±1.82 olup %81’i sağlıklı kiloda, %4.8’inin ise obez olduğu belirlendi. Çocukların %69.7’si interneti günde 1-2 saat arasında kullandığı, %41.3’ünün internet kullanım sırasında bir şeyleri yiyip içtiği, %11.4’ünün ev dışında oyun oynamadığı ve %11.8’inin sabah keyifsiz uyandığı belirlendi. Araştırmada çocukların AÇİBÖ puan ortalaması 24.78±13.28, ABFAÖ puan ortalaması 50.28±5.75 ve ÇUBÖ puan ortalaması 39.39±7.96 olarak saptandı. AÇİBÖ puanlarına çocukların %94.8’i belirti göstermediği ve %5.2’si sınırlı semptom gösterdiği belirlendi. Çocukların BKİ ile AÇİBÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki saptandı ($r=0.19$; $p<0.001$). Çocukların günlük uyku süresi (saat) ile AÇİBÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü çok zayıf bir ilişki belirlendi ($r=-0.112$; $p<0.05$). ABFAÖ toplam puanı ile AÇİBÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü çok zayıf bir ilişki ($r=-0.125$; $p=0.007$), ÇUBÖ toplam puanı ile AÇİBÖ toplam puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü orta şiddette bir ilişki bulundu ($r=0.448$; $p<0.001$). Regresyon analizine göre, AÇİBÖ’nin ABFAÖ ve ÇUBÖ üzerinde önemli düzeyde belirleyici olduğu saptandı ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışmanın sonucunda internet kullanımındaki artışın fiziksel aktivite ve sağlıklı beslenme davranışlarını olumsuz yönde etkilediği, uyku bozukluklarını artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hemşirelik, internet bağımlılığı, obezite, uyku bozukluğu

ABSTRACT

Objective: This study was performed with the aim of investigating the correlation and the effective factors between internet addiction, obesity risk and sleep disorders in children.

Methods: The sample for this descriptive and relational search type study comprised the parents of 458 children aged 7-10 years attending a primary school (1st, 2nd, 3rd, 4th grades) in Terme, Samsun. Data were collected from parents accepting participation in the study and abiding by the inclusion criteria using the Parent and Child Descriptive Information Form, Parent Child Internet Addiction Test (PCIAT), Family Nutrition and Physical Activity (FNPA) tool and Sleep Disturbance Scale for Children (SDSC). Analysis of data used descriptive statistical methods, the Kolmogorov-Smirnov test, Student t test, Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis test, Pearson or Spearman correlation coefficients and linear regression analysis.

Results: The mean age of children was 7.83±1.12 years, with 48.7% boys and 51.3% girls. For children, BMI was 17.16±1.82 with 81% at healthy weight and 4.8% obese. Among children, 69.7% spent 1-2 hours per day on the internet, 41.3% ate or drank during internet use, 11.4% did not play outside the house and 11.8% woke with difficulty in the morning. In the research, the mean PCIAT score for children was 24.78±13.28, mean FNPA score was 50.28±5.75 and mean SDSC score was 39.39±7.96. For PCIAT scores, 94.8% of children did not have symptoms and 5.2% displayed limited symptoms. There was a statistically significant, positive and weak correlation between the BMI and PCIAT scores of children ($r=0.19$; $p<0.001$). There was a statistically significant, negative and very weak correlation identified between the daily sleep duration (hours) of children and PCIAT scores ($r=-0.112$; $p<0.05$). There was a statistically significant, negative and very weak correlation between FNPA total score with PCIAT total score ($r=-0.125$; $p=0.007$). There was a statistically significant, positive and moderate correlation between SDSC total score and PCIAT total score ($r=0.448$; $p<0.001$). According to regression analysis, PCIAT was a determinant at significant levels for FNPA and SDSC ($p<0.05$).

Conclusion: As a result of the study, the increase in internet use was determined to negatively impact physical activity and health nutrition behavior, and to increase sleep disturbance.

Key words: Child, nursing, internet addiction, obesity, sleep disorder

Cerrahide Yapay Zekâ: Bilgi Analitiği

Artificial Intelligence in Surgery: Information Analytics

Dürdane Palabıyık Yılmaz¹ Meryem Yavuz van Giersbergen²

¹Gönen Devlet Hastanesi, Balıkesir, TÜRKİYE, durdanepalabiyikilmaz@gmail.com

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, TÜRKİYE, meryem33@yahoo.com

ÖZ

Amaç: Cerrahide yapay zekâ ve bilgi analitiği, cerrahi süreçlerin iyileştirilmesi, hasta güvenliğinin artırılması ve cerrahi sonuçların optimize edilmesi gibi alanlarda büyük potansiyele sahiptir. Bu çalışma, bibliyometrik analiz yoluyla cerrahi alanındaki yapay zekâ (AI) çalışmalarına panoramik bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Analiz için PRISMA tabanlı iş akışı uygulanmış ve "Web of Science" veri tabanı kullanılmıştır. Analize, "Yapay Zekâ", "AI", "Cerrahi", "Cerrahi" ve "Cerrahi Bakım" gibi parametrelere odaklanan toplam 5.062 yayın dâhil edildi.

Bulgular: Sonuçlar, 1988'den günümüze makale sayısında yıllık %19.36'lık önemli bir büyüme oranı olduğunu ve 2016'dan sonra çalışmalarda hızlı bir artış olduğunu göstermektedir. Amerika Birleşik Devletleri yıllık yayınlar açısından başı çekerken, Türkiye 15. sırada yer alıyor. "Scientific Reports" dergisi bu alanda en fazla etkiye sahiptir ve "cerrahi" anahtar kelimesi son yıllarda trend olan bir konu haline gelmiştir.

Sonuç: Çalışma, cerrahi hemşirelikte AI hakkında daha fazla araştırmaya duyulan ihtiyacı vurgulamakta ve cerrahide AI'nın multidisipliner doğasını vurgulamaktadır. Genel olarak, bulgular AI teknolojisinin çeşitli cerrahi uzmanlıklar üzerinde derin bir etkiye sahip olduğunu ve aktif bir araştırma alanı olmaya devam ettiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, yapay zekâ, AI, bibliyometrik, analiz

ABSTRACT

Objective: Artificial intelligence and information analytics in surgery have great potential in areas such as improving surgical processes, increasing patient safety and optimizing surgical outcomes. This study aims to provide a panoramic perspective on artificial intelligence (AI) studies in the field of surgery through bibliometric analysis.

Methods: The PRISMA-based workflow was implemented for the analysis, and the "Web of Science" database was used. A total of 5,062 publications were included in the analysis, with a focus on parameters such as "Artificial Intelligence," "AI," "Surgery," "Surgical," and "Surgical Care".

Results: The results show a significant annual growth rate of 19.36% in the number of articles from 1988 to the present, with a rapid increase in studies after 2016. The United States of America leads in terms of annual publications, while Turkey ranks 15th. The journal "Scientific Reports" has the most influence in the field, and the keyword "surgery" has become a trending topic in recent years.

Conclusion: The study highlights the need for more research on AI in surgical nursing and emphasizes the multidisciplinary nature of AI in surgery. Overall, the findings suggest that AI technology has a profound impact on various surgical specialties and continues to be an active area of research.

Keywords: Surgery, artificial intelligence, AI, bibliometrics, analysis

Ebelik 3. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Tandem Emzirmeyle İlgili Bilgi ve Düşünceleri

Knowledge and Opinions of Midwifery 3rd and 4th Grade Students about Tandem Breastfeeding

Özlem Karabulutlu¹ Yağmur Kotancı²

¹Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kars, TÜRKİYE, okarabulutlu@gmail.com

²Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kars, TÜRKİYE, ymrktnci@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışma bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'ndeki öğrencilerin tandem emzirmeye dair bilgi ve düşüncelerini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı türde olup, evrenini 05.04.2023-05.05.2023 tarihleri arasında Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan toplam 124 ebelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup tüm evrene ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 76 ebelik öğrencisi dahil edilerek yüz yüze anket formu kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırma için Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Etik Kurulundan izin alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı yüzdelik hesaplamaları ve ki-kare önemlilik testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.63 ± 1.6 , %71.1'i 4. sınıf, %39.5'inin annesi ve %42.1'inin babası ilköğretim mezunudur. %85.5'inin geliri orta düzeyde olup babalarının %97.4'ü çalışmaktadır. Öğrencilerin %51.3'ü tandem emzirmeyi bildiklerini fakat bunların %14.5'i tandem emzirme uygulayan birini gördüklerini ve %93.4'ü kliniklerde tandem emzirme yapan anne görmediklerini belirtmiştir. %5.3'ü tandem emzirmeye ilişkin eğitim aldığını ve bu eğitimi hepsi üniversiteden aldığını belirtmiştir. Öğrencilerin %35.5'i tandem emzirmenin tanımını doğru bilmekte ve %65.8'i tandem emzirmeyi desteklediklerini ifade etmiştir. Öğrencilerin sınıfları ile tandem emzirme tanımını bilme durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$). Tandem emzirme tanımını bilme durumu ile eğitim alma isteme arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin çoğunluğunun tandem emzirmeyi bildikleri, tandem emzirmeyi destekledikleri ve bu konu hakkında eğitim almak istedikleri görülmektedir. Bu nedenle ebelik öğrencilerine tandem emzirmenin anne ve bebek sağlığına etkileri konusunda lisans eğitiminde ilgili derslerde planlı eğitim verilmelidir. Tandem emzirmeye dair uygulamalar konusunda da öğrencilerin bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, öğrenciler, emzirme

ABSTRACT

Objective: This study was carried out as a descriptive study to evaluate the knowledge and thoughts of students in the Department of Midwifery, Faculty of Health Sciences, of a university about tandem breastfeeding.

Methods: The research is descriptive and its population consists of 124 midwifery students studying at the Faculty of Health Sciences of Kafkas University between 05.04.2023 and 05.05.2023. Sample selection was not made in the study, and the whole universe was tried to be reached. Data were collected using a face-to-face questionnaire, including 76 midwifery students who agreed to participate in the study voluntarily. Permission for the study was obtained from the Non-Interventional Ethics Committee of the Faculty of Health Sciences of Kafkas University. Number percentage calculations and chi-square significance tests were used in the evaluation of the data. Statistical significance level was accepted as $p < 0.05$.

Results: The mean age of the students participating in the study was 22.63 ± 1.6 years, 71.1% of them were in the 4th grade, the mothers of 39.5% and the fathers of 42.1% were primary-secondary school graduates. 85.5% of them have a medium income and 97.4% of their fathers are working. 51.3% of the students stated that they knew about tandem breastfeeding, but 14.5% of them stated that they saw someone who practiced tandem breastfeeding, and 93.4% stated that they did not see a mother who breastfed in tandem in clinics. 5.3% stated that they received training on tandem breastfeeding and all of them received this training from university. 35.5% of the students knew the definition of tandem breastfeeding correctly and 65.8% stated that they supported tandem breastfeeding. A statistically significant relationship was found between the grades of the students and their knowledge of the definition of tandem breastfeeding ($p < 0.05$). A statistically significant relationship was found between knowing the definition of tandem breastfeeding and wanting to receive education ($p < 0.05$).

Conclusion: It is seen that the majority of the students know tandem breastfeeding, support tandem breastfeeding and want to receive training on this subject. For this reason, planned education should be given to midwifery students in related courses in undergraduate education on the effects of tandem breastfeeding on mother and baby health. It is also recommended to raise awareness of students on practices related to tandem breastfeeding.

Keywords: Information, students, breastfeeding

Dismenorede Aromaterapi Uygulaması ve Hemşirelik Yaklaşımı

Aromatherapy Application in Dysmenored and Nursing Approach

Özlem Karabulutlu¹ Cansu Mine Aydın²

¹Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kars, TÜRKİYE, okarabulutlu@gmail.com

²Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kars, TÜRKİYE, cansumine2236@gmail.com

ÖZ

Dünyadaki kadınlarda yaş ve ırk farketmeksizin yarısından fazlasını etkileyen jinekolojik problemlerden biri dismenoredir. Dismenore kadınlarda genellikle alt abdomende kramp tarzında ağrı, bulantı, kusma, diyare, baş dönmesi, baş ağrısı ve emosyonel rahatsızlıklar gibi belirtilerin görülmesine bağlı olarak kadının iş hayatını ve okul hayatını olumsuz etkileyerek yaşam kalitesinde düşüşe neden olmaktadır. Dismenorede farmakolojik tedaviler ve nonfarmakolojik tedaviler kullanılmaktadır. Bu durumda kadınlar tamamlayıcı ve bütünleştirici terapi uygulamalarından geniş bir alana sahip olan noninvaziv, ucuz ve rahatlatıcı özelliğe sahip aromaterapiyi tercih etmektedir. Aromaterapi, esansiyel yağların terapi amacıyla ya da tıbbi olarak kullanılmasıdır. Direkt ve indirekt inhalasyon, topikal, banyo, oral ve masaj yöntemleri ile uygulanmaktadır. Dismenorede; zencefil, roman papatyası, nane, tüylü adaçayı, karabiber, sardunya, selvi, limon, lavanta, okaliptüs, biberiye ve melisa esansiyel yağları farklı yöntemler ile tedavide kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalarda kullanılan esansiyel yağların kadınlarda yaşanan dismenore semptomlarını yönetmede olumlu etkileri olduğu ve orta derece kanıt sundukları bulunmuştur. Son zamanlarda gül ve çörek otu esansiyel yağlarında dismenore şikayetlerini hafiflettiği, ağrı şiddeti ile süresini azalttığı ve stres hormon düzeylerini düşürdükleri belirtilmiştir. Hemşirelikte aromaterapi bireyin sağlığını iyileştirmek, geliştirmek, insan ile çevre etkileşimini kolaylaştırmada tercih edilmektedir. Esansiyel yağların bireyin seçmesine izin vererek aromaterapi uygulaması sırasında bireyin yanında bulunmak, uygulamayı bireye özgü planlamak ve iyileşme oranını hızlandırarak kanıta dayalı uygulamalar ışığında verilen bakım ve hizmetin kalitesini arttıracaktır. Bireye verilen fiziksel ve emosyonel destek bireyin kişisel bakımına katılması sağlığını ve yaşam kalitesini yükseltecektir.

Anahtar Kelimeler: Dismenore, esansiyel yağ, hemşirelik

ABSTRACT

Dysmenorrhea is one of the gynecological problems that affect more than half of women in the world regardless of age and race. Dysmenorrhea causes a decrease in the quality of life by negatively affecting the work and school life of the woman, due to the symptoms such as cramp-like pain in the lower abdomen, nausea, vomiting, diarrhea, dizziness, headache and emotional disturbances. Pharmacological and non-pharmacological treatments are used in dysmenorrhea. In this case, women prefer noninvasive, inexpensive and relaxing aromatherapy, which has a wide range of complementary and integrative therapy applications. Aromatherapy is the therapeutic or medicinal use of essential oils. It is applied by direct and indirect inhalation, topical, bath, oral and massage methods. In dysmenorrhea; Ginger, Roman chamomile, mint, hairy sage, black pepper, geranium, cypress, lemon, lavender, eucalyptus, rosemary and lemon balm essential oils are used in the treatment with different methods. It has been found that the essential oils used in the studies have positive effects in managing the symptoms of dysmenorrhea in women and provide moderate evidence. Recently, it has been stated that rose and black cumin essential oils alleviate dysmenorrhea complaints, reduce pain severity and duration, and reduce stress hormone levels. Aromatherapy in nursing is preferred to improve and develop the health of the individual and to facilitate the interaction between people and the environment. By allowing the individual to choose essential oils, being with the individual during the aromatherapy application will increase the quality of care and service provided in the light of evidence-based practices by planning the application specifically to the individual and accelerating the recovery rate. The physical and emotional support given to the individual will increase the health and quality of life of the individual.

Keywords: Dysmenorrhea, essential oil, nursing

Hemşirelik Öğrencilerinin Kronotipine Göre Uyku Hijyeni ve Akademik Başarısının İncelenmesi

Investigation of Sleep Hygiene and Academic Achievement of Nursing Students by Chronotype

Betül Bayrak¹ Fatma Aksoy²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, mirace19@hotmail.com

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ordu, TÜRKİYE, fatma.aksoy96@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin kronotiplerine göre uyku hijyeni düzeyi ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte planlanan araştırmanın örneklemini Karadeniz Bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 376 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler Öğrenci Bilgi Formu, Uyku Hijyen İndeksi ve Sirkadiyen Ritimde Sabahçıl ve Akşamcıl Tipleri Belirlemeye İlişkin Değerlendirme Formu (Kronotip Belirleme Formu) ile 1 Nisan 2023-10 Haziran 2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul onayı, kurum izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiş olup veriler normal dağılıma uygunluklarına göre non-parametrik testler ile analiz edilmiş ve $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.21 ± 1.94 , yaklaşık yarısı akademik başarılarını orta düzey olarak algılamakta ve akademik not ortalaması ise 2.94 ± 0.34 bulunmuştur. Günlük uyku süresi ortalama $7.63-1.28$ ve öğrencilerin %23.1'inin uyku problemi olduğu saptanmıştır. Uyku Hijyen İndeksi puan ortalaması 32.27 ± 7.25 , kronotip puan ortalaması ise 50.40 ± 8.22 'dir. Öğrenciler kronotip özelliklerine göre incelendiğinde, %13.6'sının sabahçıl tipe yakın ve aynı oranda akşamcıl tipe yakın olduğu, çoğunluğun (%70) ara tipe olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin kronotip özellikleri ile uyku hijyeni arasında anlamlı ilişki bulunamazken ($r=-0.006$, $p=0.903$), not ortalaması ile kronotipleri arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.132$, $p=0.010$).

Sonuç: Bu çalışmada öğrencilerin iyi düzeyde not ortalamasına ve orta düzeyde uyku hijyenine sahip olduğu belirlenirken, çoğunluğunun 'ara tip' kronotip özelliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin kronotip puanları arttıkça not ortalamalarının da anlamlı olarak arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, hemşirelik öğrencisi, kronotip, sirkadiyen ritim, uyku hijyeni

ABSTRACT

Objective: In this study, it was aimed to examine the relationship between the sleep hygiene level and academic achievement of nursing students according to their chronotype.

Methods: The sample of the research, which is planned as descriptive and relationship-seeking type, consists of 376 nursing students studying in the nursing department of a state university in the Black Sea Region. Data were collected between April 1, 2023 and June 10, 2023 with Student Information Form, Sleep Hygiene Index and Evaluation Form for Determining Morning and Evening Types in Circadian Rhythm (Chronotype Determination Form). Ethics committee approval, institutional permission, and informed consent were obtained from the students before starting the study. The conformity of the data to the normal distribution was evaluated with the Kolmogorov-Smirnov test, and the data were analyzed with non-parametric tests according to their conformity to the normal distribution and evaluated at $p<0.05$ significance level.

Results: The mean age of the students was 21.21 ± 1.94 , nearly half of them perceived their academic achievement as moderate, and their academic grade average was 2.94 ± 0.34 . It was determined that the average daily sleep time was $7.63-1.28$ and 23.1% of the students had sleep problems. The mean score of Sleep Hygiene Index is 32.27 ± 7.25 , and the mean score of chronotype is 50.40 ± 8.22 . When the students were examined according to their chronotype characteristics, it was determined that 13.6% of them were close to the morning type and the same ratio to the evening type, and the majority (70%) were intermediate type. While no significant relationship was found between the chronotype characteristics of the students and their sleep hygiene ($r=-0.006$, $p=0.903$), there was a weak positive correlation between their grade point average and their chronotypes ($r=0.132$, $p=0.010$).

Conclusion: In this study, while it was determined that the students had a good grade point average and a moderate level of sleep hygiene, it was determined that the majority of them had the 'intermediate type' chronotype feature. It was observed that as the chronotype scores of the students increased, their grade point averages increased significantly.

Keywords: Academic achievement, nursing student, chronotype, circadian rhythm, sleep hygiene

Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği Turkish Validity and Reliability of the Tokophobia Assessment Questionnaire

Nülüfer Erbil¹ Hüsne Yücesoy² Hilal Gül Boyraz³ Gizem Yıldız⁴

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ordu, TÜRKİYE, husne_yucesoy@hotmail.com

³Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, hilalgul95@gmail.com

⁴Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, gizemg.2795@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, özgün ismi “Tokophobia Assessment Questionnaire” olan, Türkçe’de Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeği olarak adlandırılan ölçeği Türkçeye uyarlamak ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Yöntem: Metodolojik tipte olan çalışmanın örnekleme 259 kadın alınmıştır. Veriler, kişisel bilgi formu ile DKDÖ ve Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeği Kadın Formu (GÖDKÖ-KF) ile Nisan 2022-Nisan 2023 tarihleri arasında toplanmıştır. DKDÖ’nün dil ve kapsam geçerliliği sağlandıktan sonra, verilerin analizi doğrulayıcı ve açımlayıcı faktör analizi ve korelasyon analiz testi ile yapılmıştır.

Bulgular: DKDÖ’nin çeviri-geri çeviri yöntemi ile dil geçerliliği ve uzman görüşlerine göre kapsam geçerliliği sağlanmıştır. DKDÖ’nin orijinal yapıda olduğu gibi 6 alt boyuttan oluşmadığı ve tek boyutlu olduğu saptanmıştır. Tek boyutlu TAQ’nun faktör yüklerinin .481 ile .789 arasında değiştiği ve açıklanan varyansın (%43.1) yeterli olduğu saptanmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçlarına göre modelin faktör yükleri 0.60 ile 1.51 arasında olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin uyum indeksi değerleri χ^2/DF 2.600, RMR 0.0871, GFI 0.837, AGFI 0.788, NFI 0.843, IFI 0.897, NNFI 0.875, CFI 0.896, RMSEA 0.079 olduğu ve bu hali ile modelin kabul edilebilir olduğu bulunmuştur. Tek boyutlu DKDÖ’nin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .939 bulunmuştur. DKDÖ’nin tüm maddelerinde madde toplam puan korelasyonları 0.30’un üzerinde bulunmuş ve ölçekten madde çıkarılmasına gerek görülmemiştir. Türk kültüründe DKDÖ’nün geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. DKDÖ puan ortalaması 40.04 ± 17.54 bulunmuştur. DKDÖ ile GÖDKÖ-KF arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=.530$).

Sonuç: Sonuç olarak tek boyutlu DKDÖ’nün Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. Doğum korkusunun erken dönemde belirlenmesi için, ölçeğin sağlık profesyonelleri tarafından kullanılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Doğum korkusu, gebelik, ölçek, geçerlik, güvenilirlik, metodolojik çalışma

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to adapt the scale, which was originally named “Tokophobia Assessment Questionnaire” and called “Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeği” in Turkish, into Turkish and to examine its validity and reliability.

Method: The sample of the methodological study included 259 women. The data were collected between April 2022 and April 2023 with a personal information form, Tokophobia Assessment Questionnaire (TAQ) and Women Childbirth Fear-Prior to Pregnancy Scale (WCF-PPS). The data were analyzed by confirmatory and exploratory factor analysis and correlation analysis test.

Results: The linguistic validity of the TAQ was ensured with the translation-back-translation method and content validity was ensured according to expert opinions. The TAQ didn’t consist of 6 sub-dimensions as in the original structure. The factor loadings of the unidimensional TAQ ranged between .481 and .789 and the variance explained (43.1%) was found to be sufficient. According to the confirmatory factor analysis results, the factor loadings of the model were determined to be between 0.60 and 1.51. The obtained fit index values of the scale were χ^2/DF 2.600, RMR 0.0871, GFI 0.837, AGFI 0.788, NFI 0.843, IFI 0.897, NNFI 0.875, CFI 0.896, RMSEA 0.079 and the model was found to be acceptable. The Cronbach's alpha reliability coefficient of the unidimensional TAQ was 0.939. Item-total score correlations were found to be above 0.30 in all the items of the TAQ, and there was no need to remove any item from the scale. The TAQ was a valid and reliable measurement tool in Turkish culture. The mean score of the TAQ was 40.04 ± 17.54 . A significant positive correlation was found between the TAQ and WCF-PPS ($r=.530$).

Conclusion: The unidimensionalTAQ is a valid and reliable measurement tool in Turkish culture. It is recommended that the scale be used by health professionals to determine the fear of childbirth.

Keywords: Fear of childbirth, tokophobia, assessment, methodological study, validity, reliability

Doğum Öncesi Dönemde Baba-Bebek Bağlanması

Father-Baby Attachment in Prenatal Period

Tuba Enise Benli¹ Yeşim Aksoy Derya²

¹İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Malatya, TÜRKİYE, tugba.benli@inonu.edu.tr

²İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Malatya, TÜRKİYE, yesim.aksoy@inonu.edu.tr

ÖZ

Amaç: Bu derleme, doğum öncesi dönemde baba bebek bağlanmasını literatür bilgisi ışığında değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma bir literatür derlemesidir.

Bulgular: Çiftlerin ebeveyn olmaya karar vermesinden köken alan baba bebek bağlanması, bebek dünyaya gelmeden önceye dayanmaktadır. Gebelikten önce başlayan bu süreç, trimesterler ilerledikçe artar, doğumla güçlenir ve doğumdan sonra da katlanarak devam eder. Doğum öncesi dönemde baba bebek bağlanması; baba kimliğinin temeli olarak kabul edilen, doğmamış çocuğa öznel sevgi duygusu içeren bir histir. Baba adayının doğacak bebeği ile ilgili hayaller kurması, planlar yapması, sevmesi, bebeği ile konuşması, bebeği hakkında sorular sorması, beklenen ve bebekle arasında oluşması istenilen duygusal bir bağın işaretidir.

Doğum öncesi dönemde gelişen bağlanma; en erken ebeveynlik şekli olarak görülmekte olup doğum sonrası anne ve babanın ebeveynlik rollerini de etkilemektedir. Gebelikte ebeveynlerin zihinlerinde canlandırdıkları bebek imgesi, bebek ile ilgili duyguları, kurdukları hayaller anne-baba adayları üzerinde psikanalitik bir etkilenme yaratmaktadır. Dolayısıyla doğum öncesi dönemde gelişen bağlanma doğum sonrası annelik ve babalık rollerinin temelini oluşturacak, çocuğun yaşam süresince son derece hassas bir yere sahip olacak ve çocuğun sağlıklı büyüme-gelişmesi için de önemli rol oynayacaktır.

Sonuç: Doğum öncesi dönemde baba bebek arasındaki bağlanmanın değerlendirilmesi ve bağlanma davranışlarının desteklenmesi önem taşımaktadır. Bu süreçte baba adayları doğacak bebeği hissetmek için anne karnına dokunma, bebeği ile konuşma, duygularını içtenlikle ifade etme noktalarında cesaretlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Baba, bağlanma, doğum öncesi

Not: Bu derleme İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenen TDK-2022-2859 numaralı proje çalışmasından üretilmiştir.

ABSTRACT

Objective: This review was conducted to evaluate father-infant attachment in the prenatal period in the light of literature.

Methods: This study is a literature review.

Results: Father-baby attachment, which originates from the couples' decision to become parents, dates back to before the baby is born. This process, which starts before pregnancy, increases as the trimesters progress, strengthens with birth, and continues exponentially after birth. Father-baby attachment in the prenatal period is a feeling that is accepted as the basis of the father's identity and includes a subjective sense of love for the unborn child. The fact that the father-to-be dreams about his baby, makes plans, loves, talks to his baby, and asks questions about his baby is a sign of an emotional bond that is expected and desired to be formed between him and the baby.

Attachment that develops in the prenatal period is seen as the earliest form of parenting and affects the parenting roles of the mother and father after birth. The image of the baby that parents visualize in their minds during pregnancy, their feelings about the baby, and the dreams they dream up create a psychoanalytic effect on prospective parents. Therefore, attachment developed in the prenatal period will form the basis of postnatal motherhood and fatherhood roles, will have an extremely sensitive place in the child's life, and will play an important role in the healthy growth and development of the child.

Conclusion: In the prenatal period, it is important to evaluate the attachment between father and baby and to support attachment behaviors. In this process, expectant fathers should be encouraged to touch the mother's womb to feel the baby be born, talk to the baby, and express their feelings sincerely.

Keywords: Father, attachment, prenatal

Note: This compilation has been produced from the project study numbered TDK-2022-2859 supported by Inonu University Scientific Research Projects Unit.

Gebenin Cinsel Yaşamı Ölçeği ve Gebelikte Eşin Cinsel Yaşamı Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Turkish Validity and Reliability Study of Maternal Sex during Pregnancy and Partner Sex during Pregnancy

Nülüfer Erbil¹ Hatice Sarı Çetin²

¹Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ordu, TÜRKİYE, nerbil@odu.edu.tr

²Fatsa Lokman Hekim Sağlık Meslek Lisesi ve Teknik Anadolu Lisesi, Ordu, TÜRKİYE, sarihatice5@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, original adı “Maternal Sex During Pregnancy Scale” and “Partner Sex During Pregnancy Scale” olan, “Gebelerin Cinsel Yaşamı Ölçeği” (GCYÖ) ve “Gebelikte Eşin Cinsel Yaşamı Ölçeği” (GECYÖ)’ni Türk kültürüne uyarlamak, geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapmaktır.

Yöntem: Metodolojik tipteki çalışmanın örneklemini bir devlet hastanesi gebe izlem polikliniğine başvuran gebeler (n=160) ile eşleri (n=160) oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formu, 6 maddeli GCYÖ ve 8 maddeli GECYÖ ile toplanmıştır. Verilerin analizinde açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, iç tutarlılığının analizinde Cronbach alfa katsayısı ve madde toplam korelasyonu kullanılmıştır.

Bulgular: Ölçeklerin çeviri-geri çeviri yöntemi ile dil geçerliliği ve uzman görüşlerine göre kapsam geçerliliği sağlanmıştır. GCYÖ’nün orijinal yapıda olduğu gibi tek alt boyuttan oluştuğu, faktör yüklerinin 0.40’ın üzerinde ve açıklanan varyansın %52.44 olduğu belirlenmiştir. GCYÖ’nin doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre modelin faktör yüklerinin 0.52 ile 0.95 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçeğin uyum indeksi değerlerinin; χ^2/SD değeri 4.58, GFI 0.99, AGFI 0.98, CFI 0.95, RMSEA 0.050 ve SRMR 0.060 olduğu ve modelin kabul edilebilir olduğu bulunmuştur. GCYÖ’nün Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0.80 bulunmuştur. GCYÖ puan ortalaması 2.64 ± 0.94 bulunmuştur. GECYÖ’nün ise özgün formuna uygun olarak tek alt boyuttan oluştuğu, faktör yüklerinin 0.40’ın üzerinde ve açıklanan varyansın %45.775 olduğu belirlenmiştir. GECYÖ’nün doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre modelin faktör yükleri 0.58 ile 0.96 arasında bulunmuştur. GECYÖ’nün uyum indeksi değerlerinin; χ^2/SD değeri 6.96, GFI 0.94, AGFI 0.90, CFI 0.95, RMSEA 0.044 ve SRMR 0.011 olduğu ve modelin kabul edilebilir olduğu bulunmuştur. GECYÖ’nün Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0.82, puan ortalaması 3.90 ± 0.88 bulunmuştur. GCYÖ ve GECYÖ’nin madde toplam korelasyon puanları 0.30’un üzerinde saptanmıştır. GCYÖ ve GECYÖ puanları arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=.279$).

Sonuç: Türkçe GCYÖ ve GECYÖ’nin geçerli ve güvenilir ölçme araçları olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gebenin cinsel yaşamı ölçeği, gebelikte eşin cinsel yaşamı ölçeği, gebelik, ölçüm aracı

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to adapt to Turkish culture “Maternal Sex During Pregnancy Scale (MSP)” and “Partner Sex During Pregnancy Scale (PSP)” and to conduct validity and reliability studies.

Methods: The sample of the methodological study consisted of pregnant women (n=160) and their spouses (n=160) who applied to the pregnancy follow-up outpatient clinic of a state hospital. The data were collected using a personal information form, 6-item MSP and 8-item PSP. The data was analyzed by exploratory and confirmatory factor analysis (CFA), Cronbach's alpha coefficient, and item-total correlation.

Results: The language validity of the scales was ensured by the translation-back-translation method, and content validity was ensured according to expert opinions. The MSP consisted of a single dimension as in the original structure, the factor loadings were above 0.40, the variance explained was 52.44%. According to the CFA of MSP, the factor loadings of the model were between 0.52 and 0.95. The fit index values of the scale; χ^2/SD value was 4.58, GFI 0.99, AGFI 0.98, CFI 0.95, RMSEA 0.050, and SRMR 0.060. The Cronbach's alpha coefficient of the MSP was 0.80. MSP mean score was 2.64 ± 0.94 . The PSP consisted of a single dimension in accordance with its original form, the factor loadings were above 0.40 and the variance explained was 45.77%. According to the CFA of PSP, the factor loadings of the model were found between 0.58 and 0.96. The fit index values of PSP; χ^2/SD value was 6.96, GFI 0.94, AGFI 0.90, CFI 0.95, RMSEA 0.044, and SRMR 0.011. Cronbach's alpha coefficient of PSP was 0.82, PSP mean score was 3.90 ± 0.88 . Item total score correlations of MSP and PSP were above 0.30. There was a significant correlation between MSP and PSP scores ($r=.279$).

Conclusion: Turkish MSP and PSP are valid and reliable measurement tools.

Keywords: Maternal sex during pregnancy scale, partner sex during pregnancy scale, pregnancy, measurement tool

Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Maneviyat Düzeyleri ile Organ Bağışına Karşı Tutumları Arasındaki İlişki

The Relationship between the Spirituality Levels of Health Education Students and Their Attitudes towards Organ Donation

Fatma Gül Can¹ Eda Gülbetekin²

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ağrı, TÜRKİYE, fgulcan@agri.edu.tr

²Iğdır Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Iğdır, TÜRKİYE, edagulbetekin@gmail.com

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, sağlık eğitimi alan öğrencilerin maneviyat düzeyleri ile organ bağışına karşı tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte yapılan araştırmanın örneklemini Şubat-Nisan 2023 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusundaki bir üniversitede Sağlık Bilimleri Fakültesine kayıtlı olan, aktif öğrenim gören, araştırmaya katılmayı kabul eden 301 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, Tanıtıcı Bilgi Formu, Maneviyat Ölçeği ve Organ Bağışı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Veriler online anket yoluyla elde edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin, Maneviyat Ölçeğinin toplam puan ortalaması 106,19±17,095, "Organ Bağışı Tutum" ölçeği alt boyutlarından Değerleri/İnançları (Pozitif Tutum)" alt boyutunun puan ortalaması 94,44±18,033 "Negatif Tutum" toplam puan ortalaması 63,39±17,742 olarak belirlenmiştir. Maneviyat Ölçeğinin "Manevi Başa Çıkma" ve "Bağlantı" alt boyutlarında; cinsiyet değişkenine göre, "Manevi Yaşantı" ve "Tabiatla Uyum" alt boyutlarında; öldükten sonra yakınları tarafından organların bağışlanmasını isteme durumu değişkenine göre gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Organ Bağışı Tutum Ölçeği alt boyutundan "Negatif Tutum" toplamında; organ bağışlamak için ne yapacağını bilme durumu, organ bağışı hakkında bilgi sahibi olma durumu, öldükten sonra yakınları tarafından organların bağışlanmasını isteme durumu ve yakınlarının organlarını bağışlama durumu değişkenlerine göre gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. "Yardımseverlik ve Ahlaki Değerleri/İnançları (Pozitif Tutum)" alt boyutunda; cinsiyet, öldükten sonra yakınları tarafından organların bağışlanmasını isteme durumu ve yakınlarının organlarını bağışlama durumu değişkenlerine göre gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (p<0.05). Organ Bağışı Tutum Ölçeğinin "Yardımseverlik ve Ahlaki Değerleri/İnançları (Pozitif Tutum)" alt boyutu ile Maneviyat Ölçeğinin "Aşkınlık" alt boyutu arasında, "Tıbbi Olarak İhmal Edilme Korkusu" alt boyutu ile "Tabiatla Uyum" alt boyutu arasında, "Bedensel Yaralanma Korkusu" alt boyutu ile "Manevi Yaşantı" alt boyutu arasında, "Negatif Tutum" toplamı ile "Manevi Yaşantı" alt boyutu arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç: Öğrencilerin aşkınlık düzeyi arttıkça organ bağışına yönelik pozitif tutumun arttığı, tabiatla uyum arttıkça tıbbi olarak ihmal edilme korkusunun arttığı, manevi yaşantı düzeyleri arttıkça bedensel yaralanma korkusunun ve negatif tutumun arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, maneviyat, organ bağışı

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between the spirituality levels of health education students and their attitudes towards organ donation.

Methods: The sample of the descriptive cross-sectional study consisted of 301 students who were enrolled in the Faculty of Health Sciences at a university in the east of Turkey between February and April 2023, were actively studying, and accepted to participate in the research. Introductory Information Form, Spirituality Scale and Organ Donation Attitude Scale were used to collect data. Data were obtained through online interview.

Results: The total mean score of the Spirituality Scale of the students participating in the study is 106.19±17.095, and the mean score of the "Values/Beliefs (Positive Attitude)" sub-dimension of the "Organ Donation Attitude" scale is 94.44±18.033, the total mean score of "Negative Attitude" is 63.39. It was determined as ±17,742. In the "Spiritual Coping" and "Connection" sub-dimensions of the Spirituality Scale; according to the gender variable, in the sub-dimensions of "Spiritual Experience" and "Harmony with Nature"; It was determined that the difference between the groups according to the variable of requesting organ donation by their relatives after death was statistically significant. In addition, in the sum of "Negative Attitudes" from the Organ Donation Attitude Scale sub-dimension; It was determined that the difference between the groups was statistically significant according to the variables of knowing what to do to donate organs, having knowledge about organ donation, requesting organ donation by their relatives after death, and donating their relatives' organs. In the sub-dimension of "Benevolence and Moral Values/Beliefs (Positive Attitude)"; It was determined that the difference between the groups was statistically significant according to the variables of gender, request for organ donation by their relatives after death, and donation status of their relatives (p<0.05). Between the "Benevolence and Moral Values/Beliefs (Positive Attitude)" sub-dimension of the Organ Donation Attitude Scale and the "Transcendence" sub-dimension of the Spirituality Scale, between the "Fear of Medical Neglect" sub-dimension and the "Harmony with Nature" sub-dimension, "Fear of Bodily Injury" There was a low level of positive correlation between the "Spiritual Experience" sub-dimension and the "Negative Attitude" total and the "Spiritual Experience" sub-dimension.

Conclusion: It was determined that as the transcendence level of the students increased, the positive attitude towards organ donation increased, the fear of medical neglect increased as the harmony with nature increased, and the fear of bodily injury and negative attitude increased as the level of spiritual life increased.

Keywords: Nurse, spirituality, organ donation

YAZAR DİZİNİ/AUTHOR INDEX

- Ahmet Barış Güzel, 48
Ahmet Karayığit, 25
Aleyna Aksu, 87
Alkay Kara, 62
Arzu Akpınar, 93, 94
Arzu Hakyemez, 67
Aslı Sis Çelik, 66, 69, 70
Aslıhan Çatiker, 85, 88
Aydan Yıldız Özdemir, 79
Ayla Hendekci, 81
Aynur Cin, 64, 65
Aysel Gürkan, 137
Aysel Özşaban, 105
Ayşe Arıcioglu Sülün, 95, 96
Ayşe Aydın, 153
Ayşe Şevval Patkavak, 151
Ayşegül Yılmaz, 26, 97
Ayşenur Çetin Üçeriz, 63
Ayşenur Durmuş, 76
Ayten Yılmaz Yavuz, 81
Atife Çetin, 101
Bahadır Alver, 88
Bahtıgöl Kubat, 152
Banu Şişli, 83
Barış Bal, 98
Berhan Akdağ, 135
Beril Şeyda Gülle, 99
Betül Bayrak, 30, 172
Betül Özen, 27
Betül Zehra Yıldırım, 56
Birsal Canan Demirbağ, 133, 134
Buket Daştan, 64, 65
Burcu Ceylan, 89
Burçin Irmak, 71, 74, 122, 140
Burhan Pala, 85
Burhan Telli, 119
Buse Saygın, 31
Büşra Korkmaz, 66, 153
Büşra Nur Geldi, 90, 100
Büşra Salbacak, 139, 154
Canan Baş, 67
Canan Keskin Gemici, 28
Cansu Karadeniz Benli, 101
Cansu Mine Aydın, 171
Deniz Koçoğlu, 89
Derya Canlı, 68
Dilek Bozot Kayasan, 29
Dilek Coşkun Potur, 76
Dilek Küçük Alemdar, 23, 136, 161, 165, 168
Diyar Köprülü, 136
Dürdane Palabıyık Yılmaz, 169
Ebru Akbaş, 128
Ebru Aydın, 110, 141
Ebru Sevinç, 31
Ebru Solmaz, 69, 70
Ebru Şahin, 84, 106, 107, 116, 139, 149, 154
Eda Gülbetekin, 176
Eda Özyön, 32
Eda Şahin, 22
Elif Aslan, 71, 74, 122
Elif Çiçek, 81
Elif Zeynep Metin Gemici, 150
Emek Bakanoğlu Kalkavan, 82, 104
Emel Ege, 19, 32, 42
Emel Gülnar, 164
Emine Bakır, 33
Emine Geçkil, 91
Emine Türkmen, 77
Emre Yanikkerem, 59
Emriye Hilal Yayan, 96, 115
Ertuğrul Sarı, 105, 166
Esra Cemile Pekak, 34
Esra Kılıç, 106, 107
Esra Sarıoğlu, 136
Esra Özkan, 108
Esra Şahin, 119
Esra Tural Büyük, 112, 113
Evşen Nazik, 47, 48
Fatma Aksoy, 155, 157, 166, 172
Fatma Er, 37
Fatma Gül Can, 176
Fatmanur Yavaş, 38
Fatma Bozdağ, 35, 36
Fatma Mihrap Mete, 72
Fatma Yıldırım, 143
Fulya Batmaz, 166

- Funda Özdemir, 142
Furkan Kalkavan, 119
Gamze Bulut, 62
Gamze Şahbaz, 39, 57
Gaye Demirtaş Adlı, 92
Gizem Yıldız, 147, 173
Gözde Çandır, 145
Gülay Arslan, 91
Gülbeyaz Can, 10
Gülşan Yavuz, 49
Gülyeter Erdoğan Yüce, 40
Hacer Gök Uğur, 79, 80, 81
Handan Zincir, 150
Hanife Durgun, 60, 155, 165
Hanife Şen Tiryaki, 102, 103
Hasan Toptaş, 98
Hatice Demirağ, 64, 65
Hatice Efe Eydi, 156
Hatice Nur Nefes, 110, 141
Hatice Oltuluoğlu, 86
Hatice İş Gündüz, 112, 113
Hatice Polat Şimşek, 71, 74, 122
Hatice Sarı Çetin, 175
Hatice Uzşen, 112, 113
Hatice Yangın, 93, 94
Havva Üçüncü, 111
Havva Öztürk, 166
Hayrunnisa Toygar, 112, 113
Heja Yıldırım, 40
Hilal Gül Boyraz, 110, 141, 157, 158, 173
Hilal Kuşçu Karatepe, 102, 103
Hülya Karataş, 114
Hülya Kaya, 51
Hülya Şen, 41
Hüseyin Sağlam, 36
Hüsne Yücesoy, 57, 173
İbrahim Uzan, 148
İlknur Kırdar, 73
Jadranka Stricevic, 13
Jana Goriup, 14
Kadriye Şahin, 114
Kafiye Eroğlu, 33
Kamile Altuntuğ, 42
Kerem Erzurumlu, 17
Kerime Derya Beydağ, 43, 44, 83
Kübra Sultan Dengiz, 89
Mehmet Canbaz, 63
Mehmet Emin Düken, 114, 115
Mehtap Gümüşay, 109
Meltem Şirin Gök, 159, 160
Menekşe Nazlı Aker, 142
Merdiye Şendir, 18, 82, 104
Merve Kırmacı, 31
Merve Koyun, 112, 113
Merve Öksüz, 116, 149
Mervenur Öztürk, 161, 165
Meryem Sevinç, 30
Meryem Yavuz van Giersbergen, 6, 169
Mesut Meşe, 86
Mesut Karaman, 103
Mevlûde Alpaslan Arar, 143, 144
Meyreme Aksoy, 117
Minna Stolt, 9, 61
Muhammet Özkoroğlu, 80
Muharrem Çelik, 45, 122
Murat Bektaş, 81
Naciye Yüce, 159
Nazlı Altun Laçinkaya, 140
Nazmiye Yirik, 163
Nermin Uyurdağ, 31
Necip Hanci, 37
Nedime Gül Doğan Özdemir, 101
Nursena Bayraktar, 112
Neslihan Atlı, 35
Neslihan Yılmaz Sezer, 118
Nesrin Nural, 53
Nezahat Özer, 119
Neziha Karabulut, 62
Nidanur Çiğdem, 125
Nihal Ünaldı Baydın, 41
Nil Küçük Yüceyurt, 51
Nilgün Göktepe, 7, 77, 151, 156
Nimet Ateş, 99
Nuran Nur Türkeli, 120
Nuray Şahin Orak, 167
Nuray Şimşek, 46
Nurcan Çalışkan, 24, 164
Nurcan Uzdil, 46
Nurfidan Varlık, 78
Nurgül Bölükbaş, 25, 45, 71, 74, 121, 122
Nursel Alp Dal, 43
Nursena Bayraktar, 112, 113

- Nülüfer Erbil, 39, 57, 78, 90, 100, 111, 120,
129, 130, 131, 132, 141, 143, 144, 147, 157,
158, 162, 173, 175
Ömer Faruk Burkay, 124
Ömer Seyfi Acar, 122
Öykü Saraydemir, 123
Özlem Akın, 39, 57, 162
Özlem Ceyhan, 27
Özlem Işıl, 124, 145
Özlem Karabulutlu, 170, 171
Özlem Yazıcı, 119
Öznur Başdaş, 35
Öznur Çetin, 125
Öznur İpek, 58
Öznur Tuğba Çelebi, 126
Parveen Ali, 8
Pınar Kara, 47, 48
Pınar Tekinsoy Kartın, 29
Rabia Erkan, 142
Rabia Gökcek, 98
Rabia Özer, 118
Raul Alberto Carrilho Cordeiro, 3
Remziye İrem Fırtına, 36
Rıdvan Yılmaz, 117
Riitta Suhonen, 61
Runida Doğan, 86
Sabiha Çağlayan, 77
Seda Gökkaya, 160
Seda Koçak Şahin, 44
Seda Şahan, 50
Selçuk Boran Öztürk, 49, 50
Selen Özdemir, 146
Selma Sabancıoğulları, 20, 127, 128
Selvinaz Albayrak, 77
Semra Eyi, 34, 58
Sevda Korkut, 49
Sevgül Dönmez, 38
Sevil Güler, 49, 50
Sevim Ulupınar, 2, 51
Seyhan Çerçi, 31
Sibel Peksoy Kaya, 73
Sonay Bilgin, 146
Sultan Taşcı, 1, 49
Suzana Kraljić, 15
Şehriban Çiftçi, 59
Şenay Topuz, 118
Şerife Tutar, 163
Şevval Şahin, 129, 130
Şeyda Can, 60, 61
Şeydanur Osmalı, 131
Şule Bıyık Bayram, 26, 97, 105, 164
Şulenur Duran, 168
Tansunur Kandemir, 84
Tuba Enise Benli, 174
Tuğba Pamuk, 132
Türkan Pasinlioğlu, 4
Türkan Ülker, 49
Uçar Küçük, 133, 134
Utku Menteş, 98, 135
Ülkü Özdemir, 29
Ümmühan İrice, 121
Vacide Aşık Özdemir, 52, 54, 75
Vesile Koçak, 19, 32, 42
Yağmur Akbal, 53, 54, 75
Yağmur Başol, 55
Yağmur Kotancı, 170
Yahya Demircan, 165
Yasemin Başer, 167
Yasemin Kalkan Uğurlu, 72, 87, 136, 138
Yasemin Temiz Marangoz, 16
Yelda Koçak, 150
Yeliz Doğan Merih, 56
Yeliz Suna Dağ, 96
Yeşim Aksoy Derya, 174
Yeşim Dikmen Aydın, 137
Yeşim Yaman Aktaş, 21, 108, 123
Yılmaz Güneş, 38
Zehra Acar, 109
Zehra Arslan, 115
Zehra Tuğçe Bayrak, 138
Zekiye Aydın, 67
Zeliha Büyükbayram, 117
Zeynep Pehlivan Köksal, 54, 75
Zeynep Saçıkara, 89
Zübeyde Korkmaz, 98, 135
Züleyha Kılıç, 46
Zülfünaz Özer, 55

1ST

INTERNATIONAL
NURSING
STUDIES
CONGRESS

JULY 12-14, 2023
ORDU, TÜRKİYE

SÖZEL BİLDİRİ OTURUMLARI

ORAL PRESENTATION SESSIONS

SÖZEL BİLDİRİ OTURUMLARI /ORAL PRESENTATION SESSIONS

SALON 1 – 1. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 16.30-17.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Sultan TAŞCI Doç. Dr. Hanife DURGUN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
1	Benign Prostat Hiperplazili Hastalarda Uyku ve Yaşam Kalitesi İlişkisi, <i>The Relationship of Sleep and Quality of Life in Patients with Benign Prostate Hyperplasia</i>	Ahmet KARAYİĞİT, Nurgül BÖLÜKBAŞ
2	Senaryoya Dayalı Eğitimin Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenme Motivasyonlarına ve Aseptik Uygulama Tekniğine Karar Verme Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Scenario-Based Training on Nursing Internal Learning Motivations and Aseptic Practice Technique Decision-Making Skills</i>	Ayşegül YILMAZ, Sule BIYIK BAYRAM
4	Hemşirelerin Kemoterapi ve Port Kateter Uygulamalarında Yaşadıkları Sorunların Belirlenmesi <i>Determination of the Problems Experienced by Nurses in Chemotherapy and Port Catheter Applications</i>	Canan KESKİN GEMİCİ
6	İntörn Hemşirelerin Hasta Merkezli Bakım Yetkinliği ve Bütüncül Hemşirelik Yeterliliğinin Belirlenmesi <i>Determination of Intern Nurses' Patient-Centered Care Competency and Holistic Nursing</i>	Betül BAYRAK, Meryem SEVİNÇ
7	Hemşirelerde Şefkat Yorgunluğunun Bakım Davranışları Üzerine Etkisi: İstanbul Örneği <i>The Effect of Compassion Fatigue in Nurses on Care Behaviors: The Case of Istanbul</i>	Seyhan ÇERÇİ, Ebru SEVİNÇ, Nermin UYURDAĞ, Merve KIRMACI, Buse SAYGIN
10	Perioperatif Süreçte Kaliteye Ulaşmada Eleştirel Düşünme, Profesyonel Değerler ve Birey Merkezli Bakımın Etkisi <i>The Impact of Critical Thinking, Professional Values And Person-Centred Care on The Achievement of Quality in the Perioperative Process</i>	Esra Cemile PEKAK, Semra EYİ
13	İntörn Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Yetkinlik Düzeylerinin Mesleki Hazır Oluşluk Algılarına Etkisi <i>The Effect of Intern Nursing Students' Professional Competency Levels on Perceptions of Professional Readiness</i>	Fatma ER, Necip HANCI
34	Abdominal Cerrahi Girişim Sonrası Ağrı ve Uyku Kalitesi Üzerine Kaygı Düzeyi ve Nutrisyonel Durumun Etkisi <i>The Effect of Anxiety Level and Nutritional Status on Pain and Sleep Quality After Abdominal Surgery</i>	Öznur İPEK, Semra EYİ

SALON 1 -- 2. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 17.30-18.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Özlem CEYHAN Dr. Öğr. Üyesi Yasemin KALKAN UĞURLU
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
16	Tip 2 Diyabet Hastalarında Sosyal Destek ve Hastalık Kabulünün Tedavi Uyumuna Etkisi <i>The Effect of Social Support and Illness Acceptance on Treatment Adherence in Type 2 Diabetes Patients</i>	Heja YILDIRIM, Gülyeter ERDOĞAN YÜCE
21	Hemşirelik Öğrencilerinde Sağlık Algısı ve Akıllı İlaç kullanımı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship Between Health Perception and Smart Drug Use in Nursing Students</i>	Nurgül BÖLÜKBAŞ, Muharrem ÇELİK
36	Hemşirelik Öğrencilerinin Manevi Bakım Verme ve Bireyselleştirilmiş Bakım Algılarının Belirlenmesi <i>Identification of Spiritual Care-Giving and Individualized Care Perceptions of Student Nurse</i>	Hanife DURGUN, Şeyda CAN
37	Hemşirelik Bakımı Nasıl Bireyselleştirilir – Sistemantik Bir Derleme <i>How to Individualise Nursing Care – A Systematic Review</i>	Şeyda CAN, Minna STOLT, Riitta SUHONEN
47	Araç Dışı Trafik Kazası Geçiren Bir Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient with Non-Vehicle Traffic Accident According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report</i>	Elif ASLAN, Hatice POLAT ŞİMŞEK, Burçin IRMAK, Nurgül BÖLÜKBAŞ
97	Basınç Yarasını Önleme ve Bakımında Kanıt Temelli Uygulamalar <i>Evidence-Based Practices in Pressure Wound Prevention and Care</i>	Nurgül BÖLÜKBAŞ, Ümmühan İRİCE
58	Renal Transplantasyon Yapılan Hastalarda Taburculuk Öncesi Öğrenim Gereksinimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of Pre-Discharge Learning Needs in Patients with Renal Transplantation</i>	Emek BAKAN OĞLU, KALKAVAN, Merdiye ŞENDİR

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 2 -- 1. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 16.30-17.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Gülbeyaz CAN Doç. Dr. Hacer GÖK UĞUR
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
3	Hemşirelik Öğrencilerinin Çok Yönlü Geriatrik Değerlendirme Sürecinde Yaşadıkları Deneyimler <i>Experiences of Nursing Students In The Process of Multiple Geriatric Assessment</i>	Betül ÖZEN, Özlem CEYHAN,
5	Yoğun Bakım Ünitesinden Servise Transfer Olan Hastaların Yoğun Bakım Deneyimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of Intensive Care Experiences of Patients Transferred from the Intensive Care Unit to the Service</i>	Dilek BOZOT KAYASAN, Pınar TEKİNSOY KARTIN, Ülkü ÖZDEMİR
14	Tele-Hemşirelik: Uzaktan Bakımın Yeni Boyutları <i>Tele-Nursing: New Dimensions of Remote Care</i>	Fatmanur YAVAŞ, Yılmaz GÜNEŞ, Sevgül DÖNMEZ
25	Hemşirelik Beceri Eğitiminde Kullanılan Video Mobil Aplikasyon Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarı Problem Çözme Eleştirel Düşünme Düzeylerine Etkisi <i>Video Mobile Applique Supported Teaching Used in Nursing Skill Training Effects on Students' Academic Success Problem Solving Critical Thinking Levels</i>	Sevil GÜLER, Sultan TAÇCI, Sevda KORKUT, Selçuk BORAN ÖZTÜRK, Gülşan YAVUZ, Türkan ÜLKER
26	Periferik İntravenöz Katater İşlemi Esnasında Uygulanan Sanal Gerçeklik Gözlüğü İle Video İzletiminin Ağrı Anksiyete ve Memnuniyet Üzerine Etkisi <i>The Effect of Video Streaming with Virtual Reality Glasses on on Pain Anxiety and Satisfaction Applied in Peripheral Intravenous Catater Process</i>	Sevil GÜLER, Seda ŞAHAN, Selçuk BORAN ÖZTÜRK
29	Evre 3-5 Arası Prediyaliz Dönemde Verilen Hemşirelik Eğitim ve Takibi Diyalize Girme Sürecini Etkiler Mi? : Literatür Derlemesi <i>Does the Nursing Education and Follow-up Given in the Predialysis Period between Stage 3-5 Affect the Process of Entering Dialysis?: Literature Review</i>	Yağmur AKBAL, Nesrin NURAL
131	Öğrenci Hemşirelerin Kültürel Farkındalığı ile Terapötik İletişim Becerileri Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Cultural Awareness and Therapeutic Communication Skills of Student Nurses</i>	Fatma AKSOY, Hanife DURGUN
148	Hemşirelik Öğrencilerinin Kronotipine Göre Uyku Hijyeni ve Akademik Başarısının İncelenmesi <i>Investigation of Sleep Hygiene and Academic Achievement of Nursing Students by Chronotype</i>	Betül BAYRAK, Fatma AKSOY
30	Hemşirelik Öğrencilerinde Kültürlerarası Duyarlılığı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi <i>Determination of Factors Affecting Intercultural Sensitivity in Nursing Students</i>	Yağmur AKBAL, Vacide AŞIK ÖZDEMİR, Zeynep PEHLİVAN KÖKSAL

SALON 2 -- 2. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 17.30-18.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Nurgül BÖLÜKBAŞ Doç. Dr. Yeşim YAMAN AKTAŞ
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
51	Kronik Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Semptom Şiddeti, Yaşam Doyumu ve Mutluluk: Tanımlayıcı ve İlişki Arayıcı Bir Çalışma <i>Symptom Severity, Satisfaction with Life and Happiness in Patients Receiving Chronic Hemodialysis Treatment: A Descriptive and Relational Study</i>	Zeynep PEHLİVAN KÖKSAL, Vacide AŞIK ÖZDEMİR, Yağmur AKBAL
135	Kalp Yetmezliği Hastalarında Sağlık Okuryazarlığı, Sağlık Davranışları ve Öz Bakım Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Literacy, Health Behaviors, and Self-Care in Heart Failure Patients</i>	Naciye YÜCE, Meltem ŞİRİN GÖK
136	Onkoloji Hastalarında Sağlık Kaderciliği ile Öz Bakım Gücü Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Fatalism and Self-Care Agency in Oncology Patients</i>	Seda GÖKKAYA, Meltem ŞİRİN GÖK
48	Ağrı Yönetiminde Soğuk Uygulama: Hemşirelik Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi <i>Cold Application in Pain Management: An Analysis of Postgraduate Theses in Nursing</i>	Fatma Mihrap Mete, Yasemin KALKAN UĞURLU
55	Hemşirelik Öğrencilerinde Motivasyonel Görüşmenin Sigara Bırakmada Öz Yeterlilik ve Bağımlılık Düzeyine Etkisi: Tek Kör Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Motivational Interviewing on The Level of Self Efficacy and Addiction In Smoking Cessation in Nursing Students: A Single-Blind Randomized Controlled Study</i>	Aydan Yıldız ÖZDEMİR, Hacer GÖK UĞUR
56	Covid-19 Pandemi Sürecinin Filyasyon Ekibinde Çalışan Sağlık Personellerine Psikolojik Etkilerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması <i>Investigation of The Psychological Effects of The Covid-19 Pandemic Process on The Health Staff Working in The Filation Team: A Mixed Method Study</i>	Muhammet ÖZKÖROĞLU ¹ , Hacer GÖK UĞUR
57	COSMIN Yanlılık Riski Kontrol Listesi'nin Türkçe'ye Uyarlanması <i>Adaptation of The COSMIN Risk of Bias Checklist into Turkish</i>	Hacer GÖK UĞUR, Murat BEKTAŞ, Ayla HENDEKÇİ, Ayten YILMAZ YAVUZ, Elif ÇİÇEK
61	Koroner Arter Hastalarında Sağlık Algısı ve Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Health Perception And Health Literacy In Coronary Artery Patients</i>	Burhan PALA, Aslıhan ÇATIKER

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 3 -- 1. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 16.30-17.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Türkan PASİNLİOĞLU Dr. Öğr. Üyesi. Ebru ŞAHİN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
8	Üreme Özerkliği Ölçeği' nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliliği Turkish Validity and Reliability of The Reproductive Autonomy Scale	Eda ÖZYÖN , Vesile KOÇAK, Emel EGE
9	Yoğun Bakımda Prematüre Bebeği Olan Annelere Uygulanan Müzik Destekli Kanguru Bakımının Anne Sütü Miktarına, Emzirmeye Başlanma Zamanına ve Anksiyete Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Music-Supported Kangaroo Care Applied to Mothers Who Have Premature Infants in Intensive Care on Breast Milk Amount, Breastfeeding Time And Anxiety Level: A Randomized Controlled Trial</i>	Emine BAKIR, Kafiye EROĞLU
15	Doğurganlık İsteği Ölçeği'nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliliği <i>Turkish Validity and Reliability Study of the Fertility Desire Scale</i>	Nülüfer ERBİL, Gamze ŞAHBAZ, Özlem AKIN
18	Doğum Metaforlarının Doğum Sanatı ile Duygu Farkındalığına Dönüşümü: Kalitatif Çalışma <i>The Transformation of Birth Metaphors into Emotion Awareness Through Birth Art: A Qualitative Study</i>	Vesile KOÇAK, Kamile ALTUNTUĞ, Emel EGE
19	Gebe Eşlerinin Gebelikte Cinselliğe Karşı Tutumu ve Etkileyen Faktörler <i>Attitudes of Pregnant Spouses towards Sexuality in Pregnancy and Affecting Factors</i>	Kerime Derya BEYDAĞ, Nursel ALP DAL
20	Yüksek Riskli Gebelerde Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Uykusuzluk Şiddeti İlişkisinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship Between Intolerance of Uncertainty and Insomnia Severity in High-Risk Pregnant</i>	Seda KOÇAK ŞAHİN, Kerime Derya BEYDAĞ
92	Kadına Yönelik Şiddet ve Medyanın Rolü <i>Violence Against Women and the Role of the Media</i>	Merve ÖKSÜZ, Ebru ŞAHİN
133	Kadınların Sağlık Okuryazarlığı ve Jinekolojik Kanserden Korunma Bilgileri Arasındaki İlişki <i>Relationship Between Health Literacy and Gynecological Cancer Prevention Information of Women</i>	Fatma AKSOY, Hilal Gül BOYRAZ, Nülüfer ERBİL

SALON 3 -- 2. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 17.30-18.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Kamile ALTUNTUĞ Dr. Öğr. Üyesi Rüveyde AYDIN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
23	Sezaryen Doğum Yapan Kadınlarda Abdominal Korse Kullanımının Postpartum Ağrı, Kanama ve Emzirme Başarısı Üzerine Etkisi <i>The Effect of Abdominal Binder Use on Postpartum Pain, Bleeding, and Breastfeeding Success in Cesarean Delivery Women</i>	Pınar KARA, Evşen NAZİK
24	Jinekolojik Kanserli Hastalarda Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ve Sağlık Okuryazarlığı: Tamamlayıcı/Alternatif Tedavi Kullanımı ile Sağlık Okuryazarlığı Arasındaki İlişki <i>Use of Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy in Patients with Gynecological Cancer: Correlation Complementary/Alternative Therapy and Health Literacy</i>	Pınar KARA, Evşen NAZİK, Ahmet Barış GÜZEL
32	Gebelerin Covid-19 Pandemisine Yönelik Bilgi Düzeylerinin ve Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi <i>Determining the Knowledge Levels and Educational Needs of Pregnants Regarding the Covid-19 Pandemic</i>	Yeliz DOĞAN MERİH, Betül Zehra YILDIRAN
33	Gebelikten Kaçınma İsteği Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliliği. <i>Turkish Validity and Reliability Study of the Desire to Avoid Pregnancy Scale</i>	Nülüfer ERBİL, Özlem AKIN, Gamze ŞAHBAZ, Hüsne YÜCESOY
94	Kronik Hastalığı Olan ve Olmayan Gebelerin Sağlıklı Yaşam Davranışlarının Belirlenmesi, <i>Determination of Healthy Lifestyle Behaviours of Pregnancy Women with and without Chronic Disease</i>	Neslihan YILMAZ SEZER, Şenay TOPUZ, Rabia ÖZER
42	Sağlık İnanç Modeli'ne Göre Verilen Hemşirelik Bakımının Kendi Kendine Meme Muayenesi ve Mamografi Davranışına Etkisi: Olgu Sunumu <i>The Effect of Health Belief Model-Based Nursing Care on Breast Self-Examination and Mammography Behavior: A Case Report</i>	Büşra KORKMAZ, Aslı SİS ÇELİK
118	Postmenopozal Kadınlarda Genital Hijyen Uygulamaları: Tanımlayıcı Bir Çalışma <i>Genital Hygiene Practices in Postmenopausal Women: A Descriptive Study</i>	Menekşe Nazlı AKER, Funda ÖZDEMİR, Rabia ERKAN
123	Dismenore Yönetiminde Gül Yağı Aromaterapisinin Kullanımı: Sistematik Bir Derleme <i>The Use of Rose Oil Aromatherapy in the Management of Dysmenorrhea: A Systematic Review</i>	Gizem YILDIZ, Nülüfer ERBİL

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 4 -- 1. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 16.30-17.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Emel EGE Dr. Öğr. Üyesi Mehtap GÜMÜŞAY
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
11	Yenidoğan Hemşirelerinde Merhamet Yorgunluğu ve Palyatif Bakım <i>Compassion Fatigue and Palliative Care in Neonatal Nurses</i>	Fatma BOZDAĞ, Öznur BAŞDAŞ, Neslihan ATLI
12	Şanlıurfa'da Çalışan Hemşire ve Ebelerin Çocuk Haklarına İlişkin Tutumları <i>Attitudes of Nurses and Midwives Working in Şanlıurfa to Children's Rights</i>	Fatma BOZDAĞ, Remziye İrem FIRTINA, Hüseyin SAĞLAM
67	Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde Bebeği Yatan Annelerin Stres Düzeyleri ve Eş Desteği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship Between Stress Levels and Spousal Support of Mothers Hospitalized in the Neonatal Intensive Care Unit</i>	Emine GEÇKİL, Gülay ARSLAN
71	Yanıklı Çocuğun Orem' in Özbakım Yetersizlik Kuramı'na Göre Bakımı: Olgu Sunumu <i>Care of the Burned Child According to Orem's Self-Care Disability Theory: A Case Report</i>	Ayşe ARICIOĞLU SÜLÜN
72	Kronik Hastalığı Olan Ergenler İçin Kişisel Uyum ve Rol Becerileri Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması <i>Personal Adjustment and Role Skills Scale for Adolescents with Chronic Disease: A Validity and Reliability Study</i>	Ayşe ARICIOĞLU SÜLÜN, Yeliz Suna DAĞ, Emriye Hilal YAYAN
144	Çocuklarda İnternet Bağımlılığının Obezite Riski ve Uyku Bozukluğu İle İlişkisinin İncelenmesi <i>Investigation of The Correlation Between Internet Addiction, Obesity Risk and Sleep Disorder in Children</i>	Şulenur DURAN, Dilek KÜÇÜK ALEMDAR
64	Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyotellizm ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Phubbing and Communication Skills in Nursing Students</i>	Bahadır ALVER, Ashhan ÇATIKER
SALON 4 -- 2. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 17.30-18.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Dilek KÜÇÜK ALEMDAR Doç. Dr. Hanife DURGUN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
88	Kanser Tanısı Olan Çocuğun Ebeveynlerinin Bakım Verme Yükü ile Psikolojik Sağlamlık Durumları Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Burden of Care and Resilience of The Parents of The Cancer-Diagnosed Child</i>	Hayrunnisa TOYGAR, Nursena BAYRAKTAR, Hatice UZŞEN, Merve KOYUN, Esra TURAL BÜYÜK, Hatice İŞ GÜNDÜZ
89	Kemoterapi Tedavisi Alan Çocuğu Olan Ebeveynlerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama Durumlarının Belirlenmesi <i>Evaluation of The Use of Traditional and Complementary Medicine Therapies of Parents with Children Receiving Chemotherapy Treatment</i>	Nursena BAYRAKTAR, Hayrunnisa TOYGAR, Hatice UZŞEN, Merve KOYUN, Esra TURAL BÜYÜK, Hatice İŞ GÜNDÜZ
90	Serebral Palsili Çocukların Ebeveynlerinin Bakım Yükü İle Uyku Durumları Arasındaki İlişkide: Sosyal Desteğin Aracı Rolü <i>The Mediating Role of Social Support In The Relationship Between Care Burden And Sleep Status of Parents of Children With Cerebral Palsy: The Mediating Role of Social Support</i>	Mehmet Emin DÜKEN, Kadriye ŞAHİN, Hülya KARATAŞ
91	Preterm Bebeklerde Masaj ve Beyaz Gürültünün Fizyolojik Parametrelere Etkisi: Randomize Kontrollü Araştırma <i>The Effects of Massage And White Noise on Physiological Parameters of Preterm Infants: A Randomized Controlled Research</i>	Mehmet Emin DÜKEN, Emriye Hilal YAYAN, Zehra ARSLAN
100	Çocuklarda Pansuman İşlemi Sırasında Oluşan Korku, Anksiyete ve Ağrıyı Azaltmada Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Etkisi <i>The Effect of Virtual Reality Glasses in Relieving Fear, Anxiety and Pain During Dressing Procedure in Children</i>	Ömer Faruk BURKAY, Özlem İŞİL
74	İlkokul Öğrencilerinin Resimlerinde Hemşire Algısı; Kalitatif Çalışma <i>Nurse Perception in Picture of Primary School Students; Qualitative Study</i>	Zübeyde KORKMAZ, Barış BAL, Utku MENTEŞ, Hasan TOPTAŞ, Rabia GÖKCEK
111	Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Otizm Spektrum Bozukluğu Hakkındaki Bilgi Düzeyleri: Bir Üniversite Örnekleme <i>Knowledge of Autism Spectrum Disorder among Students of the Faculty of Health Sciences: A University Sample</i>	Zübeyde KORKMAZ, Utku MENTEŞ, Berhan AKDAĞ
137	Engelli Çocuğu Olan Annelerin Bakım Yükünün Aile Yaşam Kalitesi ve Yorgunluk İle İlişkisinin İncelenmesi <i>Investigation of the Correlation Between Family Quality of Life and Fatigue with the Care Burden of Mothers of Children with Disability</i>	Mervener ÖZTÜRK, Dilek KÜÇÜK ALEMDAR
139	Pediyatri Hemşireliğinde Profesyonel Değerler, Profesyonel Değerleri Etkileyen Faktörler ve Profesyonel Değerlerin Bakım Davranışları Üzerine Etkileri: Literatür Derleme <i>Professional Values in Pediatric Nursing, Factors Affecting Professional Values and Effects of Professional Values on Care Behaviors: A Literature Review</i>	Serife TUTAR, Nazmiye YİRİK

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 5 -- 1. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 16.30-17.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Sevim ULUPINAR Dr. Öğr. Üyesi Betül BAYRAK
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
17	Hemşirelerin Çalışma Ortamındaki Risklere Karşı Tutumları ile Algıladıkları Yönetici, Çalışma Arkadaşları ve Örgütsel Destek Düzeyi Arasındaki İlişki <i>The Attitudes of Nurses' Towards Risks in The Work Environment and The Relationship Between Their Perception of Managers, Co-workers, Organizational Support Levels</i>	Hülya ŞEN, Nihal ÜNALDI BAYDIN
22	Diyaliz Hastalarında Duygusal Tepkisellik ve Ölüm Kaygısı <i>Emotional Reactivity and Death Anxiety in Dialysis Patients</i>	Nurcan UZDİL, Züleyha KILIÇ, Nuray ŞİMŞEK
27	Lisansüstü Öğrenim Gören Öğrencilerin Lisansüstü Eğitime İlişkin Görüşleri ve Akademik Erteleme Davranışları <i>Graduate Students' Views on the Graduate Education and Their Academic Procrastination Behaviors</i>	Sevim ULUPINAR, Hülya KAYA, Nil KÜÇÜK YÜCEYURT
28	Hemşirelik Öğrencilerinin Çatışma ve Şiddete Yönelik Farkındalık Düzeyi ile Beyin Göçüne Yönelik Tutumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determining the Relationship between Nursing Students' Level of Awareness of Conflict and Violence and their Attitudes towards Brain Drain</i>	Vacide AŞIK ÖZDEMİR, Yağmur AKBAL, Zeynep PEHLİVAN KÖKSAL
38	COVID-19 Pandemisinde Hemşirelik Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları ve Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine Etkisi <i>The Effect of Anxiety Levels of Nursing Students on Attitudes towards E-Learning and Self- Directed Learning Levels in the COVID-19 Pandemic</i>	Neziha KARABULUT, Alkay KARA, Gamze BULUT
39	Yapay Zekâ Teknolojilerinin Hemşirelik Eğitime Yansıması:SistematiK Gözden Geçirme <i>Reflection of Artificial Intelligence Technologies on Nursing Education: Systematic Review</i>	Aysenur ÇETİN ÜÇERİZ, Mehmet CANABAZ
41	Hemşirelik Öğrencilerinde Akademik Öz-Yeterlik ve Aleksitimi Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Academic Self-Efficacy and Alexithymia in Nursing Students</i>	Buket DAŞTAN, Hatice DEMİRAĞ, Aynur CİN
127	Hemşirelikte Verimlilikle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi: SistematiK Derleme <i>Analysis of Graduate Theses on Productivity in Nursing: A Systematic Review</i>	Ayşe Şevval PATKAVAK, Nilgün GÖKTEPE

SALON 5 -- 2. OTURUM 13 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE 17.30-18.30 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Eda ŞAHİN Doç. Dr. Hacer GÖK UĞUR
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
53	COVID -19 Pandemisinde Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma <i>Experiences of Mothers with Infants Admitted to Neonatal Intensive Care During the COVID-19 Pandemic: A Qualitative Study</i>	Selvinaz ALBAYRAK, Emine TÜRKMEN, Nilgün GÖKTEPE, Saniha ÇAĞLAYAN
65	Kronotopi ile Yeme Bağımlılığı İlişkisi: Sosyal Jetlag ve Psikolojik Acının Aracı Rolü <i>The Relationship between Chronotopy and Eating Addiction: Serial mediation of social jetlag and psychological pain</i>	Burcu CEYLAN, Deniz KOÇOĞLU, Zeynep SAÇIKARA, Kübra Sultan DENGİZ
73	Hemşirelik Eğitime Yeni Bir Soluk: Kaçış Odası Oyunu <i>A New Breath in Nursing Education: Escape Room Game</i>	Ayşegül YILMAZ, Şule BIYIK BAYRAM
78	Hemşirelerde Psikolojik Dayanıklılık ile Eşduyumu Yorgunluğu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship Between Psychological Resilience and Co-sentience Fatigue in Nurses</i>	Hilal KUŞCU KARATEPE, Hanife TIRYAKI ŞEN
79	Örgütsel Bağlılık ve Örgütsel Vatandaşlık İlişkinin Belirlenmesi: Hemşirelerle Kesitsel Bir Çalışma <i>Determination of the Relationship between Organisational Commitment and Organisational Citizenship: A Cross-Sectional Study with Nurses</i>	Hilal KUŞCU KARATEPE, Hanife TIRYAKI ŞEN, Mesut KARAMAN
81	Hemşirelerin Empatik Eğilimleri İle Yaşlı Ayrımcılığı Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>The Examination of the Relationship Between Empathic Tendency and Age Discrimination Attitudes of Nurses</i>	Ertuğrul SARI, Aysel ÖZSABAN, Şule BIYIK BAYRAM
102	Hemşirelik Eğitiminde Podcast Kullanımının Yeri ve Geleceği <i>The Place and Future of Using Podcasts in Nursing Education</i>	Öznur Tuğba ÇELEBİ
43	Bir Yoğun Bakım Ünitesinde Yapılan Hijyen Kontrolünün Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Hygiene Control in an Intensive Care Unit</i>	Canan BAŞ, Arzu HAKYEMEZ, Zekiye AYDIN

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 1 – 3. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 15.00-16.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR Doç. Dr. Yeşim YAMAN AKTAŞ
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
62	Omurga Cerrahisi Hastalarının Ameliyat Öncesi Dönemde Ağrıya Yönelik Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Yöntemlerin İncelenmesi; Nitel Bir Çalışma <i>Investigation of Complementary and Alternative Methods Used by Spine Surgery Patients for Preoperative Pain; A Qualitative Study</i>	Hatice OLTULUOĞLU, Runida DOĞAN, <u>Mesut MEŞE</u>
80	Yapay Zeka Çağında Yapay Mesane Tedavilerindeki Gelişmeler ve Hemşirelik Bakımı <i>Advances in Artificial Bladder Treatments and Nursing Care in the Age of Artificial Intelligence</i>	<u>Emek Bakanoğlu Kalkavan</u> , Merdiye Şendir
84	Cerrahi Kliniklerde Çalışan Hemşire ve Stajyer Hemşirelerin Merhamet ve Bakım Davranışlarının İncelenmesi <i>Nurses and Intern Student Nurses Working in Surgical Clinics Examining Compassion and Caring Behaviors</i>	<u>Esra ÖZKAN</u> , Yeşim YAMAN AKTAŞ
50	Lenfatik Filaryaz Tanılı Bir Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient with Lymphatic Filariasis According to Gordon's Functional Health Patterns Model: A Case Report</i>	Hatice POLAT ŞİMŞEK, Elif ASLAN, Burçin IRMAK, Nurgül BÖLÜKBAŞ
98	Cerrahi Hemşirelerinin Opioid İlaçları Uygulamaya Yönelik Algısı <i>Surgical Nurses' Perception of the Administering of Opioid Drugs</i>	Burçin IRMAK, Nurgül BÖLÜKBAŞ, Elif ASLAN, <u>Ömer Seyfi ACAR</u> , Hatice POLAT ŞİMŞEK, Muharrem ÇELİK
99	Cerrahi Alan Enfeksiyonlarında Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Evidence-Based Practices in Surgical Site Infections</i>	<u>Öykü SARAYDEMİR</u> , Yeşim YAMAN AKTAŞ
113	Koroner Arter Bypass Greft Sonrası Lavanta Yağı İnhalasyonunun Ağrı, Anksiyete ve Uyku Kalitesine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Lavender Oil Inhalation on Pain, Anxiety, and Sleep Quality After Coronary Artery Bypass Graft: A Randomized Controlled Trial</i>	Yeşim DİKMEN AYDIN, Aysel GÜRKAN
SALON 1 -- 4. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 16.00-17.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Meryem YAVUZ VAN GIERBERGEN Dr. Öğr. Üyesi Betül BAYRAK
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
121	Abdominal Cerrahi Sonrası Hastaların Erken Mobilizasyon Durumlarının Konfor Düzeyine Etkisi <i>The Effect of Early Mobilization Status on Comfort Level of Patients After Abdominal Surgery</i>	Gözde ÇANDIR, <u>Özlem İŞİL</u>
128	Cerrahi Hastalarının Ameliyathane ve Ameliyat Sonrası Dönemde Kliniklerdeki Güvenli Çevre Ortamının Florence Nightingale'in Çevre Teorisine Göre Oluşturulması ve Kavram Haritalarının Kullanımı <i>Establishing a Safe Environment for Surgical Patients in the Operating Room and Clinics in the Postoperative Period According to Florence Nightingale's Environment Theory and Using Concept Maps</i>	<u>Bahtıgül KUBAT</u>
140	Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Yönetimi Öz Yeterlilik ve Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi <i>Determination of Nursing Students' Attitudes Towards Pain Management Self-Efficacy and Pain Assessment</i>	Emel GÜLNAR, <u>Şule BIYIK BAYRAM</u> , Nurcan ÇALIŞKAN
142	Hemşirelik Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ile Yenilikçi Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Examining the Relationship between Nursing Students' Personality Traits and Innovative Behaviors</i>	Ertuğrul SARI, Fulya BATMAZ, Fatma AKSOY, Havva ÖZTÜRK
145	Cerrahide Yapay Zekâ: Bilgi Analitiği <i>Artificial Intelligence in Surgery: Information Analytics</i>	Dürdane PALABIYIK YILMAZ, Meryem YAVUZ VAN GIERBERGEN
116	Bariatrik Cerrahisi Sonrası Enterokutanöz Fistül Gelişen Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care of a Patient Who Developed Enterocutaneous Fistula After Bariatric Surgery: A Case Report</i>	<u>Nazlı Altun LAÇINKAYA</u> , Burçin IRMAK
85	Hemşirelik Öğrencilerinin Menstrual Deneyimleri ve Regl Yoksulluk Durumları <i>Nursing Students' Menstrual Experiences and Menstrual Poverty</i>	<u>Mehtap GÜMÜŞAY</u> , Zehra ACAR

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 2 – 3. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 15.00-16.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Sevil GÜLER Dr. Öğr. Üyesi Yasemin KALKAN UĞURLU
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
63	Kalp Yetersizliğinde Gastrointestinal Semptomlar <i>Gastrointestinal Symptoms in Heart Failure</i>	Aleyna AKSU, Yasemin KALKAN UĞURLU
68	Kansere Bağlı Ağrı İçin Mindfulness (Bilinçli Farkındalık) Uygulamaları <i>Mindfulness Practices for Cancer-Related Pain</i>	Gaye DEMİRTAŞ ADLI
75	Yoğun Bakım Hemşirelerinin Santral Venöz Katater İlişkili Kan Dolaşım Enfeksiyonlarını Önlemeye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Kanıta Dayalı Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Tutumları <i>The Level of Knowledge of Intensive Care Nurses Towards Preventing Central Venous Catheter-Related Bloodstream Infections and Their Attitudes Towards Evidence-Based Nursing Practices</i>	Nimet ATEŞ, Beril Şeyda GÜLLE
93	Epilepsi Hastalarının Hastalığı Gizleme Durumlarının ilaç Uyumuna Etkisi <i>The Effect of Concealment of Epilepsy on Medication Adherence in Patients with Epilepsy</i>	Zeliha BÜYÜKBAYRAM, Meyreme AKSOY, Rıdvan YILMAZ
95	Özel Bir Hastanede Görev Yapan Sağlık Profesyonellerinin Adli Vakalarla İlgili Bilgi, Tutum ve Davranışlarının incelenmesi <i>Analysis of Knowledge, Attitudes and Behaviors about Forensic Cases Among Healthcare Professionals Working in a Private Hospital</i>	Nezihat ÖZER, Özlem YAZICI, Esra ŞAHİN, Burhan Telli, Furkan KALKAN
109	Faye Glenn Abdellah'ın Hemşireliğe Bakışı <i>Faye Abdellah's View of Nursing</i>	Uçar KÜÇÜK, Birsal Canan DEMİRBAĞ
110	Covid-19 Pandemisi Sırasında Tamamlayıcı İlaç/Besin Kullanımı ve Hastalık Davranışları <i>Use of Supplementary Drugs/Nutrients and Disease Behaviors During the Covid-19 Pandemic</i>	Uçar KÜÇÜK, Birsal Canan DEMİRBAĞ
63	Kalp Yetersizliğinde Gastrointestinal Semptomlar <i>Gastrointestinal Symptoms in Heart Failure</i>	Aleyna AKSU, Yasemin KALKAN UĞURLU

SALON 2 – 4. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 16.00-17.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Betül ÖZEN Dr. Öğr. Üyesi Aşlıhan ÇATIKER
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
112	Ses Kaydı ile Hasta-Hasta Yakını İletişiminin Koroner Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Yakınlarının Anksiyete, Depresyon ve Memnuniyetine Etkisi <i>The Effect of Patient-Relative Communication with Voice Recording on Relatives' Anxiety, Depression and Satisfaction in The Coronary Intensive Care Unit</i>	Yasemin KALKAN UĞURLU, Dilek KÜÇÜK ALEMDAR, Esra SARIOĞLU, Diyar KÖPRÜLÜ
114	Kronik Hastalıklarda Siberkondria Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler <i>Levels of Cyberchondria and Affecting Factors in Chronic Diseases</i>	Zehra Tuğçe BAYRAK, Yasemin KALKAN UĞURLU
122	Palyatif Bakım Ünitesindeki Hastalara Bakım Veren Aile Üyelerinin Bakım Yükü ile Bakım ve Tedavi Sürecine İlişkin Gereksinimlerinin Belirlenmesi <i>Determination of the Care Burden of the Family Members Caring for the Patients in the Palliative Care Unit and their Requirements for the Care and Treatment Process</i>	Sonay BİLGİN, Selen ÖZDEMİR
126	Türkiye'deki Yaşlıların Sağlık Hizmetlerine Erişim Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma <i>The Experiences of Elderly People Accessing Health Services in Türkiye: A Qualitative Research</i>	Yelda KOÇAK, Elif Zeynep METİN GEMİCİ, Handan ZİNCİR
31	Hipertansif Hastalarda Depresyon Düzeyi, Öz-Etkililik ve Öz-Bakım Gücü Arasındaki İlişki <i>The Relationship between Depression level, Self-efficacy and Self-care Agency in Patients with Hypertension</i>	Yağmur BAŞOL, Zülfünaz ÖZER
40	Tip 2 Diyabetes Mellitus'u Olan Bireylerin Diyabet İlacı Kullanımında Öz Yeterlilik Düzeyleri: Gümüşhane ve Bayburt İli Örneği <i>Self-Efficacy Levels of Individuals with Type 2 Diabetes Mellitus in the Use of Diabetes Medication: The Case of Gümüşhane and Bayburt Province</i>	Hatice DEMİRACI, Aynur CİN, Buket DAŞTAN
141	Palyatif Bakım Servisinde Tedavi Gören Hastalara Bakım Veren Bireylerin Maneviyat Düzeyleri ile Bakım Yükü Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Spirituality Levels and Care Burden of Individuals Caring for Patients Treated in Palliative Care Service</i>	Yahya DEMİRCAN, Mervenur ÖZTÜRK, Hanife DURGUN, Dilek KÜÇÜK ALEMDAR
143	Yoğun Bakım Hemşirelerinin Endotrakeal Aspirasyon Uygulamaları ve Etkileyen Faktörler: İstanbul Avrupa Yakası Kamu Hastaneleri Örneği <i>Endotracheal Suctioning Practices of Intensive Care Nurses and Influencing Factors: An Example from Public Hospitals on the European Side of Istanbul</i>	Yasemin BAŞER, Nuray ŞAHİN ORAK

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 3 -- 3. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 15.00-16.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Selma SABANCIOĞULLARI Doç. Dr. Nevin GÜNAYDIN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
49	Hemşire ve Ebelerin Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutumları ile Şiddeti Tanılama Arasındaki İlişkinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship between Nurses and Midwives' Attitudes towards Violence Against Women and Diagnosing Violence and Affecting Factors</i>	<u>İlknur KIRDAR</u> , Sibel PEKSOY KAYA
52	Laktasyon Simülasyon Modeli ile Farklı Emzirme Pozisyonu Eğitiminin Emzirme Üzerine Etkisi <i>The Effect of Lactation Simulation Model and Different Breastfeeding Position Training on Breastfeeding</i>	<u>Aysenur DURMUŞ</u> , Dilek COŞKUNER POTUR
59	Embriyo Transferi Yapılan İnfertil Kadınlara İki Farklı Müzik Eşliğinde Uygulanan Mandala Aktivitesinin Stres Düzeyi ve Stresle Baş Etmeye Etkisi <i>The Effects of Mandala Activity with Two Different Types of Music on Stress Levels and Coping with Stress in Infertile Women Undergoing Embryo Transfer</i>	Banu <u>ŞİŞLİ</u> , Kerime Derya BEYDAĞ
66	Gebe Kadınlarda Stres ve Doğum Korkusu İlişkisi <i>Relationship Between Stress and Childbirth Fear among Pregnant Women</i>	<u>Büşra Nur GELDİ</u> , Nülüfer ERBİL
69	Bir Hemşirelik Araştırmasında Video-Yansıtma Yönteminin Kullanımı: Katılımcıların Yöntem Değerlendirmeleri <i>Use of Video-Reflexion Method in A Nursing Research: Method Evaluations of the Participants</i>	<u>Arzu AKPINAR</u> , Hatice YANGIN
70	Kadın Doğum Kliniklerinde Genellikle Göz Ardı Edilen Perinatal Kayıpta Bakım ve Hemşirelik Tanıları <i>Care and Nursing Diagnoses in Perinatal Loss, which is Often Overlooked in Obstetrics and Gynecology Clinics</i>	<u>Arzu AKPINAR</u> , Hatice YANGIN
76	Menopoz Semptom Yönetiminde Lavanta ile Müdahale Çalışmalarının İncelenmesi <i>Review of Intervention Studies with Lavender in Menopausal Symptom Management</i>	<u>Büşra Nur GELDİ</u> , Nülüfer ERBİL
SALON 3 -- 4. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 16.00-17.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Eda ŞAHİN Doç. Dr. Nevin GÜNAYDIN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
60	Gebelik Stresi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi <i>The Relationship of Pregnancy Stress and Social Media Addiction</i>	<u>Tansunur KANDEMİR</u> , Ebru ŞAHİN
77	Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Sağlık Konusundaki Tutumları <i>Attitudes of Nursing Students on Sexual Health</i>	<u>Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR</u> , Cansu KARADENİZ BENLİ, Atife ÇETİN
82	Kadın Sağlık Çalışanlarının Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutumları ile Sağlık Anksiyetesi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship Between Health Anxiety And Attitudes of Female Health Care Professionals Towards Early Diagnosis of Cervical Cancer</i>	Ebru ŞAHİN, <u>Esra KILIÇ</u>
83	Gebelik Dönemi Hemşirelik Bakımında Telesaglık Uygulamaları <i>Telehealth Applications in Nursing Care during Pregnancy</i>	<u>Esra KILIÇ</u> , Ebru ŞAHİN
86	Prenatal Tanı Yöntemlerinde Etik ve Hemşirenin Sorumlulukları <i>Ethics in Prenatal Diagnostic Methods and Responsibilities of the Nurse</i>	<u>Hatice Nur NEFES</u> , Nülüfer ERBİL, Ebru AYDIN, Hilal Gül BOYRAZ
87	Kadınlarda Premenstrual Sendrom ile Cinsel İşlev ve Çift Uyumu İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of Relationship Between Dyadic Adjustment and Sexual Function with Premenstrual Syndrome among Women</i>	<u>Havva ÜÇÜNCÜ</u> , Nülüfer ERBİL
54	Gebelere Verilen Emzirme Danışmanlığının Doğum Sonrası Emzirme Öz-Yeterliliği ve Bebek Beslenmesi Tutumuna Etkisi <i>The Effect on Postpartum Breastfeeding Self-Efficacy and Infant Feeding Attitude of Breastfeeding Counseling Given to Pregnant Women</i>	<u>Nurfidan VARLIK</u> , Nülüfer ERBİL
35	Hemşirelik Öğrencilerinin Human Papilloma Virüsü ve Aşları Hakkında Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının İncelenmesi <i>Investigation of Nursing Students' Knowledge Levels and Attitudes about Human Papilloma Virus and Vaccines</i>	<u>Şehriban ÇİFTÇİ</u> , Emre YANIKKEREM

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 4 – 3. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 15.00-16.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Nülfür ERBİL Dr. Öğr. Üyesi Mehtap GÜMÜŞAY
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
96	Kadınlarda Doğum Memnuniyeti ile Doğum Sonu Depresyon Arasındaki İlişki <i>Relationship Between Birth Satisfaction and Postpartum Depression of Women</i>	Nuran Nur TÜRKELİ, Nülfür ERBİL
101	Üçüncü Trimesterde Erken Doğum Tehdidi Tanısı Almış Kadınlar ile Normal Bir Gebelik Süreci Yaşayan Kadınların Travmatik Doğum Algılarının Karşılaştırılması <i>Comparison of Traumatic Birth Perceptions of Women Diagnosed with Premature Birth Threat in the Third Trimester and Women Who Had a Normal Pregnancy Process</i>	Nidanur ÇİĞDEM, Öznur ÇETİN
105	Kadınlarda Jinekolojik Kanseri Tanı ve Tedavisinin Cinsel İşlev Etkisi <i>The Effect of Gynecological Cancer Diagnosis and Treatment on Sexual Function in Women</i>	Şevval ŞAHİN, Nülfür ERBİL
106	Preeklampsia ve Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Preeclampsia and Evidence-Based Practices</i>	Şevval ŞAHİN, Nülfür ERBİL
107	Hiperemesis Gravidarum ve Kanıta Dayalı Uygulamalar <i>Hyperemesis Gravidarum and Evidence-Based Practices</i>	Şeydanur OSMAN, Nülfür ERBİL
108	Gebelik ve Doğumda Merhametli Bakım <i>Compassionate Care during Pregnancy and Birth</i>	Tuğba PAMUK, Nülfür ERBİL
115	Gebelik Stresinin Uyku Kalitesine Etkisi <i>The Effect of Pregnancy Stress on Sleepy Quality</i>	Büşra SALBACAK, Ebru ŞAHİN

SALON 4 – 4. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 16.00-17.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Doç. Dr. Özlem KARABULUTLU Dr. Öğr. Üyesi Ebru ŞAHİN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
45	Türkiyede Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Alanında Hemşirelik Model Ve Kuramları İle İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Niceliksel Ve İçerik Olarak İncelenmesi <i>Quantitative and Content Analysis of Graduate Thesis on Nursing Model and Theories in The Field of Nursing in Turkey</i>	Ebru SOLMAZ, Aslı SİS ÇELİK
46	Perinatal Ölüm İle Sonuçlanan Dekolman Plasenta Tanılı Olgunun Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'ne Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu <i>Nursing Care According to Gordon's Model of Functional Health Patterns of A Case Diagnosed with Detachment Placenta Resulting with Perinatal Death: A Case Report</i>	Ebru SOLMAZ, Aslı SİS ÇELİK
119	Bebek Hazırlığı ve Endişe Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability of Baby Preparation and Worry Scale</i>	Nülfür ERBİL, Mevlüde ALPASLAN ARAR, Fatma YILDIRIM
120	Sezaryen Sonrası Ayak Refleksolojisinin Ağrı, İntestinal Motilite ve Konfora Etkisi <i>The Effect of Foot Reflexology on Pain, Intestinal Motility and Comfort after Cesarean Section</i>	Mevlûde ALPASLAN ARAR, Nülfür ERBİL
124	Acil Obstetrik Bakıma İlişkin Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi <i>Bibliometric Analysis of Studies on Emergency Obstetric Care</i>	İbrahim UZAN
125	Evli Kadınlarda COVID-19 Korkusu ile Cinsel Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Relationship Between Married Women's Fear of COVID-19 and Quality of Sexual Life</i>	Merve ÖKSÜZ, Ebru ŞAHİN
129	Gebelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Emzirme Öz-Yeterlilik Algıları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi <i>Determination of the Relationship between Health Literacy Levels and Breastfeeding Self-Efficacy Perceptions of Pregnant Women</i>	Büşra KORKMAZ, Ayşe AYDIN

1. Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi, 12-14 Temmuz 2023, Ordu, Türkiye
1st International Nursing Studies Congress, July 12-14, 2023, Ordu, Türkiye

SALON 5 -- 3. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 15.00-16.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Emine GEÇKİL Dr. Öğr. Üyesi Ashhan ÇATIKER
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
103	Hemşirelerde Tükenmişlik, Profesyonel Kimlik ve Meslekten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Burnout, Professional Identity and Intention to Leave the Profession in Nurses</i>	<u>Selma SABANCIOĞULLARI</u>
44	COVID-19 Pandemisinde Hemşirelerde Anksiyete, Psikolojik Sağlamlık ve Karşılıklı Bağımlılığın Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Anxiety, Psychological Resilience and Codependency in Nurses During the COVID-19 Pandemic</i>	<u>Derya CANLI</u>
104	Kadın Ruh Sağlığını Koruma ve Geliştirmeye Yönelik Hizmetler <i>Services for Protecting and Improving Women's Mental Health</i>	<u>Selma SABANCIOĞULLARI</u> , Ebru AKBAŞ
130	Şiddetin Kadın Sağlığına Etkisi <i>The Impact of Violence on Women's Health</i>	<u>Büşra SALBACAK</u> , Ebru ŞAHİN
132	Yönetici Hemşirelerin Liderlik Tarzlarına İlişkin Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistematiik Derleme <i>Analysis of Graduate Theses on Leadership Styles of Executive Nurses: A Systematic Review</i>	<u>Hatice EFE EYDİ</u> , Nilgün GÖKTEPE
117	Türkiye’de Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Uyku Kalitesine Müdahaleleri İçeren Tezlerin İncelenmesi <i>Investigation of Theses Containing Interventions to Sleep Quality in Obstetrics and Gynecology Nursing Master's and Doctorate Theses in Türkiye</i>	<u>Hatice Nur NEFES</u> , Hilal Gül BOYRAZ, Ebru AYDIN, Nülüfer ERBİL
152	Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Maneviyat Düzeyleri ile Organ Bağışına Karşı Tutumları Arasındaki İlişki <i>The Relationship between the Spirituality Levels of Health Education Students and Their Attitudes towards Organ Donation</i>	<u>Fatma GÜL CAN</u> , Eda GÜLBETEKİN

SALON 5 -- 4. OTURUM 14 TEMMUZ 2023 CUMA 16.00-17.00 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası		OTURUM BAŞKANLARI Prof. Dr. Kerime Derya BEYDAĞ Dr. Öğr. Üyesi Rüveyde AYDIN
Bildiri No	BİLDİRİ BAŞLIĞI	BİLDİRİ YAZARLARI
134	Postpartum Cinsel İşlev Sorunlarına Müdahaleler: Randomize Kontrollü Çalışmaların Sistematiik Derlemesi <i>Interventions for Postpartum Sexual Dysfunction Problems: A Systematic Review of Randomized Controlled Studies</i>	<u>Hilal Gül BOYRAZ</u> , Nülüfer ERBİL
151	Gebenin Cinsel Yaşamı Ölçeği ve Gebelikte Eşin Cinsel Yaşamı Ölçeği Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması <i>Turkish Validity and Reliability Study of Maternal Sex during Pregnancy and Partner Sex During Pregnancy</i>	<u>Nülüfer ERBİL</u> , Hatice SARI ÇETİN
138	Primipar Gebelerde Bilinçli Farkındalık Eğitiminin Doğum Korkusu, Doğum Şekli, Doğum Deneyimi, Prenatal ve Maternal Bağlanmaya Etkisi <i>The Effect of Mindfulness Education on Fear of Childbirth, Mode of Delivery, Childbirth Experience and Prenatal and Maternal Attachment in Primiparous Pregnant Women</i>	<u>Özlem AKIN</u> , Nülüfer ERBİL
146	Ebelik 3. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Tandem Emzirmeyle İlgili Bilgi ve Düşünceleri <i>Knowledge and Opinions of Midwifery 3rd and 4th Grade Students about Tandem Breastfeeding</i>	<u>Özlem KARABULUTLU</u> , Yağmur KOTANCI
147	Dismenorede Aromaterapi Uygulaması ve Hemşirelik Yaklaşımı <i>Aromatherapy Application In Dysmenoree And Nursing Approach</i>	<u>Özlem KARABULUTLU</u> , Cansu Mine AYDIN
149	Doğum Korkusu Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliği <i>Turkish Validity and Reliability of the Tokophobia Assessment Questionnaire</i>	<u>Nülüfer ERBİL</u> , Hüsne YÜCESOY, Hilal Gül BOYRAZ, <u>Gizem YILDIZ</u>
150	Doğum Öncesi Dönemde Baba-Bebek Bağlanması <i>Father-Baby Attachment in Prenatal Period</i>	<u>Tuba Enise BENLİ</u> , Yeşim AKSOY DERYA

1.Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi Sözel Bildiri Ödülleri

1st International Nursing Studies Congress Oral Presentation Awards

Derece	Bildiri No	Bildiri Başlığı	Yazarlar
1.	SB/OP-91	Preterm Bebeklerde Masaj ve Beyaz Gürültünün Fizyolojik Parametrelere Etkisi: Randomize Kontrollü Araştırma <i>The Effects of Massage and White Noise on Physiological Parameters of Preterm Infants: A Randomized Controlled Research</i>	<u>Mehmet Emin Düken,</u> Emriye Hilal Yayan, Zehra Arslan
2.	SB/OP-25	Hemşirelik Beceri Eğitiminde Kullanılan Video Mobil Aplikasyon Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarı Problem Çözme Eleştirel Düşünme Düzeylerine Etkisi <i>Video Mobile Applique Supported Teaching Used in Nursing Skill Training Effects on Students' Academic Success Problem Solving Critical Thinking Levels</i>	<u>Sevil Güler,</u> Sultan Taçcı, Sevda Korkut, Selçuk Boran Öztürk, Gülşan Yavuz, Türkan Ülker
3.	SB/OP-113	Koroner Arter Bypass Greft Sonrası Lavanta Yağı İnhalasyonunun Ağrı, Anksiyete ve Uyku Kalitesine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma <i>The Effect of Lavender Oil Inhalation on Pain, Anxiety, and Sleep Quality After Coronary Artery Bypass Graft: A Randomized Controlled Trial</i>	<u>Yeşim Dikmen Aydın,</u> Aysel Gürkan
3.	SB/OP-138	Primipar Gebelerde Bilinçli Farkındalık Eğitiminin Doğum Korkusu, Doğum Şekli, Doğum Deneyimi, Prenatal ve Maternal Bağlanmaya Etkisi <i>The Effect of Mindfulness Education on Fear of Childbirth, Mode of Delivery, Childbirth Experience and Prenatal and Maternal Attachment in Primiparous Pregnant Women</i>	<u>Özlem Akın,</u> Nülüfer Erbil

Kongre Kapanış Bildirgesi

Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ev sahipliğinde Ordu ilinde düzenlenen **“1.Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Kongresi”** 12/07/2023-14/07/2023 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Kongre bilimsel programı kapsamında 12/07/2023 tarihinde alanında yetkin bilim insanları tarafından *“Nitel Araştırma Yöntemleri Kursu”*, *“Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Kursu”* ve *“Randomize Kontrollü Araştırma Kursu”* gerçekleştirildi. Üç kursta toplam beş öğretim üyesi görev aldı ve kurslara 44 kişi kursiyer olarak katıldı.

Uluslararası kongreye Türkiye’nin yanında İngiltere, Finlandiya, Portekiz ve Slovenya’dan bilim insanları katıldı ve toplamda 181 kişi katılım sağladı.

Kongrenin bilimsel programında konuşmacı olarak yer alan öğretim üyelerinin katılımı ile 1 konferans ve 7 panel oturumu gerçekleştirildi. Kongre ana salonunda 22 davetli konuşmacı, 15 moderatör görev aldı. Davetli konuşmacılardan beşi kongreye çevirim içi katılım sağladı.

Bu oturumlarda *“Hemşireler Geleceğimiz”* konferansı, *“Hemşireliğin Güncel Durumu”*, *“Yazar, Hakem ve Editörün Bakışıyla Yayın Yolculuğu”*, *“Hemşirelikte Kanıt Dayalı Uygulamalar”*, *“Yaşlanan Nüfus ve Sağlıklı Yaşlanma”*, *“Hemşirelikte Yenilikçi Konular”*, *“Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Hemşirelik”* ve *“Hemşirelik Projeleri Fon Kaynakları İle Faydalı Model ve Patent Alma Süreci”* konulu paneller düzenlendi.

Sözel bildiriler dört oturumda, eş zamanlı olarak beş salonda toplam 20 sözel bildiri oturumu ile gerçekleştirildi ve 40 oturum başkanı görev aldı. Sözel bildiri oturumlarında toplam 152 bildiri ile hemşirelik bilimine kanıt oluşturacak araştırmalar, derleme yazıları ve olgular sunuldu.

Kongre gala yemeği 13/07/2023 tarihinde Ordu Üniversitesi İktisadi İşletmesinde gerçekleştirildi ve toplam 130 katılımcı gala yemeğine katıldı.

Kongrenin bilimsel programının sona ermesinin akabinde 15/07/2023 tarihindeki sosyal programda, Paşaoğlu Konağı Etnografya Müzesi, Fındık Müzesi, Gemi Turu ve Teleferikle Boztepe gezileri gerçekleştirildi.

ORDU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

ORDU UNIVERSITY
FACULTY OF HEALTH SCIENCES
DEPARTMENT OF NURSING

1. ULUSLARARASI HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI KONGRESİ 1ST INTERNATIONAL NURSING STUDIES CONGRESS

12-14 TEMMUZ/JULY 2023
ORDU/TÜRKİYE

Kongre Dilleri
Congress Languages
Türkçe/English

Yer/Location
Ordu Üniversitesi
Cumhuriyet Yerleşkesi
Ordu/Türkiye

BİLDİRİ SON GÖNDERİM TARİHİ
ABSTRACT SUBMISSION DEADLINE
23 HAZİRAN / JUNE 2023

 insc.odu.edu.tr

  [/insc2023](https://twitter.com/insc2023)

 insc.odu@gmail.com

ORDU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. ULUSLARARASI
HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI KONGRESİ

ORDU UNIVERSITY
FACULTY OF HEALTH SCIENCES
DEPARTMENT OF NURSING

1ST INTERNATIONAL
NURSING STUDIES CONGRESS

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI BOOK OF ABSTRACTS

12-14 TEMMUZ/JULY 2023
ORDU/TÜRKİYE

Kongre Dilleri
Congress Languages
Türkçe/English

Yer/Location
Ordu Üniversitesi
Cumhuriyet Yerleşkesi
Ordu/Türkiye

 insc.odu.edu.tr

 [/insc2023](https://www.instagram.com/insc2023)

 insc.odu@gmail.com